

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Kübra AKÇAN

MÜELLİFİ BİLİNMEYEN BİR FÜTÜVVET-NÂME
(İNCELEME-METİN-DİZİN)

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2018

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Kübra AKÇAN

MÜELLİFİ BİLİNMEYEN BİR FÜTÜVVET-NÂME
(İNCELEME-METİN-DİZİN)

Danışman

Doç. Dr. Ali CİN

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2018

T.C.
Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Kübra AKÇAN'ın bu çalışması, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Vahit TÜRK (İmza)

Üye (Danışmanı) : Prof. Dr. Ali CİN (İmza)

Üye : Prof. Dr. Abdullah KÖK (İmza)

Tez Başlığı: Müellifi Bilinmeyen Bir Fütüvvet-nâme (İnceleme-Metin-Dizin)

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 03/01/2018

Mezuniyet Tarihi : 18/01/2018

(İmza)
Prof. Dr. İhsan BULUT
Müdür

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum "Müellifi Bilinmeyen Bir Fütüvvet-Nâme (İnceleme-Metin-Dizin)" adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımda yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yaptığımı belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

(İmza)

Kübra AKÇAN

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU
BEYAN BELGESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
Adı-Soyadı	Kübra AKÇAN
Öğrenci Numarası	20135242006
Enstitü Ana Bilim Dalı	Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Programı	Yüksek Lisans
Programın Türü	(X) Tezli Yüksek Lisans ( ) Doktora ( ) Tezsiz Yüksek Lisans
Danışmanın Unvanı, Adı-Soyadı	DOÇ. DR. ALİ CİN
Tez Başlığı	Müellifi Bilinmeyen Bir Fütüvvet-nâme (İnceleme-Metin-Dizin)
Turnitin Ödev Numarası	901802377/ 901802075 (İKİ DOSYA)

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 597 sayfalık kısmına ilişkin olarak, 11/01/2018 tarihinde tarafımdan Turnitin adlı intihal tespit programından Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nda belirlenen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan ve ekte sunulan rapora göre, tezin/dönem projesinin benzerlik oranı;

alıntılar hariç % 4

alıntılar dahil % 6 'tür.

Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir:

(X) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise;

Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun doğruluğunu onaylarım.

( ) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise;

Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esasları'nda öngörülen yüzdelerle sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.

Gerekçe:

Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlerin ışığı altında tarafımda yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim.

11/01/2018

(İmza)
Doç. Dr. Ali CİN

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR VE İŞARETLER LİSTESİ.....	ii
METİNDE KULLANILAN ÇEVİRİ YAZI İŞARETLERİ.....	iii
ÖZET.....	iv
SUMMARY.....	v
ÖNSÖZ.....	vi
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

İNCELEME

1.1. İmla-Fonetik.....	11
1.1.1. Ünlülerin Yazımı.....	11
1.1.2. Ses Olayları.....	11
1.1.3. Ünsüzlerin Yazımı.....	13
1.1.4. Ünsüz Değişmeleri.....	14
1.2. Morfoloji.....	16
1.3. Söz Varlığı.....	18
1.4. Metinde Kullanılan Yapım Ekleri.....	19
1.5. Eserde Kullanılan Yardımcı Filler.....	24

İKİNCİ BÖLÜM

METİN

2.1. Bölüm Başlıkları.....	31
2.2. Metin.....	33

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİZİN

3.1. Dizin.....	251
3.2. Özel Adlar Dizini.....	576
SONUÇ.....	584
KAYNAKÇA.....	586
TIPKIBASIM.....	589
ÖZGEÇMİŞ.....	676

KISALTMALAR VE İŞARETLER LİSTESİ

//	: Fonem parantezi
/	: Değişme
-	: Fiil kökü, fiil köküne gelen ek
[...]	: Metinde yazılması gerekirken yazılmamış harf, ek veya kelimeyi gösterir
+	: İsim kökü, İsim köküne gelen ek
<	: Bu şekilden gelir
>	: Bu şekle gider
age.	: Adı Geçen Eser
Ar.	: Arapça
bk.	: Bakınız
Far.	: Farsça
Haz.	: Hazırlayan
Nu.	: Numara
s.	: Sayfa
Soğd.	: Soğdca
T.	: Türkçe
TDK	:Türk Dili Kurumu
Yun.	: Yunanca

METİNDE KULLANILAN ÇEVİRİ YAZI İŞARETLERİ

(ا), (آ)	a, e; ā	ض	z, ḍ
يا	i, i, è	ط	ṭ
او	o, ö, u, ü	ظ	ẓ
ب	b, p	ع	‘
پ	p	غ	ġ
(ت), (ة)	t	ف	f
ث	ṯ	ق	q
ج	c	ك	k, g, ñ
چ	ç	ل	l
ح	ḥ	م	m
خ	ḫ	ن	n
د	d	و	v, o, ö, u, ü, ū
ذ	ẓ	ه	h, e, a
ر	r	ی	y, i, i, ī
ز	z	ء	’
س	s		
ش	ş		
ص	ş		

ÖZET

Bu çalışma Marmara Üniversitesi Kütüphanesinde yer alan *Müellifi Bilinmeyen Manzum Bir Fütüvvet-nâme*'nin inceleme, metin ve dizinini içermektedir. Yazarı bilinmeyen bu eser 87 varaktan oluşan manzum bir fütüvvet-nâme örneğidir. Yazılış tarihi eserde, 880/1475 olarak zikredilmiştir.

Çalışma üç ana bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde Fütüvvet-nâmeler ve çalıştığımız Fütüvvet-nâme hakkında bilgiler verilmiştir. İnceleme kısmında eserin imla, ses ve şekil özellikleri incelenmiştir. İkinci bölümde eserin çeviriyazılı metni bulunmaktadır. Üçüncü bölümde ise metinde geçen kelimelerin gramatikal dizini oluşturulup, anlamlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fütüvvet-nâme, Manzum Fütüvvet-nâme, Eski Anadolu Türkçesi, Fütüvvet-nâmenin Dil Özellikleri, Makas-nâme

SUMMARY

A FUTUVVAT-NAME, OF WHICH WRITER IS UNKNOWN

This study includes the text, index and the examination of the poetic Futuvvat-name, written by unknown author, belongs to the library of Marmara University. This work is an example of poetic futuvvat-name consists of 87 leafs is written by unknown author. The written date is given as the end of the 880/1475 in the work.

This study consists of the three main chapters. Firstly, in the introduction chapter, it is given the information about the futuvvat, futuvvat-names and Futuvvat-name studied in the text. In the review section, punctuation, phonetics and the formal features are examined. In addition to these, in the second chapter, Futuvvat-name's transcribed text is presented. Finally, the word index of the Futuvvat-name is analysed and organized grammatically in the last chapter of this study.

Keywords: Futuvvat-name, Poetic Futuvvat-name, Old Anatolian Turkish, The Language Characteristic Of Futuvvat-name, Makhas-name

ÖN SÖZ

Türk Edebiyatının önemli yazılı kaynaklarından biri olan Fütüvvet-nâmeler, gerek dönemin sosyal, kültürel, ahlaki, dinî ve tasavvufî hayatı hakkında bize bilgiler vermesi, gerek ise Türk diline kaynaklık etmesi bakımından edebiyatımızda önemli bir yere sahiptirler.

Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Kütüphanesi Nadir Eseler Koleksiyonu 12881/Y004 numarada yer alan *Manzum Bir Fütüvvet-nâme* incelenmiştir. Bu Fütüvvet-nâme, söz konusu üzerinde çalıştığımız eserin elimizdeki nüshasında geçen tarihe göre 15. yüzyılın sonlarında yazılmış olmalıdır. 87 varaktan oluşan manzum fütüvvet-nâmenin yazarına dair bir bilgi mevcut değildir. Eserin başında ve sonunda eksik kısımlar bulunmaktadır. Bu fütüvvet-nâmenin bilinen başka nüshalarına rastlanmamıştır.

Çalışma, inceleme, metin ve dizin olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. İnceleme bölümüne geçmeden önce giriş adını verdiğimiz kısımda Fütüvvet kavramı, Fütüvvet-nâmeler, Arap, Fars ve Türk edebiyatlarında yazılan Fütüvvet-nâmeler ve üzerinde çalıştığımız Fütüvvet-nâme nüshası hakkında bilgiler verilmiştir. Bundan sonra ilk bölümümüz olan inceleme bölümünde ise çalıştığımız metnin, imla, ses ve şekil bilgisi özellikleri incelenmiştir.

İkinci bölümde eserin transkripsiyonlu metni bulunmaktadır. 49. varğa kadar her bir sayfada 15 beyit bulunan metin, 49. varaktan sonra 13 beyit olarak yazılmıştır. Beyitler, aruzun “*fâilâtün/ fâilâtün/ fâilün*” kalıbıyla harekeli olarak yazılmıştır. Nüshanın varakları r, v şeklinde gösterilmiştir. Metinde geçen hadis ve ayetlerin, farsça şiirlerin, Mesnevi’den alıntılarının Türkçesi dipnot şeklinde metnin altında verilmiştir.

Dizin bölümünde, transkripsiyonlu metinde bulunan söz varlığı yer almaktadır. Kelimeler, metindeki anlamlarına göre anlamlandırılmış ve alfabetik sıraya göre hazırlanmıştır. Dizin içerisindeki kelimelerde s,ş; t,ţ; e, é...vb ayrımlar madde başı olarak gösterilip birbirlerine göndermeler yapılmıştır. Birleşik fiil ya da deyim niteliğinde olan kelimeler asıl maddeye bağlı olarak madde başınının altında anlamlarıyla birlikte verilmiştir. Dizinin arkasında yer alan *Özel Adlar Dizini* isimli kısımda ise metinde geçen özel isimler yer almaktadır.

Lisans öğrenimimden bu yana bana sabırla yol göstererek bu alanda çalışmama vesile ve yardımcı olan danışman hocam Doç. Dr. Ali Cin’e, eserin Farsça ve Arapça kısımlarının okunmasında bana yardımcı olan çok değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Mehmet Şahin’e, üzerinde çalıştığımız fütüvvet-nâme nüshasını temin etmemde ve çalışmamın başlangıcında bana

yardımcı olan arkadaşım Arş. Gör. Büşra Çelik'e, çalışma süresince benden yardımlarını ve desteğini eksik etmeyen dostum Arş. Gör. Hanım Yılmaz'a çok teşekkür ederim.

GİRİŞ

Türk Edebiyatının önemli ve kayda değer edebî ürünlerinden birisi de fütüvvet-nâmelerdir.

Fütüvvet Kavramı ve Fütüvvet-nâme

Arapça bir kelime olan fütüvvet, fetâ kelimesinden gelmektedir. “Genç, delikanlı, yiğit, mert; cömert”¹ anlamlarına gelen fetâ kelimesinin çoğulu fityândır. Fütüvvet ise “gençlik, delikanlılık, yiğitlik; cömertlik”² anlamlarına gelir.

Fütüvvet ehline Arapçada “Fetâ, fityân”, bunların şeyhlerine “abu-l-fityân, seyyid-al-futuvva” denmiştir. Farsçada fütüvvet ehli, “fütüvvet-dâr, cüvan-merd, fetâ” adlarıyla anılmıştır. Bu fütüvvet ehlinin yollarına Arapçada “al-futuva”, Farsçada “fütüvvet” denilmiştir.³ Türkçede ise Fütüvvet ehli, “fetâ, ahî, yiğit, er, alp” diye adlandırılmaktadır.

Tasavvuf kaynaklarında 8. yüzyıldan itibaren önde gelen sûfilerin fütüvvet kelimesini tasavvufî bir terim olarak kullanmaya başladıkları kaydedilir.⁴ Bu dönemden sonra fütüvvete, dostların kusuruna bakmama, başkalarının haklarını ve çıkarlarını kendi menfaatinden üstün tutma, müslîm gayrı-müslîm gözetmeksizin misafir edip, herkese bolca ihsanda, hürmette bulunma gibi anlamlar yüklenmiştir.⁵ O dönemlerde mert, cömert ve cesur bir kimsede bulunan vasıflar, gerçek bir sûfide de bulunduğu için sûfî aynı zamanda bir fetâdır, Bu nedenle sûfiler, fetâyı “sûfî”, fütüvveti de “tasavvuf” olarak tarif etmekte bir mahsur görmemişlerdir.⁶ Sûfilerde bulunan fedakârlık, diğerkâmlık, yardım, iyilik, insan severlik, hoşgörü ve nefesine söz geçirme gibi ahlâkî nitelikler zaman içerisinde tasavvufta, fetâ ve fütüvvet kelimelerinin karşılığı olmuştur.⁷

Fütüvvet-nâmeler ise bu saydığımız ahlâkî niteliklerin dinî inanç temelinde anlatıldığı tasavvufî metinlerdir. Fütüvvet-nâmeler, aslında çok eski çağlardan başlayarak faziletli ve âlim şahsiyetler tarafından toplum düzenini ve güvenini sağlamak için verilen öğütlerin formüle edilmiş şeklidir.⁸

Fütüvvet-nâme metinleri daha sonraki dönemlerde ise Ahîlik kurumunun temel ilkelerini ortaya koyan, yaşayış niteliklerini belirleyen ve insanlara içinde buldukları

¹Develioğlu 2008: 262

²Develioğlu 2008: 272

³Gölpınarlı, 2011: 17

⁴Uludağ ve Ocak, Cilt.13, 259

⁵Uludağ ve Ocak, Cilt.13, 259-260

⁶Uludağ ve Ocak, Cilt.13, 260

⁷Uludağ ve Ocak, Cilt.13, 260

⁸ Anadol, 2001:15

toplumda ne şekilde davranmaları gerektiğini açıklayan dinî-ahlâkî nitelikli öğüt kitapları olarak tanımlanabilir⁹.

Bu metinlerde, bir ahinin, bir müslümanın nasıl yaşaması, nelere dikkat etmesi, nelerden çekinmesi gerektiği ayetlerden, hadislerden, dinî hikâyelerden örnekler verilerek anlatılır. Dönemin bir nevî, dinî içerikli âdâb-ı muâşeret kurallarını belirleyen bu risâleler, temelde dinî-tasavvufî mahiyette olmalarına karşın zaman içerisinde gelişerek üç kola ayrılmıştır¹⁰.

Bunlardan ilki olan Sûfî Fütüvvet-nâmeler, 9-13. yüzyıllar arasında yazılan fütüvvet-nâmelerdir. Bu eserler, dinî-tasavvufî mahiyette olup, tasavvufu anlatarak onun çeşitli anlamlarını açıklamışlardır¹¹.

İkincisi, Fütüvvet teşkilâtına âit fütüvvet-nâmelerdir. Bu fütüvvet-nâmeler, 13-14. yüzyıllarda yazılan fütüvvet-nâmelerdir. Bu dönemdeki fütüvvet-nâmeler, dinî-tasavvufî mahiyetin yanı sıra bir nizâm-nâme mahiyeti de taşıyarak toplumdaki düzeni sağlaması bakımından önem arz eder.¹² 13. yüzyıldan itibaren fütüvvet-nâmeler, örgütlenmiş başka topluluklar tarafından bugünkü anlamıyla, yönetmelik veya tüzük olarak kullanılmaya başlanmıştır. Fütüvvet-nâmelerin amacı topluma iyi yurttaş, ahlâklı kişi yetiştirmek olduğundan; aynı doğrultudaki kurumlar, fütüvvet-nâmelerin ana ilkelerini alıp, kendi yapı özelliklerine âit kuralları da ekleyerek yeni tipte tüzük ya da yönetmelikler meydana getirmişlerdir.¹³ Bu dönemden sonra Anadolu'da bu nitelikte birçok Arapça, Farsça ve Türkçe fütüvvet-nâme telif edilmiştir.

Üçüncüsü ise Ahî loncaları fütüvvet-nâmeleridir. Bu fütüvvet-nâmeler, 13-16. yüzyıllar arasında ortaya çıkmıştır¹⁴. 13. yüzyılda Ahîlik teşkilatlarının gelişme göstermesiyle Ahî fütüvvet-nâmeleri ortaya çıkmıştır¹⁵.

Fütüvvet-nâmeler, her ne kadar zaman içerisinde muhtevâ bakımından üç gruba ayrılrsa da, bu eserlerin ve fütüvvet kavramının temeli tasavvufa dayanmaktadır. Bu nedenle bu eserlerin hepsinde tasavvufî içerik ağır basmaktadır¹⁶.

⁹Aydınlı, 2011: 15

¹⁰Ocak, Cilt.13, 264-265

¹¹Ocak, Cilt.13, 264

¹²Ocak, Cilt.13, 264

¹³Anadol, 2001: 15

¹⁴Ocak, Cilt.13, 265

¹⁵Ocak, Cilt.13,265

¹⁶Ocak, Cilt.13, 265

Arapça ve Farsça Fütüvvet-nâmeler

Anadolu coğrafyasında bilinen ilk Türkçe fütüvvet-nâme 13. yüzyılın ortalarında yazılmıştır. Bundan önce Anadolu sahasında telif fütüvetnâmeler görülüyorsa da bunlar Arapça-Farsça olarak telif edilmiştir¹⁷.

Bu sahada Arapça, Farsça yazılmış bilinen en eski fütüvvet-nâme Hicri 4. asra aittir.¹⁸ Bu eser, Ebu Abdurrahman Sülemî tarafından Arapça yazılan *Kitâb al-Futuvva*'dır¹⁹. Bilinen ikinci eser ise Hâce Abdullah-ı Ansârî'nin *Fütüvvet-nâmesi*'dir. Ansârî bu eserde büyük sufilerin sözlerini Arapça olarak alıp Farsçaya tercüme etmiştir²⁰.

Bahsi geçen her iki eser de Ayasofya Kütüphanesi 2049 numaralı Mecmua'da yer almaktadır²¹. Bunların yanı sıra yine aynı mecmuada dört risalenin dışında diğer risalelerin hepsi fütüvvete aittir. Bu mecmua, zikrettiğimiz dört risale ile birlikte toplamda yirmi iki risaleden oluşmaktadır²². Mecmudaki önemli fütüvvet içerikli risaleler şunlardır:

Aliyy-ibn-al-Hasan-ibn-i Câdveyh'in Arapça yazdığı *Kitâbu Mir'ât-al-Muruvvât*. adlı risalesi, Selçuklu Devletinin veziri olan Nizamü'l-Mülk' e ithaf edilmiştir²³.

Ahmed b. İlyas al- Nakkaş al Harbutî'nin Arapça yazmış olduğu *Tuhfetü'l-Vesâyâ* adlı eser, mecmuadaki sekizinci risaledir. Eser, Hâlife Nâsır'ın oğlu Abu'l-Hasan Ali adına, bu zâtın ölümünden sonra (ölm. 1215) yazılmıştır²⁴. Bu eser, Burgazî ve onu takip eden diğer Türkçe fütüvvet-nâmelere kaynaklık etmesi bakımından önem teşkil eder²⁵.

Mecmuadaki onbeşinci risale, Halife Nâsır Lidinillâh'ın, elçilik vasıtasıyla Anadolu'ya gelen Ebu Hafs Suhreverdî'ye yazdırdığı *Fütüvvet-nâme*'dir²⁶. Suhreverdî, tasavvufî şahsiyeti ve eserlerinden dolayı, Anadoludaki fütüvvet teşkilatının gelişmesinde önemli rol oynamıştır²⁷. Mecmuada Suhreverdî'ye ait iki fütüvvet-nâme bulunmaktadır²⁸.

Fütüvvetçilik, Halife Nâsır Lidinillâh ve Suhreverdî'nin çalışmalarından sonra büyük bir önem kazanmış; bundan sonra Anadolu ve İran'da fütüvvet-nâmeler yazılmaya başlanmıştır²⁹.

¹⁷Torun, 1998: 42

¹⁸Gölpınarlı, 2011: .21

¹⁹es-Sülemî, çev. ve nşr. Ateş, 1977

²⁰Gölpınarlı, 2011: .21

²¹Gölpınarlı, 2011: .21

²²Gölpınarlı, 2011: .21

²³Gölpınarlı, 2011: .22

²⁴Gölpınarlı, 2011: .22

²⁵Gölpınarlı, 2011

²⁶Taeschner, 1962: 277-280'de bu yazmaları tanıtır. Murtaza Sarraf tarafından iki nüshası da görülerek neşredilmiştir.

²⁷Sarıkaya, 2002: .3

²⁸Gölpınarlı, 2011: 22

²⁹Anadol, 2001: .12-16 / Ocak, Cilt.13, 264-265

Onaltıncı risale, Şihâb-al-dîn'in Farsça yazdığı *Kitâb-al-Futuvva*'sıdır³⁰.

Onyedinci risale'nin müellifi bilinmemektedir. *Kitâb fi bahr-al-fütüvvati va zikru şacarat-al-fayz* adlı bu risale Farsça yazılmıştır³¹.

Necm-i Zerkûb diye bilinen Necmüddin Ebû Bekr Muhammed b. Mevdûd Tahir- i Tebrizî'nin yazdığı Farsça *Fütüvvet-nâme* ondokuzuncu risalede yer alır. Necm-i Zerkûb'un bu fütüvvet-nâmesi erkân bakımından değerli bir risaledir³².

Yirminci risale'nin de müellifi belli değildir. Farsça yazılan bu risalede, ondokuzuncu risaledeki erkan anlatılmaktadır³³.

Bu mecmuadaki risaleler dışında yazılan fütüvvet-nâmeler de vardır.

Bu saydıklarımızdan sonra tarih bakımından Nâsırî adlı bir şairin farsça ve manzum olarak yazdığı *Fütüvvet-nâme*'si gelir³⁴. Eserin içeriğinden 689/1290 da yazıldığı anlaşılmaktadır. Eserin bilinen iki nüshası olup, Ayasofya nüshasında çok eksiklikler vardır³⁵. Bu risalenin tamamı İstanbul'da Köprülü Kütüphanesinde 1597 numarada kayıtlı mecmuadadır³⁶.

İstanbul Üniversitesi Farsça yazmaları arasında kayıtlı olan bir fütüvvet-nâme, şair Feridüddîn Attar'a nisbet edilmektedir. Bu eser manzum olarak 192 beyitten oluşmaktadır³⁷.

Bunların dışında yukarıda zikr ettiğimiz fütüvvet-nâmeler arasında en sağlam ve düzenlisi müellifi bilinmeyen Farsça bir *Fütüvvet-nâme*'dir³⁸. Yahyanın oğlu Abdullah tarafından istinsah edilen bu fütüvvet-nâme Murad Molla Kütüphanesi'nde Abdulhamid 1. kitapları arasında 1447 numarada kayıtlıdır³⁹. Abdülbâki Gölpınarlı, bu eserin dilinin gayet düzgün olmasından ötürü dönemin Edebî Farsçasına mükemmel bir örnek teşkil ettiğini zikreder⁴⁰.

13. yüzyıla ait bu saydığımız eserler dışında, sonraki dönemlere ait çeşitli Arapça-Farsça Fütüvvet-nâmeler de mevcuttur⁴¹. Şeyh Alâ al-devle-i Semmâni (736/ 1335) (Veliyüddin Ef. Ktp, Nu: 1796 v. 170b-174a'da olup Farsçadır)⁴²; Abd al-Rahman al-Kaşani

³⁰Gölpınarlı,2011: .22

³¹ Gölpınarlı,2011: .22.

³²Gölpınarlı,2011: .22.

³³ Gölpınarlı,2011: .23.

³⁴ Gölpınarlı,2011: .23.

³⁵Gölpınarlı,2011: .23.

³⁶Gölpınarlı,2011: .23.

³⁷Gölpınarlı,2011: .23-24.

³⁸Gölpınarlı,2011: .24.

³⁹ Gölpınarlı,2011: .24.

⁴⁰Gölpınarlı,2011: .24.

⁴¹Gölpınarlı,2011: .24-29 / Torun, 1998: 48

⁴²Torun,1998:.48

(736/ 1335) (Veliyüddin 3242, s. 2. Arapçadır.)⁴³ ; Hâtifi (15.yy) (Taeschner tarafından neşredilen eser, 84 beyitlik Farsça bir fütüvvet-nâmedir.)⁴⁴ bunlardan bazılarıdır⁴⁵.

Sayıdığımız bu fütüvvet-nâmeler üzerinde Franz Teaschner ve Abdülbâki Gölpınarlı'nın çalışmaları ve neşirleri önemlidir. Bu isimlerin dışında Hermann Thorning, Paul Kahle, Helmut Ritter, Fuat Köprülü, Osman Nuri Ergin, Muallim Cevdet gibi isimlerin fütüvvetnamelerle ilgili çalışmaları bulunmaktadır⁴⁶.

Türkçe Fütüvvet-nâmeler

Fütüvvet-nâmeler öncelikle Arap ve Fars Edebiyatında yer alan bir tür olup, oradan Türk Edebiyatına geçmiş eserlerdir. Anadolu sahasında bilinen ilk Türkçe Fütüvvet-nâme, 13. yüzyılda yazılmıştır⁴⁷.

Günlük hayatın islamî çerçevede nasıl yaşanması gerektiği hakkında bilgi veren Fütüvvet-nâmeler, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde İslamiyetin doğru anlaşılması ve yayılması bakımından büyük önem arz eder. Yazıldıkları dönemin inançları, kültürleri, tarihi, örfleri ve yaşayış biçimi hakkında bize ışık tutan bu eserler, aynı zamanda dönemin edebî dili, söz varlığı ve gramer özellikleri bakımından da bizlere kaynaklık etmişlerdir.

Fütüvvet-nâmeler, herkesin anlayabilmesi için olsa gerek genellikle sade bir dille yazılmış eserlerdir.

Anadolu sahasında Türkçe fütüvvet-nâmeler, mensur ve manzum olmak üzere iki biçimde yazılmıştır.

Mensur Türkçe Fütüvvet-nâmeler

Mensur biçimde yazılan fütüvvet-nâmelerin bilinen en eski örneği Yahya b. Halil b. Çoban el-Burgazî tarafından yazılan *Burgazî Fütüvvet-nâmesi* (Çobanoğlu Fütüvvet-nâmesi) dir. Bu fütüvvet-nâme, Anadolu sahasında Türkçe yazılmış fütüvvet-nâmelerin bilinen en eski örneğidir. Eserin istinsah tarihi 913/ 1507 olarak bilinmektedir⁴⁸. Eser Abdülbâki Gölpınarlı tarafından "*Burgazî ve Fütüvvet-nâmesi*" adıyla neşredilmiştir⁴⁹.

Seyyid Gaybî b. Şeyh Hüseyin'in yazdığı *Şeyh Seyyid Hüseyin Fütüvvet-nâmesi* de bu alandaki Türkçe eserlerin ikincisidir. Bu fütüvvet-nâmenin içinde Fatih Sultan Mehmet için

⁴³Torun,1998:.48

⁴⁴Torun, 1998:.48

⁴⁵ Daha geniş bilgi için bk. Gölpınarlı, 2011: 21-29

⁴⁶Torun, 1998:.48

⁴⁷Torun, 1998: .48

⁴⁸Gölpınarlı, 2011: .29

⁴⁹Gölpınarlı, 1953-1954: 76-153

yazılan bir methiyenin olmasından dolayı, eserin Fatih döneminde yazıldığı düşünülmektedir⁵⁰. Bu fütüvvet-nâme de A. Gölpınarlı tarafından yayımlanmıştır⁵¹.

Anadolu'da yazılmış önemli fütüvvet-nâmelerden biri de *Radavî'nin Fütüvvet-nâmesi*'dir. Seyyid Muhammed b. Seyyid Alâaddin el-Hüseynî er-Radavî tarafından yazılan eserin birçok nüshası bulunmaktadır. Bursa'da kadılık yapan Seyyid Muhammed b. Seyyid Alâuddin Radavî'nin *Miftahu'd-Dekâyık fi Beyâni'l-Fütüvve ve'l-Hakâyık* isimli fütüvvet-nâmeyi 931/1524 başlarında yazdığı anlaşılmaktadır⁵². *Miftah-ı Dekâyık* ya da *Fütüvvet-nâme-i Kebîr* olarak bilinen bu eser, yukarıda bahsettiğimiz eserlere göre çok daha hacimli, teferruatlı olması ve kendinden sonraki fütüvvet-nâmelere kaynaklık etmesi bakımından büyük bir önem arz etmektedir⁵³. Eser Rahşan Gürel tarafından doktora tezi olarak çalışılmıştır⁵⁴. Daha sonra Sadullah Gülten-Hacı Yılmaz tarafından *Fütüvvet-Nâme-i Kebir* ismiyle yayımlanmıştır⁵⁵. Ayrıca bu eserin içindeki bazı bölümleri (kemer bağlama töreni) ele alan bir nüshasını *Fütüvvet-nâme-i Tarikat* ismiyle Osman Aydınlı çalışmıştır⁵⁶.

Hâce-i Cân Ali Fütüvvet-nâmesi (Hoca Cân Bursevî Fütüvvet-nâmesi) de Türk edebiyatındaki önemli fütüvvet-nâmelerden birisidir. Bilinen iki nüshası olan bu fütüvvet-nâmede sünnî eğilimler görülmektedir⁵⁷.

Bu Fütüvvet-nâmelerin dışında tercüme edilmiş yahut kısaltılmış *Derviş Mim Ahmed Fütüvvet-nâmesi*, *Yâsin-i Rufâ'i Fütüvvet-nâmesi*, *Şeyh Ahmed Fütüvvet-nâmesi* gibi daha bir çok fütüvvet-nâme de mevcuttur⁵⁸.

Gerek Arap ve Fars Edebiyatında gerekse Türk Edebiyatında yazılan Fütüvvet-nâmelerin bazılarının yazarları belli iken bazılarının yazarları belli değildir. Bunun bilinen sebeplerinden birisi, bazı yazarların mütevazılıkları nedeni ile kasıtlı olarak isimlerini yazmamalarıdır.⁵⁹

Müellifi bilinmeyen fütüvvet-nâmelerden biri *Fütüvvet-nâme-i Ca'fer Sâdık*'dır. Bektaşîlere ait olduğu düşünülen bu eserin bilinen başka nüshâsı yoktur. Eserin 16. yüzyılın sonlarında yazıldığı düşünülmektedir. Bu fütüvvet-nâmeyi Mehmet Saffet Sarıkaya yayımlamıştır⁶⁰.

⁵⁰Gölpınarlı, 2011: 29

⁵¹Gölpınarlı, 1955-1956: 25-155

⁵²Gölpınarlı, 2011: 30

⁵³Gölpınarlı, 2011: 30/ Torun, 1998: s.51-54

⁵⁴Gürel, 1992

⁵⁵Gülten ve Yılmaz, 2014

⁵⁶Osman Aydınlı, 2011

⁵⁷Torun, 1998: 54

⁵⁸ Daha geniş bilgi için bk Torun, 1998: .55-57

⁵⁹ Arslanoğlu, 1997: 9

⁶⁰ Sarıkaya, 2008

Müellifi bilinmeyen fütüvvet-nâmelerden biri de İbrahim Arslanoğlu tarafından yayımlanmıştır.⁶¹ Bu eserin 1229/1809 da yazıldığı düşünülmektedir. Eser el yazması olup Osmanlı Türkçesiyle yazılmıştır.⁶²

Manzum Türkçe Fütüvvet-nâmeler

Manzum biçimde yazılan fütüvvet-nâmelerin bilinen ilk örneği Şeyh Eşref b. Ahmed tarafından yazılmıştır. 444 beyitten oluşan bu eser, aruzun “fâilâtün/ fâilâtün/ fâilün” kalıbıyla yazılmıştır. Bu fütüvvet-nâmenin Nasûh b. Ahmed tarafından 856/1452 de istinsah edilmesinden, eserin bu tarihten daha önce yazıldığı anlaşılmaktadır.⁶³ Eser Orhan Bilgin tarafından neşredilmiştir.⁶⁴

Türk edebiyatında bilinen manzum fütüvvet-nâmelerden bir diğeri de *Esrar Dede Fütüvvet-nâmesi*' dir. Esrar Dede adıyla bilinen Mevlevi Seyyid Muhammed b. Ahmed tarafından 1211/1796 da yazılmıştır. Aruzun “fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün” kalıbıyla yazılmış olan bu eser 176 beyitten oluşmaktadır⁶⁵. Eser, Hasan Kasır tarafından yayımlanmıştır⁶⁶.

Bu iki fütüvvet-nâmenin yanı sıra Eşrefoğlu Rûmî tarafından yazıldığı bilinen bir fütüvvet-nâme daha vardır. Lakin bu esere ulaşamamıştır.⁶⁷

Bunların yanı sıra Müellifi bilinmeyen 25 varaklık manzum bir fütûh-nâme Nuran Altuner tarafından çalışılmıştır.⁶⁸ Adı fütüvvet-nâme olmamakla birlikte içerik bakımından fütüvvet-nâme mahiyetindedir.⁶⁹ Yine Süleymaniye Kütüphanesindeki üç yazma fütüvvet-nâme Nuran Altuner tarafından çalışılmıştır.⁷⁰ Ayrıca Fütüvvet-nâme içerikli bir manzûme de Ömür Ceylan tarafından şerh edilmiştir.⁷¹

Bu saydıklarımızın dışında müellifi belli olmayan daha bir çok mensur ve manzum fütüvvet-nâme çeşitli kütüphânelerde mevcuttur. Fakat bunlar adını zikrettiğimiz fütüvvet-nâmeler kadar büyük ve hacimli değildir. Bu fütüvvet-nâmelerin birçoğunun çeşitli fütüvvet-nâmelerin kısaltılmış şekli olduğu düşünülmektedir.⁷²

⁶¹ Arslanoğlu, 1997

⁶² Arslanoğlu, 1997: .9-10

⁶³ Bilgin, 1992:VII

⁶⁴ Bilgin, 1992

⁶⁵ Torun,1998:57 /Yeniterzi,, Sayı: 173, 115-139.

⁶⁶ Kasır,1993,: Cilt. 1, 107-130

⁶⁷ Torun, 1998:57

⁶⁸ Altuner,1999:.. 23-38

⁶⁹ Altuner,1999:.. 23

⁷⁰ Altuner, 2005: Cilt I, 79-99

⁷¹ Ceylan, 2005, Cilt I, 223-247

⁷² Torun, 1998: .57

Üzerinde Çalıştığımız Fütüvvet-nâme Nüshası

Üzerinde çalıştığımız *Müellifi bilinmeyen bir fütüvvet-nâme*, Marmara Üniversitesi Kütüphanesi Nadir Eserler Koleksiyonunda yer alan 12881/Y004 numarada kayıtlı olan fütüvvet-nâmedir. Eser, 87 varaktan oluşmaktadır. Metnin baş ve son kısımlarında eksik sayfalar vardır. Eser, Aruzun “*fâilâtün/ fâilâtün/ fâilün*” kalıbıyla harekeli olarak nesih türünde yazılmıştır. Eserde başlangıçtan 49. vараға kadar olan bölüm 15 beyitten oluşmaktadır. 49. varaktan sonraki kısım ise 13 beyitten meydana gelmektedir. Eserin muhtelif yerlerinde ayetler, hadisler, Farsça şiirler ve Mesnevi’den örnekler verilmiştir. Eserde verilen bu örnekler ve bölüm başlıkları kırmızı mürekkeple, yine harekeli biçimde yazılmıştır. Bir sayfadan diğerine geçişlerde bir sonraki sayfanın ilk kelimesi, takip kelimesi olarak kullanılmıştır. Metinde okunamayan, silik yahut karalanmış yerlere az da olsa rastlanmaktadır.

Üstünde çalıştığımız Fütüvvet-nâme’nin başka bir nüshasına rastlanmamıştır. Eserde maalesef müellif hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. Sebeb-i telifdeki;

ğarsūs ehlî bu işe étmiş heves / ba‘zısı dā‘iye étdiler nefes (9r5)

beyitinde geçen *dāi* kelimesi kütüphane kayıtlarında müellifin adı olarak yer alsada bizce bu ihtimal düşüktür. Zira bu sözcüğün kelime anlamlarından biri “şii-batınî mezheplerini yaymayı görev edinen, bu mezheplerin propagandasını yapan kişi” dir. Diğerise “olmasına, meydana gelmesine sebep olan şey” dir.⁷³ Eserin içerik bakımından dinî-tasavvufî bir metin olduğu göz önünde bulundurulduğunda bu kelimenin müellifin adı değil de yukarıda zikrettiğimiz anlamlarda kullanıldığı kanaatindeyiz. Ayrıca araştırmalarımız sonucunda Klasik Türk Edebiyatı şairlerinden olan Ahmedî Dâi’nin dışında Dâi mahlaslı bir şaire rastlayamadık. Ahmedî Dâi’nin eserlerine ve muhtemel ölüm tarihine (ölm. 1421) bakıldığına, eserin Ahmedî Dâi’nin ölümünden sonra yazıldığı anlaşılmaktadır.

Üzerinde çalıştığımız söz konusu metindeki şu iki beyit bize, eserin yazılış tarihi ile ilgili bilgi vermektedir:

çün sekiz yüz seksen oldı hicrete / geçdi sekiz ay dahı andan öte (8v14);

bu kitābıñ yazmasına başladım / bir gül idi şanki sükker aşladım (8v15)

Bu beyitlerden anlaşıldığına göre eser, Hicrî 880 yılının sonlarına doğru yazılmıştır. Bu tarih, Miladî 1475/ 1476 yıllarına yani 15. yüzyılın son çeyreğine tekabül eder. Dil hususiyetleri ve söz varlığına baktığımızda da, bu eserin 15.yüzyılın sonları 16. yüzyılın başlarında yazıldığı anlaşılmaktadır. Eserin nerede yazıldığıyla ilgili nüshamızda herhangi bir

⁷³ <http://lugatim.com/> (erişim tarihi 16.03.2017)

bilgi yer almamaktadır. Ancak sebep-i telif bölümünde yer alan; *ṭarsūs ehli bu işe étmiş heves / ba‘ zısı dā‘ iye étdiler nefes* (9r5) beyitinde *ṭarsūs* kelimesi geçmektedir. Burada adı geçen yerleşim yerinin günümüzdeki Mersin iline bağlı olan Tarsus ilçesi mi yoksa Suriye coğrafyasında yer alan Tarsus mu olduğu meçhuldür. Ancak müellif, eserini Tarsus ehlinin isteği üzerine yazdığını şu beyitte dile getirir: “*ṭarsūs ehli bu işe étmiş heves / ba‘ zısı dā‘ iye étdiler nefes* (9r5)”. Ayrıca müellif, bâb-ı der- beyân-ı tafşil-i fütüvvet-nâme adlı kısımda “*añlaması vâzih olsun deyüben / türki yazdım çok ‘ibâret koyuban* (51r13)” şeklindeki ifadeyle eserinin anlaşılmasının kolay olması için Türkçe yazdığını özellikle belirtir.

Üzerinde çalıştığımız eserin baş kısmında eksik sayfa ya da sayfalar vardır. Metin, İlahî Yaratıcı’ya münacaatla başlamaktadır. Sonraki kısımda Hz. Muhammed’e ve Dört Halife’ye methiye vardır. Eserin yazılış tarihi ve sebep-i telifinin anlatıldığı bölümden sonra, fütüvvet-nâmeye başlanır. Fütüvvet’e girmeden önce uygulanan ritüeller, yedi bölümden oluşan peygamberlerin hayatlarından kıssalar ve şeyhlerin anlatıldığı bölüm olmak üzere üç ana bölümden oluşur. Müellif, *bu fütüvvet-nâme uş oldu tamâm / yazup anı haṭm kıldık ve’s-selâm* (77v11) beyiti ile fütüvvet-nâme’yi bitirir. Hemen arkasından “*Bâb-ı Der-Beyân-ı Meşayih-nâme ve Şifathâ Âdâbhâ Bâb-ı Sâlik*” isimli bir başlıkla yeni bir bölüme başlar. Bu bölüm içeri bakımından fütüvvet-nâmeyle benzerlik göstermektedir. Bu sebepten biz bu bölümü de çalışmamıza eklemeyi uygun gördük. On varaklık bu bölümün ardından “*Bâb-ı Der-Beyân-ı Meczûb-ı Sâlik*” adlı bir başlıkla farklı bir bölüme geçilir. Fakat ne yazık ki elimizde bu eserin yalnızca ilk varağı mevcuttur. Bu bölümlerden, üzerinde çalıştığımız fütüvvet-nâme nüshasının Şeyh Eşef b. Ahmed’in *Fütüvvet-nâme*’si gibi bir mecmuanın içinde yer aldığı anlaşılmaktadır. Nitekim Orhan Bilgin, *Şeyh Eşef b. Ahmed’in Fütüvvet-nâmesi*’ni neşrederken eserin, sekiz mesnevili bir mecmuanın ikinci kısmında yer aldığını söyler. Bu fütüvvet-nâmeden sonraki eserlerin isimleri, *İbret-nâme*, *Elest-nâme*, *Nasihat-nâme* gibi başlıklardan oluşmaktadır⁷⁴. Bu bilgilere bakarak üzerinde çalıştığımız nüshanın da bu tarz bir mecmuada yer aldığı; nüshanın öncesinde ve sonrasında fütüvvet-nâmeyle benzer içerikli mesnevilerin olduğu kuvvetle muhtemeldir.

İncelediğimiz eserde, Fütüvvet’e dair ritüellerin anlatıldığı bölümler kısaca şunlardır:

Sebeb-i telif’den sonra *Çile-dâr Derviş Hikâyesi* ve akabinde çeşitli beyitler ve hadislerden sonra *der-beyân-ı fütüvvet-nâme* bölümüyle eser başlar. Bu kısımda, Fütüvvet ehlinin ilk ritüeli olan “tırâş olma”nın öneminden bahsedilir: *édelim evvel tırâş-nâme sözün / çün ulular bu işi kıldı güzân* (13v13). Bu beyitten de anlaşılacağı üzere, müellif bu bölümde tıraş olmanın önemini ve âdabını anlatmıştır. İkinci Bölüm ise bu bölümün devamı niteliğinde

⁷⁴Bilgin, 1992: vii-viii

olan “*bāb-ı der-beyān-ı maḳas-nāme*” bölümüdür. Bu bölümde ise, saç kesmenin ehl-i fütüvvet için önemi anlatılmıştır: *sünnetidür enbiyāniñ bu maḳas/ saçını ḳaşr éde kim éde heves (21v9)*.

Bu bölümün ardından “*bāb-ı der-beyān-ı ṣedd-nāme*” başlıklı, fütüvvetin en temel ritüeli olan ve fütüvvete girişi temsil eden “*ṣedd kuşanma*” yı anlatan bölüm gelmektedir. *zīrā ṣeddiñ aşlı var bilmek gerek/ aña göre olda ṣedd vèrmek gerek (23r11)*.

Daha sonra sırası ile fütüvvetin diğér başlıca ritüellerinin anlatıldığı bölümler zikredilir.

Ritüellerin anlatıldığı bu bölümlerden sonra altı bölümde bazı peygamberler (Hz. Adem, Hz. İbrahim, Hz. Yusuf...) çeşitli özellikleriyle zikredilmiştir. Yedinci bölümde ise hülafa-i raşidinden Hz. Ali anlatılmıştır. Bu eserdeki bölümler arasından *traş-name*, *maḳas-name* ve *ṣedd-name* gibi bölümler gerek ritüellerin anlatılması gerekse bu isimler kullanılarak bir bölüm başlığı oluşturulması bakımından dikkat çekicidir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İNCELEME

1.1. İmla-Fonetik

İncelenen bu metinde hem ünlü işaretleri (ا), (و), (ى) hem de hareke (üstün, esre, ötre) kullanılmıştır. Cezim işareti sıkça kullanılmış, şedde ve tenvin işareti ise cezime nisbeten daha az kullanılmıştır. Metin nesih hatla yazılmıştır. Ünlüler eserde hem harf hem de hareke ile gösterilmiştir.

1.1.1. Ünlülerin Yazımı

a, e ünlüsü

a, e ünlüsü ön seste medli elif (آ) ile yazılmıştır. *eyü* (أيو) 11v14; *aratmaz* (آرتمز) 8v8; *aydın* (أيدین) 4r1

a, e ünlüsü iç seste elif (ا), (آ) ve hareke (◻) ile gösterilmiştir. *dağı* (داغی) 14r2; *keselim* (كسيلم) 81r6; *her* (هر) 10r8

a, e ünlüsü son seste (ا), (آ), (آ) ile yazılmıştır. *saña* (سکا) 33r15; *önünde* (آوکنده) 39r1; *baka* (باقه) 10r8

ı, i ünlüsü

ı, i ünlüsü ön seste (ا), (ا) ve kesre (◻) ile gösterilmiştir. *içre* (اچره) 4r1; *içdi* (ایچدی) 39r10; *ısı* (اسی) 11r13

ı, i ünlüsü iç seste (ى) harfi ve kesre (◻) ile gösterilmiştir. *başını* (باشینی) 18v8, *ansız* (انسز) 9r13

ı, i ünlüsü son seste (ى) ile yazılmıştır. *kapusu* (قبوسى) 23v11; *ayağı* (آياغی) 66v8; *kuşağı* (قوشغی) 35v14

o, ö, u, ü ünlüleri

o, ö, u, ü ünlüleri ön seste (و) ve ötre (◻) ile yazılmıştır. *ögi* (اوگی) 64r7; *un* (اون) 75v5; *ünün* (اونن) 50r9

o, ö, u, ü ünlüleri iç seste (و) ile yazılmıştır. *gelüp* (کلوب) 20r12; *önüne* (اوکوکه) 60r3; *ötüben* (اوتوبن) 50r7

o, ö, u, ü ünlüleri son seste (و) şeklinde yazılmıştır. *ayru* (ایرو) 21r8; *delü* (دلو) 23r6; *alu* (آلو) 28r11

1.1.2. Ses Olayları

Metinde dikkat çeken ses olayları şunlardır:

Yuvarlaklaşma

Eski Anadolu Türkçesinde gördüğümüz ünlülerin yuvarlaklaşması ve üçüncü teklik şahıslardaki düzlük durumu incelediğimiz bu eserde de görülmektedir.

ayu 28v2; *eyü* 52v10; *göndürür* 44v10; *özi* 6v12; *işidüp* 39r11; *yüzine* 11v14

Bilindiği üzere Eski Türkçe döneminde sonunda g ve ğ sesleri bulunan kelimelerde Batı Türkçesine geçişte bu sesler düşmüştür. Düşmenin sonucunda bazı kelimelerde yuvarlaklaşma meydana gelmiştir. Eserde bu kelimelerin bazılarının hem yuvarlak hem de düz biçimleri görüldüğü gibi, sadece yuvarlak biçimleri görülmektedir.

bilümüz 45v2 / *bili* 69v3; *kapu* 24r2; *şamu* 8r3

Ek Uyumsuzluğu

Metinde ek uyumsuzluğu görülen bazı kelimeler şunlardır:

cömerdlük 34r13; *aşılık* 9v15

Ünlü Birleşmesi

Ünlü birleşmesi görülen bazı kelimeler şunlardır:

n'eyledi 25v10 ; *n'ola* 8r13; *n'içün* 42r14; *n'etdi* 61v10

Ünlü Düşmesi

Metinde ünlü düşmesi görülen kelimelerin bazıları şunlardır:

ağ(ı)zın 81v1; *al(ı)nı* 15v12; *as(ı)lı* 23r11; *bağ(ı)rıñ* 2r11; *boy(u)na* 44v7; *buy(u)ruğ* 14r4; *oy(u)naya* 34r15; *üz(e)re* 40r14

Ünsüz Düşmesi

Eserde ünsüz düşmesi şu kelimedede görülmüştür: *eksicek* “eksik olarak”.

ağçesini eksicek vermeyesin 59r12

e/é değişmesi

Günümüze kadar yapılan metin çalışmalarında /è/ ve /e/ yazımının nasıl olacağına dair bir birlik sağlanamamıştır. Bu nedenle de yapılan metin çalışmaları birbirinden farklı olmuştur⁷⁵. Eserde benzer kök hecelerin hem /è/ hem de /e/ şeklinde yazılımlarını görmekteyiz. Bu sebeple bu ses değişimi düzenli değildir. Bu ses değişiminin her iki biçimi de metinde görülmektedir. Hatta bazı kelimeler hem /è/ hem de /e/ şekilde yer almaktadır.

Metinde hem /è/ hem de /e/ şeklinde yazılan kelimeler:

bez “bez”: *bëzdür* 61r11 *bezin* 61r10; *de-* “söylemek”: *dëdi* 18r2, *deyüben* 47r5; *geç-* “geçmek”: *geçdi* 8v14 *geçe* 23v12; *gerçek* “ gerçek”: *gërçek* 60r6 *gerçek* 5v10; *et-* “etmek”: *etmek* 72r3 *ëtdi* 6v14; *ver-* “vermek” : *vërmeziz* 41v15 *verdiler* 36v13; *yedi* “ yedi rakamı”:

⁷⁵ Cin, 2012: 19-20.

yēdi 23v3 *yedi* 23v9; *yeg* “iyi, daha iyi”: *yeg* 60r15, *yegdir* 46r13; *yet-* “yetişmek”: *yētdi* 43v11 *yetmese* 6r11

Metinde sadece /é/ şeklinde yazılan kelimeler:

bel “bel”: *bél* 22v13; *gece* “gece”: *gēce* 10r11; *eşik* “kapı”: *ēşigine* 22v15; *yel-* “koşmak, hızlı gitmek”: *yēlüben* 70v13

Metinde sadece kök hecede /e/ şeklinde yazılan kelimeler:

çek- “çekmek”: *çekdi* 17v10; *beş* “beş”: *beşi* 65v9; *deril-* “toplanmak”: *dērildiler* 36v13 *dev* “dev”: *dēv* 57v7; *ev* “ev”: *evi* 64r7

1.1.3. Ünsüzlerin Yazımı

Arap alfabesinde /p/, /ç/, /ñ/ sesleri bulunmadığı için metinde bu sesler (ك), (ج), (ب) harfleri ile gösterilmiştir. Metinde /ç/ (چ) ve /p/ (پ) seslerinin ayrımı yapılmamakla birlikte kullanımda bir istikrar yoktur. /ç/ ünsüzü bulunan sözcüklerde bu ses genellikle c (ج) olarak yazılmıştır. Bir kaç örnekte ise ayrım yapılarak ç (چ) biçiminde gösterilmiştir:

üç (وچ) 75v6; *ağçe* (اقچه) 25r15

Bununla birlikte asıl kelime *c* (ج) olması gereken ünsüzlerin birkaçı da ç (چ) şeklinde yazılmıştır.

Aynı durum /p/ sesi için de geçerlidir. *P* (پ) ünsüzü, bulunduğu sözcüklerde, bir kaç istisna dışında *b* (ب) şeklinde gösterilmiş, bu harfin de ayrımı yapılmamıştır:

kılup (قيلوب) 4v8; *geyüp* (كيوب) 4v8

Buna ek olarak kelime *b* (ب) olması gereken bazı sözcükler *p* (پ) harfiyle yazılmıştır:

bi-çare (بيچاره) 85r3

/ñ/ sesi için (ك) işareti kullanılmıştır. *göñil* (كوكل) 68r9; *şoñra* (صكره) 14r1

ñ sesi kelime sonlarında (ك) ile yazılmıştır. *biñ* (بيك) 16r12; *seniñ* (سنيك) 70r3

Eserde /k/, /g/ ayrımı da yapılmamış; “g” (گ) sesi “k” (ك) ile yazılmıştır.

gelen (كلن) 7r4; *gök* (كوك) 17r1; *kesdi* (كسدى) 12r15

Eserde bazı kelimelerin hem art damak n’si hem de art damak n’siz biçimleri geçmektedir.

ansızın “birdenbire, aniden” *añsızın* 5v11/ *ansızın* 12r6; bun “sıkıntı” *buñ* 6v10/ *bun* 32r12; *dinle-* “dinlemek” *diñlegil* 35r4/ *dinledi* 74v13; *dön-* “dönmek” *döñdi* 31r5/ *döne* 72r10; *ön* “ön, ön taraf” *öñdin* 22v6/ *önde* 86v11

Eserde geçen *sat* (ص) ve *sin* (س) harfi ile yazılan kelimelerde istikrar görülmektedir.

1.1.4. Ünsüz Değişmeleri

Metinde görülen ünsüz değişmeleri şunlardır:

t/d değişmesi

Bu değişme metinde birçok kelimedede görülmektedir. Metinde bazı kelimeler hem /t/li hem de /d/ li biçimde yer almaktadır.

sağ ayağın *ada* allāh adıla 39v1/ bir adımın *atdı* allāh ad ile 30r11; pes bişirdi közine gitdi *dütün* 12r14/ gözüne girmeye tamuda *tütün*21v4,; pâdişâhın bir okı *dutar*kurduğun 36r4 / luṭf édüp *ḳulaḳtutasın* sen daḫı 9v13

Günümüz Türkçesinde /t/li olarak kullanılan bazı kelimeler, metinde /d/li biçimde geçmektedir.

üstime *ditrer* idiñ oğul deyü 33r13; *dilkülenüp* dünyâsın irdemesün 61r6; şed iki *dürlü* durur bil ey aḫı 38r11

Bugün /d/li olarak kullandığımız kelimelerin bir kısmı ise, metinde /t/li biçimde kullanılmıştır.

tağ u taş ova vü şahrâ komadı 28r6; sünñiler *tağılmışdı* her biri 72v11; içi leylâ vü *tışı* leylâ idi 27v11; *tıydı* mışr ehli ḳamu ḫātun işin 67r9; aç *toyurgıl* yāḫū yalıncaḳtonat 46r14; bulmamış aniñla ḫaḳḳa *toğrı* yol 12r3; *toḳudı* bēz eyledi şit nebi58v2

ḳ/ḫ değişmesi

Türkçe kelime başında /ḫ/ sesi bulunmadığı için günümüzde /h/ ile başlayan kelimeler Eski Türkçe döneminde /ḳ/ sesi ile başlamaktaydı.⁷⁶ Eserde bazı /ḳ/ sesleri kendin korurken bir kısmı /ḫ/ sesine dönüşmüştür. Bazı kelimeler ise hem /ḳ/ sesiyle hem de /ḫ/ sesiyle kullanılmıştır.

Kelime başında ḳ-/ḫ- değişmesi

Bu değişme metinde sadece ḫatun kelimesinde görülmektedir. Eski Türkçede ḳatun biçiminde olan kelime eserde ḫatun şeklinde geçmektedir.

aldı *ḫātun* yūsufi çok vērđi māl 67r6; yūsuf añladı ki *ḫātun* ḳaşdı ne 68r11

Kelime ve hece ortasında -ḳ-/ḫ- değişmesi

Metinde bu değişmeyle ilgili üç örnek bulunmaktadır. “*akşam*” ve “*okşa-*” kelimeleri yalnızca /ḫ/ biçiminde metinde yer alırken “*akçe*” kelimesi hem /ḫ/ hem de /ḳ/ biçiminde kullanılmıştır.

aḫşam oldu niyyet êtdi nezr için 75v2; *oḫşayuban* derdi ey dürr-dānesi 63v1; gözi şeyḫiñ altun ile *aḫçede* 25r14 / şeyḫ olanıñ yolu biñ *aḳçe* tamām 44r13

Kelime ve hece sonunda -ḳ-/ḫ değişmesi

⁷⁶Özkan, 2013: 107-108

Bu değişmeyle ilgili iki örnek bulunmaktadır. Bu kelimeler *yoh/yok* ve *tah-/ tak-* kelimeleridir. Her iki örnekte de kelimeler hem /h/ hem de /k/ biçiminde kullanılmıştır.

yohsa bu zahmet içinde kalasın 46v5 / derviş iseñ kimsede *yokdır* işiñ 19r2;ya' nî tācum *taha* tāciñ seniñ 18v11 / *tağdı* bir ip aşdı müsā boynına 44r7

b/v değişmesi

Eski Türkçe döneminde kullanılan bazı kelime ve fiillerin başındaki /b/ ler Batı Türkçesinde /v/ olmuştur. Bu ses değişimi metinde, Eski Anadolu Türkçesinde görülen 1. Teklik şahıs eki olarak kullanılan “van-ven” biçiminde kullanılır.

çün resūlu'llāh dēdi *benven* fetā74r1

-g/-y değişmesi

Bugün /y/li biçimde kullandığımız *bey* kelimesi metinde *beg* şeklinde kullanılmıştır.

añi *begler* kapusına varmaya 51r9

-g/-v- değişmesi

Eserde –g/-v- değişmesiyle ilgili olarak birkaç örnek bulunmaktadır. Kelime içinde genelde /-g-/ li biçimler kullanılmıştır.

ya ne ğuşsa anı çünkim *dögeler* 84v7; añisögse olmaya hiç göñli tār 22v8; *öge öge* bëzi şatdı yigide 61v11; kimi yunır kimisi de *ovunur* 70v3

-ğ/-v- değişmesi

Eski Türkçe döneminden /ğ/ lı biçimde kullanılan *kılavuz* kelimesi metinimizde de /ğ/ lı biçimde kullanılmıştır.

kılavuz sen ol bize yār-ı hūdā 62r13

-k/-ğ- değişmesi

Bu değişme metinde birçok kelimedede görülmektedir. Bazı kelimeler hem /ğ/ lı hem de /k/ lı biçimde yazılmıştır.

ğavğadır bu üstimizden şavalım 82v6; yemek için bunda kardaş *çoğ* olur 34v10 / kimi otuz kimi dahı *çok* olur 36r3; göñli *alçağ* idi vü kadrü yüce 7v4 / ol taşā *alçak* yüzinden söyledi 44r3; andan alınanda dört *yaprağ* idi 19r8 / ağaca dēdi vēriñ *yaprağ* baña 41v15

Eski Anadolu Türkçesinde ünsüzle biten kök ve gövdelere gelen tonlu ünsüzlü yapılar bu metinde de yaygın biçimde görülmektedir.

bir adımın *atdı* allāh ad ile 30r11; ol zamān kim ādem *uçmağda* idi 48v1; şāfiyi añmağlığā *açdı* kapu25v6; pes bişirdi gözine *gitdi* dütün 12r14; dünyāya gelicegiz *gözetdi* ol 55r10

1.2. Morfoloji

Ayrılma durum eki metinde genel olarak *-dan/ -den* biçiminde geçmektedir. Ancak *-din/ -din'*li şekildeki kullanımı da metinde iki yerde görülmektedir.

çünkü sende *varlığdan* zerre var2v11; derdi olmayan kişi *hakından* ırak3r3; 62v1; yüsufiñ bu *kışşasından* kışşa al66r1; şüphesi olsa *bilendin* şora ol10v2; yemek olsa *halkdan öñdin* yemeye22v6.

Metinde cihet eki *-ra, -re, -aru, -erü, -arı* biçiminde görülmektedir.

tola idiñ 'âlem *içre* ad ile 2r12; ya' nî yetmişden *yuğarı* olmaya 22r15; tur *yuğaru* sen dağı bağla bêli 35v1.

Eski Türkçe döneminden Eski Anadolu Türkçesi dönemine kadar *-matı/ -meti; -matın/ -metin* şeklinde kullanılan zarf-fiil eki metinde *madın/ -medin* şeklinde görülmektedir.

kazıya *kurutmadın* tiz yaşını17v1; şeyh anı gözler idi *görmedin* 61v12; *büyümedin* sen anıñ kaydın yegil 63r5; *degmedin* başına ustura sitiz16v9.

Metinde *-uban/ -üben* zarf-fiili yanında *-ubanı/ -übeni* biçimi de görülmektedir.

baturuban dürr ü cevher altuna66v12; başını *kalduuban* bakmaz idi68r2; *varubansen* alasin andan sebak69r7; *gelübenol* otura sen kesesin22r5; *getürübenpîr* öñinde şoralar44r10; ol güle karşı *ötüben* söyledi50r7; *yazubanı*sözi tekmil édeyim79v10; pîr-i ma' nâ *kalğubanı* aşılır83v11; leylâ leylâ *deyübeni* dizilür29r1

Metinde *-(y)up/-(y)üp; -ip/-ip; -p* zarf-fiil ekleri de sıkça görülmektedir.

şeyh *oturup* gözler anıñ n'êtdügin59v10; dükkânıma geldiñ *alup* gitmegil 60r8; sonra anı *çıkırup* geye ' abâ60v10; turmayup ol leşkeri *gezüp* turur 72v3; ' aşk ile *varıp* bakavuz ol yüze 87v3; *kavşurıp* el tura dâ'im tãpuda22v4; *bişürüp* halvâyı çengel êtdiler36v15; kudretiñ diliyle gel *dêp* söylegil 87r10.

Eserde *-ıcağ/ -iceğ* zarf-fiil ekisıkça kullanılmıştır.

açıcağ bir nür zâhir oldı tiz16v9; halk *yanıcağ* aña hiç érmez tütün21v5; *oturıcağ* 27v12; üstime toz *konıcağ* ağlar idiñ33r11.

Metnimizde *-ınca/ -ince* zarf-fiil eki de yer almaktadır.

hadd *urınca* işidirlerdi sözün81v6; érte *olınca* bular gör n'êtdiler 84r6; nefes *yanınca* gider hâr u hası 2r14; kim seni *görince* peygamber bile32v10.

Metinde *-dikça/ -dikçe* zarf-fiil eklerinden yalnızca *-dikçe* biçimine bir kelimedede rastlanmıştır.

bildikçe ben de birkaç söyledim9v11; *bildikçe* yazdım anı ben dağı 10v8.

Eserde *-arağ/-erek* zarf-fiil ekinin bu dönemdeki birçok eserde görülen şekli olan *-ü* zarf-fiilinden *-rek*, *-rak* ile genişletilmiş olan *-urağ/-ürek*⁷⁷ şeklindeki kullanımı metinde bir kelimedede geçmektedir.

ağlayurak dedi mecnûn ey cuvân28v5, ağlayurak dedi ey cânım cânı33v12.

Eski Anadolu Türkçesi eserlerinde görülen, benzerlik bildiren *-cılayın/ -cileyin* eki metinde yalnızca iki kelimedede kullanılmıştır.

buncalayın sözi baña söylemeñ82r9; git beni de *sencileyin* eyleme33r5.

Eski Anadolu Türkçesi döneminde gelecek zaman eki olarak kullanılan *-ısar/-iser* eki çalıştığımız metinde de .görülmemektedir.

her ki küstâh ise mahrûm *olsar* 48v13;  rmey ben menzile ol *kalısar* 48v13; *degiserdir* Şimdi uş yine kime31r2.

Eski T rk eden bu yana kullanılan2. Teklik Şahıs emir eki *-ğil/-gil*, metinde hep d z bi imde kullanılmıştır.

kuvvetiñ y td gi neyse *s ylegil* 75r9; miskini v  hem yetimi *g zlegil* 76v12; p r eŐiğinde t ruban *ağlağil* 22v13;git g r  leyl ya neşter *urmağil* 28v7.

Eserde gereklilik kipi olarak bu dönemde yazılan metinlerde de sıklıkla rastladığımız *gerek* kelimesi ve *-e/-a* istek kipini alan fiillerin, bu kelime ile kullanılmış hali olan *-e gerek / -a gerek* kullanılmıştır.

ne'yley p nice yola gitmek *gerek* 23r2; haŐk yolında saña *gerek* custuc 24v2; h dmet eden h dmete *erse gerek* 22v11;  yle mi *gerekdir* ey tañrı kulu 50v12.

Metinde *-acağ/ -ecek* ekinin d rt yerde gelecek zaman sıfat-fiil olarak kullanıldığı g r lmektedir.

yaykanacak yer dağı bulmayasın 70r7; *bilmeyecek* td gi ğavg  ned r 38v11; *d necek*vağtin dedi kim ey kişi 53r13; *yeyecek* yok aŐŐam oldu  n yakın 75v4.

Bu ek, bir  rnekte ise gelecek zaman eki olarak g r lmektedir.

n'edeceksin  t baña 42v2.

Eski Anadolu T rk esinde birinci  okluk Şahıs eki olarak g rd ğumuz *-vuz/-v z*'l  yapılar bu eserde de g r lmektedir. Metinde *-uz/- z*'l  yapılardan ise sadece bir  rnek g r lmektedir.

yol varana *varavuz yalvaravuz* 31v4; biz dağı *bağışmayavuz* d rt yaña55r4; azmayup *kayıkmayavuz* d rt yaña 62r12; dostlarıñla *oynayavuzg lev z* 49r9; toğrı  demler yolına *gidev z* 58r1; biz dağı *g r nmeyev z* ol g ze79r5.

⁷⁷ zkan, 2013: 152-153.

Üçüncü kişi zamiri metinde “ol” şeklinde geçerken bir örnekte o şeklinde geçmektedir.

evliyāya hem o olmuşdır delil 8r15

Eserde küçültme eki olarak *-cık*; *-cek*; *-cuğ* ekleri kullanılmıştır.

hem *kışacık* işleme sen bu işi60r2; bir yol üzre bir *karıcık* oturur72r5; *karıcuğa* nesne vürürler idi 72r8; akçesini *eksicek* vermeyesin59r12; *tızcek* aşıl çok da‘ vā eyleme83v10.

Eski Anadolu Türkçesinde görülen *bile*, *ile* beraberlik bildiren edatları eserde kullanılmıştır. Bunlara ek olarak *bile* ekinin üzerine ekvatif (eşitlik) eki olan *-ca/-ce* eki getirilerek *bilece* şeklinde de kullanımı da bir yerde görülmektedir.

haqq yolına *bile* yoldaş oldılar , 33v8; anlaruñla *bile* yoldaş eylegil 36r7, anıñ ile gitdi bülbül *bile* 49v7.

her işinde *bilece* yoldaş idi33v7.

Metinde kullanılan *bu* zamirinin çokluk şeklinde zamir n’sinin düşerek *bular* şeklindeki kullanımınabir örnek görülmektedir.

haqq resülinden *bular* vèrdi haber 13v15; dağı envā‘-i cevāhirden *bular* 15r7; ma‘ nāda birdür *bular* ayrı degil 29r13.

1.3. Söz Varlığı

Üzerinde çalıştığımız fütüvvetname dil özellikleri bakımından Eski Anadolu Türkçesi özellikleri gösteren bir eserdir.

Eserin söz varlığı Eski Anadolu Türkçesi metinlerinin söz varlığına benzer bir söz varlığına sahiptir. Metinde Eski Türkçe dönemine ve diğer lehçelere ait kelimeler de görülmektedir. Bu döneme ait kelimelerin bazıları şunlardır:

kanı 16v15; *kıanda* 7v11; *kıandan* 48v8; *kanı* 55r7; *kıancaru* 40v1; *ıssı* 11r13; *uş* 13v11; *konuk* 59r1; *geñez* 81v7; *yarağ* 15r8; *yavuz* 61v1; *alda-* 61r4; *kiçi* 7r12

Eserde bazı kelimelerin hem düz hem de yuvarlak biçimleri kullanılmıştır.

ayrı 29r13 / *ayru* 18v14; *bildir-* 35r12/ *bildür-* 21v1 ; *bili* 69v3/ *bilü* 45v2; *bişir-* 12r14/ *bişür-* 36v5; *büyük* 15r11/ *büyük* 63v8; *étdir-* 1v10/ *étdür-* 57r8; *eylik* 3v15/ *eylük* 57r1; *fāsık* 87v8/ *fasük* 11r4; *gèri* 81r7/ *gèrü* 18v1; *gizli* 13r8/ *gizlü* 38r9 ; *yıldız* 23v6/ *yılduz* 23v5

Eserde *gövde* ve *tövbe* kelimesi yalnızca düz biçimleriyle kullanılmıştır.

gevde 28r2; 28v9, 83v12; *tevbe* 4v8, 4v9, 35v15, 36r1

Eserde geçen ikilemeler şunlardır:

öge öge “öve öve, överek” 61v11; *dürlü dürlü* “çeşit çeşit” 51r3, 70r8; *ëveëve* “aceyleye, hızlı hızlı” 65r4, 68r7, 73r10 ; *ura ura* “vura vura” 36v5; *ardın ardın* “arka arka,

geri geri” 53v12, 53v13 ; *üçer üçer* “üçer üçer” 75v1; *birin birin* “tek tek, sırasıyla” 46r3; *bölük bölük* “bölük bölük; kısım kısım” 86v7.

1.4. Metinde Kullanılan Yapım Ekleri

İsimden İsim Yapan Ekler

+ an/-en

oğlan 10r5, 63r8, 64v5; *eren* 13v4, 34v4, 34v11

+aru/ +erü/ +eri

yukarı 35v1, 39v1, 73v13; *kançaru* 40v1, 68r1; *ilerü* 17r10, 40v3; *içeri* 81r7

+ ca/-+ce

bunca 3v11, 3v14, 6v5, 25r2, 33v11, 47v11; *yağsıca* 61v3; *yalıñızca* 70v4; *yılca* 1v9; *şağışınca* 86r11; *hastaca* 75r7; *böylece* 21v10; *yerce* 1v9; *zerrece* 33v15; *türkice* 51r12; *gizlice* 54v7; *eyüce* 61v2, 61v3, 61v4, *tızce* 70r10; *bilece* 33v7

+cağ/+cek

katıcağ 59r7; *yalıncağ* 46r14; *eksicek* 59r12; *tızcek* 83v10

+cığaz

uncıgaz 12r11

+cık/ğ/ +cuğ

kışacık 60r2; *karıcık* 7v3, 72r5, 73v2; *karıcuğ* 72r8; *kardeşciğ* 34r1; *yoldaşciğ* 34r1; *hātırcığ* 54v3, 59r2

+cılayın/+cileyin

buncılayın 82r9; *sencileyin* 33r5

+cı

muştıcı 64v4, 73r7, 73r8; *halvācı* 36r13; *külhancı* 70r12

+daş

kardeş 32r8, 32r9, 32r10, 33v6, 66r11; *yoldaş* 27v11, 32v9, 66r11; *ad(d)aş* 38v9

+düz

düpdüz 23v6; *gündüz* 26r6, 40v6, 47r4, 80r11

+er

üçer 75v1

+gü

gözgü 2v5, 17r5, 24r9, 68r4

+ge

özge 14r3, 85v6, 86r2

+ıl

Bu ek Eski *-sil/-sil* den gelmektedir⁷⁸.Metinimizde bu ek bir kelime kullanılmıştır.
yaşıl 19r8, 19r10

+ıncı/+inci/+üncü

onuncu 35v5; *on birinci* 35v5; *ikinci* 38r14, 38v3; *üçüncü* 38v7, 47r2, 47v6, 76r4 ;
dördüncü 47v7; *yedinci* 71v11; *üçüncü* 39v3

+ki

yarınki 8r3, 59r3; *sendeki* 45v12; *dünyadaki* 33v10, 40v7; *andaki* 51v7; *öñüñizdeki*
64r12

+lık/ğ/ +lik/+luğ/ğ/+lük

pāklık 45r5; *varlık* 2v5, 2v11, 87v7; *küstāhlık* 9v11; *aḫlık*9v14, 9v15, 10r1, 10r2;
*açlık*12v1, 23v13; *açluğ* 12r7; *fuzüllık*19v11; *toklık* 23v13; *cömerdlık* 34r13; *tanıklık* 43v15,
45v1, 45v4; *yavuzlık* 54r10; *yahşılık* 54r11; *toğrulık*62r11; *tañrılık*62v13; *yamanlık* 64r8;
ucuzlık 66v3; *koñsılık* 75v5; *añmaklık* 25v6 ; *ölçümlüğ* 87r5; *şādılığ* 73r12; *şeyhliğ* 39r5;
girmeklik 11r15; *delülik* 28v10; *demeklik* 29r14; *yigitlik* 52r8, 52r11; *gitmeklik* 34r2;
tennūrelik 58v3; *iplik* 60r4, 60r7, 61v7; *eylik* 3v15, 66v4; *pislik* 70r9; *dirlik* 83r4; *bī-edeblik*
85v4; *yokluk* 2v5; *eylük* 33r10, 57r1

+lı/+li/+lu/+lü

görkli 5r1, 5r11, 5r15; *görklü* 45v5, 46v15; *gizli* 13r8; *gizlü* 38r9, 56v7; *rengli* 19r11;
mehāmetli 53r12; *uşlu* 23r6, 28r11; *tatlu* 36r12, 61r7, 66v1; *kutlu* 36r12, 66v8; *kanlu* 56v9;
bahtlı 66v3, 71r13; *umutlu* 66v8; *deñlü* 16r5, 33v3, 33v13, 44v9; *hürmetlü* 18v8; *sevgilü*
34r1; *yerlü* 38r3, 70r3, 70r8; *dürlü* 38r11, 41v11, 48v1, 51r3; *dertlü* 49r15, 54r13, 83v5,
87v8; *senlü* 56v9; *eñlü* 61v5

+mış

yetmiş 22r14, 22r15

+ra/+re

şoñra 14r1, 27r4, 41v12, 44v1; *taşra* 63v7; *içre* 6r13

+sız/+siz/+suz/+süz

katıksız 64r5; *konıksız* 10r6, 46v13; *şusuz* 44v15; *mā'idesiz*40v14; *mürşidsiz* 86v4;
şeksiz 77r6, 78v2; *ansız* 9r13, 9r14.

Ekin vasıta eki ile birleşmiş şekli metnimizde iki yerde geçmiştir.

⁷⁸Ergin, 2004: 177

geñsüzün 12r6, 80v2; *şeksüzün* 1v15

İsimden Fiil Yapan Ekler

+la-/+le-

aşla- 8v15; *añla-* 6r5, 8v4, 21r1, 21v7, 25v2; *atla-* 72r4; *avla-* 61v6, 67v9; *başla-* 8v15, 13v11, 14v8; *toyla-* 13r3, 13v2, 57v3, 67r13, 77r12; *taşla-* 13v11; *dağla-* 15r5, 33r7, 42r2, 57v2; *ağla-* 15r5, 17r3, 21r4, 22v13, 35r13; *ulula-* 15v10; *bağışla-* 16r3, 22r1, 42v10, 56v1; *sağışla-* 16r3, 56v1; *bagla-* 19v13, 22v13, 23v4, 23v8, 23v9; *çağla-* 25r7; *ışmarla-* 39r10; *kapla-* 25v5; *şakla-* 25v15, 26r1, 33r12, 59v13; *şoyla-* 47v13, 85r5; *söyle-* 11v14, 31v9, 31v15, 42v15, 45v8, *tağla-* 24r1, 33v11; *tañla-* 64r8, 69v11, 71v13; *tapla-* 25v5; *tiñla-* 45r3; *bekle-* 26r1, 63v2; *besle-* 12v13, 64r2; *birle-* 45v2; *dile-* 18r5, 20r15, 43v5, 67r4; *diñle-* 8v4, 12r1, 26r15, 40v9, 43r6; *dinle-* 74v13; *bile-* 6r15; *eyle-* 10v5, 13r11, 15v11, 17r9; *gizle-* 18v15, 41r3, 43r14; *gözle-* 30r12, 30r13, 59v10, 76v12; *işle-* 10v7, 10v8, 58r7; *izle-* 16r8, 47v14, 47v15, 76v12; *n'eyle-* 3r12, 18r9, 23r2, 23r3, 54v2, 82r2; *söyle-* 11v14, 31v9, 31v15, 42v15, 45v8; *tizle-* 60r1

+irge-

esirge- 70v5, 70v6

+l-

eksil- 83v11

+a-/+e-

şına- 24v14; *tola-* 34v9, 56r4, 67r3; *uğra-* 43r10, 49v9; *yarlığa-* 16r3, 18v6, 56v2; *oy(u)na-* 15r1, 34r15, 34v8, 49r9; *beze-* 15r3, 51v5; *dile-* 18r5, 20r15, 43v5, 67r4; *ditre-* 33r13; *beñze-* 24v14, 61r4, 61v8; *yay(i)ka-* 70v6

+da-/+te-

alda- 60v1, 61r4, 61r6; *iste-* 2r1, 11v3, 24r12, 42v13

+ıķ-

acıķ- 44v10

+r-

bağır- 73r1; *çağır-* 67r12, 73r1, 81r10, 84r3

+sa-

şusa- 44v12

Fülden İsim yapma ekleri

-maķ/ğ/-mek

açmak 46r13; *ağlamak* 33v11; *akmak* 10r2; *aşmak* 43r9, 44r8,44v7, 84r11; *bakmak* 10r2; *batmak* 10r1; *bulmak* 11v14, 79r9; *çakmak* 10r3, 84r12; *çıkarmak* 29r10; *kaçmak* 28r15; *komak* 59r7; *okumak* 14r3; *ovmak* 70v5; *şatmak* 9v15; *tağlamak* 33v11; *tapmak* 9v15; *toyurmak* 46r13; *tutunmak* 53r4; *varmak* 4v14; *yağmak* 10r3, 82v10, 84r8, 84r12; *yatmak* 10r1; *yaymak* 58v4; *buluşmağ* 33v14; *katmağ* 66v11; *kılmağ* 28r14; *demek* 24r14, 52r9; *görmek* 25r12, 27r11, 27v5, 69v4; *içmek* 25v2; *yemek* 34v9, 34v10, 36r14, 41v12; *bilmek* 39r13, 41r9, 48v9; *vermek* 39r13, 41r9, 48v9, 67v8; *etmek* 43v8; *eylemek* 52r8, 66r8; *söylemek* 52r8, 66r8; *dirilmek* 52r12; *ölmek* 52r10; *gelmek* 56r3; *sevmek* 62r13; *sürmek* 71v10; *etmek* 72r3; *işlemek* 80r3; *n'etmek* 83v1; *gitmek* 83v1; *kesmek* 84r11; *öldürmek* 85r5; *geçmek* 86v2; *içmek* 87v9

-mağlık/ğ

añmağlık 25v6; *çakmağlık* 84r7; *olmağlık* 85v7; *yağmağlık* 84r7; *açmağlık* 46r14; *demeklik* 29r14; *girmeklik* 11r15; *gitmeklik* 34r2, 60r13; *götürmeklik* 40v9

+ış/-ış/-uş/-üş

şalış 18r13

-m

adım 30r11,39r15; *bilim* 8v9; *düğim* 31r5, 35r10; *ölçüm* 87r6, 87r7

-n

aydın 4r1; *dizin* 61r10; *tolın* 52r5; *tütün* 21v4, 21v5; *dütün* 12r14; *bütün* 21v5, 34v5, 52v12; *dügün* 38r14, 38r15, 38v1; *uzun* 53r10, 57r12, 61r7, 61r9

-ak/-ek

ayağ 29v3, 35r14, 53v9, 84r11; *bıçağ* 67v2; *dilek* 17r15, 18v3,26v13; *seyrek* 60r3

-k/-ğ

alçağ 44r3; *alçağ* 7v4; *ırağ* 2r10, 3r3, 32r2; *kuşak* 35v11, 35v13, 35v14 ; *bölik* 70r4; *bölük* 24r11, 79v9, 86v7; *büyük* 15r11, 63v10; *büyük* 63v8; *delik* 43v12, 44r6, 44v14, 70r4; *eksik* 32r15, 32v14; *ışık* 42r10; *katık* 64r5; *konık* 58v5, 59r2; *konuk* 10r6, 46v13, 59r1; *tanık* 58v5; *yırtık* 70r4; *artık* 3v4, 5v14, 7r4, 9v2; *ayrık* 60r10, 83v7; *ayruk* 77r7

-ğU/-kU

kayğu 45v1, 84v7, 84v8; *sevgü* 11r12, 11r14, 78v3; *uyku* 33r14

-ı

ötri 33v11; *dahı* 3r7, 5r1, 5r3, 5r15, 5v4

-Unç

sevünç 67v2

-t

ögit 74v1; *it* (i*-t) 60v4; *ögüt* 22v2, 40r10, 61v11

-I/-U

Eski Anadolu Türçesi döneminde /ğ/, /g/ sesi düştüğü için aslında /-ğU/ -gU/ gI olan yapım eki bu dönemde -I/-U şeklinde görülmektedir.

ayrı 29r13, 33r3, 87r2; *bakı* 20r11; *bili* 69v3; *diri* 72v13, 82v5; *sayı* 12r14; *tolı* 1v4, 37r2; *ayru* 18v14, 21r8, 34v1, 78v11; *koğu* 2r14; *korğu* 77r3; *tolu* 7r12, 9r10, 63r2, 68r4; *bilü* 45v2

Fiilden Fiil Yapan Ekler:

-Ar-

çıkar-27r5,27r15, 43v2, 61v5; *kopar*- 81v9; *gider*- 8v3, 37r14, 67v5, 83v7

-der-

gönder- 38r1

-dUr-

ağdır- 85r8; *bildür*- 21v1, 22r8, 26r5, 26r9; *ëtdür*- 57r8; *göndür*- 15r9, 15v14, 37r6, 37v2, 44v10; *güldür*- 79r12, 84v4; *indür*- 84r9; *öldür* 26r5, 51r7, 63r12, 84v4; *kıldur*- 17r8, 68r2; *kaşudur*-36r6; *oldur*- 56v9; *toldur*- 15r7, 79r6; *uydur*- 53r9; *kaandır*- 23r5; *kaandır*- 44v15; *kesdir*- 85r4; *kıldır*- 26r9; *kızdır*- 44v12; *yağdır*- 85r8; *yëdir*- 71r3, 76v11; *azdır*-85v2; *bildir*- 35r12, 45r5, 45r11, 47v7; *bindir*- 73v13; *ëtdir*- 1v10, 56v6; *gezdır*- 85v12; *gıtdır*- 56v6; *ındır*- 73v13; *kıldır*- 83v6, 83v7

-I-

açıl- 23v10, 23v11, 23v13, 23v15; *añıl*- 38v5, 68v5, 74v12; *bozıl*- 83r12; *çekil*- 25v3; *dëril*- 36v13; *diril*- 52r12, 72v12; *dizil*- 29r1; *dökil*- 83r11; *ekil*- 58r12, 58r13; *eksil*- 83v11; *gëçil*- 23v13, 24r5, 31v8; *göril*- 44v5; *kaızıl*- 83r11; *kesil*- 18v15; *konul*- 15v5; *kurıl*- 25r14, 32r14; *kurul*- 25v1, 25v2; *şaçıl*- 23v10, 28v15, 45v7; *tağıl*- 72v1; *tutul*- 5v7; *üzil*- 18v15, 83r12; *yayıl*- 58r13, 66v6; *yazıl*- 29r1, 29r2, 83r11; *yırtıl*- 68v2

-n-

alın- 19r8; *aldan*- 24v13, 61r8; *añlan*- 14r7; *bağlan*- 47v6; *bulun*- 5v8, 44r6; *çalın*- 28v14; *dën*- 77v6; *depren*- 77r2; *devün*- 70v3; *dilkülen*- 61r6; *dökin*- 43v4; *döşen*- 40r8; *ëdin*- 31r12, 36v11, 42r6, 54r3; *görin*- 17r4, 27v1, 27v7, 34v1; *görün*- 49v4, 63r13, 79r5; *kanatlan*- 72r4; *kaşın*- 70v3, 70v4; *katlan*-53v1; *kağulan*- 48r6; *kuşan*- 23v1, 35v11, 35v12, 35v13; *olın*- 18r6, 51v9; *olun*- 47v8, 47v10; *ögren*- 41r11, 53r8, 69r6; *ovun*- 70v3; *özen*- 63v13; *şakın*- 22r2, 39r9, 40v15, 60v3; *şalın*- 15r4; *şığın*- 38v3, 53r9; *tokın*- 33r11, 84r1; *tolun*- 32r12; *tolun*- 63v11, 63v12; *tonan*- 68r1; *tutun*- 7r8, 9v9, 21v8, 81r10; *tutun*- 21v4, 34v5, 52v12; *uşlan*- 28v12; *utan*- 61v12, 67v10; *uzan*- 63v13; *yaykan*- 70r2, 70r7, 70r10

-r-

aşır- 24v7; *bağır-* 66v12; *bişir-* 12r14, 75v6; *bişür-* 36v3, 36v5, 37r15, 76r1; *bitir-* 1v7, 42r4; *bitür-* 1v11, 74r1; *burtar-* 85v1; *düşür-* 36v5; *emzir-* 33r14, 63v1; *geçür-* 44r6, 86v4, 86v6; *geçür-* 86r1; *gider-* 8v3, 8v7, 37r14, 67v5; *kaçır-* 28r15, 28v4; *kavşır-* 53v10; *kavşur-* 22v4, 25v6; *kopar-* 81v9; *şaşır-* 45v2, 45v3, 49r6; *toyur-* 46r13, 46r14, 58v6; *uçur-* 86v6; *yétür-* 16r15, 17r14, 87v7; *yitür-* 87v7

-ş-

bakış- 55r14; *biliş-* 58r13; *buluş-* 33v13, 34r12, 76v8; *çıgrış-* 16v12, 17v2; *dönüş-* 72r12; *dürüş-* 86r4, 86v5; *ediş-* 10r15; *eriş-* 56r10, 71v1, 86v5, 86r12; *görüş-* 73r12; *güliş-* 73v13; *kapış-* 18r14; *kırlaş-* 72r11; *şallaş-* 50v8; *söyleş-* 1v15, 10r15, 70v7; *tanış-* 82v4, 83r1; *tapış-* 70v11; *yaraş-* 64v13; *yetiş-* 40v6, 85v13; *yügriş-* 17r15, 72v12

-t-

ağrit- 84r5; *aķıt-* 1v7, 5r13, 56r12; *arat-* 8v8; *beñzet-* 16r10, 24v10; *bişürt-* 48v3; *çoğalt-* 82v7; *döşet-* 35r14; *düzet-* 13r8; *gözet-* 28r15, 30r9, 41v7, 43v1; *ilet-* 37r11, 57r9, 57r13, 80v2; *ķurut-* 17v1; *ķuşat-* 39v13, 40r11, 40r14, 70r1; *öğret-* 10r14, 41r6, 50r2; *tonat-* 46r14, 58v13, 59r8; *töret-* 6r4; *uşat-* 63r6; *uzat-* 82r7

-y-

ķoy- 38v8, 39v3, 40r3, 51r4; *ķoy-* 59r1, 63v4

1.5. Eserde Kullanılan Yardımcı Filler**et- yardımcı fiili**

ğazā et- 72r3

èt- yardımcı fiili

ābād èt- 3v7; *‘āciz èt-* 3r13; *āferīn èt-* 18v7, 20v6; *‘afv èt-* 34v2, 42v5, 42v10, 47v2; *āğūz èt-* 32r4; *āh èt-* 84r3; *‘ahd èt-* 45v14, 46r8, 46v11, 47r1; *ārām èt-* 39v9; *‘arz èt-* 68r6; *ber-dār èt-* 83v3; *beyān èt-* 18v7, 51v4; *bünyād èt-* 25v4; *cefā èt-* 76r11; *cehd èt-* 24v13, 27v4, 43v7, 46v1, 51r9, 67v9; *cem‘ èt-* 8r1, 9r2, 9r6, 10v3; *cevlān èt-* 86v8; *cezā èt-* 72r12; *cüdā èt-* 32v2; *çāk èt-* 32r2; *çengel èt-* 36v15; *da‘vā èt-* 43r8; *da‘vet èt-* 20v10, 82v2, 86v12; *emir èt-* 28v13, 46r8, 56v7, 56v10; *eylik èt-* 3v14; *fahr èt-* 5r7, 26r9, 26r11, 26r12; *farķ èt-* 26r3, 28r3, 86r3; *fedā èt-* 49r11, 74v6; *fehm èt-* 8v9; *feth èt-* 54v8; *fikir èt-* 20r10, 40r5, 50r10, 82r2; *ğavğā èt-* 38v11; *ğaybet èt-* 43v8; *gel èt-* 36v15; *gölū èt-* 81v10; *gümān èt-* 11v8, 29v1, 44v5, 65r11; *gümrah èt-* 87v1; *günāh èt-* 55r13, 55v1, 56r7, 56v3, 57v2, 57v4; *ħakīr èt-* 12r4, 19v7; *ħalk èt-* 14r14, 14v11, 20r14; *ħalk èt-* 46v4, 78r8; *ħatm èt-* 64v1; *ħayf èt-* 7v6, 44v2, 44v3; *hevesèt-* 9r5, 10v11, 21v9, 21v15, 52r3; *ħuşım èt-* 54v2; *ħidmet èt-* 22v11, 69r8, 69v7, 69v8,

70v9, 70v13, 71v1, 71v6, 74v10; *hiṭāb* *ét-* 42r13; *hürmet* *ét-* 70r6; *icād* *ét-* 3v7; *idrāk* *ét-* 18r3; *iftihār* *ét-* 54v5; *iḥtişār* *ét-* 66v10; *ilāc* *ét-* 3r6; *i'lām* *ét-* 32r7; *irşād* *ét-* 25r4; *iş* *ét-* 28r1, 36r10, 43r9, 48r4, 62r4; *iş'ar* *ét-* 9r2; *ittibā* *ét-* 48r6; *izhār* *ét-* 9r2; *ķabūl* *ét-* 1v13, 5r7, 8r1, 16v1, 22v3, 34v14; *ķardaş* *ét-* 36v12, 39v11, 48r10; *ķaşr* *ét-* 14v8, 16r6, 20v13, 20v14, 21v9, 21v10, 21v12; *ķaşr-ı müy* *ét-* 21v8; *ķaṭ'* *ét-* 86v7; *kendü* *ét-* 40v14; *ķismet* *ét-* 20v10; *ķiyās* *ét-* 51r5; *ķiymet* *ét-* 1v13; *ķolay* *ét-* 49r2; *ķuvvet* *ét-* 77v10; *la'net* *ét-* 56v13, 73r2; *lutf* *ét-* 3v4, 4v4, 9v13, 46r10, 62r2, 79v12; *maḥdüm* *ét-* 70v11; *maḥrem* *ét-* 6v7; *meded* *ét-* 4r2; *medḥ* *ét-* 3r12, 54v8; *merhem* *ét-* 6v7; *mescüd* *ét-* 3v11; *mesken* *ét-* 10r9; *meyl* *ét-* 68r2, 74v4; *müsāmiḥat* *ét-* 29v15; *naḳl* *ét-* 26r15; *naşib* *ét-* 87v12; *naşihā* 22v2, 82r6; *nāz* *ét-* 5r10, 20r3; *nefes* *ét-* 9r5, 22r3; *neẓr* *ét-* 75v1; *niyāz* *ét-* 5r6, 16v4; *niyyet* *ét-* 20r1, 75v2, 75v13, 76r3; *nüş* *ét-* 3r5; *perk* *ét-* 11r12; *raḥmet* *ét-* 16r5, 58v7; *reflk* *ét-* 5v12; *rehber* *ét-* 31r12; *şab(i)r* *ét-* 18r8; *şag* *ét-* 75v3; *sākin* *ét-* 51r7; *şarf* *ét-* 10r4, 15v2; *şaydet* 67r8; *sāz* *ét-* 32r4; *secde* *ét-* 56v5; *selām* *ét-* 14r11, 16r14; *setr* *ét-* 42r3, 42v8, 42v11, 58v11; *seyr* *ét-* 59v5; *seyrān* *ét-* 86v8; *şoḥbet* *ét-* 6v14; *şu'al* *ét-* 48r12, 48v11, 48v15, 49r1, 84r10; *sülük* *ét-* 79v9; *şakḳ* *ét-* 1v10, 5r2; *şefā'at* *ét-* 32v7, 57r11, 58r2; *şefi'* *ét-* 5v13; *şehādet* *ét-* 45r5, 45r9, 45r12; *şerḥ* *ét-* 66r6; *şükür* *ét-* 17r6, 20r10; *ta'accüb* *ét-* 27r13, 29r3; *tafşil* *ét-* 50r13, 51v2, 79v10; *taḥmīd* *ét-* 20r11; *taḥsīn* *ét-* 62v6; *taksīm* *ét-* 20v12; *taleb* *ét-* 9v10; *ta'lim* *ét-* 53v2; *ta'n* *ét-* 67r10; *ta'yīn* *ét-* 20r5; *tebāh* *ét-* 40v1; *tecellī* *ét-* 83v8; *tekbīr* *ét-* 37v8; *tekellūf* *ét-* 37v4; *tekmīl* *ét-* 79v10; *tekrār* *ét-* 30v15; *telķin* *ét-* 35v15, 86r12; *temcīd* *ét-* 20r11; *temīz* *ét-* 70v12; *terbiyet* *ét-* 51r7, 63v6; *tercümān* *ét-* 44r8; *terk* *ét-* 11r12, 60v8, 60v13, 78r5, 78r10; *tesellī* *ét-* 81r2; *teslīm* *ét-* 22r4, 22v9, 39r12, 79v13; *teşbih* *ét-* 16r4, 38r8; *teşebbüh* *ét-* 20v1; *te'vīl* *ét-* 50r13, 51v2; *tezyīn* *ét-* 20r5; *turāş* *ét-* 16r4, 17r8, 18v9, 20v3, 20v13; *vāh* *ét-* 84r3; *vasiyyet* *ét-* 26v8; *vehm* *ét-* 9v4; *vücūd* *ét-* 3v11; *yād* *ét-* 25v4, 37v6, 40r4, 58r1; *yakın* *ét-* 4v3; *yāre* *ét-* 2r11; *zayī'* *ét-* 57r1, 57r3; *zeyn* *ét-* 14v12; *zīkr* *ét-* 3r11, 40r5, 40r6, 50r2, 50r10, 53r11, 69r10; *zinā* *ét-* 68v3; *zul(i)mēt-* 55r11, 56r6, 66v5

eyle- yardımcı fiili

ābād *eyle-* 13v5; *'afv* *eyle-* 77r12; *āh* *eyle-* 74r4, 84r2; *'ahd* *eyle-* 40r9, 45v14, 46r1, 46r4; *al* *eyle-* 86v3; *āsān* *eyle-* 51v12; *āşinā* *eyle-* 3r7, 12v10; *beyān* *eyle-* 10v12, 66r7, 66r9; *bī-edeblik* *eyle-* 85v4; *bünyād* *eyle-* 66r2; *cefā* *eyle-* 45v13, 45v15; *cevlān* *eyle-* 45v10; *cüdā* *eyle-* 68v9; *çörek* *eyle-* 75v6; *da'vā* *eyle-* 62v13, 83v10; *delülük* *eyle-* 28v10; *dermān* *eyle-* 54r13; *du'ā* *eyle-* 58v7; *em(i)r* *eyle-* 26v15; *fark* *eyle-* 14v6, 20v7; *fevt* *eyle-* 19r1; *fik(i)r* *eyle-* 17r7, 50r3; *fuzüllük* *eyle-* 19v11; *gālib* *eyle-* 73v11, 73v12; *gavğa* *eyle-* 65r10; *göçeyle-* 5v11, 12r6; *gözü* *eyle-* 68r5; *gubār* *eyle-* 72v9; *gum* *eyle-* 87r7; *güşen* *eyle-* 1v8; *günāheyle-* 55v2; *ḥādīm* *eyle-* 70v10; *ḥāldāş* *eyle-* 36r7; *ḥalk* *eyle-* 14v6, 20v7; *ḥalk* *eyle-* 78v4; *ḥandān*

eyle- 87v6; *harc eyle-* 82r9; *haşr eyle-* 20v13; *heves eyle-* 31v14, 49r12, 49v3; *hidmet eyle-* 22v15, 69r12, 71r3; *hōş eyle-* 59r2; *ihsān eyle-* 43r4, 54r13, 57r2; *ihtiyār eyle-* 78v6; *inşāf eyle-* 44r3; *irşād eyle-* 13v2, 13v5, 79r11; *iş eyle-* 82r10; *işār eyle-* 7r1; *işāret eyle-* 5r2, 17r9, 26v15; *‘izzet eyle-* 37r12; *ķabūl eyle-* 50r6, 58r2, 76v4, 78v5, 78v7; *ķan eyle-* 54v1; *ķaşr eyle-* 14r15, 20v13; *ķaṭ‘ eyle-* 77r4; *ķeşf eyle-* 19v5; *ķurbān eyle-* 87v6; *ķüstāh eyle-* 39r2, 53v11; *la‘net eyle-* 56v11, 56v12; *lutf eyle-* 56r2, 87r10; *mağzūb eyle-* 78r10; *maħbūb eyle-* 6r13, 78r10; *ma‘lūm eyle-* 24v9; *medħ eyle-* 62r10; *melāmet eyle-* 85r6; *mergūb eyle-* 6r13; *mūkerrem eyle-* 3v9; *mūnācāt eyle-* 74r6; *naẓm eyle-* 51r12; *nedāmet eyle-* 85r6; *neẓr eyle-* 75r9; *niyāz eyle-* 53v8; *niyyet eyle-* 52r8; *noķsān eyle-* 41v3; *ölçüm eyle-* 87r7; *pāk eyle-* 68v10; *penāh eyle-* 42v10; *raħmet eyle-* 25r2, 56r9, 57v3; *rivāyet eyle-* 18r1, 21v11; *rūsvā eyle-* 85r6; *setr eyle-* 42v3; *sulṭān eyle-* 1v5, 74v8; *sūlūk eyle-* 86v7; *şāhid eyle-* 45v3; *şek eyle-* 16v11; *şerħ eyle-* 8v5, 20r13, 31v7, 32r5, 43v13, 49v1, 77v8; *şük(ü)r eyle-* 17r7, 46r11; *şüphe eyle-* 16v11; *taṣīl eyle-* 74r8; *taķdīm eyle-* 73v5, 73v7; *ṭaleb eyle-* 11r15, 80v13; *ta‘līm eyle-* 50r7, 54r2; *ṭa‘n eyle-* 15r10, 43v9, 67r12, 67v5, 67v11; *ṭapu eyle-* 24r2; *ṭavāf eyle-* 46v6, 51v8; *tefekür eyle-* 14r9; *temīzeyle-* 10v5, 35v10, 55r7, 61v13, 70v1; *tenaġġum eyle-* 14v15; *tenbīh eyle-* 56r13; *tenzīh eyle-* 17r11, 56r13; *terennūm eyle-* 14v15; *terk eyle-* 13r3, 13r11, 78r4, 78r5.; *teslīm eyle-* 79v4; *teşebbūh eyle-* 16r8, 20v15, 47v13, 47v14; *turāş eyle-* 17r9, 20v3, 20v6, 20v8; *ṭoġrı eyle-* 55r5; *vaşıyyet eyle-* 26v8, 26v12; *vefā eyle-* 36v12, 37v9; *yār eyle-* 4v3; *yarar eyle-* 22r10; *yaş eyle-* 15v11, 20v3, 20v6; *yoldaş eyle-* 5v11, 31v13, 36r7, 68v11, 71v5; *zıkr eyle-* 50r3; *ziyāfet eyle-* 67r13; *zūlüm eyle-* 56r5, 56r7

ķıl- yardımcı fiili

arı ķıl- 12v7; *āşınā ķıl-* 87r13; *bī-edeb ķıl-* 41r3, 41r5; *cefā ķıl-* 3v13; *cezā ķıl-* 4v15, 41r6; *cūdā ķıl-* 41r5, 62r13; *cürm ķıl-* 4v10; *du‘ā ķıl-* 39v5, 40r9; *edā ķıl-* 75v3; *eşer ķıl-* 44r2, 49v5; *fenā ķıl-* 2v1, 2v2, 80v3, 87v4; *ferā‘īz ķıl-* 32v10; *feşāret ķıl-* 20v9; *gözgü ķıl-* 68r4; *güzīn ķıl-* 13v13; *ħaķīr ķıl-* 41v2; *ħaṭm ķıl-* 30v14, 77v11; *ħazer ķıl-* 11v8; *helāk ķıl-* 63r7; *heves ķıl-* 44r15; *ħiṭāb ķıl-* 12v8, 53r6; *hōş ķıl-* 39r11; *ħüccet ķıl-* 16v2; *ħürmet ķıl-* 51r11; *ictihād ķıl-* 12v14; *ihtidā ķıl-* 80r12; *iķtidā ķıl-* 12v14; *imām ķıl-* 31v1; *imāmet ķıl-* 6r1; *intisāb ķıl-* 13r2; *iş ķıl-* 21r2, 43v14; *‘izzet ķıl-* 51r11; *ķabūl ķıl-* 17v13, 34v12, 39v11, 78v3, 78v7, 78v9, 82r6; *ķurbān ķıl-* 80v6; *maħrūm ķıl-* 8v12; *med ķıl-* 38r6; *meftūn ķıl-* 28r4; *mu‘anber ķıl-* 87v5; *mu‘aṭṭar ķıl-* 87v5; *musahħar ķıl-* 3v9; *mūnācāt ķıl-* 45v12; *namāz ķıl-* 5r6, 7v4, 16v4, 20r9, 30r14, 39v4, 53v8; *naẓar ķıl-* 4v4, 26v1, 38v4, 45r15; *nevāfilķıl-* 39v3; *niyāzķıl-* 83r9; *pāk ķıl-* 80v7; *rivāyet ķıl-* 65v1; *rūşen ķıl-* 4v5; *secde ķıl-* 17r7, 25v5, 51v9, 53v10, 53v13, 56v4, 56v7; *selām ķıl-* 49v12; *şefā‘at ķıl-* 5v15; *ṭaleb ķıl-* 32v15, 40v9; *tamām ķıl-* 43v4, 80v1; *ṭapu ķıl-* 25v6; *ṭavāf ķıl-* 11v2, 46r12; *tesellīķıl-* 81r9; *tevbe ķıl-* 4v8, 4v9, 4v10,

21r15, 62r6; *tırāş kıl-* 15v11; *vefā kıl-* 3v13, 45v13, 45v15, 46r2; *yaş kıl-* 20v8; *yavuzluk kıl-* 54r10; *zinā kıl-* 68v3

ol- yardımcı fiili

‘*ādil ol-* 44v3; *agāh ol-* 41v10, 45r8, 65v9, 74r11; ‘*ahd ol-* 46v13; ‘*ākıl ol-* 41v3; *alu ol-* 28r11; ‘*āmil ol-* 50v2, 50v3, 50v6; ‘*ārī ol-* 84v2; *ārif ol-* 60v2; *āsān ol-* 32v9; ‘*āşī ol-* 42r1; ‘*āşık ol-* 67r3, 67v12, 83r9, 84v1, 84v2; *āşinā ol-* 60v1; ‘*aziz ol-* 2v12, 50v2; *ber-dār* 84v3; *bī-edeb ol-* 40v2, 40v15; *cārī ol-* 44v9, 57v13; *cem‘ol-* 20v12, 36v14, 63r3, 72v12, 78r7; *cüdü ol-* 21r8, 47r9, 50r2, 56v4; *çapık ol-* 24r15; *dağal ol-* 59r10; *dār ol-* 84v11; *def‘ol-* 28v12; *delīl ol-* 8r15, 42r10; *delü ol-* 28r11; *derd-mendol-* 3r3; *dermān ol-* 74v7; *duta ol-* 56r1; *dūzah ol-* 11v13; *düşmen ol-* 4v4; *egri ol-* 45v1; *ehl-iinşāf ol-* 43r9; *ehl-i şeddol-* 23r9; *eksicek ol-* 32r15; *em(i)r ol-* 14v9, 51v9; *erte ol-* 81v13, 82r4, 84r6; *esen ol-* 76v6; *fānī ol-* 12v8; *fāriğ ol-* 19v14, 20r9 76r10, 82r1; *fehm ol-* 8v7; *fermān ol-* 46r5; *fuzül ol-* 14r5, 57r11, 78v9; *ğāfil ol-* 39r9; *ğālib ol-* 72v10; *ğark ol-* 16v10; *ğayr ol-* 2v3; *gözü ol-* 17r5, 78v12; *habīrol-* 62r3, 71r8; *hādīm ol-* 69v10, 71r1, 71v4; *halīfe ol-* 25r9; *hālik ol-* 52r9; *halık ol-* 14r8; *hamūş ol-* 31v15; *harāb ol-* 12v13, 87v7; *harām ol-* 23r12, 78v1; *haşel ol-* 12r5; *hāşıl ol-* 24v2, 51v1; *hasta ol-* 32r10, 75r5, 75v3; *haşr ol-* 59r3; *haţm ol-* 71v11, 77v10; *hayrān ol-* 3r15, 17r3, 17v6, 45v9; *hāzır ol-* 18r5, 18r8, 27r3, 36v4, 36v15, 37r3, 40r7; *helāk ol-* 2r2, 63r7; *hest ol-* 3v6; *hicāb ol-* 11r14, 13r4, 86v5; *hidmet ol-* 69v8; *hikāyet ol-* 13v14; *hīre ol-* 16v10, 18r3; *hōş ol-* 36v2; *hümām ol-* 31v1; *iraq ol-* 2r10; *icāzet ol-* 17r10; *imām ol-* 22v10, 36v9, 37r2, 40r5; *kābil ol-* 22v3; *kāfir ol-* 81v1; *kāmil ol-* 85v5; *kāni‘ ol-* 80v6; *kardaş ol-* 32r9, 33v8, 34v4, 34v8, 40v1; *kelām ol-* 16r14, 51r8; *keşf ol-* 8v8, 41v14, 42v12; *kul ol-* 11r13, 22v15, 74v8; *kulağuz ol-* 62r13, 87v2; *küstāh ol-* 38v14, 38v15, 39r1, 53v5; *lāyık ol-* 10v14, 23r3, 26r10, 26r11; *mahdūm ol-* 69v10; *maħrem ol-* 2r4, 3r5; *maħrūm ol-* 48v13, 58r3; *maħv ol-* 4v11, 17v4, 25v8; *maķşūd ol-* 66v10; *ma‘lūm ol-* 24v7; *ma‘yūb ol-* 43r15; *mazhar ol-* 86r10; *mecāl ol-* 49r1; *melāmet ol-* 84v1; *melül ol-* 48r12, 67r11, 73r6, 78v3, 82r6; *merd ol-* 2r6; *merğüb ol-* 43r15; *merhem ol-* 3r5; *mest ol-* 49v4, 87v10; *meşğul ol-* 15v3, 39v12; *mevcüd ol-* 24r8; *meyl ol-* 68r13; *mezīd ol-* 69v12; *mir‘āt ol-* 21r4, 27v5; *mufaşşal ol-* 50v1; *muħakķı kol-* 24v5; *muħkem ol-* 23r9; *muħtesib ol-* 48r7; *muķallid ol-* 24v7; *mūnis ol-* 60v9, 60v8, 64v6; *muşaddık ol-* 24v5; *mutaşşıf ol-* 42v4; *muvaфіk ol-* 16r4; *mücmel ol-* 50v1; *münevver ol-* 7r13, 66v7; *münhezim ol-* 73r9; *münkād ol-* 5v7, 9r15, 64v5; *münkir ol-* 22r2, 79r7; *mürebbi ol-* 13r14; *mürīd ol-* 22r3, 25r6, 25r8, 55r2; *mürşid ol-* 65v3, 78r185v6, 86r8; *müstehak ol-* 32r15; *müstemi‘ ol-* 36v7; *müşerref ol-* 84v12; *müşteri ol-* 67r1; *müttaķi ol-* 11r3; *müzeyyen ol-* 14v14; *nağme-sāz ol-* 15r6, 49v2; *naķib ol-* 39r13, 39v14, 44r14; *nāzil ol-* 5r3, 14r10, 46r11; *neżr ol-* 75r10; *ölçüm ol-* 87r6; *pāk ol-* 45r12, 68v4, 68v8,

74v5,74v7; *penāh ol-* 49r14; *perde ol-* 45v6; *pül ol-* 11r13, 66v3; *raḥmet ol-* 32v13, 64v12; *rāzi ol-* 4v8, 47r9; *refīkol-* 26v3, 40v1; *rivāyet ol-*13v14; *rüşen ol-* 8v7, 70v1; *şādık ol-* 26r11, 43r6; *şağ ol-* 36v14, 76r5; *sakīm ol-* 23v1; *sākin ol-* 81v12; *şavāb ol-* 12v9, 48v15; *sebağ ol-* 66r4; *selām ol-* 15v7; *selāmet ol-* 84v1; *su‘āl ol-* 10v1, 48v9; *sulṭān ol-* 74v7; *sücūd ol-* 6r7; *şād ol-* 14r10, 25r7, 37r14, 49r9, 62v9, 68r8, 73r2; *şāhid ol-* 45r13, 45r14, 45r15; *şakī ol-* 11v1, 50v11, 78r9; *şefī‘ ol-* 16r9; *şük(ü)r ol-* 12r15, 46r10; *tamām ol-* 22v10, 29v10, 31r10, 46r9; *tar ol-* 22v8; *tebāh ol-* 6v4, 43r3, 57v4; *telḳn ol-* 86r13; *temīz ol-* 2v12, 11v3; *türāb ol-* 12v13; *vācib ol-* 43v1, 52v9, 81v9; *yaḳın ol-* 32v11, 53v7, 56v3, 60v3, 68r8; *yār ol-* 6v10, 84v6; *yeyni ol-* 32r8; *yok ol-* 23r10; *yoldaş ol-* 32r9, 33v8, 34v8; *zāhir ol-* 1v5, 16v9, 22r11, 24r3; *za‘īf ol-* 50v3; *zā‘il ol-* 1v1; *zevāl ol-* 1v1; *zıkr ol-* 1v2; *ziyān ol-* 11v8

ur- yardımcı fiili

ad ur- 7r6; *‘ayb ur-* 60r5; *dem ur-* 3v8, 41r8, 47v5,71v8; *ḥadd ur-* 81v4, 81v5, 81v6; *na‘re ur-* 72v13; *neşter ur-* 28v7, 28v13, 28v14; *od ur-* 84r9; *tāc ur-* 15v9; *yere ur-* 74r1; *zaḥm ur-* 7v2

vér- yardımcı fiili

ad vér- 64v6; *‘ahd vér-* 46r2, 47r7, 47r8; *amān vér-* 7r15; *cān vér-* 5v6, 5v10, 8r6, 16v15, 67v8, 74v8, 78r4; *cevāb vér-* 14r12, 16r7, 33v15, 48v9, 48v15; *cezā vér-* 12v2, 46r10; *el ver-* 26r3; *ḥay(t)r ver-* 34r9, 34r13; *emānet vér-* 5v4; *faṭīr vér-* 12v3; *fetvā vér-* 81v8, 81v11, 82r3, 82r4; *göñ(i)l vér-* 68r9, 78r9; *haber vér-* 3r10, 10r3, 13v12, 13v15, 29v11, 47r8, 49v5, 50r5, 78r11, 82v11; *hidāyet vér-*66v6; *ḥil‘at vér-* 19r6; *icāzet vér-* 17r8, 16r12, 20v2, 20v14, 35v1,86r8; *ḳudret vér-* 26r7; *ḳuvvet vér-* 39r7; *ma‘nā vér-* 57v13; *naşīhat vér-* 51r10, 82r8, 82v13; *öz vér-* 13v2, 26r5,26r10; *sa‘ādet vér-* 5r4; *selām vér-* 51r8; *semer vér-* 5v5; *seyf vér-* 38r3; *şıḥhat vér-* 76r5,76r7; *tanıḳlık vér-* 43v15, 45v1, 45v4; *tevbe vér-* 35v15; *yüz vér-* 21v15; *zaḥmet vér-* 82v3

ḳal- yardımcı fiili

ḥayrān ḳal- 17r1, 18r8, 63v7, 83r13; *maḥrūm ḳal-* 38v15, 57r11; *tañ ḳal-* 19r13, 65r12, 26r2, 28v1, 50r9; *yoldaḳal-* 39r1

ṭur- yardımcı fiili.

gèrü ṭur- 30r10, 39r15; *ḳarşu ṭur-* 18v2, 45v9, 45v10, 54r12, 59v9.

Eserde bu ek, kendinden önceki ismin bulunma (lokatif) hal eki ve yönelme (datif) hal eki almış biçiminde de kullanılmıştır.

eşikde ṭur- 71v6; *yolaṭur-* 5v10.

gel- yardımcı fiili

Bu yardımcı fiil kendinden önceki ismin hem yalın hali ile hem de yönelme (datif) eki almış biçimi ile kullanılmıştır.

‘*aceb gel-* 54r7; *dile gel-* 43v13, 49v7, 50v1, 57v13, 59v1, 80v8, 85r9; *duş gel-* 73v1; *eylik gel-* 66v4; *hiṭāb gel-* 69r1; *hōş gel-* 49v12, 54r5, 56r12, 57v3; *īmāna gel-* 7r4; *karşu gel-* 20r2; *maḫşūda gel-* 64r1, 74r7; *melāl gel-* 24r14; *yaş gel-* 55v3; *yola gel-* 21r15

gör- yardımcı fiili

Bu yardımcı fiil genellikle kendinden önceki isme belirtme (akuzatif) eki getirilerek kullanılmıştır.

‘*ayb gör-*42v8; *gerçeği gör-* 65r3; *göz gör-* 33r14; *hālin gör-* 73r7; *hikmet gör-* 19r13; *hōş gör-* 33r9; *iş gör-* 7v3; *ḳayd gör-* 57r7; *ḳudret gör-* 19r9; *öte gör-* 31v10, 32r1; *yüz gör-* 51r9, 60r10, 67r5, 67v10.

var- yardımcı fiili

Metnimizde bu yardımcı fiil, kendinden önceki isme yönelme (datif) eki getirilerek kullanılmıştır.

başa var- 24v3, 24v6; *eşige var-* 87v2; *ḫayrete var-* 61r10; *ırağa var-* 4v6, 39r14; *ḳapıya var-* 51r9; *ḳatına var-* 15r8, 61v13, 72v5; *menzile var-* 39r1, 52r10; *öñine var-* 37r7; *seyre var-* 66r11; *yere var-* 24r13; *yola var-* 13v7, 22v14

tut- yardımcı fiili

iş tut- 24v5; *karşu tut-* 78v5; *ḳulakḫut-* 9v3, 26v9, 28v1, 77v3, 80r10; *ma‘zūr gör-* 67v9; *rehber tut-* 31r14; *şavm tut-* 5r5; *söz tut-* 66r3; *yol tut-* 43v5; *yum tut-* 72r7; *yüz tut-* 6v1, 7v2, 9v9, 66v2, 81r10

ḳo- yardımcı fiili

hikmet ḳo- 44r5; *mahrūm ḳo-* 6v7, 37v1; *yol ḳo-* 32v3

gözet- yardımcı fiili

‘*ayb gözet-* 42v11, 42v13; *yol gözet-* 28r15, 41v7

ḳat- yardımcı fiili

ḫaram ḳat- 51r2; *riyā ḳat-* 50v8

aç- yardımcı fiili

göñil aç- 80r3; *göz aç-* 18r2, 24v15, 27v14, 28r8; *ḫicāb aç-* 86v1; *ḳapı aç-* 24r2, 25v6; *yüz aç-* 62v7

êr- yardımcı fiili

şihḫat êr- 12v1, 75r10, 76v6; *zahmet êr-* 12r6

sür- yardımcı fiili

göz sür- 20r7; *yüz sür-* 22v15, 33v4, 53v9, 87v2

dik- yardımcı fiili

imām dik- 31r10; *göz dik-* 61r9

İKİNCİ BÖLÜM

METİN

2.1. Fütüvvet-nâmenin Bölümleri

- 1) Der-Na‘t-ı Şerîf Hzret-i Seyîdü’l-Mürselîn (4v14-6v10)
- 2) Der-Fazîlet-i Ebu - Bekr Rağiyallâhu‘ anhu (6v12-7r9)
- 3) Der- Fazîlet-i ‘Ömer Rağiyallâhu‘ anhu (7r11-7v7)
- 4) Der- Fazîlet-i ‘Osman Rağiyallâhu‘ anhu (7v9-8r6)
- 5) Der- Fazîlet-i ‘Ali Rağiyallâhu‘ anhu (8r8-8v12)
- 6) Der Beyân-ı Târîh-i Kitâp (8v14-9r3)
- 7) Sebeb-i Telîf-i Kitâp (9r5-13v7)
- 8) Der- Beyân-ı Fütüvvet-nâme (13v11-21v5)
- 9) Bâb-ı Der-Beyân-ı Mağas-nâme (21v7-22v15)
- 10) Bâb-ı Der- Beyân-ı Şedd-nâme (23r2-26r12)
- 11) Bâb-ı Der-Beyân-ı Seccâde ve Şedd-i Hzret Resûllah Şallî Allâh Ta‘alâ ‘Aleyh ve Şahbihi vesellem (26r15-31v15)
- 12) Bâb-ı Der- Beyân-ı İhıvvet-nâme (31v7-36r8)
- 13) Bâb-ı Der- Beyân-ı Halva (36r10-39r2)
- 14) Bâb-ı Der- Beyân-ı Şedd-i Şeyh (39r3-41r6)
- 15) Bâb-ı Der- Beyân-ı Tennüre (41r8-43r4)
- 16) Bâb-ı Der- Beyân-ı Peymânçe (43r6-45v4)
- 17) Bâb-ı Der- Beyân-ı ‘Ahd ‘Ani’l-Meşâyih (45v6-49r9)
- 18) Bâb-ı Der- Beyân-ı Tafşîl-i Fütüvvet-nâme (49r11-52v12)
- 19) Bâb-ı Der- Beyân-ı Âhî ve Yigit ve Şeyh ve Herse Yigit-i Bî-ma‘nâ Fetâ (52r1-55r5)
- 20) Bâb-ı Dovvom Der-Beyân-ı Hikâyet-i Âdem ‘Aleyhi Selâm (55r7-58r3)
- 21) Bâb-ı Sovvom Der-Beyân-ı Hikâyet-i Şît Nebî ‘Aleyhi Selâm (58r6-62v1)
- 22) Bâb-ı Çehârom Der-Beyân-ı Hikâyet-i Hzret-i İbrâhîm Salavât ‘Alâ Nebiyyinâ ve ‘Aleyhi (62v3-65v6)
- 23) Bâb-ı Pencom Der-Beyân-ı Hikâyet-i Hzret-i Yûsuf Nebî ‘Aleyhi Selâm (65v8-68v11)
- 24) 24.) Bâb-ı Şeşom Der-Beyân-ı Hikâyet-i Mûsâ Nebî Ma‘a Yûşa‘ Nebî ‘Aleyhi Salavatu’l Selâm (69r1-71v6)

- 25) Bāb-1 Heftom Der-Beyān-ı Hikāyet-i ‘Ali Kerrem-Allāhu Vecchū-Nām Üftā-Ḥanende (71v8-77v11)
- 26) Bāb-1 Der- Beyān-ı Meşāyih-Nāme ve Şifathā Ādābhā Bāb-1 Sālik (78r1-87v12)

2.2. Metin

- 1v1 ol kerîm u ol kıadîm ü lâ-yezâl
zâ'ıl olmaz kimseye olsa zevâl
- 1v2 nitelikden'ârî zâtıdır anıñ
zıkr olan dâ'im şıfâtıdır anıñ
- 1v3 bilineñ hiç yolu yok pâyânına
'aql-ıla kimse erişmez şanına
- 1v4 çünkü ol cümle aña perde-püş
cümle andandır kamu hem tolı boş
- 1v5 oldu zâhir birliği vaşfi ile
kimse bilmez hestî aşlı ile
- 1v6 hikmetinde kimsene kıadır degil
hiç bu fende kimsene mâhir degil
- 1v7 kıurı taşdan akıdan âb-ırevân
hâr içinde bitiren hem gülistân
- 1v8 nârı gülşen eyledi hem hârı gül
kulu sultân eyler ü sultânı kul
- 1v9 şol kıasr kim görünür bu yêrcedir
ol felekden bunda beş yüz yılcadır
- 1v10 êtdirir ayı işâretle dū şakķ
bil hâķîķatde êdendir anı hâķķ
- 1v11 toprak içre bitürir altun gümüş
arı bal eyler verir şekker kıamış

- 1v12 ebr-i nīsānı göricek hem şadef
bir iki kaçtreyle bulınca şeref
- 1v13 ka‘r-ı deryāda olur dürr-i şemīn
kıymet éder hem yesār u hem yemīn
- 1v14 hikmeti çokdır hudānıñ bī-şumār
hāş kullar édemez cümle şumār
- 1v15 hayy-ı bāķi ol durur bil şeksüzin
dile alup söyleşgil şeksüzin
- 2r1 *küllü şey‘in hālikuñ illā vechehu*⁷⁹
veche vaşl ister iseñ hestī maḥvu
- 2r2 her ki vech öñinde buldıysa fenā
ol helāk olan-ıla bulmaz cezā
- 2r3 her ki oldı derdi ile derd-mend
halk içinde kadri ‘ālā ser-bülend
- 2r4 kimde derdi var ise ol ser-firāz
maḥrem oldı derdine hem ehl-i rāz
- 2r5 derdi olan kişiler dil-keş olur
dird güneş gibi ol meh-veş olur
- 2r6 kimde derdi var ise ol merd ola
derdi olmayan kişiler serd ola
- 2r7 zāhid-i sālūsda kim olmaya derd
yegdir andan kim ola bir āh-ı serd

⁷⁹“Herşey helak olup gidicidir...” Kasas Suresi, 88.

- 2r8 nāle vü derd ile olan hōş-nevā
nālişini şanmağıl bād-ı hevā
- 2r9 yansa bağrıñ ney gibi dil-sūz ola
kanda olsañ her kılıñ bir sāz ola
- 2r10 olmasaydıñ ney gibi yārdan ırak
söyler idiñ şerh-i derd-i iştiyāk
- 2r11 ney gibi bağrıñ édeydiñ yāre sen
kıla idiñ sīneñi şad-pāre sen
- 2r12 yana idiñ nāle vü feryād ile
tola idiñ ‘ālem içre ad ile
- 2r13 yandığı’çün ‘ūd oldı hōş-nefes
işidicek cān u dil eyler heves
- 2r14 oda düşse ‘ūd artar koğusu
nefes yanınca gider hār u hāsı
- 2r15 derd odıyla özini kılan fenā
āhıretde görmeye renc ü ‘inā
- 2v1 derd odıyla özünü kılan fenā
görmeye dārında renc ü ‘inā
- 2v2 özünü kılan fenā buldı bekā
özünü kılan fenā érdi hağğa
- 2v3 her ki sādesine kıldı kendözin
nağşı gayr oldı vü bildi kendözin

2v4 sırr-ı hâkķı bî-gumân mûķın durur
mü 'mine çün âyine mü 'min durur

2v5 varlıĝa yokluk durur gözgü biliñ
yoĝ olanı Şek degil gözgü biliñ

2v6 nitekim mollâ buyurmuş gör saña
ma' nâ bilenlerden anı Őorsaña

MESNEVÎ-İ ŞERÎF

*her ki o bî-naķŐ-ı sâde-yi sine Őeved
naķŐhâ-yı ĝayb râ âyine Őeved⁸⁰
sırr-ı mârâ bî-gümân muvaķķın Őeved
mü 'minân âyine-yi mü 'min Őeved⁸¹
nîstî bigzîn ger ebleh nîstî
âyine hesti çe başed nîstî⁸²*

2v11 çünki sende varlıĝdan zerre var
pîŐ-i hâķķda kıymetiñ yokzerre-vâr

2v12 hâķķ katında kim diler ola ' azîz
ĝayr-ı hâķķı baķuban olsun temîz

2v13 hoş-dem olur varlıĝını yaķsa ' üd
ma' nâ ĝalur kimde yoĝısa vücüd

2v14 küfr imiŐ bu yolda varlık hūy u hây
çün tārîķi ' aŐķa baŐdıñ ise pây

⁸⁰ Her kim ki sinesi nakıŐsız, sade olursa ĝayb onun sinesinde zahir olur.

⁸¹ Bizim sırrımız Şüphesiz ayan olur. Çünkü müminin aynası mümindir.

⁸² Ahmak deĝilsen yokluĝu farket. Varlık aynasında görünsen de (aslında) yoksun.

MESNEVÎ-İ ŞERİF

*ger büved yekzerre ez-hestî be-cây
küfr başed ger nehî-der ‘aşk-pây⁸³*

TAMÂM-I SÜHAN

- 3r3   derd-mend ol varlığı elden burak
                 derdi olmayan kişi haqqdan ırak
- 3r4   rastî gönlüme bir dem dâğ-ı derd
                 yegdir andan kim ola şad-bâğ-ı zerd
- 3r5   merd odur kim bu söze maḥrem ola
                 nüş êde nîş zaḥm aña merhem ola
- 3r6   derd-i haqqdan her kim ola bî-naşib
                 bir marazdır kim ‘ilâc étmez ṭabib
- 3r7   yâ ilâhî derdiñ ile âşinâ
                 eyleyüvêr daḥı ğayruñı fenâ
- 3r8   derd-i ‘aşkıñdır bize âb-ı ḥayât
                 ‘aşkıñ ile diridir bu mümkinât
- 3r9   murğ-ı câna dâm-ı ‘aşkıñ pây-bend
                 her ki sevdâ-yı to dâred ser-bülend
- 3r10   kim ola kim vêre ‘aşkıñdañ ḥaber
                 bî-ḥaber kıla anı ‘aşkıñ meger
- 3r11   vaşfını zıkr êdicek ol dem fenâ
                 ķültü bî ‘aczi fe lâ uḥşı senâ⁸⁴

⁸³ Eğer ki aşka ayak bastıysan, varlıktan zerre kadar kalması bile küfürdür.

3r12 ne dilim vardır anı medh' edesi
bilimedim n'eyleyüben n' edesi

3r13 'āciz' etdi aḥmedi ḥamd-i aḥad
ēdemedi ol arada vaşf-ı ' add

3r14 çünkü *lā uḥṣī senā*⁸⁵ dedi ol
öyle olsa medhiñe kim bula yol

3r15 ol ki öyle dedi çün ḥayrān olup
kıldı ' acz-i cānı ser-gerdān olup

*ḵālu'l-nebbīyyi sallī-allāh u te'ālā aleyhi vessellem lā uḥṣī sen'en' aleyke ente kemā
eşneyte 'alā nefsike alā nefsike şadaḵ resūlullah*⁸⁶

3v3 ey ḥudāvend-i cihān sensin kerīm
*la yezālū velem yezel ḥayyu 'alīm*⁸⁷

3v4 senden artık yok durur feryād-res
yā ilāhī luṭf' edüp feryād-res

3v5 ey seniñ vaşfıñda diller künd ü lāl
murğ-ı cān dökdi hevādan perr ü bāl

3v6 ey seniñ 'aşkıñda dil ḥayrān u mest
v'ey seniñ şavkıñla her niyyet oldı hest

⁸⁴ “Seni övmekten aciz olduğumu söylüyorum.” Buhari, Ezan 123, 129. Müslim, salat 217. Ebu Davut salat 152, Nesayi, iftitah 153

⁸⁵ “Biz seni övemeyiz...” Buhari, Ezan 123, 129. Müslim, salat 217. Ebu Davut salat 152, Nesayi, iftitah 153

⁸⁶ “Allah’ım! Öfkenden rızana, azabından affına, senden yine sana sığınırım, Biz seni nasıl övebiliriz ki, sen kendini sena ettiğin gibisin. Biz ancak buna inanırız.” Buhari, Ezan 123, 129. Müslim, salat 217. Ebu Davut salat 152, Nesayi, iftitah 153

⁸⁷ “Ebedidir, yok olmaz, canlıdır, her şeyi bilendir.” Dua cümlesi.

- 3v7 ey ‘ademden ‘ālemi icād eden
‘arş u kürsî yêr ü gök ābād eden
- 3v8 ey ‘anāşırdan yaradan ādemi
nefh-i rūh édüp añâ u rân demî
- 3v9 ey mükerrem eyleyen ol ādemi
ādeme kılan musahhar ‘ālemi
- 3v10 ey anıñ hakkında *kerrem-nā*⁸⁸ déyen
hem keremden ‘*alleme‘l-esmā*⁸⁹ déyen
- 3v11 ey muḳarreb ḳullara mescūd eden
sensin āḫir bunca luḳfu vücūd eden
- 3v12 ey keremden ḥāş kılan enbiyā
ba‘ zısını eyleyen hem evliyā
- 3v13 ey seven ḳullara çok kılan cefā
bir cefā yêrine biñ kılan vefā
- 3v14 ey belāniñ enbiyāya şiddetin
vêren āḫir evliyāya miḫnetin
- 3v15 ey belāniñ balını vèren yine
eylik eden bunca zaḫmet yerine
- 4r1 ey ḳarañu yêrleri aydın kılan
zulmet içre ḳalmışın ḫālin bilen
- 4r2 ey meded déyenlere eden meded
v’ey seniñ luḳfuña hiç yokdur ‘aded

⁸⁸“ Biz yücelttik, şerefli kıldık...” Kuran-ı Kerim, İsrâ 70.

⁸⁹“İsimleri öğretti...” Kuran-ı Kerim, Bakara 31.

- 4r3 ey ki kâf-i nûnla vaşl eyleyen
ey aşıldan ‘âlemi faşl eyleyen
- 4r4 ey kelâmı cānlara ni‘ met vèren
hem şifâ vü mü’mine raḥmet vèren
- 4r5 ey kelâmı derdlere olan devā
ol devādan umaram ben bī-nevā
- 4r6 sensin āḥir niçe iḥsan eyleyen
kimi ḥayvān kimin insān eyleyen
- 4r7 hamdü-li’llāh bizi insān eylediñ
şūrete getürdiñ iḥsān eylediñ
- 4r8 sen bilürsin anı kim biz bilmeziz
sen kılırsın anı kim biz kılmazız
- 4r9 biz ne olavuz ki bizdeñ ne ola
biz ne bilevüz ki bizden ne gele
- 4r10 bilüriz senden gelen ni‘ met durur
lik hep bizden gelen miḥnet durur
- 4r11 dā’imā sendeñ gelen luṭf u ‘aṭā
bilüriz bizdeñ gelen cürm u ḥaṭā
- 4r12 bize bizi bildürivèr yā ilāh
bilici sensin bizi ey pādişāh
- 4r13 nefsi şüm ètdi bizi senden ırak
èdemedik varmağa saña yaraḳ

- 4r14 murğ-ı nefis kendi hevāsında uçar
cehd edemez saña varmağdan kaçar
- 4r15 yā ilāhī sen bilürsin hālimi
beni baña koma sen tut elimi
- 4v1 raḥmetiñ fülki erişsün yā ilāh
yoğsa deryā-yı güñāh etdi tebāh
- 4v2 raḥmete lāyık degilsem n'ola ben
kullar ki 'ām kıldıñ luṭfi sen
- 4v3 fazlıñ ile yoğları var eylediñ
yağın etdiñ kendüñe yār eylediñ
- 4v4 her kula kim luṭf edüp kılsañ nazār
düşmen olsa aña 'ālemden ne zar
- 4v5 ger kılursañ zulmeti rüşen ne tañ
nitekim her gece olur şöñi tañ
- 4v6 ne kadar ırağısam ben tapudan
hiç ümīdim kesmezem ol kapudan
- 4v7 bilürim ben kim günāhım çok durur
benden ulu bir günahkār yoğ durur
- 4v8 tevbe kılıñ dēmediñ mi sen bize
tevbe kıilup rāzı oldık bu söze
- 4v9 tevbe kılañ her günehten er ü geç
eyler anı tevbe şuyı hiç hiç

4v10 kavliñe cümle inandıķ şıdķ-ıla
cürm kılmaz her kim ol tevbe kıla

4v11 cümle ‘ ālem ger ola cürm u haṭā
maḥv olur senden ėre luṭf u ‘ aṭā

DER-NA‘ T- I ŐERĪF HAŻRET-Ī SEYĪDÜ‘L-MÜRSELĪN

4v14 cünki aḥmeddür bize püşt ü penāh
olsa ne ğuşşa bize yüz biñ günāh

4v15 aḥmediñ yüzi şuyı‘cün ey ḥudā
ėtdüĝim ile baña kıлма cezā

5r1 ol ḥabĭbiñ anıñ yüzi şuyı ḥaķķı‘cün
daḥı anıñ görkli ḥūyı ḥaķķı‘cün

5r2 ol iŐāret ḥaķķı‘cün kim eyledi
ayı Őaķķ ėtdi vü āhu söyledi

5r3 nāzil olan aña ḳur‘ān ḥaķķı‘cün
daḥı gösterdiĝi burhān ḥaķķı‘cün

5r4 aña vėrdüĝiñ sa‘ ādet ḥaķķı‘cün
anda ḳoduĝıñ siyādet ḥaķķı‘cün

5r5 dā‘imā tutduĝı Őavmı ḥaķķı‘cün
cār-yār aŐḥāb u ḳavmi ḥaķķı‘cün

5r6 kılduĝı beş vaķt namāzı ḥaķķı‘cün
ėtdüĝi dā‘im niyāzı ḥaķķı‘cün

5r7 ol ḳabūl ėtdüĝi faķrı ḥaķķı‘cün
faķr ile ėtdüĝi faḥrı ḥaķķı‘cün

- 5r8 anıñ ol kılduğı mi‘ rāc hāḳḳı’çün
hırḳası vü geydügi tāc hāḳḳı’çün
- 5r9 andağı söylenen esrār hāḳḳı’çün
nūr ile gördügi envār hāḳḳı’çün
- 5r10 anda saña êtdügi nāz hāḳḳı’çün
sen aña hem vêrdügiñ rāz hāḳḳı’çün
- 5r11 anıñ ol ḳurb-ı vişāli hāḳḳı’çün
kendüniñ görkli hıṣāli hāḳḳı’çün
- 5r12 ol murāḳḳa‘ hırḳası hāḳḳı’çün
aña uyan fırḳası hāḳḳı’çün
- 5r13 bağrına başduğı ol taş hāḳḳı’çün
gözlerinden aḳıdan yaş hāḳḳı’çün
- 5r14 hem anıñ ol dört yārı hāḳḳı’çün
maḥremi vü ğam-ġüsārı hāḳḳı’çün
- 5r15 dağı ol görkli cemāli hāḳḳı’çün
her kemāl içre kemāli hāḳḳı’çün
- 5v1 kābe ḳavseyñ ḳurb-ı adnı hāḳḳı’çün
hem deni vü tedelli hāḳḳı’çün
- 5v2 gördügi içün cemāliñ hāḳḳı’çün
andağı vaşf-ı celāliñ hāḳḳı’çün
- 5v3 aña vêrdügiñ nübüvvet hāḳḳı’çün
anıñ êtdügi fütüvvet hāḳḳı’çün

- 5v4   dahı kılduğı risālet haqqı'çün
bize vèrdügi emānet haqqı'çün
- 5v5   dahı şol bey' at haqqı taht-e' l-şecer
şol şecer haqqı kim ol vèrdi şemer
- 5v6   sünnetiñi tutan aşhābiñ haqqı
yoluña cān vèren ahhābiñ haqqı
- 5v7   şer ' iñe münkād olan ümmet haqqı
emriñ ile tutulan sünnet haqqı
- 5v8   kavlı ü fi' liñi tutan cānlar için
fi' l içinde bulunan kānlar için
- 5v9   evliyā haqqı kim ol taht-e' l-kıbāb
piş-i haqq yanında buldılar şavāb
- 5v10   yoluña gerçek turan şādık haqqı
' aşkıñla cān vèren ' aşık haqqı
- 5v11   añsızın göç eyleyicek cānımız
yoldaş eylegil bizim imānımız
- 5v12   sen refiķ ét bize tevfiķ ey hudā
yanımızdan kıлма imānı cüdā
- 5v13   sen şefi' ét aħmedi biz ' āşıye
mücrim ü yüzi kara vü kāşıye
- 5v14   andan artık hiç ümīdim yok durur
gerçi bī-adedir günāhım çok durur

- 5v15 ol durur şems-i sa‘ âdet muştafâ
‘âsiye kıılır şefâ‘ at muştafâ
- 6r1 ètdi tekmîl-i emānet muştafâ
kııldı ervāḥa imāmet muştafâ
- 6r2 ‘āleme ḥaḳḳ vèrdi raḥmet muştafâ
sözleridir ḥ^vān-ı raḥmet muştafâ
- 6r3 ol durur ḥaḳḳında levlāk oḳunan
ḥiç yaratmazdım bu eflāk oḳunan
- 6r4 ya‘ nî seniñ’çün yaratdım ‘ālemi
seniñ’çün hem töretdim ādemi
- 6r5 ādem andandır velî ādemden ol
añla bu ma‘ nāyı sen de ādem ol
- 6r7 cümle mevcūdāta andandır
anıñ’çün ādeme oldı sücūd
- 6r8 çüñ andan enbiyā vü evliyā
‘ām u ḥāş ü kim var ise etkıyā
- 6r9 cümlesi diler ki ümmet olalar
anıñ ile ḥaḳḳa ḳurbet bulalar
- 6r10 aña ümmet olan oldı baḥtlu
ay u güneş gibi oldı māh-rū
- 6r11 vāy aña kim aña bunda yetmese
èrmeye maḳşūdına vü gitmeye

- 6r12 ey hūdā bildim ki k̄amusından iş
cümle ‘ālem senden alur perveriş
- 6r13 sensin anı saña maḥbūb eyleyen
cümle ‘ālem içre mergūb eyleyen
- 6r14 kıldıñ anı *şefi‘u’l-mūznibīn*⁹⁰
dédiñ aña *rahmeten li’l-‘ālemīn*⁹¹
- 6r15 izniñ olsa ‘āsīyi senden diler
olmaduğına zebānī diş biler
- 6v1 yüz saña tıtdım yine ey pādīşāh
‘afv eden sensin k̄amu cürm ü günāh
- 6v2 yā ilāhī bilürim luṭfiñ delim
sensin āḥir hem ğafūr ve hem ḥalīm
- 6v3 bilüriz biz k̄ullarıñ kim ‘āşivüz
ḥizmetinde ‘āciz ü hem k̄āşivüz
- 6v4 rahmetiñ deryāsı bī-ḥadd yā ilāh
bizi ol deryāya şal oldıķ tebāh
- 6v5 bunca cürmiyle umarız biz ḥalāş
ol zamānda kim ola yevmi‘ l-kışāş
- 6v6 yönümi sen yañlı kılgıl yā ilāh
yoḥsa arķamda iken ağır günāh
- 6v7 yāresine gönlimiñ sen merhem ét
sevdügiñden k̄oma maḥrūm maḥrem ét

⁹⁰ “Günahların şefaatsisi.”

⁹¹ “Alemlere rahmet olarak gönderilen.”Kuran-ı Kerim, Enbiya 107.

6v8 ol ḥabībiñ ḥürmetine adına
yağma bizī sen cehennem odına

6v9 gösterivèr göñlime dīn-i ũşũl
kalma ʿ işyānıma benim yā resũl

6v10 şol kişi ḥaqqı saña yār oldu ol
buñ güninde mũnis-i gār oldu ol

DER-FAZĪLET-İ EBU-BEKR RAĐİYALLĀHUʿ ANHU

6v12 ol ebũ-bekr muḳaddemdir özi
hem mükerrem hem muʿ azzamdır özi

6v13 dīne evvel girdi hem ol şıdḳ-ıla
dīni evvel bildi ol taḥḳıkle

6v14 dīne girdi bī-riyā ihlāşla
ḥalka ḳurdı şoḥbet ètdi ḥāş-ıla

6v15 oldu ser-maḥfili imān ehliniñ
ḳodı dīnin kāfiriñ bũ-cehliniñ

7r1 çün nübũvvetden aña èrdi nesīm
mālın işār eyledi geydi kilīm

7r2 şubḥ-ı sādıḳ toğdı çünkim geldi gün
geldi imān küfr ü zulmet gitdi dün

7r3 kendi şādıḳdı adı şıddıḳ idi
zīrā imānı anıñ taḥḳıḳ idi

7r4 evvel imāna gelen şiddīk idi
halk imānından anıñ artık idi

7r5 dahı ol gārıñ içinde çıkdı mār
ökçesini ağızına urdı o yār

7r6 yolına şıdk-ıla hōş turmuş idi
adını şiddīk adın urmuş idi

7r7 hem anıñ haqqında buyurdı resūl
bu hadīş-i mu‘teber kim key uşūl

7r8 ben anı dōst tutar idim tutsadım
haqqdan ayruğın eger dōst etsedim

7r9 çün fażilet var durur anda ulu
anıñ’çün ol durur dінде ulu

DER- FAŻİLET-İ ‘ÖMER RADİYALLĀHU‘ ANHU

7r11 aħmediñ ikinci yarıdır ‘ömer
kim la‘in anı göricegiz kaçar

7r12 adı çıkdı ‘adl ile ‘ālem tolu
dād ederdi kim ola kiçi ulu

7r13 ‘adl-ı nūr ile münevver oldılar
kāfir ağılar ehl-i islām güldiler

7r14 oldı fārūk-ı mükerrerrem ‘ömer ol
ibn-i hattāb-ı mu‘azzam ‘ömer ol

7r15 dīn şem‘ini uyardı ol zamān
vërmez idi kāfire hergiz amān

- 7v1 turre ile kayseri tahtdan yıkar
 ʿ askerine el-cebel d y  çıkar
- 7v2 Őerʿ ile tutdı bu ʿ  lem y zini
 zaħm ururdı her ki iŐitmez s zini
- 7v3 baʿ zı gece odun get r r idi
 karıcıklar işini g r r idi
- 7v4 g nli alçağ idi v  kadri y ce
 Őubha dek nam z kılarıdı her gece
- 7v5 aniñ ʿc n dedi aħmede ger neb 
 gelse gele idi bu ʿ  mer vel 
- 7v6 ħayf  demezdi zam nında kişi
 Őerʿ ile  derdi z r  her işi
- 7v7 c n fażilet var durur ʿ  merde bil
 r f zide n'ola olsa k l u k l

DER- FAŻİLET- İ ʿ OŐM N RAĐİYALL HUʿ ANHU

- 7v9 y riñ  cincisi bil ʿ oŐm n idi
 Ő hib-i n reyn   hem z Ő n idi
- 7v10 c miʿ -i ħurʿ n idi ehl-i ħay 
 Őanʿ at olmıŐdı seħa v c d aña
- 7v11 ħanda olsa m nis-i ħurʿ n idi
 s yled gi s zleri burh n idi

- 7v12 ʿilm ü taqvā idi aña cümle iş
muştafādan bulmışıdı perveriş
- 7v13 işi aniñ hulq idi hem hilm ile
mūnisi cümle ʿameldi ʿilm ile
- 7v14 her ki ʿaynıyla görem dërse imān
nūr-ı ʿoşmānı gözetsün ol hemān
- 7v15 bu söze hüccet demişdir muştafā
kim imān қandaysa andadur hayā
- 8r1 anı kim aḥmed қаbūl étmiş ola
daḥı ol қurʿānı cemʿ étmiş ola
- 8r2 rāḥatıñı almayasın ey fuḫūl
ḥāşşa kim dōst ḫutına anı resūl
- 8r3 sevesin anı yāri kamu ʿoşmān ile
қopasın yarınki gün қurʿān ile
- 8r4 dēdiler ʿoşmān-i ziʿn-nūreyn aña
vėrdügiʿçün ol resūl nūrın aña
- 8r5 gel ki isterseñ bulasın gevheri
iste ʿoşmān deñizinde gevheri
- 8r6 çok fazīlet dēdiler ʿoşmān içün
zīrā kim cān vėrdi ol қurʿān içün

DER-FAZİLET-İ 'ALİ RADİYALLĀHU' ANHU

- 8r8 ey cihānıñ serveri şāhı 'alī
ey gönül eflākınıñ māhı 'alī
- 8r9 muştafānıñ maḥremi yārı 'alī
'ilm- i sırr-ı ğaybıñ esrārı 'alī
- 8r10 dīn vücūd olsa anıñ cānı' alī
olsa imān ger tamar ıanı 'alī
- 8r11 dēdi 'ilmiñ şehri bābı 'alī
hem fütüvvet ehli erbābı' alī
- 8r12 sırr içinde ol durur esrār-ı ḥaḫḫ
'ilm içinde ol durur envār-ı ḥaḫḫ
- 8r13 ma' nāya baḫsañ 'alīdir yārı öñ
zāhir añlasa n'ola ol uca şoñ
- 8r14 şīr-i ḥaḫḫ dēdi aña hem ḥaydarı
oldı anıñ'çün şarḫ u ğarbıñ serveri
- 8r15 aḫmed-i mürsel anı ētdi ḥalīl
evliyāya hem o olmuşdur delīl
- 8v1 'ilme ben şehrim dēdi sen ḫapusın
şehre girem dēr iseñ bul ḫapusın
- 8v2 hem dēdi laḫmıñ durur laḫmı benim
hem dēdi ismiñ durur ismim benim

- 8v3 beni senden isteyen bulur beni
bula seni gideren mā' ü menī
- 8v4 añlayan 'ilm-i 'aliden añla gel
'ilm-i sırrda ne dër anı diñle gel
- 8v5 bā'-ı bismiñ noqtasın şerh eylesem
yedi yüz biñ ma' nā ile söylesem
- 8v6 haqq kelāmınıñ dahı her harfine
yedi yüz biñ ma' nā vërsem birine
- 8v7 şöyle rüşen ola vü hem fehm ola
hişşesince herkes andan vehm ala
- 8v8 hem dëdi keşf olup açılsa ğitā
nesne aratmaz yakına şalmaz haṭā
- 8v9 zātını vaşf edemez 'āciz dilim
hem şıfātın fehm edemez bu bilim
- 8v10 kerremu'llāhü veche dëyem meger
vaşf edemez dile ancak bu deger
- 8v11 ol durur cümle kerāmet menba' ı
ol durur cümle fażilet menba' ı
- 8v12 ey hudā sırrından anıñ sen bizi
kılma maḥrum kim göre göñlim gözi
- DER BEYĀN-I TĀRİḤ-İ KİTĀP
- 8v14 çün sekiz yüz seksen oldu hicrete
geçdi sekiz ay dahı andan öte

- 8v15 bu kitābıñ yazmasına başladım
bir gül idi şanki sükker aşladım
- 9r1 kimse bilmezdi fütüvvet-nāmeyi
pes ne bilsün hırkayı vü cāmeyi
- 9r2 diledim bu ʿilmi izhār étmege
cemʿ édüp nāzīle işʿār étmege
- 9r3 bilmez idi her kişi ʿilm ü edeb
kılur idi tūnb u tūnbā pes tūrab
- SEBEB-İ TELİF-İ KİTĀP
- 9r5 tūrsūs ehli bu işe étmiş heves
baʿzısı dāʿiye étdiler nefes
- 9r6 bir fütüvvet-nāme cemʿ ét dēdiler
şāh-ı merdān yolına git dēdiler
- 9r7 zīrā hāḳḳ yolında bul durur fetā
kimse bilmez hāḳḳ yolu andan öte
- 9r8 hem dēdi ol enbiyālar serveri
bir ġazāda *lā fetā illā ʿalī*⁹²
- 9r9 ehl-i tūrsūsıñ içinde bir ʿazīz
nev-cuvān u aṣīl hem arı temīz

---

⁹²“ Ali’den başka yiğit yoktur.”

- 9r10   āhî kılmış anı bir şeh̄r bir ulu
içi taşu olmış anıñla t̄olu
- 9r11   ehl-i t̄arsūs bir vücūd ol cān durur
halk̄ ma' den olsa ol bir kān durur
- 9r12   şeh̄r halk̄ı bir şadef ol dürr durur
gör ki nedür sözleri hep dürr durur
- 9r13   ansız olsa maḥfiliñ hiç dadı yok
ansız olan şöḥbetiñ bünyādı yok
- 9r14   ger velīme ola ger da' vet durur
şoḥbet ansız olsa bir miḥnet durur
- 9r15   sevmese anı ulular ger n'ola
şimdi münkād oldı ḥaşş u 'ām añā
- 9v1   özi yigit sözleri şeyḥānedür
şorur ol dā'im gerek şeyḥe nedür
- 9v2   himmeti 'alā vü çoḫdur ni' meti
ni' metinden daḥı artık himmeti
- 9v3   ḥātem-i t̄aydır zamānında bugün
ehl-i t̄arsūs hep amānında bugün
- 9v4   hem saḥāvet hem şecā' atdır işi
vehm eder hem heybetin gören kişi
- 9v5   heybetin gören kişi rüstem şanur
ni' metin gören kişi ḥātem şanur

- 9v6   add-1 bālāsı durur serv-i emen
                   a -1 reyānı durur mşk-i oten
- 9v7   ā-1 ebrūsın gren Őanur kemān
                   eŐm-i fettānıñ gren diler amān
- 9v8   asen-i Őūret grinr Őūreti
                   Őūretinden daı asen sreti
- 9v9   yz utıpdır bu yola ālib atı
                   kim binben bu yola srer atı
- 9v10   bir naŐıhatdr n tdiler aleb
                   aı yolında nedir  ilm  edeb
- 9v11   bildike ben de bira syledim
                   geri kstāhlıkdı lkin eyledim
- 9v12   geri orı sz acı gelr vel
                   yegrek oldır syleye pes a yolu
- 9v13   dyelim bildgimizi ey aı
                   luf dp ula utasın sen daı
- 9v14   cem -i māl tmek degildir aılık
                   ırŐ-ıla gitmek degildir aılık
- 9v15   dnyaya apmak degildir aılık
                   dnini Şatmak degildir aılık
- 10r1   Őuba dek yatmak degildir aılık
                   ayuya batmak degildr aılık

- 10r2 her yaña aqmaq degildir aqılıq
ğayrıya baqmaq degildir aqılıq
- 10r3 dervîşi yaqmaq degildir aqılıq
sırrını çaqmaq degildir aqılıq
- 10r4 aqî oldur mālını haqq yolına
kanda olsa şarf eder haqq yolına
- 10r5 aqî oldur haqq sözünü koymaya
‘avret oqlan sözüne hiç uymaya
- 10r6 aqî oldur hiç konuqsız yatmaya
‘am u hâşî hiç yabana atmaya
- 10r7 haqq göziyle göre hep gördüğünü
haqqkla vère haber vèrdüğünü
- 10r8 şol güneş gibi ola halk üstine
bir baqa hep düşmenine dostına
- 10r9 aqî oldur ola anda meskenet
aqî bi’llâh sende hilmî mesken et
- 10r10 hilmle buldı bulanlar menzili
hilmle gördi görenler maḥfili
- 10r11 daḥî aqîye gerekdir her gece
bu kitâbı oquya bile nice
- 10r12 her gece olmazsa cum‘ a gècesi
oqudup yigidi vü qocası

- 10r13 hem fütüvvet ʿilmini bile aḥī
ehl-i şedd ü pāşa vü yigit aḥī
- 10r14 hem muḥabbet ḥāṭırına almaya
cāʾiz ögretse aña kim bilmeye
- 10r15 kimse ile imtiḥān söyleşmeye
kimse ile hīç cidāl édişmeye
- 10v1 imtiḥān ile suʾāl olsa ḥarām
ʿilm içinde böyledir ey nīk-nām
- 10v2 şüphesi olsa bilendin şora ol
kendi bilse bilmeyene vère ol
- 10v3 biz fütüvvet-nāmeyi cemʿ édelim
pīşvā gitdigi yola gidelim
- 10v4 yazayım baʿzı kütübden gördüğim
kim işidüp kimisini şordüğim
- 10v5 baʿzısı sünnetdir anıñ ey ʿazīz
ḳanḳısıdır sen anı eyle temīz
- 10v6 baʿzı iḥbār-ı meşāyihdir anıñ
baʿzı efʿāl-ı meşāyihdir anıñ
- 10v7 baʿzısın gördi ḥasen hem evliyā
baʿzısını işledi hem etkīyā
- 10v8 bildikçe yazdım anı ben daḥı
aña göre işlegil hem sen daḥı

- 10v9   ba' zısın d rler tır ş-n me anı 
hem tır ş u Şedd işidir a ıni 
- 10v10   hem ma as-n me da ı d rler a a
al gerekdir bu ma as-n me sa a
- 10v11   z r  a ı evvel  alur ma as
 idmet ehlinden  derse kim heves
- 10v12   biz de ol taŐnif  alın d yelim
Őey  m r d  alın bey n eyleyelim
- 10v13   Őey e uyan kiŐini  yolu ned r
uymayan kiŐileri   ali ned r
- 10v14   derv Ő olan nice  rer menzile
n'eyleyecek l yık olur ma file
- 10v15   a ıye v  p Őaya nedir edeb
her birisi nicedir bile edeb
- 11r1   hem na ıb olan nice  tmek gerek
her birini  yolına gitmek gerek
- 11r2    idmet ehli yigit   ehl-i ma as
her birisi nicesi g rdi nefes
- 11r3   kimdir olan hem bu yolda mutte ı
mutte iler nice buldılar  a ı
- 11r4   kimisi abd l u kimi ehl-i s  
kim bulardan hi  naŐıb almaz fas  

- 11r5 kimine meczüb-ı sâlik dèdiler
kimisine ğayr-ı sâlik dèdiler
- 11r6 sâlik-i meczüb dèrler kimine
ğayr-ı meczüb dağı dèrler kimine
- 11r7 kimisi şüret-perestdir göresin
‘ârif iseñ şüretinden bilesin
- 11r8 târik -i dünyâ şanur ol kendözin
dünyâ için hırkaya koymış özin
- 11r9 dünyâ için olsa tâc u hırkası
iblis ile ola yarın hırpesi

MÜFRED-İ FÂRİSİ

*ānan ki derīn zey vefā telebīnd
ender naẓar-ı ehl-i safā eblīnd⁹³*

- 11r12 bilmez ol kim anı evvel terk èdüp
sevgüsün gönlinde anıñ perk èdüp
- 11r13 dünyâ ol degil ki elde pül ola
dünyâ odur ıssı aña kul ola
- 11r14 sevgüsüdür dünyānıñ olan hiçāb
yèse yèrse n’ola bulur şavāb
- 11r15 anıñla gönül eyleye taleb
gönile girmeklige oldur sebeb

⁹³Onlar ki bu yoklukta vefā talep ediyor, sefa ehlinin nazarında iyileşmeye yakın ender hastalardır.

- 11v1 bir fakîriñ gönline gir bil haqqı
yıkma gönli añsızın olma şakî
- 11v2 ka'be- yi ma' nâ gönildir kıl tavâf
ka'be-yi haqqdır anı şanma güzâf
- 11v3 haccı maqbûl ister iseñ ey ' azîz
gönile gir olasın anda temîz

MESNEVÎ-İ ŞERİF

*ka'be-yi merdân ne ez âb ü gilest
tâlib-i dil-i şu ki beytu'l-lâhest⁹⁴*

- 11v6 dervîşin gönli durur haqqın evi
vardır ahlî bula haqq hüccet kavî
- 11v7 sen eger bünyâd-ı haqqı yıkasın
eliñ ile kendiñ oda yaqasın
- 11v8 dünya vü dîniñe ola hem ziyân
key hâzer kıl bu söze êtme gümân

RUBÂ' İ FÂRİSİ

*tavâf-ı kâ'be dil kon eger velî dârî
dilest-i ka'be-yi ma' nâ to gil çe pendârî⁹⁵
hezâr-bâr piyâde tavâf-ı ka'be koni
kabûl-ı haqq neşevêd ger dil bîyâzârî⁹⁶*

⁹⁴ İnsanların Kabe'si su ve çamurdandır (gönül); Gönül isteyen ol, gönül peşinde ol çünkü o Allah'ın evidir.

⁹⁵ Eğer sahip isen, çamurdan yapılmış kabe olan gönü tavaf et.

⁹⁶ Bir gönül kırdıysan, bin defa Kabe'yi tavaf etsen de Allah kabul etmez.

TAMĀM-Ī SÜĦAN

11v13   ھاڭ ھاڭabul  tmeye zhd  t a' atin
dzaĥ ola saña her bir s a' atin

11v14   ger ھاڭkı bulmak dilersen ey g nl
ey s yle dervinin yzine gl

ĦĪKĀYET-Ī DERVĪŐ-Ī  ĪLE-DĀR

12r1   dinle imdi bir faĥir-i mu' teber
n'eylemiş işit saña d yem ھاber

12r2   ĥalvete girmiş oturmıŐ  il  ile
 hir andan yegrek olmuş clcle

12r3   ya' n  kırĥar gn oturmıŐ kırĥ kez ol
bulmamış aninla ھاĥĥa toĥrı yol

12r4   kendi nefsine d miŐ kim y  faĥir
kendni aĥlıĥ-ıla  tme ھاĥir

12r5    n sa'  det  omamıŐ sende ezel
gŐiŐ-i bisy r ile olmaz ھاŐel

12r6   t b' inna bir zaĥmet  re ansızın
dny dan g ĥ eyleyesin geŐszın

12r7   nice zaĥmet  ekesin aĥluĥ-ıla
b ri dny da yri t klĥ-ıla

- 12r8   bārī çıkup ni‘ met-i haqq yeyesin
yeyüben elhamdüli’llāh déyesin
- 12r9   açlıg-ıla ‘ ömr çün elden gide
ni‘ met-i haqqı yeyüp şükrin éde
- 12r10   ni‘ metiñ şükrin bilene ol ilāh
yazmaya hiç aña ni‘ metden günāh
- 12r11   halvetinden çıkdı ol dervīş-i denī
uncıgazı var idi pes ol unı
- 12r12   öñine getürdi yemek kaşdına
añladıñ hōd yedüğinden kaşdı ne
- 12r13   şey’ en li’llāh déyü geldi ol dahı
çile -dār dēdi ki buyur ey aḫī
- 12r14   yemeyüp sayıyla vērdi büsbütün
pes bişirdi gözine gitdi dütün
- 12r15   sā’ il anı kesdi bir loqma yēdi
ḫamd u şükr ola saña ey haqq dēdi
- 12v1   sā’ il ki çün çile-dār buldı ‘ivaż
şihḫat érdi gitdi açlıqdan maraż
- 12v2   çille-dār andan dēdi kim ey ḫudā
ḫamdüli’llāh vērdiñ açlığa cezā
- 12v3   çil çileden yegrek oldı bir faṭır
bir faṭır vērdi haqqa érdi faḫır

BEYİT

ger to faṭīrībe-fakīridehī
nezd-i ḥudā beh-būd ez-şad çille⁹⁷

HĀĶĪKAT-İ SŪḤAN

12v7   ādemīdür bil ki ḥaḳḳıñ mazharı
 mazhar-ı ḥaḳḳsın dili kılsañ arı

12v8   sırr-ı ğayba sūretindir çün hicāb
 fānī ol ḥaḳḳ kendiñe kılsun ḥiṭāb

12v9   gerçi olur zıkr ü ta' atden şavāb
 mağz-ı tā' at 'aşḳ dururbi' ş-şavāb

12v10   mest-i ḥaḳḳıñ çün özi divānedür
 āşinādur şanma kim bī-gānedür

12v11   'aşḳda olmaz dīn ü küfr ü zūhd ü fışḳ
 'aşıḳıñ pes ancak olur dīni 'aşḳ

12v12   'aşḳda didār u şafā vü zevḳ u şevḳ
 şāhid-i şevḳ oldu aña taht-ı fevḳ

12v13   şūretiñ besleme kim olur türāb
 rūḥ-ı ma' nādır olmaz ḥarāb

12v14   cāhid-i fi'llāh olan ḥaḳḳa cihād
 iḳtidā kıl anı sen kııl ictihād

⁹⁷ Eğer ki bir fakire bir parça ekmek verirsen, (bu) Allah'ın nazarında (nezdinde) yüz çileden daha iyidir.

- 12v15 cīfedir dünyā taleb éden kilāb
ādem iseñ sevme [...] bāb
- 13r1 sırr-ı haqqdur evliyā bilmez bu halk
evliyā taht-e'l-kıbāb buyurdı haqq
- 13r2 ādemīdür ādemī ümmü' l-kitāb
ādem iseñ ādeme kıl intisāb
- 13r3 ehl-i ma' nā şöhetin terk eyleme
degme nā-dānı varuban toylama
- 13r4 hubb-ı dünyādır saña olan hicāb
nitekim şemse hicāb olur şehāb
- 13r5 tālīb-i haqq olmaya şehvet-peres
bala düşüp qalmaya hem çün meges
- 13r6 bülbül ü tūṭī gül ü şeker sever
nitekim karga dem-ā-dem cīfe yer
- 13r7 çün buyurdı *men 'arefe nefsehu* resūl
*ḳadd 'arefe rabbe ḳanı ey bū' l-fuzūl*⁹⁸
- 13r8 gizli genc iken düzetdi 'ālemi
haqqı bilmek'çün getürdi ādemi
- 13r9 maẓhar-i haqqdır bu 'ālem ey faḳı
ḳalbi ādemdedir ol tañrı haqqı

⁹⁸“ Nefsini bilen Rabb’ini bilir.”El-Aclunî, Keşfü'l- Hafa, 2, 262.

- 13r10   ādem iseñ sen de ھاڭڭı bulasın
ھاڭڭı bildiñ ger özüñi bilesin
- 13r11   bilmez iseñ özüñi vèr bilene
cāniñı terk eyle ھاڭڭı bulana
- 13r12   ھاڭڭı bilenden bilür bilen kişi
ھاڭڭı bulandan bulur bulan kişi
- 13r13   çün dèdi *levlā e'l-mürebbi*⁹⁹ ulular
*mā'areftü rabbi*¹⁰⁰ dèdi hem bular
- 13r14   ger mürebbi olmasa kim buladı
ehl-i ma' nā dünyāda kim oladı

*levlā el-mürebbi mā'areftü rabbi*¹⁰¹
- 13v1   çün mürebbiyi bulasın ey cuvān
etegine pek yapış anıñ hemān
- 13v2   vèr özüñi aña irşād eylesün
hū'ān-ı dīdār ile seni toylasun
- 13v3   saña bildirsın seni kimsin nesin
sen seni bil dèmeyeler sen nesin
- 13v4   ol erenler yola nice vardılar
hem görenler yāri nice gördiler
- 13v5   biliversün seni irşād eylesün
bu ھاṛāb eviñi ābād eylesün

⁹⁹“Benim Mürebbi'm olmasaydı...” Hadis.

¹⁰⁰“ Rabb'im bilemezdim.” Hadis.

¹⁰¹“ Benim Mürebbi'm olmasaydı Rabb'im bilemezdim.” Hadis.

13v6 gösteriversin saña toğru yolu
bil ki kimdir aḥmed-i mürsel ‘alī

13v7 yalıñız hiç kimse yola varmadı
yalıñız olan yolu başarmadı

BEYİT

*ger güşādī ‘aḳd-i ū rā ‘aḳl rā
enbīyā rā key firistādī ḥōdā¹⁰²*

DER- BEYĀN-I FÜTÜVVET-NĀME

13v11 uş fütüvvet-nāmeye başlayalım
la‘net ile düşmeni taşlayalım

13v12 ol ‘alī yy ibn-i ebī ṭālib meger
rāvīdür vèrdi ḥaḳīkatden ḥaber

13v13 édelim evvel tırāş-nāme sözin
çün ulular bu işi kıldı güzīn

13v14 ibn-i ‘abbāsdan rivāyet oldı hem
dahı ğaffārdan ḥikāyet oldı hem

13v15 fārisī selmān u hem ibn -i ‘ömer
ḥaḳḳ resūlinden bular vèrdi ḥaber

14r1 [u]ḥūd ğazāsından dahı şoñra idi
ğāzīler hep ol ğazālarda idi

¹⁰²Akılla düğümü açtığında, Allah’ın nebilere ne zaman gönderdiğini görürsün.

- 14r2   elli üç yıldır meger 'ömri resül
iki üç gün dahı geçmişti fuşül
- 14r3   dā'imā kūr 'ān okumağdı işi
hakkdan özge yoğıdı hiç teşvîşi
- 14r4   dā'imā gözlerdi hakkdan ne gele
buyruğı hakkıñ bize nice ola
- 14r5   yine kūr 'ān okur idi bir gün ol
gördük deyeyim olma fuşül
- 14r6   okudı *innā feteħnā*¹⁰³ āyetin
bulmuş idi anda fethiñ gāyetin
- 14r7   āyeti halka erişdi tırdı ol
halkı rās añlanur andan gördi ol
- 14r8   kaşr-ı rās ola ve-yāhūd halk ola
kim yola gele kimi kim halk ola
- 14r9   bir zamān anda tefekkür eyledi
göñli ile ma' nāsını söyledi
- 14r10   nāzil oldı anda cebrā'il-i emīn
hakk resüli anda şād oldı hemīn
- 14r11   yā muħammed hakk selām etti sanā
hātırından geçeni desün baña
- 14r12   hakk selāmına resül verdi cevāb
dedi hakk bilür anı ne ise şavāb

¹⁰³“Şüphesiz biz sana apaçık bir fetih verdik.” Kuran-ı Kerim, Fetih suresi, 1.

14r13   ھاڭڭ سۆزىدىن بىر ىشآرت اڭلادىم
ھاڭڭ ىچۇن باشا بەشآرت اڭلادىم

14r14   دىلەرىم كىم ھاڭڭ ەدىم بەن باشىمى
نە كى varsa داھى يول ڭارداشىمى

14r15   دىلەرىم كىم شاقۇمى ڭاشر ەيلىيەم
ھالىمى اشھاب ىچىندە سۆيلىيەم

*inşāe llahu āminīne muhallīkīne rūūsekūm ve muḳaşşırīne lā teḫafūn fe alīme mā lem
ta lemū fece ale min dūnī zālīke fetḫan ڭaribā¹⁰⁴*

14v3   var icāzet dile ھاڭڭدان ەي اھى
nice گىيەم ھىرڭا vū tāci داھى

14v4   yine vardı cebrā il ol ھازرەتە
emri ھاڭڭنىڭ نە ىسە انى تۇتا

14v5   yā ilāhī saña dēdi ol ھابىب
cümle derde bilürem oldır ڭabīb

14v6   دىلەرىم كىم باشىمى ھاڭڭ ەيلىيەم
ڭاشر u ھاڭڭى نىcedir فارڭ ەيلىيەم

14v7   terbiyet nice ىسە دەسۇن بائا
emri ھاڭڭنىڭ نە ىسە گەل دە بائا

14v8   ائا گۆرە بەن داھى ىش ىشلىيەم
ڭاشر ەدىم باشىمى ھاڭڭا باشلايەم

¹⁰⁴... Allah dilerse siz güven içinde başlarınızı kazıtmış, korkmadan mescidi harama gireceksiniz. Allah, sizin bilmediğinizi bildi ve size bundan başka yakın bir fetih daha verdi.” Kuran-ı Kerim, fetih 27.

- 14v9 ne buyurdıñ nicesi etmek gerek
nice emr olsa anı gütmeğ gerek
- 14v10 ھاqq-te‘ālā dedi aña yā emīn
ol ھاbībīñ dediği olsun hemīn
- 14v11 var değil rıdvāna ağsun cenneti
çün bađın ھاłk e‘ālem rađmeti
- 14v12 zeyn etsün ھاzne-dārı cennetiñ
açalım biz ھاpusını rađmetiñ
- 14v13 cennetiñ sekiz ھاpusın açıñız
içine dürr ü cevāhir ھاçıñız
- 14v14 ھرīler cümle müzeyyen olalar
şād u ھرrem enbiyālar göreler
- 14v15 bülbul ü tūṭī terennüm eylesün
tұrmasun ھرī tenađđum eylesün
- 15r1 ravza-i rıdvān içinde ھرīler
oynasun kim tuta düşmen bōriler
- 15r2 selsebīl ü dağı ھاvz-ı kevşeri
‘arz e‘diñ kim göre ‘ālem serveri
- 15r3 cennet-i ‘adnī bezeñ enhār ile
tağt-ı firdevsī ‘uyün ebşār ile
- 15r4 ھرur ü ğilmān ھرş ھرāmān şalına
şāđ-ı tūbā-serv ađacı dalına

- 15r5   kumrı dōst adını añup ağlasun
                   ʿandelīb-i zār bağrın dağlasun
- 15r6   her melek alsun eline bir tabağ
                   nağme-sāz olsun kamu her bir varağ
- 15r7   dağı envāʿ -i cevāhirden bular
                   ol tabağlar içine talduralar
- 15r8   tehniye'çün ol habībiñ katına
                   vardılar görüp yarağ u yatına
- 15r9   līk sen dār-ü's-selāma varasın
                   anda n' içün göndürürem bilesin
- 15r10   vardur içinde anıñ bir manzara
                   ta'ñ eder her biri yāğūt-ı aḥmere
- 15r11   anda bir hoğka komişam nürdan
                   vaż'ı büyük durur anıñ tūrdan
- 15r12   tāc u hırka vü sūtre andadur
                   işte bul anı kim anda kandanadur
- 15r13   şapıdur la'ı ü cevāhirden anıñ
                   mīhıdır yāğūt-i aḥmerden anıñ
- 15r14   berğ-i aḥmerdendir anıñ kabzası
                   şu'le-i berkdür ser-ā-pā beyzāsı
- 15r15   çıkarup ol tığı andan alasin
                   tūbā ağacı dibine varasın

- 15v1 tūbā naḥlından alasin dört varaḳ
göresin anda nicedür emr-i ḥaḳḳ
- 15v2 birbirine anı şarf êdesin
ḳudret-i ḥaḳḳı nicedir göresin
- 15v3 daḥı ol tācı ḥabībiñ başına
geydüresin ola meşgül işine
- 15v4 şedd kim ḳuşandı ibrāhīm ḥalīl
aña ḳuşat kim ola yolda delīl
- 15v5 şol ḳamīsi kim hevādan indi ol
ol ḥalīliñ üstine ḳonuldu ol
- 15v6 ol sebebden anı ḳorudıñ odı
anda ibrāhīmi yaḳmadı ḳodı
- 15v7 anda od oldı aña birden selām
kendüye êrmiş durur işbu kelām
- 15v8 ol ḥabībe geydüresin gömlegi
ol durur hep cümle gömlek yegregi
- 15v9 başına tehlīl ile tāc urasın
ḳudretimiz nedir anı göresin
- 15v10 mekkeniñ ḳarşusına ilet anı
ululayup añasın anda beni
- 15v11 başını anda ḥabībiñ ḳıl tırāş
ol ṭahūr şu ile anı eyle yaş

- 15v12 alnı nūrı şu‘le vërsün ‘āleme
cümle halka cinnī vü hem ādeme
- 15v13 çünkü bizimdür o ma‘nāda hemīn
pes anıñ‘çün dëdiler aḥmed-i emīn
- 15v14 düzmişem bir dāne yāḳūtdan anı
anda n’içün göndürem bil seni

kāle allāh te‘alā allāhü nūru’s semāvāti ve’l-arzı meşelü nūrihifihā mişbāḥ u’l-mişbāḥ un ilḥ¹⁰⁵

- 16r2 dey beşāret ol ḥabībiñ yolına
ümmetinden ‘afv edem her kılna
- 16r3 bir kılna yüz biñin bağışlayam
yarlıgayam rahmete şağışlayam
- 16r4 kim saña olsa muvāfiḳ açsa baş
teşbih edüp başını etse tırāş
- 16r5 yine anıñ kılı deñlü başına
rahmet edem ne ki yol ḳardaşına
- 16r6 her ki ḳaşr ede saçın anı daḥı
‘afv edem hep her kime dërse aḥī
- 16r7 defter-i dīvānına yüz biñ şavāb
vërem ü vëre özi āsān cevāb
- 16r8 aḥmede her kim teşebbüh eyleye
ḳanda giderse izini izleye

¹⁰⁵ “ Allah göklerin ve yerin nurudur. O’nun nurunun temsili şudur: Duvarda bir hücre; içinde bir kandil, kandil de bir cam fānus içinde...” Kuran-ı Kerīm , Nur, 35.

16r9 yarın ola muştafâ aña şefî^c
olmaya ol şaff-ı aḥmedden bedî^c

16r10 kime beñzedirse kişi özini
göstere ḥaḳḳ yarın aña yüzini

*ḳāle'n nebiyyü şallallāhu 'aleyhi vesellem men teşebbehe bi-ḳavmin fe-hüve minhüm şadeḳa*¹⁰⁶

16r12 çün icāzet vèrdi ol ḥālîḳ aña
niçe biñ tuḥfe daḥı lāyîḳ aña

16r13 ol durur çün kâ'inātıñ serveri
ḥalḳ-ı 'ālem anıñ içündür varı

16r14 ol ḥabîbe édesin bizden selām
söyleyesin ne ki var oldı kelām

16r15 geldi cebrā'îl selāmı getürür
ḥaḳḳıñ emri neyse anı yètürür

16v1 ḥaḳḳ selāmını resül ètdi ḳabül
dèdi ol rabbim kerîm ben aña ḳul

16v2 emr anıñdur her ne varsa ol bilür
'āşî olur her kim ol ḥüccet ḳılır

16v3 ṭurdu tecdîd-i vuzū' ètdi ḥabîb
derdine çünkim şifâ ètdi ṭabîb

16v4 çün ḥarem içre girüp ḳıldı namāz
secdede ḥaḳḳ ile çok ètdi niyāz

^{106c} Kim bir topluma benzerse o da onlardandır." Ebû Davûd (202- 275/ 817-888).

- 16v5 oruc ayıydı meger ol ay içi
şā'im idi cümleten ulu kiçi
- 16v6 dağı pençşenbih güninde ol imām
hem yigirmi bir idi aydan tamām
- 16v7 ol dem üç sâ' at dağı geçmiş idi
cebrā'îl öñinde diz çökmiş idi
- 16v8 baş açup cibrîl öñinde oturur
anı gören cümle ayağın tırur
- 16v9 açıcak bir nūr zāhir oldu tîz
degmedin başına ustura sitîz
- 16v10 şu' lesinden hîre oldu gözleri
nūra ğarķ oldu dağı hem özleri
- 16v11 şu ' lesi ā' lā-yı ' illiyyine dek
êrdi nūrı eyleme sen şüphe şek
- 16v12 çığrışup dêrler saña yüz biñ şalavāt
olsun ey aħmed taħiyyet zakiyyāt
- 16v13 çün şalavāt getüre ins ü melek
ümmeť iseñ sen dağı vërmeñ gerek
- 16v14 ol nişārı kim cevāhirler idi
her t̄abaķda ellerinde var idi
- 16v15 şaçdılar nūrı göricek gör anı
cān vëren ol nūr için ' aşık kıanı

- 17r1 cümle gök ehli görüben geldiler
hep melekler cümle hayrân kaldılar
- 17r2 ol cihân fahri cemâlin aḥmediñ
gördiler nûru kemâlin aḥmediñ
- 17r3 oldu hayrân cümlesi ol şürete
anıñ için ağladı ya' kûb ata
- 17r4 vechi yûsufda görinen bu idi
daḥı artık bunda hulk u hûy idi
- 17r5 gözgü olmuşdu buña yûsuf yüzi
aḥmedi görürdi her gören gözi
- 17r6 nûrı gördi anda cibrîl-i emîn
şükr edüben yüz yere kodı hemîn
- 17r7 secde kıldı hazrete şükr eyledi
kudretini tañrınıñ fikr eyledi
- 17r8 kaldurup başını dedi yâ resûl
ver icâzet kim tıraş edem uşûl
- 17r9 ol habîbu'llâh işâret eyledi
gel tıraş eyle deyüben söyledi
- 17r10 çün icâzet oldu cibrîl-i emîn
sağ ayağın ilerü kodı hemîn
- 17r11 başdı pâyın haqqı tenzih eyledi
milk seniñ sübhân deyü söyledi

*sübhāne zi'l-mülki ve'l-meleküt*¹⁰⁷

- 17r13 andan ol ş u kim adı mā'î ma'în
getüriñ dèdi anı cibrîl emîn
- 17r14 dağı ol mā'î ş ahûrı getüriñ
cennet içinden baña tîz yètüriñ
- 17r15 yüğrişüp getürdi ol ş uyu melek
gözedirler ne ola haqqdan dilek
- 17v1 yudı ol ş u ile aħmed başını
kazıya kurutmadın tîz yaşını
- 17v2 ol melekler çok ş alât-ı zâkiyât
çığrişup dèrler ş alât-ı ş ayyibât
- 17v3 ellerinde var idi nûrdan ş abak
cevher idi dağı meşmûmât-ı haqq
- 17v4 ş ol kerî kim ş apı la' l idi anıñ
görse idiñ maħv olur ' aqlıñ seniñ
- 17v5 berķ-ı aħmerden idi tîğı anıñ
ş u' le-i berķden idi tîğı anıñ
- 17v6 aldı cebrâ'îl sûtürre eline
gördi vü hayrân oldu hâline
- 17v7 usturayı başı üstine ķodı
cebrâ'îl diliyle bismi'llâh dèdi

¹⁰⁷ "Mülkün ve melekütun sahibi Cenâb-ı Hak, her türlü noksandan münezzehtir." dua.

17v8 hem bi-emri'llāh ol ekber durur
şāhidim kim andan artık yok durur

bismi'l-lāhi'l-mübtedi rabbü'l-āḥireti ve'l ūlā¹⁰⁸

17v10 şol tarafından bir elif çekdi daḥı
yine getürdi elin cibril aḥi

17v11 yüregi başınıñ üstinde ḳodı
cebrā'ıl allāhu ekber hem dēdi

allāhu ekber allāhu ekber la ilāhe illallāhu allāhu ekber¹⁰⁹

17v13 hem mübārek lafzıyla dēdi resül
oḳudı ḥalk āyetin ḳıldı ḳabül

*muḥallıḳine rūuseküm ve muḳaşşırıne lā teḥafün fe 'alimemā lem ta'lemū fece'ale
min dūni zalike feḥān ḳaribā¹¹⁰*

18r1 bu sözi selmān rivāyet eyledi
dēdi ḥalka niçe sözler söyledi

18r2 dēdi nūrıñ şu'lesinden gözimi
açamadım dēremedim özimi

18r3 şöyle ḥire oldı gözüm şu'leden
nesne idrāk étmedim her nesneden

18r4 vaḳti ḥalkda ḥāzır idi ol 'alī
anıñ için yahşı bilür her yolu

¹⁰⁸“Başlangıcın ve sonun rabbi olan Allah'ın adıyla başlıyorum.”

¹⁰⁹“Allah büyüktür, Allah büyüktür. Allah'tan başka İlah yoktur, Allah büyüktür.”

¹¹⁰“Siz güven içinde başlarınızı kazıtmış veya saçlarınızı kısaltmış olarak (Mescid-i Haram'a gireceksiniz). Allah, sizin bilmediğinizi bildi ve sizeb undan başka yakın bir fetih verdi.” Kuran-ı Kerîm, Fetih Suresi, 17.

- 18r5   ibn-i ʿabbās ibn-i mesʿud bileği
                  hāzır olanlar kamu halk dileği
- 18r6   dağı selmān anda idi haqq bilür
                  halk olındı bir elif miqdār qalur
- 18r7   bir kılı düşmedi yere tañrı'çün
                  hıç kimesne bu işi bilmez n'içün
- 18r8   hāzır olan cümle hayrān kaldılar
                  şabr edemeyüp resüle şordılar
- 18r9   bu mübārek şaçıñız qanda gider
                  bilemeziz anı kim n'eyler n'eder
- 18r10   ol resūlu'llāh dēđi kim ben dađı
                  bilmezem bile meger cibril ağı
- 18r11   şordı cebrā'ile ağmed bu işi
                  dēyivēr kim gide halkın teşvişi
- 18r12   dēđi cebrā'ıl bu sözi ağmede
                  ya' nī cümle kişiden şüphe gide
- 18r13   dēđi yā ağmed kıluñıñ şağışı
                  dēyelim kim bile siz bu şağ işi
- 18r14   on iki biñ üç yüz otuz ikidir
                  kayışur anı melekler yügirir
- 18r15   otuz iki kılıñı evlādıña
                  kōdılar anı teberrük'çün aña

- 18v1 g r  alan mel 'ik-i h ri  'in
ol abaklar iine koydu yakın
- 18v2 ol muarrebler ki vardır apuda
h zrete arşı ururlar apuda
- 18v3 anda   arşı g t ren sekiz melek
biri dağı d yeyin diler dilek
- 18v4 ya  n  kim c mle ham 'il ılalar
h rmetini bilmeyenler bileler
- 18v5 rađmet umar g t reniň amusı
ol sebebden yağmaya hađđ amusı
- 18v6 yarlığaya hađđ anı g t reni
dağı g t ren ile oturanı
- 18v7  n bey n  tdi anı cibr l em n
işidenler c mle  tdi  fer n
- 18v8 işiden hep c mlesi şaddağ dedi
nice h rmetl  yaratmış hađđ dedi
- 18v9  n tır ş  tdi başını cebr 'il
bu s ze hi kimse  tmez  l u  l
- 18v10 hođđa ire t cı get rmiş idi
cebr 'il yanında ol urmiş idi
- 18v11 bařına odı o t cı ađmediň
ya  n  t cum tađa t ciň seniň

- 18v12   tācı oldur geydi aḥmed başına
veys gibi vèrdi yol ҡardaşına
- 18v13   dervîşem deyü niçeler geydi tāt
tañrı için bir gün ol yürümez aç
- 18v14   tāt geymek ya‘ nī kesdim başımı
ayru tutdım cümle ḥalkdan işimi
- 18v15   dervîş iseñ dünyeden üzil kesil
‘ām ḥalkı göricek gizle sübül
- 19r1   tāt issi ya‘ nī *mūtū ҡable mevt*¹¹¹
bu degil kim eyleyesin tātı fevt
- 19r2   tāt geydiñ ise sen de kes başıñ
dervîş iseñ kimsede yoқdır işiñ
- 19r3   zīrā böyle dèdi bizden ulular
tāt u ḥırқа ehli gökçek ḥūylular
- ger kulāh-ı faqr ḥ‘āhī ser-bübür*
*nūz-ıḥod cümle-yi cihān yekser bübür*¹¹²
- 19r5   gömlegi dèdik ki ibrahīm ḥalīl
geydi yaқmadı oda anı celīl
- 19r6   anı geydürdi ḥabībiñ üstine
gör ki ḥil‘ at vèrdi dōstı dōstına
- 19r7   daḥı ol tūbā ağacı yaprağın
egnine vèrdi aniñ gögin ağın

¹¹¹“Ölmeden önce ölünüz.” Acluni 1 taksim 330.

¹¹²Eğer fakirlik başlığımı istiyorsan baş kes. cümle cihandan elini eteğini birden kes.

- 19r8   andan alınanda dört yaprağ idi
kimi yaşıl kimi anıñ ağ idi
- 19r9   demiş idi kudretimiz göresin
ahmediñ egnine anı vèresin
- 19r10   şaldı ahmed üstine dört yaprağı
biri sündüs biri yaşıl bir ağı
- 19r11   biri istebrağ durur ol yaprağıñ
üç rengli rengi yok durur ağıñ
- 19r12   dördi hırka oldı ahmed üstine
tāc u hırka vèrdi ya' nī dōstına
- 19r13   her ki gördiyse tebārek dèr aña
gördi bu hikmetleri kaldı taña

*fetebārek allāhü aḥsenü'l ḥalīqīn*¹¹³ve daḥı *innehu' alā külli şeyin ḳadīr*¹¹⁴

- 19v1   yaḳasında var yā ferdü āḥad
daḥı vāḥid yazılı allāḥ şamed
- yā vāḥid yā aḥad yā şamed yā ferd
- 19v3   yiñine yazılmış anıñ yā şekūr
yiñine hem yazılmış yā ḡafūr
- 19v4   etegi yazısı *settārū'l-uyūb*¹¹⁵
bir etekde daḥı *ḡaffārū'z-zünüb*¹¹⁶

¹¹³ “ ... Yaratanların en güzeli olan Allah’ın şanı ne yücedir.” Kuran-ı Kerîm, Müminûn Suresi, 14.

¹¹⁴ “ Evet şüphesiz O, her şeye hakkıyla gücü yetendir.” Kuran-ı Kerîm, Ahkaf Suresi 33.

¹¹⁵ Ayıpları örten, Allah.

19v5 dervîş iseñ gördügiñ keşf eyleme
bir kişiye dağı anı söyleme

19v6 ya ‘ni sen de olasin settâr-şifat
ola kim ‘afv êde ol ğaffâr-şifat

19v7 dervîş ise kes eliñi yâ faķîr
halk içinde kendiñi êtme haķîr

19v8 eliñ ile kimseyi urmayasın
görür iken gözleriñ görmeyesin

19v9 gördügiñi etegiñle örtesin
görmediñ gibi gidesin yürtesin

19v10 kes eliñi kes ayağıñ kes başıñ
dervîş iseñ gördügiñle yoķ işiñ

19v11 diliñ ile kimseye fuħş söyleme
kimse üstine fuzüllik eyleme

kāle'n nebī şalli aleh ‘aleyye vessellem şalla'llāhu ‘aleyhi ve sellem inne'llāhe lā yuħibbu'l-faħşe ve't-tefāħhuş¹¹⁷

19v13 dağı ibrahîm kuşagın bêline
bağladı ilk allāh adın diline

19v14 çünkü fāriğ oldu cebrā'îl-emîn
bu şerā'it yêrine geldi hemîn

¹¹⁶Günahların affedicisi, Allah.

¹¹⁷“Allah'ın Resul'ü Buyurdu: Allah günahı da, günah işleyeni de sevmez.” Ramuzu'l Ehadis s. 91 hadis no:7.

- 19v15 on iki biñ üç yüz otuz saçını
aldı gitdi müşk ü ‘anber saçını
- 20r1 ol melekler anı alup gitdiler
hür-i ‘in hep cümle niyyet étdiler
- 20r2 ‘arş ehli cümle istiķbāl için
ķarşu geldiler aña iķbāl için
- 20r3 hep gök ehli cümle ‘izāz étdiler
hür-i ‘in anıñ ile nāz étdiler
- 20r4 hep şalavāt getürürler adına
ahmede etbā‘ına evlādına
- 20r5 ‘arş u kürse anı tezyīn étdiler
her melek bir yere ta‘yīn étdiler
- 20r6 tuhfe için vèrdi hep cibrīl emīn
her ki göre aña éder āferīn
- 20r7 hep gök ehli cümle anı gördiler
öpüben hep gözlerine sürdiler
- 20r8 hırz u heykel eyledi her bir melek
bu söze ta‘n eyleyen her bir hārek
- 20r9 çünkü hāķdan fāriğ oldı ol resūl
bir iki rek‘at namāz ķıldı uşūl
- 20r10 oturır seccādesinde şükr éder
tañrınıñ ķudretlerini fikr éder

- 20r11 hırkaya bakar dili tahmîd eder
bakısına bakuban temcîd eder
- 20r12 çün bu hâli cümle aşhâb gördiler
bilmeyen gelüp bilene şordılar
- 20r13 çün bunı aşhâba selmân söyledi
tâc u hırka halkı da şerh eyledi
- 20r14 cümle mü 'minler resüle geldiler
h^vâceniñ halk etdüğini bildiler
- 20r15 gelüben cümle icâzet diledi
tâ ki aşhâb kavmi cümle bile di
- 20v1 biz dahı saña teşebbüh edelim
kandasın sen biz de anda gidelim
- 20v2 ol resül vèrdi icâzet anlara
ne ki vardır anda cem' olanlara
- 20v3 birbiriñizi kamu eyleñ tırâş
kim tırâş edüp başın eylese yaş
- 20v4 çün resulu'llâh bu sözi söyledi
cümle aşhâb birbirin halk eyledi
- 20v5 hem resulu'llâh dèdi kim yâ 'alî
gel saña öğredegim ben bu dili
- 20v6 ben seniñ başını eyleyem tırâş
ol kalan mâ'î tahûrla eyle yaş

- 20v7 gel berü başıñı ben hâlk eyleyem
saña uyan uymayan fark eyleyem
- 20v8 eyledi aḥmed ʿalî başın tırâş
hem ṭahūr şu ile anı kıldı yaş
- 20v9 bu işe cümle beşâret kıldılar
ḳavm-i bû-cehl çok feşâret kıldılar
- 20v10 aḥmedi cümleşi daʿvet êtdiler
ol ğanîmet mâlı ḳısmet êtdiler
- 20v11 [u]ḥûd ğazâsından çıkan ṭurur idi
kim faḳîr olsa resûl vèrür idi
- 20v12 êtdi taḳsîm anı âşḥâba ḥabîb
cümlesiniñ derdine oldur ṭabîb
- 20v13 kim tırâş êtdi kimi ḳaşr eyledi
ḥalkı ḳodı ḳaşr êdüp ḥaşr eyledi
- 20v14 çün icâzet vèrdi anlara resûl
kimisi ḳaşr êdeler şeʿrî uşûl
- 20v15 cümlesi aña teşebbüh eyledi
hep semʿ inâ ve aṭâʿ nâ söyledi
- 21r1 aña imdi ey müsülmân sen daḥı
bu ṭarîḳ ehli iseñ gel ol aḥî
- 21r2 tâ meşâyiḥ yolu nedir bilesin
aña göre sen de bir iş ḳılasın

- 21r3   tayyīb ü t̄ahir  deler  z n 
ieler z̄ahirde b̄atın g z n 
- 21r4      lem-i  ayba   mir  at olasin
kend zi nden a lar iken g lesin
- 21r5     ilm-i  ayba evliy  mift h imiş
 ayr-ı ha k  zulmetdir ol miŐb h imiş
- 21r6   her ki ha k  ile oturam d r ise
evliy  ile otursun Şir ise
- 21r7   sen ki bunda evliy y  bilesin
Şek get rmesin ha k  ile bilesin
- 21r8    nki oldı  evliy dan sen c d 
bil ha k kat ayru oldı  ez- ud 

MESNEV -  ŐER F

*her ki h   hed hem-niŐini b h ud 
o neŐined de uz r-ı evliy ¹¹⁸
ez- uz r-ı evliy  ger be-kesi
to hel ki zi- n-ki c z vey   k lli¹¹⁹
yek-perest ez-cem -i reften yek-zam n
meger Őeyt n başed  n nik  bed n¹²⁰
 n Őev dur ez  uz r-ı evliy 
der- a k kat geŐte-i d r ez- ud ¹²¹*

¹¹⁸ Her ki Allah ile birlikte olmak isterse O kişi, evliyanın huzurunda otursun.

¹¹⁹ E er evliyanın  n nden uzaklaŐırsan bu seni helak eder, sen o b t n n bir parçasısın.

¹²⁰ Toplulukla birden çıkıp O Bir olana tapın.  nk  yalnız olanın evliyası (hocası) Şeytandır.

¹²¹  nk  evliyanın huzurundan uzaklaŐtı ında bil ki aslında sen Allah'tan uzaklaŐmıŐ olursun.

TAMĀM-I SÜĦAN

21r15   ‘āqıl iseñ dünyāda şeyḥ elin al
tevbe kııl alma yabanda yola gel

21v1   bildüre yolu saña ikrām ile
tāc u hıra nicedir iḥrām ile

21v2   bilesin ehl-i ḥaıat kim durur
yol varan ehl-i arıat kim durur

21v3   tāc u hıra geymez iseñ ey aḥı
ehl-i edd ehl-i maas ol sen daḥı

21v4   uyma şeyṭāna yüri bir şeyḥ utun
gözüne girmeye amuda tütün

21v5   şeyḥe uyan kişiniñ dīni bütün
ḥal yanıca aña hi ermez tütün

BĀB-I DER-BEYĀN-I MAAS-NĀME

21v7   ün tırāş ḥālını bildiñ ey aḥı
añla edelim maas ḥālin daḥı

21v8   aşr -ı mūy etmek maasdır bil anı
el maāsın kim aḥı utsa seni

21v9   sünnetidür enbiyāniñ bu maas
şacıını aşr ede kim ede heves

- 21v10 çok meşâyih böylece gitmiş durur
 ʔālibiñ şaçını ʔaşr étmiş durur
- 21v11 rāviniñ biri rivāyet eyledi
 bir kitāb içinde gördim söyledi
- 21v12 dēdi ‘abdu’l-ʔādiri gördim alur
 ʔaşr éder şaçın öñine kim gelür
- 21v13 ʔuṭb-ı ‘ālemdi özi meşhūr idi
 evliyā yanında ol maḳbūl idi
- 21v14 ol kitāb içinde kim rāvī dēmiş
 işiden kişi anı yazmış ʔomış
- 21v15 şeyḥ bir gün eline aldı maḳas
 dēdi yüz vērdi baña éder heves
- 22r1 yüz kişiniñ kesdi şeyḥ anda şaçın
 ḥaḳḳ baña bağışladı dēdi şuçın
- 22r2 münkir olmağıl şaçın sen bu işe
 bu meşâyih işidir dēme nişe
- 22r3 aḥī gerek kim ala evvel maḳas
 gel mürīd ol deyü étmeye nefes
- 22r4 kendözinden kim irādetle gele
 éde teslīm özünü gire yola
- 22r5 gelüben ol otura sen kesesin
 nefsiñ kibri elini kesesin

- 22r6   çün maqas ala aḥî şağ eline
getüre tañrınıñ adın diline
- 22r7   dèye bismi'llāhu-ekber ḥaqq durur
böyle sözi söyleyenler çok durur
- 22r8   şağ tarafından kese biraz kılmı
bildüre tā bu ṭarīkiñ yolını
- 22r9   yāḥūd eliniñ kılından kese ol
yigit olur yiñe nefsin bāṭın ol
- 22r10   şaç kesmek ya' nī kesdim başını
ḥaqqā yarar eylegil her işiñi
- 22r11   zāhira kim yigidiñ şaçın kese
bāṭına ol nefsiñiñ başın kese
- 22r12   öyle olsa aña lāyık aḥīlik
ol durur ma' nāda çünkim aḥīlik
- 22r13   niçe şaç kese başından yigidiñ
aḥī benden sen dahı al ögüdiñ
- 22r14   üç ola yedi ola yetmiş ola
şaçını kes kim işi bitmiş ola
- 22r15   ya' nī yetmişden yukarı olmaya
şağışın kişi ola kim bilmeye

22v1 üçden aşğa dağı hem kesmeye
bu yolu böyle qomışlar başmaya

22v2 çok naşihat éde ağı yigide
ol yigit dağı gire bu ögüde

22v3 bir naşibde qoyalar anı dağı
qabil olup ger qabül étse ağı

22v4 hizmet ehli ola ol da qapuda
qavşurıp el tura dā'im tıpuda

22v5 bir sözine ağıniñ demeye lā
her ne dërse dā'imā dëye belī

22v6 gel dëse gele n'édersin demeye
yemek olsa halkdan öñdin yëmeye

22v7 ağıye qarşu qatı söylemeye
bir sözini hiç iki eylemeye

22v8 ağıniñ ola ne kim elinde var
ağı sögse olmaya hiç gönli qar

22v9 özini vü mālını teslim éde
gece gündiz ağıniñ gönlin güde

22v10 öyle olsa ol yigit olur tamām
vaqt ola kim niçeye ola imām

22v11 hizmet éden hizmete érse gerek
ol da birgün hizmeti görse gerek

22v12 kişi hıdmetten erişür hıdmete
oğıl olmasa olur mı kimse ata

22v13 dervıřiñ hıdmete bıl bağlağıl
pır eşiğinde ıruban ağlağıl

22v14 kendözinden kimse yola varmadı
yalnız kimse yolu başarmadı

22v15 hıdmet eyle bir uluya bul yolu
eşiğine yüziñi sür ol ıulı

BĀB-I DER-BEYĀN-I ŞEDD-NĀME

23r2 sĀlik olanlar nice ıtnek gerek
ne'yleyüp nice yola gitmek gerek

23r3 n'eylese seccādeye lāyık olur
n'eyleyecek ağılık bāyık olur

23r4 bile erkān-ı hağıkat ne ise
vara ādāb-ı ırĀkat ne ise

23r5 bu řerā'ıt ne ise bile anı
řüpheñ olsa ıandıra ya' nı seni

23r6 hırde-bın ola yolında key ulu
gördüğünü bile kim uşlu delü

23r7 kendüniñ ulu tevellāsı ola
đayr-ı hađđdan hōř teberrāsı ola

23r8 sĀlik olup kendi yol varmış ola
yol bilene özünü vėrmiř ola

- 23r9   î' tikâdı muhkem ola her işe
olmuş ola ehl-i şedd yigit pâşa
- 23r10   pîr elinden içmiş ola ol kişi
bu yol içre yok ola hîç teşvîşi
- 23r11   zîrâ şeddiñ aşlı var bilmek gerek
aña göre olda şedd vérmek gerek
- 23r12   bu tarîki bilmese olur harâm
ma ' nâdan ne bile çün bilmez kelâm
- 23r13   niçeler palheng-i haqîkat dödiler
dahı meftül-i tarîkat dödiler
- 23r14   hem sirişt-i ma' rifet dërler dahı
ba' zı şöyle şed dërler ey ahî
- 23r15   ba' zılar dërler buña hablü'l-metîn
hem dahı dërler ' ale'l-vâşli'l-yakîn
- 23v1   niçeler dërler şirâṭ-ı müstakîm
pîr elinden kuşanan olmaz sakîm
- 23v2   niçeler hādî sürādık dödiler
kuşanur haqq yola şādık dödiler
- 23v3   dahı şeddiñ yedi şartı var biliñ
kuşanurken ol yedi şartı buliñ
- 23v4   bağlaması yedidir hem çözmese
bu yedi gerekdir anıñ cümlesi

- 23v5 biri gökden biri yılduzdan durur
biri ā' zā birisi yerden durur
- 23v6 zīrā yedi gök dürir yıldız yēdi
cümle ā' zā ne ki var düpdüz yēdi
- 23v7 anı bil kim yürüdüğüñ yer yēdi
işler için cümlesi bir bir yēdi
- 23v8 yedi bağlaya vü hem açā yedi
açduğıñ gele yedi kaçā yedi
- 23v9 bağla ef' āl-i zemīmeden yedi
gelsün ef' āl-i hamīdeden yedi
- 23v10 buğlı evvel bağla rahmet şaçıla
bu sehā kapusı aña açıla
- 23v11 bağla ikincide qahrını anıñ
açıla luṭfi kapusı tañrınıñ
- 23v12 bağlaya cürmi hevāsından geçe
hem kanā' at hem rızāsından geçe
- 23v13 toqlıq u nefsanīden hep geçile
bağla kim açlıq riyāzet açıla
- 23v14 bağlayup hem cümle halkdan
halkı koyup haqq kapusın açasın
- 23v15 bağla mā-lā-ya' nī yē fāhiş sözi
ma' rifet açıla hem ma' nā gözi

- 24r1 fi' l-i şeytānī ne kim var bağlaya
ol la' ĩniñ cānın oda tağlaya
- 24r2 fi' l-i raḥmānīden açasın kapu
her ki seni göre eyleye tapu
- 24r3 ehl-i şeddsin zāhir oldıñ sen daḥı
bu yedi şart ile bağlasa aḥı
- 24r4 yedi ef' āl-i zemīme ne ki var
bağladı şedd ile bēle ol kibār
- 24r5 yedi ef' āl-i ḥamīde açılur
ol zemīme kim yedidir geçilür
- 24r6 bu zemīme kim yedi zulmānīdür
ol ḥamīde kim yedi nūrānīdür
- 24r7 kim ki nūrāniyle ola hem-şifat
görine ol nūr ile hep şeş-cihet
- 24r8 her kimiñ zātında bu mevcūd ola
göñli evi mazhar-ı ma' būd ola
- 24r9 cümle mevcūdāta ol gözgü ola
ğayr gide göñline hep ḥaḫḫ tola
- 24r10 aña ol dem dēyeler ehl-i tarīḫ
ḥaḫḫ yolına gidene ola refīḫ
- 24r11 aña cā' iz dēseler ehl-i sülūk
niçeler kaldılar anda çok bölük

24r12 ey bürāder bī-nihāyetdir bu yol
ister iseñ bul yol ehline ul ol

24r13 her ne yere varsañ anda urmağıl
a yolundan ayrı yolu ormağıl

24r14 kim meyān-beste dēmek ola elāl
a yolına gidene gelmez melāl

24r15 balayup bēl ya' nī apık olalar
almayup sūst a yolını bulalar

24v1 zīrā bir adı mūsemmīrdir aıñ
apık iseñ ol ıfat seniñ aıñ

24v2 a yolında saña gerek cust u cū
cust u cūdan āşıl olur ūft ü ū

24v3 bu tārīki bilesin taı ile
iş başa varmaz biliñ taid ile

24v4 şāhibi seccādedür öyle olan
öyle olmayan durur yolda alan

24v5 yol içinde kim muaı olasın
utduğıñ işi muşaddı olasın

24v6 kimse taid ile başarmaz işi
başa varmaz bil muallid ey kişi

24v7 kim muallid olmaya bunda beşir
ma' lūm oldu anda kezzābı aşır

- 24v8 kimse yalan ile yol başarmadı
kimse yalan ile doğru varmadı
- 24v9 çün resūlu'llāh bu sözi söyledi
kim durur kezzābı ma' lūm eyledi
- 24v10 ol durur kim tuta zāhir şüretin
şürete beñzetmeye ol sīretin
- 24v11 yalan olan ümmetinden olmaya
toğrular meclisine ol gelmeye
- 24v12 her ki şedd ehli ola ya hırқа-püş
zāhiri derviş ola vü içi boş
- 24v13 aldana ol hırқasına şürete
cehd édüben ermeye ol sīrete
- 24v14 kara kıra gördüğün nesne şana
görmişe beñzer mi görsen de şına
- 24v15 bir uluya vèrmeye ol özini
göstere haqqı açā hem gözünü
- 25r1 her gece ben tañrım ile bileyin
añayın tek baña toğrı bileyin
- 25r2 'özr edeyin bunca dem gelmedüğün
rahmet eyle dèyeyin gelsün bugün
- 25r3 kendözini bir ulu şeyh şanmasun
benden artıķ kimseye söz tanmasun

- 25r4 gelsün ol tiz baña irşād edeyin
tañrı yanında anı yād edeyin
- 25r5 göstereyin tañrıyı aña dağı
yüz çevürmez ise bir yaña dağı
- 25r6 ol murād ol kim aña ola mürīd
bilmez ol kim kendüsi olmuş merīd
- 25r7 şeyh nāliš öyle şād oldı kıtı
çağlayuban yögürir nefsi atı
- 25r8 çün mürīd ola baña şāfi gele
şarq u ğarb içre benim adım tōla
- 25r9 anı kıoyup cümle baña geleler
kim mürīd u kim hālīfem olalar
- 25r10 on iki biñ yüz hālīfe ne kim var
anı kıoyup cümle baña geleler
- 25r11 kendüyi şimdi añayım tañrıya
göreym kendü dağı var mı diye
- 25r12 bu ferağ içinde iken geçdi gün
tañrısını görmek için geldi dün
- 25r13 cennet içre tahtını kıurar idi
şeyh nāliš tañrısın görer idi
- 25r14 geldi yine taht kıurıldı bahçede
gözi şeyhiñ altun ile ağıçede

- 25r15 altun ile aqçe çok vrr idi
her kaçan kim tarısın grr idi
- 25v1 tat kruldı çıkdı oturdı tarısı
ddiler kim getri bdye taşı
- 25v2 bdyeler kruldı içmek kaşdına
ala imdi şeyh nliş kaşdı ne
- 25v3 nki ni‘ metler çekildi ine
trmayup yer hiç bakmaz soına
- 25v4 şbet içinde ddi yd deyin
şbeti soucu bnyd deyin
- 25v5 çevresini nr u nrı kaşladı
secde kıldı tarısını taşladı
- 25v6 elini kavşuruban kıldı taşu
şfiyi amaşlığa adı kaşu
- 25v7 ddi kim bir dileğim var y ilh
şfi kulndan n’ola ‘ afv t gnh
- 25v8 şfi laşzını aınca maşv olur
tarısı maşv oldu pes kendi kaşur
- 25v9 mrşid adın aıcaş şeytn kaşar
trmaz ol yakında kaş taşın geçer
- 25v10 grmemisin şeyh nliş n’yledi
tarısı yanında şfi syledi

- 25v11 tañrı şanurdı anı şeytān idi
başı öñinde aniñ ğaltān idi
- 25v12 tañrısı gitdi vü ol açdı gözin
ters içinde oturur gördi özin
- 25v13 ters idi hep lūṭ deyü yédüğü
ma' nā déyü herze idi dédügi
- 25v14 bevl-i hār vèrirdi aña mey deyü
cild-i hınzır vèrürdi gey deyü
- 25v15 hülle deyü geydirirdi ol anı
bu mekrden şaқlasun tañrı seni
- 26r1 mekr-i şeytāndan bizi haққ şaқlasun
şoñucu imānımız beklesün
- 26r2 tañrıyam dèr gösterir yüzün saña
bilmeyen görür anı қalur taña
- 26r3 ol kişi kim şeyḥ izine gidemez
haққ u bātıl arasın fark edemez
- 26r4 şeyḥi olmayan kişi bilmez haққı
şek degildir bu sözim tañrı haққı
- 26r5 şeyḥe vèr öziñi seni bildüre
kılıç ile nefis-i şōmı öldüre
- 26r6 bilesin aḥī tarīķi nicedir
işleyesin gündüz eger geçedir

26r7 seyfini kudret verir şeyh eline
öldürir nefsi gider hakq yolına

26r8 nefsiñiñ celladı şeyhi bilesin
düşmeni cellād eline veresin

26r9 bildüre piriñ olup fakrı saña
kıldıra hem fakr ile faħri saña

26r10 özüñi verüp yolına şādık ol
terbiyetle hakq yolına lāyık ol

26r11 derviş oldur yolına şādık ola
fakrı faħr ede yola lāyık ola

26r12 fakr-ıla faħr etdi ‘ālem serveri
kendü elin çekdi dünyādan beri

BĀB-I DER-BEYĀN-I SECCĀDE VE ŞEDD-İ HAZRET RESŪLLAH ŞALLĪ ALLĀH
TA‘ALĀ ‘ALEYH VE ŞAĤBĪHĪ VESELLEM

26r15 diñle imdi ey ‘aziz-i mu‘ teber
naql edelim bir hadiş-i mu‘ teber

26v1 bu kitāb içinde gördim bir haber
ol kitāba bir zamān kıldım nazār

26v2 bir haber kim cāniña cān ola ol
göñliñ içre ma‘ den u kān ola ol

26v3 kim eger sen olasın ehl-i tariķ
tut bu sözi kim ola saña refiķ

26v4 cümle söziñ cevheridür bu kelām
şanma bu sözi kelāmı her ‘avām

- 26v5 bilesin seccādeyi kimden kime
kim kime vèrdi bugün degdi kime
- 26v6 şeddi kimdir kuşanan kim kuşadan
aňlasun paşa yigit her küşeden
- 26v7 èdivèrem gördüğimce ben daħı
güş-ı cānı bir beri tut sen daħı
- 26v8 ol resūl kime vaşiyet eyledi
èt vaşiyet deyü kime söyledi
- 26v9 tut kulağın sen daħı benden yaña
bildüreyin bu sözi ben de saña
- 26v10 ol resūlu'llāh meger yolda idi
şehriñ içinde degil ilde idi
- 26v11 bir gün oturmuş idi tenhā özi
geldi cebrā'ıl anı gördi gözi
- 26v12 dèdi yā aħmed vaşiyet eylegil
ne dèr iseñ hem 'alīye söylegil
- 26v13 dèdi aħmed yā aħī minber gerek
dè baña kim nicedir haqqdan dilek
- 26v14 dèdi kim üştür palānın minber èt
haqq ne dèrse şen daħı ol yola git
- 26v15 ol resūlu'llāh işāret eyledi
getürin hāvutları emreyledi

- 27r1 tîz getürüp bir araya yıǵdılar
oturup hep çevresine şıǵdılar
- 27r2 çıǵdı üstine palāniñ ol resûl
söyledi aşhāba çok va'z-ı uşûl
- 27r3 ol arada oǵudı hıttbe belîǵ
hāzır olmayan dēdi kim vādi riǵ
- 27r4 hıttbeden şöıra 'alīye gel dēdi
söyleyeyin gel vaşıyyet al dēdi
- 27r5 tutdı elin çıǵardı minber üstine
gösterirdi düşmenine dostına
- 27r6 gömlegim içine girgil yā 'alī
bir durur bil ben nebī vü sen velī
- 27r7 anda dēdi bu hadişi muştafa
ismüne ismidür ey ehl-i vefā
- 27r8 hem dēdi lahmıñ durur lahmım benim
hem dēdi cismiñ durur cismim benim
- 27r9 rûhuña rûhum vërem ben ey 'alī
göstereyim hem saña toǵrı yolu
- 27r10 sen benim ben sensin ey şāhib-kerem
göricegiz ben seni bende görem
- 27r11 beni görmek dileseñ gör sen seni
sen seni bil sen seni gör sen seni

men rāy-ı rûhayni 'āşa fi'l-bedeni

27r13   bunı işidüp çok ta' accüb étdiler
kim muķırr ü kimi münkir gitdiler

27r14   çıkarıñ gömlegiñiz dedı kimi
görelim kim bir misiz yā iki mi

27r15   yiñini çıkardı dökdi üstine
göstere hep düşmenine dostına

27v1   gördiler iki degildür bir imiş
görinen aħmed velākin şır imiş

27v2   iki görür anları kec- bın olan
rāstı bir görür ol rāst-bın olan

27v3   biri 'āşıkdır biri ma' şūķ imiş
ma' nāda ma' şūķ ve 'āşık bir imiş

27v4   ma' nāda ma' şūķ u 'āşık bir biliñ
cehd édüben siz daħı 'āşık oluñ

27v5   'āşıkıñ gönli durur mir' āt-ı haķķ
ħaķķı görmek dileseñ mir' āta baķ

27v6   mü' miniñ kalbidür allāhıñ evi
var durur bu söze burhānım ķavī

27v7   şūret-i zāhir görinen ayrıdur
ğayr gören anı haķķdan ğayrıdur

27v8   iki degil bir durur ma' nāda ol
añla bu ma' nāyı sen ma' nāda bul

- 27v9 nitekim mecnûn ki leylâ gördi ol
leylânîñ yüzinde mevlâ gördi ol
- 27v10 leylâ dëdügi aniñ mevlâ idi
pes arada vâsıta leylâ idi
- 27v11 kanda olsa yoldaşı leylâ idi
içi leylâ vü tıışı leylâ idi
- 27v12 yürüyceğ zikri hep leylâ idi
oturicağ fikri hep leylâ idi
- 27v13 kimi görse dër idi leylâ aña
leylâ deyü bağsa idi dört yaña
- 27v14 gözin açsa gördüğü leylâ idi
yumsa idi gördüğü leylâ idi
- 27v15 söyleseydi leylâ idi söz aña
görse idi leylâ idi göz aña
- 28r1 kulağından işiden leylâ idi
hem elinden iş eden leylâ idi
- 28r2 içi aniñ hem tıışı leylâ idi
gevdesi vü hem başı leylâ idi
- 28r3 fark edemezdi özünü leylâdan
hiç iramazdı gözini leylâdan
- 28r4 leylâ bensem kanı mecnûn dër idi
cânı gönli kıldı meftûn dër idi

- 28r5   ben mecnūn isem leylā anı
kim idüğim bilemedim ben beni
- 28r6   tağ u taş ova vü şahrā omadı
yer mi var kim anda leylā dēmedi
- 28r7   cümle ayvān u vuĥūş u ins ü cin
acmayup yanına gelürdi hemān
- 28r8   hep canāvarlardan ol açmaz idi
leylādan ğayrıya göz açmaz idi
- 28r9   cümleten hep avmi dērlerdi aña
gel ‘ ilāç eyleyelim mecnūn saña
- 28r10   eyleyen mecnūn seni sevdā durur
yoĥsa başında bu ne ğavgā durur
- 28r11   yāĥū an mı tıtdı seni ey delü
delü olup uşludan oldıñ alu
- 28r12   eline yapışuban getürdiler
anı cerrāĥ yanına yaturdılar
- 28r13   bağladı cerrāĥ taşma olına
omadılar kim varaydı yolına
- 28r14   neşteri aldı ele an almağa
faşdı mecnūnıñ olına ılmağa
- 28r15   neşteri gördi açırdı olını
açmağ için gözedirdi yolını

- 28v1 dēdi cerrāḥ ey delü n'oldı saña
ḥikmetiñe baḳuban ḳaldım taña
- 28v2 tağda yürürsin canāvarlar ile
ḳurd u ḳaplan ayu aşlānlar ile
- 28v3 yürüyesin anlar ile ḳorḳmadın
aralarında gezesin ürkmedin
- 28v4 ne ola neşter ki andan ḳorḳasın
ḳaçırasın ḳolıñı tiz ürkesin
- 28v5 ağlayuraḳ dēdi mecnün ey cuvān
neşteriñden ḳorḳmazım sen bil ' ayān
- 28v6 ḳorḳarım kim ère neşter leylāya
neşteriñ gelmeye ḥōş-ter leylāya
- 28v7 görüben leylāyı mecnün şanmağıl
git gèrü leylāya neşter urmağıl
- 28v8 ḳalmadı mecnün u ḳalan leylādır
her ki mecnün şana yalan leylādır
- 28v9 leylādur baḳı vü mecnün fanīdur
geveddür mecnün u leylā cānıdur
- 28v10 dēdiler kim delüsin çok söyleme
dek otur sen ḥiç delülik eyleme
- 28v11 biz bilüriz saña sevdādır eden
leylā degil bil ki ḳan durur giden

- 28v12   an gidicek başda sevdā def  olur
uşlanursın başna  aqlıñ gelür
- 28v13   yalvarıp avm u abile urdılar
neşteri ur dēyüben emr ētdiler
- 28v14   urdı cerrāh nāři mecnūn olına
ya nī mecnūnıñ amarı alına
- 28v15   olını deldi şaçıldı an yēre
gördi mecnūn kim řaçılmış cān yēre
- 29r1   ne yēre dūřdı ise an yazılır
leylā leylā deyübeni dizilür
- 29r2   yazılır yer yüzi leylā otolu
gördiler hep cümleten kiçi ulu
- 29r3   bu işe aylı ta accüb ētdiler
odılar mecnūnı anda gitdiler
- 29r4   bildiler kim leylā mecnūn bir imiř
leylā mecnūn lafzını dil dēr imiř
- 29r5   ma nā ile her ki baa bir görür
gömleginden başı ıa bir görür
- 29r6   gömlek işe hem nebī vü hem velī
iki degil birdür anlarıñ yolu
- 29r7   ikisiniñ cismi bir olmiş idi
anda oqları anı görmiş idi

- 29r8 niçeler zāhir gözile gördiler
niçeleri göremeyüp şordılar
- 29r9 niçeler ma' nāsın aldı bu söziñ
kañkısın alurşañ al sen de öziñ
- 29r10 kimi dèdi ma' nādur bundan murād
baş çıkarmağ gömlek içinden bir ad
- 29r11 ya' nī aħmed sözidir ħaydar sözi
niçeler budur dèdi ma' nā yüzi
- 29r12 evliyāniñ yolu yol-ı enbiyā
enbiyāniñ yolu yol-ı evliyā
- 29r13 ikisiniñ yolu bir ħayrı degil
ma' nāda birdür bular ayrı degil
- 29r14 ikisini iki gören göz degil
bunları iki demeklik söz degil
- 29r15 ya' nī aħmedle anı bir göresiz
ħırkadan baş çıkarup birikesiz
- 29v1 nitekim biz ikimiz biriz hemān
öyle biliñ siz daħı étmeñ gümān
- 29v2 hem ' aliniñ aldı elin eline
dèdi giresiz ' aliniñ yolına
- 29v3 ħodı ayak parmağın yer üstine
kendüsi bilür ki yine ħaşdı ne

29v4 oğudı hem anda bey' at āyetin
bilür idi kendi bey' at gāyetin

KAṢL Ü TA'ĀLĀ

*innellezine yūbāyi'ūneke innemā yūbāyi'ūnallāh yedūllāhi fevkā eydihim fe men nekese fe
innemā yenkuşu 'alā nefsihi ve men evfā bi mā āhede 'aleyhullāhe fe se yu'tihi ecren 'azimā
şadağ allāhu'l 'azim¹²²*

NAZM

29v10 çün tamām oldı oğudı ol resül
şarṭ-ı 'ahdi ne ise étđi uşül

29v11 dağı anda dört ḥadīş-i mu 'teber
ol arada ḥaydara vėrdi ḥaber

29v12 eyle ta' zım-i li-emri'llāh için
dėdi eyleñ dā'imā allāh için

29v13 ya' nī ta' zım-i li-emri'llāh
hem dağı şefkati'l-ḥalqu'llāh dėdi

29v14 enbiyāniñ izine siz gidesiz
dağı ḥalqu'llāha şefkat edesiz

29v15 dünyā için edesiz müsāmıḥat
kim şefā 'at bulasız der-āḥiret

¹²²“Yüce Allah'ın adıyla: Sana biat edenler ancak Allah'a biat etmiş olurlar, Allah'ın eli onların ellerinin üzerinde üzerindedir. Verdiği sözden dönen kendi Aleyhine dönmüş olur. Allah'a verdiği sözü yerine getirene Allah büyük bir mükafat verecektir.” Kuran-ı Kerim, Fetih, 10.

- 30r1   ya‘nī *ed-dünya el-müsamehatü*
             *ve‘l aḥiretü eş-şefā‘atü*¹²³deyü buyurdu
- 30r2   hem ‘alī hakkında okudu du‘ ā
             bir du‘ ādur kim hemīn göge ağa

DU‘ Ā BUDUR

*allāhümme inni ese‘lūke‘l emne ve‘l emānete ve ‘ādihi men ‘ādahüve’neşür men neşarahū va ‘ḥzül menḥazelehū bi-rahmetike yā erḥame’r- rāḥimīn*¹²⁴

- 30r6   çün resül anda du‘ āyı okudu
             ḥaydarı seccāde üstinde kırdı
- 30r7   tiz götürdi ḥaydar ol seccādeyi
             hem edeb bilür idi hem ‘ādeyi
- 30r8   izni ile anda yere düşdi
             çevre otırdılar aşḥāb koşdı
- 30r9   kıbleden yaña bıraktı anı ol
             cümle aşḥāb gözedirdi sağ u şol
- 30r10   anda aḥmed gérü tırdı üç qadem
             üç ad ile ya‘nī kim üç kez adam
- 30r11   bir adımın atdı allāh ad ile
             key işit kim añlayasın dād ile
- 30r12   bir de cebrā‘il adıyla atdı ol
             gözler idi anı cümle sağ u şol

¹²³“ Dünya müsamahadır, hoşgörüdür; ahiret şefaattir.”

¹²⁴“Allahım ben em̄nlik isitiyorum (korkusuzluk, huzur), dua isteyenin duasını kabul etmeni isitiyorum, yardım isteyene yardım etmeni isitiyorum, sana alçak gönüllü olana sen de öyle ol, düşmanlık edene de düşmanlık et. Merhametlilerin en merhametlisinin rahmetiyle duamı kabul eyle” dua.

30r13 atdı öz adı ile seccādeye
gözler idi anı her kim ne dēye

30r14 pes iki rek‘ at namāz kıldı resūl
bir du‘ ā oꞗdı anda key uşūl

DU‘ Ā BUDUR

*allāhümme innī es’elūke es-şıḥḥate ve’l’ıffete ve’l-āfiyete ve’l-mu‘āfātıd-dā’ıye fı’d-
dīni ve’d-dünyā ve’l-āḫırete teveffeni mülimān ve e’l-ḫıḫnī bi’ş-şāliḫīn veşallallāhu alā
muḫammedin ve ālihī ve şaḫbihi ecma‘ın¹²⁵*

30v4 kuşaduban ayağın seccādeniñ
ꞗodı ḫaydar şüpheñ olmasun seniñ

30v5 kendüniñ ꞗodı ridāsın muştafā
şekli elinden ꞗodı ey pür-şafā

30v6 eline yapışdı çekdi ḫaydarı
üstine seccādeniñ dīn serveri

30v7 dēdi seccāde seniñdir yā ‘alī
tañrınıñ izni ile göster yolu

30v8 oꞗdı anda daḫı yine resūl
bu du‘ āyı ḫōş belāgatla uşūl

DU‘ Ā BUDUR

*allāhümme innī eşhedü bike vekefā billāhi şehīdā ve eşhedü melā’ıketeke ve ḫamele
‘arşiki ve sükkāni semevātikeve erzıke ve māfevḫahünneve mā beynehünne bi enneke ente’l-
lāhü lā ilāhe illā ente vaḫdeke lā şerıke leke¹²⁶*

¹²⁵“ Allah’ım! senden sıhhat istiyoruz, iffet istiyoruz, afiyetin sürekli olmasını istiyoruz. Müslüman olarak beni öldür, ve beni salihlerin içine dahil eyle. Peygambere Hz. Muhammed’e salat ve selam olsun.”

- 30v14 çün du'āyı haṭm kıldı muştafā
şāh-ı merdān cānına érđi vefā
- 30v15 biri anda dēdi *feccān*¹²⁷yā' alī
yine tekrār ètdi *feccān* yā' alī
- 31r1 tīz ridāsın aldı ol seccādeden
deyüvèrdi aşlını neden neden
- 31r2 kim götürdi anı kim vèrdi kime
degiserdir şimdi uş yine kime
- 31r3 dēdi ḥāzretten getürdi cebrā'īl
bēlime kuşatdı anı öyle bil
- 31r4 ben de saña kuşadayın yā' alī
kim fetāsın sen bilürsin bu yolu
- 31r5 döñdi evvel dügim ismu'llāh ile
döñdi ikinciye cebrā'īl ile
- 31r6 döñdi üçinciye kendi ad ile
şeddi kuşatdı katı bünyād ile
- 31r7 bir ucın şaldı yēmīninden yaña
bir ucın şaldı yesārından yaña
- 31r8 ortasında ḳodı mühr-i tevḥīdi
hem muḥammed ü resūlu'llāh dedi

ya'ni *lā ilāhe illallāh muḥammedü resūlu'llāh*¹²⁸

¹²⁶Ben sana şahitlik ediyorum ki, şahit olarak Allah yeter, ve senin arşını taşıyan meleklerine şahitlik ediyorum, yerde ve gökte oturanlara, yer ve göğün dışındakilere de şahitlik ederim, üst ve altın arasındaki her şeye şahitlik ederim, şüphesiz sen Allah'sın, senden başka Allah yoktur, sadece sen varsın senin eşin, benzerin, ortağın yoktur" dua.

¹²⁷ "Aniden"

- 31r10 bitdi anda işleri oldı tamām
yol erine Һaydarı dikdi imām
- 31r11 yol eriniñ mürşidi Һaydar durur
cümle sālîklere ol rehber durur
- 31r12 Һālib iseñ gel berü ey yol eri
sen daҺı rehber edin ol Һaydarı
- 31r13 Һaққ te ‘ ālā çün aña Һaydar dedi
hem resūlu’ llāh daҺı rehber dedi
- 31r14 sen daҺı rehber tut anı ey aҺı
Һaққ yolu Һođru varasın sen daҺı
- 31r15 Һaydarı ol Һaydarı ol Һaydarı
Һaydarı olan bulur peygamberi
- 31v1 kim Һarīķ içre anı kılsa imām
Һalkı içinde ol daҺı olur hümām
- 31v2 anıñ ile varasın ol Һazrete
kimse yolu varamaz andan öte
- 31v3 yā ilāhı biz Һulıñı anlara
yoldaş eyle bizi yol varanlara
- 31v4 biz daҺı anlar ile yol varavuz
yol varana varavuz yalvaravuz

¹²⁸ “Allah’dan başka İlah yoktur, Muhammed Allah’ın Resûlüdür.” Kelime-i tevhid.

31v5 anlarıñ yüzi şuyına ey hüdā
yol varanlardan bizi kıılma cüdā

BĀB-I DER- BEYĀN-I İHİVVET-NĀME

31v7 gel berü gel ey bürāder söylegil
bu uḥuvvet-nāmeyi şerḥ eylegil

31v8 bu uḥuvvet gülşeni açıldı çün
şedd ü seccāde sözi gèçildi çün

31v9 söyle gel ey ʿandalīb-i hōş nevā
şanmağıl bu gülşeni bād-ı hevā

31v10 bu uḥuvvet gülşeninde öte gör
gül gülüstānından anı öte gör

31v11 öte gör bu bakçede bülbül-şıfat
görinür bu bakçe içre şeş-cehet

31v12 öte gör ey bülbül şūrīde-dil
pes degildir ādem ancaḳ āb u gil

31v13 ʿandalīb -i nağme -sāz ol ey gönül
öte gör çünkim görindi sözde gül

31v14 söylegil ey tūṭī -yi şīrīn- nefes
kim söziñe cān u dil eyler heves

31v15 söyle söziñ vaḳtidir olma ḥamūş
bu ḳafes bir gün ola kim ḳala boş

32r1 fırsatıñ eliñde iken öte gör
bu ḳafesden öz yeriñi öte gör

- 32r2 çün düşipsün kendü yeriñden ırak
çāk édipdir bağrıñı bu iştiyāk
- 32r3 öte gör tūṭi-zebānsın sen daḡı
kimini pīr eylediñ kimin aḡi
- 32r4 hem çü bülbül-nağmeler sāz édeyin
tūṭiyem şekker söz āğāz édeyin
- 32r5 aḡmed ü ḡaydar nice étti söyledim
şedd ile seccādeyi şerḡ eyledim
- 32r6 déyelim yolda uḡuvvet nicedür
yol erisiñ bu saña ḡoş hécedür
- 32r7 ḡaydarı seccādeye geçürdi çün
ḡalka i' lām étdi anı büsbütün
- 32r8 dédi ḡardaş olıñız her ikiñiz
yeyni ola arḡañızda yöñiñiz
- 32r9 her ikisi birbire ḡardaş olur
ḡāli neyse her işe yoldaş olur
- 32r10 kesir u ihvānuñum dédi ḡabīb
ḡasta olsa cān olur ḡardaş ṭabīb
- 32r11 dünyā içün olmasa ḡardaşlıḡı
āḡiret'çün olsa ger yoldaşlıḡı
- 32r12 birbirine bun deminde bulunur
dün-yā içün olsa yarın ṭolınur

- 32r13 görmemisin ol resūlu'llāh dēdi
buñ deminde ümmetiñ kaydın yēdi
- 32r14 çün kıyāmet günü mīzān kūrıla
her kişiniñ hayr u şerri şorıla
- 32r15 bir kişiniñ zerre miqdārı şavāb
eksik olsa müsteḥaḳ olur 'azāb
- 32v1 hayr ile şerri berāber olıcaḳ
ağmayup bir yaña mīzān tūrıcaḳ
- 32v2 ol ḥabību'llāh dēye kim ey ḥudā
ümmetümi étme cennetden cüdā
- 32v3 ben buña nice daḫı yol kōmışam
kıl nevāfil işle sünnet dēmişem
- 32v4 anı daḫı koñ terāzū başına
cennet içre vara tīz yoldaşına
- 32v5 ne ḳadar sünnet nevāfil var ise
tārtalar hep muştafā ne dēr ise
- 32v6 çün günāhından şavāb ağır gele
ağlar iken ol kişi yüzi güle
- 32v7 çün şefā' at étdi aḫmed n'eylesün
kimse aña ne dēsün ne söylesün
- 32v8 bula raḫmet vara cennetden yaña
niçeler ḫasret gēçe anda aña

- 32v9 hem şırâtı geçe āsān ol kişi
haşır içinde kalmaya hiç teřvīři
- 32v10 kıl fera'iz hem nevāfilde bile
kim seni gōrince peygamber bile
- 32v11 ne kadar bilse seni ol muřtafā
bildūgince yakın olursun aña
- 32v12 ger gūnāhiñ ağır olsa sūreler
ol zebāniler seni çok uralar
- 32v13 hayriñ artık olsa raşmet bulasın
cennet işe hurilerle raşmet olasın
- 32v14 ger eger zerre kadar eksik ola
ol resūlu'llāh řefā'atler kıla
- 32v15 dēyeler kim var şaleb kıl ey kişi
belki řāyed bulasın yol kardaşi
- 33r1 vara şoğduğı ataya evvelā
dēye kim vāveyletā geldi belā
- 33r2 beni dūnyāda severdiñ ey ata
rāzi mısın haşk benı oda ata
- 33r3 zerre miķdāri baña vēr hayrı sen
cennet işe benden olma ayrı sen
- 33r4 yoşsa şamuya atarlar uş benı
ayırırlar der dēmez benden seni

- 33r5 dēye atası ki oğıl söyleme
git beni de sencileyin eyleme
- 33r6 ne seniñ qayıñ baña gerek şavāb
ben çekince yūri var sen çek ‘ azāb
- 33r7 gördi andan fā’ide yoğ ağlayu
anasına vardı bağrın dağlayu
- 33r8 anasına dēye kim cānım ana
rāzı mısın kim oğıl oda yana
- 33r9 ger baña bir zerre hayrıñ veresin
cennet içre ođlıñı hōş göresin
- 33r10 dünyāda çok zahmetim çekdiñ benim
niçe eylūgiñe erişdi cānım
- 33r11 üstime toz konicak ağlar idiñ
gün tokınsa yüregiñ tağlar idiñ
- 33r12 kurd u kuşdan şaklar idiñ sen beni
kanda gitdi ana sevdügiñ kanı
- 33r13 üstime ditrer idiñ oğul deyü
ağlama dünyāda yavrım gül deyü
- 33r14 gece uykusın göremezdi göziñ
emzirirken oğşamak idi söziñ
- 33r15 şimdi n’oldı saña ey cānım ana
yüzüme bakmazsın ey cānım ana

33v1 n'ola bir zerre baña vërseñ şavāb
anıñ ile çekmesem ben de 'azāb

33v2 oğlını göre yüzine bakmaya
zerre deñlü göñli aña aqmaya

33v3 dèye kim seniñ kayıñ degil baña
baña gerek hayr vërmezim saña

33v4 cān benim cānımdur ey oğıl yüri
bulasın var bildügiñe yüz süri

33v5 gezdi kavmiyle kamu kardaşların
oğlı kıızı ne ki var yoldaşların

33v6 kimseden hiç çäre bulmadı yürür
ağlar iken yolda bir kardaş görür

33v7 dünyāda anıñ ile kardaş idi
her işinde bilece yoldaş idi

33v8 āhiret'çün dünyāda kardaş oldılar
haqq yolına bile yoldaş oldılar

33v9 hem murādı dünyā degil anlarıñ
haqqtarīki içre yol varanlarıñ

33v10 gördi ağlar dünyādaki kardaşı
ol idi hūd haqq yolında yoldaşı

33v11 dèdi kim kardaş ne içün ağlamak
neden ötri bunca yöreñ taqlamak

33v12 ağlayurak dedi ey cānım cānı
hamdüli'llāh kim bugün buldum seni

33v13 zerre deñlü hayr lāzımdur baña
nice edersin işte bulışdık saña

33v14 bugün için olmuş idi 'ahdimiz
bunda bulışmağıdı hem kaçdımız

33v15 ne buyurdıñ tiz baña vèrgil cevāb
gel kerem kıl zerrece vèrgil şavāb

34r1 dedi kim ey sevgilü kardaşcığım
bu yol içre sen idiñ yoldaşcığım

34r2 bunıñ için anda biz kardaşdık
haqq yola gitmeklige yoldaşdık

34r3 ben gideyin tamuya gider isem
ben yudayın ağıuyı yudar isem

34r4 ey bürader hayrımı benim saña
tamu içre yèriñi seniñ baña

34r5 saña ne lāyık cehennem ey aḥī
cennete giden ile git sen daḥı

34r6 tamudağı yèrüñe ben varayın
tek seni cennet içinde göreyin

34r7 haqq te 'ālā işidüp gör n'eyleye
ey meleklerim işidiñ söyleye

- 34r8 ol benim iki kulum ne d r g riŋ
t z varıŋ ol ikisiŋ h lin Őoriŋ
- 34r9 biri gezdi zerre hayrı bulmadı
ata ana zerre hayrın v rmedi
- 34r10 v rmediler kavmile karadaşları
v rmediler d ny da yoldaşlar
- 34r11 bug n i un d ny da karadaşımış
buŋa bir m 'min kulum yoldaşımış
- 34r12 birbirine bulışuban ağlaşur
  arz-ı h l  d p y regiŋ tağlaşur
- 34r13 birisi baŋa c merdlik g st r r
birisine kend niŋ hayrın v r r
- 34r14   izzetim hađkķı bağışladım Őu ın
anları siz yazıŋız cennet i un
- 34r15 ikisini dağı s riŋ cennete
y ye i e g le oynaya yata
- 34v1 birbirinden ayru gerekmez bular
 un bulardan g rinen [...]
- 34v2 hađkķ te   l    afv  de yazığkların
cennete koyıv re azığkların
- 34v3 aŋladıŋ mı iş niced r ey ağı
 hret karadaşın  din sen dağı

- 34v4 ol erenler birbiriyle oldılar
 ardaş iun birbirini buldılar
- 34v5 sen daı bu dnyada ardaş tutun
 nm -ark olma yri olıl btn
- 34v6 dny iun olma ardaş sen hele
 bir kişiyle ol kim ol gele yola
- 34v7 bu zamanda ardaş olan ne iun
 dny iundr bili dny iun
- 34v8 dny vrrse bular ardaş olur
 gler oynar yer ier yoldaş olur
- 34v9 ardaş oldur bu gninde bulına
 bu degil kim yemek iun olana
- 34v10 yemek iun bunda ardaş o olur
 bu gnide hi grinmez yo olur
- 34v11 ol erenler nice etti oyle et
 ger ark ehli ise ol yolca git
- 34v12 cmle ab birbirin ardaşıa
 her biri ıldı abl yoldaşıa
- 34v13 ol reslu'llh oninde oldılar
 birbirini istediler buldılar
- 34v14 ol 'al ol demde dedi ya resl
 ben kimi ardaşıa edem abl

- 34v15 ol resūlu'llāh dēdi kim kıl beni
ben seniñem yā 'alī sen bil beni
- 35r1 ben yēterem yā 'alī kardaş saña
kardaşım bil ben saña vü sen baña
- 35r2 nitekim mūsā vü hārūn bir idi
ikisi kardaş idi hem-şir idi
- 35r3 sen daħı benüm ile çaķ öylesin
n'ola yañlış söyleyenler söylesin
- 35r4 yā 'alī tursan daħı bēl bağlağıl
hem ħalīfeñ kimdür anı diñlegil
- 35r5 üç kişiniñ bağladı bēlin 'alī
üçine daħı dēdi toğrı yolu
- 35r6 biri selmāniñ bēlini bağladı
niçe kişiniñ yüregin tağladı
- 35r7 añladıñ mı bu ne şeddür ey refiķ
şeddi fevķāni oķur ehl-i tārīķ
- 35r8 bağladı anda 'ömer ü bēlin daħı
ol 'ömer dēr kim ümmīye¹²⁹ ey aħī
- 35r9 şedd-i taħtāni dēdiler buña bil
bu tārīķ içinde çoķdur kāl u kıl

129 Bilgisi okuma yazmaya dayanmayan, bütün bildiklerini vahiy yoluyla Allah'tan alan" anlamında Hz. Muhammed'in sıfatı.

35r10 bağla evvel düğim üstād adıyla
añlayasın bu işi bünyād ile

35r11 bağla aḥmed adı ile ikinciyi
hem ʿalī adıyla üçünciyi

35r12 bağladı yine bilālīñ bēlini
yaḥşı bildirdi tarīķiñ yolını

35r13 anı allāh adı ile bağladı
bağlayınca anı şeytān ağladı

35r14 dēdi kim ḥaḳḳ yolına kuşandılar
bizi ayak altına dōşetdiler

35r15 çün kuşanup girdiler ḥaḳḳ yolına
kulu aldık biz bulariñ ḳolına

35v1 hem icāzet vērdi selmāna ʿalī
ṭur yuḳaru sen daḫı bağla bēli

35v2 on yēdi kişi bēlin selmān daḫı
bağladı anlar ile oldı aḫī

35v3 biri ḥassān birisi dinār idi
biri bū-bekr biri ʿōmer idi

35v4 biri cerrāḫ daḫı şaḫmam biri
biri mālīk hem daḫı dāvud biri

35v5 ḳanber ü müslim onıncı saʿ d idi
hem semāk ü on birinci saʿ d idi

- 35v6 hem ebu' l-derdā ebu'l-mu' ca biri
dahı cömerddür biri cābir biri
- 35v7 şimdiki bu şedd selmān şed durur
kimi elf ü kimisi hūd şad durur
- 35v8 şāh-ı merdān bağlamışdur bu üçü
bu tarīk ehli bilür ulu kiçi
- 35v9 sen dahı kuşandıñ ise ey ahī
toğru var haqqıñ yolına sen dahı
- 35v10 bu kuşakdan ma' nā budur ey ' azīz
haqq u bātil ne ise eyle temīz
- 35v11 kuşanur kuşak kişi olsa işi
ol degil bu kim kuşana her kişi
- 35v12 her kişi kim pīr elinden kuşana
ol gerek kim ne éde ne üşene
- 35v13 pīr elinden her ki kuşana kuşak
biliñ anı kimseden olmaz uşak
- 35v14 her kişiniñ kuşağı pīr olmaya
her kuşağı kuşadan bir olmaya
- 35v15 étse telkīni meşāyiğ dil ile
yā mürīdi tevbe vërse el ile
- 36r1 halk dilinde tevbe gibi olmaya
pīr telkīniyle öyle bilmeye

36r2 ol mümeyyiz anıñ ile bunı sen
kim deýeyim bunlarıñ aşlını ben

36r3 cümle halkıñ terkeşinde oq olur
kimi otuz kimi dağı çok olur

36r4 pādişāhıñ bir oqı dutar qurduğın
qurtarımaz n'eylerim oqıñ çoğın

36r5 añla imdi bu işi ey yol eri
yol erinden olma sen dağı beri

36r6 yā ilāhī sen bizi yol erine
sen qavuşdur bizi cümle varına

36r7 anlarıñla bile yoldaş eylegil
yol içinde bizi hāldāş eylegil

36r8 anlarıñ yüzi şuyı'çün ey hudā
bizi dağı kıılma anlardan cüdā

BĀB-I DER- BEYĀN-I ĦALVA

36r10 gel berü gel yol eriseñ ey kişi
diñlegil kim eğeyim ben bu işi

36r11 dād-ıla söyleyeyin ben bu sözi
şoĥbet içre telĥkılmaya sizi

36r12 aşlıyla söylense söz tatlu olur
söylenicek tatlu söz qutlu olur

36r13 söyleyen degil sözi ĥalvācıdur
bu söziñ yanında ĥalvā acıdur

- 36r14 yemek için şūfiler Һalvā diler
bu mübārek geceyi ihyā diler
- 36r15 çün bu söz Һalvāsını sen yeyesin
dünyāda Һalvā bu imiş deyesin
- 36v1 bu nice Һalvā durur kim tuzı var
anıñ için bunda aҺmed sözi var
- 36v2 bil ki bu Һalvāda Һalvet Һōş olur
yeyileyen bunu Һırka-pūş olur
- 36v3 biz de Һalvā bişürelim söz ile
kim yer ise yeye Һōşça tuz ile
- 36v4 yeyeler Һalvā bu imiş deyeler
Һāzır olmayan kişiye қoyalar
- 36v5 beksimād u Һurma vü Һalvā bişür
yemeyeni gel ura ura düşür
- 36v6 ol resūl öñinde öyle etdiler
kimi yerdı kimi alup gitdiler
- 36v7 aşlı ile bildüreyim ben saña
sen de bir dem müstemi‘ olğıl baña
- 36v8 edeyin kim daҺı aҺmed n’eyledi
şāh-ı merdān bêline şed bağladı
- 36v9 hem ‘ alı bağladı üç kişi tamām
bu таріқde anlara oldı imām

- 36v10   dağı selmān bağladı niçe kişi
hep tamām oldu ve bitdi şed işi
- 36v11   birbirini şardaş edindi bular
đōd edenler cümle gōkcek đūlular
- 36v12   hem ‘alīyi şardaş etdi muştafa
birbirine eyledi đaylı vefa
- 36v13   dağı yārānlar şamu dērdiler
bu iře řūkrāne iĉün vērdiler
- 36v14   beksimād u đurmādan cem‘ oldu bağ
kim bu đalvāyı yēdiyse oldu şağ
- 36v15   biřūrip đalvāyı ĉengel etdiler
đāzır olmayanlara gel etdiler
- 37r1   bağş kıldı kendi eliyle ‘alī
zīrā bilürdi ‘alī cümle yolu
- 37r2   her kişi kim dēye imāmım ‘alī
aňa vērirler iki ucı tōlı
- 37r3   đāzır olan kişiye hep vērdiler
ol arada her kimi kim gōrdiler
- 37r4   şaldı anda đalvā bir pāre dağı
işit imdi n’etdiler anı ağı
- 37r5   var medīne şehri iĉre niĉeler
dēdiler selmāna kim gel anda var

- 37r6 andadur şāh hüseyin ile ḥasan
aña göndürmegi gördiler ḥasen
- 37r7 daḥı andadur biliñ ḥayrū'n-nīsā
öñine varınca tut her ne dese
- 37r8 ne ki varsa bir kutuya koydılar
ol kutuyu dest-māle şardılar
- 37r9 vèrdiler selmān-ı fārisī eline
dèdiler kim git medīne yolına
- 37r10 aldı gitdi anı ḥōş ta' zīmle
götürürdi 'ulbeyi tekrīm ile
- 37r11 'izz ile ilette ḥalvāyı tamām
gördi oturmuş bir yere iki imām
- 37r12 öñlerinde ḫodı 'izzet eyledi
şān ile aḥmed selāmın söyledi
- 37r13 şāh ḥasan çün açdı aḥmed adıyla
allāh adın añdı cediti yād ile
- 37r14 yèdiler ḥalvāyı anda üç kişi
şād olup giderdiler hep teşvīşi
- 37r15 şimdi kim bişürelere ehl-i ṭarīḫ
gözleyeler kim ise yolda refīḫ
- 37v1 ḫomayup maḥrūm küllī vèreler
yol eri midür kimine şoralar

- 37v2 n'ola bir şehre dahı göndürseler
andağı kardaşlarına verseler
- 37v3 yāhū bir yerden dahı ḥalvā gele
cümle tertibini anıñ kim bile
- 37v4 allāh adın añubanı açasız
çok tekellüf étmeyüben geçesiz
- 37v5 dahı añasız resūliñ adını
bilesiz andan durur bünyādını
- 37v6 on ikidür bil imām yād édesiz
bu ṭarīḳ ehli yolına gidesiz
- 37v7 aḥī vü şeyḫ ü meşāyih ne ki var
añasız açar iken küllī kibār
- 37v8 édesiz tekbir hem tehlil ile
her kişiye söyleyesiz yol ile
- 37v9 cümle şeyhiñ ulusıdur muştafā
küllisine eyleyen oldur vefā
- 37v10 hem 'alī bin ebū ṭālib naḳīb
cümlesine eylemiş anı ḥabīb
- 37v11 şorsalar saña resūliñ bêlini
bağlayan kim gösteren kim yolını
- 37v12 bağladı üç kişi bêlin cebrā'îl
âdem ü aḥmeddür ibrahîm ḥalîl

- 37v13 muştafādur bağlayan haydar bêlin
muştafādur gösteren tañrı yolın
- 37v14 üç kişiniñ bağladı bêlin ‘alî
fārsî ‘ömer ü bilāl bilür yolu
- 37v15 dağı selmān on yēdi kişi bêlin
bağladı hem anlara dēdi yolın
- 38r1 her birini bir hālîfe vėrdiler
bir yere gönderdiler ne vėrdiler
- 38r2 kaldı selmān ol medīnede biliñ
dēdiler zū’n-nūne kim mışra varıñ
- 38r3 hem yemen halkını seyfe vėrdiler
her biri yerlü yerine vardılar
- 38r4 şimdi bu şed şedd-i selmānî durur
hānedānıñ belki ğılmānı durur
- 38r5 şedd-i selmānî elifdūr dēdiler
ba‘ zılar bu şedd-i meddūr dēdiler
- 38r6 lîk medde bir elif lâzım gelür
lām elifdūr her kişi kim med kıılır
- 38r7 şedd-i lâmdur dēdiler mışrîleriñ
kavs gibi olmalıdır anlarıñ
- 38r8 şeddi anlar kavse teşbîh ētdiler
mışr ehli ol tārîke gitdiler

- 38r9   gizlü baġladur bêlin ehl-i yemen
bu meşâyih sözidür şanma yaman
- 38r10   baġlar iken kimse görmeye anı
ne için maḥfî durur bilen ḳanı
- 38r11   şed iki dürlü durur bil ey aḫî
aña göre baġlaġıl hem sen daḫı
- 38r12   biri taḫtānî biri fevḳānîdür
ol ki fevḳānî durur selmānîdür
- 38r13   ol ki taḫtānî durur baġla düġün
baġla üstād adını aña bugün
- 38r14   kendü adın aña ikinci düġün
olmaya ol ‘uḳde iken de yoġun
- 38r15   tersine döndüreler ol ‘uḳdeyi
baġlayalar iki düġün arayı
- 38v1   ya‘nî gele üstüne evvel düġün
şedd-i tekmîl dediler bula bugün
- 38v2   şedd-i fevḳānî nedir añlayasın
ya‘nî üstād adıyla baġlayasın
- 38v3   hem ikinci baġla kendü adña
şıġınasın himmet-i üstādña
- 38v4   ḫaṭm-ı şeddi şāh-ı merdān adına
baġla işiñ ḳıl nazār bünyādına

38v5   şag yaña bağlamasin görđi şasan
 hep meşâyih añıla anda şasan

38v6   şol yaña şāh-ı şüseyni añasin
 řātırırña alasin her yañasın

38v7   ol üçinci ‘ uğde kim üstindedir
 aña tekmil dediler ki gör nedir

38v8   mührini şeddiñ řoya allāh ile
 hem muşammed hem veliyyu’llāh ile

38v9   gördiler oturan adaş maşfile
 ol gerek kim ne ki şorsalar bile

38v10   ‘ ahd u şeddiñ kā‘ idesin şorasın
 cefne ü tike bilür mi göresin

38v11   hem uşuvvet nicedür řalvā nedür
 bilmeyecek étdügi řavgā nedür

38v12   her ne vech ile şorarsañız bile
 gel deyesin maşfile andan gele

38v13   ger eger bilmez ise oturmaya
 başırıza řarğāşa getürmeye

38v14   yol eriyem deyi küstāř çoğ olur
 her ki küstāř ola bunda yoğ olur

38v15   her ki küstāř ola maşrüm şala ol
 nā-bedid olup şala bulmaya yol

39r1 yol eri öninde küstâh olmağıl
menzile varanda yolda kalmağıl

39r2 yâ ilâhî bizi küstâh eyleme
bizi küstâh h^vânı ile toylama

BÂB-I DER- BEYÂN-I ŞEDD-İ ŞEYH

39r4 gel berü ey şeyh-i ‘âlim gel berü
kim ise seccâde ehlin al berü

39r5 kimdür seccâdeye lâyıķ olan
kim durur dé şeyhlığı bayıķ olan

39r6 kim durur seccâde ehlin déyesin
ehli ise anı anda koyasın

39r7 şeddiñ ehliyse kuşaddı bêline
tañrı kuvvet vère gide yolına

39r8 ger eger ehli degilse n’êdesin
sen de ol varduğı yère gidesin

39r9 gel bu işden ğâfil olma sen daħı
key şaķın yañılmayasın ey aħî

39r10 pîr elinden içdi ise ol kişi
haķkıdur işmarla aña ol işi

39r11 bu tarıķiñ şartını bilür ise
hem işidüp işi hōş kıılır ise

39r12 bu iş anıñ işidür vèrgil aña
kendüni teslîm éder ol da saña

- 39r13 hem naķib olan kişi bilmek gerek
nicesi seccādeyi vèrmek gerek
- 39r14 şeyhiniñ seccādesini bıraĝa
bıraĝıcaķ kendi vara ıraĝa
- 39r15 üç adım gèrü tura şeyhi daĝı
ne içün turur anı bil ey aĝı
- 39v1 řaĝ ayaĝın ada allāh ad-ıla
diñlediñ çün yuķaru bünyād-ıla
- 39v2 sol ayaĝın ada cibril ad-ıla
key işit kim èdivèrem dād-ıla
- 39v3 kıoya üçünci kıadem seccādeye
ol muĝammedür resülu'llāh dèye
- 39v4 andan iki rek' atı şükr-i vuzü
kııl namāzı ĝaķķ yanında yahşı ĝü
- 39v5 okurısa anda çok kııla du' ā
ola kim anda du' ā göĝe aĝa
- 39v6 bu du' āyı okuya anda daĝı
nitekim aĝmed okudı ey aĝı

*allāhümme'ĝfirlenā velivālideyye ve li-cemī'l- mü'mināne ve'l- mü'mināt el-
eĝyā'üminhümve'l-emvāt bi-rahmetike yā erĝame'r-rāĝimīn*¹³⁰

¹³⁰ “Allahım bizi baĝıřla, anne babamı baĝıřla, bütün müminleri baĝıřla, diri ve ölü bütün müminleri baĝıřla, sen merhametlilerin en merhametlisi olan rahmetinle bütün müminleri baĝıřla” dua.

- 39v9 otura seccâdede ârâm êde
n'eylediyse ol resûl ol da êde
- 39v10 dağı erkân-ı tarîkat yêrine
getürelêr ne ise birbirine
- 39v11 birbirin ¼ardaş êdüp kıla ¼abûl
ol resûlden çünkim öyle ¼aldı yol
- 39v12 ba' dâzân meşgûl ola şedd-i ağı
bırağa seccâdede yine bir dağı
- 39v13 nice êtdiyse muğammed ¼aydara
¼uşada ol dağı hem öyle vêre
- 39v14 ol na¼ıb olan kişi şeddi ala
bırağa seccâde üstine şâla
- 39v15 şekl-i elifden bırağa şedd-i na¼ıb
böyle ¼odılar anı bil ol edib
- 40r1 etegine bırağa seccâdeniñ
hem yanında ola şeyh-i sâdeniñ
- 40r2 altına ¼uta na¼ıb şol elini
yağşı bile bu tarîkiñ yolını
- 40r3 bırađıca¼ şeddi bismi'llâh dêye
şâğ elini şeddiñ üstine ¼oya
- 40r4 evvelâ ağmed adını yâd êde
şeyhîni aña dağı üstâd êde

- 40r5 on ikisinde imāmiñ zıkr éde
hem muḥammed mehdiyedeñ fikr éde
- 40r6 aña bildügi meşāyiḥ ne ki var
zıkr éde hep ne ki var ise kibar
- 40r7 aña hem tekbîr ü hem tehlîl ile
ḥāzır olanlar kamu cümle bile
- 40r8 getüre ferzendi kuşansa gerek
yüzini yol eri döşense gerek
- 40r9 yol atası kim ise elin tuta
ahd ü bey'at eyleyüp kıla du'ā
- 40r10 yete üstād-ı tarīkat kim ise
elin alup ḥōş durur ögüt dese
- 40r11 aḥî ala şeddi bismi'llāh ile
şag tarafdan kuşada allāh ile
- 40r12 ger eger taḥtānî yā fevḳānîdür
yā 'ömer seyfi vü yā selmānîdür
- 40r13 yā elif yā seyf ü yā meddi durur
gel bilürse şedd anîñ ḥaddi durur
- 40r14 kuşada şöyle mükemmel şeddi ol
ger elif yā kavş yāḥūd meddi ol
- 40r15 cümlesi ola pesen-dîde anîñ
bu tarīk üzre ola işiñ seniñ

- 40v1 saña kardaş ola hep ehl-i ʔarīk
kancaru varır iseñ ola refīk
- 40v2 bī-ʔarīk olan-ıla oturmağıl
bī-edebdir yõñini götürmegil
- 40v3 bī -edeb kişiyे olmaz luʔf-ı rabb
ilerü gelmez aña çekme ta‘ ab
- 40v4 görmemisin ʔavm-i mūsā n‘eyledi
haqq kelāmında hūd anı söyledi
- 40v5 mā‘ide ni‘ metleri gelür idi
yerler idi niçesi ʔalur idi
- 40v6 her ʔaçan ol ʔavm kim açā idi
yētişür gündüz eger gece idi
- 40v7 beñzemezdi dünyādaki ni‘ mete
aş u etmek bundağı hep rāhata
- 40v8 açıcağ gelür idi günden güne
yerler idi ʔomayup günden düne
- 40v9 diñle imdi n‘eyledi bir bī-edeb
zelle götürmekligi ʔıldı ʔaleb
- 40v10 yine haqqdan geldi ni‘ met yēmege
yēyüben elhamdüli‘llāh dēmege
- 40v11 zelle götürdi biraz bī-edeb
anıñ‘çün haqq hep çekdi ta‘ b

40v12 gelmez oldu mā`ide çün ba`dezīn
niçeler zahmet çeker kış u yazın

40v13 gelmez oldu kendüye vü ğayrıya
şerri érdi kendüsinden ayrıya

40v14 bī-edeb kendüye étmez yalıñız
variñ imdi mā`idesiz qalıñız

40v15 ğayrıya érdi anıñ şerri dahı
bī-edeb olma şaķın hem sen dahı

FARİSİ

ez-ğudā ħ^vāhīm tevfiķ-i edeb

bī-edeb maħrūm-geşt ez luţf-ı rabb¹³¹

bī-edeb tenhā ne-ğōd-rā dāşt bed

belki āteş der hemeāfāķ-zede¹³²

41r3 yā ilāhī bī-edeb kılma bizi
gizle bizi görmesün anıñ gözi

41r4 luţf haķķdan bī-edeb görmez naşīb
görmemisin öyle buyurdı ħabīb

41r5 bī-edeb kılma bizi sen ey ħudā
bī-edeb olanı kıl bizden cüdā

41r6 yā ilāhī sen edeb öğret bize
anlarıñ ile cezā kılma bize

¹³¹ Tanrı'dan güzel edeb istiyoruz. Edepsiz olan Allah'ın lutfundan mahrum olur..

¹³²“ Edepsiz olan yalnızca kendisine kötülük eder. Belki de bütün geleceğini ateşe verir.”

BĀB-I DER-BEYĀN-I TENNŪRE

41r8 gel berü ey dem uran tennüreden
şorarım saña bunıñ aşlı neden

41r9 her işiñ aşlını hōş bilmek gerek
aña göre kimseye vérmek gerek

41r10 aşlı ile bilinen iş hōş olur
bilmez aşlın nice tennüre-püş olur

41r11 külli ‘ilmi öğreniñ dēdi resül
sihr ise de öğren anı key usül

ķale’l resūlu’llāh şallī āllahu te’aleyhi vessellemuķlubū’l- ‘ilme ve lev bi’s-sihr¹³³

41r14 gel berü bil aşlını tennüreniñ
nēredendir nice ehli var anıñ

41r15 nēredendir niçeler bilmez her iş
pes hemīn ancak yer ol top top haşış

41v1 bu haşışiñ bilmez ol aşlı nedir
nēredendir pes anıñ faşlı nedir

41v2 ot yemek hayvān işidür ey faķir
özüñi hayvān gibi ķılma haķir

41v3 bir yemek kim ‘aķlı noķsān eyleye
‘aķıl olan anı yēyüp n’eyleye

41v4 hāşa kim aķmed dēdi müsķir harām
sem‘ iñe erişmedi mi bu kelām

¹³³ “Allah’ın Resül’ü (sav) buyurdu: Sihir bile olsa ilmi öğreniniz.”

ḳale'l- nebiyyi ṣalli āllahu te'aleyhi vessellemkülli müskirin ḥarāmun¹³⁴

- 41v7   ḥaḳḳa yarar iş nedir anı gözet
                  dervîş iseñ evliyā yolın gözet
- 41v8   evliyā ḥayvān degil ādem durur
                  gel berü ādem demi bu dem durur
- 41v9   gel berü dervîş iseñ tennüre-püş
                  şüretiñ 'uryān olma içi boş
- 41v10   èdeyin tennüre nedir bilesin
                  şorsalar bu işde agāh olasin
- 41v11   ādem ol demde ki cennetde idi
                  yer içerdi dürlü ni' metde idi
- 41v12   emrini ḥaḳḳıñ şıdı buğdāy yèdi
                  çok peşimān idi soñra vay yèdi
- 41v13   ḥülle ile tāc gitdi kendüden
                  ḳaldı anda cep yalın 'uryān beden
- 41v14   'avreti keşf oldı ādem n'eyesün
                  bilimez kim ne dēsün ne söylesün
- 41v15   ağaca dèdi vèriñ yapraḳ baña
                  dèdiler kim vèrmeziz yapraḳ saña
- 42r1   'āşî oldıñ tañrıdan biz ḳorḳarız
                  yanımuza gelme senden ürkeriz

¹³⁴“ Allah'ın Resül'ü buyurdu.: Sarhoş edici her şey haramdır.” Sahihü'l Müslim.

- 42r2   vardı incîr ağacına ağladı
n'êtdüğünü bildi bağrın dağladı
- 42r3   dèdi kim vèr yaprağıñ setr édeyim
‘aşîyem çün yanıñızdan gideyim
- 42r4   âdeme üç vèrdi havvāya beşin
dilegin vèrdi vü bitirdi işin
- 42r5   ere üç durur kefen anıñ için
‘avrete beşdir işit cânıñ için
- 42r6   setr édindi âdem anı bêline
yanlarından gitdi vardı yolına
- 42r7   bağladı bir ip bêline cebrā ’îl
şedd-i rāsî dèrler aña öyle bil
- 42r8   tîr-bend dèrler aña pâyende hem
pes şorar cüyende vü âyende hem
- 42r9   dağı nūhıñ ayağına cebrā ’îl
bağladı pâyendeyi sen öyle bil
- 42r10   dağı ismā‘îl ayağına halîl
bağladı oldu ışıklara delîl
- 42r11   şeddiñ aşlı neredendir bilesin
kārıñ ise isteyessin bulasın
- 42r12   bu durur maqşūdumuz tennüreden
ol varaqlardır kim ol örtdi beden

- 42r13   haqq te‘alā etdi incire hitāb
bu hitābı şanmañız aña ‘itāb
- 42r14   hıçbir ağaç vèmedi yapraq aña
sen n’içün vèrdiñ aña dègil bana
- 42r15   dèdi incir yā ilāhī sen kerīm
cümle işde bilürim sensin ‘alīm
- 42v1   bir adıñı bilürim settārdur
bir adıñı bilürim ğaffārdur
- 42v2   bir şıfatda hem-şıfat oldum saña
anıñ içün n’èdeceksin èt baña
- 42v3   bir kuluñıñ ‘avretin setr eyledim
eksigim budur ki saña söyledim
- 42v4   bir adıñ cömerddür hem ey hūdā
muttaşif oldım aña nedür cezā
- 42v5   bilürem ğaffārsın kân-ı kerem
şuçımı sen ‘afv èdesin dilerem
- 42v6   gönlime geldi benim bu üç şıfat
yaprağımdan vèrdüğim işbu cehet
- 42v7   çünki adı oldı settāru’l-uyüb
bir adı hem dağı keşşāfu’l-kurüb
- 42v8   setr èdesin sen de ‘aybın kimseniñ
göresin pes kendi ‘aybıñı seniñ

- 42v9 bir adı daḥı cömerddir ey aḥī
ol adıyla hem-şıfat ol sen daḥı
- 42v10 bir adı ğaffār bağışlar günāh
sen daḥı ‘ afv édüben eyle penāh
- 42v11 kimseniñ ‘ aybın gözetme seni gör
külli ‘ aybı setr eden sultānı gör
- 42v12 kendi ‘ aybıñ keşf ol dā’im saña
kendüñi gör gözlemegil dört yaña
- 42v13 keşf -i ā‘ zam ister iseñ ey cuvān
kendi ‘ aybıñı gözetgil sen hemān
- 42v14 kimse ‘ aybın gözleyenden olmağıl
kimseniñ ‘ aybın görüben gülmeğil
- 42v15 ḥaqqtarafdan yaña açğıl gözüñi
ḥanda iseñ ḥaqqla söyle sözüñi
- 43r1 yā ilāhī açıvèrgil gözümüz
seniñ ile ola dā’im sözüimiz
- 43r2 açıvèrgil gözümü senden yaña
yoḥsa bildim nesne yoḥ benden baña
- 43r3 bildügime ḫoma beni yā ilāh
bildügim ile oluram ben tebāh
- 43r4 yā ilāhī bize iḥsān eylegil
kendi ‘ ilmiñ ile bizi ṭoylağıl

DER- BEYÂN-I PEYMÂNÇE

- 43r6 diñle imdi bu yola şâdıķ olan
kim durur peymânçeye lâyıķ olan
- 43r7 êdivèrem aşlını añlar iseñ
cân ķulâğıyla beni diñler iseñ
- 43r8 gel berü bu da' vâyı eden kişi
kim durur kimden durur bil bu işi
- 43r9 saña aşmak boynına nedür işit
ehl-i inşâf olıban sen de iş ét
- 43r10 yol içinde kim durur bunı eden
bu işe uğramaya yolın giden
- 43r11 kim durur bunı eden bil ey ' aziz
eden olur şayyib ü şâhir temiz
- 43r12 ol zamân kim şavm-i müsâ var idi
ęaybetinden niçe hergiz der idi
- 43r13 müsâ peyęamber tenini kimseye
açmaz idi bedenini kimseye
- 43r14 ne içündür kimse bilmezdi anı
kimseye göstermeyüp gizler beni
- 43r15 derler idi kim meger ma' yüb ola
ya n' için gizleye çün mergüb ola
- 43v1 ğusl vâcib oldu çün bir gün aña
câyı tenhâ gözedirdi dört yaña

- 43v2 vardı bir tenhā yere çıkardı on
kimse olmasun deyü diñlerdi ün
- 43v3 odı bir aş üstine pes gmlegin
şuya girdi ele aldı bardağın
- 43v4 şu dkinp ğuslini ıldı tamām
gmlegiñ yanına geldi ol imām
- 43v5 diledi kim gmlegini geye ol
aldı açdı gmlegini ttdı yol
- 43v6 aş açdı ovdı msā ytmedi
şehre gitdi ğayrı yere gitmedi
- 43v7 ne adar ovdı ise ytemedi
cehd dben ol aşı ttamadı
- 43v8 bir arada oturıp niçe kişi
ğaybet tmek idi msāyı işi
- 43v9 aldı gitdi ñlerinden anlarıñ
teni çirkin deyü a' n denleriñ
- 43v10 grdiler kim pāk u āhirmiř zi
aña yañlıř baķanıñ ıķsun gzi
- 43v11 geçdi msā anları ytdi aşa
ķaķıdı v oķ ğaşab tdi aşa
- 43v12 on iki kez urdı ol msā anı
delik oldu hep ' ařāniñ yerleri

- 43v13 dile geldi taş anda söyledi
ne için etdiğini şerh eyledi
- 43v14 sen n' için urdın dedi miskîn taşı
hakkın emri ile kıldım bu işi
- 43v15 anın için eyledim ey muhterem
kavmin arasında tanıklık verem
- 44r1 ne revâdur sen beni çok dögesin
döğdüğünden gayrı dağı sögesin
- 44r2 dedi mūsā bilmez idim yā hācer
bu söziñ hayli baña kıldı eṣer
- 44r3 anda mūsā hayli inşāf eyledi
ol taşā alçaq yüzinden söyledi
- 44r4 söyledi mūsā aña dervīş-vār
pes ğāzabla dervīşiñ ne işi var
- 44r5 taş aña dedi ki yā mūsā kelīm
bunda bir hikmet kōmıṣdır ol kerīm
- 44r6 deligüme ip geçür boynına taş
bulunam ben dağı kārın olıcağ
- 44r7 taşdı bir ip aşdı mūsā boynına
buñ güninde göresin kim oynu ne
- 44r8 boynına taş aşdı etdi tercümān
kaldı taş aşmak bize andan hemān

- 44r9 her kaçan kim yol eri yoldan çıka
yolını gözlemeye ğayra bağa
- 44r10 getürüben pîr öñinde şoralar
ol faķiriñ ħâli nedir göreler
- 44r11 şuçı ağır olsa nesne aşalar
eyledügi işden anı keseler
- 44r12 bir kişi şeyĥ olsa ve-yâĥüd aĥî
kendüye göre olur yolu daĥı
- 44r13 şeyĥ olanıñ yolu biñ aķçe tamām
bu yola ķomışdur anı niçe hümām
- 44r14 ehl-i şedden bil naķibiñ çok durur
üç yüz otuzdır daĥı şülüş aķçedir
- 44r15 ehl -i şedd ü yol eri ehl-i maķas
daĥı şol kim bu yola ķıldı heves
- 44v1 yüz on aķçe şülüşüñ hem şülşi var
tercümāndan şoñra vér anı ey yār
- 44v2 şuçı şoran kişiler ĥayf étmeye
toĝrı yolu ķoyup egri gitmeye
- 44v3 ‘ādil ola şuçı toĝrı şora ol
ĥayf étmeye vü ħâli göre ol
- 44v4 yaĥşı bilene ise şart-ı tarīķ
ehl-i şedd ehl-i maķasdır hem-tarīķ

44v5   şuçına göre görilür tercümân
tercümânın éde étmeye gümân

44v6   boynına taş aşlı ile aşalar
dervîş iseñ yatlu işden keseler

44v7   boyuna taş aşmak andan kaldı bil
evvelâ ol işi mūsâ kıldı bil

44v8   ol zamân mūsâ nebî yol az dèdi
tîh şahrâsında kırk yıl gez dèdi

44v9   gezdi ol şahrâda üç yüz biñ arayla
yürüdi kırk yıl bu deñlü cārîyle

44v10   her kaçan kim acıgalar anlara
menn u salvâ göndürür haqq bunlara

44v11   yerler idi bunlar ol kuşlar etin
mâ'idedir şanma alalar şatın

44v12   şuşayıcakşuşadık dèrler idi
kızdıruban kuş etin yerler idi

44v13   kor idi ol taşu ortalarına
şuyı aquban yèterdi varına

44v14   on iki delikden aqardı şuyı
dèr idi kim gördi taşdan bu hūyı

44v15   kandırırđı cümle leşker ne ki var
cümlesi qalmazdı şusız göñli tar

- 45r1 her kaçan kim şu içe kana çeri
hamdüli'llāh dēr idi cümle varı
- 45r2 koynına қor idi mūsā ol taşı
қudreti haққdır görin taşın işi
- 45r3 aňla imdi ey müsülmān hikmeti
‘āқıl iseñ tıñlağıl bu қudreti
- 45r4 haққ te‘ālā bir taşı gör n’eyledi
vērди dil mūsā nebīye söyledi
- 45r5 ol şehādet étди mūsā tenine
pāklığın bildirdi hep düşmenine
- 45r6 gördiler cümlesi pāk imiş teni
gel berü gel aňla bundan sen seni
- 45r7 sen müsülmān u muhammed olasın
birligini tañrınıñ sen bilesin
- 45r8 bir beşāret aňlayup bundan biliñ
siz dağı aňlayuban agāh oliñ
- 45r9 ol şehādet étдigi mūsā idi
varduğı mūsā taşı kāse idi
- 45r10 dēdi kim ben şahidiñem ey kişi
ne revā şahide urasın taşы
- 45r11 ol sebeбden koynına қodı anı
pāk imiş bildirdi çün kendi teni

- 45r12 sen şehâdet edesin birliğine
küllî şirkden pāk olan varlığına
- 45r13 ol resūliñ haqq edigin bilesin
cān u dilden aña şahid olasın
- 45r14 haqq ğazab etmeye umaram saña
şāhid olan varmaya oddan yaña
- 45r15 ol kim maḥlūqdır aña kıldı nazār
şāhid olsañ sen aña saña ne zar
- 45v1 toğrı tanıklık vérene kayġu yok
egri olan kişilerde kayġu çok
- 45v2 yā ilāhī sen şaşırma dilümüz
birlemiştir seni ‘ aql u bilümüz
- 45v3 ğargara vaqtinde sen dilümüzü
şāhid eyle sen şaşırmaġıl bizi
- 45v4 şaşmayup toğrı tanıklık vérevüz
varuban görklü cemāliñ görevüz

BĀB-I DER- BEYĀN-I ‘AHD ‘ANİ’L -MEŞĀYİH

- 45v6 söylegil ey bülbül-i şūrīde-dil
perde olmasun saña bu āb u gil
- 45v7 gülşen-i vaḥdetde çün açıldı gül
ol gülüstān içre çokşaçıldı gül
- 45v8 güle karşı söyle ey cān bülbülü
mest ü şeydā ol çü sen gördiñ güli

- 45v9 sözüni hep işiden hayrân ola
tura karşı mest ü ser-gerdân ola
- 45v10 çün ezelde ‘ahd ü peymân eylediñ
karşı turdiñ anda cevlan eylediñ
- 45v11 ol elestü dedi sen dediñ belî
gülşen -i vahdetde hem gördiñ güli
- 45v12 sen de ol ‘ahdi eleste turî gör
kıl münâcât sendeki ten turî gör
- 45v13 anda olan ‘ahdi key kılgıl vefâ
eylemesün ol dahı saña cefâ
- 45v14 ol elest deminde sen ‘ahd eylediñ
‘ahd edüben belî‘ deyü söylediñ
- 45v15 sen eger ol ‘ahde kılmazsañ vefâ
eyleye yarın saña çok çok cefâ
- 46r1 dünyāya geldikde kim ‘ahd eyledi
kim kime vèrdi vü kime söyledi
- 46r2 ‘ahdi vèren kimdir alan kim durur
kim vefâ kıldı vü yalan kim durur
- 46r3 edivèrem ben anı birin birin
ola kim sen dahı tutasın birin
- 46r4 evvel âdem atamız ‘ahd eyledi
kendi evlâdıyla ‘ahdi söyledi

- 46r5   dèdi kim emrme fermn olasız
her ne dèrsem benüm ile gelesiz
- 46r6   kimisi ol ‘ ahde oldılar muṭī‘
kimisi ‘ ahdi Őıyup oldu bedī‘
- 46r7   ‘ ahd Őıyandan eyleme y rabb bizi
cennet içre grevz yarın sizi
- 46r8   ‘ ahd èdeniñ biri ibrahm ḥall
ka‘ beyi yap dey emretti cell
- 46r9   ka‘ beyi yaptı ḥall oldu tamm
arḳasın divra vèrdi ol imm
- 46r10   dedi Őkr olsun saña br ḥud
luṭf èdp bu zaḫmete vèrgil cez
- 46r11   nzil oldu ol zamnda cebr ‘il
n’eylediñ Őkr eylesesin ey ḥall
- 46r12   ka‘ be yaptım dèdi ḳlsunlar ṭavf
ben bu zaḫmetleri Őanmazam gzf
- 46r13   cebr ‘il ki dèdi kim ey ḥall
a ṭoyurmaḳ yegdir andan yle bil
- 46r14   a ṭoyurgl yḫ yalıncaḳṭonat
ḫzret amaḳlıḫa oldur ḳanat
- 46r15   dèdi ibrahm aña kim y aḫ
bu ikisi yèg mi bu evdeñ daḫı

- 46v1   cehd  d ben ben bunı yaptım  av 
bu  av f i un ola ta rı evi
- 46v2   d di kim  dem durur b ny dı  a  
sen  na ba  kendi b ny d na ba 
- 46v3   bunı sen yapt n bil rsin y  hal l
 demi n  od urd  b ny d n cel l
- 46v4    un bil rsin ta rı  a   tdi seni
ta rı b ny dı  anı seni n  anı
- 46v5   a   oyurup g n l ele alasın
yo sa bu za met i inde  alasın
- 46v6    acc ekberdir g n l eyle  av f
 demiyi ey hal l  anma g z f

BEY T

dil be-dest  ver ki  acc-ı ekber-est
ez-hez r n ka  be yek dil bihter-est¹³⁵
ka  be b ny d-ı hal l  zer-est
dil naz r-g h-ı cel l-i ekber-est¹³⁶

- 46v11   d di ibrah m  na kim ey a ı
ta rı ile   ahd  deyim ben da ı
- 46v13     ahdı olsun kim  onu sız yatmayam
kim gel r ise yabana atmayam

¹³⁵ Bir g n l ele ge ir ki budur ‘‘hacc-ı ekber’’. Bir g n l yapmak binlerce Ka’be’den iyidir.

¹³⁶ Zira Kab’e İbrahim’in yapısıdır. G n l ise Allah’ın nazarg hıdır.

- 46v14   tā ölince ‘ahdini tıtdı hālil
ahī iseñ ol durur saña delil
- 46v15   ol durur bil ahīleriñ ulusı
hakk yanında görklü gökçek hūlusı
- 47r1   biri de eyyüb ‘ahd edenleriñ
tañrı ile ‘ahdini güdenleriñ
- 47r2   bil üçinci ‘ahdi kimdir eyleyen
ümmet ile ‘ahdi hakkın söyleyen
- 47r3   ol durur kim enbiyalar serveri
eyledi bir perde yalan menberi
- 47r4   ol günü bil kim mükerrrem gün idi
gündüz idi şanmañız kim dün idi
- 47r5   menber üzre haydara ‘ahd eyledi
sen hālifem ol deyüben söyledi
- 47r6   sen hālifem ol tarık içre dedi
anda bu il ehliniñ kaydın yedi
- 47r7   ol kişiye dahı vèrdi ‘ahdi ol
ol kelimu’llāh içinde oqu bil
- 47r8   ahdi vèrdi anlara taht-e’l- şecer
kur’an içre hakk bize vèrdi haber
- 47r9   rāzı oldım dedi anlardan hūdā
yol eriseñ olma anlardan cūdā

*ķāl allāh tebārek ve te ‘ālā innellezine yūbāyi‘ūneke innemā yūbāyi‘ūnallāh yedūllāhi
fevkā eydihim fe menneķeķe fe innemā yenkuķu ‘ālā nefsihi ve men evfā bi mā āhede
‘aleyhullāhe fe se yu ’tihi ecren ‘azīmā ķadaķ allāhu’l ‘azīm¹³⁷*

- 47r14   ‘ahdi bildiñ ne ise sen ey kiķi
                    nicedür bil èdeyim ķeddiñ iķi
- 47r15   ķedd ādem ķeddidir kim cebra ’il
                    evvelā ķuķatdı aña öyle bil
- 47v1   daķı ibrahīm ģalīle baģladı
                    ķuķadınca anı bele aģladı
- 47v2   ķuķanuban ev yapısardur ģalīl
                    ‘afv ède hep aña kelān-ı celīl
- 47v3   bil ki ķedden bu durur maķķūdımız
                    kim ķuķandı anı ol maķbūbımız
- 47v4   ol didār kim ķuķatdı cebra ’il
                    anı mi‘rāc ģecesinde öyle bil
- 47v5   ol durur ķedd-i mükemmel söylenen
                    bil ki andan dem urur ģerü ķalan
- 47v6   bu üçinci ķeddi baģlandı ģabīb
                    yol eriniñ derdine oldur ķabīb
- 47v7   bil ki dördinci durur ķedd-i ‘alī
                    muķtafā baģladı bildirdi yolu

¹³⁷“Sana biat edenler ancak, Allah’a biat etmiş olurlar, Allah’ın eli onların elleirinin üzerindedir. Verdiği sözden dönen kendi aleyhine dönmüş olur, Allah’a verdiği sözü yerine getirene Allah büyük bir mükafaat verecektir.” Kuran-ı Kerim, Fetih, 10.

- 47v8 hem ‘alī üç kişi bēlin bağladı
zıkr olundı kim işitdi añladı
- 47v9 bil ki şeyhiñ şeddi selmānı durur
on yēdiniñ ol da dermānı durur
- 47v10 bağladı on yēdi kişi ol dağı
zıkr olundı añdıñ ise sen dağı
- 47v11 pes bu şeddiñ şimdi aşlı ne durur
yol içinde bunca ğavġā ne durur
- 47v12 şorsalar ēdivēresin ey ağı
sālik-i kāmil olasın sen dağı
- 47v13 déyesin kim biz teşebbüh eyleriz
ol ululariñ şoyunı şoylarız
- 47v14 her ki bir kavme teşebbüh eyleye
ķanda ğiderse izini izleye
- 47v15 anlarıñ şaffında ķopar ol dağı
izle şaffında ķopasın sen dağı

*ķāle’n nebiyyü şallallāhu ‘aleyhi vesellem men teşebbehe bi-ķavmin fe-hüve
minhüm şadık resül-allāh ‘aleyye-vessellem¹³⁸*

- 48r4 biri dağı oldur anı key işit
yol eri iseñ aña ğöre iş ét
- 48r5 ya‘ nī şeytāndan yaña ol perdedür
ķuşanıcaķ anı şeytān mordedür

¹³⁸“Kim bir kavme benzerse ondandır.” Nişkatu’l mesabî, 4347.

- 48r6 d r res le ittib c  tdim bular
kaygulanır  or olur be zi  olar
- 48r7 bir de bu kim mu tesib olur bize
komaz ol  ed anı her yerde geze
- 48r8  orsalar karda lıgı n a lı nedir
neredendir pes anı n fa lı nedir
- 48r9 evvel  dem  tdi cebr   il a ı
 tdi andan yine ibrah m da ı
- 48r10 hem a ı dedi mu ammed mu tafa
birbirine karda   tdi b -vefa
- 48r11  aydar idi bili n a med karda ı
bir idi hep anları n i i  ı ı
- 48r12 yol i inde da ı  tseler su  al
ver cev bın olmasun g nli n mel l¹³⁹
- 48r13 deseler kim tike v  halv  ned r
buları n i inde bu sevd  ned r
- 48r14 dillerinde cefne v  halv  ned r
yese yemese i i gavg  durur
- 48r15 edeyim bunları n a lı n'eyd gin
kim get r p bi  r p hem yed gin
- 48v1 ol zam n kim  dem u ma da idi
ni e ni' met d rl  halv lar yedi

¹³⁹ Metinde "mel l"  eklinde okutulmu tur.

- 48v2   dünyā içinde anı bilmez idi
kim nice beşer anı bilmez idi
- 48v3   ārzū eyler idi anı yemege
bulmaz idi kimseyi bişürtmege
- 48v4   ḥaḳḳıñ izniyle getürdi cebra 'il
öñine koyubanı dèdi yègil
- 48v5   yèdi ol ḥalvāyı ādem anda çok
n'eylesün ḥaylī durur yèdügi yoḳ
- 48v6   ba' zı ḥalvā ḳaldı anda yèmedi
cebra 'il gel götür hem dèyemedi
- 48v7   bir tike aldı eline ol emīn
ol melekler ' aşḳına yèdi hemīn
- 48v8   cefne tike mesnedi andan durur
cümlesini bildiñ uş ḳandan durur
- 48v9   yol erine cümlesin bilmek gerek
kim su 'āl olsa cevāb vèrmek gerek
- 48v10   ḥāşa kim ol aḥī ola yā paşā
bu cevābı bile ol başdan başa
- 48v11   kim su 'āl èderse bir bir içire
dèmeye kimse aña çün ü çerā
- 48v12   yoḥsa küstāḥ ise bilmez bu işi
yol içinde aña sen dèmez kişi

48v13 her ki küstāḥ ise maḥrūm olısar
ermeyüben menzile ol alısar

48v14 yā ilāhī luṭfiñ ile sen bizi
dilimize olay eylegil sözi

48v15 kim su 'āl étse vérevüz biz cevāb
kim seniñ yaniñda ola ol şavāb

49r1 hem bize münker nekīr étse su 'āl
kim cevābın vérmeye ola mecāl

49r2 dilümize sen cevābı olay ét
ol melek ullarıña dé yüri git

49r3 yā ilāhī şavivér bizden azā
gör içindekiñ ola çevre fezā

49r4 ḥaşr içinde gösterivér aḥmedi
olay ola dilime aḥmed adı

49r6 hem şırāt üzre şaşırma ayağım
gêçer iken zikriñ ola ayağım

49r7 cennet içre aḥmed ile hem-civār
eyleyüvér cümle bayar u diyār

49r8 toyla didāriñ ile anda bizi
yā ilāhī sen abül ét bu sözi

49r9 biz de didāriñ ile şād olavuz
dostlarıñla oynayavuz gülevüz

BĀB-I DER- BEYĀN-I TAFŞİL-İ FÜTÜVVET-NĀME

- 49r11 söylegil ey tūṭī-yi ŧeker-ġidā
iŧidenler cān u dil ētsūn fedā
- 49r12 söylegil ey tūṭī yi ŧeker-nefes
kim sōziñe cān u dil eyler heves
- 49r13 söylegil ey tūṭī-yi ŧeker-ŧiken
ŧan' atıñdır çün yine ŧeker-ŧiken
- 49r14 söylegil ey tūṭī-i vaḫyi'llāh
n'ola saña bu kaŧes olsa penāh
- 49r15 söylegil ey 'andelīb-i ḫōŧ nevā
çün sōziñdir dertlü cānuma devā
- 49v1 söylegil gül-zāra karşı söylegil
bu firāḫıñ ḫālını ŧerḫ eylegil
- 49v2 çün seniñ ḫālūñi bilen gül durur
naġme-sāz olsañ bilür bülbül durur
- 49v3 söylegil ey bülbül-i 'isā-nefes
gülŧen içre eylegil 'ayŧa heves
- 49v4 perdeden çünkim görüñdi ġonca-ter
mest oluban bülbül-i ŧeydā-heves
- 49v5 iŧit imdi vēreyim gülden ḫaber
kim ne vaḫtdir bülbüle kıldı eŧer

- 49v6   çünki ibrahîmi nemrûd-ı la'în
mancınık ile oda atdı hemîn
- 49v7   anıñ ile gitdi bülbül bile
anıñ için geldi bülbül dile
- 49v8   haqq te'âlâ bülbüle dër ey za'îf
kullarım içinde yok senden nañîf
- 49v9   düşmenim şerrine uğradı halîl
sen n' için geldiñ bile dëdi celîl
- 49v10   dëdi bülbül yâ ilâhî yalınuz
dostiñi koyamadım ben toğrı söz
- 49v11   ol ne olsa ben de oluram dëdim
oda girse ben de girürem dëdim
- 49v12   tañrıya hoş geldi ol dem bu kelâm
odı kıldı aña da birden selâm
- 49v13   dilegiñ ne ise benden dile dër
çünki dostım ile geldiñ bile dër
- 50r1   dëdi bülbül yâ ilâhî yâ kerîm
biñ bir adıñ ne ise olam kelîm
- 50r2   biñ bir adıñ baña öğret ey hudâ
zıkr edüben olmayam gülden cüdâ
- 50r3   güle karşı dâ'imâ zıkr eylesem
'aşık oluban seni fikr eylesem

- 50r4 sen özüni anda göstergil baña
zârı kırup ağlayam karşı saña
- 50r5 biñ bir adıñ vird édinem her seher
firqatimden on bir ay vèrem haber
- 50r6 haqqkabül eyledi anıñ sözünü
bülbüle gösterdi gül de özini
- 50r7 biñ bir adın aña ta' lîm eyledi
ol güle karşı ötüben söyledi
- 50r8 şimdi göricek güli bülbul öter
şanasın kim cânını oda atar
- 50r9 anıñ içündür hezâr destân aña
ünin işiden kişi kalur taña
- 50r10 tañrı adın gül göricek zîkr éder
çün güli görür cemâlin fikr éder
- 50r11 geldik imdi bu fütüvvet sözine
ötelim biz de fenâ gül yüzine
- 50r12 bu fütüvveddir bizim gül-zârımız
ötelim biz dağı diñle zârımız
- 50r13 ben bu ' ilmi cümle tafşîl édeyim
câ-be-câ kimisini te' vil édeyim
- 50v1 mücmel olmasun mufaşşal olsun ol
ne var ise cümle dile gelsün ol

- 50v2 bu fütüvvet ʿilmidir ʿilm-i temîz
her ki ʿâmil olsa ol olur ʿazîz
- 50v3 bu fütüvvet ʿilmidir ʿilm-i şerîf
dîni olmaz ʿâmil olanîñ zaʿîf
- 50v4 bu fütüvvet ʿilmidir ʿilm-i kadîm
bilmez anîñ kıymetini her leʿîm
- 50v5 bu fütüvvet ʿilmidir ʿilm-i ilâh
anlayamaz anı her ehl-i günâh
- 50v6 bu fütüvvet ʿilmîni her kim bile
ʿâmil olup anîñ ile iş kıla
- 50v7 niçeler bilmedi anîñ kadrini
her yeriñ amma gözedir şadrını
- 50v8 niçeler buña riyâlar katdılar
şallaşuban dîni arda atdılar
- 50v9 niçeler dâll oldu bunda hem muğıl
niçeler gavğalar ile kâl u kîl
- 50v10 niçeler bâtıl iş için yıldılar
niçeler haqq söyleyene güldiler
- 50v11 fânîye dil vèrdiler koyup haqqı
niçesi haqqı koyup oldu şakî
- 50v12 hîle vü fitneye düzdiler yolu
öyle mi gerekdir ey tañrı kulu

- 50v13 meskenetden bildiler bu yolu bil
yola var her kimde vardır kâl u kâl
- 51r1 bu hudâ şofrasıdır bil ey aḥî
hem ‘alî şofrası hem cömerd daḥı
- 51r2 gel kerem kıl sen buña katma ḥarām
bu naşihat saña yeter ve’s-selām
- 51r3 dürlü dürlü şöreti kovsañ gerek
ḥaḳkı tutup şöreti kosañ gerek
- 51r4 bu fütüvvet ‘ilmidir ‘ilm-i ḥayā
anı kimi tuta vü kimi kıya
- 51r5 var durur bu ‘ilm-i nef ‘î bî-kıyās
bî-nihāyetdir edemezler kıyās
- 51r6 oturup tırması vü hem yemesi
söyleyicek sözi nice demesi
- 51r7 terbiyet ede aḥî hem bildüre
sâkin ede nefsinî hem öldüre
- 51r8 kime uğrasa vère evvel selām
söyleye kim olsa luṭfiyla kelām
- 51r9 aḥî begler ḳapusına varmaya
cehd ede zâlim yüzini görmeye
- 51r10 ger zârüret olur ise varalar
ṭoḡrı söyleyüp naşihat vèreler

- 51r11 hem aḥī bu ʿilme çoḡ ʿizzet kıla
hem bu ʿilmi bilene ḥürmet kıla
- 51r12 ben bu ʿilmi türkice naẓm eyledim
bu fütüvvetden nice söz söyledim
- 51r13 añlaması vāzıḥ olsun deyüben
türkī yazdım çoḡ ʿibāret koyuban
- 51v1 yazayım şimden gèrü bir niçe faşl
cümlesine ḥāşıl olan nedir aşl
- 51v2 anı bir bir yine tafşıl édeyin
añlasunlar deyü teʿvıl édeyin
- 51v3 yazayım bu bāb içinde yèdi bāb
her birisi bābıñ olsun bir kitāb
- 51v4 zirā gördim cümle eşyādır yèdi
édeyim bir bir beyān nedir yèdi
- 51v5 añlar iseñ yürüdüğüñ yer yèdi
yèdi āʿzādır ẓamusın bezedi
- 51v6 başıñ üzre yedi devvāre yedi
işin üzre anda seyyāre yedi
- 51v7 yèdidir muşḥaf mekānıdır yedi
andaki sebʿu'l-şānıdır yedi
- 51v8 hafta içre gün yedidir dün yedi
kaʿbeyi eyle ẓavāf her gün yedi

- 51v9   secdeye emr olınan ā' zā yedi
secde kılmayan işi gavğaydı
- 51v10   oruç ayında resūlu'llāh dēdi
kādri isteñ olsa yigirmi yedi
- 51v11   öyle olsa biz de yazdık yedi bāb
eyleye haqq umaram kim feth-i bāb
- 51v12   yā ilāhī eyle āsān sen bize
yazuban tā başlayalım bu söze

BĀB-I DER- BEYĀN-I AĦĪ VE YİĞİT VE ŐEYĦ VE HERSE YİĞİT-İ BĪ-MA'NĀ
FETĀ

- 52r1   bāb-ı evvelde yazalım ey aĦī
diñlesün ŐeyĦ ü yigit pāšā daĦı
- 52r2   üçüniñ çün yolu birdür ey fetā
gitmesün bir kimse üç yoldan uya
- 52r3   yigit oldur bu yola éde heves
kim ne dërse çuta şımaya nefes
- 52r4   pīr-i ma' nā dêmek olur ŐeyĦ biliñ
ŐeyĦ olanda isteyüp ma' nā buliñ
- 52r5   aĦī oldur evliyāniñ yolını
gizleye vü bāṭıl işden çolını
- 52r6   aĦī yoludur çarīkat bilesin
aĦī ile hem-çarīkat olasın
- 52r7   hem haqqīkâtür biliñ ŐeyĦ yolını
ŐeyĦ olandan çor haqqīkat ilini

52r8 hem yigitlik yola niyyet eylemek
nere de olursa yolu söylemek

52r9 yol içinde aḥīler sālik olur
yola girmeyen kişi hālik olur

52r10 şeyḥ oldur menzile varmış ola
menzil ehlini kamu görmüş ola

52r11 hem yigitlik şimdi toḡdı anadan
geldi ol bir ḥāneye bir ḥāneden

52r12 aḥīlik dünyāda dirilmek durur
bil ki şeyḥ imānıla ölmek durur

52r13 bu üçin ma‘nāsı birdir bilesin
yigidim aḥī iseñ şeyḥ olasın

52v1 hem resūlu’llāh dēmişdür ey fetā
söyledi bir yerde kim benüm fetā

52v2 hem benüm dēdi fetānıñ kardaşı
her ne yerde olsa benüm yoldaşı

52v3 hem fetānıñ atası benim dēdi
cümlesiniñ ya‘nī kim kaydın yēdi

*kāle’l resūlu’llāh ṣallī allāhu te‘ālā‘aleyye vessellem ene’l-fetāve ene eḥu‘l-
fetāṣadaḳa¹⁴⁰*

52v6 çün ‘alī olmuşdı evvel fetā
kim fetādur bu yolu andan tuta

¹⁴⁰ Allahın resulü buyurdu ki (sav): ben yiğidim , yiğit kardeşiyim, yiğit babasıyım” Hadis.

52v7 ba' de-zīn oldı aḥī bil ol velī
daḥı şoñra şeyḥ oldı hem 'alī

52v8 her kaçan bir yerde üç bulına
başıñı top eyle anıñ yolına

52v9 her kişiye vācib oldı kim tuta
şeyḥ u aḥī tütına ola fetā

52v10 bize öyle dēdi bizden ulular
bu yolu bilenler eyü ḥūlular

52v11 her kimiñ kim şeyḥi yoḡdur dīni yoḡ
şeyḥi olan kişileriñ dīni çoḡ

52v12 ey fetā gel sen daḥı bir şeyḥtutun
dünyā vü āḥret ola dīniñ bütün

*ḳālel nebiyyü şalli allāh te 'alā 'aleyve vessellem men lā şeyḥa leh lā dīne lehüve
ḳālecüneyd baḡdādī raḥmetü'l-lāhi 'aleyhi men lem yekün lehu şeyḥuyürebbyehüfe-
şeyḥuhue's- şeyḥānu¹⁴¹*

53r3 her ki şeyḥi olmaya girse yola
aparır şeyḥān anı girmez ele

53r4 şeyḥtutunmaḡ bil ki vācibdūr saña
şeyḥi bulsañ isteseñ de dört yaña

53r5 söz içinde gör ki müsā n'eyledi
'alemü'n-nās şimdi benven söyledi

¹⁴¹Cünet Baḡdadī (r.a) dedi ki: Şeyhi olmayanın şeyhi şeytandır.”

- 53r6   ھاڭڭ te‘ālā kıldı mūsāya ھیٲāb
senden ā‘lem bir ڭulım sōyler ڭavāb
- 53r7   ھاڭڭ te‘ālā dēdi anı varasın
mecma‘e’l- bahreyn yanında göresin
- 53r8   ögrenesin bildigi ‘ilmi anıñ
añā göre az durur ‘ilmiñ seniñ
- 53r9   yūṣa‘ ibn-i nūnı uydırdı bile
şığınuban ھاڭڭa girdiler yola
- 53r10   kıṣṣa uzun cümlesin söylemezem
şimdi anı külli şerh eylemezem
- 53r11   bir maḥalde dağı zıkr étsem gerek
şoñra bir ğayrı söze girsem gerek
- 53r12   hele varup ھیزırı anda buldılar
bir mehābetli kişiymiş gördiler
- 53r13   dönecek vağtin dēdi kim ey kişi
añlarım kim cümle bilmişsiz işi
- 53v1   bu seniñ ‘ilmiñi ögrenimedim
her ne ڭılsañ añā ڭatlanımadım
- 53v2   bārī ta‘līm ét edeb ‘ilmin baña
n’eyleyeyim varıcađھاڭڭdan yaña
- 53v3   ھیزر dēdi nice varırsan añā
varıcağız anda ھاڭڭ ne dēr saña

- 53v4   dèdi varıp taş üzere çıkarım
söylerim dèyübeni baqarım
- 53v5   hıızır aña dèdi küstāh olmağıl
tañrı dergāhına öyle varmağıl
- 53v6   pes edebdir cümle işiñ yègregi
öyle dèdi bize çün ‘ālem yèki
- 53v7   ger edeble varır iseñ anda sen
yakın olup haqq yanında arta sen
- 53v8   tūr dibinde iki rek‘ at kııl namāz
yüz yère қо haẗrete eyle niyāz
- 53v9   anda қо na‘ leyniñi yalın ayak
yüz sürüye varasın ol taşa çok
- 53v10   elleriñi kavşır anda secde kııl
dèdigümi key işit key añlağıl
- 53v11   haqqdan āvāz gelmeyince söyleme
sen seni ol yèrde küstāh eyleme
- 53v12   söz uzadana ise söyle işit
dönme arqañ ardın ardın yüri git
- 53v13   ardın ardın na‘ leyniñe varasın
anda dağı yine secde kılasın
- 54r1   geyüben na‘ leyniñi hem gidesin
ben ne dèrsem anı öyle èdesin

- 54r2   Һızр çün mūsāya ta‘līm eyledi
bu edeb bābında һaylī söyledi
- 54r3   vardı mūsā yine tūra һazrete
şeyһ édindi һızрı ol oldı fetā
- 54r4   һızр her ne dèdi anı eyledi
һaққ te‘ālā söyleyicek söyledi
- 54r5   һazrete һōş geldi mūsānıñ işi
gör edeb ögretdi saña һōş kişi
- 54r6   gör bizim dergāhımız ‘ālī durur
cümle dergāhdan yüce ‘ālī durur
- 54r7   ‘ilm-i ‘ālīdür biliñ ‘ilm-i edeb
bilmeyen kişilere gelür ‘aceb
- 54r8   aһmede geldi fütüvvet evvelā
gördi bunı dèdi lāyık kim ola
- 54r9   kim meger ola buña lāyık ‘ālī
göstereyim aña bu toğrı yolu
- 54r10   otururken dèdi yā һaydar saña
kim yavuzlıққılsa n’eylerdiñ aña
- 54r11   dèdi aña yaһşılıққıla idim
kim idügin ben anıñ bile idim
- 54r12   ger eger yavuzlığı ol artura
ne ki söylerseñ saña қарşu тұra

54r13 dèdi kim ben aña ihsân eyleyem
dertlüse derdine dermân eyleyem

54v1 dèdi kim bağrını ol kıan eylese
sen ne dèrsin saña kıatı söylese

54v2 yā ‘alī sen n’eyleyediñ anlara
seni görüp saña hıışm edenlere

54v3 dèdi kim hāıırcıđın yıkımaz idim
yüzine hıç hıışımla bakmaz idim

54v4 yine dèdi *lā -fetā illā- ‘alī*¹⁴²
yağşı bilürsin ‘alī toğrı yolu

54v5 hem dèdi *lā seyfe illā zülfikār*¹⁴³
bu söz ile ederiz biz iftiħār

54v6 hem ‘alī der hem taşadduğ eyledi
ħađđ anı kıur’ān içinde söyledi

54v7 biri gündiz birisin vèrdi gece
āşıkāre vèrdi dağı gizlice

54v8 ħađđ anı kıur’ān içinde medđ eder
her işlerse işini feth eder

*kāl allāh u tebārek ve te‘ālā ellezīne yünfikūne emvālehüm billeyli ve’n-nehāri sırran
ve ālāniyeten*¹⁴⁴

¹⁴²“ Ali’den başka yiğit yoktur”

¹⁴³“ Zülfikardan başka kılıç yoktur”

¹⁴⁴“Aziz ve yüce olan Allah buyurdu ki: mallarımı gece gündüz; gizli ve açık Allah yolunda harcayanlar var ya...” Kuran-ı Kerim, Bakara, 274.

- 54v11 pes resûl aña fetâ sensin dâdi
cümle menzilde ata sensin dâdi
- 54v12 ol ‘alîdür hem fetâ vü hem ahî
mürşid-i ekmele durur hem şeyh dağı
- 54v13 kim ‘alî yolın vara oldur fetâ
haqq yolına ol fetâ ola tuta
- 55r1 haqq yolını varmayan ahî degil
kim tamâm oldıysa ol dağı değıl
- 55r2 haqq yolını varmayana şeyh deme
sen mürîd olup aña emek yeme
- 55r3 yâ ilâhî haqq yolından ırmağıl
yol varandan sen bizi ayırmağıl
- 55r4 toğrı yolca varavuz biz de saña
biz dağı bağışmayavuz dört yaña
- 55r5 yâ ilâhî toğrı eyle yolımız
hâliyâ bildürivergil hâlimiz

BĀB-I DOVVOM DER- BEYĀN-I HĪKĀYET -İ ĀDEM ‘ALEYHĪ SELĀM

- 55r7 bāb -ı ikinciyi diñle ey ‘azîz
kañkı bābıñ bābıdur bu eyle temîz
- 55r8 diñle imdi atañ âdem n’eylemiş
hâzret ile ne dâmiş ne söylemiş
- 55r9 âdem ata tañrınıñ emriñ şıdı
uydı şeytân sözine buğdây yâdi

- 55r10 şordılar uçmaq içinden gitdi ol
dünyāya gelicegiz gözetdi ol
- 55r11 ağladı ol bunda üç yüz yıl tamām
zulm étdim nefsimde dër ol hümām
- 55r12 ba ‘zılar dër dört yüz yıl ağladı
öyle ağladı ki bağrın ıağladı
- 55r13 niçe yüz yıl ağladı étdi günāh
sen niçe yüz eyleseñ gelmez bir āh
- 55v1 bir günāh étdi vü dört yüz ağladı
ıoğrı oldu göñli haııa bağıladı
- 55v2 sen niçe yüz biñ günāh eyleyesin
gün ola kim biñ haıā söyleyesin
- 55v3 gözleriñden gelmeye bir kaıre yaşı
şıalmayasın tañrı için yāhū baş
- 55v4 n’ola sen de varsañ atañ yolına
buñ deminde atañ olup bulına
- 55v5 bir zamān aniñ ile mescūd idiñ
aniñ ile sen dağı mevcūd idiñ
- 55v6 ata yolın yola varsañ dağı
oğlıdur aımed ‘alī olsun ağı
- 55v7 bilür iseñ sen halife-zādesin
mertebeñ bilür iseñ āzādesin

BEYİT-İ FĀRİSĪ

ey ḥalīfē-zāde-yi vey bī- ma‘arifet
bā-peder der- ma‘arifet şūhem şıfat¹⁴⁵
 ata yurdın kıl taleb ey bī-nevā
 yoḥsa başında seniñ yoḥ mı nevā
mevlānā celāletdīn fermayed¹⁴⁶
ez poşt-i pādīşāhī- mescūd-i cebra ‘ilī
milk-i peder necūyī ey bī-nevā çe-bāşī¹⁴⁷

- 56r1 niçe yüz yıl ağladı ādem ata
 ḥaḫḫ yolında dā’imā oldı duta
- 56r2 niçe yıldan şoñra ḥaḫḫ luḫ eyledi
 ağlama ādem deyüben söyledi
- 56r3 öyle idi çün ez el taḫdīrimiz
 dünyāya gelmekte sen tedbīrimiz
- 56r4 sen gelüben daḫı evlādıñ seniñ
 ‘ālem içre ḫoladı adıñ seniñ
- 56r5 dēdi ādem nefsüme zūlm eyledim
 ben bilürem anı kim ben n’eyledim
- 56r6 dēdi ḥāşā sen baña zūlm ēdesin
 n’eyledim ben eyledim sen n’ēdesin
- 56r7 ben baña zūlm eyledim ét dim günāh
 raḫmetiñden umaram ey pādīşāh

¹⁴⁵ Ey marifetsiz Halife oğlu! Marifette babanla aynı sıfatları taşımaya özen göster.

¹⁴⁶ Mevlana Celaleddin buyurdu.

¹⁴⁷ Padişah’ın (Allah’ın) önünde Cebrail’in ardında secde edenleriz. Pederin mülkünü arama ey nasipsiz.

- 56r8   ben bilürem beni yüzim qaradır
n'eyleyem şimden gèrü nā-çāredür
- 56r9   bilürem raḥmān sensin hem raḥīm
raḥmet eyle yā ḡafūr u yā kerīm
- 56r10   yā ilāhī bilürem benden ḡaṭā
umaram kim èrişe senden 'aṭā'
- 56r11   nefsime uyubanı emriñ şıdım
yème buḡdāyı dèdiñ idi yèdim
- 56r12   ḡaḡka ḡōş geldi anıñ bu sözleri
yaş aḡıtduḡı için hem gözleri
- 56r13   sen günēhden beni tenzīh eylediñ
n'eyleseñ nefsiñe tenbīh eylediñ
- 56v1   ben seniñ hep şuçıñı baḡışladım
ne ki varsa raḥmete şaḡışladım
- 56v2   yarlıḡadım seni hem evlādıñı
saña uyan ne ki var āṭā' iñi
- 56v3   bir günāh ètdiydi lekin bir la' in
ol la' in olmadı tañrıya yaḡın
- 56v4   ādeme kıl secde dèdi çün ḡudā
şıdı emrini ḡaḡkıñıñ oldı cüdā
- 56v5   ḡaḡḡ dèdi kim emrimi n' için şıdıñ
secde ètmezem dèyü n' için dèdiñ

- 56v6 dēdi kim sensin baña ētdirmeyen
bu melekler yolına gitdirmeyen
- 56v7 āşikāre emr ēdersin secde kııl
gizlü dērsin kıılma budur āb u gil
- 56v8 ben degilem aña secde kıılmayan
beni şanur līk seni bilmeyen
- 56v9 senlūdūr iş bilürem iş senlūdir
öldüren sen yine dērsin kıanludır
- 56v10 çün bilürsin secde kıılmazam aña
emr ēdersin üscūdu dēyü bana
- 56v11 haqq dēdi kim çün baña vērdiñ şuçı
la´ net eylesin seni ulu kiçi
- 56v12 la´ net eyledi aña haqqşordılar
ol melekler anı cümle gördiler
- 56v13 dēdi iblīs yā ilāhī sen beni
la´ net ētdiñ ise pes ´ahdiñ kıanı
- 57r1 dēmediñ mi kimseniñ eylugini
bunda anda zāyī´ ētmezem anı
- 57r2 kıanı ecri bunca ihsān eyledim
çok namāzlar kıluban va´ z söyledim
- 57r3 zayī´ ētmezem dēr idiñ anları
ben kıuluññ kıanı ol ihsānları

ķale'l allāhü tebārek ve te'ālāinne'l-lāhe lā yuzī' u ecra'l-muħsinīn¹⁴⁸

- 57r6   ħaķķ te'ālā dedi aña ey la' in
dilegiñ dünyāda vèrürem hemīn
- 57r7   ne dilersin dile benden véreyim
ol cehennem içre ķayıñ göreyim
- 57r8   dèdi mühlet isterem ben yā ilāh
ķullarıña ètdüreyim çok günāh
- 57r9   dilerem baña uyanı ben daħı
dūzaħa iletem ķabül èt sen daħı
- 57r10   ħaķķ dèdi kim öyle olsun ey la' in
seniñ olsun cümle ķāfirler hemīn
- 57r11   'āşīye ède şefā' at ol resül
ķalasın maħrüm oluban ey fużül
- 57r12   dilegini ħaķķķabül ètdi aniñ
uzun olsun dünyāda 'ömriñ seniñ
- 57r13   saña vèrdim saña uyup azanı
ķamuya ilet seniñle gezeni
- 57v1   añla imdi ey 'aziz-i mu' teber
diñlediñ ħöd nice oldu bu ħaber
- 57v2   bir günāh ètdi vü ādem aġladı
öyle aġladı ki baġrın daġladı

¹⁴⁸“...Allah, iyi davrananların ecrini elbette zayı etmez.”Kuran-ı Kerim, Hud Suresi, 115.

- 57v3 tañriya hõş geldi rahmet eyledi
kendi h^vanı ile anı toyladı
- 57v4 gör ‘azāzīl ol dağı etdi günāh
anı haqqdan bildi vü oldı tebāh
- 57v5 şuçı haqqdan bildi ol merdūd-ı haqq
ādem iseñ sen de bundan al sebağ
- 57v6 ādem iseñ sen de var ādem yolın
‘ālem-i vaḥdetde gör ādem ilin
- 57v7 dēv iseñ hōd yūri iblīs ḳatına
kendi hizbinden olup bin atına
- 57v8 ādem iseñ meskenet bābını tut
oynar iseñ nefs-i lu‘ bet-bāzı ut
- 57v9 dēv iseñ oldı ‘azāzīl yoldaşın
dūzāḥ içre bil ki ol durur işin
- 57v10 ādem iseñ ḳo bu ḫayvān işini
sūr gönülden dünyānıñ teşvīşini
- 57v11 ādem iseñ ma‘ nā içre ādem ol
kimde ma‘ nā var ise bil ādem ol
- 57v12 ma ‘nāsı olmayana ādem dēme
ama gelmezsen aña emek yēme
- 57v13 yā ilāhī ma‘ nā vēr gönümize
cārī oluban gele dilümize

- 58r1 dilümüzle biz seni yād edevüz
toğrı ādemler yolına gidevüz
- 58r2 eylesin tevbemizi sen kabūl
hem şefā' at ede bize ol resūl
- 58r3 yā ilāhī umarız luṭfiñ hemīn
dūzaḥ içre kıala ol maḥrūm la' in

BĀB-I SOVVOM DER- BEYĀN-I HİKĀYET-İ ŐĪT NEBĪ ' ALEYHĪ SELĀM

- 58r6 bāb -ı üçinciyi daḥı diñlegil
n'eylemiş ol Şit nebī añlağıl
- 58r7 diñlegil kim dünyāda ol n'eylemiş
dünyāda ol kıanķı Şan' at işlemiş
- 58r8 dünyāda çün evvel ol cullāh imiş
cümleten cullāhlara ol Őāh imiş
- 58r9 añladıñ ḥōd ḥaķķ te' ālā n'eyledi
uçmaķ içre südi panbuķ eyledi
- 58r10 anda incir vericegiz yaprağı
oldığı yerde ḥaķķa ādem yağı
- 58r11 anda panbuķ eyledi südi kıodı
dünyāya çekirdegin al gel dedi
- 58r12 anı cibril aldı geldi dünyāya
ekile panbuķ ola ādem yeve
- 58r13 ekilüp yayıldı cümle dünyāda
dünyāda yayıldı bilişe yāda

- 58v1   çün egirdi anı havvā anamız
bilüriz kim anamızdır yanımız
- 58v2   toğudı bēz eyledi şīt nebī
dēdi ādem ataya gey yā ebī
- 58v3   vērdi bir tennūrelık bēz ādeme
bēline bağladı érdi hōş deme
- 58v4   şofra yaydı şīt ādem öñine
sünnet oldı şofra yaymağşoñına
- 58v5   ger şoralar evvelā kimdir kōnık
şīte ādem kōndı bil tañrı tañık
- 58v6   kesdi etmek evvelā şīt nebī
hōş toğurdi etmek ile ādemi
- 58v7   şīte ādem çok du‘ ālar eyledi
rağmet etsün tañrı dēdi söyledi
- 58v8   fūta tutunmak bile andan durur
añladıñ tennūreyi kandan durur
- 58v9   dünyāda tennūreniñ aşlı budur
añladıñ hōd yaprağıñ aşlı nedir
- 58v10   kardaşından yanına kim geldiyse
lāzım idi şīte kim etmek kese
- 58v11   toğıduğından vēr dēdi bir fuṭa
‘avretini setr ederdi kim tuta

- 58v12 kim dilerse anlarıñla bulına
vère gömlek dünyāda haqqkūlına
- 58v13 her ki uryān tonada bunda ahī
anlarıñ şaffında qopa ol dağı
- 59r1 her ki konuq õnine şofra yaya
etmekinden yeyüben konuqtoya
- 59r2 konuğıñ hātırcıgın hoş eyleye
yaşşı söz ile konuğı toylaya
- 59r3 şit ile bile qopa yarınki gün
ola haşır içinde anıñ dün ü gün
- 59r4 ola hülle vèrdigi tonı aña
giydürivèr hülle gerekse saña
- 59r5 cennet içre anlarıñ ile bile
yeyüp içip gezesin gömlek ile
- 59r6 tañrınıñ didārını hem göresin
anlarıñla haqq yanına varasın
- 59r7 şit gibi sen de etmek kese gör
qatıcaqqomaq için bir kāse gör
- 59r8 şit gibi sen dağı yalın tonat
haqq sözi uçar iseñ ola qanat
- 59r9 ger eger culhā iseñ pīr-i keder ol
sen de aña git nitekim gitdi yol

59r10 bēzi kişi Őatıcađ olmaz  asel
Şatar iken  gme olursun dağal

59r11 yatlu olsa ey  d me b ziňe
ھاđđ yanında od getir r y ziňe

59r12 alur iken hem iken yer m yesin
ağcesini eksicek v rmeyesin

HİK YET-İ M N SİP

59v1 bir hik yet geldi dile diňlegil
bu hik yetden iŐ ni aňlađıl

59v2 var idi bir Şeyh ulu k mil kişi
   lem i re seyr idi anıň iŐi

59v3 adı ibrah m hem hav Ő  idi
k mil idi ھاđđ yanında h Ő  idi

59v4 d   im  iŐi anıň seyr n idi
   lem i re    deti cevl n idi

59v5 seyr  derken vardı bir Şehre ulu
 yle ma  m r i i tŐi tŐt lu

59v6 gezdi ol Őehriň i ini ser-t -ser
g rdi kimisi biŐer gibi keser

59v7 d di kim t cc r i ine varayın
s k-1 t cc r nice yerdir g reyin

59v8 vardı bir bir s k-1 t cc rı gezer
g rdi bir p r başına ŐarmıŐ mizer

- 59v9 dēdi bir dem karşıusunda tırayın
fi‘li kendüye uyar mı göreyin
- 59v10 şeyh oturup gözler anıñ n’ētdügin
göre ya‘nı nice alup şatduğın
- 59v11 bir elinde tesbîhi var çevürür
şeyh bildi kim üter hem kavurur
- 59v12 geldi bir kimse elinde bëzi var
ēde bāzār ya‘nı gide tizi var
- 59v13 kōdı piriñ öñine tiz bëzini
aluban şakladı tesbîh yüzini
- 60r1 bir eline aldı bëzi tizledi
tesbîhi şanduk içinde gizledi
- 60r2 dēdi bëziñ ēnsiz ancağ ey kişi
hem kışacığ işleme sen bu işi
- 60r3 seyrek işlersin işiñi ey fülān
kendüñi culhā şanursın sen hemān
- 60r4 çürük iplikle tōkumağıl bëzi
gör şunı görmez mi alanıñ gözi
- 60r5 niçe ‘ayb urdı birine miskiniñ
dēdi bundan pekçesi yeg eskiniñ
- 60r6 culhā miskin sözini gerçek şanur
kōdı gitdi öz bëzinden uşanur

- 60r7   dēdi kim māh birkaç aqçe çık hele
                   alasin tek öñüñe iplik gele
- 60r8   dükkānıma geldiñ alup gitmegil
                   sen bizim ile bu işi étmegil
- 60r9   şimdi bāzār içre bilgil katı çok
                   şehr içinde bizden ucuz nesne yok
- 60r10   bir seniñ gibi buraqdı bēzini
                   gitdi ayrıq göremedim yüzini
- 60r11   sen dağı öyle édüben gidesin
                   aqçeyi almayıcaq pes n'edesin
- 60r12   culhā baqar pīre bu tehlīl ile
                   çevürürdi tesbīhi tehlīl ile
- 60r13   kōrkar ol bēzi alup gitmeklige
                   başda uğrayam dēyü dağı yege
- 60v1   ʿārif ile ola gör sen āşinā
                   aldamasın zerq u tesbīh-i riyā
- 60v2   ʿārif olmayan ne bilsün her işi
                   tāc u hırqa görüben dēr ey kişi
- 60v3   zerq u tezvīr riyādan key şağın
                   bilmez iseñ ʿārif olğıl yağın
- 60v4   hırkası vü tācı pūtıdur anıñ
                   aña tapan nefsi itidür anıñ

- 60v5 öldürürseñ hırkayı çıkarırmaz ol
kabā geyüp bāzārına varmaz ol
- 60v6 kendi etmek bāzārı sünnet durur
şorar iseñ aña ol minnet durur
- 60v7 ‘ārif oldur bir zamān geye kabā
bir zamāndan çıkarup geye ‘abā
- 60v8 nefsi mūnis olmuş iken hırkaya
terk edip de yahşı tonların giye
- 60v9 mūnis ola bir zamān anıñ ile
geyüp anı otura saniñ ile
- 60v10 şöñra anı çıkarup geye ‘abā
‘ārif oldur put edinmeye kabā
- 60v11 halk içinde halkla olup kişi
halvetinde haqqıla ola işi
- 60v12 kimse anı zerķ u sālūs bilmeye
halvetinde ağlaya vü gülmeye
- 60v13 mūnisi terk etmedir işi anıñ
nesnesin sezmeye her kişi anıñ
- 61r1 mūnisi haqq ola anıñ dā’imā
kanda varsa demeye kim cāyima
- 61r2 şol ki tesbīhi anıñ putı ola
oķıya *lā-hūti nāsuti*¹⁴⁹ ola

---

¹⁴⁹ İlahî, Allah’a mensup olan.

- 61r3   şol ki tesbîhi êde boynına tavk
bil ki şeytânı durur andağı şevk
- 61r4   her ki tesbîh ile halkı aldaya
taşı boynundağı beñzer halçaya
- 61r5   hırka giyen yol varamaz bâver êt
pes eşek dağı giyer çul u çapıt
- 61r6   her kişiyi şüretiñ aldamasun
dilkülenüp dünyāsın irdemesün
- 61r7   kim ne bilsün elde tesbîhi uzun
işdirler dilde tatlu çok sözün
- 61r8   pes anıñ elinde tesbîhin görür
aldanuban her kişi aña varur
- 61r9   culhā miskīn gördi tesbîhi uzun
bêzcegizin şatmağa dikdi gözin
- 61r10   pīr o deñlü yèrdi culhāniñ bezin
hayrete varmış gören turur dizin
- 61r11   yatlu bêzdür hele gel māh aqçe çık
bu bêze çokdur bu deñlü aqçe çık
- 61r12   ey yatlu hele getür alalım
şunda yatsun şandık içre şalalım
- 61r13   bir kaç aqçe vèrdi eline anıñ
bu da degmez bilesin bëziñ seniñ

- 61v1 culhā aldı aqçesin girdi yola
göñli yavuz aqçesi döndi pūla
- 61v2 bir zamāndan geldi bir miskīn aña
dēdi kim bir eyüce bēz vēr baña
- 61v3 eyüce bēziñ var ise veresin
bēzim için yahşıcasin göresin
- 61v4 dēdi kim bir eyüce bēz almışam
seniñ için aqçesini vermişem
- 61v5 bēzi çıkardı bu kez eñlü gelür
iki evvel olduğuncaya gelür
- 61v6 ölçüben arşunıla gelür uzun
evleyüben gösterir bēzin yüzün
- 61v7 şıkça iplikden tokumış bir kişi
culhālarda eyüdür anıñ işi
- 61v8 tahtaya beñzer tokumış gör saña
yahşı bēzdir al oğıl lāyık saña
- 61v9 alur iken çok ‘ayıb taqmış idi
culhā miskīniñ için yakmış idi
- 61v10 şandık içinde yaticak gitdi ol
bilmezem kim n’eyleyüben n’etdi ol
- 61v11 öge öge bēzi şatdı yigide
pīr-i miskīn gele gibi ögüde

- 61v12 şeyh anı gözler idi görmedin
utanuban oldu kimse urmadın
- 61v13 vardı pīriñ katına şeyh-i ‘azīz
dēdi kim bu şüphemi eyle temiz
- 62r1 ben de varam şandık içinde yatam
ne revādır yürüyem‘ ayba batam
- 62r2 şandık içinde yatam ‘aybım gide
birkaç aqçe ile pīrim luḡf ēde
- 62r3 pīr aña dēdi kim ey şeyh-i kebīr
işimizden beñzer olmuşsın ḡabīr
- 62r4 şandık içinde ‘aceb ‘ayb gide mi
yā bu işi hiç kimesne ēde mi
- 62r5 dēdi kim şeyh gitdi gördim bēz tīzin
söyledi bēziñ kamu ‘aybın tīzin
- 62r6 tevbe kıldı pīr bildi suçımı
tevbe şuyı yudı pīriñ içini
- 62r7 tār-u-mār ētdi dükkāniñ raḡtını
şeyhe uydı yıqıdı nefsi taḡtını
- 62r8 pīr ērdi bir mübārek sā‘ ate
başladı günden güne ol ḡā‘ ate
- 62r9 kııl ḡazer bi’llāhi ey ednā şatan
ḡaḡқа varmaz dīnin ardına atan

62r10 alur iken yalanı çok söyleme
şatar iken de ayñen medh eyleme

62r11 ħaddi ile olsa işiñ dādı var
toğrulıķ ile işiñ bünyādı var

62r12 toğru yoldan ilediversen saña
azmayup kayıķmayavuz dört yaña

62r13 kulağuz sen ol bize yār-ı ħudā
dünyā sevmekten bizi sen kıl cüdā

62v1 yā ilāhī toğru sözden ayırmağıl
toğrulardan sen bizi ayırmağıl

BĀB-I ÇEHĀROM DER- BEYĀN-I ĦİKAYET-İ ĦAZRET-İ İBRĀĦİM SALAVĀT ʿALA
NEBİYYİNĀ VE ʿALEYHİ

62v3 söylegil ey tūtī-yi şirin-zebān
söziñ işiden olur ħayrān-ı cān

62v4 cān damağın kıl muʿ aţtar söz ile
ʿūd gibi kendüñi yaķ söz ile

62v5 āb u gilden bilmezem ben söziñi
cān u dilden bilürem ben söziñi

62v6 söziñ işiden melek taħsīn éde
āferīn sözini ħūr-i ʿīn éde

62v7 şaklamağıl cevherīden cevheri
zühre yüzün aç göresin müşteri

- 62v8 göster görgil gülünden āyine
tūṭī-dil söyleye bu āyine
- 62v9 tūṭī-dil āyine görse öter
şād oluban cān ilin öte öter
- 62v10 tūṭī dilsin bugün söyle kelām
söziñe müştākdır dil şubḥ u şām
- 62v11 çār-ı ‘aşḳ bu durur dördinci bāb
söylegil sözüñe ola fetḥ-i bāb
- 62v12 n’eylemiş dünyāda ibrahīm ḥalīl
anıñ ile n’eylemiş n’etmiş celīl
- 62v13 ol zamānda var idi nemrud la‘īn
tañrılık da‘vāsın eylerdi hemīn
- 63r1 çevre yanında müneccim çoğıdı
nesne var mı kim yanında yoğıdı
- 63r2 dēdiler bir gün aña kim ey ulu
‘ālem içinde bugün ḥükmiñ tolu
- 63r3 ol müneccimler ḳamusı geldiler
bu söziñ üzerine cem‘ oldılar
- 63r4 dēdiler kim bir veled gelse gerek
şer ‘ī ‘ālemde anıñ tolsa gerek
- 63r5 toğısardur ol veled daḥı bu yıl
büyümedin sen ānıñ ḳaydın yēgil

- 63r6 bütleriñi şıybanı uşada
hükmi anıñ hükmi ola her küşede
- 63r7 hem du'ā ile seni kıla helāk
leşkeriñle hem helāk ola simāk
- 63r8 dēdi ol mel'ūn ki baña bildiriñ
ķanda oğlan toğar ise öldüriñ
- 63r9 ol yıl içre toğanı hep kırdılar
küşe küşe şordılar yüridiler
- 63r10 anasından toğdı ibrahīm ĥalīl
şakladı nemrūddan anı ol celīl
- 63r11 bir mađāra var idi anda yağın
āzere dērdi anası key şakın
- 63r12 iledelim gel mađāra içine
n'eyledi öldüre bunıñ şuçı ne
- 63r13 ol mađāra içre iltüp ĥodılar
günde bir kez görünelim dēdiler
- 63v1 günde bir kez emzirirdi anası
oĥşayuban derdi ey dürr-dānesi
- 63v2 nice ēdüben seni şaklayayın
ķorķarım seni nice bekleyeyin
- 63v3 anası gelmese cebrā'īl gelür
ođlınıñ barmağın ağzına vērür

- 63v4 emer idi barmağın toyar idi
cebrā'îl ne dër ise uyar idi
- 63v5 bir yaşına vardı kimse görmedi
kanı oğlın deyüben hiç şormadı
- 63v6 on yaşarca oldu ibrahîm hâlîl
n'eylesün kim terbiyet êtdi celîl
- 63v7 taşra çıkdı gece yıldızlar görür
tañrı büyügi dëyüp hayrân kalur
- 63v8 yıldıza bakar iken gördi kamer
bu büyükdir tañrı bu ola meger
- 63v9 ol dağı batdı günü gördi hemîn
dëdi ol dem *lā uhibbū'l-āfilîn*¹⁵⁰
- 63v10 gördi günü büyük anlardan ulu
‘ālem içre nûrı anıñ toptolu
- 63v11 ol dağı tolunduğın gördi hemîn
yine dëdi *lā uhibbu'l-āfilîn*¹⁵¹
- 63v12 ya‘nî nesne kim toľuna sevmez
tañrı dëyü anıñ ardın qomazın
- 63v13 bu özündür her ki buña özenür
yazıcağız bunı söz çok uzanur
- 64r1 yine biz maqşüdümuza gelem
söz uzundur bu arada qalalım

¹⁵⁰ “ ... ben öyle batanları sevmem...” Kuran-ı Kerîm, Enam Suresi, 76.

¹⁵¹ “ ... ben öyle batanları sevmem...” Kuran-ı Kerîm, Enam Suresi, 76.

64r2 ya' nī ibrahīme dēdi haqq fetā
yigit oldı besledi āzer ata

ḳale allāh tebārek ve te' āla¹⁵²

64r4 ya' nī ibrahīm aḫīler ulusı
cümlesiniñ daḫı gökcek hūlusı

64r5 ol idi aḫī ḳatıksız yatmadı
at u deve vērdi hergiz şatmadı

64r6 ḳondı cibrīl evine niçe melek
şofra şaldı dēdi kim yemek gerek

64r7 yemediler ol melekler etmegi
ol ḫalīliñ şanadıñ gitdi ögi

64r8 anlarıñ yemedüğini tañladı
yememekden bir yamanlık añladı

64r9 sāre ana dēdi n' içün ḳorḳarsın
bunlarıñ gibi kişiden ürkersin

64r10 şor ne içün yemeyesiz yemegi
söleyesiz nicedür söz demegi

64r11 dēdiler kim şimdi nesne demeziz
biz bahāsın vėrmeyince yemeziz

64r12 dēdi ibrahīm bahāyı çok vėriñ
önüñizdeki ḫa' āmı yeg görñ

¹⁵²Yüce ve noksanlıktan münezzeh olan Allah'ın adıyla söyledi.

64r13 d diler nedir bah sı s ylegil
v relim biz  ok bah  Şerh eylegil

64v1 baŐlayasın bu a bismi'll h ile
h tm  desin da ı h mdu'll h ile

64v2 d di cebr 'il a a kim y  a ı
bil riz kim d ny da sensin sa ı

64v3 ey h lilu'll h   aceb bunca melek
sen bil rsin kim bular y mez y mek

64v4 bu  a'  mı sen bil rsin y meziz
muŐtıcıyuz sa a yatlu d meziz

64v5 h k  te'  l  sa a bir o lan v re
emri ne m nk d ola d 'im  ura

64v6 v resin adını isma' il anı n
ol ola hem m nis   y ri n seni n

64v7 bir riv yetde d diler ol zam n
cebr  'il k Őatdı ol Şeddi hem n

64v8 geydi bir Őalv r b zden ol h lil
yapdı andan Őo ra ol beyt-i celil

64v9 kimse  umm n giymez idi a a dek
ol zam ndan geydiler t  ba a dek

64v10 bir riv yetde bu isma' ilden  n
mekke yapdı  o dı isma' il Őo n

- 64v11   dahı d rler Şedd-i ibr h m hal l
aĥmede get rmiŐ id  cebr  ʻil
- 64v12   aĥmedi n b line k ŐatmıŐ id 
 oklar anda raĥmete batmıŐ id 
- 64v13   hır a kim geymiŐ id  hem ol res l
kend ye h Ő yaraŐırdı key uŐ l
- 65r1   bir ni e kişi d di kim y  hab b
Şimdi g rdi  bir   aceb nesne gar b
- 65r2   bir eri bir   avret ile t tdiŐ uş
get relim anları bir kişi k Ő
- 65r3   d di kim var y    al  ger egi g r
n rede n'eylediler key yaĥŐı Şor
- 65r4   Ő r-i haŐk  yumdı g zin girdi eve
varmış id  ol eve  ve  ve
- 65r5   yumdı g zin biri niz gits n dedi
ikise niz biri niz batsun d di
- 65r6   biri gitdi k aldı   avret yal nız
birisi gidicegiz pes a dı g z
- 65r7   kimse yokdur evde bir   avret t rur
ol evi  i inde yal nız g r r
- 65r8   geldi bir   avret var anda d di pes
y    al  sen d diği ndir s zi kes

- 65r9 ol münāfıklar dēdi yalan ʿalī
biz varalım bilüriz ʧođrı yolu
- 65r10 ol resūlu'llāh dēdi ʧok söylemeñ
şah ʿalī üstine ğavġā eylemeñ
- 65r11 ben ʿalī sözine inanırım hemān
sözi gerçektir anıñ étmeñ ğümān
- 65r12 tiz ʧıkardı hırķayı vērdi aña
bu münāfıklar ğörüp ķaldı ʧaña
- 65r13 bu sözi böyle dēdiler baʿzılar
şeddi dağı anda vērdi dēdiler
- 65v1 baʿzılar ķıldı bir rivāyet bu sözi
şüpheyne bırakmasun bu söz sizi
- 65v2 ğālibā yuķarġıdur ķavl-i şaġıġ
bunı dağı ğörmegil iñen ķabıġ
- 65v3 anda bildirdi ʧarık faķır aña
anıñ için mürşid oldı ol saña
- 65v4 bu ʧarıkı yaġşı añla ey aġı
ol nice étđi ise ét sen dağı
- 65v5 yol eriniñ serveridir ʧün ʿalī
yol erinden ol ki ğöstere yolu
- 65v6 yol eriniñ ğörevüz ğördüġini
yol eriniñ bilevüz bildüġini

BĀB-I PENCOM DER- BEYĀN-I HĪKĀYET-İ-ĦĀZRET-İ YŪSUF NEBĪ
   ALEYHĪ'L SELĀM

65v8 s yleyelim b b-ı pencomdan haber
 ol haberden c n n   re eşer

65v9 ol y dini  beşi budur bilesin
 k ŐŐa-yı y sufdur ag h olasın

65v10 ol ki buyırdı a na aŐsen kaŐaŐ
 di ler ise  k almaya g nl nde paş

65v11 aŐsenidir k ŐŐaları  dedi haŐk
 Ő z işit g ŐŐaları  oda yak

65v12 k ŐŐayı kim haŐk te'  l  s yleye
 ol hab bu'll h anı di leye

65v13 pes n' i un di lemeyesin sen daŐı
 k ŐŐayı kim ta rı deye ey aŐi

66r1 gel işit bu hiŐŐeden sen hişŞe al
 y sufi  bu k ŐŐasından k ŐŐa al

66r2 haŐk te'  l  k ŐŐa b ny d eyledi
 her kişiye hişŞe b ny d eyledi

66r3 k ŐŐa i re y sufa dedi fet 
 aŐiye gerek ki bu s zi tuta

66r4 g r fet  dediği n' i un a na haŐk
 anı işit kim ola sa na sebaŐ

- 66r5 öyle olsañ sen dağı olduñ fetā
yigide vü pāşāya olduñ ata
- 66r6 diñle yūsufı zeliḫā ḫālını
şerḫ édelim anlarıñ aḫvālını
- 66r7 kışşasından ba‘ zını söyleyelim
bu fetā bābın beyān eyleyelim
- 66r8 çün degil maḫşūd añı söylemek
ne ki var hep kışşayı şerḫ eylemek
- 66r9 ba‘ zı yérden cā-be-cā söyleyelim
ne ise ḫāli beyān eyleyelim
- 66r10 bir zamānda mālīk adlı bir kişi
dā’imā anıñ ticāretđi işi
- 66r11 yūsufı şatdı aña ḫardaşları
seyre varmış iken ol yoldaşları
- 66r12 mālīke şatdılar anı ḫul deyü
gitdi yūsuf n’eylesün çeker ḫayu
- 66r13 alubanı anı mışra vardılar
mışr ḫalkı yūsufı çün gördiler
- 66v1 arpa buğday ol zamān tatlı idi
ḫāli mışrıñ aña dek yatlı idi
- 66v2 mışra yūsuf giricek oldu ucuz
mışr ḫalkı cümle aña tıtdı yüz

- 66v3 d diler ne bahtlu kuldur bu kul
hem ucuzluk oldu dahi akce pul
- 66v4 nil tashdı ol g n içinde hem n
geldi eylik ne ki var gitdi yaman
- 66v5 h kim-i mışr zulm  derdi a na dek
zulm  derdi d 'im  t rmazdı dek
- 66v6 hakq hid yet verdi ol g nde a na
'adli yayıldı anı n hep d rt ya a
- 66v7 'adl-i n riyla m nevver oldılar
ehli mışrı n ağlar iken g ldiler
- 66v8 bu kulı n d rler ayağı kutludur
y z ni bir kez g ren umutludur
- 66v9 bir g ren bir dahi g rsem d r idi
y zim ayağına s rsem d r idi
- 66v10  n degil makş d olmasun dır z
ihtiş r  d p kılalım s zi az
- 66v11  nki m lik verdi anı şatmağa
akçesini c mlesine şatmağa
- 66v12 kurdılar bir k rs  altun altına
baturuban d rr   cevher altuna
- 66v13 d diler kim bir melek inmiş yere
kim y zini g re bi  altun vere

- 67r1 ehl -i mısrıñ küllī oldı müşteri
ne ki varsa vèrdiler elde varı
- 67r2 ağırınca kimi altun kim gümüş
kimi incü kimisi cevher dèmiş
- 67r3 çün zelîhâ işidür bu sözleri
oldı ‘ aşık yaş tıldı gözleri
- 67r4 yūsufi işitmegile sevdi ol
diledi kim ala ola kula kul
- 67r5 çünkü yüzün gördi kılmadı karar
vèrdi çok altun cevâhir mâl tavar
- 67r6 aldı hâtun yūsufi çok vèrdi mâl
mâl gitdi dahı cân u ‘ akl u bâl
- 67r7 aldı ‘ aşkı hâtunı günden güne
işî âh u zâr idi günden güne
- 67r8 niçe mekr u hîle ètdi ise bol
yūsufi şayd èdemedi bir kez ol
- 67r9 tıydı mısr ehli kamu hâtun işin
kanı ‘ arî kim kula koşdı başın
- 67r10 ‘ avreti mısrıñ kamu ta‘ n ètdiler
bir kulı sevmiş dèyü işitdiler
- 67r11 işidüp hâtun anı oldı melûl
dèdi kim geliñ göresiz niçe kul

- 67r12 bir yere çağırđı hātun anları
niçe ise aña ta' n edenleri
- 67r13 anlara ulu ziyāfet eyledi
niçe ni' metle buları toyladı
- 67v1 dēdi hātun bunlara ba' de'ṭ-ṭa' ām
göstüreyim yūsufi size tamām
- 67v2 ellerine bir bıçaḡ turunç ile
vērđi bunlar aldılar sevünç ile
- 67v3 yūsufi ḡomışdı perde ardına
kimse bilmezdi zeliḡā derdi ne
- 67v4 dēdi ey cān aç kerem ḡıl yüziñi
göreler işideler hem söziñi
- 67v5 çün yüzinden perdeyi giderdiler
yüzüni bu ta' n edenler gördiler
- 67v6 dēdi hātun kim turıncı kesesiz
gördüğümi göresiz söz kesesiz
- 67v7 keser iken ellerin toḡradılar
bilmediler kim neye uğradılar
- 67v8 dēdiler kim bu beşer degil melek
hey bunıñ yolına cān vėrmek gerek
- 67v9 dēdigimiz sözi ma' zūr ṭutasız
cehd ēdüben avlayasız utasız

- 67v10 hep dedikleri söze utandılar
yūsufiñ yüzini görüp kıandılar
- 67v11 ‘aşkḫālın añlamayan ta‘n eder
uğrayan bilür anı n’eyler n’eder
- 67v12 ‘āşık olmayan ne bilsün bu işi
bu işi bilen durur ‘āşık kişi
- 67v13 bilmez idi kim zeliḫā ne kııla
n’eyleyecek yūsufi ele ala
- 68r1 ne kıadar kim ḫonana düze özin
yūsuf anı göricek yumar gözin
- 68r2 başını kıalduruban bakmaz idi
meyl edüp göñli aña akmaz idi
- 68r3 hiç zeliḫā yüzine açmaz gözin
ol yanına gelse çevürür yüzün
- 68r4 ol sebebden yapıdı bir kıubbe ulu
gözü kııldı kıubbeniñ için tolu
- 68r5 iç dīvārın cümle gözğü eyledi
yūsufa gel dedi ḫālın söyledi
- 68r6 yūsufa ya‘nī ki ‘arz ede yüzün
gözüye bakıcağız göre yüzün
- 68r7 gel deyüben yūsufi kıoydı eve
geldi şeyḫān-ı la‘in éve éve

- 68r8   şād oluban dēr idi iblīs la‘īn
kim yūsuf olup durur baña yaqın
- 68r9   şimdi yūsuf ‘avrete göñil vère
enbiyālar defterinden haqq yère
- 68r10   bundan ulu ola mı baña dağı
ol nebī iken ola bana ağı
- 68r11   çünki yūsuf girdi hātun üstine
yūsuf añladı ki hātun qaşdı ne
- 68r12   her tarafından gördi hātuniñ yüzün
kancaru baqarsa ıramaz gözün
- 68r13   yūsufiñ hātuna meyli olmadı
görüben ağladı iblīs gülmedi
- 68v1   oldı şeytān anda çoqğor u hacīl
haqq fetā dedigine budur delil
- 68v2   qaçdı yūsuf etegi yırtıldı çün
sen bu işiñ aqlını bildiñdi çün
- 68v3   pāk idi yūsuf zinā kılmaz idi
hem zinā eden ile olmaz idi
- 68v4   ağı gerek kim zinādan pāk ola
haşr içinde yürüye bī- bāk ola
- 68v5   kim fetā lafzıyla ol da añıla
olmaya kim ağı yolın yañıla

- 68v6 eli pāk ola vü dili pāk ola
işi pāk ola vü yolu pāk ola
- 68v7 yürümeye yol eri nā-pāk ile
şoḥbeti her demde ola pāk ile
- 68v8 cehd édüben dünyāda pāk ola gör
pāk olan ayağına ḥāk ola gūr
- 68v9 pāklar şaffında ḳopar ey ḥudā
bizleri nā-pākdan eyle cüdā
- 68v10 bizi pāk eyle vü pāk ile ḳopar
ṭoḡru yoldan bilürem nā-pāk şapar
- 68v11 yā ilāhī ṭoḡru yoldan ḳullara
yoldaş eyle ṭoḡru [...]

BĀB-I ŞEŞOM DER- BEYĀN-I ḤİKĀYET-İ MŪSĀ NEBĪ MA‘A YŪŞA‘ NEBĪ
‘ALEYHE’L ŞALAVATŪ’L SELĀM

- 69r1 diñler iseñ édeyim el-fetḥ-i bāb
kime gelmişdür işit ḥaḳḳdan ḥiṭāb
- 69r2 dédiler mūsāya kim ā‘ lem durur
ḥaḳḳ yanında ‘ilmile ekrem durur
- 69r3 dédi mūsā kim benem ā‘ lem bugün
ḥaḳḳ yanında ‘ilm ile ekrem bugün
- 69r4 ḥaḳḳ te‘ālā dédi mūsā varasın
bir arada bir ḳulım var göresin

69r5 bilesin kim senden ol ā'lem durur
yanımızda senden ol ekrem durur

69r6 ögrenesin sen de 'ilmini anıñ
göresin kim nicedür 'ilmiñ seniñ

69r7 yūşa' yı bile alasın dēdi haqq
varuban sen alasın andan sebaqq

69r8 aldı mūsā yūşa' yı hıızra gider
yūş' a anıñ hādimi hıidmet ēder

69r9 aldı bir zenbıl yūşa' eline
ikisi giderdi hıızrıñ yolına

69r10 bu maħalde kışşayı zıkr ētmeziz
hıızr u mūsā kışşasına gıtmeziz

kal allāhu tebārek ve te'ālā ve izkale mūsā' l'il-fetāhu lā ebrāhu..¹⁵³

69r12 yūşa' ibn-i nūn hıidmet eyledi
haqq te'ālā lafz ile aña dēdi

69r13 hıidmet içine olan olur fetā
ne ki hıidmet var ise yigit tuta

69v1 hādım-i mūsā idi yūşa' nebī
ne buyursa dēr idi *lebbeyk¹⁵⁴ ebī*

69v2 ne buyursa emrine münkād idi
ne dēse yēlerdi şanki bād idi

¹⁵³“Allah buyurdu ki: Hani Musa beraberindeki gence şöyle demişti: iki denizin birleştiği yere kadar durmayacağım, ya da uzun zaman gideceğim.” Kuran-ı Kerim, Kehf Suresi, 60.

¹⁵⁴ Buyurun, emredin; Evet, doğrudur.

69v3 bili anıñ anda bili yoğıdı
dili varken şanki dili yoğıdı

69v4 görmek anıñdı özi görmez idi
bilmek anıñdı özi bilmez idi

69v5 bir sözine hiç anıñ dèmezdi lā
ne dèr ise dā'imā dèrdi belī

69v6 sözi olsa dèr idi fermān seniñ
derdi olsa dèr idi dermān seniñ

69v7 çün resūlu'llāh dèdi hıdmet èdiñ
hıdmet ehli gitdigi yola gidiñ

69v8 her ki hıdmet ède hıdmet bulısar
aña dağı soñra hıdmet olısar

kāle şalli allāh 'aleyve vessellemmen haedeme hıdime'¹⁵⁵

69v10 bu şaḥiḥ sözdür bunı tut ey aḥī
hādım ol maḥdūm olasın sen dağı

69v11 bu hikāyetden işit söz añlağıl
bu meşāyiḥ sözidür key tañlağıl

69v12 kim meger ḥamāma girmiş bāyezīd
rahmetu'llāhı 'aleyh olsun mezīd

69v13 kimse bilmezdi anı ne kişiydi
bilmez idi kimse kimiñ işiydi

¹⁵⁵ “Allahın Resūl’ü buyurdu ki: Hizmet edene hizmet edilir.” Hadis- i Şerîf.

- 70r1 fāriğ olup oturur bir kūşede
kimse bilmez yiñi fūṭa ḳuşada
- 70r2 kim kimi yur kimine fūṭa ṭutar
kimi şuya yayḳanur kimi batar
- 70r3 yerlü iseñ bir güzel fūṭa seniñ
her yeriñ baş ḳurnadan öte seniñ
- 70r4 gir ğarīb iseñ seniñ fūṭañ delik
véreler yırtıḳ ola bölük bölük
- 70r5 ılı şuda bir durur ulu kiçi
kim meger kim ola başında şacı
- 70r6 ger ola hürmet éder dellāk aña
ger şacıñ yoğısa ne hürmet saña
- 70r7 yayḳanacaḳ yer daḫı bulmayasın
bu ḫarābe sen meger gelmeyesin
- 70r8 yerlü iseñ dürlü dürlü ovalar
ḳurnaya varsa ğarībi ḳovalar
- 70r9 ger çıḳarsañ véreler bir pis fūṭa
pislik içre olmaya andan öte
- 70r10 böyle gelmiş cümle ‘ālem n’edesin
yayḳanasın tizce çıḳup gidesin
- 70r11 her ki ḫamāma gire olur ḳıcaḳ
kim ki görebilür anı baḳıcaḳ

70r12 külhan içinden ki külhancı çıka
bilür anı yüzine her kim baça

70r13 pîr-i taqvâ evine beñzer biri
görinür görenlere külhan kiri

70v1 rüşen olur taqvâ evi ey ‘azîz
şehvet ile eyle taqvâyı temîz

70v2 gelelim yine bu şeyhiñ sözine
otururken ne görindi gözine

70v3 kimi yunır kimisi de ovunur
kimisi de kaçınuban devünür

70v4 gördi bir pîr yalıñızca kaçınur
bir bucağda cümle halkdan yaşınur

70v5 bāyezīd esirgedi anı görüp
ovmağ için yanına vardı tırup

70v6 başına şu kodı yayğar şeyh anı
dédi kim esirgedim pîrim seni

70v7 bāyezīd ovar anı eli ile
ovar iken söyleşür dili ile

70v8 dēdi ey pîr yigit iken n’oladıñ
bir niçe kişiyi sen de ovadıñ

70v9 yigit iken hıdmet êtseñ sen dağı
şimdi êderler idi saña dağı

- 70v10 çün resūlu'llāh dēmişdür bu sözi
eylemişdir hādım anıñ'çün bizi
- 70v11 sen işitmediñ mi idi bu sözi
şimdi maḥdūm éde idi ol sizi
- 70v12 dēdi pīr işitmeseydim ey 'azīz
bāyezīd éde miydi beni temīz
- 70v13 yigit iken ben de ḥidmet étmesem
ḥidmet ehline yelūben yétmesem
- 71r1 şimdi hādım olmaz idi bāyezīd
saña érürdi şükür 'ömr-i mezīd
- 71r2 tañrı dostlarından idi pīr meger
ḥidmet için bağlamışlarmış kemer
- 71r3 yigit iken niçe ḥidmet eylemiş
aḥī olmuş niçe yédirmiş yemiş
- 71r4 şeyḥ bildi ol vilāyet nūr ile
bāyezīd bilmedi anı zor ile
- 71r5 bāyezīd ceḥd édūben bilimedi
evliyā içre anı bulımadı
- 71r6 dēdi ḥaḫka ben bunı bilimedim
bunlar içinde anı bulımadım
- 71r7 baña bildir yā ilāhī bunı sen
daḫı bildir bilmedim anı neden

- 71r8   ھاڭڭ te‘ālā dēdi yā şeyḥ-i kebīr
beni sevenden olursın sen ḥabīr
- 71r9   kimi ben sevsem anı bildirmezim
size daḥı anı oldur dēmezim
- 71r10   bir kiři maḥbūbını kime çaḫar
kimseye göstermez ol kendi baḫar
- 71r11   siz beni seviñ anı severim
kim bileyim dēse anı şavarım
- 71r12   yaḫşı devlet kim anı tañrı seve
kendüden ğayrıyı yanından ḫova
- 71r13   tañrı sevdüğü kişidir baḫtlu
evliyā içinde oldır baḫtlu
- 71v1   ḫidmet ile érdi her kim érişe
yigit olan ḫidmet éder dervīşe
- 71v2   ḫidmet ile érdi eren tañrıya
tañrı didārını gördi bī-riyā
- 71v3   hem resūlu’llāh işit kim ne dēdi
ḫādimidir dēdi ḫavmin seyyīdi
- 71v4   seyyīdü’l-ḫavm oldu ḫādım bilesiz
cehd édüben ḫavme ḫādım olasız
- 71v5   yā ilāhī bizi ḫidmet-kār ile
yoldaş eyle bizi ḫoma ‘ār ile

71v6   h idmet  d p biz dağı yol varavuz
                   şigi nde  uruban yalvaravuz

B B-I HEFTOM DER- BEY N-I H K YET-İ   ALİ KERREM-ALL HU VECHEHU-N M
  FT -HANENDE

71v8   ey   aliden dem uranlar gelesiz
                  i bu b b i inde ne var alasız

71v9   ol   alı n'eyledi n'etdi g r niz
                  yol i inde siz de  yle olı ız

71v10   yol eri bilmek gerekdir yol i in
                  g nlini  s rmek gerekdir te vi in

71v11   ol yedini  bu yedincisi tam m
                  bu idi b b ha m oldu ve's-sel m

71v12    n h lafetde   alı bil  o ıdı
                  ma   n  y zinden eger i  o ıdı

71v13   bu yediden  o ra a sam ta lama
                  sen bu i den hi  nesne a lama

72r1   bilesin dağı mu addemdir neb 
                  hem neb    den bil mu 'a  ardur vel 

72r2   ta rı bird r bil rim a med neb 
                   derem kim hem veliyyu'll h   alı

72r3   ol  az  kim a med ile   ziler
                  etmek i n binti y gr k t zılar

- 72r4 bindi aḥmed gāzīlerle atlanur
öyle şankim tāzılar kanatlanur
- 72r5 bir yol üzre bir qarıcık oturur
dā'imā dili şalavāt getirür
- 72r6 uğrar idi dā'imā aḥmed aña
dér idi kim bir su'ālīm var saña
- 72r7 ilk dèrdi sıyamıvuz kāfiri
yum tutup saña şoraram ey qarı
- 72r8 qarı şırsız dèr idi şırlar idi
qarıcuğa nesne vèrürler idi
- 72r9 yine aḥmed şordı aña ey qarı
şıya mı ki bizi ol kāfir çeri
- 72r10 qarı dèdi kim şıya kāfir sizi
şoñra yine döne tiz kāfir yüzi
- 72r11 vardı mü'min kāfir ile qarlaşır
kimi kaçır kimi gèrü dönüşir
- 72r12 öyle imiş tañrıdan ḥükm-i kazā
mü'mine kāfir èdisermiş cezā
- 72r13 bir mübārek dişi çıkdı aḥmediñ
ol resūlu'llāh muḥammed emcediñ
- 72v1 şındı mü'min leşkeri kaçdı gider
māteaḥmed dèr la'in feryād èder

- 72v2 gider iken bir çukur buldı resül
gizledi kendüyi añla key uşul
- 72v3 aydar anı evre bağıban arar
turmayup ol leşkeri gezüp turur
- 72v4 bir çukurda buldı aydar aħmedi
eline yapışdı vü ık gel dēdi
- 72v5 at çekdi bindi aħmed atına
kim durur kim vara aydar atına
- 72v6 na' re çekdi kırdı kāfir leşkeri
şanadıñ kim kırdı hep leşker varı
- 72v7 dēdi anda *lā- fetā illā 'alī*¹⁵⁶
neye kim şunar ise ērsün eli
- 72v9 dēdi hem *lā-seyfe illā zūlfikār*¹⁵⁷
yēre düşer kāfiri eyle ğubār
- 72v10 ğālib olup kāfiri hep kırdılar
şıbanı üstlerinden ırdılar
- 72v11 sūnniler tağılmışdı her biri
gezüben aradılar her bir yēri
- 72v12 her biri diriliben cem' oldılar
her arafdan yūğrişüben geldiler
- 72v13 bildiler kim aħmedi diri imiş
na' re uran ğaziniñ biri imiş

¹⁵⁶Ali' den başka yiğit yoktur.

¹⁵⁷Zūlfikārdan başka kılıç yoktur.

- 73r1 bildiler kim ol 'azāzīl çağıran
māte aḥmed deyübeni bağıran
- 73r2 şād oluban la'net êtdiler aña
ey 'azāzīl dēdiler la'net saña
- 73r3 çok münāfık gördi bu ḥālī hemīn
dēdiler kim şehir içi bundan emīn
- 73r4 at başını çevürüp tiz kaçdılar
göre idiñ şanadıñ kim uçdılar
- 73r5 varuban öldi muḥammed dēdiler
çok münāfık kūh-ı ḥarlar yēdiler
- 73r6 sūnniler cümle melūl olmışıdı
çok münāfık şād olup gülmişıdı
- 73r7 muştıcı şaldılar andan tiz variñ
neye vardı şehir içi ḥālīn görīñ
- 73r8 muştıcı varıcağız şād oldılar
küllī mü'min şād oluban güldiler
- 73r9 anda yine kāfir oldu münhezim
şanadıñ kim küllī oldu mün'adim
- 73r10 çün resūlu'llāh yine döndi eve
leşker ile vardılar éve éve
- 73r11 şehir halkı karşı çıkdı cümlesi
sevmeyeniñ kalmadı hīç ḥamlesi

- 73r12 şādılığla gelüben bulışdılar
birbiriyle sünniler görüşdiler
- 73r13 ‘ asker ile cümle şehre girdiler
er ü ‘ avret ol resūli gördiler
- 73r14 eylediler sünniler ḥamd ü ṣenā
ḥamdüli’llāh gitdi bu renc u ‘ inā
- 73v1 ol ḳarı dēmişdi kāfir şır sizi
aḥna duş geldi ey resūlu’llāh gözi
- 73v2 dēdi aḥna ey ḳarıcıḳ sen n’içün
sizi kāfir şır dediñ bizim için
- 73v3 sen neden bildiñ bizi kāfir şıya
ḳaçar iken bizi ḳuyuya ḳoya
- 73v4 ağlayuraḳ dēdi ḳarı yā resūl
bilürem kim her söziñ gelür uşūl
- 73v5 sen beni fāl ḫutubanı söylediñ
kāfiri mü ’mine taḳdīm eylediñ
- 73v6 ilk dēr idiñ buncadan mü ’mini şır
soñra dērdiñ yine kāfiri şır
- 73v7 bunda taḳdīm eylediñ sen kāfiri
fāl sensin pes ne bilsün bir ḳarı
- 73v8 pes seniñ ağziñdan aldım fālı ben
ne bileydim yoḥsa işbu ḫāli ben

- 73v9 pes dèdi aḥmed ki allāh söyledir
her ne iş kim işlene ol eyledir
- 73v10 iş anıñdır bilürem kim iş anıñ
kāfir ü mü'min ğanī dervīş anıñ
- 73v11 kāh kāfir leşkerin üstümize
ġālib eyler ğülüşür kāfir bize
- 73v12 kāh bizi ġālib eyler anlara
ġālib eyler cümle bī-īmānlara
- 73v13 kāh yuḡaru çıkarır kāh indirir
kāh ḡuyuya indirür kāh bindirir
- 74r1 kāh yere urup çıkarır dişimiz
kāh yine döner bitürir işimiz
- 74r2 bilürem ne kim var ise iş anıñ
n'eyler ise eylesün diler iş anıñ
- 74r3 çün bilürem *eynemā küntüm*¹⁵⁸ dediñ
her ne yerdeysem benim ḡaydım yediñ
- 74r4 pes ne ğuşşa baña çün sensin penāh
bir diş içün ne içün eyleyem āh
- 74r5 ben seniñem diş seniñdir baş seniñ
ġözlerimden aḡar ise yaş seniñ
- 74r6 anda aḥmed çoḡ münācāt eyledi
yārı ile yār sırrın söyledi

¹⁵⁸ “...nerede olsanız...” Kuran-ı Kerim, Hadid Suresi.

- 74r7   biz yine maqşūdımıza geelim
                 bu fetā bābını ele alalım
- 74r8   bu idi bābı ki yazdım söyledim
                 her birin bir dürlü tafşil eyledim
- 74r9   kimi şofra idi vü kimi fetā
                 kimi bile çutmağa vèrdi fūça
- 74r10   çün resūlu'llāh dèdi benven fetā
                 hem fetāya qardaşam ben hem ata
- 74r11   hem fetā dīnen daḡı kimdür biliñ
                 ben dèyeyin siz biraz agāh oliñ
- 74r12   birisidir anıñ ibrahīm ḡalil
                 aña daḡı hem fetā dèdi celil
- 74r13   evvel oldı ol fetā şoñra aḡi
                 aḡilik eyledi anı şeyḡ daḡı
- 74v1   sen de hem fetā olasin hem yigit
                 bu sözimden alur iseñ sen ögit
- 74v2   şoñra aḡilik seni şeyḡ eyleye
                 ḡalkçoyurmaz tañrı seni çoylaya
- 74v3   birisi yūsufdur anıñ ey ata
                 anıñ adına oḡudı ḡaḡḡ fetā
- 74v4   kimseye meyl ètmedi ol pāk idi
                 ḡaḡḡ yolında zehresi hem çāk idi

- 74v5 pāk olursañ olasin sen de fetā
 ھاڭڭ yolında ʔedesin ھاڭڭdın duta
- 74v6 ھاڭڭ yolına ʔedesin mālīk fedā
 bu vüçüđiñ milkine sultān ʔede
- 74v7 pāk olursañ sen de sultān olasin
 ھاڭ olursañ derde dermān olasin
- 74v8 ھاڭ olusañ seni sultān eyleye
 cān vērirseñ cān u cānān eyleye
- 74v9 hem fetādur yūşa^ʕ ibn-i nūn daħı
 ھاڭmetiyle buldı yolu ey aħı
- 74v10 ھاڭmet ʔederseñ fetā dērler saña
 tañrı içün yeŀer iseñ dōrt yaña
- 74v11 bir uluya sen de ھاڭış özüñi
 ayağına ھاڭrak eyle yüzüñi
- 74v12 anlarıñla sen daħı añılasın
 olmaya kim yoluñı yañılasın
- 74v13 bir dinledi *lā fetā illā ʕalī*¹⁵⁹
 ol ʕalī kim açıvērđi bu yolu
- 75r1 ger ʕalī yolın varasın sen daħı
 ھاڭ içinde olasin sen daħı
- 75r2 ھاڭڭ yolına mālını vērür idi
 ne ki buyursa anı ھاڭıur idi

¹⁵⁹ “Ali’den başka yiğit yoktur.”

- 75r3 işit andan bir hikāyet ey ulu
olmuşıdı nūr-ı haqqıyla tolu
- 75r4 ezherine bir gün erişmiş maraž
bu sözimden añlağıl nedir ğaraž
- 75r5 hasta oldu ikisi evlādınıñ
kim şafası kalmadı hiç şādınıñ
- 75r6 geldi aḥmed ikisini görmege
oturup hātırlarını şormaya
- 75r7 şordı cecdi hātırını anlarıñ
ikisini hastaca olanlarıñ
- 75r8 bir ḥasāndır hem ḥüseyindi biri
ata ana oḥşar idi birbiri
- 75r9 dedı aḥmed yā ‘alī nezr eylegil
kuvvetiñ yetdügi neyse söylegil
- 75r10 üç gün oruç nezrim olsun dēr ‘alī
şihḥat ersün tek bulara dēr velī
- 75r11 dediler yā fāṭıma sen daḥı ét
bu ‘alī gitdügi yola sen de git
- 75r12 fāṭıma dēr üç gün oruç baña da
nezr gerek dedi fızza saña da
- 75r13 fızza daḥı cārīyeydi anlara
ḥādım idi anda yol varanlara

75v1 oruça nezr êtdiler üçer üçer
bu nezrden şanma kim anlar kaçar

75v2 aḥşam oldu niyyet êtdi nezr için
diñle imdi n'eyledi anıñ için

75v3 üçi dahı nezrini kıldı edā
kim umarlar ḥastaların şağ êde

75v4 yêecek yoḡ aḥşam oldu çün yaḡın
nefslerine vèreler oruç ḥaḡḡın

75v5 ḡoñşılıḡdan bir çanaḡ un aldılar
yoḡurıban bir araya ḡodılar

75v6 üçi için üç çörek eylediler
iştir anı biştirüp n'eylediler

75v7 aḥşam oldu öñlerine aldılar
yemek için bir araya geldiler

75v8 ḡapudan bir şey'en li'llāh geldi ün
dêdiler miskīnleriz açız bugün

75v9 çün 'alī işitdi miskīnler ünin
miskīne vèrdi öñinde çöregin

75v10 fāḡıma dèrsen vèricek ben dahı
bu arada yenmesün ancaḡ aḡī

75v11 fızza dèr miskīne ben de vèürem
çıḡaram miskīnleri hem görürem

- 75v12 etmegini üçü dahı vèrdiler
 apuda çün bunca miskîñ gördiler
- 75v13 şavma niyyet ètdiler yine üçü
 vèrdiler miskînlere yanup içi
- 76r1 yine aşam oldu üç çörek dahı
 bişürüben vèrdiler anı aî
- 76r2 apuya gelüp yetimiz dèdiler
 üçünü de ol yetimler yèdiler
- 76r3 yine niyyet ètdiler şavma vişâl
 kimde vardır gel èt işbu hışâl
- 76r4 üçü dahı vèrdi üçinci gece
 ha yanında yerleri oldu yüce
- 76r5 èrte şihhat vèrdi tañrı şayruya
 öyle sağ oldu ki şayru kim deye
- 76r6 ol üçinci de esire vèrdiler
 biz esiriz deyü aşam geldiler
- 76r7 ha te‘alâ vèrdi şihhat anlara
 şihhat èrdi şayru olan cânlara
- 76r8 dèdiler kim dedemüze gideriz
 çünkü sağız bunda yatup n’èderiz
- 76r9 ol ‘alî çün alkdı uyurdı gider
 ol resûlu’llâh işit gör kim n’èder

76r10 fāriğ olup mescid içre oturur
hel etāyı anda cibril getirür

76r11 nezrine çünkim ‘alī kıldı vefā
biz de evlādına étmeziz cefā

*ķāle’l allāh tebārek ve te‘alā yūfūne bin nezri ve yeķāfūne yevmen ķāne ķerruhu
musteķirān ve yuķ i‘mūnet ta‘āme ‘alā ķubbiķi miskīnen ve yetīmen ve esīrā¹⁶⁰*

76v1 yémeyüp miskīne vėrdiler ķa‘ām
nezrine kıldı vefā üķi tamām

76v2 yémeyüp bir gün yetīme vėrdiler
hem üçinci gün esīre vėrdiler

76v3 ol ķa‘āmı hem liveķi’llāh çün
yėmediler vėrdiler bildim n’içün

76v4 ben ķabūl eyledim aniñ nezrini
dėyesin aķķāb bile ķadrini

76v5 ol resūlu’llāh ‘alīye gelmege
gelür idi bu ķaberden vėrmege

76v6 uğradı gelür ķüseyinle ķasan
ķiķķat ermiş başları olmış esen

76v7 ikisiniñ ortasındadır ‘alī
üķi gelür ķutuban ķoķru yolu

76v8 bulısuban dėdi aķmed ķaķķ sözün
ķāh-ı merdān ķād olup açdı gözün

¹⁶⁰“Adaklarını yerine getirirler ve bir günden korkarlar ki: Onun ķerri etrafa yayılmıştır ve yemek yedirirler onu sevdikleri halde yoksullara ve yetimlere, ve esir olanlara..” Kuran-ı Kerim, İnsan Suresi ,7.

- 76v9   hem ‘alīye oꞗudı ol āyeti
bu ‘alī çoꞗ aꞗladı ƙatı ƙatı
- 76v10   bildiler kim ol ‘alī ekrem durur
ħaꞗƙ yolında cümleden ā‘lem durur
- 76v11   ne dêmekdir añladıñ mı ey aħı
ħaꞗƙ yolında yê vü yêdir sen daħı
- 76v12   miskīni vü hem yetīmi gözlegil
ƙanda giderse esīri izlegil
- 76v13   görmemisin aña indi hel ātā
hem resūlu’llāh dēdi sensin fetā
- 77r1   şir-i ħaꞗƙ idi ‘aliyyu’llāh idi
‘ālim idi hem veliyyu’llāh idi
- 77r2   şir- veş depren bu yolda ey aħı
ħōř fetādur deyeler saña daħı
- 77r3   zü’lfikārlāyı algıl dilüñe
gelmeye ƙorƙudan iblīs yoluña
- 77r4   māsivāyı lā ile ƙať‘ eylegil
ƙalma anda dā’im illā söylegil
- 77r5   lāne kılsañ bil fenāsın ey cuvān
ğayrı ħaꞗƙı bilesin lā dēr hemān
- 77r6   her ki illā buldı ol buldı beĕā
bil ki řeksiz êrdi ħaꞗƙa muťlakā

- 77r7   ğayrı ile ayruķ olmaz ol fetā
küllü şeyle bulmaz ol daħı cezā
- 77r8   şofra yaydı şīt nebī oldu aħī
şofra yay sen daħı olasın aħī
- 77r9   toķıdı bēz hem yalın toñatdı ol
anıñ için oldu haķķa toğrı kul
- 77r10   sen de yalın toñadırsañ ey cuvān
vèreler yarın saña emn ü amān
- 77r11   nefsine bıraķdı çün ādem şuçı
dēdi yā rabb sen ulusın ben kiçi
- 77r12   anıñ için haķķ anı ‘afv eyledi
rahmet-i h^vāniyla anı toyladı
- 77r13   ētdüđiñi sen de nefsindeñ bilüp
ađlayasñ dā’imā miskīn olup
- 77v1   sen daħı eksigiñi bil ey aħī
yarlığaya haķķ çalab seni daħı
- 77v2   añladıñ mı kim durur yēdi kişi
haķķ yanında anlarıñ bitdi işi
- 77v3   dēyeyim ben anları yine saña
sen kulađıñ toñasın benden yaña
- 77v4   biri ādem biri şīt biri haļil
biri yūsuf kim fetā ētdi celil

- 77v5 biri yūşa‘ hem muḥammed hem ‘alī
kimisi peygamber ü kimi velī
- 77v6 kimine dēndi fetā kime aḥī
hem aḥī idi bular hem şeyḥ daḥı
- 77v7 ger fetā iseñ bulardur pīşrev
ger aḥī vü şeyḥ iseñ der pes birev
- 77v8 bu idi bāb içre bunları dēdik
her biriniñ ḥālını şerḥ eyledik
- 77v9 añladıñsa sen de öyle édesin
anlarıñ şuyınca sen de gidesin
- 77v10 bu idi bāb bunda ḥaṭm oldı hemīn
ḳuvvet étdi bize rabbü’l-ālemīn
- 77v11 bu fütüvvet-nāme uş oldı tamām
yazup anı ḥaṭm ḳıldık ve’s-selām

BĀB-I DER- BEYĀN-I MEŞĀYİḤ-NĀME VE ŞIFATHĀĀDĀBHĀ BĀB-I SĀLĪK

- 78r1 ḳanı ol ṭālib ki şeyḥ isterdi ol
mürşid olup göstere idi aña yol
- 78r2 ḳanı ol mürşid gerek baña dēyen
gelsün imdi édeyin kimdür uyan
- 78r3 ḳanı ol şadık ki yolda cān vère
ḥānumān u māl u genc u kān vère

78r4   kanı cān terk eyleyen cānān için
vèrmeyen cān bulmadı cānān için

78r5   cānını terk eyleyen buldı anı
terk éderem cānımı déyen kanı

78r6   érmedi cānānına cānın seven
bulmadı maqşūdını dünyā kıovan

78r7   dünyā ile dīn cem' olmaz biliñ
düşmen olan yere dōst girmez biliñ

78r8   halk édelden berü dünyāyı hudā
sevmez anı kendüden kıldı cüdā

78r9   her ki dünyā sevse ol bulmaz haqqı
göñlini aña vèren olur şākī

78r10   kendüye haqq anı mağzüb eyledi
terk éden kişiyi maḥbūb eyledi

78r11   dèmedi mi anı ol ḥayru'l-beşer
terki için bize ol vèrdi ḥaber

78r12   āḥiret ehline hem dèdi ḥarām
sem' iñe erişmedi mi bu kelām

78r13   dünyā ehline ḥarāmdır āḥiret
çünkü ḥayvān yèmedir ol āḥiret

78v1   her ki ehl-i allāhdır ikisi daḥı
çün ḥarām oldı vü terk ét sen daḥı

- 78v2 kim ki terk  tdi ise  rdi ha ka
bil ki  eksiz ha ka  rdi mutlak 
- 78v3 her ki ha k sevg sini kıldı kab l
hergiz ol d ny  i un olmaz mel l
- 78v4  demi kim evvel  halk eyledi
  arz -ı  an  at  d ben halk eyledi
- 78v5 kar u tutdı  deme her  an  atı
kim kab l eyleyeler ol mi neti
- 78v6 g rdi  dem  an  atı her ne ki var
her biri iz birin eyle  i tiy r
- 78v7 her biri bir  an  atı kıldı kab l
hi  kab l eylemedi bir ni e kul
- 78v8 d di ha k kim siz n' un kılmadı ız
bunca  an  atdan birin almadı ız
- 78v9 d diler kim biz seni kıldı kab l
sen y tersin bize olmazız fuz l
- 78v10 ha k te   l  dedi kim   izzim ha k ı
olmaya d ny da sizden muttak 
- 78v11 sizden ayru olmayam ben d ny da
benim ile  alasız d ny  gide
- 78v12 siz ba na g zg  olasız g reler
size kar u mest u hayr n turalar

- 78v13 kim beni görmek diler görsün sizi
sizde göre beni hem olan gözi
- 79r1 benim ile tuta siziñ eliñiz
benim ile söyleye hem diliñiz
- 79r2 benim ile göre siziñ göziñiz
benden ayru olmaya hem sözüñiz
- 79r3 benim ile işide hem sem' iñiz
benim ile yana dilde şem' iñiz
- 79r4 her ki ma' nā göz ile göre sizi
beni göre andağı ma' nā gözi
- 79r5 her ki pustī göz ile bağa size
biz dağı görünmeyevüz ol göze
- 79r6 ğaybım esrārını size bildürem
ğayrınıñ birine ' aynı talduram
- 79r7 her ki münkir olsa size tamuya
koyam anı bildürem hem kamuya
- 79r8 kimdür anlar añladıñ mı ey kişi
ol durur kim haqq yanında bitdi işi
- 79r9 evliyādır anları bilmek gerek
kanda ise anları bulmağ gerek
- 79r10 evliyādır eyleyen haqqı kabül
evliyādır haqqkatında toğrı kul

79r11 evliyādır bizi irşād eyleyen
evliyādır ḥaḳḳḥ^vānıyla toylayan

79r12 evliyādır bizi bize bildüren
evliyādır ağlar iken güldüren

79r13 evliyāyı bul kim anı bulasın
çünkü bildiñ sen ḥaḳḳıyla bilesin

79v1 evliyādır bildüren toğru yolu
evliyādır tañrınıñ toğru kulı

79v2 evliyādır evliyādır evliyā
evliyādır bizi ileten tañrıya

79v3 evliyā çok ‘ālem içre bilesin
birisini isteyüben bulasın

79v4 özüñi eylesin teslīm añā
ḥaḳḳ yolunu göstere ol da saña

79v5 evliyānıñ lik niçe kısmı var
her biriniñ niçe dürlü ismi var

79v6 kimine ‘ām dërler kimine ḥāşş
kimine dërler ḥāşşu’l-ḥavāş

79v7 ba‘ zılar meczūb-ı sālīkdir anıñ
ba‘ zısı bilgil ki mālīkdir anıñ

79v8 ba‘ zısı sālīk durur meczūb degil
n’ola olsa ol dađı ma‘ yūb degil

- 79v9   ba‘ zı meczūbdur anıñ étmez sülük
niçeler qalmışdur anda bir bölük
- 79v10   cümlesini bunda tafşıl édeyim
yazubanı sözi tekmil édeyim
- 79v11   çün fütüvvet-nāmeyi yazdım tamām
kim pāşadır kim aḥīdir kim imām
- 79v12   bir ‘ azizedir bize kim luḥf édeñ
kim meşāyiḥ yolına daḥı gideñ
- 79v13   biz de teslīm étdik anıñ sözini
yazalım dedik bu söziñ ḩozını
- 80r1   niçe kısm imiş buları diñlediñ
her biriniñ adlarını añladıñ
- 80r2   ol ki sālİK hem daḥı meczūb idi
ḩaḩḩatında cümleden maḩbūb idi
- 80r3   ol ne iş işledi buldı bu işi
anı işlemek gerek ḩālİb kişi
- 80r4   ḩālİb idi ol da şeyḩ bulmışıdı
ol da şeyḩi göñline girmiş idi
- 80r5   étmiř idi özünü teslīm aña
ḩİç ḩoyumazdı özini dört yaña
- 80r6   şeyḩ öñinde ḩalvete girmiş idi
ne ki görse şeyḩine şormuş idi

- 80r7 zühd ü takvā ile girmişdi yola
bakmaz idi dünyāda aqçe pūla
- 80r8 vĕrseler de çok yĕmek yĕmez idi
ğayrı söz söyleseler dĕmez idi
- 80r9 sözi tevħĭd idi dilinde müdām
dilinde almaz idi ğayrı kelām
- 80r10 gzni amazdı kimse yüzine
hĭ klaktutmazdı ğayrıñ sözine
- 80r11 geçe gündüz dā'imā meşgl idi
şeyħ yanında çatı mağbl idi
- 80r12 zāhid-i fi'llāh idi hau'l-cihād
ihtidā kılmışdı şeyħi ictihād
- 80r13 māsivādan cümleten geçmiş idi
cān u gñlin hażrete açmış idi
- 80v1 āferĭniş seyrini kıldı tamām
cümle mağluğ ne ise bildi tamam
- 80v2 cezbe-yi ha geldi aña añsızın
kendüye ilette anı geñszin
- 80v3 kendi ismin ism-i hakıldı fenā
şeyħ-i manşr burada dĕdi ana
- 80v4 hem ana ismi idi ismi anıñ
mürşid oldur ismiñi bile seniñ

- 80v5 her kişiniñ ismi ismiñ mazharı
ismiledir ismi ismiñ mazharı
- 80v6 ism-i manşūr kıān^ç oldı ismine
kıldı kıurbān cānın ismiñ haşmına
- 80v7 göñliñi manşūr pāk kılmış idi
tañrınıñ varlığı hep tılmış idi
- 80v8 dēdi manşūrıñ dilinden haqq ana
dile gelen bu durur pes ne dine
- 80v9 nitekim mūsā şecerden işidir
yāhū bir tağda varır ün işidir
- 80v10 işidir mūsā ana allāh ünini
ol ağaca döndüricek yönini
- 80v11 oldı manşūrıñ vücūdı bir şecer
bu ana allāh āvāzın vērde haber
- 80v12 çün ana allāh sözini işitdiler
işit ol bī-çāreye gör n'ētdiler
- 80v13 işit imdi bu söze n'oldı sebeb
eyler idi şiblī manşūrdan taleb
- 81r1 ikisi bir vākı^ç a görmüş idi
manşūr evvel şeyhine dēmiş idi
- 81r2 vākı^ç asın şeyh tesellī ētmedi
şiblīyi diñledi kıoyup gitmedi

- 81r3 bir ağaç başında an var d di Şeyh
pes tesellianı oyup gitdi Şeyh
- 81r4 d di manş r hıradan sen ıasın
 yle olsa bu ariki yıasın
- 81r5 hıradan sen ımıyınca olmaya
bu ağada anı kimse g rmeye
- 81r6 her aan kim hıradan sen ıasın
bu ağaç başında ana baasın
- 81r7 gitdi manş r girdi Şibli ieri
urdu  Őiginde varmadı geri
- 81r8 vı' a sen Şeyhine Şibli d di
di ledi manş r anı ne d di
- 81r9 Şeyh teselli ıldı Őiblini n s zin
p ri manş r iŐidip adı g zin
- 81r10 aırıp d di ana all h s zini
yaar idi kime ıtsa y zini
- 81r11 pes ana all h d di manş r g rdiler
ne i n d di  de y ben Şordılar
- 81r12 d di all hdur bunu de yen d di
ben d mezem bu s zi de yen d di
- 81r13 h kim   ine iletdiler anı
d diler terk eyle d geriz seni

- 81v1   tũtĩn ađzĩn dẽdiler sũylemesin
kãfir olur bu iŖi iŖlemesũn
- 81v2   tũtdĩ ađzĩnĩ anĩn berk bir kiŖi
ya' nĩ terk ẽde dẽyũ iŖbu iŖi
- 81v3   cũmle ã' zã dẽr ana allãh ãvãzĩn
pes bular ancađŖanurdĩlar sũzin
- 81v4   dẽdiler kim baŖĩnĩz đadd uralĩm
bir dađĩ sũyler mi anĩ gũrelim
- 81v5   baŖdĩlar seksen ağağ đadd urdĩlar
dađĩ sũyler cũmle ã' zã gũrdiler
- 81v6   đadd urĩnca iŖidirdilerdi sũzin
lã- tağaf akbil đakk¹⁶¹
- 81v7   ben ururam ağacı avãz gelũr
dũgdũgũmce ben dađĩ geñez gelũr
- 81v8   cũmle mũftiler bu đãli gũrdiler
ũldũriñ tĩz dẽyũ fetvã vẽrdiler
- 81v9   đũn Ŗerĩ' atden bu bir đopardĩ đãŖ
vãcib oldu kim yẽrine đopa baŖ
- 81v10   cũmle đalk manŖũra ẽtdiler gũlũ
Ŗeyđe varup dẽdiler kim ey ulu

¹⁶¹."Korkma, geri dũn" anlamına gelen bu sũz Kuran-ı Kerĩm'deki Kasas Suresi, 31'de geçen "akbil ve la tekaf" ayetine atĩftir.

- 81v11 d diler kim siz de fetv  v resiz
yohsa siz de anı ile  lesiz
- 81v12 Şeyh iŐidine d di kim varınız
bu gece bir hamle s kin olunuz
- 81v13  rte olsun biz de anı g relim
ne i n d di bu s zi Őoralım
- 82r1 anı hapse Őalıbanı gitdiler
ol gece f riğ oluban yatdılar
- 82r2 kaldı Şeyh teŐviŐ içinde ol gece
fıkr  der kim n'eylesem n'etsem nice
- 82r3 hırka içre ben nice fetv  v rem
kim meger bu hırkayı ben ıkaram
- 82r4  rte oldu hırkayı çıkardı ol
Şer'i tonlar geydi fetv  v rdi ol
- 82r5  rte manŐurı aluban geldiler
dahı ol h l  zre turur g rdiler
- 82r6 çok naşihat  tdiler kılmaz kab l
h Ő ferahdır g nli hiç olmaz mel l
- 82r7 kışŞayı çok da uzadıp n'edelim
ba'zı d y  s zimize gidelim
- 82r8 bir niçe g n g t r p get rdiler
bu ulular çok naşihat v rdiler

82r9 d r idi kim s z niz  arc eyleme 
buncılayın s zi ba a s yleme 

82r10 iŐniz ne ise eyle  ba a siz
t  ebed manş r işini a a siz

82r11  apsde iken bir g n  dem Şaldılar
 apse var manŐ r  bir g r d diler

82r12 yine bir g n  apse  dem Şaldılar
 aps yo  manş r oturur g rdiler

82r13  apsde yine oturur g rdiler
bu ne iŐd r d y  a a Şordılar

82v1 anda kim ben yo dım  aps var idi
benim ile ol  an  dil-d r idi

82v2 d st da' vet  tdi ben anda idim
g rmedi niz mi beni  anda idim

82v3 Şimdi uş  alime  odı ol  ab b
n'ola za met v rse iz oldur  ab b

82v4 yine  apsten  ıkarup get rdiler
bir araya  anıŐıp oturdılar

82v5 kimisi d r  ld r n Şer' i bozar
diri  orsa ız bunu '  lem azar

82v6 kimisi d r d gibeni  ovalım
 av adır bu  stimizden Şavalım

- 82v7 kimisi d r kim elini keselim
fitneyi oğaltmayalım başalım
- 82v8 cümlesi bir yere odılar sözi
öldürelim görmeye kimse gözi
- 82v9 hem elini ayağını keselim
dağı andan şoñra d ra aşalım
- 82v10 aldılar manş rı d ra gitdiler
yakmağ için şanki n ra gitdiler
- 82v11 ol arada bir kişi vardı meger
d di manş r v r bize  ařđdan haber
- 82v12 d di manş r   g n olsun gelesin
bu su ʼaliñ sen cev bın alasin
- 82v13 d r ađacınıñ dibine vardılar
yine anda çok naşihat v rdiler
- 83r1 kimisi  ld relim d r kimi yok
yine anda ulular tanışdı çok
- 83r2 d di manş r *uç t l niy -şik t*¹⁶²
*ķadra eyn  inne fi ķatli ģay t*¹⁶³
- 83r3  ld riñ tiz ola mem tim ģay t
işideler vaşfımı buña   in t
- 83r4 d diler elin ayağın kesesiz
kend den dirlik  m din kesesiz

¹⁶²” Ey g venilecek, inanılacak kişiler!” Mesnevi 3. cilt, 3839.

¹⁶³”Beni  ld r n, benim  ld r lmemde hayat vardır” Mesnevi 3. cilt, 3839.

- 83r5 kesdiler iki elin evvel anıñ
dédiler aqsun biraz hālā qanıñ
- 83r6 qanını sürdi qolına yüzine
baqmaz idi kimseniñ hiç sözine
- 83r7 dédiler n'ičün edersin bu işi
qan süre mi yüzine hergiz kişi
- 83r8 dédi kim dōst ile qıluram niyāz
pes gerek anda iki rek^c at namāz
- 83r9 ol namāza qanı 'āşıkdır vuzū'
her ki 'āşıkdır bilür bu nīk-hū
- 83r10 iki el iki ayağın kesdiler
dāra andan şoñra varup aşdılar
- 83r11 dökilen qanı *ene'l-hakk*¹⁶⁴ yazılır
şanadıñ demiş qi tıgla qazılır
- 83r12 her ne urgān aşdılsa üzilür
ulular anı görüben bozılır
- 83r13 bu ulular bu işe hayrān qalır
cümle baqıp deng u ser-gerdān qalır
- 83v1 dédiler manşūra kim n'etmek gerek
seni aşup yā qoyup gitmek gerek
- 83v2 dédi kim zencir olursa tutmayam
kendim aşılam siziñle gitmeyem

---

¹⁶⁴ Ben Hakk'im.

- 83v3 siz degilsiz beni bunda dār eden
dōst zūlfidir beni ber-dār eden
- 83v4 görmez isem ger ben anıñ zūlfini
bunda siz dāra çekemezsiniz beni
- 83v5 çünkü gördim zūlfini dārımdur ol
dertlü yerim çok benim dārumdur ol
- 83v6 çünkü aşdı zūlfine siz varasız
beni ancak kaldırasız dāra siz
- 83v7 gideriñ urganı dārı kaldırıñ
şalvériñ siz beni ayrık gidiñ
- 83v8 aşılıban dār ağacına tıram
ol tecellî ede ben anı görem
- 83v9 sonra andan taşınızı atasız
ben ölem siz rāhatıla yatasız
- 83v10 şeyh aña dedi ki manşūr söyleme
tizcek aşıl çok da' vā eyleme
- 83v11 pīr-i ma' nā kalğubanı aşılr
halk içinde bunca da' vā eksilür
- 83v12 atdılar cümle şerī' at taşını
kimi gevdesin urur kim başını
- 83v13 dediler şeyhe ki sen de atasın
özünü bu ehl-i şer' a kıtasın

- 84r1 bir gül ile ol dağı urdı anı
gül tokındı göge çıkdı efgānı
- 84r2 dēdiler kim taşdan āh eylemediñ
urdıñız beni dēyü söylemediñ
- 84r3 bir gül için sen n' için āh ēdesin
çağırıp feryād ile vāh ēdesin
- 84r4 dēdi andan ğayrısı bī-gānedir
ol benimle āşinā bī-gānedir
- 84r5 taşdan artık ağırdır dōstiñ güli
ğayrı bilmez zīrā ol bilür yolu
- 84r6 aşdılar manşürü koyup gitdiler
erte olunca bular gör n'ētdiler
- 84r7 erte oldı geldiler yakmaqlığa
‘ālem içre adını çaqmaqlığa
- 84r8 bir araya çok odunlar yaqdılar
ittifāka yakmağ için yıgdılar
- 84r9 indürüben anı oda urdılar
hāşıla ‘āmiñ kaması gördiler
- 84r10 çağıruban dēr su’āl eden kişi
gel dēyeyin nicedir ‘āşık işi
- 84r11 ‘aşqda evvel el ayak kesmek durur
hem ikincisi anı aşmağ durur

- 84r12 bil üçincisi oda yakmak durur
‘ âlem içre sırrını çakmak durur
- 84r13 kim kabûl eyler ise işbu işi
bilesiz kim ol durur ‘ âşık kişi
- 84v1 ‘ âşık olmaz kim melâmet olmaya
‘ âşık oldur kim selâmet olmaya
- 84v2 ‘ âşık olmaz her kimiñ ‘ âri ola
‘ âşıkın mi ‘ râcı da dârı ola
- 84v3 n’ola ol bî-gâne de ber-dâr ola
çünkü urgân aña zülf-i yâr ola
- 84v4 pes ne gam bî-gâne anı öldüre
döst çünkim ağlar iken güldüre
- 84v5 pes ne guşşa anı oda yakalar
yakıban bî-gâneler hep baqalar
- 84v6 yâr ile âteş aña gül-zâr ola
her kime yâr olsa gül nâr ola
- 84v7 ya ne guşşa anı çünkim dögeler
ya ne kaygu döger iken sögeler
- 84v8 *lâ- taḥaf akbil*¹⁶⁵dêye dil-ber aña
korqma gel dër çünki ne kaygu saña
- 84v10 ḥaps içine şalsalar ne gam durur
anda dil-ber derdine çün ‘ âm durur

¹⁶⁵ “Korkma, geri dön” anlamına gelen bu söz Kuran-ı Kerim’deki Kasas Suresi, 31’de geçen “*akbil ve la tekaf*” ayetine atıftır

- 84v11   Һaps içi çün yār ile gül-zār ola
çünkü yār olmaya dünyā dar ola
- 84v12   yār iledür her yere çünkim şeref
yār ile olur müşerref her taraf
- 84v13   yār iledir her yeriñ çün revnağı
olma bî-yār ola gör var revnağı
- 85r1   ‘aşk-ı cānān ile her kim yārdur
yokşanmañ siz anı ol vardır
- 85r2   ‘aşk-ı cānān tağa erse ‘āşıka
tağ mest olur çü mūsā şā‘ ika
- 85r3   n’eyesün bî-çāre manşūr n’eyesün
söyleyen ‘aşkıydı özi n’eyesün
- 85r4   ‘aşkıdır dārına anı aşdıran
‘aşkıdır elin ayağın kesdiren
- 85r5   ‘aşk idi anda *ene’l-ħakķ*¹⁶⁶ söyleyen
‘aşk idi öldürmek için şoylayan
- 85r6   ‘aşk idi anı melāmet eyleyen
‘aşk idi rüsvā nedāmet eyleyen
- 85r7   ‘aşk idi manşūrıñ ağızından çıkan
kendi sırrın ‘aşk idi yine çaķan
- 85r8   ‘aşk idi külini göge ağıdıran
‘aşk idi ol küli yere yağıdıran

---

¹⁶⁶ Ben Hakk’ım.

85r9 gör ki n'etdi aña ol isim ana
dile gelmez ğayrısı kime ne dine

85r10 küllī maḥlūḳ isminiñ bir ismi var
her ne ise isminiñ bir ḥāşmı var

85r11 ḳanḳı isme maḫhar iseñ ey cuvān
evvelā gördüĝiñ ol durur hemān

85r12 ger eger ismiñ ana olur ise
yaḫşıdır şeyḫiñ eger bilür ise

85v1 ger eger 'āciz degilse ḳurtara
'āciz ise saña yüzün burtara

85v2 nitekim şāfi buyurmuş bu sözi
kim bu sözden añlayasız siz sizi

85v4 çün mürīd küstāḫ söz kim söyleye
bī-edeblik eyleyüp benven deye

85v5 'ac-z-i üstāddan demişdir ol anı
kāmīl olsa öyle dedirmez seni

85v6 özge ismin daḫı bildürür saña
sen daḫı mürşid olursın her yana

85v7 bir yolu bilen kişi kāmīl degil
mürşid olmaḳlıĝa ol ḳābil degil

85v8 n'ola bir kez mekkeye varsa kişi
anıñ ile bilmez ol kāmīl iş

85v9 niçe yerden yol gelür çün mekkeye
küllisin anıñ bilür mi kim dèye

85v10 mürşid oldur küllisini bile ol
mekkeye her nereden gelürse yol

85v11 mürşid oldır ilete evvel sülük
kendü götüre saña kim ura yük

85v12 külli mevcüdâtı saña gezdire
ol degil kim gezer iken azdıra

85v13 ger vilāyet ger kerāmetdir saña
yetişirseñ qalma sen dèye aña

86r1 meger haqqdır geçüre andan seni
seyr içinde bildüre senden seni

86r2 haqqdan özge ne ki var ğayrı durur
anda qalan şağ degil şayrı durur

86r3 hem levāyih hem lemāyih barq ède
görüben envārı külli farq ède

86r4 qalma anlarda yüri yāre eriş
gördügiñden geçüben turma düriş

86r5 cezbe-yi haqqdur seni alup giden
şeyh -i kāmildir seni yolda güden

86r6 ğayrıda qalmayup aña varasın
varuban bī-çün cemālin göresin

- 86r7   vuşlat-ı vaḥdet ne ise bilesin
öyle bil kim ḥaḳḳı ile sen bilesin
- 86r8   hem icāzet vère üstādıñ saña
sen daḥı mürşid olasin her yaña
- 86r9   mürşid oldur küllī ismi bile ol
ḳankı ismiñ ismi olur aña yol
- 86r10   küllī mevcūdātı vü ismin bile
ḳankı isme maẓhar olduĝıñ bile
- 86r11   ḳankı yoldan gide ḥaḳḳa ol daḥı
bile maḥlūḳşaĝısınca yol daḥı
- 86r12   daḥı ṭālib her yère kim èrişe
ède telḳin şeyḫi anda dervīşe
- 86r13   her maḳāmıñ bir yeri telḳin olur
şeyḫ-i kāmil kim ise anı bilür
- 86v1   ger eger şeyḫ bilmez ise geçemez
ṭālibiniñ ol ḥicābın açamaz
- 86v2   gerçi zūlmānī ḥicāb geçmek ḳolay
lik nūrānī geçen er ola key
- 86v3   niçeler kalmışıdur anda bist-i sal
çünki nūrānī durur eyledi al
- 86v4   geçemez mürşidsiz andan kimsene
ol maḳāmı geçüren şeyḫdir yine

- 86v5 her ki nūrānī hicāba erişe
şeyh-i kāmīl bula ol çok dūrişe
- 86v6 şeyh-i kāmīl anı andan geçüre
gèçürüp haqqdan yaña tiz uçura
- 86v7 şeyhe uyan evvelā eyler sülük
her maqāmı kaṭ' eder bölük bölük
- 86v8 her gönül ol daḥı seyrān eder
'arş yüzinde ol daḥı cevlan eder
- 86v9 'ālem-i berzaḥda olur menzili
her tecerrüd ehli ile maḥfili
- 86v10 olur olda cāmī' iki cihāt
bir haqqıla bir de olur şeş-cihāt
- 86v11 'ālem-i berzaḥda dā'im oturur
önde olan halkı haqqқа getürür
- 86v12 haqq sözini kullarına söyler ol
da' vet edüp halkı haqqқа dā'im ol
- 86v13 kāh olur kim işi dā'im haqq ile
kāh olur kim işi biraz halk ile
- 87r1 bilmeyen şanur anı halkdan kişi
kim durur anı bilür bilen kişi
- 87r2 haqq anıñla biledür gayrı degil
haqq iledir ol daḥı ayrı degil

87r3 evliyālar cümlesi münkād aña
kuṭb-ı ʿālem oldı çünkim ad aña

87r4 mürşid -i kāmīl durur ol bilesin
isteyesin qanda ise bulasın

87r5 niçeler ölçümlıgıla şeyhlerür
niçeler kendözini şeyhim şanur

87r6 olmaya kim sen de ölçüm olasın
ʿām olanlar yegdir andan bilesin

87r7 yā ilāhī bizi ölçüm eyleme
ölçüm ile bizi de gum eyleme

87r8 kırtarıvēr zerq u sālūsdan bizi
kim görünmeye bize zerrāq yüzi

87r9 zāhid-i pindār olandan kıлмаğıl
her gece bī-zār olandan kıлмаğıl

87r10 kendi cezbeñden bize luṭf eylegil
kıdretiñ diliyle gel dep söylegil

87r11 kim tesellüs étse andan biz ārām
şimdi sīmāsından anı sezerem

87r12 sen tesellüs étmeden kırtar bizi
īn-şā³-allāh görmeye sālūs yüzi

87r13 ʿaşkıñ ile sen bizi kııl āşıña
zāhid-i sālūs göricek yā şinā

- 87v1 yā ilāhī ‘aşkıñ ile hem-rah ét
kandasavuz anıñ ile gümrah ét
- 87v2 ol kulağuz ola saña varmağa
eşiğüñe yüz sürüp yalvarmağa
- 87v3 n’eyler ise ‘aşkıñ eylesün bize
‘aşk ile varıp bakavuz ol yüze
- 87v4 ‘aşkıñ ile öldürüben kıl fenā
yarın anda göreyem renc u‘ inā
- 87v5 ‘aşkıñ ile kıl mu‘ anber gönlimi
‘aşkıñ ile kıl mu‘ attar gönlimi
- 87v6 ‘aşkıñ ile cānı handān eylegil
kisve gitsün ‘aşka qurbān eylegil
- 87v7 hem harābātına ‘aşkıñ sen yétür
külli varlık hem harāb olsun yitür
- 87v8 dertlü gönlim oldı ‘aşkıñ ‘aşığı
kim diler kim ola ‘aşkıñ fāsığı
- 87v9 ‘aşk elinden içmek için mey diler
kim bu meydānı bu gönlim key diler
- 87v10 yā ilāhī şunsa ‘aşkıñ bir kadeh
içüben mest olsa cān bulsa ferah
- 87v12 sen naşib ét bize ‘aşkıñdan şarāb
mevt erişüp bizi kılmadın türāb

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DİZİN

3.1. Dizin

A, 'A, Ā

āb (Far.) Su

ā. 31v12, 45v6, 56v7, 62v5

āb-ı ḥayāt (Far.+ Ar.) Hayat suyu

ā. 3r8

āb-ı revān (Far.) Akar su

ā. 1v7

'abā (Ar.) Derviş hırkası

'a. gey- Derviş hırkası giymek

'a. -e 60v7, 60v10

ābād (Far.) Bayındır, mamur

ā. èt- Bayındır duruma getirmek

ā.-en 3v7

ā. eyle- Bayındır duruma getirmek, imar etmek

ā.-sün 13v5

abdāl (Ar.) Gezgin derviş, derviş

a. 11r4

'aceb (Ar.) Acaba; acayip, tuhaf, şaşırtıcı

'a. 62r4, 64v3, 65r1

'a. gel- Şaşırmak

'a.-ür 54r7

acı Acı, tatlı olmayan

a. 9v12

a.+dur 36r13

acıġ- Açılmak

a.-alar 44v10

'āciz (Ar.) Aciz, güçsüz

'ā. 6v3, 85v1

'ā.èt- Aciz etmek

°ā.-di 3r13

°**acz-i cān** (Ar.+ Far.)Can acziyeti

°a.+ı 3r15

°**acz-i üstād** (Ar.+ Far.) Üstadın acziyeti

°a.+dan 85v5

aç Aç, tok olmama durumu

a. 18v13

a.+ız 75v8

a. ıoyur- Aç doyurmak

a.-ğıl 46r14

a.-mağ 46r13

a.-up 46v5

aç- Açmak

a. 62v7, 67v4

a.-a 23v8, 24v15

a.-alım 14v12

a.-amadım 18r2

a.-amaz 86v1

a.-ar 37v7

a.-asın 23v14,24r2

a.-asız 37v4

a.-dı 25v6, 25v12, 37r13, 65r6, 76v8, 81r9

a.-duğın 23v8

a.-ğıl 42v15

a.-ıcağ 16v9

a.-ıñız 14v13

a.-ıvêrdi 74v13

a.-ıvêrgil 43r1, 43r2

a.-maz 28r8,43r13, 68r3

a.-mazdı 80r10

a.-mış 80r13

a.-sa 16r4, 27v14

a.-sun 14v11

a.-up 16v8

aç- Acıkmak

a.-a 40v6

a.-ıcağ 40v8

açıl- Açılmak

a.-a 23v10, 23v11, 23v13, 23v15

a.-dı 31v8, 45v7

a.-sa 8v8

a.-ur 24r5

açlık(ğ) Açlık

23v13

a.+a 12v2

a.+dan 12v1

a.+ıla 12r9, 12r4

a.+uğıla 12r7

açmaıklık(ğ) Açma, açma durumu

a.+a 46r14

ad İsim, nam, şöhret

a. 2r12, 29r10, 30r10, 30r11, 31r6, 87r3

a.+ı 7r3, 7r12, 17r13, 24v1, 30r13, 35r11, 35r13, 42v5, 42v7, 42v9, 42v10, 49r4, 59v3

a.+ıla 39v1, 39v2

a.+ım 25r8

a.+ın 19v13, 22r6, 37r13, 50r10

a.+ına 6v8, 20r4, 38v4, 74v3

a.+ıña 38v3

a.+ını 7r6, 40r4

a.+ıñı 42v1

a.+ıyla 30r12, 35r10, 35r11, 37r13, 38v2, 42v9

a.+larımı 80r1

a.+lı 66r10

a.+ıñ 42v4, 50r1, 50r2, 50r5, 56r4

a.+ı çık- İsmi duyulmak

a.-dı 7r12

a.+ın ur- Ad vermek

a.-miş 7r6

a+ın añ- Adını söylemek

a.-a 38r14, 50r7

a.-dı 37r13

a.ıcağ 25v9

a.-ubanı 37v4

a.+ını añ- Adını söylemek

a.-a 38r13

a.-asız 37v5

a.-up 15r5

a.+ını çağ- Adını duyurmak, ifşa etmek

a.-mağlığa 84r7

a.+dını vèr- Ad koymak

a.-esin 64v6

ad- Atmak, ilerlemek

a.-a 39v1, 39v2

‘**ād** (Ar.) Adetler

‘ā.+eyi 30r7

ādāb-ı tarīkat (Ar.) Tarikat adabı

ā. 23r4

adaş Adaş, aynı adı taşıyanlar

a. 38v9

‘**aded** (Ar.) Sayı

‘ā.4r2

‘**adem** (Ar.) Yokluk, var olmama

‘a.+den 3v7

ādem (Ar.) Hz. Adem; insan, kişi

ā. 6r5, 12v15, 13r2, 13r10, 31v12, 37v12, 41v8, 41v11, 41v14, 42r6, 46r4, 46v2, 47r15, 48r9, 48v1, 48v5, 55r8, 55r9, 56r1, 56r2, 56r5, 57v2, 57v5, 57v6, 57v8, 57v10, 57v11, 57v12, 58r10, 58r12, 58v2, 58v4, 58v5, 58v7, 77r11, 77v4, 78v6, 82r11, 82r12

ā.+dedir 13r9

ā.+den 6r5

ā.+e 3v9, 6r7, 13r2, 15v12, 42r4, 56v4, 58v3, 78v5

ā.+i 3v8, 3v9, 6r4, 13r8, 58v6, 78v4

ā.+iñ 46v3

ā.+ler 58r1

ādemī (Ar.) İnsana, insanoğluna ait, insanla ilgili

ā.13r2

ā.-dür 12v7, 13r2

ā.-yi 46v6

‘**ādet** (Ar.) Tabiat, alışkanlık

‘a.+i 59v4

adım Adım

a. 39r15

a.+ın at- Adım atmak

a.-dı 30r11

‘**ādil** (Ar.) Adaletli, doğru

‘ā. 44v3

‘ā.ol- Adil olmak

‘ā.-a 44v3

‘**adl** (Ar.) Doğruluk

‘a. 7r12

‘a.+i yayıl- Doğruluğu duyulmak

‘a.-dı 66v6

‘**adl-i nūr** (Ar.) Doğruluğun nuru

‘a.+ıyla 66v7

āferīn (Ar.) Beğenme, alkış

ā. 62v6

ā. èt- Taktir etmek, beğenmek

ā.-di 18v7

ā.-er 20r6

āferīniş (Far.) Yaratılmışlar, bütün mahlukat

ā. 80v1

‘**afv** (Ar.) Af, bağışlama, suçunu bağışlama

‘a. èt- Affetmek

‘a.-e 34v2, 47v2

‘a.-esin 42v5

‘a.-üben 42v10

‘a. eyle- Affetmek

‘a.-di 77r12

ağ Ak, beyaz

a. 19r8

a.+ın 19r7

ağ- Çıkmak, yükselmek

a.-a 30r2, 39v5

a.-ı 19r10

a.-iñ 19r11

a.-mayup 32v1

ağaç Ağaç

a. 42r14, 81r3, 81r6, 81v5

a.+a 41v15, 80v10

a.+da 81r5

a.+ı 15r4, 15r15, 19r7, 81v7

a.+ına 42r2

a.+ınıñ 82v13

agāh (Far.) Bilir, bilgili, uyanık

a. ol- Bilgili olmak

a.-asın 41v10, 65v9

a.-iñ 45r8, 74r11

āgāz (Far.) Başlama

ā. ét- Başlamak

ā.-eyin 32r4

ağdır- Yukarı çıkartmak

a.-an 85r8

ağır Ağır

a. 6v6, 32v6, 32v12, 44r11

ağırınca Ağırlığı kadar, ağırlığınca

a. 67r2

ağrı- Acıtmak, ağrıtmak

a.-ıdır 84r5

ağla- Ağlamak, sızlamak

a.-dı 17r3, 35r13, 42r2, 47v1, 55r11, 55r12, 55r13, 55v1, 56r1, 57v2, 68r13, 76v9

a.-ğıl 22v13

a.-ma 33r13, 56r2

a.-mağ 33v11

a.-r 7r13, 21r4, 32v6, 33r11, 33v6, 33v10, 66v7, 79r12, 84v4

a.-sun 15r5

a.-şur 34r12

a.-ya 60v12

a.-yam 50r4

a.-yasıñ 77r13

a.-yu 33r7

a.-yurak 28v5, 33v12,73v4

aġu Zehir

a.+y1 34r3

aġ(1)z Aġız

a.+ın 81v1

a.+ına 7r5,63v3

a.+iñdan 73v8

a.+ından 85r7

a.+ını 81v2

āh (Far.) Ah, feryat

ā. 55r13, 67r7

ā. èt- Feryat etmek

ā.-esin 84r3

ā. eyle- Feryat etmek

ā.-mediñ 84r2

ā.-yem 74r4

āh-ı serd (Ar.) Şiddetli ah

ā. 2r7

aḥbāb (Ar.) Dost

a.+iñ 5v6

aḥçe Akçe krş. bk. **aḥçe**

a.+de 25r14

‘**ahd** (Ar.) Söz verme, and, yemin

‘a. 38v10, 45v10

‘a.-e 45v15, 46r6

‘a.èt- Yemin etmek

‘a.-eniñ 46r8

‘a.-leriñ 47r1

‘a.-eyim 46v11

‘a.-üben 45v14

‘a. eyle- Yemin etmek

‘a.-di 46r1, 46r4, 47r5

‘a.-diñ 45v14

‘a.-en 47r2

˘a.- yüp 40r9

˘a. şı- Sözü yerine getirmemek, yemini bozmak

˘a.-yup 46r6

˘a.-yandan 46r7

˘a.-i ol- Söz vermek

˘a.-sun 46v13

˘a.-i söyle- Yemin etmek

˘a.-di 46r4

˘a.-i vèr- Söz vermek

˘a.-di 47r7, 47r8

˘a.-en 46r2

˘a.-i 45v12, 45v13, 46r2, 46r4, 46r6, 46v13, 47r2, 47r7, 47r14

˘a.-imiz 33v14

˘a.-iñ 56v13

˘a.-ini 47r1

˘a.-ini tut- Yeminini tutmak

˘a.-dı 46v14

ahî (Ar.) Arkadaş, dost krş. bk. **āhu**

a. 9r10, 9v10, 9v13, 10r4, 10r5, 10r6, 10r9, 10r13, 10v11, 11v6, 12r13, 14v3, 16r6, 17v10, 18r10, 21r1, 21v3, 21v7, 21v8, 22r3, 22r6, 22r13, 22v2, 22v3, 22v8, 23r14, 24r3, 26r6, 26v13, 31r14, 32r3, 34r5, 34v3, 35r8, 35v2, 35v9, 37r4, 37v7, 38r11, 39r9, 39r15, 39v6, 40r11, 42v9, 44r12, 46r15, 46v11, 46v14, 47v12, 48r9, 48r10, 48v10, 51r1, 51r7, 51r 9, 51r11, 52r1, 52r5, 52r6, 52r13, 52v7, 52v9, 54v12, 55r1, 55v6, 58v13, 64r5, 64v2, 65v4, 65v13, 68r10, 68v4, 68v5, 69v10, 71r3, 74r13, 74v9, 75v10, 76r1, 76v11, 77r2, 77r8, 77v1, 77v6, 77v6, 77v7

a.+dir 79v11

a.+ler 52r9, 64r4

a.+leriñ 46v15

a.+niñ 10v9, 22v5, 22v8, 22v9

a.+ye 10r11, 10v15, 22v7, 66r3

ahîlik (Ar.+ T.) Kardeşlik

a. 9v14, 9v15, 10r1, 10r2, 10r3, 22r12, 23r3, 52r12, 74r13, 74v2

āhir (Ar.) Son, en son, sonunda

ā. 6v2, 3v11, 3v14, 12r2

ah(i)ret (Ar.) Ahiret, öbür dünya

ā. 32r11, 33v8, 34v3, 52v12, 78r12, 78r13

ā.+de 2r15

ahmed (Ar.) Ahmet, Hz. Muhammed'in isimlerinden biri

a.+dür 4v14 , 37v12

a.+e 7v5, 16r8, 18r12, 20r4, 54r8, 64v11

a.+i 3r13, 5v13, 17r5, 20v10, 49r4, 72v4, 72v13

a.+iñ 4v15, 7r11, 17r2, 18v11, 19r9, 64v12, 72r13

a.+le 29r15

aḥsen (Ar.) Çok güzel

a. 9v8, 65v10

a.+idir 65v11

aḥsen-i şüret (Ar.) Çok güzel görünüşlü

a. 9v8

aḥşam Akşam

a. 75v2, 75v4, 75v7, 76r1, 76r6

āhu (Ar.) Arkadaş, dost, kardeş krş. bk. **aḥī**

ā. söyle-Kardeşçe söylemek

ā-di 5r2

aḥvāl (Ar.) Haller, durumlar

a.+ini 66r6

aḥ- Akmak; meyletmek

a.-ar 74r5

a.-dı 44v14

a.-maḥ 10r2

a.-ya 33v2

a.-maz 68r2

a.-sun 83r5

a.-uban 44v13

aḥçe Akçe krş. bk. **aḥçe**

a. 25r15, 44r13, 44v1, 60r7, 61r11, 61r13, 62r2, 66v3, 80r7

a.+si 61v1

a.+sin 61v1

a.+sini 59r12, 61v4, 66v11

a.+dir 44r14

a.+yi 60r11

aḥıt-Akıtmak

a.-an 1v7, 5r13

a.-duğı 56r12

‘**ākīl** (Ar.) Akıllı

‘ā. 45r3

‘ā. ol- Akıllı olmak

‘ā.-añ 41v3

‘**akl** (Ar.) Akıl, us

‘ā. 45v2, 67r6

‘a.+ı 41v3

‘a.+ıla 1v3

al- Almak

a. 10v10, 21r15, 21v8, 22r13, 29r9, 27r4, 39r4, 58r11, 61v8, 66r1

al-a 22r3, 22r6, 39v14, 40r11, 67r4

a.-alar 44v11

a.-alım 61r12, 74r7

a.-an 46r2

a.-anıñ 60r4

a.-asın 15r15, 15v1, 46v5, 60r7, 69r7, 82v12

a.-asız 71v8

a.-dı 17v6, 19v15, 21v15, 28r14, 29r9, 29v2, 31r1, 37r10, 43v3, 43v5, 43v9, 48v7, 58r12, 60r1, 61v1, 67r6, 67r7, 69r8, 69r9

a.-dık 35r15

a.-dılar 67v2, 75v5, 75v7, 82v10

a.-dım 73v8

a.-ğıl 77r3

a.-madıñız 78v8

a.-mağa 28r14

a.-maya 10r14

a.-mayasın 8r2

a.-mayıcağ 60r11

a.-maz 11r4, 80r9

a.-mışam 61v4

a.-sun 15r6

a.-uban 59v13, 82r5

a.-ubanı 66r13

a.-up 1v15, 20r1, 36v6, 40r10, 59v10, 60r8, 60r13, 86r5

a.-ur 6r12, 10v11, 21v12, 59r12, 61v9, 62r10, 74v1

a.-urşañ 29r9

al Hile, düzen

a. eyle- Hile yapmak

a.-di 86v3

‘**ālā** (Ar.) Yüce, ulu

‘ā. 2r3

‘**ale’l-vāṣli’l-yakīn** (Ar. Alā vesiletü’l- yakīn) Şeddin yedi isminden biri

‘ā. 23r15

alın- Almak, alınmak

a.-anda 19r8

alçağ Mütevazı, yavaş, sakin krş. bk. **alçak**

a. 7v4

alçak Mütevazı, yavaş, sakin krş. bk. **alçağ**

a. 44r3

alda- Aldatmak, hile yapmak

a.-masın 60v1

a.-masun 61r6

a.-ya 61r4

aldan- Aldatılmak

a.-a 24v13

a.-nuban 61r8

ālā-yı ‘illiyyin (Ar.) Gökyüzünün en yüksek yeri, en üst makamı

ā.+e 16v11

‘**ālem** (Ar.) Dünya, cihan

‘ā. 2r12,53v6,56r4 ,59v2, 59v4, 63r2, 63v10, 70r10,79v3, 82v5, 84r7, 84r12

‘ā.+de 63r4

‘ā.+i 3v7, 3v9

‘**ālem-i berzah** (Ar.) Sonsuz gelecek zamanlar

a.+da 86v9,86v11

‘**ālem-i vahdet** (Ar.) Vahdet alemi

ā.+de 57v6

āllem (Ar.) En çok bilen, bilgin

ā. 53r6, 69r2, 69r3, 69r5, 76v10

ā.+i 4r3

āllemü’n-nās (Ar.) İnsanların en bilgini

ā.53r5

allāh (Ar.) Allah

a.+dur 81r12

a.+iñ 27v6

allāhu ekber (Ar.) Allah uluların ulusu

17v11

al(ı)n Alın

a.+ı 15v12

‘**alī** (Ar.) Hz. Ali

‘a.+ye 76v5, 76v9

‘a.+yi 36v12

‘a.+den 71v8

‘a.+dür 54v12

‘**ālim** (Ar.) Çok okumuş, bilgin

‘ā. 77r1

‘**alīm** (Ar.) Çok bilen, Allah

‘ā. 42r15

‘**aliyyu’llāh** (Ar.) Hz. Ali

‘ā. 77r1

alt Alt

a.+ına 35r14, 40r2, 66v12

altun Altın

a. 1v11, 25r14, 25r15, 67r2, 67r5, 66v12, 66v13

a.+a 66v12

alu Aşağı, değersiz, ahmak

a. ol- Aşağı, değersiz olmak

a.-diñ 28r11

‘**ām** (Ar.) Seçkin olmayan, sıradan halk tabakası

‘ā. 79v6, 84v10, 87r6

‘ā.+iñ 84r9

ama (Ar.) Ama, fakat krş. bk. **amma**

a. 57v12

amān (Ar.) Emniyet içinde bulundurma, emin kılma; bağışlama

a. 77r10

a.+ında 9v3

a. dile- Affedilmeyi dilemek

a.-r 9v7

a. vèrme- Göz açtırmamak, fırsat vermemek

a.-z 7r15

‘**amil** (Ar.)Amel eden, işleyen

‘ā. ol- Amel etmek

‘ā.-anıñ 50v3

‘ā.-sa 50v2

‘ā.-up 50v6

amma (Ar.) Ama, fakat krş. bk. **ama**

a. 50v7

añ- Anmak, zikretmek; düşünmek; hatırlamak

a.-a 38r13, 38r14, 40r4, 40r6, 40r7, 82r10

a.-asın 15v10, 38v6

a.-asız 37v5, 37v7

a.-ayım 25r11

a.-ayın 25r1

a.-dı 37r13

a.-dıñ 47v10

a.-sam71v13

a.-ubamı 37v4

a.-up 15r5

a.-ıcağ 25v9

a.-ınca 25v8

aña “Ol” zamirinin yaklaşma durumu, ona krş. bk. **ana**

a. 1v4, 3r5, 3v8, 4v4, 5r3, 5r4, 5r10, 5r12, 5v3, 6r10, 6r11, 6r14, 7r1, 7v10, 7v12, 8r4, 8r14, 9r15, 10r14, 10v8, 10v10,11r13, 12r10, 12v12, 13v2, 14v8, 14v10, 15v4, 15v7, 16r9, 16r10, 16r12, 16v1, 18r15, 19r13, 20r2, 20r6, 20v15, 21r2, 21v5, 22r12, 23r11, 23v10, 24r10, 24r11, 25r5, 25r6, 25v14, 27v13, 27v15, 28r9, 31r13, 32v7, 32v8, 32v11, 33v2, 37r2, 37r6, 38r11, , 38v7, 39r10, 39r12, , 40v3, 41r9, 42r7, 42r8, 42r13, 42r14, 42v4, 43v1, 43v10, 44r4, 44r5, 45r13, 45r15, 46r15, 46v2, 46v11, 47r15, 47v2, 48r4, 48v11, 48v12, 49v12, 50r7, 50r9, 53r8, 53v1, 53v3, 53v5, 54r9,54r10, 54r11,54r13, 54v11, 55r2, 56v8, 56v10, 56v12, 57r6, 57v12, 59r4, 59r9, 60v4, 60v6, 61r8, 61v2, 62r3, 63r2, 64v2, 64v9, 65r12, 65v3, 65v10, 66r4, 66r11, 66v1, 66v2, 66v5, 66v6, 67r12, 68r2, 69r12, 69v8, 70r6, 72r6, 72r9, 73r2, 73v1, 73v2, 74r12, 76v13, 78r1, 78r9, 79v4, 80r5, 80v2, 82r13, 83v10, 84v3, 84v6, 84v8, 85r9, 85v13, 86r6, 86r9, 87r3

ana “Ol” zamirinin yaklaşma durumu, ona krş. bk. **aña**

a. 80v3, 80v4, 80v8, 80v10, 80v11, 80v12, 81r10, 81r11, 81v3, 85r9, 85r13

ana Anne

a. 33r8, 33r15, 34r9, 64r9, 75r8

a.+dan 52r11

a.+mız 58v1

a.+mızdır 58v1

a.+sı 63r11, 63v1, 63v3

a.+sına 33r7, 33r8

a.+sından 63r10

‘**anāşır** (Ar.) Unsurlar, ögeler

‘a.+dan 3v8

ancağ Ancak

a. 8v10, 12v11, 31v12, 41r15, 60r2,75v10, 81v3, 83v6

anda “Ol” zamirinin bulunma durumu, orada

a. 5r4, 5r10, 7r9,10r9, 11v3, 14r6, 14r9, 14r10, 15r9, 15r11, 15r12, 15v1, 15v6, 15v7, 15v9, 15v11, 15v14, 17r6, 18r6, 18v3, 20v1, 20v2, 22r1, 24r11, 24r13, 24v7, 27r7, 28r6, 29r3, 29r7, 29v4, 29v11, 30r6, 30r8, 30r10, 30r14, 30v8, 30v15, 31r10, 32v8, 34r2, 35r8, 37r4, 37r5, 37r14, 38v5, 39r6, 39v5, 39v6, 41v13, 43v13, 44r3, 45v10, 45v13, 47r6, 48v5, 48v6, 49r8, 50r4, 51v6, 53r12, 53v3, 53v7, 53v9, 53v10, 53v13, 57r1, 58r10, 58r11, 63r11, 64v12, 65r8, 65r13, 65v3, 68v1, 69v3, 72v7, 73r9, 74r6, 75r13, 76r10, 77r4, 79v9, 82v1, 82v2, 82v13, 83r1, 83r8, 84v10, 85r5, 86r2, 86r12, 86v3, 87v4

a.+dur 7v15, 15r12, 37r6, 37r7

andağı Oradaki, orada bulunan, onda bulunan

a. 5r9, 5v2, 37v2, 61r3, 79r4

andan “Ol” zamirinin ayrılma durumu, ondan

a. 2r7, 3r4, 5v14, 6r8, 8v7, 8v14, 9r7, 12r2, 12v2, 14r7, 15r15, 17r13, 17v8, 19r8, 28v4, 31v2, 33r7, 37v5, 38v12, 39v4, 44r8, 44v7, 46r13, 47v5, 48r9, 48v8, 52v6, 58v8, 64v8, 69r7, 70r9, 73r7, 75r3, 82v9, 83v9, 84r4, 86r1, 86v4, 86v6, 87r6, 87r11,

a.+dır 1v4, 6r5, 6r7

andaki Oradaki, orada bulunan, onda bulunan

a. 51v7

andan şöıra Ondan sonra

a. 82v9, 83r10

‘**andalīb-i nağme-sāz** (Ar.+ Far.) Şarkı söyleyen bülbül

‘a. 31v13

‘**andalīb-i hōş-nevā** (Ar.+ Far.)Güzel sesli bülbül

‘a. 31v9, 49r15

anı “Ol” zamirinin yükleme durumu, onu

a. 1v10, 2v6, 3r10, 3r12, 4v9, 6r13, 6r14, 7r8, 7r11, 8r1, 8r2, 8r3, 8r15, 8v4, 9r10, 9r15, 10v5, 10v8, 11r12, 11v2, 12r15, 12v14, 14r12, 14v4, 14v9, 15r12, 15v2, 15v6, 15v9, 15v11, 15v14, 16r6, 16r15, 16v8, 16v15, 17r13, 18r9, 18r14, 18r15, 18v6, 18v7, 19r5, 19r6, 19r9, 19v5, 20r1, 20r5, 20r7, 20v8, 20v12, 21v8, 21v14, 22v3, 23r5, 23v7, 25r4, 25r9, 25r10, 25v15,

25v11, 26r2, 26v11, 27v7, 28r12, 29r7, 29r15, 30r12, 30r13, 30r9, 31r2, 31r3, 31r14, 31v1, 31v10, 32r7, 32v4, 35r4, 35r13, 35v13, 37r4, 37r10, 37v10, 38r10, 39r6, 39r15, 39v15, 40v4, 41r11, 41v3, 41v7, 42r6, 43r14, 43v12, 44r11, 44r13, 44v1, 45r11, 46r3, 47v1, 47v3, 47v4, 48r4, 48r5, 48r7, 48v2, 48v3, 50v5, 51r4, 51v2, 53r3, 53r7, 53r10, 54r1, 54r4, 54v6, 54v8, 56r5, 56v12, 57r1, 57v3, 57v4, 58r12, 58v1, 60v9, 60v10, 60v12, 61v12, 63r10, 65v12, 66r4, 66r12, 66r13, 66v11, 67r11, 67v11, 68r1, 69v13, 70r11, 70r12, 70v5, 70v6, 70v7, 71r4, 71r5, 71r6, 71r7, 71r9, 71r11, 71r12, 72v3, 74r13, 75r2, 75v6, 76r1, 77r12, 77v11, 78r5, 78r8, 78r10, 78r11, 79r7, 79r13, 80r3, 80v2, 81r3, 81r8, 81r13, 81v4, 81v13, 82r1, 83r12, 83v8, 84r1, 84r9, 84r11, 84v4, 84v5, 84v7, 85r1, 85r4, 85r6, 85v5, 86r13, 86v6, 87r1, 87r11

anı1- Anılmak, hatırlanmak, yad olunmak

a.-a 38v5, 68v5

a.-asın 74v12

anıñ “Ol” zamirinin ilgi hali, onun

a. 1v2, 3v10, 7r7, 5r1, 5r8, 5r11, 5r14, 5v3, 6r9, 7r3, 7r4, 7v13, 8r10, 8v12, 10v5, 10v6, 10v9, 11r12, 13v1, 15r10, 15r11, 15r13, 15r14, 16r5, 16r13, 17r3, 17v4, 17v5, 18r4, 19r7, 19r8, 19v3, 20r3, 23v4, 23v11, 25v11, 27v10, 28r2, 31v2, 33v1, 33v7, 36r2, 37v3, 39r12, 40r13, 40r15, 40v15, 41r3, 41r14, 41v1, 42r5, 42v2, 48r8, 49v7, 50r6, 50r9, 50v4, 50v6, 50v7, 52v8, 53r8, 54r11, 55v4, 56r12, 57r12, 59r3, 59v2, 59v4, 59v10, 60v4, 60v9, 60v13, 61r1, 61r2, 61r8, 61r13, 61v7, 62v12, 63r4, 63r5, 63r6, 63v10, 63v12, 64v6, 65r11, 65v3, 66v6, 69r6, 69r8, 73v10, 74r2, 74r12, 74v3, 75v2, 76v4, 77r9, 79v7, 79v9, 79v13, 80v4, 81v2, 83r5, 83v4, 85v8, 85v9, 87v1

a.+dı 69v4

a.+dır 73v10

a.+dur 16v2

a.+la 9r10, 11r15, 12r3, 87r2

anıñ için Onun için krş. bk. **anıñ’çün**

a. 36v1, 43v15, 75v2, 77r12

anıñ’çün Onun için krş. bk. **anıñ için**

a. 6r7, 7r9, 7v5, 8r14, 15v13, 40v11, 70v10

anıla- Anlamak, idrak etmek

6r5, 8v4, 21r1, 21v7, 25v2, 27v8, 36r5, 45r3, 45r6, 57v1, 65v4, 72v2

a.-dı 47v8, 64r8, 68r11

a.-dım 14r13

a.-dıñ 12r12, 34v3, 35r7, 58r9, 58v8, 58v9, 76v11, 77v2, 79r8, 80r1

a.-dıñsa 77v9

a.-ğıl 53v10, 58r6, 59v1, 69v11, 75r4

a.-ma 71v13

a.-ması 51r13

a.-mayan 67v11

a.-r 43r7, 51v5

a.-rım 53r13

a.-sa 8r13

a.-sun 26v6

a.-sunlar 51v2

a.-yamaz 50v5

a.-yan 8v4

a.-yasın 30r11, 35r10, 38v2

a.-yasız 85v2

a.-yuban 45r8

a.-yup 45r8

anlar “Ol” zamirinin çokluğu, onlar

a. 28v3, 31v4, 35v2, 38r8, 75v1, 79r8

a.+a 20v2, 20v14, 31v3, 36v9, 37v15, 44v10, 47r8, 54v2, 67r13, 73v12, 75r13, 76r7, 86r4

a.+dan 36r8, 47r9, 63v10

a.+ı 27v2, 34r14, 43v11, 57r3, 65r2, 67r12, 77v3, 79r9

a.+ıñ 29r6, 31v5, 33v9, 36r8, 38r7, 41r6, 43v9, 47v15, 48r11, 58v13, 59r5, 64r8, 66r6, 75r7, 77v2, 77v9

a.+ıñla 58v12, 59r6, 74v12

a.+uñla 36r7

añlan- Anlaşılmak

a.-ur 14r7

añmaqlık(ğ) Anmak

a.+a 25v6

ansız Onsuz, o yok iken

a. 9r13, 9r14

añsızın Ansızın, birdenbire krş. bk. **ansızın**

a. 5v11, 11v1, 80v2

ansızın Ansızın, birdenbire krş. bk. **añsızın**

a. 12r6

ā‘zā (Ar.)Vücudu meydana getiren parçalar, organ; bir bütünün parçaları

ā. 23v5, 23v6, 51v9, 81v3, 81v5

ā.+dır 51v5

apar- Alıp götürmek

a.-ır 53r3

‘**ār** (Ar.) Utanma

‘ā. 71v5

ara Ara

a.+larında 28v3

a.+sın 26r3

a.+sında 43v15

a.+ya 27r1, 75v5, 75v7, 82v4, 84r8

a.+yı 38r15

a.+yla 44v9

arada Ara yer

a. 3r13, 27r3, 27v10,29v11,37r3, 43v8, 64r1,69r4, 75v10, 82v11

ara- Aramak

a.-dılar 72v11

ārām (Far.) Durma, eğlenme

ā. 87r11

ā. ét- Durmak

ā.-e 39v9

arat-Aratmak

a.-maz 8v8

ard Arka taraf, arka; sonra, ardından

a.+ın 63v12

a.+a at- Terketmek, bırakmak

a.-dılar 50v8

a.+ına at- Terketmek, bırakmak

a.-an 62r9

a.-ına 67v3

ardın ardın Arka arka, geri geri

a. 53v12, 53v13

arı Temiz

a. 9r9

a. kıl- Temiz kılmak

a.-sañ 12v7

arı Arı, bal ve bal mumu yapan, iğnesiyle sokan böcek

a. 1v11

‘**ārī** (Ar.) Hür, kurtulmuş, bir şeyden arınmış, soyutlanmış

‘ā. 67r9, 1v2

‘ā. ol-Arı olmak

ˆā.-a 84v2

ˆ**ārif** (Ar.) Bilen, bilgili, irfan sahibi

ˆā. 60v1, 60v7, 60v10

ˆā.+e 60v3

ˆā. ol- İrfanlı olmak

ˆā.-mayan 60v2

arķa Arka

a.+ mda 6v6

a.+ñ 53v12

a.+ñızda 32r8

a.+sın 46r9

arpa Arpa

a. 66v1

ˆ**arş** (Ar.)Dokuzuncu gök

ˆa.3v7, 86v8

arşun Arşın

a.+ıla 61v6

art- Artmak, fazlalaşmak

a.-a 53v7

a.-r 2r14

a.-ura 54r12

artık Artık, fazla, ziyade; başka

a. 3v4, 5v14, 7r4, 9v2, 17r4, 17v8, 25r3, 32v13, 84r5

ˆ**arż** (Ar.) Sunma, bildirme

ˆa.ét-Sunmak

ˆa.-e 68r6

ˆ**arż-ı şan**ˆat (Ar.) Hüner gösterme

ˆa.78v4

ˆ**arż-ı hāl** (Ar.) Halin bildirilmesi, ne halde bulunduğunu bildirme

ˆa. 34r12

ārżū (Far.) Arzu, istek

ā. 48v3

aş- Asmak

a.-alar 44r11, 44v6

a.-alım 82v9

a.-dı 44r7, 44r8, 83v6

a.-dılar 83r10, 84r6

a.-dılarsa 83r12

a.-dıran 85r4

a.-ıl 83v10

a.-ılam 83v2

a.-ıluban 83v8

a.-ılur 83v11

a.-mağ 43r9, 44r8,44v7, 84r11

a.-up 83v1

‘**aşā** (Ar.) Sopa, deynek, asa

‘a.+niñ 43v12

āsān (Far.) Kolay

ā. 16r7

ā. ol- Kolay olmak

ā.-32v9

ā. eyle- Kolaylaştırmak

51v12

aşhāb (Ar.) Sahabeler

a. 5r5, 14r15, 20r12, 20r15, 20v4, 30r8, 30r9, 34v12, 76v4

a.+a 20r13, 20v12, 27r2

a.+iñ 5v6

‘**asel** (Ar.) Bal

‘a. 59r10

‘**āşī** (Ar.)Günahkar; karşı gelme

‘ā.+vüz 6v3

‘ā.+ye 57r11

‘ā.+yem 42r3

‘ā. ol- Günahkar olmak, karşı gelmek

‘ā.-diñ 42r1

aşıl (Ar.) Şerefli, saygı değer, soylu

a. 9r9

aş(ı)l (Ar.) Asıl, esas

a. 51v1

a.+dan 4r3

a.+ı 1v5, 23r11, 36v7, 41r8, 41r10, 41v1, 42r11, 44v6, 47v11, 48r8, 48r15, 58v9

a.+lın 41r10

a.+ını 31r1, 36r2, 41r9, 41r14, 43r7, 68v2

a.+ıyla 36r12

‘**asker** (Ar.) Asker

‘a. 73r13

aşlān Arslan

a.+lar 28v2

aş Aş, yemek

a. 40v7

aşağa Aşağı

a. 22v1

‘**āşık** (Ar.) Aşık

‘ā. 84r13, 84r10

‘ā.+dır 83r9

‘ā.+ın 84v2

‘ā.+ıñ 12v11

‘ā. ol- Aşık olmak

‘ā.-dı 67r3, 87v8

‘ā.-mayan 67v12

‘ā.-maz 84v1, 84v2, 84v27

‘ā.-uban 50r3

‘ā.+a 85r2

‘ā.+dır 83r9

‘ā.+ı 87v8

‘ā.+ın 84v2

aşır- Savmak, atlatmak; yolcu etmek, uğurlamak

a. 24v7

āşikāre (Far.) Aşikar, belli, açık

ā. 54v7, 56v7

āşinā (Far.) Bildik, tanıdık; yakın

ā. 84r4

ā. kıl- Yakın etmek

87r13

ā. ol- Tanıdık olmak

ā.-a 60v1

ā. eyle- Tanıdık eylemek

ā.-yüvêr 3r7

ā.-dur 12v10

‘aşk (Ar.) Sevgi, aşk

‘a. 67v11, 85r5, 85r6, 85r7, 85r8, 87v3,87v9,

‘a.+a 2v14, 87v6

‘a.+da 84r11

‘a.+dan 82v11

‘a.+ı 67r7

‘a.+ıdır 85r4

‘a.+ıñ 3r8, 3r10, 87r13, 87v1, 87v3, 87v4, 87v5, 87v6, 87v7, 87v8, 87v10

‘a.+ına 48v7

‘a.+ıñda 3v6

‘a.+ıñdañ 3r10, 87v12

‘a.+ıydı 85r3

‘aşk-ı cānān (Ar.+ Far.) Sevgilinin aşkı, sevgiliye duyulan aşk

‘a. 85r1, 85r2

aşla- Karıştırmak, katmak

a.-dım 8v15

at- Atmak; adım atmak

a.-a 33r2

a.-am 30r10

a.-an 62r9

a.-ar 50r8

a.-arlar 33r4

a.-asız 83v9

a.-asın 83v13

a.-dı 30r11, 30r12, 30r13, 49v6

a.-dılar 50v8, 83v12

a.-maya 10r6

a.-mayam 46v13

at At, binek hayvanı

a. 72v5

a.+ı 9v9, 25r7

a.+ına 57v7

‘atā’ (Ar.) Bağışlama, af; cömertçe verme, ihsan, bağış

ˆa. 56r10

atla- Ata binmek

a.-nur 72r4

ata Ata, baba, ecdat

a. 17r3, 22v12, 33r2, 34r9, 54v11, 55r9, 55v6, 56r1, 64r2, 64r5, 66r5, 73r4, 74r10, 74v3, 75r8

a.+mız 46r4

a.+sı 33r5, 40r9, 52v3

a.+ya 33r1, 58v2

āteş (Far.) Ateş

ā. 84v6

āvāz (Far.) Ses, çığlık

ā. 53v11, 81v7

ā.+ın 80v11, 81v3, 81v6

avla- Avlamak, yakalamak; Etrafını çevirmek

a.-yasız 67v9

a.-yuban 61v6

ˆ**avret** (Ar.) Kadın, avrat

ˆa. 65r2, 65r6, 65r7, 65r8, 73r13

ˆa.+e 42r5, 68r9

ˆa.+i 41v14, 67r10

ˆa.+in 42v3

ˆa.+ini 58v11

ay Ay

a. 6r10

a.+ı 1v10, 5r2

ay Ay, bir aylık zaman dilimi

a. 8v14, 16v5, 50r5

a.+dan 16v6

a.+ında 51v10

a.+ıydı 16v5

ayağ(ğ) Ayak

a. 29v3, 35r14, 53v9, 84r11

a.+ı 66v8

a.+ım 49r6

a.+ıñ 19v10

a.+ın 16v8, 17r10, 30v4, 39v1, 39v2, 83r4, 83r10, 85r4

a.+ına 42r9, 42r10, 66v9, 68v8, 74v11

a.+ını 82v9

‘**ayb** (Ar.) Ayıp, günah, suç, kusur krş. bk. ‘**ayıb**

‘a. git- Kusuru gidermek

‘a.-e 62r4

‘a.+a bat- Kusurlu olmak

‘a.-am 62r1

‘a.+ım git- Kusurunu gidermek

‘a.-e 62r2

‘a.+ın 42v8, 62r5

‘a.-ın gözet- Kusurunu aramak

‘a.-me 42v11

‘a.+ın gözle- Kusurunu aramak

‘a.-yenden 42v14

‘a.+ıñı gör- Kusurunu görmek

‘a.-esin 42v8

‘a.+ıñı gözet- Kusurunu görmek

‘a.-gil 42v13

‘a. ur- Ayıplamak

‘a.-dı 60r5

aydın Işıklı, aydınlık, parlak

a. 4r1

āyende (Far.) Gelen, gelici

ā. 42r8

āyet (Ar.) Ayet

ā.-i 14r7, 76v9

ā.+in 14r6 , 17v13, 29v4

‘**ayıb** (Ar.) Ayıp, kusur krş. bk. ‘**ayb**

‘a. taş- Ayıplamak, kusur bulmak

‘a.mış 61v9

ayır- Ayırmak

a.-ırlar 33r4

a.-mağıl 55r3, 62v1

āyine (Far.) Ayna

2v4, 62v8, 62v9

‘**ayn** (Ar.) Bir şeyin aslı, kendisi; kaynak, pınar

‘a.+1 79r6

ayñen (Ar.) Aynen, olduğu gibi, aynıyla

a. 62r10

ayrı Ayrı, başka krş. bk. **ayru**

29r13, 33r3, 87r2

a.+ya 40v13

a.+dur 27v7

ayrık(ğ) Başka, ayrı krş. bk. **ayruk**

a. 60r10, 83v7

a.+ın 7r8

ayru Ayrı, başka krş. bk. **ayrı**

a. 18v14, 21r8, 34v1, 78v11, 79r2

ayruk Başka krş. bk. **ayrık**

a. 77r7

‘**ayş** (Ar.) Yaşama

‘a.+a 49v3

ayu Ayı

a. 28v2

az Az, çok olmayan

a. 53r8, 66v10

az- Yolunu kaybetmek, şaşırmaq, azmak

a. 44v8

‘**azāb**(Ar.) Azap, öldükten sonra günahkarların çekeceği ceza

‘a. 32r15

‘a. çek- Azap çekmek

33r6

‘a.-mesem 33v1

āzāde (Far.) Hür, serbest

ā.+sin 55v7

az- Yoldan çıkmak

a.-anı 57r13

a.-ar 82v5

a.-mayup 62r12

azdır- Yoldan çıkartmak

a.-a 85v12

āzer Hz. İbrahim'in babası

ā.+e 63r11

azık Azık, yol yiyeceği

a.+ların 34v2

‘**azîz** (Ar.) Sayın, muhterem, saygı duyulan; değerli

‘a. 35v10, 43r11, 55r7, 70v1, 70v12

‘a. ol- Değerini yükseltmek

‘a.-a 2v12

‘a.-ur 50v2

‘**azîz-i mu‘teber** (Ar.) Kadri yüce

‘a. 57v1

‘**azîze** (Ar.) Sayın, muhterem

‘a.+dir 79v12

B

bāb (Ar.) Kitabın bölümlerinden her biri

b. 12v15, 51v3, 51v11, 62v11, 69r1, 71v8, 71v11, 77v8, 77v10

b.+ı 74r8, 8r11

b.+ıdur 55r7

b.+ıñ 51v3, 55r7

b.+ın 66r7

b.+ında 54r2

b.+ını 57v8, 74r7

bāb-ı üçüncü (Ar.+ T.) Üçüncü bölüm

b.+yi 58r6

bāb-ı ikinci (Ar.+ T.) İkinci bölüm

b.+yi 55r7

bāb-ı evvel (Ar.+Far.) İlk bölüm

b.+de 52r1

bāb-ı pencom (Ar.+Far.) beşinci bölüm

b.+dan 65v8

bād (Far.) Rüzgar, yel

b. 69v2

bād-ı hevā (Far.+ Ar.) Bedava, karşılıksız

b. 2r8, 31v9

bādiye (Far. bādiye) Su kabı

b. 25v1

b.+ler 25v2

bağ Bağ, bahçe

b. 36v14

bağır- Bağırarak

b.-an 73r1

bağışla- Bağışlamak, affetmek

b.-dı 22r1

b.-dım 34r14, 56v1

b.-r 42v10

b.-yam 16r3

bağla- Bağlamak

b. 23v9, 23v10, 23v11, 23v13, 23v15, 35r10, 35r11, 35v1, 38r13, 38v3, 38v4

b.-dı 9v13, 24r4, 28r13, 35r5, 35r6, 35r8, 35r12, 35r13, 35v2, 36v8, 36v9, 36v10, 37v12, 37v14, 37v15, 42r7, 42r9, 42r10, 47v1, 47v7, 47v8, 47v10, 55v1, 58v3

b.-dur 38r9

b.-ğıl 22v13, 35r4, 38r11

b.-ması 23v4

b.-masın 38v5

b.-mişdur 35v8

b.-mişlarmış 71r2

b.-lar 38r10

b.-lasa 24r3

b.-ya 23v8, 23v12, 24r1

b.-yalar 38v15

b.-layan 37v11, 37v13

b.-yasın 38v2

b.-yınca 35r13

b.-yup 23v14, 24r15

bağlan- Bağlamak, bağlanmak

b.-dı 47v6

bağ(ı)r Bağır, göğüs

b.+iñ 2r9, 2r11

b.+iñi 32r2, 54v1

b.+ın dağla- Acıyla için yanması

b.-dı 42r2, 57v2

b.-sun 15r5

b.-yu 33r7

b.+ına baş- Acıya katlanmak

b.-duğı 5r13

b.-iñi 32r2, 54v1

b.in tağla-Acıyla için yanması

b.-dı 55r12

bahā Değer, kıymet, fiyat

b. 64r13

b.+sı 64r13

b.+sın 64r11

b.+yı 64r12

baḥce (Far. bağçe) Bahçe krş. bk. **baḳçe**

b.+de 25r14

baḥş (Far.) Verme, bağış, ihsan

b. 37r1

baḥtlu (Far.+ T.) Bahtlı, talihli

b. 6r10, 66v3, 71r13

baḳ- Bakmak

b. 27v5, 46v2

b.-a 10r8, 29r5, 44r9, 70r12, 79r5

b.-alar 84v5

b.-aniñ 43v10

b.-ar 20r11, 60r12, 63v8, 71r10

b.-arım 53v4

b.-arsa 68r12

b.-asın 81r6

b.-avuz 87v3

b.-iban 72v3

b.-ıcağız 68r6

b.-ıcaḳ 70r11

b.-maḳ 10r2

b.-maya 33v2

b.-maz 25v3, 54v3, 68r2, 80r7, 83r6

b.-mazsın 33r15

b.-sa 27v13

b.-sañ 8r13

b.-uban 2v12, 20r11, 28v1

b.-up 83r13

bağçe (Far. bağçe) Bahçe krş. bk. **bağce**

b. 31v11

b.+de 31v11

bağı Fal, denetleme

b.+sına 20r11

bağış- Bakışmak, bakmak

b.-mayavuz 55r4

bağî (Ar.) Ebedi, sonsuz

b. 28v9

bal Bal

b.+a 13r5

b.+ını 3v15

b. eyle- Bal yapmak

b.-r 1v11

bāl (Far.) kanat, kol

b. 3v5

bāl (Ar.) kalp, gönül, yürek

b. 67r6

baña Bana

b. 4v15, 14r11, 14v7, 17r14, 21v15, 22r1, 25r1, 25r4, 25r8, 25r9, 25r10, 26v13, 33r3, 33r6, 33r9, 33v1, 33v3, 33v13, 33v15, 34r4, 34r13, 35r1, 36v7, 41v15, 42r14, 42v2, 43r2, 44r2, 50r2, 50r4, 53v2, 57r9, 56r6, 56r7, 56v6, 56v10, 56v11, 61v2, 63r8 , 64v9, 68r8, 68r10, 71r7, 74r4, 75r12, 78r2, 78v12, 82r9, 82r10

ba' dāzān (Ar.+ Far.) Bundan sonra

b. 39v12

ba' de't-ṭa' ām Yemekten sonra

b. 67v1

ba' dezin (Ar. + Far.) Bundan sonra

b. 40v12, 52v7

bā'ı bismiñ Besmele

b. 8v5

ba' zı (Ar.) Bazı

b. 7v3, 10v4, 10v6, 23r14, 48v6, 66r9, 79v9, 82r7

b.-lar 23r15, 38r5, 55r12, 65r13, 65v1, 79v7

b.+nı 66r7

b.+sı 9r5, 10v5, 79v7, 79v8

b.+sın 10v7, 10v9

b.+sını 3v12, 10v7

bardağ(ğ) Bardak

b.+ın 43v3

bārī (Far.) Hiç olmazsa

b. 12r7, 12r8, 46r10, 53v2

barık Ev, mesken

b. 86r3

barma(k)ğ Parmak

b.+ın 63v3

baş-Basmak; teskin etmek; bastırmak, kapatmak

b.-alım 82v7

b.-dı 17r11

b.-dılar 81v5

b.-diñ 2v14

b.-duğı 5r13

b.-iñiz 81v4

b-maya 22v1

baş Baş

b. 16r4, 16v8, 29r10, 29r15, 70r3, 74r5, 55v3, 81v9

b.+a 14r13, 48v10

b.+da 28v12, 60r13

b.+dan 48v10

b.+ı 17v7, 25v11, 28r2, 29r5

b.+ımı 14r14, 14v6, 14v8, 18v14

b.+ın 14v11, 20v3, 20v8, 22r11, 67r9

b.+iñ 19r2, 19v10, 51v6

b.+ına 15v3, 15v9, 16r5, 16v9, 18v11, 18v12, 32v4, 59v8, 70v6

b.+iña 28v12

b.+ında 70r5, 81r3, 81r6

b.+iñda 28r10

b.+ından 22r13

b.+ını 20v6, 20v7, 22r10, 52v8

b.+ını 15v11, 16r4, 17r8, 17v1, 18v9, 68r2, 73r4, 83v12

b.+ınıñ 17v11

b.+ınıza 38v13

b.+ları 76v6

b. şal- Başını önüne eğmek

b.-mayasın 55v3

b.+a var- Tamamlamak, sonuçlanmak

b.-maz 24v3, 24v6

başar- Başarmak

b.-madı 13v7, 22v14, 24v8

b.-maz 24v6

başla- Başlamak

b.-dı 62r8

b.-dım 8v15

b.-yalım 13v11, 51v12

b.-yam 14v8

b.-yasın 64v1

bat- Batmak

b.-am 62r1

b.-ar 70r2

b.-dı 63v9

b.-mağ 10r1

b.-miş 64v12

b.-sun 65r5

bâtıl (Ar.) Boş, beyhude, yalan

b. 26r3, 35v10, 50v10, 52r5

bâtin (Ar.) İç, hakikat

b. 21r3, 22r9

b.-a 22r11

batur- Batırmak

b.-uban 66v12

bâ-vefâ (Far.+Ar.) Vefa ile

b. 48r10

bâver (Far.) İnanma, doğru bulma.

b. 61r5

bayar Madden ve manen zenginlik, mutluluk

b. 49r7

bāyezīd Sultan Bayezid

b. 69v12, 70v5, 70v7, 70v12, 71r1, 71r4, 71r5

bayıķ Açık, belli, kuşkusuz, kesinlikle

b. 23r3, 39r5

bāzār (Far.) Pazar

b. 59v12, 60r9

b.+ı 60v6

b.+ına 60v5

beden (Ar.) Beden, vücut

b. 41v13, 42r12

b.+ini 43r13

bedī (Ar.) Numune ve emsali olmayan yeni icad; ilk defa görülen; görülmemiş, nadide

b. 16r9, 46r6

beg Bey

b.+ler 51r9

beķā (Ar.) Ölümsüzlük, ebedilik

b. 2v2, 77r6

beķle- Beklemek

b.-sün 26r1

b.-yeyin 63v2

beķsimād (Far. beķsimāt) Katı ekmek, peķsimet

b. 36v5, 36v14

bēl Bel

b. 22v13, 24r15, 35r4

b.+e 24r4, 47v1

b.+i 35v1

b.+ime 31r3

b.+in 35r5, 35r8, 35v2, 37v12, 37v13, 37v14, 37v15, 38r9, 47v8

b.+ine 19v13, 36v8, 39r7, 42r6,42r7, 58v3, 64v12

b.+ini 35r6, 35r12, 37v11

belā (Ar.) Bela, kötülük

b. 33r1

b.+nıñ 3v14

belāgat (Ar.) Sözüñ etkili ve güzel, usulünce söylenmesi

b.+la 30v8

belī (Ar.) Evet, hay hay, peki

b. 22v5, 45v11, 45v14, 69v5

beliğ (Ar.) Düzgün, fasih söz söyleyen

b. 27r3

belki (Far.) Belki

b. 32v15, 38r4

ben Ben, şahıs zamiri

b. 4r5, 4v2, 4v6, 4v7, 7r8, 8v1, 9v11, 10v8, 14r14, 14v8, 16v1, 18r10, 20v5, 20v6, 20v7, 25r1, 26v7, 26v9, 27r6, 27r9, 27r10, 28r5, 31r4, 32v3, 33r6, 33v1, 34r3, 34r6, 34v14, 34v15, 35r1, 36r2, 36r10, 36r11, 36v7, 43r3, 44r6, 45r10, 46r3, 46r12, 46v1, 46v11, 49v10, 49v11, 50r13, 51r12, 54r1, 54r11, 54r13, 56r5, 56r6, 56r7, 56r8, 56v1, 56v8, 57r3, 57r9, 57r8, 62r1, 62v5, 65r11, 70v13, 71r6, 71r9, 73v8, 74r5, 74r10, 74r11, 75v10, 75v11, 76v4, 77r11, 77v3, 78v11, 81r12, 81v7, 82r3, 82v1, 82v2, 83v4, 83v8, 83v9

b.+de 27r10

b.+den 4v7, 22r13, 25r3, 26v9, 33r3, 33r4, 43r2, 49v13, 56r10, 57r7, 77v3, 79r2

b.+em 69r3

b.+i 8v3, 15v9, 27r11, 28r5, 33r2, 33r12, 33r4, 33r5, 34v15, 43r3, 43r7, 43r14, 44r1, 56r8, 56r13, 56v8, 56v13, 70v12, 71r8, 71r11, 73v5, 78v13, 79r4, 82v2, 83v3, 83v4, 83v6, 83v7, 84r2

b.+im 6v9, 8v2, 25r8, 27r8, 27r10, 33r10, 33v4, 34r4, 34r8, 42v6, 52v3, 74r3, 78v11, 79r1, 79r2, 79r3, 82v1, 83v5

b.+imle 84r4

b.+sem 28r4

b.+üm 35r3, 46r5, 52v1, 52v2

b.+ven 53r5, 74r10, 85v4

beñze- Benzemek

b.-mezdi 40v7

b.-r 24v14, 61r4, 61v8, 62r3, 70r13

beñzet- Benzetmek

b.-irse 16r10

b.-meye 24v10

beñ(i)z Beniz

b.-i şol- Beti benzi atmak, sararmak

b.-ar 48r6

berāber (Far.) Beraber, birlikte

b. 32v1

ber-dār (Far.) Darağacına çekilmiş, asılmış

b. èt- Asmak

b.-en 83v3

b. ol- Asılmak

b.-a 84v3

beri Beri krş. bk. **berü**

b. 26r12, 26v7, 36r5

berk Sağlam, kuvvetli, dayanıklı

b. 81v2

berķ (Ar.) Şimşek

berķ-ı ahmer (Ar.) Kırmızı şimşek

b.+den 17v5

b.+dendir 15r14

berü Beri krş. bk. **beri**

b. 20v7, 31r12, 31v7, 36r10, 39r4, 41v8, 41v9, 41r14, 43r8, 45r6, 78r8

besle- Yedirip içirmek; yetiştirmek

b.-di 64r2

b.-me 12v13

beş Beş

b. 5r6

b.+dir 42r5

b.+i 65v9

b.+in 42r4

beş yüz Beşyüz

b. 1v9

beşāret (Ar.) Müjde, iyi haber

b. 14r13, 16r2, 20v9, 45r8

beşer Beşer

b. 48v2, 67v8

beşir (Ar.) Müjdeci, müjde getiren

b. 24v7

bevl-i hār (Ar.+ Far.) Eşek sidiği

b. 25v14

beyān (Ar.) Anlatma, bildirme, söyletme

b. èt- Bildirmek

b.-di 18v7

b.-eyim 51v4

b. eyle- Söylemek

b.-yelim 10v12, 66r7, 66r9

bey^ç at (Ar.) Kabul ve tastik muamelesi

b. 5v5, 29v4, 40r9

beyzâ (Ar.) Daha ak, çok beyaz

b.+sı 15r14

bêz Bez krş. bk. **bez**

b. 58v2, 58v3, 61v2, 61v4, 62r5, 77r9

b.+cegizin 61r9

b.+den 64v8

b.+dür 61r11

b.+e 61r11

b.+i 59r10, 59v12, 60r1, 60r4, 60r13, 61v5, 61v11

b.+im 61v3

b.+iñ 60r2, 61v3, 61r13, 62r5

b.+in 61v6

b.+iñe 59r11

b.+ini 59v13, 60r10

bez Bez krş. bk. **bêz**

b.+dir 61v8

b.+in 61r10

b.+inden 60r6

beze- Bezemek, süslemek, süslenmek

b.-di 51v5

b.-ñ 15r3

bıçak Bıçak

b. 67v2

bırağ- Bırakmak krş. bk. **bırağ-**

b.-a 39r14, 39v12, 39v14, 39v15, 40r1

b.-ıcağ 39r14, 40r3

bırağ- Bırakmak krş. bk. **bırağ-**

b.-dı 30r9, 77r11

b.-masun 65v1

bī-aded (Far.+ Ar.) Sayısız

b.+dir 5v14

bī- bāk (Far.) Korkusuz, çekinmeyen

b. 68v4

bī-çāre (Far.) Çaresiz

b. 85r3

b.+ye 80v12

bī-çün (Far.) Sebepsiz, hiç bir şeye gerek olmadan

b. 86r6

bī-edeb (Far.+ Ar.) Edepsiz, terbiyesiz

b. 40v11, 40v3, 40v9, 40v14, 41r4

b.kıl- Edepsiz etmek

b.-ma 41r3, 41r5

b. ol- Edepsiz olmak

b.-ma 40v15

b.-dir 40v2

bī-edeblik (Far.+ Ar.+ T.) Edepsizlik, terbiyesizlik

b.-eyle- Edepsizlik yapmak

b.-yüp 85v4

bi-emri'llāh (Ar.) Allah'ın emriyle

b. 17v8

bī-gāne (Far.) Yabancı

b. 84v3, 84v4

b.+dir 84r4

b.+dür 12v10

b.+ler 84v5

bī-gumān (Far.) Şüphesiz

b. 2v4

bī-ḥaber (Far.+ Ar.) Habersiz

b. 3r10

bī-ḥadd (Far.) Sınırsız

b. 6v4

bī-īmān (Far.+ Ar.) İmansız

b.+lara 73v12

bī-kıyās (Far.+ Ar.) Ölçüsüz

b. 51r5

bī-şumār (Far.) Sayısız

b. 1v14

bī- tarīk (Far.+ Ar.) Yolsuz

b. 40v2

bī-naşīb (Far.+Ar.) Nasipsiz, talihsiz

b. 3r6

bī-nevā (Far.) Nasipsiz

b. 4r5

bī-nihāyet (Far.+ Ar.) Sonsuz, sonu olmayan

b.+dir 24r12, 51r5

bī'ş-şavāb (Ar.) Doğrusuyla

b. 12v9

bī-riyā (Far.+ Ar.) Riyasız

b. 6v14, 71v2

bī-yār (Far.) Dostsuz, sevgilisiz

b. 84v13

bī-zār (Far.) Ağlamayan

b. 87r9

biç- Biçmek

b.-er 59v6

bil- Bilmek

b. 1v10, 1v15, 7v7, 7v9, 11v1, 12v7, 13v3, 13v6, 15v14, 21r8, 21v8, 23v7, 24v6, 27r6, 27r11, 28v5, 28v11, 31r3, 34v15, 35r1, 35r9, 36v2, 37v6, 38r11, 39r15, 39v15, 41r14, 42r7, 42r9, 43r8, 43r11, 44r14, 44v7, 46r13, 46v15, 47r2, 47r4, 47r7, 47r14, 47r15, 47v3, 47v4, 47v5, 47v7, 47v9, 50v13, 51r1, 52r12, 52v7, 53r4, 57v9, 57v11, 58v5, 61r3, 71v12, 72r1, 77r5, 77r6, 77v1, 78v2, 84r12, 86r7

b.-di 2v3, 6v13, 42r2, 57v4, 57v5, 59v11, 62r6, 71r4, 80v1

b.-digi 53r8

b.-dikçe 9v11, 10v8

b.-diler 20r14, 29r4, 50v13, 72v13, 73r1, 76v10

b.-dim 6r12, 43r2, 76v3

b.-diñ 13r10, 21v7, 47r14, 48v8, 73v3, 79r13

b.-diñdi 68v2

b.-dügi 40r6

b.-dügim 43r3

b.-dügime 43r3

b.-dügimizi 9v13

b.-dügince 32v11

b.-dügüne 33v4

b.-dügini 65v6

b.-e 10r11, 10r13, 10v15, 18r10, 18r13, 23r4, 23r5, 23r6, 23r12, 32v10, , 37v3, 38v9, 38v12, 40r2, 40r7, 48v10, 50v6, 76v4, 80v4, 85v10, 86r9, 86r10, 86r11

b.-edi 18r5, 20r15

b.-eler 18v4

b.-emedim 28r5

b.-emeziz 18r9

b.-en 4r1, 13r12, 38r10, 49v2, 67v12, 85v7, 87r1

b.-enden 13r12

b.-endin şor- Bilenden öğrenmek

b.-a 10v2

b.-ene 12r10, 13r11, 20r12, 23r8, 44v4, 51r11

b.-enler 52v10

b.-enlerden 2v6

b.-esin 11r7, 13r10, 15r9, 21r2, 21r7, 21v2, 24v3, 26r6, 26r8, 26v5, 41v10, 42r11, 45r7, 45r13, 52r6, 52r13, 61r13, 65v9, 69r5, 72r1, 77r5, 79r13, 79v3, 86r7, 87r4, 87r6

b.-esiz 37v5, 71v4, 84r13

b.-evüz 65v6

b.-eydim 73v8

b.-eyim 71r11

b.-eyin 25r1

b.-gil 60r9, 79v7

b.-imedi 71r5

b.-imedim 3r12, 71r6

b.-imez 41v14

b.-iñ 2v5,23v3, 24v3, 27v4,29v1, 34v7, 35v13, 37r7, 38r2, 45r8, 48r11, 52r4, 52r7, 54r7, 74r11, 78r7

b.-ineñ 1v3

b.-inen41r10

b.-ivërsün 13v5

b.-medi 50v7, 71r4

b.-mediler 67v7

b.-medim 71r7

b.-mek 13r8, 23r11,39r13, 41r9, 48v9, 69v4, 71v10, 79r9

b.-mese 23r12

b.-meye 10r14, 22r15, 36r1, 60v12

b.-meyecek 38v11

b.-meyen 20r12, 26r2, 54r7, 56v8, 87r1

b.-meyene 10v2

b.-meyenler 18v4

b.-mez 1v5, 9r3, 9r7, 11r12, 13r1, 13r11, 18r7, 23r12, 25r6,26r4,38v13, 41r10, 41r15, 41v1, 44r2, 48v2,50v4, 60v3,67v13, 69v4, 69v13, 70r1, 84r5, 85v8, 86v1

b.-mezdi 9r1,43r14, 67v3, 69v13

b.-mezem 18r10, 61v10, 62v5

b.-mişsiz 53r13

b.-se 10v2, 32v11

b.-sün 9r1, 60v2, 61r7, 67v12, 73v7

b.-üp 77r13

b.-ür 13r12, 14r12,16v2, 18r4, 18r6, 29v3, 29v4, 30r7, 35v8, 37v14, 38v10, 39r11, 49v2, 55v7, 67v11, 70r12, 83r9, 84r5, 85r13, 85v9, 86r13, 87r1

b.-ürdi 37r1

b.-ürem 4v7,6v2, 14v5, 42r15,42v1, 42v5, 56r5, 56r8, 56r9, 56r10, 56v9, 62v5, 68v10,72r2, 73v4, 73v10, 74r2, 74r3,

b.-üriz 6v3, 28v11, 58v1, 64v2, 65r9

b.-ürse 40r13

b.-ürsin 4r8,46v3, 46v4, 54v4, 56v10, 64v3, 64v4

bildir- Bildirmek krş. bk. **bildür-**

b. 71r7

b.-di 35r12, 45r5, 45r11, 47v7, 65v3

b.-diriñ 63r8

b.-mezim 71r9

b.-sin 13v3

bildür- Bildirmek krş. bk. **bildir-**

b.-e 21v1, 22r8, 26r5, 26r9, 51r7, 86r1

b.-em 79r6, 79r7

b.-en 79r12, 79v1

b.-eyim 36v7

b.-eyin 26v9

b.-ivèrgil 55r5

b.-ür 85v6

bile Birlikte, hep beraber

b. 32v10, 33v8, 36r7, 49v7, 49v9, 49v13, 53r9, 58v8, 59r3, 59r5, 69r7, 74r9

b.+dür 87r2

bilece Birlikte, beraber

b. 33v7

bişiş- Bildik tanıdık, aşına

b.-e 58r13

bilî Bilgi krş. bk. **bilü**

b. 69v3

bilim Bilim

b. 8v9

bi'llāh (Ar.) Allah hakkı için krş. bk. **bi'llāhî**

b. 10r9

bi'llāhî (Ar.) Allah hakkı için krş. bk. **bi'llāh**

b. 62r9

bilü Bilgi, ilim, irfan krş. bk. **bilî**

b.+miz 45v2

biñ Bin

b. 3v13, 16r12,44r13, 55v2, 66v13

biñ bir Binbir

b. 50r1,50r2, 50r5, 50r7

bin- Binmek

b. 57v7

b.-di 72r3, 72r4, 72v5

b.-üben 9v9

bindir- Bindirmek

b.-ir 73v13

bir Bir, belirsizlik ve sayı, bir defa

b. 1v12, 2r7, 2r9, 3r4, 3r6, 3v13, 4v7, 8v15, 9r6, 9r8, 9r9, 9r10, 9r11, 9r12, 9r14, 9v10, 10r8, 11v1,11v13, 12r1, 12r6, 12r15, 12v3, 14r5, 14r9, 14r13, 15r6, 15r10, 15r11, 15v14, 16r3, 16v9, 17v10, 18r6, 18r7, 18v13, 19v3, 19v4,19v5,19r10, 20r8, 20r5, 20r9, 21r2, 21v4, 21v11, 21v15, 22v7, 22v11, 22v3, 22v5, 22v15, 24v1, 24v15, 25r3, 25r5, 25v7, 26r15, 26v1, 26v2, 26v7, 26v11, 27r1, 27r6, 27r14, 27v1, 27v2, 27v3, 27v4, 27v8, 29r4, 29r5, 29r7, 29r10, 29r13, 29r15, 30r2, 30r11, 30r12, 30r14, 31r7, 31v15, 32r15, 32v1, 33r9, 33v1, 33v6, 34r11, 34v6, 35r2, 35v14, 36r4, 36v7, 37r4, 37r8, 37r11, 37v2, 37v3, 38r1, 38r6, 39v12, 40v9, 41v3, 42r7, 42v1, 42v2, 42v3, 42v4, 42v5, 42v9, 42v10, 43v1, 43v2, 43v3, 43v8, 44r5, 44r7, 44r12, 45r4, 45r8, 47r3, 47v14, 48r7, 48r11, 48v7, 51v1, 51v3, 52r1, 52r11, 52v1, 52v8, 52v12, 53r6, 53r11, 53r12, 55r13, 55v1, 55v3, 55v4, 56v3, 57v2, 58v3, 58v11, 59r7, 59v1, 59v2,

59v5, 59v8, 59v9, 59v11, 59v12, 60r1, 60r10, 60v7, 60v9, 61v2, 61v4, 61v7, 62r8, 63r2, 63r4, 63r11, 63r13, 63v1, 63v5, 64r8, 64v5, 64v7, 64v8, 64v10, 65r1, 65r2, 65r2, 65r7, 65r8, 65v1, 66r10, 66v8, 66v9, 66v12, 66v13, 67r8, 67r10, 67r12, 67v2, 68r4, 69r4, 69r9, 69v5, 70r1, 70r5, 70r9, 70v4, 70v8, 71r10, 72r13, 72r5, 72r6, 72v2, 72v4, 72v11, 73v7, 74r4, 74r8, 74v11, 74v13, 75r3, 75r4, 75r8, 75v5, 75v7, 75v8, 76v2, 78v7, 79v9, 79v12, 80v9, 80v11, 81r1, 81r3, 81v2, 81v4, 81v9, 81v12, 82r8, 82r11, 82r12, 82v4, 82v8, 82v11, 84r1, 84r3, 84r8, 85r11, 85v7, 85v8, 86r13, 86v10, 87v10

b.+dir 52r13

b.+dür 29r6, 29r13, 52r1, 72r2

b.+iz 29v1

biraz Biraz

b. 22r8, 40v11, 74r11, 83r5, 86v13

birbire Birbirine

b. 32r9

birbiri Birbiri, birbirini

b. 75r8

b.+n 20v4, 34v12, 39v11

b.+nden 34v1

b.+ne 15v2, 32r12, 34r12, 34v4, 34v13, 36v12, 39v10, 48r10

b.+ni 34v4, 36v11

b.+ñizi 20v3

b.+yle 34v4, 73r12

birden Aniden, birden

b. 15v7, 49v12

birev Biri, bir kimse, birisi

b. 77v7

biri Herhangi biri, birisi

b. 15r10, 18v3, 19r10, 19r11, 21v11, 23v5, 27v3, 30v15, 34r9, 34v12, 35r6, 35v3, 35v4, 35v6, 38r3, 38r12, 46r8, 47r1, 48r4, 54v7, 65r6, 70r13, 72v11, 72v12, 72v13, 75r8, 77v4, 77v5, 78v7

b.+n 46r3, 74r8, 78v6, 78v8

b.+ne 8v6, 60r5, 79r6

b.+ni 38r1

b.+niñ 11r1, 77v8, 79v5, 80r1

b.+ñiz 65r5, 78v6

birin birin Bir bir, sırasıyla, tek tek

b. 46r3

birinci Birinci

b. 35v5

birik- Birleşmek, bir araya gelmek

b.-esiz 29r15

birisi Birisi

b. 10v15, 11r2, 23v5, 34r13, 35v3, 51v3, 65r6, 74v3

b.+dir 74r12

b.+n 54v7

b.+ne 34r13

b.+ni 79v3

birkaç Birkaç

b. 9v11, 60r7, 62r2

birle- Birliğini kabul etmek, şirk koşmamak; tevhid

b.-mişdir 45v2

birliğ Birlik; tevhid

b.+i 1v5

b.+ine 45r12

b.+ini 45r7

bismi'llāh (Ar.) Besmele

b. 17v7, 40r3, 40r11, 64v1

bismi'llāhu-ekber (Ar.) Yüce Allah'ın ismiyle

b. 22r7

bist-i sal (Ar.) Yirmi yıl

b. 86v3

bişir- Pişirmek krş. bk. **bişür-**

b.-di 12r14

b.-üp 75v6

bişür- Pişirmek krş. bk. **bişir-**

b. 36v5

b.-eler 37r15

b.-elim 36v3

b.-ip 36v15

b.-üben 76r1

b.-üp 48r15

bişürt- Pişirtmek

b.-mege 48v3

bit- Bitmek, tükenmek

b.-di 31r10, 36v10, 77v2

b.-miş 22r14

b.-ti 79r8

bitir- Bitirmek krş. bk. **bitür-**

b.-di 42r4

b.-en 1v7

bitür- Bitirmek krş. bk. **bitir-**

b.-ir 1v11, 74r1

biz Biz

b. 5v13, 6v3, 6v5, 10v3, 10v12, 14v12, 20v1, 28v11, 29v1, 31v3, 31v4, 34r2, 35r15, 36v3, 42r1, 47v13, 48v15, 49r9, 50r11, 50r12, 51v11, 54v5, 55r4, 58r1, 64r1, 64r11, 64r13, 65r9, 71v6, 74r7, 76r6, 76r11, 78v9, 79r5, 79v13, 81v13, 87r11

b.+den 16r14, 19r3, 41r5, 49r3, 52v10, 60r9

b.+e 3r8, 4v8, 4v14, 5v4, 5v12, 14r4, 41r6, 43r4, 44r8, 47r8, 48r7, 49r1, 51v12, 52v10, 53v6, 58r2, 62r13, 73v11, 77v10, 78r11, 78v9, 79r12, 79v12, 82v11, 87r8, 87r10, 87v3, 87v12

b.+i 6v4,6v8, 8v12, 26r1, 31v3, 31v5, 35r14, 36r6, 36r7, 36r8, 39r2, 41r3, 41r5, 43r4, 45v3, 46r7, 48v14, 49r8, 55r3, 62r13, 62v1, 68v10, 70v10, 71v5, 72r9, 73v3, 73v12, 79r11, 79r12, 79v2, 87r7, 87r12, 87r13, 87r8, 87v12

b.+im 5v11, 50r12, 54r6, 60r8, 73v2

b.+imdür 15v13

b.+leri 68v9

bol Bol, çok

b. 67r8

boş Boş

b. 1v4, 24v12, 31v15, 41v9

boy(u)n Boyun

b.+a 44v7

b.+iña 44r6

b.+ına 43r9,44r7,44r8, 44v6, 61r3

b.+undağı 61r4

bozıl- Canı sıkılmak, öfkelenmek

b.-ur 83r12

bölik Bölük krş. bk. **bölük**

b. 70r4

bölük Bölük krş. bk. **bölik**

b. 24r11, 79v9

bölük bölük Takım takım

b. 86v7

böri Böcekgillerden kurt, kurtcuk, böcek

b.+ler 15r1

böyle Böyle

b. 19r3, 22r7, 22v1, 39v15, 65r13, 70r10

b.+dir 10v1

böylece Böylece, bu şekilde

b. 21v10

bu Bu (Sıfat)

b. 1v6, 1v9, 2v14, 3r5, 3r8, 4v8, 6r3, 6r5, 7r7, 7v2, 7v5, 7v15, 8v9, 8v15, 9r2, 9r5, 9v9, 10r11, 10v10, 11r3, 11v8, 13r1, 13r9, 13v5, 13v13, 18r1,18r7, 18r9, 18r11, 18r12, 18r13, 18v9, 19r13,19v14, 20r8, 20r12, 20v4, 20v5, 20v9, 21r1, 21v9, 22r2, 22r8, 22v1, 22v2, 23r5, 23r10, 23r12, 23v4,23v10, 24r3, 24r6, 24r12, 24v3, 24v9, 25r12,25v15, 26r4, 26v1, 26v3, 26v4, 26v9, 27r7, 27v6, 27v8, 28r10, 29r3, 29r9, 30v8, 31r4, 31v7, 31v8, 31v9, 31v10, 31v11, 31v15, 32r1, 32r2, 34r1, 34v5, 34v7, 35r9, 35r10, 35v7, 35v8, 35v10, 36r5, 36r10, 36r11, 36r13, 36r14, 36r15, 36v2, 36v9, 36v13, 36v14, 37v6, 38r4, 38r5, 38r9, 39r9, 39r11, 39r12, 39v6, 40r2, 40r15, 41v1, 41v4, 41v8, 41v10, 42r13, 42v6, 43r6, 43r8, 43r10, 43v14, 44r2, 44r13, 44r15, 44v14, 45r3, 45v6, 46r10, 46r12, 46r15, 46v1, 46v5, 47r6, 47v6, 47v11, 48r13, 48v10, 48v12, 49r8, 49r14, 49v1, 49v12, , 50r11, 50r12, 50r13, 50v6, 50v13, 51r2, 52r3, 51r4, 51r5, 51r11, 51r12, 51v3, 51v12, 52r13, 52v6, 52v10, 53v1, 54r2, 54r9, 54v5, 56r12, 56v6, 57v1, 57v10, 59v1, 60r8, 60r2, 60r12, 61v13, 62r4, 62v8, 63r3, 63r5, 63v13, 64r1, 64v4, 65r12, 65r13, 65v1, 65v4, 66r1, 66r3, 66r7, 66v3, 66v8, 67r3, 67v5, 67v12, 68v2, 69r10, 69v11, 70r7, 70v2, 70v10, 71v11, 71v13, 73r3,73r14, 74r7, 74v1, 74v6, 74v13, 75r4, 75r11, 75v1, 75v10, 76v5, 76v9, 77r2, 77v11, 78r12, 79v13, 80r3, 80v13, 81r4, 81r5, 81r6, 81r12, 81v1, 81v8, 81v12, 81v13, 82r3, 82r8, 82r13, 82v12, 83r7, 83r13, 83v13, 85v2, 87v9

bu Bu (zamir)

b. 8v10, 9r7,17r4, 19r1, 22r2, 24r8, 32r6, 34v9, 35r7, 35v11, 36v1, 36v4, 42r12, 47v3, 48r7, 50v2, 50v3, 50v4, 50v5, 51r1, 55r7, 61r1362v11, 63v8, 64v10, 67v8, 69v10, 71v11,74r8, 77v8, 77v10, 80v8, 80v11, 81v9, 82v6

b.+dur 29r11, 35v10, 42v3, 56v7, 58v9, 65v9, 68v1

b.+ña17r5, 23r15, 32v3, 34r11, 35r9, 50v8, 51r2, 54r9, 63v13, 64v1, 83r3

b.+nda 1v9, 6r11, 17r4, 21r7, 24v7, 33v14, 34v10, 36v1, 38v14, 44r5, 50v9, 55r11, 57r1, 58v13, 73v7, 76r8, 77v10, 79v10, 83v3, 83v4

b.+ndağı 40v7

b.+ndan29r10, 43r10, 43r11, 45r6, 45r8, 46v1, 46v3, 57v5, 60r5, 68r10, 73r3

b.+nı 20r13, 27r13, 36r2, 36v2, 54r8, 63v13, 65v2, 69v10, 71r6, 71r7, 81r12 82v5

b.+niñ 34r2, 41r8, 63r12, 67v8, 83r9

bu deñlü Bu kadar

b. 44v9, 61r11

bu kez Bu defa

b. 61v5

bucak Köşe

b.+da 70v4

bū-cehl (Ar. Ebū-Cehl)Ebu cehl

b.+iniñ 6v15

buğday Buğday

b. 41v12, 55r9 , 66v1

b.+ı 56r11

bugün Bugün

b. 9v3, 25r2, 26v5, 33v12, 33v14, 34r11, 38r13, 38v1,62v10, 63r2, 69r3, 75v8

buhl (Ar.) Cimrilik, pintilik

b.+ı 23v10

bul- Bulmak, elde etmek, erişmek

b. 8v1, 15r12, 22v15, 24r12, 27v8, 79r13

b.-a 3r14, 8v3, 11v6, 32v8, 38v1, 86v5

b.-adı 13r14

b.-alar 6r9, 24r15

b.-an 13r12

b.-ana13r11

b.-andan 13r12

b.-anlar 10r10

b.-asın 8r5, 13r10, 13v1, 32v13, 32v15, 33v4, 42r11, 79r13, 79v3, 87r4

b.-asız 29v15

b.-dı 2v2, 10r10, 12v1, 72v2, 72v4,74v9, 77r6, 78r5, 80r3

b.-dılar 5v9, 11r3, 34v4, 34v13, 53r12

b.-dıysa 2r2

b.-dum 33v12

b.-ımadı 71r5

b.-ımadım 71r6

b.-iñ 23v3, 52r4

b.-ina 34v9, 52v8, 55v4, 58v12

b.-inca 1v12

b.-inur32r12

b.-ısar 69v8

b.-madı 33v6, 34r9, 78r4, 78r6

b.-mak 11v14, 79r9

b.-mamiş 12r3

b.-maya 38v15

b.-mayasın 70r7

b.-maz 2r2, 48v3, 77r7, 78r9

b.-mış 14r6

b.-mışıdı 7v12, 80r4

b.-sa 87v10

b.-sañ 53r4

b.-ur 8v3, 11r14, 13r12, 31r15,

b.-inur 32r12

bular Bunlar krş. bk. **bunlar**

b. 13r13, 13v15, 15r7,29r13, 34v1, 34v8, 36v11, 48r6, 64v3, 77v6, 81v3, 84r6

b.+a 75r10

b.+dan 11r4, 34v1

b.+dur 77v7

b.+ı 67r13, 80r1

b.+ıñ 35r15, 48r13

bulış- Buluşmak, bir araya gelmek

b.-dık 33v13

b.-dılar 73r12

b.-mağıdı 33v14

b.-uban 34r12, 76v8

bulun- Bulunmak, yer almak

b.-am 44r6

b.-an 5v8

buñ Sıkıntı krş. bk. **bun**

b. demi Sıkıntı zamanı; Ahiret günü

b. +nde 32r13, 55v4

b. günü Ahiret günü; sıkıntı günü

b.+inde 6v10, 34v9, 44r7

b.güñi Ahiret günü; sıkıntı günü

b.+inde 34v10

bun Sıkıntı krş. bk. **buñ**

b. demi Sıkıntı zamanı; Ahiret günü

b.+inde 32r12

bunca Bu kadar

b. 3v11, 3v14, 6v5, 25r2, 33v11, 47v11, 57r2, 64v3, 75v12, 78v8, 83v11

b.+dan 73v6

buncılayın Bunun gibi

b. 82r9

bunlar Bunlar krş. bk. **bular**

b.44v11, 67v2, 71r6

b.+a 44v10, 67v1

b.+ı 29r14, 77v8

b.+iñ 36r2, 48r15, 64r9

burada Burada

b. 80v3

burak- Bırakmak

b. 3r3

b.-dı 60r10

burhān (Ar.) Kanıt, delil

b. 5r3, 7v11

b.+ım 27v6

burtar- Buruşturmak

b.-a 85v1

buyır- Buyurmak, emretmek krş. bk. **buyur-**

b.-dı 65v10

buyruk(ğ) Buyruk, emir

b.-ı 14r4

buyur- Buyurmak, emretmek krş. bk. **buyır-**

b. 12r13

b.-dı 7r7, 13r1, 13r7, 30r1, 41r4

b.-diñ 14v9, 33v15

b.-miş 2v6, 85v2

b.-sa 69v1, 69v2, 75r2

bülbül (Far.) Bülbül

b. 13r6, 14v15, 31v11, 31v12, 32r4, 49v2, 49v7, 49v10, 50r1, 50r8

b.+e 49v5, 49v8, 50r6

b.+i 45v8

bülbül-i 'isā- nefes (Far.+ Ar.) İsa nefesli Bülbül

b. 49v3

bülbül-i şeydâ-heves (Far.+ Ar.) Aşkla inleyen bülbül

b. 49v4

bülbül-i şürîde-dil (Far.) Perişan gönüllü bülbül

b. 45v6

bünyād (Far.) Bina, yapı

b. 25v4, 31r6, 35r10, 66r2

b.+ı 9r13, 46v2,46v4, 62r11

b.+ıla 39v1

b.+ın 46v3

b.+ına 38v4

b.+ıña 46v2

b.+ını 37v5

b. ét- İnşâ etmek

b.-eyin 25v4

b. eyle-İnşâ etmek

b.-di 66r2

bünyād-ı hâkık (Far.+ Ar.) Allah yapısı

b.+ı 11v7

bürāder (Far. birāder) Birader, erkek kardeş

b. 24r12, 31v7, 34r4

büsbütün Büsbütün, tamamen

b. 12r14, 32r7

büt (Far.) Put

b.+leriñi 63r6

bütün Bütün, hep

b. 21v5, 34v5, 52v12

büyük Büyük krş. bk. **büyük**

b. 15r11, 63v10

b.+i 63v7

büyük Büyük krş. bk. **büyük**

b.+dir 63v8

büyü- Büyüme

b.-medin 63r5

cā-be-cā (Far.) Yer yer

c. 50r13, 66r9

cāhid-i fi'llāh (Ar.) Allah için cihat eden

c. 12v14

cāme (Far.) Elbise

c.+yi 9r1

cāmi' (Ar.) Bir araya getiren, toplayan

c. 86v10

cāmi'-i kūr'ān (Ar.) Kuran-ı Kerim'i birleştiren, cemedeni; Hz. Osman

c. 7v10

cān (Far.) Can, ruh, gönül, hayat

c. 2r13, 8r6, 5v6, 5v10, 9r11,16v15,26v2, 28v15, 31v14, 32r10, 33v4, 43r7, 45r13, 45v8, 49r11, 49r12, 62v4, 62v5,62v9, 67v4, 67v8, 80r13, 87v10

c.+ı 8r10, 28r4,33v1287v6

c.+ıdur 28v9

c.+ım 33r8, 33r10, 33r15, 33v12

c.+ımdur 33v4

c.+ımı 78r5

c.+ımız 5v11

c.+ın 24r1,78r6, 80v6

c.+ıñ 42r5

c.+ıña 26v2, 65v8

c.+ıñı 13r11

c.+ını 50r8,78r5

c.+lar 5v8

c.+lara 4r4, 76r7

c.+uma 49r15

c.+ına er- Cana ulaşmak

c.-di 30v14

c.-e 65v8

c. vër- Canını feda etmek

c.-di 8r6

c.-e 78r3

c.-en 5v6, 5v10, 16v15

c.-mek 67v8

c.-meyen 78r4

c.-señ 74v8

cānān (Ar.) Gönül verilmiş, sevgili; Allah

c. 78r4, 74v8

c.+ına ér- Sevgiliye kavuşmak

c.-medi 78r6

canāvar (Far. cān- āver) Canavar

c.+lar 28v2

c.+lardan 28r8

cā'iz (Ar.) Yerinde, uygun, doğru olan şey

c. 10r14, 24r11

cārī (Ar.) Geçerli, gelmiş, geçen; geçmekte olan

c. ol- Geçerli olmak

c.-uban 57v13

c.+yle 44v9

cārīye (Ar.) Hizmetçi

c.+ydi 75r13

cāy (Çay) Çay, akarsu

c.+ı 43v1

cāy (Far.) Yer, mahal, mekan, mevki

c.+ima 61r1

cebrā 'īl (Ar.) Dört büyük melekten biri, Cebrail

c.+e 18r11

cedd (Ar.) Dede, ata

c.+i 37r13, 75r7

cefā (Ar.) Eziyet, cefa

c. ét- Eziyet etmek

c.-meziz 76r11

c. eyle- Eziyet etmek

c.-mesün 45v13

c.-ye 45v15

c.ķıl- Eziyet etmek

c.-an 3v13

cefne Fütüvvet geleneği içerisinde yer aldığı şekliyle büyük bir kapta pişirilen ve paylaştırılan helva

c. 38v10, 48r14, 48v8

cehd (Ar.) Gayret, çabalama

c. èt- Gayret etmek

c.-e 51r9

c.-üben 24v13, 27v4, 43v7,46v1,67v9, 68v8, 71r5, 71v4

cehennem (Ar.) Cehennem

c. 6v8, 34r5, 57r7

cehet (Ar. Cihet) Sebep

c. 42v6

cellād (Ar.) İnsanı asan ya da kesen kimse

c. 26r8

c.+ı 26r8

cem^ç (Ar.) Toplama, yığma, bir araya getirme

c.èt- Bir araya getirmek

9r6

c.-miş 8r1

c.-üp 9r2

c.-elim 10v3

c. ol- Toplamak, toplanmak

c.-anlara 20v2

c.-dı 36v14

c.-dılar 63r3, 72v12

c.-maz 78r7

cemāl (Ar.) Güzellik, yüz güzelliği

c.+i 5r15

c.+in 17r2, 50r10, 86r6

c.+iñ 5v2, 45v4

cem^ç -i māl (Ar.) Malı toplama

c. et- Malı toplamak

c.-mek 9v14

cennet (Ar.) Cennet

c. 17r14,25r13, 32v4, 32v13, 33r3, 33r9, 34r6, 34r14, 46r7, 49r7, 59r5

c.+de 41v11

c.+den 32v2, 32v8

c.+e 34r5, 34r15, 34v2

c.+i 14v11

c.+iñ 14v12, 14v13

cennet-i 'adn (Ar.) Cennet

c.+i 15r3

cep (Ar. ceyb) Cep

c. 41v13

cerrāh (Ar.) Doktor

c. 28r12, 28r13, 28v1, 28v14

cevāb (Ar.) Cevap, karşılık, yanıt

c.+ı 49r2

c. vër- Cevap vermek

c.-di 14r12

c.-e 16r7

c.-evüz 48v15

c.-gil 33v15

c.-mek 48v9

c.+ı bil- Cevab bilmek

c.-e 48v10

c.+ın al- Cevap almak

c.-asın 82v12

c.+ın vër- Cevap vermek

48r12

c.-mege 49r1

cevāhir (Ar.) Cevherler, kıymetli taşlar

c. 14v13, 67r5

c.+den 15r13

c.-+er 16v14

cevher (Ar.) Cevher, kıymetli taş

c. 17v3, 66v12, 67r2

c.+i 62v7

c.+idür 26v4

cevherī (Ar.) Cevhere ait, cevherlerle süslenmiş

c.+den 62v7

cevlān (Ar.) Dolaşma, gezinme, hareket

c. 59v4

c. èt- Gezinmek

c.-er 86v8

c. eyle- Dolaşmak

c.-diñ 45v10

cezā (Ar.) Ceza

c. 42v4, 77r7

c. bul- Ceza almak

c.-maz 2r2

c. ét- Cezalandırmak

c.-isermiş 72r12

c.- kı1- Ceza vermek

c.-ma 4v15, 41r6

c. vër- Cezalandırmak

c.-diñ 12v2

c.-gil 46r10

cezbe (Ar.) Allah'ın kulunu mânen kendisine çekmesinden doğan coşkunculuk, kendinden geçme ve istiğrak hali

c.+ñden 87r10

cezbe-yi hakık (Ar.) Allah'a karşı duyulan coşkunculuk

c. 80v2

c.+dur 86r5

cidāl (Ar.) Karşılıklı kavga, çekişme

c.- êdiş- Çekişmek

c.-meye 10r15

cīfe (Ar.) Leş

c. 13r6

c.+dir 12v15

cihād (Ar.) Din uğruna düşmanla savaşma, gazâ

c. 12v14

cihān (Far.) Dünya, alem

c. 17r2

c.+iñ 8r8

cild-i ħinzīr (Ar.) Domuzun derisi

c.+1 25v14

cin (Ar. cinn) Cin

c. 28r7

cinnī (Ar.) Cine mensup

c. 15v12

cism (Ar.) Beden, gövde

c.+i 29r7

c.+im 27r8

c.+iñ 27r8

cust u cū (Far. cüst ü cū) Araştırıp sorma

c. 24v2

c.+dan 24v2

cömerd (Far.) Cömert, eli açık

c. 51r1

c.+dir 42v9

c.+dür 42v4

cömerd (Far.) Selman-ı Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Cömerd-i Kassab

c.+dür 35v6

cömerdlik (Far.+T.) Cömertlik

c. göstür- Cömertlik göstermek

c.-ür 34r13

culhā (Far. cūlāh) El tezgahında bez dokuyan kimse, dokumacı krş.bk. **cullāh**

c. 59r9, 60r3, 60r6,60r12, 61r9, 61v1, 61v9

c.+larda 61v7

c.+niñ 61r10

cullāh (Far. cūlāh) El tezgahında bez dokuyan kimse, dokumacı krş.bk. **culhā**

c. 58r8

c+lara 58r8

cum^ʿ a (Ar.) Cuma günü

c. 10r12

cüyende (Far.) Arayıcı, araştırmacı

c. 42r8

cūdā (Far.) Ayır

c. ét- Ayırmak

c.-me 32v2

c. eyle- Ayırmak

68v9

c. kı1- Ayır tutmak

41r5, 62r13

c.-dı 78r8

c.-ma 5v12, 31v5, 36r8

c. ol- Ayrılmak

c.-dı 56v4

c.-diñ 21r8

c.-ma 47r9

c.-mayam 50r2

cülcüle (Ar.) zil, defin etrafındaki küçük pul; küçük çan ufak çingirak

c. 12r2

cümle (Ar.) Hepsi, bütün, hep

c. 1v4, 1v14, 4v10, 4v11, 6r7, 6r12, 6r13, 7v12, 7v13, 8v11, 14v5, 14v14, 15v8, 15v12, 16v8, 17r1, 18r8, 18r12, 18v4, 18v7, 18v14, 20r1, 20r2, 20r3, 20r7, 20r12, 20r14, 20r15, 20v4, 20v9, 23v6, 23v14, 24r9, 25r9, 25r10, 26v4, 28r7, 30r9, 30r12, 31r11, 34v12, 36r3, 36r6, 36v11, 37r1, 37v3, 37v9, 40r7, 42r15, 44v15, 45r1, 49r7, 50r13, 50v1, 51v4, 53r13, 53v6, 54r6, 54v11, 56v12, 57r10, 58r13, 66v2, 68r5, 70r10, 70v4, 73r6, 73r13, 73v12, 80v1, 81v3, 81v5, 81v8, 81v10, 83r13, 83v12

c.+den 76v10, 80r2

c.+si 6r9, 17r3, 18v8, 20v10, 20v15, 23v4, 23v7, 40r15, 44v15, 45r6, 73r11, 82v8, 87r3

c.+sin 48v9, 53r10

c.+sine 37v10, 51v1, 66v11

c.+sini 48v8, 79v10

c.+siniñ 20v12, 52v3, 64r4

c.+ten 16v5, 28r9, 29r2, 58r8, 80r13

cürm (Ar.) Cürm, suç, günah

6v1, 4v11

c.+i 23v12

c.+iyle 6v5

c. kı1- Günah işlemek

c.-maz 4v10

cüvān (Far. Cuvān) Genç, taze delikanlı

c. 13v1, 28v5, 42v13, 77r5, 77r10, 85r12

Ç

çağır- Çağırarak, seslenmek

ç.-an 73r1

ç.-dı 67r12

ç.-ıp 81r10, 84r3

ç.-uban 84r10

çağla- Coşkun bir şekilde ortalığı kaplamak, coşmak

ç.-yuban 25r7

çāk (Far.) Yırtık, yarık

ç. 74v4

ç. ét- Yırtmak

ç.-ipdir 32r2

çaķ Tam

ç. 35r3

çaķ- Bildirmek, ifşa etmek

ç.-an 85r7

ç.-ar 71r10

ç.-maķ 10r3, 84r12

çaķmaķlıķ(ğ) İfşa etme durumu, ifşa etme

ç.+a 84r7

çalab Tanrı

ç. 77v1

çalın- Yaralanmak, kesilmek

ç.-a 28v14

çanak Çanak

ç. 75v5

çapık Çabuk, hızlı

ç. 24v1

ç. ol-Çabuk olmak

ç.-alar 24r15

çapıt Bez parçası, elbise

ç. 61r5

çāre (Far.) Yol, çare

ç.bul- Çare bulmak

ç.-madı 33v6

çek- Çekmek, yüklenmek, bedelini ödemek

ç. 33r6

ç.-di 17v10, 26r12, 30v6, 40v11, 72v5, 72v6

ç.-diñ 33r10

ç.-emezsiz 83v4

ç.-er 40v12, 66r12

ç.-esin 12r7

ç.-ince 33r6

ç.-me 40v3

ç.-mesem 33v1

çekil- Yaklaştırılmak, yanına doğru getirilmek

ç.-di 25v3

çekirdek Tohum

ç.+in 58r11

çengel (Far. çengâl) Çengel, kanca

ç. ét- Çengel biçimine getirmek, çengel şeklini vermek

ç.-diler 36v15

çerâ (Far.) Mum, kandil

ç. 48v11

çeri Asker

ç. 45r1, 72r9

çesm-i fettân (Far.+ Ar.) Büyüleyici bakış

ç.+iñ 9v7

çevre Çevre, etraf , her taraf

ç. 30r8, 49r3, 63r1,72v3

ç.+sine 27r1

ç.+sini 25v5

çevür- Çevirmek

ç.-mez 25r5

ç.-üp 73r4

ç.-ür 59v11, 68r3

ç.-ürdi 60r12

çığırış- Bağırarak, haykırmak

ç.-up 16v12, 17v2

çık- Çıkmak

ç. 60r7, 61r11, 72v4

ç.-a 29r5, 44r9, 70r12

ç.-an 20v11, 85r7

ç.-ar 7v1

ç.-aram 75v11

ç.-arım 53v4

ç.-arsañ 70r9

ç.-asın 81r4, 81r6

ç.-dı 7r5, 7r12, 12r11,25v1, 27r2,63v7, 72r13, 73r11, 84r1

ç.-mıyınca 81r5

ç.-sun 43v10

ç.-up 12r8, 70r10

çıkār- Çıkarmak

ç.-am 82r3

ç.-dı 27r5,27r15, 43v2, 61v5, 65r12, 82r4

ç.-iñ 27r14

ç.-ır 73v13, 74r1

ç.-mağ 29r10

ç.-maz 60v5

ç.-up 15r15, 29r15, 60v7,60v10, 82v4

çil (Far. Çihil) Kırk

ç. 12r2, 12v3

çile (Far.) Bir dervişin, maneviyatı ile baş başa kalmak için şeyhinin izniyle inzivaya çekilip dünya nimetlerinden el çektiği ve kendisini ibadete verdiği kırk günlük devre ve bu devrede geçirilen hal

ç. 12r2

ç.+den 12v3

çile-dār (Far.) Çileye giren (derviş) krş. bk. **çille-dār**

ç. 12r13,

çille-dār (Far.) Çileye giren (derviş) krş. bk. **çile-dār**

ç.12v1, 12v2

çirkin Çirkin, güzel olmayan

ç. 43v9

çoğ Çok krş. bk. **çok**

ç. 38v14, 34v10

ç.+ıdı 63r1

ç.+ın 36r4

çoğalt- Çoğaltmak, arttırmak

ç.-mayalım 82v7

çok Çok krş. bk. **çoğ**

ç. 3v13, 4v7, 5v14, 8r6, 16v4, 17v2, 20v9, 21v10, 22r7, 22v2, 24r11, 27r2, 27r13, 25r15, 28v10, 32v12, 33r10, 36r3, 37v4, 39v5, 41v12, 43v11, 44r1, 44r14, 45v1, 45v7, 45v15, 48v5, 51r11, 51r13, 52v11, 53v9, 57r2, 57r8, 58v7, 60r9, 61r7, 61v9, 62r10, 63v13, 64r12, 64r13, 65r10, 67r5, 67r6, 68v1, 73r3, 73r5, 73r6, 74r6, 76v9, 79v3, 80r8, 82r6, 82r7, 82r8, 82v13, 83r1, 83v5, 83v10, 84r8, 86v5

ç.+dır 1v14

ç.+dur 9v2, 35r9, 61r11

ç.+ları 29r7, 64v12

çök- Çökmek, diz üzerine oturmak

ç.-miş 16v7

çörek Çörek

ç.+in 75v9

ç. bişür- Çörek pişirmek

ç.-üben 76r1

ç. eyle- Çörek yapmak

ç.-diler 75v6

çöz- Çözmek, açmak

ç.-mesi 23v4

çukur Çukur

ç. 72v2

ç.+da 72v4

çul (Ar.) Elbise

ç. 61r5

çü (Far.) Mademki, öyle

ç. 21r4, 32r4, 45v8, 85r2

çün (Far.) Çünkü, mademki, gibi

ç. 2v4, 2v14, 3r15, 6r8, 7r1, 7r9, 7v7, 8v14, 9v10, 12r5, 12r9, 12v1, 12v8, 12v10, 13r5, 13r7, 13r13, 13v1, 13v13, 14v11, 16r12, 16v4, 16v13, 17r10, 18v7, 18v9, 20r12, 20r13, 20v4, 20v14, 21v7, 22r6, 23r12, 24v9, 25r8, 29v10, 30r6, 30v14, 31r13, 31v8, 32r2, 32r7, 32r14, 32v6, 32v7, 34v1, 35r15, 36r15, 37r13, 39v1, 40v12, 42r3, 43r15, 43v1, 45r11, 45v7, 45v10, 46v4, 48v11, 49r13, 49r15, 49v2, 50r10, 52r1, 52v6, 53v6, 54r2, 56r3, 56v4, 56v10, 56v11, 58r8, 58v1, 65v5, 66r8, 66r13, 66v10, 67r3, 67v5, 68v2, 69v7, 70v10, 71v12, 73r10, 74r3, 74r4, 74r10, 75v4, 75v9, 75v12, 76r9, 76v3, 77r11, 78v1, 79v11, 80v12, 81v9, 84v10, 84v11, 84v13, 85v4, 85v9

çünki (Far.) Çünkü

ç. 1v4, 2v11, 3r14, 4v14, 15v13, 19v14, 20r9, 21r8, 25v3, 42v7, 49v6, 49v13, 66v11, 67r5, 68r11, 76r8, 78r13, 79r13, 83v5, 83v6, 84v3, 84v8, 84v11, 86v3

çünkim (Far.) Çünkü

ç. 7r2, 16v3, 22r12, 31v13, 39v11, 49v4, 76r11, 84v4, 84v7, 84v12, 87r3

çürük Çürük, bozuk, dayanıklı ve sağlam olmayan

ç. 60r4

da Dahi, bile

d. 20r13, 22v4, 22v11, 39r12, 39v9, 47v9, 49v12, 61r13, 68v5, 75r12, 79v4, 80r4, 82r7, 84v2

dād (Ar.) Adalet, doğruluk

d. 7r12, 30r11

d.+ı 62r11

d.+ıla 36r11, 39v2

dad Tat

d. 9r13

dağal (Far.) Hileci

d. ol- Sahtekar olmak

d.-ursun 59r10

dāğ-ı derd (Far.) Dert yarası

d. 3r4

dağla- Büyük üzüntü vermek, acı ve ızdırıp çektirmek, yakmak

d.-dı 42r2, 57v2

d.-sun 15r5

d.-yu 33r7

dahı Dahi, bile, de

d. 3r7, 5r1, 5r3, 5r15, 5v4, 5v5, 7r5, 8r1, 8v6, 8v14, 9v2, 9v8, 9v13, 10r11, 10v8, 10v10, 11r6, 12r13, 13v14, 14r1, 14r2, 14r14, 14v3, 14v8, 15r2, 15r7, 15v3, 16r6, 16r12, 16v6, 16v7, 16v10, 16v13, 17r4, 17r14, 17v3, 17v10, 18r6, 18r10, 18v3, 18v6, 19r7, 19r13, 19v4, 19v5, 19v13, 20v1, 21r1, 21v3, 21v7, 22r13, 22v1, 22v2, 22v3, 23r13, 23r14, 23r15, 23v3, 24r3, 25r5, 25r11, 26v7, 26v9, 26v14, 27v4, 29v1, 29v11, 29v13, 29v14, 30v8, 31r12, 31r13, 31r14, 31v1, 31v4, 32r3, 32v3, 32v4, 34r5, 34r15, 34v3, 34v5, 35r3, 35r4, 35r5, 35r8, 35v1, 35v2, 35v4, 35v6, 35v9, 36r3, 36r5, 36r8, 36v8, 36v10, 36v13, 37r4, 37r7, 37v15, 37v2, 37v3, 37v5, 38r11, 39r9, 39r15, 39v6, 39v10, 39v12, 39v13, 40r4, 40v15, 42r9, 42r10, 42v5, 42v9, 42v10, 44r1, 44r6, 44r12, 44r14, 44r15, 45r8, 45v13, 46r3, 46r15, 46v11, 47r7, 47v1, 47v10, 47v12, 47v15, 48r4, 48r9, 48r12, 50r12, 51r1, 52v7, 52v12, 53r11, 53v13, 54v7, 54v12, 55r1, 55r4, 57r9, 57r9, 55v4, 55v6, 56r4, 57v4, 58r6, 58v13, 59r8, 60r11, 60r13, 61r5, 63r5, 63v9, 63v11, 64r4, 64v1, 64v11, 65r13, 65v2, 65v4, 65v13, 66r5, 66v3, 66v9, 67r6, 68r10, 69v8, 69v10, 70r7, 70v9, 71r7, 71r9, 71v6, 72r1, 74r11, 74r12, 74r13, 74v9, 74v12, 75r1, 75r11, 75r13, 75v3, 75v10, 75v12, 76r1, 76r4, 76v11, 77r2, 77r7, 77r8, 77v1, 77v6, 78v1, 79r5, 79v8, 79v12, 80r2, 81v4, 81v5, 81v7, 82r5, 82v9, 84r1, 85v6, 86r8, 86r11, 86r12, 86v8, 87r2

dal Dal

d.+ına 15r4

dāl (Ar.) yolunu kaybetmiş, doğru yoldan çıkmış, azmış kimse

d. 50v9

damak(ğ) Damak

d.+ın 62v4

dām-ı ^ʿ **aşq** (Far.+ Ar.) Aşk tuzağı

d.+in 3r9

dāne (Far.) Tane, aded

d. 15v14

dā'im (Ar.) Daima, devamlı

d. 1v2, 5r5, 5r6, 9v1, 14r3, 14r4, 22v4, 22v5, 29v12, 42v12, 43r1, 50r3, 56r1, 59v4, 61r1, 64v5, 66r10, 66v5, 69v5, 72r5, 72r6, 77r4, 77r13, 80r11, 86v11, 86v12, 86v13,

dā'i (Ar.) Dua eden, duacı; Şii-batni mezhepleri yaymayı görev edinen, bu mezheplerin propagandasını yapan kimse; olmasına, meydana gelmesine sebep olan şey

d.+ye 9r5

da'vā (Ar.) Anlaşmazlık, mücadele; bir meziyetin kendinde bulunduğunu ileri sürme, iddia

d.43r8, 62v13, 83v10, 83v11

d. eksil- Çekişmenin bitmesi

d.-ür 83v11

d. eyle- Mücadele etmek

d.-me 83v10

d.+sın eyle- İddia etmek

d.-rdi 62v13

d.+yı èt- İddia etmek

d.-en 43r8

da'vet (Ar.) Davet, çağırma

d. 9r14, 20v10, 82v2, 86v12

d. èt- Çağırma

d.-di 82v2

d.-diler 20v10

d.-üp 86v12

dār (Far.) Dar ağacı krş. bk. **dār ağacı**

d. 83v3, 84v11

d.+a 82v9, 82v10, 83r10, 83v4, 83v6

d.+ı 83v7, 84v2

d.+umdır 83v5

d. et- Asmak

d.-en 83v3

d. ol- Asılmak

d.-a 84v11

d.-a aş- Asmak

d.-alım 82v9

d.-ına aş- Asmak

d.-dıran85r4

d.-a çek- Asmak

d.-emezsiz 83v4

dār (Ar.) Ev, yurt

d.+ında 2v1

dār ağacı (Far.+ T.) Dar ağacı krş. bk. **dār**

d.+nıñ 82v13

d.+ına 83v8

dār-ü's-selām (Ar.) Cennet

d.+a 15r9

de Dahi, bile

d. 6r5, 9v11, 10v12, 13r10, 14v7, 19r2, 19v6, 20v1, 21r2, 24v14, 26v9, 29r9, 30r12, 31r4, 33r5, 33v1, 36v7, 36v3, 38r14, 39r5, 39r8, 41r11, 42v8, 43r9, 45v12, 47r1, 48r7, 49r9, 49v11, 50r6, 50r11, 51v11, 53r4, 55r4, 55v4, 57v5, 57v6, 59r7, 59r9, 60v8, 62r1, 62r10, 69r6, 70v3, 70v8, 70v13, 71v8, 74v1, 74v5, 74v7, 74v11, 75r11, 75v11, 76r11, 76r2, 76r6, 77r10, 77r13, 77v9, 79v13, 80r8, 81v11, 81v13, 83v13, 84v3, 86v10, 87r6, 87r7

dê- Demek, söylemek krş bk. **de-**

d. 26v13, 49r2

d.-di 3r14, 3v3, 7v5, 8r11, 8r14, 8v1, 8v2, 8v8, 9r8, 12r13, 12r15, 12v2, 13r13, 14r12, 14v5, 14v10, 16v1, 17r8, 17r13, 17v7, 17v11, 17v13, 18r1, 18r2, 18r10, 18r12, 18r13, 18v8, 19r3, 20v5, 21v12, 21v15, 22r1, 25v4, 25v7, 26v12, 26v13, 26v14, 27r3, 27r4, 27r7, 27r8, 27r14, 28v1, 28v5, 29r10, 29r11, 29v2, 29v12, 29v13, 30v7, 30v15, 31r3, 31r8, 32r10, 31r13, 32r8, 32r13, 33v11, 33v12, 34r1, 34v14, 34v15, 35r5, 35r14, 37v15, 41r11, 41v4, 41v15, 42r3, 42r15, 43v14, 44r2, 44r5, 44v8, 45r10, 45v11, 46r5, 46r10, 46r12, 46r13, 46r15, 46v2, 46v11, 47r6, 47r9, 48r10, 48v4, 49v9, 49v10, 50r1, 51v10, 52v2, 52v3, 52v10, 53r7, 53r13, 53v3, 53v4, 53v5, 53v6, 54r4, 54r8, 54r10, 54r11, 54r13, 54v1, 54v3, 54v4, 54v5, 54v11, 56r5, 56r6, 56v5, 56v6, 56v11, 56v13, 57r6, 57r8, 57r10, 58r11, 58v2, 58v7, 58v11, 59v7, 59v9, 60r2, 60r5, 60r7, 61v2, 61v4, 61v13, 62r3, 62r5, 63r8, 63v9, 63v11, 64r2, 64r6, 64r9, 64r12, 64v2, 65r1, 65r3, 65r5, 65r8, 65r9, 65r10, 65v11, 66r3, 67r11, 67v1, 67v4, 67v6, 68r5, 69r3, 69r4, 69r7, 69r12, 69v7, 70v6, 70v8, 70v12, 71r6, 71r8, 71v3, 72r10, 72v4, 72v7, 72v9, 73v2, 73v4, 73v9, 74r10, 74r12, 75r9, 75r12, 76v8, 76v13, 77r11, 78r12, 78v8, 78v10, 80v3, 80v8, 81r3, 81r4, 81r8, 81r10, 81r11, 81r12, 81v12, 81v13, 82v11, 82v12, 83r2, 83r8, 83v2, 83v10, 84r4

d.-digi 14v10, 66r4

d.-digimiz 67v9

d.-diğindir 65r8

d.-digine 68v1

d.-digümi 53v10

d.-dik 19r5, 77v8, 79v13

d.-dikleri 67v10

d.-diler 8r4, 8r6, 9r6, 11r5, 15v13, 23r13, 23v2, 25v1, 28v10, 35r9, 37r5, 37r9, 38r2, 38r5, 38v1, 38r7, 38v7, 41v15, 63r2, 63r4, 63r13, 64r11, 64r13, 64v7, 65r13, 66v3, 66v13, 67v8, 69r2, 73r2, 73r3, 73r5, 75r11, 75v8, 76r2, 76r8, 78v9, 81r13, 81v1, 81v4, 81v10, 81v11, 82r11, 83r4, 83r5, 83r7, 83v1, 83v13, 84r2,

d.-dim 49v11

d.-diñ 6r14, 45v11, 56r11, 56v5, 73v2, 74r3, 81r11

d.-dirmez 85v5

d.-dügi 25v13, 27v10

d.-gil 14v11, 42r14

d.-me 22r2, 55r2, 57v12, 58v3, 59r11

d.-medi 28r6, 78r11

d.-mediñ 4v8, 57r1

d.-mege 40v10

d.-megi 64r10

d.-mek 24r14, 52r4

d.-mekdir 76v11

d.-meklik 29r14

d.-mesi 51r6

d.-meya 22v5, 22v6, 48v11, 61r1

d.-meyeler 13v3

d.-mez 33r4, 48v12, 80r8

d.-mezdi 69v5

d.-mezem 81r12

d.-mezim 71r9

d.-meziz 64v4, 64r11

d.-miş 12r4, 19r9, 21v14, 55r8, 67r2, 81r1, 83r11

d.-mişdi 73v1

d.-mişdir 7v15, 85v5

d.-mişdür 52v1, 70v10

d.-mişem 32v3

d.-p 87r10

d.-r 8v1, 8v4, 19r13, 21r6, 26r2, 26v12, 27v13, 28r4, 29r4, 32v5, 34r8, 35r8, 43r12, 44v14, 45r1, 48r6, 49v8, 49v13, 53v3, 54v6, 55r11, 55r12, 57r3, 60v2, 63v4, 66v9, 68r8, 69v1, 69v5, 69v6, 72r6, 72r8, 72v1, 73v6, 75r10, 75r12, 75v11, 77r5, 77v7, 81v3, 82r9, 82v5, 82v6, 82v7, 83r1, 84r10, 84v8

d.-rdi 63r11, 63v1, 69v5, 72r7

d.-rler 10v9, 10v10, 11r6, 16v12, 17v2, 23r14, 23r15, 23v1, 42r7, 42r8, 43r15, 44v12, 64v11, 66v8, 74v10, 79v6

d.-rlerdi 28r9

d.-rse 7v14, 16r6, 22v5, 26v14, 52r3, 71r11

d.-rsem 46r5, 54r1

d.-rsen 75v10,

d.-rsin 54v1, 56v7, 56v9

d.-rdiñ 73v6

d.-se 22v6, 37r7, 40r10, 69v2

d.-seler 24r11, 48r13

d.-sün 14r11, 14v7, 32v7, 41v14

d.-ye 85v13

d.-ye 22r7, 22v5, 25r11,30r13,32v2, 33r1, 33r5, 33r8, 33v3, 37r2, 39v340r3, 76r5, 84v8, 85v4, 85v9

d.-yeler 24r10, 32v15, 36v4, 77r2

d.-yelim 9v13, 10v12, 18r13, 32r6

d.-yem 8v10, 12r1

d.-yemedi 48v6

d.-yen 3v10, 78r2, 78r5, 81r12

d.-yenlere 4r2

d.-yegin 12r8, 38v12, 39r6, 36r15, 47v13, 76v4

d.-yeyim 14r5, 36r2, 77v3

d.-yeyin 18v3, 25r2, 74r11, 84r10

d.-yivér 18r11

d.-yü 7v1, 12r13, 17r11, 18v13, 22r3, 25v13, 25v14, 25v15, 26v8, 27v13, 30r1, 33r13, 38v14, 43v2, 43v9, 45v14, 46r8, 51v2, 56v5, 56v10, 60r13, 63v12, 66r12, 67r10, 76r6, 81v2, 81v8, 82r7, 82r13, 84r2

d.-yüben 17r9, 28v13, 81r11

d.-yübeni 53v4

d.-yüp 63v7

de- Haydi, öyleyse, öyle ya

d.-y 16r2

de- Demek, söylemek krş. bk. **dè-**

d.-r 33r4

d.-yüben 47r5, 51r13,56r2, 63v5,68r7

d.-yübeni 29r1, 73r1

d.-ye 65v13

d.-yüvèrdi 31r1

dede Dede

d.+müze 76r8

def (Ar.) Savma, kovma, kovuşturma

d. 28v12

d. ol- Uzaklaşmak

d.-ur 28v12

defter (Ar.) Defter

d.+inden 68r9

defter-i dīvān (Far.) Amel defteri

d.+ına 16r7

deg- Ulaşmak, erişmek; değmek, dokunmak; karşılık teşkil edecek değerde bulunmak, eş değer olmak; düşmek, yakışmak

d.-di 26v5

d.-er 8v10

d.-iserdir 31r2

d.-medin16v9

d.-mez 61r13

degme Herhangi bir

d. 13r3

değil Değil

d. 1v6, 2v5, 11r13, 19r1, 26v10, 27v8, 28v11, 29r6, 29r13, 29r14, 33v3, 33v9, 34v9, 35v11, 36r13, 41v8, 55r1, 66r8, 66v10, 67v8, 79v8, 85v7, 85v12, 86r2 , 87r2

d.+dir 9v14, 9v15, 10r1, 10r2, 10r3,26r4, 31v12

d.+dür 10r1, 27v1

d.+em 56v8

d.+se 39r8, 85v1

d.+sem 4v2

d.+siz 83v3

dek Kadar; ancak

d. 7v4, 10r1,16v11, 28v10, 64v9, 66v1

dek (Ar. dekk) Hile, düzen

d. 66v5

del- Delmek, kesmek

d.-di 28v15

delik Delik; yırtık

d. 43v12, 70r4

d.+üme 44r6

d.+den 44v14

delil (Ar.) Belge, kanıt, tanık

d. 15v4, 46v14, 68v1

d. ol- Kanıt olmak

d.-dı 42r10

d.-muşdur 8r15

delim Çok fazla

d. 6v2

dellāk (Ar.) Hamamda müşterileri keseleyip yıkayan kimse, tellak

d. 70r6

delü Deli

d. 23r6, 28v1

d.+sin 28v10

d. ol- Deli olmak

d.-up 28r11

delülük Delilik

d. eyle- Delilik etmek

d.-me 28v10

dem (Far.) Zaman, an, vakit

d. 3r4, 3r11, 16v7, 24r10, 25r2, 36v7, 49v12, 59v9, 63v9

d.+de 34v14, 41v11, 68v7

d.+i 41v8

d.+inde 32r12, 32r13, 45v14, 55v4

d. ur- Bahsetmek, söz etmek, konu açmak

d.-an 41r8

d.-anlar 71v8

d.-ur 47v5

d.-e 58v3

d.-i ur- Bahsetmek

d.-an 3v8

dem-ā-dem (Far.) Her vakit, daima

d. 13r6

dēn- Söylenmek, sözü edilmek

d.-di 77v6

deng (Far.) Hayran, şaşkın, sersem

d. 83r13

denī (Ar.) Alçak

d. 5v1

deñiz Deniz

d.+inde 8r5

deñlü Denli, kadar

d. 16r5, 33v2, 33v13, 44v9, 61r10, 61r11

depren- Hareket etmek

d. 77r2

der-āhiret (Far.+Ar.) Ahirette

d. 29v15

derd (Far.) Dert

d. 2r5, 2r7, 2r8, 2r15, 2v1

d.+e 14v5, 74v7

d.+i 2r3, 2r4, 2r5, 2r6, 3r3, 67v3, 69v6

d.+iñ 3r7

d.+ine 2r4, 16v3, 20v12, 47v6, 54r13, 84v10

d.+lere 4r5

derd-i hāḳḳ (Far.+Ar.) Allah derdi

d.+dan 3r6

derd-i ‘aşḳ (Far.+Ar.) Aşk acısı

d.+iñdır 3r8

derd-mend (Far.) Dertli, tasalı, kaygılı

d. 2r3

d. ol- Dertli olmak

3r3

dér- Toplamak

d.-emedim 18r2

déril-Toplanmak

d.-diler 36v13

dergāh (Far.) Bir büyüğün, büyük bir yerin herkes için başvurma yeri olan kapısı, huzuru, eşığı; Allah'ın huzuru

d.+dan 54r6

d.+ımız 54r6

d.+ına 53v5

dermān (Far.) Derman, ilaç, çare

d. 69v6

d.-ı 47v9

d.eyle- Derman olmak

d.-yem 54r13

d.ol- Derman olmak

d.-asın 74v7

dertlū (Far.+ T.) Dertli, derdi olan

d. 49r15, 83v5, 87v8

d.+se 54r13

dervīş (Far.) Derviş

d. 10v14, 18v15, 19r2, 19v5, 19v7, 19v10, 24v12, 26r11, 41v7, 41v9, 44v6, 73v10

d.+e 71v1,86r12

d.+em 18v13

d.+i 10r3

d.+iñ 11v6, 11v14, 22v13, 44r4

dervīş-i denī (Far.+ Ar.) Nefsini yenmiş derviş

d. 12r11

dervīş-vār (Far.) Derviş gibi

d. 44r4

deryā (Far.) Deniz

d.+sı 6v4

d.+ya 6v4

deryā-ı gūñāh (Far.)Günah denizi

d. 4v1

destān (Far.) Destan, hikâye

d. 50r9

dest-māl (Far.) Elbezi

d.+e 37r8

dēv Dev

d. 57v7, 57v9

devā (Ar.) Deva, ilaç

d. 4r5, 49r15

d.+dan 4r5

deve Deve

d. 64r5

devlet (Ar.) Talih, ikbal

d. 71r12

devün- Devinmek, Hareket etmek, uğraşmak

d.-ür 70v3

devvâre (Ar.) Devreden, dönen

d. 51v6

dırâz (Far.) Uzun

d. 66v10

dîp Dip, kök

d.+inde 53v8

d.+ine 15r15, 82v13

didâr (Far.) Görünüş, tecelli; Allah'ın müminlere vâdettiği görünüşü, tecellisi

d. 12v12, 47v4

d.+îñ 49r8, 49r9

d.+ını 59r6, 71v2

dîk- Bir şeyin başına koymak; hedeflemek

d.-di 31r10,(göz) 61r9

dîl (Far.) Gönül, kalp, yürek

d. 2r13, 3v6,31v14, 49r11, 49r12, 50v11,62v10

d.+den 45r13, 62v5

d.+ler 3v5

dîl-ber (Far.) Gönül alan, gönül alıcı

d. 84v8, 84v10

dîl-dâr (Far.) Gönül çalan, sevgili

d. 82v1

dîl-keş (Far.) Gönül çekici

d. 2r5

dîl-sûz (Far.) Gönül yakan, yürek yakıcı

d. 2r9

dîl Dil

d. 29r4, 35v15, 45r4

d.+de 61r7, 79r3

d.+e 8v10, 14v3, 50v1, 80v8, 85r9

d.+e al- Konuşmak

d.-up 1v15
 d.-e gel- Konuşmaya başlamak
 d.-di 43v13, 49v7, 59v1
 d.-mez 85r9
 d.-en 80v8
 d.-sün 50v1
 d.+i 12v7, 20r11, 20v5, 68v6, 69v3, 70v7, 72r5
 d.+im 3r12, 8v9
 d.+ime 49r4
 d.+imize 48v14
 d.+iñ 19v11
 d.+inde 36r1, 80r9
 d.+inden 80v8
 d.+ine al- Söylemek
 d.-maz 80r9
 d.+ine 19v13, 22r6, 80r9
 d.+ine getir- Söylemek
 d.-e 22r6
 d.-iñiz 79r1
 d.+iyle 17v7, 87r10
 d.+lerinde 48r14
 d.+sin 62v10
 d.+miz 45v2
 d.+ümize 49r2, 57v13
 d.+ümizi 45v3
 d.+ümüzle 58r1
 d.+üñe 77r3
 di.+ümize gel- Söylemek
 d.-e 57v13
dile- İstemek, dilemek
 d. 57r7
 d.-di 18r5, 20r15, 43v5, 67r4
 d.-dim 9r2
 d.-r 2v12, 6r9, 6r15, 9v7, 18v3, 36r14
 74r2, 78v13, 87v8, 87v9

d.-rem 14r15, 14v6, 42v5, 57r9

d.-rim 14r14

d.-rse 58v12

d.-rseñ 11v14

d.-rsin 57r7

d.-señ 27r11, 27v5

dilek İstek, arzu, amaç

d. 17r15, 18v3, 26v13

d.+im 25v7

d.+in 42r4

d.+iñ 57r6

d.iñ dile- Dilek dilemek

49v13

d.+ini 57r12

d. dile- Dilek dilemek

d.-r 18v3

dilkülen- Kurnazlık etmek; hilekârlık yapmak

d.-üp 61r6

dīn (Ar.) Din

d. 7r15, 8r10, 12v10, 30v6, 78r7

d.+de 7r9

d.+e 6v13, 6v14

d.+e gir- Dini kabul etmek

d.-di 6v13, 6v14

d.-en 74r11

d.+i 12v11, 21v5, 50v3, 50v8, 52v11

d.+in 6v15, 62r9

d.+iñ 2v12

d.+iñe 11v8

d.+ini 9v15

d.+ini şat- Baştan savmak; nakletmek

d.-mağ 9v15

dīn-i ūşūl (Ar.) Dinin kuralları

d. 6v9

dīñle- Dinlemek krş. bk. **dinle-** / **tıñla-**

d. 8v4, 12r1, 26r15, 40v9, 43r6, 50r12, 55r7, 55r8 66r6, 75v2

d.-di 81r2, 81r8

d.-diñ 39v1,57v1,80r1

d.-gil 35r4, 36r10, 58r6, 58r7, 59v1

d.-meyesin 65v13

d.-ler 43r7, 69r1, 65v10,

d.-rdi 43v2

d.-sün 52r1

d.-ye 65v12

dinle- Dinlemek krş. bk. **diñle-/ tıñla-**

d.-di 74v13

diri Canlı, sağ

d. 72v13, 82v5

d.+dir 3r8

diril- Canlanmak, yaşamak; Toplanmak

d.-iben 72v12

d.-mek 52r12

dirlik Hayat, yaşayış

d. 83r4

diş Diş

d. 6r15, 74r4, 74r5

d.+i 2r13

d.+imiz 74r1

d. bile- Hırslanmak, iştahlanmak

d.-r 6r15

ditre- Korkmak, korkuya kapılmak; birine sevgi, özen göstermek

d.-r 33r13

divâne (Ar.) Deli

d.+dür 12v10

divār (Far.) Duvar

d.+a 46r9

d.+ın 68r5

diyār (Ar.) Memleket, ülke

d. 49r7

diz Diz, ayak

d. çök- Diz çökmek

d.-miş 16v7

dizil- Dizilmek

d.-ür 29r1

dizin Dizin, sıra, dizilerek

d. 61r10

dōst (Far.) Dost

d. 7r8, 8r2, 15r5, 78r7, 82v2, 83r8, 83v3, 84v4

d.+ı 19r6

d.+ım 49v13

d.+ıñ 84r5

d.+ına 10r8, 19r6, 19r12, 27r5, 27r15

d.+ıñı 49v10

d.+larından 71r2

d.+larıñla 49r9

d. étse- Dost edinmek

d.-dim 7r8

d. tüt- Dost bilmek

d.-ar 7r8

d.-ına 8r2

d.-sadım 7r8

dōg- Dövmek, vurmak

d.-dügümce 81v7

d.-dügüñden 44r1

d.-eler 84v7

d.-er 84v7

d.-eriz 81r13

d.-esin 44r1

d.-ibeni 82v6

dök- Dökmek

d.-di 3v5, 27r15

dökil- Dökülmek, akmak

d.-en 83r11

dökin- Dökülmek

de.-üp 43v4

dön- Dönmek krş. bk. **döñ-**

d.-di 61v1, 73r10

d.-düreler 38v15

d.-düricek 80v10

d.-e 72r10

d.-ecek 53r13

d.-er 74r1

d.-me 53v12

dön- Dönmek krş. bk. **dön-**

d.di 31r5, 31r6

dönüş- Dönmek

d.-ir 72r11

dörd Dört

d. 5r14, 15v1, 19r8, 19r10, 27v13, 29v11, 42v12, 43v1, 55r4, 62r12, 66v6, 74v10, 80r5

d.+i 19r12

d.+inci 47v7, 62v11

dört yüz Dört yüz

d. 55r12, 55v1

döşen- Sermek, serilmek

d.-se 40r8

döşet- Sermek, yaymak

d.-diler 35r14

dū (Far.) İki

d. 1v10

du' ā (Ar.) Dua, Allah'a yalvarma

d. 63r7

d.+dur 30r2

d.kıl- Dua etmek

d.-a 39v5, 40r9

d.-lar eyle- Dua etmek

d.-di 58v7

d.oķu- Dua etmek

d.-dı 30r2, 30r14

d.-yı oķu- Dua etmek

d.-ya 39v6

d.-dı 30r6, 30v8

dur- Dur- yardımcı fiili krş. bk. **dür-**

d.-ur 1v15, 2v4, 2v5, 3v4, 4v7, 5v14, 5v15, 6r3, 7r9, 7v7, 8r12, 8v2, 8v11, 9r7, 9r11, 9r12, 9r14, 9v6, 11v6, 12v9, 15r11, 15v7, 15v8, 16r13, 17v8, 19r11, 21v2, 21v10, 22r7, 22r12, 23v5, 24v4, 24v9, 24v10, 27r6, 27r8, 27v5, 27v6, 27v8, 28r10, 28v11, 31r11, 37v5, 35v7, 36v1, 38r4, 38r10, 38r11, 38r12, 38r13, 39r5, 39r6, 40r10, 40r13, 41v8, 42r5, 42r12, 43r6, 43r8, 43r10, 43r11, 44r14, 46r2, 46v2, 46v14, 46v15, 47r3, 47v3, 47v5, 47v7, 47v9, 47v11, 48r14, 48v5, 48v8, 49v2, 51r5, 52r12, 53r8, 54v12, 54r6, 57v9, 58v8, 60v6, 61r3, 62v11, 67v12, 68r8, 69r2, 69r5, 70r5, 72v5, 76v10, 77v2, 79r8, 79v8, 80v8, 84r11, 84r12, 84r13, 84v10, 85r12, 86r2, 86v3, 87r1, 87r4

duş gel- Rast gelmek, karşılaşmak

d.-di 73v1

dut- Tutmak krş. bk. **üt-**

d.-ar 36r4

duta Rehin, tutsak

d. et- Tutsak etmek

d.esin 74v5

d.ol- Tutsak olmak

d.-dı 56r1

dūzah (Far.) Cehennem

d. 58r3

d.ol- Cehennem olmak

d.-a 11v13

d.-a ilet- Cehenneme göndermek

d.-em 57r9

dūgim Dūgüm krş. bk. **dūgün**

d. 31r5

d. bağla- Dūgüm bağlamak

35r10

dūgün Dūgüm krş. bk. **dūgim**

d. 38r14, 38v1

d. bağla- Dūgüm bağlamak

38r13

d.-yalar 38v15

dūkkān (Ar.) Dükkan

d.+ıma 60r8

d.+ıñ 62r7

dün Gece

d. 7r2, 25r12, 40v8, 47r4, 51v8, 59r3

dūnyā (Ar.) Dünya krş. bk. **dūnye**

d. 11r8, 11r9, 11r13, 12v15, 29v15, 32r11, 32r12, 33v9, 34v6, 34v7, 34v8, 48v2, 52v12, 62r13, 78r6, 78r7, 78r9, 78r13, 78v3, 78v11, 84v11

d.+da 12r7, 13r14, 21r15, 33r2, 33r10, 33r13, 33v7, 33v8, 34r10, 34r11, 34v5, 36r15, 52r12, 57r6, 57r12, 58r7, 58r8, 58r13, 58v9, 58v12, 62v12, 64v2, 68v8, 78v10, 78v11, 80r7

d.+daki 33v10, 40v7

d.+dan 12r6, 26r12

d.+nın 11r14, 57v10

d.+sın 61r6

d.+ya 9v15, 46r1, 55r10, 56r3, 58r11, 58r12

d.+yı 78r8

dünye (Ar.) Dünya krş. bk. **dünyā**

d. 11v8

d.-den kesil- Dünyayla bağlantısını koparmak

18v15

d.-den üzil- Dünyayla bağlantısını koparmak

18v15

düpdüz Baştanbaşa, tamamıyla

d. 23v6

dür- Dur- yardımcı fiili krş. bk. **dur-**

d.+ir 23v6

dürüş- Mücadele etmek; çalışmak, çabalamak

86r4

d.-e 86v5

dürlü Türlü, çeşit, çeşitli

d. 38r11, 48v1, 74r8, 79v5

dürlü dürlü Çeşit çeşit

d. 51r3, 70r8

dürr (Ar.) İnci

d. 9r12, 14v13, 66v12

dürr-dānesi (Ar.+ Far.) İnci tanesi

d. 63v1

dürr-i semīn (Ar.) Değerli inci

d. 1v13

düş- Düşmek; üzerine yürümek, hücum etmek

d.-di 29r1, 30r8

d.-er 72v9

d.-ipsün 32r2

d.-medi 18r7

d.-se 2r14

d.-üp 13r5

düşür- Kolay ele geçirmek, yaptırmak

36v5

düşmen (Far. düşmān) Düşman

d. 15r1, 78r7

d.+i 13v11, 26r8

d.+im 49v9

d.+ine 10r8, 27r5, 27r15, 45r5

d. ol- Düşman olmak

d.-sa 4v4

dütün Duman krş. bk. **tütün**

d. 12r14

düz- Yapmak, tertip etmek, hazırlamak; süslemek, donatmak

d.-diler 50v12

d.-e 68r1

d.-mişem 15v14

düzet- Yapmak, inşa etmek, tertip etmek

d.-di 13r8

E, Ê

ebed (Ar.) Daim, sürekli

e. 82r10

ebî (Ar.) Baba

e. 58v2

ebr-i nīsān (Far.+ Ar.) Nisan bulutu

e.+ı 1v12

ebşār (Ar.) Gözler

e. 15r3

ecr (Ar.) Sevap

e.+i 57r2

edā (Ar.) Borç veya borç gibi olan herhangi bir şeyi ödeme; yerine getirme

e. kı1- Ödemek

e.-dı 75v3

edeb (Ar.) Edep, terbiye, nezaket

e. 9r3,9v10, 10v15, 53v2, 54r2, 54r5

e.+dir 53v6

e.+le 53v7

e. ögret- Terbiye etmek

e. 41r6

e. bil- Terbiyeli olmak

e.-ür 30r7

ednā (Ar.) Adi, en bayağı

e. 62r9

edīb (Ar.) Edepli, terbiyeli, zarif

e. 39v15

édin- Edinmek, sağlamak

e. 31r12, 34v3

è.-di 36v11, 42r6, 54r3

è.-em 50r5

è.-meye 60v10

édiş- Karşılıklı yapmak, etmek

è.-meye 10r15

efgān (Ar.) Acı çekerek bağırıp çağırmak

e.+ı 84r1

eflāk (Ar.) Felekler, gökler

e. 6r3

e.+ınıñ 8r8

ef āl-ı meşāyih (Ar.) Şeyhlerin amelleri, işleri

e.+dır 10v6

ef āl-i hamīde (Ar.) Övülen işler

e. 24r5

e.+den 23v9

ef āl-i zemīme (Ar.) Kötü işler

e. 24r4

e.+den 23v9

eger (Far.) Eğer, şayet

e. 7r8, 11v7, 26r6, 26v3, 32v14, 38v13, 39r8, 40r12, 40v6, 45v15, 54r12, 59r9, 85r13, 85v1, 86v1

egerçi (Far.) Gerçi, her ne kadar

e. 71v12

egir- Toplamak

e.-di 58v1

eg(i)n Sırt, arka

e.+ine 19r7,19r9

egri Kötü, fena, eğri; doğru iş yapmayan

e. git- Yanlış yola gitmek

e.-meye 44v2

e. ol- Yanlış olmak

e.-an 45v1

ehl (Ar.) Kabiliyetli, becerikli; sahip; halk

e.+i 8r11, 9r5, 11r2, 17r1, 19r3, 20r2,20r3, 20r7, 21r1, 22v4, 24v12, 34v11, 35v8, 37v6,38r8, 39r6, 39r8, 41r14

66v7, 67r9, 69v7, 86v9

e.+in 39r4, 39r6

e.+inden 10v11

e.+ine 24r12, 70v13, 78r12, 78r13

e.+ini 52r10

e.+iniñ 6v15 ,47r6

e.+iyse 39r7

ehl-i allāh (Ar.) Allah ehli

e.+dır 78v1

ehl-i günāh (Ar.+Far.) Günah sahibi

e. 50v5

ehl-i hayā (Ar.) Edep sahibi

e. 7v10

ehl-i haqīkat (Ar.) Doğru yol adamı

e. 21v2

ehl-i inşāf (Ar.) Vicdan sahibi

e.-ol- Vicdanlı olmak

e.-iban 43r9

ehl-i islām (Ar.) İslam topluluğu

e. 7r13

ehl-i ma' nā (Ar.) Mana sahibi

e. 13r3, 13r14

ehl-i maqas (Ar.) Makas ehli

e. 11r2, 21v3, 44r15

e.+dır 44v4

e.+sin 24r3

ehl-i mıṣr (Ar.)Mısır halkı

e.+iñ 67r1

ehl-i rāz (Ar.+Far.) Sır sahibi

e. 2r4

ehl-i sūḳ (Ar.) Çarşı halkı, esnaf

e. 11r4

ehl-i sūlūk (Ar.) Bir mezhebe mensup olan

e. 24r11

ehl-i ṣedd (Ar.) Şedd ehli

e. 10r13, 21v3, 44r15, 44v4

e.+den 44r14

e. ol- Şedd ehli olmak; şeddi iyi bilmek

e.-a 23r9

ehl-i şer' (Ar.)Fenalık sahibi

e.+a 83v13

ehl-i ṭarīḳ (Ar.)Bir tarikata mensup olan, derviş

e. 24r10, 26v3, 35r7, 37r15, 40v1

ehl-i ṭarīḳat (Ar.) Bir tarikata mensup olan, derviş

e. 21v2

ehl-i ṭarsūs (Ar.)Tarsus halkı

e. 9r11, 9v3

e.+iñ 9r9

ehl-i vefā (Ar.) Vefa sahibi

e. 27r7

ehl-i yemen (Ar.) Yemen halkı

e. 38r9

ekber (Ar.) Çok büyük

e. 17v8

e.+dir 46v6

ekil- Ekilmek, ekmek

e.-e 58r12

e.-üp 58r13

ekrem (Ar.) Çok kerim, cömert

e. 69r2, 69r3, 69r5, 76v10

eksik Eksik, kusur

e. 32r15, 32v14

eksicek Eksik olarak, eksik biçimde

e. 59r12

e.+im 42v3

e.-iñi bil- Kusurunu, ayıbını bilmek

e. 77v1

e.-iñi 77v1

e. ol- Az olmak

e.-sa 32r15

eksil- Eksilmek, azalmak, bitmek

e.+ür 83v11

el El

e. 22v4, 35v15, 83r10, 84r11

e.+de 61r7, 67r1, 11r13

e.+den 3r3, 12r9

e.+e 28r14, 43v3, 46v5, 53r3

e.+den burak- Vazgeçmek

3r3

e.+den git- Elden kaçmak, yok olmak

e.-e 12r9

e.+e al- Kazanmak, kendi tarafına çekmek; üzerinde durmak

e.-a 67v13

e.-alım 74r7

e.-asın 46v5

e. kavşur- El pençe divan durmak, saygıyla beklemek

e.-ıp 22v4

e. kes- El kesmek

e.-diler 83r10

e.-mek 84r11

e.-i 68v6, 70v7, 72v7

e.-iñ 11v7

e.-in al- Bir müşidin terbiyesine girmek, dervişliğe intisap etmek

e.-up 40r10

e.-in tüt- Tarikata girmek, derviş olmak

e.-a 40r9

e.-iñ 19v8

e.-in 17v10, 21r15, 26r12, 27r5, 29v2, 40r9, 40r10, 83r4, 83r5, 85r4

e.-in çek- Vazgeçmek, ilgisini kesmek

e.-di 26r12

e.-in kes- Elini kesmek

e.-diler 83r5

e.-diren 85r4

e.-esiz 83r4

e.-inde 22v8, 59v11, 59v12, 61r8

e.-iñde 32r1

e.-inden 23r10, 23v1,28r1, 30v5,35v12, 35v13, 39r10, 87v9

e.-ine 15r6, 17v6, 21v15, 22r6, 26r7, 26r8, 28r12, 29v2, 37r9, 48v7, 60r1, 61r13,69r9

e.-ine yapış-

e.-dı 30v6, 72v4

e.-uban 28r12

e.+ine ver- Vermek, teslim etmek

e.-esin 26r8

e.-ini 40r3

e.+ini kavşur-El pençe divan durmak, saygıyla beklemek

e.-uban 25v6

e.+iñi kes- Elini kesmek

19v7,19v10

e.+iñi 19v7,19v10

e.+ini 22r5, 25v6, 40r2, 82v7

e.-ini kes- Elini kesmek

e.-elim 82v9

e.+iniñ 22r9

e.+iñiz 79r1

e.+iyile37r1

e.+lerin 67v7

e.+lerinde 16v14,17v3

e.+lerine 67v2

e.+leriñi 53v10

e.+leriñi kavşır- El pençe divan durmak, saygıyla beklemek

e. 53v10

elest (Ar.) Elest meclisi

e. 45v14

e.+e 45v12

elestü (Ar.) Allah'ın ruhları yarattıktan sonra sorduğu “ elestü bi- rabbüke” (ben sizin Rabbiniz değil miyim?) sorusunun kısaltılmış şekli

e. 45v11

elf (Ar.) Bin

e. 35v7

el-feth-i bâb (Ar.) Kapıyı açmak

e. 69r1

elḥamdüli'llāh (Ar.) “Allah'a hamdolsun”

e. 12r8, 40v10

elif (Ar.) Elif şeklinde bağlanan şed

e. 17v10, 18r6, 38r6,40r13, 40r14

e.+dür 38r5

elli üç Elliüç

e. 14r2

em- Emmek

e.-er 63v4

emānet (Ar.) Emanet

e. vër- Emanet etmek

e.-dügi 5v4

emced (Ar.) Çok şerefli

e.+iñ 72r13

emek Emek

e. ye- Emek vermek

e.-me 55r2

e. yè- Emek vermek, Gayret sarfetmek

e.-me 57v12

emn (Ar.) Emniyet, korkusuzluk, güven, huzur

e. 77r10

em(i)r (Ar.) Emir, buyruk

e. 16v2, 28v13, 51v9

e. èt- Buyurmak

- e.-di 46r8
 e.-diler 28v13
 e.-ersin 56v7, 56v10
 e. eyle- Emretmek
 e.-di 26v15
 e. ol- Emretmek
 e.-sa 14v9
 e.-ınan 51v9
 e.+i 14v4,14v7, 16r15, 43v14
 e.-+imi şı- Emrine uymamak
 e.-diñ 56v5
 e.+iñ 5v7, 55r9, 56r11
 e.+ine 69v2
 e.+iñe 64v5
 e.+ini şı- Emrine uymamak
 e.-dı 41v12, 56v4
 e.+iñ şı- Emrine uymamak
 e.-dı 55r9
 e.-dım 56r11
 e.+üme 46r5
emr-i hâkık (Ar.) Allah'ın emri
 e. 15v1
emzir- Emzirmek
 e.-irdi 63v1
 e.-irken 33r14
ên En, genişlik
 è.+siz 60r2
enbiyâ (Ar.) Peygamberler
 e. 3v12, 6r8, 29r12
 e.+lar 9r8,14v14, 47r3, 68r9
 e.+niñ 21v9, 29r12, 29v14
 e.+ya 3v14
enhâr (Ar.) Nehirler
 e. 15r3
eñlü Enli, geniş

e. 61v5

envā' i- cevāhir (Ar.) Cevherlerin çeşitleri

e.+den 15r7

envār (Ar.) Nurlar, ışıklar

e. 5r9

e.+ı 86r3

envār-ı hāḳḳ (Ar.) Allah'ın nurları

e. 8r12

ēr Erken

è. 4v9

er Erkek; cesur, kahraman; kişi

e. 73r13, 86v2

e.+e 42r5

e.+i 31r12,36r5, 37v1, 39r1, 40r8, 44r9, 44r15, 48r4, 65r2, 68v7, 71v10

e.+inden 36r5, 65v5

e.+ine 31r10,36r6, 48v9

e.+iniñ 31r11,47v6, 65v5, 65v6

e.+iseñ 36r10, 47r9

e.+isiñ 32r6

e.+iyem 38v14

èr- Ermek, ulaşmak, varmak

è.-di 2v2, 7r1, 12v1, 12v3, 16v11, 30v14, 40v13, 40v15, 58v3, 62r8, 71v1, 71v2, 76r7, 77r6, 78v2

è.-e 4v11,12r6, 28v6, 65v8

e.-en 71v2

è.-er 10v14

è.-medi 41v4, 78r6 , 78r12

è.-meye 6r11, 24v13

è.-meyüben 48v13

è.-mez 1v3, 21v5

è.-miş 15v7, 75r4, 76v6

è.-se 22v11, 85r2

è.-sün 4v1, 72v7,75r10

è.-üp 87v12

è.-ür 22v12

è.-ürdi 71r1

erbāb (Ar.) Ehil, muktedir, becerikli

e.+1 8r11

eren Erler, yiğitler, kahramanlar

e.+ler 13v4, 34v4, 34v11

êriş- Erişmek, ulaşmak

è. 86r4

è.-di 14r7, 33r10

è.-e 56r10, 71v1, 86v5, 86r12

erkān-ı hākīkat (Ar.) Hakikatın âdabı

e. 23r4

erkān-ı tarīkat (Ar.) Tarikat âdabı

e. 39v10

êrte Sabah, ertesi yarın

è. 76r5, 82r5

è. ol- Ertesi gün olmak

è.-dı 82r4, 84r7

è.-ınca 84r6

è.-sun 81v13

ervāh (Ar.) Ruhlar

e.+a 6r1

esen Sağ salim, esen

e. ol- Sıhhat bulmak

e.-mış 76v6

eşer (Ar.) Etki

e. 65v8

e. kıl- Tesir etmek

e.-dı 44r2, 49v5

esir (Ar.) Tutsak, esir

e.+e 76r6, 76v2

e.+i 76v12

e.+iz 76r6

esirge- Korumak, merhamet etmek

e.-di 70v5

e.-dim 70v6

eski Eski

e.+niñ 60r5

esrār (Ar.) Gizlenen veya bilinmeyen şeyler

e. 5r9

e.+ı 8r9

e.+ını 79r6

esrār-ı hākķ (Ar.) Allah'ın sırları

e. 8r12

eşek Eşek

e. 61r5

êşik Kapı

è.-iñde tur- Kapısında durmak

è.-uban 71v6

è.-inde tur- Kapısında durmak

è.-dı 81r7

è.-uban 22v13

è.-ine 22v15

è.-üñe var- Kapısına varmak

è.-mağa 87v2

eşyā (Ar.) Yaratılmış olan her şey, şeyler, nesnelere

e.+dır 51v4

et Et

e.+in 44v11, 44v12

êt- Eyitmek, söylemek

è.-elim 21v7

è.-eyin 36v8, 41v10, 78r2

è.-eyim 47r14, 48r15, 51v4

è.-ivêresin 47v12

è.-ivêrem 26v7, 39v2, 43r7

et- Yapmak etmek krş. bk. **êt-**

e.-mek 72r3

êt- Yapmak, etmek krş. bk. **et-**

è. 5v12, 5v13, 6v7, 9r6, 10r9, 25v7, 26v8, 26v14, 34v11, 42v2, 43r9, 48r4, 49r2, 49r8, 53v2, 57r9, 61r5, 65v4, 75r11, 76r3, 78v1, 87v1, 87v12

è.-di 3r13, 4v1, 5r2, 6r1, 6v14, 8r15, 14r11, 16v1, 16v3, 16v4, 18v7, 18v9, 20v12, 20v13, 26r12, 29v10, 30v15, 32r7, 32v7, 34v11, 36v12, 42r13, 43v11, 44r8, 45r5, 46v4, 48r10, 55r13, 55v1, 57r12, 57v2, 57v4, 62r7, 63v6, 65v4, 67r8, 75v2, 77v4, 77v10, 78v2, 82v2

è.-digi 45r9

è.-dik 79v13

è.-diler 9r5, 9v10, 20r1, 20r3, 20r5, 20v10, 27r13, 28v13, 29r3, 36v6, 36v15, 38r8, 67r10, 73r2, 75v1, 75v13, 76r3, 81v10, 82r6

è.-dim 48r6, 55r11, 56r7

è.-diñ 4v3, 56v13

è.-diydi 56v3

è.-diyse 39v13

è.-dügi 5r6, 5r7, 5r10, 5v3, 38v11

è.-dügim 4v15

è.-dügini 20r14, 43v13

è.-dügini 77r13

è.-e 3r5, 12r9, 14v11, 16r6, 19v6, 21v9, 22r4, 22v2, 22v9, 26r11, 34v2, 35v12, 39v9, 40r4, 40r5, 40r6, 44v5, 47v2, 51r7, 51r9, 52r3, 57r11, 59v12, 61r3, 62r2, 62r4, 62v6, 58r2, 68r6, 69v8, 70v11, 70v12, 74v6, 75v3, 81v2, 83v8, 86r3, 86r12

è.-elden 78r8

è.-eler 20v14, 21r3

è.-elim 10v3, 13v13, 20v1, 26r15, 66r6

è.-em 14r14, 14v8, 16r2, 16r5, 16r6, 17r8, 34v14

è.-emedi 3r13, 67r8

è.-emeyüp 18r8

è.-emez 1v14, 26r3, 8v9, 8v10

è.-emezdi 7v6, 28r3

è.-emezler 51r5

è.-en 3v7, 3v11, 3v14, 4r2, 6v1, 12v15, 22v11, 28r1, 28v11, 42v11, 43r8, 43r10, 43r11, 68v3, 78r10, 83v3, 84r10

è.-eñ 79v12

è.-endir 1v10

è.-eniñ 46r8

è.-enler 36v11, 67v5

è.-enlere 54v2

è.-enleri 67r12

è.-enleriñ 43v9, 47r1

è.-er 1v13, 9v4, 10r4, 15r10, 20r6, 20r10, 20r11, 21v12, 21v15, 39r12, 50r10, 54v8, 67v11, 69r8, 70r6, 71v1, 72v1, 82r2, 86v7, 86v8

è.-erdi 7v6, 58v11, 66v5, 7r12

è.-erem 72r2, 78r5

è.-eriz 54v5

è.-erken 59v5
 è.-erler 70v9
 è.-erse 10v11, 48v11
 è.-erseñ 74v10
 è.-ersin 33v13, 56v7, 56v10, 83r7
 è.-esi 3r12
 è.-esin 15v2, 16r14,42v5, 42v8,45r12, 54r1,56r6, 64v1, 74v5, 74v6 ,77v9, 84r3
 è.-esiz 29v14,29v15, 37v6, 37v8
 è.-evüz 58r1
 è.-eydiñ 2r11
 è.-eyim 36r10, 42r3, 46v11, 50r13, 69r1,79v10
 è.-eyin 25r2, 25r4, 25v4, 32r4, 51v2
 è.-icek 3r11
 è.-iñ 15r2, 69v7
 è.-ip 60v8
 è.-ipdir 32r2
 è.-isermiş 72r12
 è.-ivèrem 46r3
 è.-üben 17r6,24v13, 27v4 ,42v10, 43v7, 45v14, 46v1, 50r2, 60r11, 63v2, 67v9, 68v8 , 71r5, 71v4, 78v4
 è.-üp 3v4, 3v8, 4v4, 9r2, 9v13, 11r12, 16r4, 20v3, 20v13, 34r12, 39v11, 46r10, 66v10, 68r2, 71v6, 86v12
 è.-me 11v8, 12r4, 19v7, 32v2
 è.-meden 87r12
 è.-medi 74v4, 81r2
 è.-medim 18r3
 è.-medir 60v13
 è.-e 9r2
 è.-megil 60r8
 è.-mek 9v14, 11r1, 14v9, 21v8,23r2, 43v8, 60v6
 è.-meñ 29v1, 65r11
 è.-mesem 70v13
 è.-meye 11v13, 22r3, 44v2, 44v3, 44v5, 45r14
 è.-meyüben 37v4
 è.-mez 3r6, 18v9, 40v14, 79v9
 è.-mezem 56v5, 57r1, 57r3

è.-meziz 69r10, 76r11

è.-miş 8r1, 9r5, 21v10, 80r5

è.-se16r4, 22v3, 35v15, 48v15, 49r1, 87r11

è.-sedim 7r8

è.-seler 48r12

è.-sem 53r11

è.-señ 70v9

è.-sün 14v12, 49r11, 58v7

è.-ti 32r5

etbā' (Ar.) Bir kimseye tabi olanlar, ona uyanlar

e.+ına 20r4

e.+iñi 56v2

ètdür- Yaptırmak krş. bk. **ètdür-**

è.-ir 1v10

è.-dirmeyen 56v6

ètdür- Yaptırmak krş. bk. **ètdür-**

è.-eyim 57r8

etek Etek

e.+i 19v4, 68v2

e.+ine 40r1

e.+iñle 19v9

e.+de 19v4

e.-ine yapış- Himayesine sığınmak

13v1

etkiyā (Ar.) Allah korkusuyla günah işlemekten çekinen, müttaki olan kimseler

e. 6r8, 10v7

etmek Ekmek

e. 40v7, 58v6

e.+i 64r7

e.+ini 75v12

e.+inden 59r1

e. kes- Ekmek kesmek

e.-e 59r7, 58v10

ev Ev; Kabe

e. 47v2

e.+de 65r7

e.+deñ 46r15

e.+e 65r4, 68r7, 73r10

e.+i 11v6, 24r8, 27v6,46v1, 70v1

e.+iñ 65r7

e.+ine 64r6, 70r13

e.+iñi 13v5

ève éve Acele acele, hızlı hızlı

è. 65r4, 68r7, 73r10

evlād (Ar.) Çocuklar

e.+iñ 56r4

e.+iña 18r15

e.+ına 20r4, 76r11

e.+iñi 56v2

e.+ınıñ 75r5

e.+ıyla 46r4

evliyā (Ar.) Veliler, erenler

e. 3v12, 5v9, 6r8, 10v7, 13r1, 21r5, 21r6, 21v13, 29r12, 41v7, 41v8, 71r5, 71r13, 79v2, 79v3

e.+dan 21r8

e.+dır 79r9, 79r10, 79r11, 79r12, 79v1, 79v2

e.+lar 87r3

e.+niñ 29r12, 52r5, 79v5

e.+ya 3v14, 8r15

e.+yı 21r7, 79r13

evvel (Ar.) Evvel, ilk, önce

e. 6v13, 7r4, 11r12, 13v13, 22r3, 23v10, 31r5, 35r10, 38v1, 46r4, 48r9, 51r8, 52v6, 58r8, 61v5, 74r13, 81r1, 83r5, 84r11, 85v11

evvelā (Ar.) İlk olarak, ilk önce

e. 10v11, 33r1, 40r4, 44v7, 47r15, 54r8, 58v5, 58v6, 78v4, 85r12, 86v7

ey Ey, seslenme, nida

e. 3v3, 3v5, 3v6, 3v7, 3v8, 3v9, 3v10, 3v11, 3v12, 3v13, 3v14, 4r1, 4r2, 4r3, 4r4, 4r5, 4v15, 5v12, 6r12, 6v1, 8r2, 8r8, 8v12, 9v13, 10v1, 10v5, 11v3, 11v14, 12r13, 12r15, 12v2, 13r9, 13v1, 14v3, 16v12, 21r1, 21v3, 21v7, 23r14, 24r12, 24v6, 26r15, 27r7, 27r9, 27r10, 28r11, 28v1, 28v5, 30v5, 31r12, 31r14, 31v5, 31v7, 31v9, 31v12,31v13, 31v14, 32v2, 32v15, 33r2, 33r15, 33v4, 33v12, 34r1, 34r4, 34r5, 34r7, 34v3, 35r7, 35r8, 35v9, 35v10, 36r5, 36r8, 36r10, 38r11, 39r4, 39r9, 39r15, 39v6, 41r5, 41r8, 41v2, 42v4, 42v9, 42v13, 43r11, 43v15, 44v1, 45r3, 45r10, 45v6, 45v8, 46r11, 46r13, 46v6, 46v11, 47r14, 47v12, 49r11, 49r12, 49r13, 49r14, 49r15, 49v3, 49v8, 50r2, 50v12, 51r1, 52r1, 52v1, 52v12, 53r13, 55r7, 56r7, 57r6, 57r10, 57r11, 57v1, 60r2, 60r3, 60v2, 61r12, 62r3, 62r9, 62v3, 63r2, 63v1, 64v3 , 65v4,

65v13, 67v4, 68v9, 69v10, 70v1, 70v8, 70v12, 71v8, 72r7, 72r9, 73r2, 73v1, 73v2, 74v3, 74v9, 75r3, 76v11, 77r2, 77r5, 77r10, 77v1, 79r8, 81v10, 85r12

eyle- Kılmak, yapmak, etmek

e. 10v5, 13r11, 15v11, 17r9, 20v6, 22v15, 25r2, 29v12, 31v3, 42v10, 45v3, 46v6, 52v8, 53v8, 55r5, 55r7, 56r9, 61v13, 68v9, 68v10, 68v11, 70v1, 72v9, 74v11, 35v10, 51v8, 51v12, 71v5, 81r13

e.-di 1v8, 5r2, 7r1, 14r9, 17r7, 17r9, 17r11, 18r1, 20r8, 20r13, 20v4, 20v8, 20v13, 20v15, 21v11, 24v9, 26v8, 26v15, 36v12, 37r12, 43v13, 44r3, 46r1, 46r4, 47r3, 47r5, 50r6, 50r7, 54r2, 54r4, 54v6, 56r2, 56v12, 57v3, 58r9, 58r11, 58v2, 58v7, 66r2, 67r13, 68r5, 69r12, 74r6, 74r13, 78r10, 78v4, 86v3

e.-dik 77v8

e.-diler 73r14, 75v6

e.-dim 9v11, 32r5, 42v3, 43v15, 51r12, 56r5, 56r6, 56r7, 57r2, 74r8, 76v4

e.-diñ 4v3, 32r3, 45v10, 45v14, 56r13, 73v5, 73v7

e.-dir 73v9

e.-dügi 44r11

e.-gil 5v11, 22r10, 26v12, 31v7, 36r7, 43r4, 48v14, 49v1, 49v3, 64r13, 75r9, 77r4, 87r10, 87v6

e.-me 13r3, 16v11, 19v5, 19v11, 28v10, 33r5, 39r2, 46r7, 53v11, 62r10, 83v10, 87r7

e.-medi 78v7

e.-mediñ 84r2

e.-mek 52r8, 66r8

e.-meñ 65r10, 82r9

e.-mesün 45v13

e.-meye 22v7

e.-mezem 53r10

e.-miş 37v10, 71r3

e.-mişdir 70v10

e.-ñ 20v3, 29v12, 78v6, 82r10

e.-r 1v8, 1v11, 2r13, 4v9, 31v14, 48v3, 49r12, 73v11, 73v12, 80v13, 84r13, 86v7

e.-rdi 62v13

e.-riz 47v13

e.-se 20v3, 54v1

e.-sem 8v5, 50r3

e.-señ 55r13

e.-sin 56v11

e.-sün 13v5, 14v15, 74r2, 87v3

e.-ye 11r15,16r8, 24r2, 41v3, 45v15, 47v14, 51v11, 59r2, 74v2, 74v8

e.-yeler 78v5

e.-yelim 10v12, 28r9, 66r7, 66r9

e.-yem 14r15, 14v6, 20v6, 20v7, 54r13, 74r4

e.-yen 3v9, 4r3, 6r13, 3v12, 20r8, 28r10, 37v9, 47r2, 78r4, 78r5, 79r10, 79r11, 85r6

e.-yesin 12r6, 19r1, 46r11, 55v2, 58r2, 79v4

e.-yicek 5v11

e.-yüp 40r9, 85v4

e.-yüvèr 3r7, 49r7

eylik İyilik krş. bk. **eylük**

e. 3v15

e. èt- İyilik etmek

e.-en 3v14

e. gel- İyi şeylerin olmaya başlaması

e.-di 66v4

eylük İyilik krş. bk. **eylik**

e.+ini 57r1

e.+inë eriş- İyiliğini görmek

e.-di 33r10

eyü İyi

e. 11v14,52v10, 59r11

e.+dür 61v7

eyüce İyi, İyice

e. 61v2, 61v3, 61v4

ezel (Ar.) Ruhlar aleminin başlangıcı; yaratıldığından beri

e. 12r5, 56r3

e.+de 45v10

ezher (Ar.) Çok beyaz, güzel ve parlak

e.+ine 75r4

ez-ḥudā (Far.+ Far.) Allah'dan

e. 21r8

F

fāḥiṣ (Ar.) Aşırı, insafsız derecede fazla

f. 23v15

fahr (Ar.) Övünme, iftihar; iftihar kaynağı övünç

26r11

f. èt- Övmek

f.-di 26r12

f.-e 26r11

f.-i 5r7, 17r2, 26r9

f.-i èt- Övmek

f.-dügi 5r7

f.-i kıldır- Övdürmek

f.-a 26r9

fakı (Ar. fakih) Fıkıh bilgini

f. 13r9

fakır (Ar.) Yoksul, muhtaç, aciz, fukara

f. 12r4, 12v3, 19v7, 20v11, 41v2, 65v3

f.+îñ 11v1, 44r10

fakır-i mu'teber (Ar.) Saygın fakir

f. 12r1

fakr (Ar.) Kendinde varlık görmeyip her bakımdan Allah'a muhtaç olma, fenafillaha erişme hali, manevi yokluk

f. 5r7, 26r9

f.+ı 5r7, 26r9, 26r11

f.+ıla 26r12

f.+ı bildür- Fakr halini anlatmak

f.-e 26r9

fâl (Ar.) Çeşitli şeylere bakarak gelecekte olacaklar hakkında anlamlar çıkarma, fal

f. 73v7

f.+ı 73v8

f. tüt- Uğur saymak

f.-ubanı 73v5

fânî (Ar.) Ölümlü, baki olmayan

f. 12v8

f.+dur 28v9

f.+ye 50v11

f. ol- Kendi varlığını ve nefsinin yok etmek

f. o. 12v8

fâ'ide (Ar.)Fayda

f. 33r7

fāriğ (Ar.) Bitmiş, tamamlanmış; çekilmiş, gürültüden uzak; vazgeçmiş

f. 70r1

f. ol- Vazgeçmiş, el çekmiş

f.-dı 19v14, 20r9

f.-up 76r10

f.-uban 82r1

fārisī (Far.) Farsça krş. bk. **fārsī**

f. 13v15

fark (Ar.) Fark, farklılık

f. ét- Farketmek

f.-e 86r3

f.-emez 26r3

f.-emezdi 28r3

f. eyle- Farketmek

f.-yem 14v6, 20v7

fārsī (Far.) Farsça krş. bk. **fārisī**

f. 37v14

fārūk-ı mükerrerem (Ar.) Saygın, muhterem Hz. Ömer

f. 7r14

faşd (Ar.) Kan alma, hacamat

f.+ı 28r14

fāsık (Ar.) Şeriat hükümlerine uymayan günahkar kimsekrş. bk. **fāsuk**

f.+ı 87v8

faş(ı)l (Ar.) Bölüm, kısım; mevsim, ayrıntı; ayırma, ayrılma

f. 51v1

f.eyle- Ayırmak

f.-yen 4r3

f.+ı 41v1

fasūk (Ar.) Şeriat hükümlerine uymayan günahkar kimse krş. bk. **fāsık**

f. 11r4

faṭīr (Ar.) Mayasız ekmek

f. vēr- Ekmek vermek

f.-di 12v3

fazīlet (Ar.) İnsanın yaradılışındaki iyilik, iyi huy, erdem; Değer ve üstünlük, meziyet

f. 7r9, 7v7, 8r6, 8v11

fażl (Ar.) İhsan, iyilik

f.+ı 48r8

f.+ıñ 4v3

fedā (Ar.) Uğruna verme, vazgeçme

f. èt- Feda etmek

f.-esin 74v6

f.-sün 49r11

feh̄m (Ar.) Anlama, anlayış

f. èt- Anlamak, idrak etmek

f.-emez 8v9

f. ol-Anlamak

f.-a 8v7

felek (Ar.) Dünya, alem, devran

f.+den 1v9

fenā (Ar.) Yok olma, yokluk; maddi varlıktan sıyrılıp hakka ulaşma

2r2, 2r15, 3r7, 3r11, 50r11

f.+sın 77r5

f. kııl- Yok olmak

87v4

f.-dı 80v3

f.-an 2v1, 2v2

fend (Far.) Hile

f.+e 1v6

ferah (Ar.) Sevinç; ferahlık, esenlik

f. 25r12

f.+dır 82r6

f. bul- Sevinmek, içi açılmak

f.-sa 87v10

fera'iz (Ar.) Farz olan şeyler

f. kııl- Farz olan şeyleri yapmak; farz olan ibadetleri yapmak

32v10

fermān (Far.) Emir, buyruk

f. 69v6

f. ol- Buyruk tanımak

f.-asız 46r5

feryād (Ar.) Feryat, sızlanma

f. 2r12, 72v1, 84r3

feryād-res (Ar.+ Far.) Feryat edenin imdadına yetişen

f. 3v4

ferzend (Far.) Oğul, erkek çocuk

f.+i 40r8

feşāret (Far. fişār)Zorluk, güçlük, baskı; sıkıştırma, sıkma

f. kıl- Baskı yapmak, zorlaştırmak, güçleştirmek

f.-dılar 20v9

fetā (Ar.)Genç, yiğit, cömert; fütüvvet teşkilatına giren kimse

f. 9r7, 52r2, 52v1, 52v6, 52v9, 52v12, 54r3, 54v11, 54v12, 54v13, 64r2, 66r3,66r4, 66r5, 68v1, 66r7, 68v5, 69r13, 74r7, 74r9, 74r10, 74r11, 74r12, 74r13, 74v1, 74v3, 74v5, 74v10, 76v13, 77r7, 77v4, 77v6, 77v7

f.+dur 52v6, 77r2, 74v9

f.+nıñ 52v2, 52v3

f.+sın 31r4

f.+ya 74r10

feth (Ar.) Açma, açılma

f.+iñ 14r6

f. ét- Açmak

f.-er 54v8

feth-i bāb (Ar.) Kapının açılması

f. 51v11, 62v11

fetvā (Ar.) Müftü tarafından verilen şer'i hüküm veya karar

f. vēr- Fetva vermek

f.-di 82r4

f.-diler 81v8

f.-em 82r3

f.-esiz 81v11

fevkānī (Ar.) Üstte olan, yukarıda bulunan

f. 35r7, 38r12

f.+dür 38r12, 40r12

fevt (Ar.) Bir daha ele geçmemek üzere kaybetme, elden çıkarma, kaçırma

f. eyle- Kaçırma, kaybetmek

f.-yesin 19r1

fezā (Ar.) Ucu bucağı bulunmayan boşluk, dünyanın sonsuz olan genişliği, uzay

f. 49r3

fırka (Ar.) Cemaat, tâife

f.+sı 5r12

fısk (Ar.) Hak yolundan çıkma, Allah'a karşı isyan etme; ahlaksızlık

f. 12v11

fi'1 (Ar.) İş, amel, kâr

f. 5v8

f.+i 59v9

f.+iñi 5v8

fi'1-i rahmānī (Ar.) Allah'a yaraşır hayırlı iş, güzel amel

f.+den 24r2

fi'1-i şeytānī Şeytana yaraşır iş, kötü iş

f. 24r1

fık(i)r (Ar.) Düşünce

f.+i 27v12

f. ét- Düşünmek

f.-e 40r5

f.-er 20r10, 50r10, 82r2

f. eyle- Düşünmek

f.-di 17r7

f.-sem 50r3

fırāk (Ar.) Ayrılık

f.+iñ 49v1

fırkat (Ar.) Ayrılık, ayrılış

f.+imden 50r5

fitne (Ar.) Fesat, arabozma, karışıklık, kargaşa

f.+ye 50v12

f.+yi 82v7

fuḥş (Ar.) Haddini aşma, ileri gitme

f. söyle- Kötü söz söylemek, haddini aşmak

f.-me 19v11

furşat (Ar.) Fırsat

f.+iñ 32r1

fuşūl (Ar.) Fasıllar, bölümler

f. geç- Zaman geçmek

f.-mişdi 14r2

fûta (Far.) Peştemal

f. 58v11, 70r2, 70r3, 70r9, 74r9

f.+ñ 70r4

f. tutun- Peştemal örtünmek

f.-mak 58v8

f. kuşat- Peştemal örtmek

f.-a 70r1

fuzûl (Ar.) Lüzumsuz, fazla olan şey veya söz; haddini aşma

8r2

f. ol- Haddini aşmak

f.-ma 14r5

f.-uban 57r11

f.-mazız 78v9

fuzûlîk (Ar.+ T.) Böbürlenme, kibir

f. eyle- Böbürlenmek

f.-me 19v11

fûlân (Ar.) Herhangi bir şahıs, biri

f. 60r3

fûlk (Ar.) Gemi, sandal

f.+i 4v1

fütüvvet (Ar.) Mertlik, yiğitlik, cömertlik, delikanlılık

f. 5v3, 8r11, 10r13, 50r11, 50v2, 50v3, 50v4, 50v5, 50v6, 51r4, 54r8

f.+den 51r12

f.+dir 50r12

fütüvvet-nâme (Ar.+ Far.) Fütüvvetin kaynağını, esaslarını, merasim ve uyulması gereken kuralları anlatan eser

f. 9r6, 77v11

f.+ye 13v11

f.+yi 9r1, 77v11, 79v11

G,Ğ

ğaffâr (Ar.) Kullarının günahlarını affeden, Allah

ğ. 42v10

ğ.+dan 3v14

ğ.+dur 42v1

ğ.+sın 42v5

ğaffār-şifat (Ar.) Bağışlayıcı olan, Allah

ğ. 19v6

ğaffārū'z-zünüb (Ar.) Günahların affedicisi, Allah

ğ. 19v4

ğāfil (Ar.) Habersiz

ğ. ol- Habersiz olmak

ğ.-ma 39r9

ğālib (Ar.) Üstün gelen, yenen

ğ. eyle- Üstün getirmek

ğ.-r 73v11, 73v12

ğ. ol- Yenmek

ğ.-up 72v10

ğālibā (Ar.) Öyle görünüyor ki, anlaşılan

ğ. 65v2

ğaltān (Far.) Yuvarlanan

ğ. 25v11

ğam (Ar.) Kaygı, keder

ğ. 84v4, 84v10

ğam-gūsār (Ar.+ Far.) Sırdaş, dert ortağı, arkadaş

ğ.+ı 5r14

ğanī (Ar.) Zengin, varlıklı

ğ. 73v10, 82v1

ğanimet (Ar.) Ganimet, düşmandan alınan mal

ğ. 20v10

ğarāz (Ar.) Maksat, niyet

ğ. 75r4

ğarb (Ar.) Batı

ğ. 25r8

ğ.+iñ 8r14

ğargāra (Ar.) Suyu veya diğer bir mayii boğazda tutup başı kaldırarak nefes vermekle edilen hırıltı, boğaz çalkalama

ğ. vakti Ruhun bedenden ayrıldığı vakitte çıktığı düşünülen ses

ğ.+nde 45v3

ğār (Ar.) Mağara

ğ.+iñ 7r5

ğarīb (Ar.) Kimsesiz; yabancı; tuhaf

ğ. 65r1, 70r4

ğ.+i 70r8

ğark (Ar.) Batma, boğulma

ğ. ol- Batmak

ğ.-dı 16v10

ğavgā (Far.) Kavga, dövüş

ğ. 28r10, 38v11, 47v11, 48r14, 51v9, 65r10

ğ.+dır 82v6

ğ.+lar 50v9

ğ. èt- Kavga etmek

ğ.-dügi 38v11

ğ. eyle- Kavga etmek

ğ.-meñ 65r10

ğaybet (Ar.) Gıybet

ğ.+inden 43r12

ğ. èt- Gıybet etmek

ğ.-mek 43v8

ğayb (Ar.) Belirsiz, bilinmeyen

ğ.+ım 79r6

ğāyet (Ar.) Nihayet, son

ğ.+in 14r6, 29v4

ğayr (Ar.) Ayrı, başka

ğ. 24r9, 27v7

ğ.+a 44r9

ğ.+ı 24r13, 29r13, 43v6, 44r1, 53r11, 77r5, 77r7, 80r8, 80r9, 84r5, 86r2, 87r2

ğ.+ıda 86r6

ğ.+ıdur 27v7

ğ.+iñ 80r10

ğ.+ımñ 79r6

ğ.+ısı 84r4, 85r9

ğ.+ıya 10r2, 28r8, 40v13, 40v15

ğ.+ıyı 71r12

ğ.+uñı 3r7

ğ. ol- Ayrı olmak

ğ.-dı 2v3

ğayr-ı sālīk (Ar.) Salik olmayan, tarikata girmeyen

ğ. 11r5

ğayr-ı meczūb (Ar.) Derviş olmayan

ğ. 11r6

ğayr-ı hākķ (Ar.) Allah'dan başkası

ğ. 21r5

ğ.+dan 23r7

ğ.+ı 2v12

ğazā (Ar.) İslam dini uğruna yapılan savaş, cihat

ğ. 72r3

ğ.+da 9r8

ğ.+larda 14r1

ğ.+sından 14r1, 20v11

ğazāb (Ar.) Kızgınlık, hışım

ğ.+la 44r4

ğ. et- Öfkelenmek

ğ.-di 43v11

ğ.-meye 45r14

ğāzī (Ar.) Gaza eden, islam dini uğruna savaş eden

ğ.+ler 14r1, 72r3

ğ.+lerle 72r4

ğ.+niñ 72v13

ğec Geç

g. 4v9

ğece Gece

g. 4v5, 7v3, 7v4, 10r11, 10r12, 22v9, 25r1, 33r14, 40v6, 54v7, 63v7, 76r4, 80r11, 81v12, 82r1, 82r2, 87r9

g.+dir 26r6

g.+si 10r12

g.+sinde 47v4

g.+yi 36r14

geç- Geçmek; bir yerden başka bir yere gitmek krş. bk. **ğec-**

g.-di 8v14, 25r12, 43v11

g.-er 25v9

g.-miş 16v7

gêç- Vazgeçmek; Geçmek, bir yerden başka bir yere gitmek krş. bk. **geç-**

g.-e 23v12, 32v8, 32v9

g.-emez 86v1, 86v4

g.-en 86v2

g.-eni 14r11

g.-er 49r6

g.-esiz 37v4

g.-mek 86v2

g.-miş 80r13

g.-mişdi 14r2

g.-üben 86r4

gêçil- Geçilmek, geride bırakılmak

g.-di 31v8

g.-e 23v13

g.-ür 24r5

gêçür- Alıp götürmek; geçirmek krş. bk. **geçür-**

44r6

g.-di 32r7

g.-e 86v6

g.-en 86v4

g.-üp 86v6

geçür- Geçirmek krş. bk. **gêçür-**

g.-e 86r1

gel- Gelmek

8v4, 8r5, 14v7, 17r9, 20v7, 21r1, 21r15, 22r3, 22v6, 27r4, 27r4, 28r9, 31r12, 31v7, 31v9, 33v15, 36r10, 36v5, 36v15, 37r5, 38v12, 39r4, 39r9, 40r13, 41r14, 41v8, 41v9, 43r8, 45r6, 48v6, 51r2, 52v12, 58r11, 61r11, 63r12, 66r1, 68r5, 68r7, 72v4, 76r3, 84r10, 84v8, 87r10

g. êt- Çağırmaq

g.-diler 36v15

g.-di 7r2, 12r13, 16r15, 19v14, 25r12, 25r14, 26v11, 33r1, 40v10, 42v6, 43v4, 43v13, 49v7, 49v12, 52r11, 54r5, 54r8, 56r12, 57v3, 58r12, 59v1, 59v12, 61v2, 65r8, 66v4, 68r7, 73v1, 75r6, 75v8, 80v2

g.-dik 50r11

g.-dikde 46r1

g.-diler 17r1, 20r2, 20r14, 63r3, 72v12, 75v7, 76r6, 82r5, 84r7

g.-diñ 49v9, 49v13, 60r8

g.-diyse 58v10

g.-e 7v5, 14r4, 14r8, 22r4, 22v6, 23v8, 25r8, 32v6, 34v6, 37v3, 38v1, 38v12, 57v13, 60r7, 61v11

g.-eler 25r9, 25r10

g.-elim 64r1, 70v2, 74r7

g.-en 7r4, 80v8

g.-esin 82v12

g.-esiz 46r5, 71v8

g.-icegiz 55r10

g.-iñ 67r11

g.-me 42r1

g.-medügin 25r2

g.-mege 76v5

g.-mekde 56r3

g.-mese 63v3

g.-meye 24v11, 28v6, 55v3, 77r3

g.-meyesin 70r7

g.-meyince 53v11

g.-mez 24r14, 40v3, 40v12, 40v13, 55r13, 85r9

g.-mezsen 57v12

g.-miş 70r10

g.-mişdür 69r1

g.-se 7v5, 63r4, 68r3

g.-sün 23v9, 25r2, 25r4, 50v1, 78r2

g.-üben 20r15, 22r5, 56r4, 73r12

g.-üp 20r12, 76r2

g.-ür 9v12, 21v12, 28v12, 38r6, 40v5, 40v8, 46v13, 54r7, 61v5, 61v6, 63v3, 73v4, 76v5, 76v6, 76v7, 81v7, 85v9

g.-ürdi 28r7

g.-ürse 85v10

genc (Far.) Hazine

g. 13r8, 78r3

geñez Kolay

g. 81v7

geñsüzün İstemeyerek, İster istemez

g. 12r6, 80v2

ger (Far.) Eğer

g. 4v5, 4v11, 7v5, 8r10, 9r14, 9r14, 9r15, 11v14, 13r10, 13r14, 22v3, 32r11, 32v12, 32v14, 33r9, 34v11, 38v13, 39r8, 40r12, 40r14, 51r10, 53v7, 54r12, 70r6, 70r9, 58v5, 59r9, 75r1, 77v7, 83v4, 85r13, 85v1, 85v13, 86v1

gêrçek Gerçek krş. bk. **gerçek**

g. 60r6

g.+i gör- Gerçeği görmek

65r3

gerçek Gerçek krş. bk. **gêrçek**

g. 5v10

g.+dir 65r11

gerçi (Far.) Gerçi

g. 5v14, 9v11, 9v12, 12v9, 86v2

gerek Lazım, gerekli

g. 9v1, 11r1, 14v9, 16v13, 22r3, 22v11, 23r2, 23r11, 24v2, 26v13, 33r6, 33v3, 35v12, 38v9, 39r13, 40r8, 41r9, 48v9, 51r3, 53r11, 63r4, 64r6, 66r3, 67v8, 68v4, 75r12, 78r2, 79r9, 80r3, 83r8, 83v1

g.+dir 10r11, 10v10, 23v4, 50v12 , 71v10

g.+mez 34v1

g.+se 59r4

gèri Geri krş. bk. **gèrü**

g. 81r7

gèrü Geri krş. bk. **gèri**

g. 18v1, 28v7, 47v5, 72r11

g. tur- Geri durmak

g.-a 39r15

g.-dı 30r10

getür- Getirmek

61r12

g.-di 12r12, 13r8, 17v10, 17r15, 31r3, 48v4

g.-diler 28r12, 82r8, 82v4

g.-e 16v13, 22r6, 40r8

g.-eler 39v10

g.-elim 65r2

g.-iñ 17r13, 17r14, 25v1, 26v15

g.-mesin 21r7

g.-meye 38v13

g.-miş 18v10, 64v11

g.-üben 44r10

g.-üp 27r1, 48r15

g.-ür 7v3, 16r15, 59r11, 72r5, 76r10, 86v11

g.-ürler 20r4

gevde Gövde, beden

g.+dür 28v9

g.+si 28r2

g.+sin 83v12

gevher (Far.) Mücevher, cevher

g.+i bul- Cevher bulmak

g.-asın 8r5

gey- Giymek krş. bk. **giy-**

25v14, 58v2

g.-di 7r1, 18v12, 18v13, 19r5, 64v8, 82r4

g.-diler 64v9

g.-diñ 19r2

g.-dirirdi 25v15

g.-dügi 5r8

g.-dürdi 19r6

g.-düresin 15v3, 15v8

g.-ye 60v7, 60v10

g.-mek 18v14

g.-mez 21v3

g.-miş 64v13

g.-üben 54r1

g.-üp 60v5, 60v9

gez- Gezmek

44v8

g.-di 33v5, 34r9, 44v9, 59v6

g.-e 48r7

g.-eni 57r13

g.-er 59v8, 85v12

g.-esin 28v3, 59r5

g.-üben 72v11

g.-üp 72v3

gezdür- Gezdirmek

g.-e 85v12

ġilmān (Ar.) Cennette hizmet eden delikanlılar; köleler

ġ. 15r4

ġ.+1 38r4

ġnā (Ar.) Usanç, bıkkınlık

ġ. 2r15, 2v1, 73r14, 87v4

ġitā (Ar.) Örtü

ġ. 8v8

gibi Gibi

g. 2r5, 2r9, 2r10, 2r11, 6r10, 10r8, 18v12, 19v9, 36r1, 38r7, 41v2, 59r8, 59r7, 59v6, 60r10, 61v11, 62v4,

gider- Ortadan kaldırmak, yok etmek

g.-diler 37r14, 67v5

g.-en 8v3

g.-iñ 83v7

gil (Far.) Balçık, çamur, kil

g. 31v12, 45v6, 56v7

g.+den 62v5

gir- Girmek, dahil olmak

11v1, 11v3, 70r4

g.-di 6v13, 6v14, 43v3, 61v1, 65r4, 68r11, 81r7

g.-diler 35r15, 53r9, 73r13

g.-e 22r4, 22v2, 70r11

g.-em 8v1

g.-esiz 29v2

g.-gil 27r6

g.-icek 66v2

g.-meye 21v4

g.-meyen 52r9

g.-mez 53r3, 78r7

g.-miş 12r2, 69v12, 80r4, 80r6

g.-mişdi 80r7

g.-se 49v11, 53r3

g.-sem 53r11

g.-üp 16v4

g.-ürem 49v11

girmeklik Girme, girme durumu

g.+e 11r15

git- Gitmek, ulaşmak, varmak

g. 9r6,26v14, 28v7, 33r5, 34r5, 34v11, 37r9, 49r2, 53v12, 59r9, 75r11

g.-di 7r2, 12r14, 12v1, 19v15,25v12, 33r12, 37r10, 41v13, 42r6, 43v6, 43v9, 49v7, 55r10, 59r9, 60r6, 60r10, 61v10, 62r5, 64r7, 65r6, 66v4, 66r12, 67r6, 73r14, 81r3, 81r7

g.-digi 10v3,69v7

g.-diler 20r1, 29r3, 27r13, 36v6, 38r8, 82r1, 82v10, 84r6

g.-dügi 75r11

g.-e 12r9, 18r11, 18r12, 24r9, 39r7, 59v12, 62r2, 62r4, 78v11, 86r11

g.-elim 10v3, 20v1, 82r7

g.-emez 26r3

g.-eñ 79v12

g.-en 28v11, 34r5, 43r10, 86r5

g.-ene 24r10, 24r14

g.-er 2r14, 18r9, 26r7, 34r3, 69r8, 72v1, 72v2, 76r9

g.-erdi 69r9

g.-eriz 76r8

g.-erse 16r8, 47v14, 76v12

g.-esin 19v9, 39r8, 54r1, 60r11, 70r10, 77v9

g.-esiz 29v14, 37v6

g.-evüz 58r1

g.-eyim 42r3

g.-eyin 34r3

g.-icegiz 65r6

g.-icek 28v12

g.-iñ 69v7, 83v7

g.-medi 43v6, 81r2

g.-megil 60r8

g.-mek 9v14, 11r1, 23r2,83v1

g.-mesün 52r1

g.-meye 6r11, 44v2

g.-meyem 83v2

g.-meziz 69r10

g.-miş 21v10

g.-sün 65r5, 87v6

gitmeklik Gitme hali, gitme, ulaşma

g.+e 34r2, 60r13

gitdir- Gittirmek, göndermek

g.-meyen 56v6

giy- Giymek krş. bk. **gey-**

g.-dürivér 59r4

g.-e 60v8

g.-em 14v3

g.-en 61r5

g.-er 61r5

g.-mez 64v9

gizle- Gizlemek, saklamak

18v15, 41r3

g.-di 60r1, 72v2

g.-r 43r14

g.-ye 43r15, 52r5

gizli Gizli, saklı krş. bk. **gizlü**

g. 13r8

gizlice Gizli bir şekilde

g. 54v7

gizlü Gizli, saklı krş. bk. **gizli**

g. 38r9, 56v7

gonca-ter (Far.) Taze gül

ğ.49v4

göç Ölme, vefat etme

g. 5v11, 12r6

g. eyle- Ölmek

g.-yicek 5v11

g.-yesin 12r6

gök Gökyüzü

g. 3v7, 17r1,20r3, 20r7, 23v6

g.+e 30r2, 39v5, 84r1, 85r8

g.+den 23v5

g.+in 19r7

g.+e ağ- Göğe yükselmek

g.-a 30r2, 39v5

g.-e ağdır- Göğe çıkartmak

g.-an 85r8

g.-e çık- Göğe çıkmak

g.-dı 84r1

gökcek Güzel, iyi, hoş krş. bk. **gökçek**

g. 64r4

gökçek Güzel, iyi, hoş krş. bk. **gökcek**

g. 19r3, 36v11, 46v15

gömlek Gömlek

g. 15v8, 29r6, 29r10, 58v12, 59r5

g.+i 15v8,19r5

g.+im 27r6

g.+in 43v3

g.+iñ 43v4

g.+inden 29r5

g.+iñiz 27r14

g.+ini gey- Gömlek giymek

g.-e 43v5

gönder- Göndermek krş. bk. **göndür-**

g.-diler 38r1

göndür- Göndermek krş. bk. **gönder-**

g.-em 15v14

g.-megi 37r6

g.-seler 37v2

g.-ür 44v10

g.-ürem 15r9

göñ(i)l Gönül krş. bk. **göñül**

g. 8r8, 46v5, 46v6, 68r9,86v8

g.+dir 11v2

g.+e gir- Sevilmek

11v3

g.+e girmeklik Gönüle girme

g.-e 11r15

g. vër- Sevmek

g.-e 68r9

g.+i 7v4, 11v1,11v6, 14r9, 22v8, 24r8, 27v5, 28r4, 33v2, 44v15, 55v1,61v1, 68r2, 82r6

g.+im 87v8, 87v9, 8v12

g.+ime 6v9, 42v6

g.+imi 87v5

g.+imiñ 6v7

g.+iñ 26v2, 48r12

g.+inde 11r12

g.+ine 11v1, 80r4

g.+ini 78r9

g.+iñi 80v7

g.+iniñ 71v10

g.+üme 3r4

g.+ümize 57v13

g.+üñde 65v10

g.+i aq- Meyletmek

g.-maya 33v2

g.-maz 68r2

g.+i yıq- Gönül kırmak

g.-ma 11v1

g.+in aç- İçini açmak

g.-miş 80r13

g.+in 80r13

g.+in gü- Gönlünü yapmak, memnun etmek

g.-e 22v9

g.+ine gir- Sevilmek

11v1

g.+ine 24r9

g.+ini vèr- Gönül bağlamak

g.-en 78r9

göñül Gönül krş. bk. **göñil**

g. 11r15, 11v14, 31v13

g.+den 57v10

gör- Görmek

2v6, 9r12, 16v15, 19r6 , 27r11, 31v10, 31v11, 31v12, 31v13, 32r1, 32r3, 34r7, 38v7, 42v11, 42v12, 45r4, 45v12, 49r3, 53r5, 54r5, 54r6, 57v4, 57v6, 59r7, 60r4, 60v1, 61v8, 66r4, 65r3, 68v8, 76r9, 80v12, 84r6, 84v13, 85r9

g.-di 10r10, 10v7, 11r2, 14r7, 17r6, 17v6, 19r13, 25v12, 26v11, 27v9, 28r15, 28v15, 31v10, 31v11, 31v12, 31v13, 32r1, 32r3, 33r7, 33v10, 37r11, 38v5, 44v14, 54r8, 59v6, 59v8, 61r9, 63v8, 63v9, 63v10, 63v11, 67r5, 68r12, 70v4, 71v2, 73r3, 78v6

g.-diler 13v4, 17r2, 20r7, 20r12, 27v1, 29r2, 29r8, 37r3, 37r6, 38v9, 43v10, 45r6, 53r12, 56v12, 66r13, 67v5, 73r13, 75v12, 81r11, 81v5, 81v8, 82r5, 82r12, 82r13, 84r9

g.-dim 21v11, 21v12, 26v1, 51v4, 62r5, 83v5

g.-diñ 45v8, 45v11, 65r1

g.-diyse 19r13

g.-dügi 5r9, 5v2 ,27v14

g.-dügim 10v4

g.-dügimce 26v7

g.-dügiñ 19v5, 85r12

g.-dügin 24v14

g.-dügiñden 86r4

g.-dügiñi 19v9

g.-dügini 10r7,23r6, 65v6

g.-dügiñle 19v10

g.-dügümi 67v6

g.-dük 14r5

g.-e 8v12, 10r7, 15r2, 20r6, 24r2, 33v2, 44v3, 59v10, 66v13, 68r6, 73r4, 78v13, 79r2, 79r4

g.-ebilür 70r11

g.-eler 14v14, 44r10, 67v4, 78v12

g.-elim 27r14, 81v4, 81v13

g.-em 7v14,27r10, 83v8

g.-emedim 60r10

g.-emeyüp 29r8

g.-emezdi 33r14

g.-en 9v4, 9v5, 9v7, 16v8, 17r5, 27v7, 29r14,61r10, 66v8, 66v9

g.-enler 10r10, 13v4

g.-enlere 70r13

g.-er 25r13

g.-esin 11r7, 15v1, 15v2, 15v9, 19r9, 33r9, 38v10, 42v8, 44r7,59r6, 61v3, 62v7,69r4, 69r6, 86r6

g.-esiz 29r15, 67r11, 67v6

g.-evüz 45v4, 46r7, 65v6
 g.-eyem 87v4
 g.-eyim 25r11, 57r7
 g.-eyin 34r6, 59v7, 59v9
 g.-gil 62v8
 g.-icegiz 7r11, 27r10
 g.-icek 1v12, 16v15, 18v15, 68r1, 50r8, 50r10, 87r13
 g.-iñ 34r8, 45r2, 64r12, 73r7
 g.-ince 32v10
 g.-medi 63v5
 g.-mediñ 19v9
 g.-medin 61v12
 g.-mediñiz 82v2
 g.-mege 75r6
 g.-megil 65v2
 g.-mek 25r12, 27r11, 27v5, 69v4, 78v13
 g.-memisin 25v10, 32r13, 40v4, 41r4, 76v13
 g.-mesün 41r3
 g.-meye 2r15, 2v1, 38r10, 51r9, 81r5, 82v8, 87r12
 g.-meyesin 19v8
 g.-mez 41r4, 60r4, 69v4, 83v4
 g.-miş 29r7, 52r10, 81r1
 g.-mişe 24v14
 g.-se 17v4, 22v11, 27v13, 27v15, 62v9, 80r6
 g.-sem 66v9
 g.-sen 24v14
 g.-sün 78v13
 g.-üben 17r1, 28v7, 42v14, 60v2, 68r13, 83r12, 86r3
 g.-üñiz 71v8
 g.-üp 15r8, 54v2, 65r12, 67v10, 70v5
 g.-ür 7v3, 19v8, 25r15, 26r2, 27v2, 29r5, 33v6, 50r10, 61r8, 63v7, 65r7
 g.-ürdi 17r5
 g.-ürem 75v11
göre Uygun, elverişli; nazaran
 g. 10v8, 14v8, 21r2, 23r11, 38r11, 41r9, 44r12, 44v5, 48r4, 53r8
göril- Görülmek

g.-ür 44v5

görin- Görünmek, gözükmek

g.-di 31v13, 70v2

g.-e24r7

g.-en 17r4, 27v1, 27v7, 34v1

g.-meye 87r8

g.-mez 34v10

g.-ür 1v9, 9v8, 31v11, 70r13

görüş- Görüşmek

g.-diler 73r12

görkli Güzel krş. bk. **görklü**

g. 5r1, 5r11, 5r15

görklü Güzel krş. bk. **görkli**

g. 45v4, 46v15

görün- Görünmek

g.-di 49v4

g.-elim 63r13

g.-meyevüz 79r5

göster- Göstermek krş. bk. **göstür-**

g. 30v7,62v8

g.-di 50r6

g.-digi 5r3

g.-e 16r10, 24v15, 27r15, 65v5, 78r1, 79v4

g.-en 37v11, 37v13

g.-eyim 27r9, 54r9

g.-eyin 25r5

g.-gil 50r4

g.-ir 26r2, 61v6

g.-irdi 27r5

g.-ivér 6v9, 49r4

g.-ivèrsin 13v6

g.-meyüp 43r14

g.-mez 71r10

göstür- Göstermek krş. bk. **göster-**

g.-eyim 67v1

g.-ür 34r13

götür- Götürmek

g. 48v6

g.-di 30r7, 31r2, 40v11

g.-e 85v11

g.-en 18v3, 18v6

g.-eni 18v6

g.-eniñ 18v5

g.-megil 40v2

g.-üp 82r8

g.-ürdi 37r10

götürmeklik Götürme

g.+i 40v9

göz Göz

g. 27v15, 29r14, 79r4, 79r5

g.+e 79r5

g.+i 8v12, 17r5, 23v15, 25r14, 26v11, 41r3, 60r4, 73v1, 78v13, 79r4, 82v8

g.+ine 12r14

g. aç- Bakmak

g.-dı 65r6

g.-maz 28r8

g.+i çık- Kör olmak

g.-sun 43v10

g.-ile 29r8

g.+im 18r3

g.+imi aç- Bakmak

g.-amadım 18r2

g.+iñ 33r14

g.+in aç- Gerçeği görmek; bakmak

g.-dı 25v12, 81r9

g.-maz 68r3

g.-sa 27v14

g.+iñ gör- Görmek

g.-emezdi 33r14

g.+in 25v12, 27v14, 65r4, 65r5, 68r1, 68r12, 76v8, 81r9

g.+in dik- Bir şeyi ele geçirmek istemek, hedeflemek

- g.-di 61r9
g.-ine görin- Görünmek
g.-di 70v2
g.+in ér- Gözünü kaçırmak, ayırmak
g.-emez 68r12
g.+ini ér- Gözünü ayırmak
g.-emezdi 28r3
g.+iñiz79r2
g.+in yum- Gözünü kapatmak, bakmamak
g.-ar 68r1
g.-sa 27v14
g.+iyle 10r7
g.+i 16v10, 56r12, 67r3
g.+lerimden 74r5
g.+leriñ 19v8
g.+leriñden 55v3
g.+lerinden 5r13
g.+lerine sür- Gözüne sürmek
g.-diler 20r7
g.+ümi aç- Gerçeği görmek
g.-ivérgil 43r2
g.+ümüz 43r1
g.+ümüz aç- Gerçeği görmek
g.-ivérgil 43r1
g.-üñe 21v4
g.+üni aç- Gerçeği görmek
g.-a 24v15
g.-mazdı 80r10
g.+üñi 21r3
g.+üñi aç- Gerçeği görmek, görmek
g.-ğil 42v15
gözet- Gözetmek, kollamak; kontrol etmek; dikkate almak
41v7
g.-di 55r10
g.-gil 42v13

- g.-me 42v11
g.-sün 7v14
g.-ir 50v7
g.-irdi 28r15, 30r9, 43v1
g.-irler 17r15
gözü Ayna
g. 2v5, 24r9
g.+ye 68r6
g. ol- Ayna olmak
g.-asız 78v12
g.-mıydı 17r5
g. eyle- Ayna koymak
g.-di 68r5
g. kıl- Ayna koymak
g.-dı 68r4
gözle- Gözetmek
g.-gil 76v12
g.-megil 42v12
g.-meye 44r9
g.-r 30r12, 30r13, 59v10, 61v12
g.-rdi 14r4
g.-yeler 37r15
g.-yenden 42v14
ğubār (Ar.) Toz, ince toprak
ğ. eyle- Toprak etmek, öldürmek
72v9
ğulū (Ar.) Kin
ğ. èt-Düşmanlık etmek
ğ.-diler 81v10
gum (Far.) Kayıp
g. eyle- Kaybetmek, yok etmek
g.-me 87r7
gūr (Far.) Mezar, kabir
g. 68v8
ğusl (Ar.) Yıkanma, gusül, boy abdesti
ğ. 43v1

ğ.+ini 43v4

ğuşşa (Ar.) Gam, keder, hüzn, tasa

ğ. 4v14, 74r4, 84v5, 84v7

ğ.+larıñ 65v11

ğuş-ı cān (Far.) Can kulağı

g.+ı 26v7

ğūşiş (Far.) Çalışma, çabalama

ğūşiş-i bisyār (Far.) Çok çalışma, çabalama

g.12r5

ğüt- Riayet etmek; yönlendirmek

g.-e 22v9

g.-en 86r5

g.-enleriñ 47r1

ğūft ü gū (Far.) Dedikodu

g. 24v2

ğül (Far.) Gül

g. 1v8, 8v15, 13r6, 31v10, 31v13, 33r13, 49v2, 50r6, 50r10, 50r11, 84r1, 84r3, 84v6

g.+üñden 62v8

g.+den 49v5, 50r2

g.+e 45v8, 50r3, 50r7

g.+i 45v8, 45v11, 50r8, 50r10, 84r5

g. açıl- Gül açılmak

g.-dı 45v7

g. saçıl- Gül dağılmak

g.-dı 45v7

ğül- Gülmek

g. 11v14

g.-diler 7r13, 50v10, 66v7, 73r8

g.-e 32v6, 34r15

g.-er 34v8

g.-esin 21r4

g.-evüz 49r9

g.-medi 68r13

g.-megil 42v14

g.-meye 60v12

g.-mişidi 73r6

güldür- Güldürmek

g.-e 84v4

g.-en 79r12

güliş- Gülüşmek

g.-ür 73v11

gülistān (Far.) Gül bahçesi krş. bk. **gülistān**

g. 1v7

gülşen (Far.) Gül bahçesi

g. 49v3

g.+i 31v8, 31v9

g.+inde 31v10

g. eyle- Gül bahçesi yapmak

g.-di 1v8

gülşen-i vahdet (Far.+ Ar.) Vahdet bahçesi, birlik bahçesi

g.+de 45v7, 45v11

gülistān (Far. Gülistān) Gül bahçesi krş. bk. **gülistān**

g. 45v7

g.+ından 31v10

gül-zār (Far.) Gül bahçesi

g. 84v6, 84v11

g.+a 49v1

g.+ımız 50r12

gümān (Far.) Zan, şüphe

g. èt- Şüphelenmek

g.-me 11v8

g.-meñ 29v1, 65r11

g.-meye 44v5

gümiş Gümüş

g. 1v11, 67r2

gümrah (Far. güm-rāh) Yolunu şaşırılmış, doğru yoldan ayrılmış

g. èt- Yolu ayırmak

87v1

gün Zaman, vakit; gün; gündüz; güneş

g. 7r2, 8r3, 12r3, 14r2, 14r5, 18v13, 21v15, 22v11, 25r12, 26v11, 31v15, 33r11, 43v1, 47r4, 51v8, 55v2, 59r3, 63r2, 66v4, 75r4, 75r10, 75r12, 76v2, 82r8, 82r11, 82r12, 82v12

g. t $\ddot{o}$ qın- Güneşin değmek

g.-sa 33r11

g.+de 63r13, 63v1, 66v6

g.+den 40v8, 62r8, 67r7

g.+e 40v8, 62r8, 67r7

g.+i 32r14, 47r4, 63v9, 63v10

g.+iñde 34v10

g.+inde 6v10, 16v6, 34v9, 44r7

gündiz Gündüz krş. bk. **gündüz**

g. 22v9, 54v7

gündüz Gündüz krş. bk. **gündiz**

g. 26r6, 40v6, 47r4, 80r11

günāh (Far.) Güneh krş. bk. **günāh**

g. 4v14, 6v1, 6v6, 12r10, 25v7, 42v10, 55r13, 55v1, 55v2, 56r7, 56v3, 57r8, 57v2, 57v4

g.+ım 4v7, 5v14

g.+iñ 32v12

g.+ından 32v6

g. bağış- Suç bağışlamak

g.-lar 42v10

g. ět- Günah iřlemek

g.-di 55r13, 55v1, 57v2, 57v4

g.-dim 56r7

g.-diydi 56v3

g. eyle- Günah işlemek

g.-yesin 55v2

g. yaz- Günah yazmak

g.-maya 12r10

günahkār (Far.) Günah işleyen

g. 4v7

güneh (Far.) Günah krş. bk. **günāh**

g.+den 4v9, 56r13

güneş Güneş

g. 2r5, 6r10, 10r8

güt- Takip etmek, riayet etmek, kollamak

g.-mek 14v9

güzāf Boş, beyhude krş. bk. **güzāf**

g. 46r12

g. şan- Boş zannetmek

g.-ma 46v6

güzāf (Far.) Boş, beyhude krş. bk. **güzāf**

g. 11v2

güzel İyi, güzel

g. 70r3

güzin (Far.) Seçkin, seçilmiş, beğenilmiş

g kııl- Beğenmek, seçkin bulmak

g.-dı 13v13

H, Ĥ, Ħ

haber (Ar.) Haber

26v1, 26v2, 57v1

h.+den 65v8, 76v5

h. dê- Haber vermek

h.+yem 12r1

h. söyle- Haber vermek

h.+yelim 65v8

h. vèr- Haber vermek

82v11

h.+di 13v12, 13v15, 29v11, 47r8, 78r11

h.+dügini 10r7

h.+e 3r10

h.+em 50r5

h.+eyim 49v5

habîb (Ar.) Arkadaş, dost

h. 14v5, 16v3, 20v12, 32r10, 37v10, 41r4, 47v6, 65r1, 82v3

h.+e 15v8, 16r14

h.+iñ 5r1, 6v8, 14v10, 15r8, 15v3, 15v11, 16r2, 19r6

habîr (Ar.) Haberi olan, haberdar, vakıf

h. ol- Haberdar olmak

h.-muşsın 62r3

h.-ursın 71r8

hablü'l-metîn (Ar.) Şeddin yedi adından biri

h. 23r15

hacc (Ar.) Hac

h. 46v6

h.+1 11v3

hacer (Ar.) Taş

h. 44r2

hacil (Ar.) Utanmış, utancından yüzü kızarma

h. 68v1

hadd (Ar.) Sınır, derece; Allah'ın Kuran-ı kerim'de insanların hareket ve davranışları için belirlediği sınır; şeriatçe verilen ceza

h. 81v4, 81v5, 81v6

h.+i 40r13, 62r11

h. ur- Ceza vermek

h.-alım 81v4

h.-dılar 81v5

h.-inca 81v6

hādī sūrādīk (Ar.) Şeddin yedi adından biri

h. 23v2

hādīm (Ar.) Hizmet eden, hizmetçi

h. 69v10, 70v10, 71r1, 71v4, 75r13

h.+i 69r8

h.+idir71v3

h. eyle- Hizmet etmek

h.-mişdir 70v10

h. ol- Hizmetçi olmak

69v10

h.-dı 71v4

h.-asız 71v4

h.-maz 71r1

hādīm-i mūsā (Hz.) Musa'nın hizmetçisi

h. 69v1

hadīş (Ar.) Hz. Muhammed'in sözü

h.+i 27r7

hadīş-i mu' teber (Ar.) Güvenilir hadis

h. 7r7, 26r15, 29v11

hafta (Far.) Hafta

h. 51v8

hāk (Far.)Toprak

h. 68v8, 74v7

hakikat (Ar.) Hakikat, gerçek, doğru

h. 21r8, 52r7

h.+de 1v10

h.+den 13v12

h.+dür 52r7

hākim (Ar.) Hakim, hükmeden

h. 81r13

hākim-i mısır (Ar.) Mısır hükümdarı

h. 66v5

hakir (Ar.) İtibarsız, değersiz

h. ét- İtibarsızlaştırmak

h.-me 12r4, 19v7

h. kıl- İtibarsızlaştırmak

h.-ma 41v2

hakık (Ar.) İlahi yaratıcı, Allah; hak, doğruluk

h. 1v10,2r3,2v2,2v12, 6r2, 8v6, 9r7, 9v12, 10r4, 10r5, 10r7, 11v6, 11v13, 12r15, 12v8, 13v15, 14r10, 14r11, 14r12, 14r13, 14v10, 16r10, 16v1, 16v4, 18r6, 18v5, 18v6, 18v8, 21r6, 21r7,22r1, 22r7??,23v2,23v14, 24r9, 24r10, 24r13, 24r14, 24r15, 24v2, 26r1, 26r3, 26r7, 26r10, 26v14, 31r13, 31r14, 33r2, 33v8, 33v9, 33v10, 34r2,34r7,34v2, 35r14, 35r15, 35v10, 39v4, 40v4, 42r13, 42v15, 44v10, 45r4,45r13??,45r14, 46v2, 46v15, 47r8, 49v8, 50r6, 50v10??, 51v11, 53r6, 53r7,53v3, 53v7,54r4,54v6, 54v8, 54v13, 55r1, 55r2,55r3,56v12, 57r6, , 56r1, 56r2,56v5,56v11,57r10,57r12, 58r9,58v12, 59r6, 59r8, 59r11, 59v3, 61r1, 64r2, 64v5, 65v11,65v12,66r2,66r4,66v6,68r9,68v1,69r2,69r3,69r4,69r7,69r12,71r8,74v3,74v4,74v5,74v6,75r2,76r4,76r7,76v8,76v10,76v11,77r12,77v1,77v2,78r10,78v3,78v8,78v10,79r8,79r10,79r11,79v4, 80r2, 80v8, 86v12,86v13,87r2

h.+a 6r9, 12r3, 12v14, 22r10, 41v7, 53r9, 55v1, 56r12, 58r10, 62r9, 71r6, 77r9, 78v2, 86r11, 86v11, 86v12

h.+a ér- Allah'ı bulmak; Allah'a ulaşmak

h.-di 2v2,12v3,77r6

h.+dan 3r3,7r8,14r3,14r4,14v3,23r7,

26v13,27v7,40v10,41r4,53v2,53v11,57v4,57v5,69r1,86r2,86v6 HHHHHHHH

h.+dır 45r2,86r1

h.+ı 5r1,5r2,5r3,5r4,5r5,5r6,5r7, 5r8, 5r9, 5r10, 5r11, 5r12, 5r13, 5r14, 5r15, 5v1, 5v2, 5v3, 5v4, 5v5,5v6,5v7,5v9,5v10,6v10,11r3,11v1,11v14,13r8,13r9, 13r10, 13r11, 13r12, 17r11, 24v15,26r4,27v5

34r14,50v11,51r3, 77r5,78r9,78v10,79r10,86r7

h.+ı bul- Allah'ı bulmak

h.-asın 13r10

h.-dılar 11r3

h.-mak 11v14

h.+ıdur 39r10

h.+ın 11v6, 12v7, 14r4, 14v4, 14v7, 16r15, 24v1, 35v9, 41v12, 43v14, 48v4, 56v4

h.+ın 47r2, 75v4

h.+ında 3v10,6r3,7r7,30r2

h.+ıyla 79r13

h.+la 10r7,42v15,60v11,86v10

hakku'l-cihād (Ar.) Cihad hakkı

h. 80r12

hāl (Ar.) Hal, durum

h. 82r5

h.+i 10v13, 20r12,32r9,44v3,44r10,66r9, 66v1, 73r3,73v8,81v8

h.+e 82v3

h.+i 14r15

h.+imiz 55r5

h.+in 10v12, 21v7,67v11

h.+in bil- Halini bilmek

h.-en 4r1

h.+in sor- Halini sormak

h.-ın 34r8

h.+in söyle- Halini söylemek

h.-di 68r5

h.+in gör- Halini görmek

h.-ın 73r7

h.+ine 17v6

h.+ini 21v7,49v1,66r6,77v8

h.+ünü 49v2

hālā (Ar.) Şimdi

h. 83r5

halāş (Ar.) Kurtulmak

h. 6v5

hāldās (Ar.) Aynı halde bulunan, hemhal

h. eyle- Hemhal olmak

h.-gil 36r7

hālīk (Ar.) Yaratan, yaratıcı, Hz. Allah

h. 16r12

hālīfe (Ar.) Halife

h. 25r10,38r1

h.+m 47r5,47r6

h.+ñ 35r4

h.+m ol- Halife olmak

h.-alar 25r9

hālīfe-zāde (Ar.+ Far.) Halife evladı

h.+sin 55v7

hālīk (Ar.) Helak olan

h. ol- Helak olmak

h.-ur 52r9

hālīl (Ar.) Dost

8r15,37v12,42r10,46r8,46r9,46r11,46r13,46v3,46v6,46v14,47v2,49v9,62v12,63r10,63v6,64v8, 77v4

h.+e 47v1

h.+iñ 15v5,64r7

hālīm (Ar.) Yumuşak huylu

h. 6v2

hālīyā (Ar.) Şimdiki zaman, şimdi

h. 55r5

hālķ (Ar.) Traş etme

h. 14r13,17v13, 18r5

h.+a 6v14,14r7,14v8

h.+da 18r4

h.+ı 14r7,14v6,20r13,20v13

h. ét- Traş etmek

h.-dügini 20r14

h.-e 14v11

h.-em 14r14

h. eyle- Traş etmek

h.-yem14v6, 20v7

h. ol- Traş olmak

h.-a 14r8

h. olın- Traş olunmak

h.-dı 18r6

halk (Ar.) Yaratma, yoktan var etme

h. 7r4, 9r11, 10r8, 13r1, 19v7, 21v5,31v1,36r1,40v11, 60v11, 74v2, 75r1, 78v4, 81v10, 83v11, 86v13

h.+a 15v12,18r1,32r7

h.+dan 18v14,20r9,22v6,23v14,70v4,87r1

h.+ı 9r12,18v15,23v14,61r4,66r13,66v2, 73r11,86v11,86v12

h.+ın 18r11

h.+ıñ 36r3

h.+ını 38r3

h.+la 60v11

h. ét- Yaratmak

h.-di 46v4

h.-elden 78r8

h. eyle- Yaratmak

h.-di 78v4

halk-ı 'ālem (Ar.) Dünyanın yaratılması

h. 16r13

halku'llāh (Ar.) Allah'ın yarattığı

h.+a 29v14

halṭa (Ar.) Tasma

h.+ya 61r4

halvā (Ar.) Helva

h. 36r13,36r14,36r15,36v1,36v3,36v4,36v5,37r4,37v3, 38v11,48r13,48r14,48v6

h.+da 36v2

h.+lar 48v1

h.+sını 36r15

h.+yı 36v14,36v15,37r11,37r14,48v5

halvācı (Ar.+T.) Helvacı

h.+dur 36r13

halvet (Ar.) Tenha, yalnız ortam

h. 36v2

h.+inde 60v11, 60v12

h.+inden 12r11

h.+e gir- (Derviş) Herkesten uzaklaşıp belli bir süre kalacağı hücre sine kapanmak

h.-miş 12r2, 80r6

hamām (Ar.) Hamam

h.+a 69v12, 70r11

hamāyıl (Ar.) Herhangi bir maksat ile vücuda bağlanan şey; muska, tılsım

h. 18v4

hamd (Ar.) Şükür

h. 12r15, 73r14

hamd-i aḥad (Ar.) Tek olan Allah'a şükür

h. 3r13

hamdu'llāh (Ar.) Allah'a hamd olsun krş. bk. **hamdüli'llāh**

h. 64v1

hamdüli'llāh (Ar.) Allah'a hamd olsun krş. bk. **hamdu'llāh**

h. 12v2, 33v12, 45r1, 73r14

hamīd (Far.) Övülmeye layık olan

h.+e 24r6

hamle (Ar.) Saldırma

h. 81v12

h.+si 73r11

hamūş (Far.) Susmuş, sessiz

h. ol- Susmak

h.-ma 31v15

handān (Far.) Gülen, sevinçli

h. eyle- Sevindirmek

h.-gil 87v6

hāne (Far.) Ev

h.+den 52r11

h.+ye 52r11

hānedān (Far.) Kökten asil ve büyük aile

h.+ıñ 38r4

hānumān (Far.) Ev bark

h. 78r3

haps (Ar.) Hapis

h. 82r12, 82v1, 84v10, 84v11

h.+de 82r11,82r13

h.+e 82r1,82r11,82r12

h.+ten 82v4

hār (Far.) Diken

h. 2r14, 1v7

h.+ı 1v8

harāb (Ar.) Yıkık dökük, viran

h. 13v5

h. ol- Yıkılmak, viran olmak

h.-maz 12v13

h.-sun 87v7

harābāt (Ar.) Harabeler

h.+ına 87v7

harābe (Ar.) Harap, yıkılmaya yüz tutmuş bina

h. 70r7

harām (Ar.) Haram

h. 10v1, 41v4, 51r2, 78r12

h.+dır 78r13

h. kat- Haram katmak

h.-ma 51r2

h. ol- Haram olmak

h.dı 78v1

h.-ur 23r12

harc (Ar.) Harç, harcama, gider

h. eyle- Sarfetmek

h.-meñ 82r9

harek Ufak eşek, küçük merkep; kuru hurma

h. 20r8

hareem (Ar.) Harem

h. 16v4

harf (Ar.) Harf

h.+ine 8v6

hāş (Ar. hāşş) Has, seçkin, ileri gelen sınıf

h. 59v3

h.+ıla 6v14, 84r9

hasan Hz. Muhammed'in torunu, Hz. Hasan

h.+dır 75r8

hasen (Ar.) Hüsünlü, güzel

h 10v7, 37r6

haşel (Ar. huşul) Ortaya çıkma, meydana gelme; neticelenme, sonuçlanma

h. ol- Meydana gelmek, ortaya çıkmak; neticelenmek

h.-maz 12r5

has (Far.) Çöp, dal kırıntısı

h. 1v14, 3v12, 6r8, 9r15, 79v6

h.+ı 2r14

h.+a 8r2, 41v4, 48v10

h.+ı 10r6

hâşıl (Ar.) Ortaya çıkma, meydana gelme

h. ol- Meydana gelmek

h.-an 51v1

h.-ur 24v2

haşm (Ar.) Hasım, düşman, yağı

h.+ı 85r11

h.+ına 80v6

haşr (Ar.) Sınırlı ve dar bir yer içine alma, toplama

h. eyle- Toplamak; biraraya getirmek

h.-di 20v13

hasret (Ar.) İç sıkıntısı, keder

h. 32v8

hâşşu'l-havâş (Ar.) Manevi hayatı en mükemmel şekilde yaşayan seçkin kimseler, ariflerin en seçkini

h. 79v6

hasta (Far.) Hasta, rahatsız

h. ol- Hasta olmak

h.-sa 32r10

h.-dı 75r5

h.+ların 75v3

hastaca (Far.+ T.) Hasta, hasta gibi

h.ol- Hasta olmak

h.-anlarıñ 75r7

hāṣā (Ar.) Allah korusun

h. 56r6

haṣiṣ (Ar.) Hint kenevirinden çıkarılan esrar

h. 41r15

h.-iñ 41v1

haṣr (Ar.) Toplama

32v9, 49r4, 59r3, 68v4

h. ol- Bir arada olmak

h.-a 59r3

haṭā (Ar.) Hata, yanlış, günah

h. 4v11, 8v8, 56r10

h. söyle- Yanlış, kötü (söz) söylemek, hata etmek

h.-yesin 55v2

hātem-i ṭai (Ar.) Cömertliğiyle ünlü Arap şairi ve kabile reisi, İbnü Abd-illah Bin Sa'd

h.+dır 9v3

hāṭır (Ar.) Gönül; Düşünme, zihin

h.+iña al- Düşünmek

h.-asın 38v6

h.+ına al- Gönlüne almak

h.-maya 10r14

h.+ından geç- İstemek, gönlünden geçirmek

h.-eni 14r11

h.+ını şor- Hatırını sormak

h.-dı 75r7

h.+lārını şor- Hatır sormak

h.-maya 75r6

h.+cığın 59r2

h.+cığın yıķ- Gönlünü kırmak

h.-maz 54v3

haṭm (Ar.) Bitirme, sona erdirme

h. ét- Tamamlamak, bitirmek

h.-esin 64v1

h. kııl- Bitirmek

h.-dı 30v14

h.-dıķ 77v11

h. ol- Bitirmek

h.-dı 71v11, 77v10

hâtm-i şedd (Ar.) Şeddin bitimi

h.+i 38v4

hâtt-ı reyhân (Ar.) Ayva tüyü

h.+ı 9v6

hâton Kadın, hatun

h. 67r6, 67r9, 67r11, 67r12, 67v1, 67v6, 68r11

h.+a 68r13

h.+ı 67r7

h.+ıñ 68r12

hāvut Deve semeri

h.+ları 26v15

hāvā (Ar.) Hz. Havva

h. 58v1

h.+ya 42r4

hāvāş (Ar.) Muhterem, saygın olanlar

h. 59v3

hāvz-ı kevser (Ar.) Cennette bulunan bir havuz

h.+ı 15r2

hāy (Far.) Vay, eyvah

h. 2v14

hayā (Ar.) Haya, utanma, af

h. 7v15

hayāt (Ar.) Hayat, canlılık

h. 83r3

haydar (Ar.) Arslan (Hz.Ali); yiğit ve cesur

h. 29r11, 30r7, 30v4, 31r11, 31r13, 32r5, 37v13, 48r11, 54r10, 72v3, 72v4, 72v5

h.+a 29v11, 39v13, 47r5

h.+ı 8r14, 30r6, 30v6, 31r10, 31r12, 31r15, 32r7

haydarī (Ar.) Dervişlerin hırka altına giydikleri kolsuz ve yakasız, kolsuz ve omuz başları 7-8 santimlik bir kulak şeklinde olan, omuzları örten âbâ veya çuhadan hırka

h. 31r15

hayf (Ar.) Haksızlık, zulüm

h. êt- Haksızlık etmek

h.-meye 44v2, 44v3

h.-emezdi 7v6

hayli (Far.) Oldukça fazla, çokça, epey

h. 29r3, 36v12, 44r2, 44r3, 48v5, 54r2

hay(ı)r (Ar.) Sevap, hayır

h. 32r14, 32v1, 33v3, 33v13

h.+ı 33r3, 34r9

h.+ı bul- Sevap bulmak

h.-madı 34r9

h.+ımı 34r4

h.+ıñ 32v13, 33r9

h.+ın ver- Sevap vermek

h.-medi 34r9

h.-ür 34r13

hayrān (Ar.) Çok beğenme; şaşırma

h. 3v3, 3v6, 78v12

h. kal- Şaşırma

h.-dılar 17r1, 18r8

h.-ur 63v7, 83r13

h. ol- Hayran olmak; şaşırma

h.-a 45v9

h.-dı 17r3, 17v6

h.-up 3r15

hayrān-ı cān (Ar.+ Far.) Can sarhoşu

h. 62v3

hayret (Ar.) Şaşma, şaşırma

h.+e var- Şaşırma

h.-miş 61r10

hayvān (Ar.) Hayvan

h. 28r7, 41v2, 41v8, 57v10, 78r13

hayy-ı bāki (Ar.) Baki olan Allah

h. 1v15

hazer (Ar.) Sakınma, çekinme

h. 62r9

h. kıl- Sakınma

11v8

hāzır (Ar.) Hazır

h. 18r4

h. ol- Hazır olmak

h.-an 18r8, 37r3

h.-anlar 18r5, 40r7

h.-mayan 36v4

h.-mayanlara 36v15

h.-mayan 27r3

hazne-dār (Ar.+Far.) Hazinedar

h.+ı 14v12

hazret (Ar.) Allah, tanrı; huzur, kat

46r14, 55r8

h.+den 31r3

h.+e 14v4, 17r7, 18v2, 31v2, 53v8, 54r3, 54r5, 80r13

hece (Ar.)Hece

h.+dür 32r6

hel ātā:

76v13

h.+yı 76r10

helāk (Ar.) Mahvolma, çok acı çekme

h. ol- Helak olmak

h.-a 63r7

h.-anıla 2r2

h. kıl- Mahvetmek

h.-a 63r7

helāl (Ar.) Haram olmayan, yasaklanmayan

h. 24r14

hele Özellikle, her şeyden önce, hele (Bağlaç olarak kullanılır)

h. 34v6, 53r12, 60r7, 61r11, 61r12

hem (Far.) Hem, ve

h.1v4,1v7,1v8,1v12,1v13,2r4,3v10,3v12,4r4,5r10,5r14,5v1,6r4,6v2,6v3,6v12, 6v13 ,7r7, 7v9, 7v13,8r11,8r14,8v2,8v7,8v8,8v9,9r8,9r9,9v4,10r13,10r14,10v7,10v8,10v9,10v10,11r1,11r3,11v8,13r13,13r5,13v4,13v15,13v14,15v12,16v6,16v10,17v8,17v11,17v13,19v3,20v5,20v8,22v1,23r15,23v4,23v8,23v12,23v14,23v15,24v15,26r9,26v12,27r8,27r9,28r1,28r2,29r6,29v2,29v4,29v13,30r2,30r7,31r8,32r4,31r13,32v9,32v10,33v14,35r4,35r11,35v1,35v4,35v5,35v6,36v9,36v12,37v8,37v10,37v15,38r3,38r11,38v3,38v8,38v11,39r11,39r13,39v13,40r1,40r5,40r7,40v15,42r8,42v5,42v4, 44v1,45v11, 47v8, 48r10, 48r15 ,48v6, 49r1, 49r6, 50v9, 51r1, 51r6, 51r7, 51r11, 52r7, 52r8, 52r11, 52v1, 52v2, 52v3, 52v7, 54r1, 54v5, 54v6, 54v12, 56r9,

56r12, 56v2, 58r2, 59r6,59v3,59v11, 60r2, 63r7, 64v6, 64v13, 66v3, 67v4, 68v3, 71v3, 72r1, 72r2,72v9,74r10,74r11,74r12,74v1,74v4,74v9,75r8,75v11,76v2,76v3,76v9,76v12,76v13,77r1,77r9, 77v5, 77v6, 78r12,78v13,79r1, 79r2, 79r3,79r7, 80r2, 80v4, 82v9,84r11,86r3, 86r8, 87v7

hem-civar (Far.) Komşu

h. 49r7

hemān (Far.) Hemen, hiç vakit kaybetmeden

h. 7v14, 13v1, 29v1, 42v13, 44r8, 60r3, 64v7, 65r11, 66v4, 77r5, 85r12

hemīn (Far.) Hemen, bu anda, şimdi

h. 14r10, 41r15, 14v10, 15v13, 17r6, 17r10, 19v14, 28r7, 30r2, 48v7, 49v6,57r6, 57r10, 58r3, 62v13, 63v9, 63v11, 73r3, 77v10

hem-rah (Far.) Yol arkadaşı; yoldaş

h.-ëtYoldaş eylemek

87v1

hem-şıfat (Far.) Aynı vasıfta, nitelikte olan

h. 24r7

h.-ol Aynı nitelikte olmak

42v9

h.-dum 42v2

hem-şir (Far.) Kardeş

h. 35r2

hem-ṭarīk (Far.+ Ar.)Yol arkadaşı

h. 44v4

hem-ṭarīkat (Far.+ Ar.) Yol arkadaşı

h. 52r6

hep Hep

h.9r12,9v3,10r7,10r8,14r1,15v8,16r6,17r1,18v8,20r1,20r3,20r4,20r6,20r7,20v15,23v13,24r7, 24r9,25v13,27r1,27r15,27v12,28r8,28r9,29r2,32v5,36v10,37r3,37r14,38v5,40r6,40v1,40v7,40v11,43v12,45r5,45v9,47v2,48r11,56v1,63r9,66r8, 66v6,67v10, 72v6, 72v10, 80v7, 84v5

her Her, bütün, hep

h.2r2,2r3,2r9,2v3,3r6,3r9,3v6,4v4,4v5,4v9,4v10,5r15,7v2,7v4,7v6,7v14,8v6,9r3,10r2,10r11, 10r12,10v15,11r1, 11r2, 11v13, 15r6, 15r10, 16r2, 16r6, 16r8,16v2,16v14,17r5, 18r3, 18r4,19r13,20r6, 20r8, 21r6, 22r10,22v5,23r9, 24r2, 24r8, 24r13,24v12, 25r1, 25r15, 26v4, 26v6,28v8,29r5,30r13,32r8,32r9,32r14,33v7,34v12,35v11,35v12,35v13,35v14,37r2,37r3,37r7,37v8, 38r1, 38r3, 38r6, 38v6, 38v12, 38v14, 38v15, 40v6,41r9, 41r15,44r9,44v10, 45r1, 46r5, 47v14, 48r7, 48v13,50r5, 50v4,50v5,50v6, 50v7, 50v13, 51v3, 51v8, 52v2, 52v8, 52v9, 52v11,53r3,53v1,54r4, 54v8, 58v13, 59r1, 60v2, 60v13, 61r4,61r6,61r8, 63r6, 63v13, 66r2,68r12,68v7, 69v8, 70r3,70r11, 70r12, 71v1, 72v11, 72v12, 73v4, 73v9, 74r3, 74r8, 77r6, 77v8, 78r9, 78v1, 78v3,78v5, 78v6,78v7,79r4,79r5, 79r7, 79v5,80r1,80v5,81r6, 83r9, 83r12,

84v2,84v6,84v12, 84v13,84v12,85r1, 85r11, 85v6, 85v10, 86r8, 86r12, 86r13, 86v5, 86v7, 86v8,86v9,87r9

hergiz (Far.) Asla

h. 7r15, 43r12, 64r5, 78v3, 83r7

herkes (Far.)Herkes

h.8v7

herze (Far.) Boş, abes, beyhude söz, hezeyan

h. 25v13

hest (Far.) Var

h. ol- Var olmak

h.-dı 3v6

hestî (Ar.) Varlık, mevcudiyet, var olma

h. 1v5, 2r1

hevā (Ar.) Heves, meyil, istek

h.+dan3v5, 15v5

h.+sından geç- İsteğinden geçmek

h.-e 23v12

heves (Ar.) Arzu, istek

h. 2r13

h. èt- Heves etmek

h.-e 21v9, 52r3

h.-er 21v15

h.-erse 10v11

h.-miş 9r5

h. eyle- İstemek, arzu etmek

h.-r 31v14, 49r12

h.-gil 49v3

h. kıl-İstemek, arzu etmek

h.-dı 44r15

hey Hey, seslenme

h. 67v8

heybet (Ar.) Heybet, azamet

h.+in 9v4, 9v5

heykel (Ar.) Nazar için boyna takılan muska

h. 20r8

hezār (Far.) Bin

h. 50r9

hırāmān (Far.) Salınarak yürümek

h. 15r4

hırka (Ar.) Hırka

h.14v3, 15r12, 19r3, 19r12, 20r13, 21v1, 21v3,61r5, 64v13, 82r3

h.+dan çık- Kaba sofuluktan çıkmak

h.-asın 81r4, 81r6

h.-mıyınca 81r5

h.+dan 29r15,81r4, 81r5, 81r6

h.+sı 5r8, 5r12, 60v4

h.+sına 24v13

h.+ya 11r8, 20r11, 60v8

h.+yı 9r1, 60v5, 65r12, 82r3, 82r4

h.+yı çıkar- Dervişlikten çıkmak

h.-am 82r3

h.-dı 82r4

hırka-püş (Ar.+ Far.) Hırka giyen, derviş

h. 24v12, 36v2

hırpe (Far. hırpe) Mecazen çadır, oda, yer, mekan

h.+si 11r9

hırş (Ar.) Azgınlık; sonu gelmeyen istek, hırs

h.+ıla 9v14

hırz (Ar.) Nazar değmemesi için kullanılan muska; nazar boncuğu

h. 20r8

hışāl (Ar.) Huylar, tabiatlar, ahlaklar

h.76r3

h.+i 5r11

hış(ı)m (Far.) Kızgınlık, öfke

h.+la 54v3

h. ét- Öfkelenmek

h.-enlere 54v2

h.+la bak- Kızgınlıkla bakmak

h.-maz 54v3

hız(ı)r (Ar.) Hz. Hızır

h.+ı 53r12

h.+ra 69r8

h.+rı 54r3

h.+iñ 69r9

hicāb (Ar.) Perde; Gönülde hakkın tecellisine ve ilahi hakikatleri görmeye engel olan ve insanı Allah'tan uzaklaştıran maddi, manevi her şey

11r14, 12v8, 13r4, 86v2

h. geç- Engel aşmak

h.-mek 86v2

h. ol- Perde olmak, engel olmak

h.-an 11r14, 13r4

h.-a 86v5

h.+ın aç- Perde açmak, engeli kaldırmak

h.-amaz 86v1

hicret (Ar.) Hz. Peygamber'in Mekke'den Medine'ye göç etmesi ki, İslam takviminde tarih başı sayılır

h.+e 8v14

hiç (Far.) Hiç

h.1v3,4r2,4v6,4v9,5v14,6r3,9r13,10r5,10r6,10r15,11r4,12r10,13v7,14r3,18r7,18v9,21v5,22v7,22v8,25v3,28r3,28v10,32v9,33v6,34v10,54v3,63v5,68r3,69v5,71v13, 73r11,75r5, 78v7, 80r5, 80r10, 82r6,83r6

h.+bir 42r14

hidāyet (Ar.) Doğru yolu bulma

h. vèr- Doğru yolu göstermek

h.-di 66v6

hidmet (Ar.) Hizmet krş. bk. **hizmet**

h.10v11,11r2, 22v4, 22v11, 22v15,69r12, 69r8, 69r13, 69v7, 69v8, 70v9, 70v13,71r2,71r3, 71v1, 71v2, 71v6, 74v10

h. èt- Hizmet etmek

h.-e 69v8

h.-en 22v11

h.-er 69r8, 71v1

h.-erseñ 74v10

h.-iñ 69v7

h.-mesem 70v13

h.-señ 70v9

h.-üp 71v6

h. eyle- Hizmet etmek

22v15

ḥ.-di 69r12

ḥ.-miş 71r3

ḥ. ol- Hizmet etmek

ḥ.-ısar 69v8

ḥ.-e 22v13

ḥ.-e ér- Hizmete ulaşmak

ḥ.-se 22v11

ḥ.-e ériş- Hizmete ulaşmak

ḥ.-ür 22v12

ḥ.-i 22v11

ḥ.-iyle 74v9

ḥ.-ten 22v12

hidmet-kār (Ar.+ Far.) Hizmetçi

ḥ. 71v5

hikāyet (Ar.) Kıssa, hikāye

ḥ. 59v1, 75r3

ḥ.+den 59v1, 69v11

ḥ. ol- Hikāye olmak

ḥ.-dı 13v14

hikmet (Ar.) Hikmet, sebep

ḥ.+i 1v14 , 45r3

ḥ.+inde 1v6

ḥ.iñe baḡ- Hikmetine bakmak

ḥ.-uban 28v1

ḥ. ḡo- Hikmet olmak

ḥ.-mışdır 44r5

ḥ.+leri gör- Hikmetleri görmek

ḥ.-di 19r13

hilāfet (Ar.) Halifelik, peygamber vekili olarak islamlığı koruma vazifesi

ḥ.+de 71v12

hile (Ar.) Hile

ḥ.50v12, 67r8

hilm (Ar.) İyi tabiatlı olma; uysallık

ḥ. 7v13

h.+i 10r9

h.+le 10r10

hıl'at (Ar.) İleri gelen kimseler tarafından taktir edilen, beğenilen kişilere giydirilen süslü elbise, kaftan

h. vèr- Hilat vermek

h.-di 19r6

himmət (Ar.) Gayret, emek, çalışma, çabalama

h.+i 9v2

himmət-i üstād (Ar.+ Far.) Hoca'nın gayreti

h.+iña 38v3

hîre (Far.) Kamaşmış; hayran

h. ol- Kamaşmak

h.-dı 16v10, 18r3

hişşe (Ar.) Pay, nasip

h. 66r2

h. al- Nasip almak; ders çıkarmak

66r1

h.+den 66r1

h.+since 8v7

hiṭāb (Ar.) Hitap, söz söyleme

h. èt- Söz söylemek

h.-di 42r13

h. gel- Hitap gelmek

h.-mişdür 69r1

h.-ı 42r13

h. kı1- Söz söylemek

h.-dı 53r6

h.-sun 12v8

hiżb (Ar.) Kısım, bölüm; tarafdar

h.+inden 57v7

hiżmet (Ar.) Hizmet krş. bk. **hidmet**

h.+inde 6v3

hōd (Far.) kendi, kendi kendine

h.12r12, 33v10, 35v7, 36v11, 40v4, 46v3, 57v1, 57v7, 58r9, 58v9

hoḳḳa (Ar.) Cam veya madenden yapılmış küçük kap

h. 15r11, 18v10

ḥor (Far.) Aşağı, bayağı

ḥ.48r6

ḥurde-bīn (Far.) Küçük şeyleri gören, dikkat eden

ḥ. 23r6

ḥōṣ (Far.) Hoş, güzel kendinden geçme

ḥ. 7r6,15r4,23r7,30v8, 32r6, 33r9, 36v2, 37r10, 39r11, 40r10,41r9, 41r10, 49v12,54r5, 56r12,,57v3,58v3 58v6, 59r2,64v13, 77r2, 82r6

ḥ. bil- İyi bilmek

ḥ.-mek 41r9

ḥ.-ça 36v3

ḥ. eyle- Mutlu etmek

ḥ.-ye 59r2

ḥ. gel- Hoş gelmek

ḥ.-di 49v12, 54r5, 56r12, 57v3

ḥ. gör- İyi görmek

ḥ.-esin 33r9

ḥ. ol- Sevinçli olmak

ḥ.-ur 36v2

ḥ. kıl-Mutlu eylemek

ḥ.-ur 39r11

ḥ. yaraş- Güzel yakışmak

ḥ.-ırdı 64v13

ḥoş-dem (Far.) İyi arkadaş

ḥ. 2v13

ḥōṣ-nefes (Far.+ Ar.) Güzel nefesli

ḥ. 2r13

ḥōṣ-nevā (Far.) Güzel sesli

ḥ. 2r8

ḥōṣ-ter (Far.) Çok hoş

ḥ. 28v6

ḥū (Far.) Huy

ḥ.39v4

ḥ.+lular 36v11, 52v10

ḥ.+lusı 46v15, 64r4

ḥubb-ı dünyā (Ar.) Dünya sevgisi

h.+dır 13r4

hūd (Ar. uḥūd) Uhud savaşı

h. 14r1, 20v11

hudā (Far.) Allah

h.4v15,5v12, 6r12,8v12, 12v2, 31v5, 32v2, 36r8, 41r5, 42v4, 46r10, 47r9, 50r2, 51r1, 56v4, 68v9, 78r8

h.+niñ 1v14

hudāvend-i cihān (Far.) Kainatın sahibi, Allah

h. 3v3

hulḳ (Ar.) Huy, tabiat

h. 7v13, 17r4

hūrī (Ar.) Cennet kızı

h.14v15

h.+ler 14v14, 15r1

h.+lerle 32v13

hūr-i ʿin (Ar.) Güzel gözlü huriler

h. 20r1, 20r3, 62v6

hurma (Ar.) Hurma ağacının yemişi

h. 36v5

h.+dan 36v14

hurr (Ar.) Cennet kızları, huriler

h. 15r4

hurrem (Far.) Sevinçli, güler yüzlü

h. 14v14

huṭbe (Ar.) Hutbe

h. 27r3

h.+den 27r4

hūy (Far.) Huy, tabiat, mizaç

h. 17r4

h.+ı 5r1, 44v14

h.+lular 19r3

hūy u hāy (Far.) Bağırıp, çağırma; Vah, eyvah

h. 2v14

hüccet (Ar.) Delil, vesika, senet, belge

h. 7v15, 11v6

h. kı1- İspatlamak

h.-ur 16v2

hüküm (Ar.) Hüküm, emir

h. 63r6

h.+i 63r6

h.+iñ 63r2

hüküm-i kazâ (Ar.) Her hususta Allah tarafından evvelce verilmiş olan hüküm

h. 72r12

hülle (Ar.) Cennet elbisesi

h. 25v15, 41v13, 59r4

hümām (Ar.) Azimli, himmetli

h. 44r13, 55r11

h. ol- Azimli olmak

h.-ur 31v1

hürmet (Ar.) Hürmet, saygı

h. ét-Saygı göstermek

h.-er70r6

h. kı1- Hürmet etmek

h.-a 51r11

h.+ine 6v8

h.+ini bil- Hürmet etmek

h.-eler 18v4

hürmetlü (Ar.+ T.) Hürmetli, saygılı

h. 18v8

hüseyn (Ar.) Hz.Muhammed'in torunu

h. 37r6

h.+di 75r8

h.+le 76v6

h^vâce (Ar.) Hoca, efendi

h.+niñ 20r14

h^vân (Far.) Yemek sofrası, yemek

h+1 39r2, 57v3

h.+ıyla 79r11

h^vân- ı dīdār (Far.) Güzellik sofrası

h. 13v2

h^vân-ı rahmet (Far.+ Ar.) Rahmet sofrası

h. 6r2

I

ılı şıu Hamam

1.-da 70r5

ıraq Uzak

1. düş- Uzak kalmak

1.-ipsün 32r2

1. ol- Uzak olmak

1.-masaydın 2r10

1.-a var- Uzağa gitmek

1.+a 39r14

1.+ısam 4v6

ır- Ayırmak

1.-mağıl 55r3

1.-amaz 68r12

1.-amazdı 28r3

1.-dılar 72v10

ışmarla- Ismarlamak

39r10

ıssı Isı, sıcak, sıcaklık

1. 11r13

ışık Batını inançları benimseyen dervişlere, Alevi, Hurufi ve bir kısım Bektaşî dervişlerine verilen isim/ bektâşî dervişi

1.+lara 42r10

i, ĩ

i- İmek fiili, cevheri fiil

i.-di 7r3,7r4,7r6,7v3,7v4,7v5,7v9,7v10, 7v11, 7v12,7v13, 7r15,8v15,9r3,12r11, 14r1, 14r5, 14r6,16v5, 16v6, 16v7,16v14, 17r4, 17v3, 17v4, 17v5, 18r4, 18r6, 18v10, 19r8, 19r9,20v11, 21v13, 25r13, 25r15, 25v11, 25v13, 26v10, 26v11, 27v10, 27v11, 27v12, 27v13, 27v14, 27v15, 28r1,28r2, 28r4, 28r8, 29r7, 29v4,30r7, 30r12, 30r13,33r14,33v7, 33v10, 33v14, 35r2, 35v3, 35v5, 40v5, 40v6, 40v8, 41v11, 43r12, 43r13, 43r15,43v8, 44v11, 44v12, 44v13, 44v14, 45r1,45r2, 45r9,47r4, 48r11, 48v1, 48v2, 48v3,56r3, 56r11,58v10, 59v2, 59v3, 59v4, 61v9,61v12,62v13,63r11,63v4,64r5,64v9,64v12,64v13,65r4,66v1,66v9,67r7,67v13,68r2,68r8 ,68v3,69v1, 69v2, 69v4,69v6,69v13, 70v9, 70v11, 71r2, 71v11, 72r6, 72r8, 74r8, 74r9, 74v4, 75r2, 75r8,75r13, 76v5, 77r1, 77v6, 77v8, 77v10, 78r1,80r280r4,80r5, 80r6, 80r7, 80r8, 80r9, 80r11, 80r12, 80r13,80v4,80v7, 80v13, 81r1, 81r10, 82r9, 82v1, 83r6, 85r5, 85r6, 85r7, 85r8

i.-digin 45r13

i.-dügim 28r5

i.-dügin 54r11

i.-dim 7r8, 44r2, 54r11, 54v3, 82v2

i.-diñ 2r10, 2r11, 2r12, 17v4, 33r11, 33r12, 33r13, 34r1, 55v4, 57r3, 73r4, 73v6

i.-miş 2v14, 21r5, 27v1, 27v3, 29r4, 36r15, 36v4, 45r6, 45r11, 58r8, 72r12, 72v13, 80r1

i.-ken 6v6,13r8,19v8,21r4,25r12,32r1,32v6,33v6,37v7,38r10,38r14,49r6,59r10, 59r12, 60v8, 61v9,62r10,63v8,66r11,66v7,67v7,68r10,70v7,70v8,70v9,70v13,71r3,72v2,73v3,79r12,82r11,84v4,84v7,85v2

i.-se 2r4,2r6,2v14,6r8,14r12,14v4,14v7,19r2,19v7,21r6,23r4, 23r5, 25r5, 29r1, 29v10, 32v5, 35v9,35v10,36v3,37r15,38v13,39r4,39r6,39r10,39r11,39v10,40r6,40r9, 40r10, 41r11, 42r11, 43v7,44v4,46v13,47r14,47v10,48v12,48v13,49v13,50r1,50v1,51r10,53v12,56v13,57v11, 61v3, 63r8, 63v4, 65v4,66r9,67r8, 67r12,69r13,69v5, 72v7, 74r2, 74r5, 78v2, 79r9, 80v1, 82r10, 84r13, 85r11, 85v1,85r13, 86r13, 86r7, 86v1, 87r4, 87v3

i.-sem 28r5, 34r3, 83v4

i.-señ 2r1, 8v1, 11r7, 11v3, 12v15, 13r2,13r10, 13r11,16v13, 18v15, 19r2, 19v5, 19v10, 21r1, 21r15, 21v3, 24r12, 24v1, 26v12, 31r12, 34v11, 40v1, 41v7, 41v9, 42v13, 42v15, 43r7, 44v6, 45r3, 46v14, 48r4, 51v5, 52r13, 53v7, 55v7, 57v5, 57v6, 57v7, 57v8, 57v9, 57v10, 57v11, 59r8, 59r9, 60v3, 60v6, 65v10, 69r1, 70r3, 70r4, 70r8, 74v1, 74v10, 77v7, 85r12

‘**ibāret** (Ar.) İbare

‘i. koy- İbare koymak

‘i.-uban 51r3

ibn-i ‘abbās Hz. Muhammed’in sahabesi ve yeğeni, İbn-i Abbas

i.+dan 13v14

ibrāhīm Hz. İbrahim

i.+e 64r2

i.+i 15v6, 49v6

icād (Ar.)Varlığı bilinmeyen bir şeyi meydana getirme

ī. ét- Meydana getirmek

ī.-en 3v7

icāzet (Ar.) İzin, ruhsat

i. 17r8

i.-dile-İzin istemek

14v3

i.-di 20r15

i. vèr-İzin vermek

17r8

i.-e 86r8

i.-di 16r12, 20v2, 20v14, 35v1

i.ol-İzni olmak

i.-dı 17r10

ictihād (Ar.) Gücü yettiği kadar çalışma, gayret gösterme

i. kı1- Gayret göstermek

12v14

iç İç, içeri

i. 68r5

i.+i 9r10, 16v5, 24v12, 27v11, 28r2, 41v9, 48r11, 59v5, 73r3, 73r7, 84v11

i.-i yan- Çok üzölmek

i.-up 75v13

i.+inde 1v7, 2r3, 5v8, 7r5, 8r12, 9r9,10v1, 14r15, 15r1, 15r10, 19v7, 21v11, 21v14, 24v5, 25r12, 25v4, 26v1,26v10, 25v12, 31v1, 32v9, 34r6, 35r9, 36r7, 43r10, 46v5, 47r7, 47v11, 48r12, 48r13, 48v2, 48v12, 49r4, 49v8,51v3, 52r9, 53r5, 54v6, 54v8, 59r3, 60r1, 60r9, 60v11, 61v10, ,62r1, 62r2, 62r4, 63r2, 65r7,66v4, 68r4, 68v4, 71r6, 71r13, 71v8, 75r1, 82r2, 83v11, 86r1

i.+inden 17r14, 29r10, 55r10,70r12

i.+indekiñ 49r3

i.+ine 14v13, 15r7, 18v1, 27r6, 59v7, 63r12, 69r13, 84v10

i.+ini 59v6,62r6

i.-in yaķ- Üzmek

i.-miş 61v9

iç- İçmek

i.-di 39r10

i.-e 34r15, 45r1

i.-eler 21r3

i.-er 34v8

i.-erdi 41v11

i.-ip 59r5

i.-ire 48v11

i.-mek 25v2, 87v9

i.-miş 23r10

i.-üben 87v10

içeri İçeri

i. 81r7

içre İçinde

i. 1v11,2r12, 4r1,5r15, 6r13,16v4,18v10,23r10,25r8, 25r13, 26v2, 29r6, 31v1, 31v11, 32v4, 32v13, 33r3, 33r9, 33v9, 34r1, 34r4, 36r11, 37r5, 45v7, 46r7, 47r6, 47r8,49r7,49v3,51v8,56r4, 57r7,57v9,57v11,58r3,58r9, 59v2, 59v4, 60r9, 61r12, 63r9, 63r13, 63v10,66r3, 70r9, 71r5,76r10, 77v8, 79v3, 82r3,84r7, 84r12

içün İçin

i. 2r13, 4v15, 5r1,5r2,5r3,5r4,5r5,5r6,5r7, 5r8, 5r9, 5r10, 5r11, 5r12, 5r13, 5r14, 5r15, 5v1, 5v2, 5v3, 5v4, 5v8, 6r4, 8r4, 8r6 ,11r8, 11r9,13r8, 14r13, 15r8, 16v15,17r3, 18r4, 18r7, 18r15, 18v13, 20r2, 20r6, 25r12, 28r15, 29v12, 29v15, 32r11, 32r11, 32r12, 33v8, 33v11,33v14, 34r2, 34r11, 34r14, 34v4, 34v6, 34v7, 34v9, 34v10, 36r8, 36r14, 36v13, 38r10,39r15, 42r5, 42v2, 43v13, 46v1, 49v7, 50v10, 55v3,56r12, 59r7, 61v3, 61v4, 64r10, 65v3, 70v5, 71r2, 72r3, 73v2, 74r4, 74v10, 75v2, 75v7, 77r9, 78r4, 78r11, 78v3, 81r11, 81v13, 82v10, 84r3, 84r8, 85r5, 87v9

i.+dir 50r9

i+dür 16r13, 34v7, 43r14

idrāk (Ar.) Anlama, anlayış

i. èt- Anlamak

i.-medim 18r3

iftihār (Ar.)Haklı övünme, övünç, gurur duyma

i.èt-Gurur duymak

i.-eriz 54v5

iḥbār-ı meşâyih (Ar.) Şeyhlerin bildirmesi

i.+dır 10v6

iḥlās (Ar.) Riyasız, yapmacıksız, samimiyetle

i.+la 6v14

iḥrām (Ar.) İhram

i. 21v1

iḥsān (Ar.) Bağış yapmak, ihsanda bulunmak

i. 43r4, 54r13, 57r2

i. eyle- Bağışlamak

i.-dim 57r2

i.-gil 43r4

i.-yem 54r13

i.+ları 57r3

iḥtidā (Ar.) Doğru yola girme, hidayete erme

i. kııl- Hidayete ermek

i.-mışdı 80r12

iḥtişār (Ar.) Kısaltma, sözü kısaca söyleme

i. èt- Kısaltmak

i.-üp 66v10

ih̄tiyār (Ar.) Tercih, seçim

i. eyle- Seçmek

i.-ñ 78v6

ih̄vān (Ar.) Aynı tarikata mensup olanlar, candan, samimi dostlar

i.+uñum 32r10

ih̄yā (Ar.) Mübarek bir geceyi ibadet ile geçirme

i. dile- İhya etmeği istemek

i.-r 36r14

ik̄bāl (Ar.) Baht, talih

i. 20r2

iki İki

i. 1v12,14r2, 20r9, 22v7, 27r14, 27v1, 27v2, 27v8, 29r6, 29r14, 30r14, 34r8, 37r2, 37r11,38r11,38v15, 39v4, 43v12, 53v8, 61v5, 83r5, 83r8, 83r10, 86v10

i.+miz 29v1

i.+ñiz 32r8

i.+señiz 65r5

i.+si 32r9, 35r2, 46r15, 69r9, 75r5, 78v1,81r1

i.+siñ 34r8

i.+sinde 40r5

i.+sini 75r6, 75r7, 29r14,34r15

i.+siniñ 29r7, 29r13,76v7

ikinci İkinci

7r11, 38r14, 38v3

i.+de 23v11

i.+si 84r11

i.+yi 31r5, 35r11

ikrām (Ar.) İkrām

i. 21v1

ik̄tidā (Ar.) Tabi olma, uyma

i.kıl- Uymak

12v14

il İl, şehir; yabancı şehir

i. 47r6

i.+de 26v10

i.+in 57v6, 62v9

i.+ini 52r7

‘**ilāc** (Ar.) İlaç, deva, çare

‘i. ét- İyileştirmek

‘i.-mez 3r6

ilāhī (Ar.) Ey Allahım

i. 3v4, 3r7, 6v2, 14v5, 31v3, 36r6, 39r2,41r3, 41r6, 42r15, 43r1, 43r4, 45v2,48v14, 49r3, 49r8, 49v10, 50r1, 51v12, 55r3, 55r5, 56r10, 56v13,57v13, 58r3,62v1, 68v11, 71r7, 71v5, 87r7,87v1, 87v10

ile İle

i. 1v5, 2r3, 2r8, 2r12, 3r7, 3r8, 4v3, 4v15, 5r7, 5r9, 5v7, 6r9, 7r12, 7r13, 7v1, 7v2, 7v6, 7v13, 8r3, 8v5, 9r2,10r15, 10v1, 11r9, 11v7, 12r5, 13v2, 13v11, 14r9,15r3, 15v9, 15v11, 16v4, 17v1, 18v6,19v11, 19v8,20r320v8,21r6, 21r7, 21v1, 24r3, 24r4, 24r7, 24v3, 24v6,24v8, 25r1, 25r14, 25r15, 26r5, 28v2, 28v3, 29r5, 30r8, 30r10, 30r11, 30r13, 30v7, 31r5, 31r6, 31v2, 31v4, 32r5, 32v1, 33v1, 33v7, 34r5, 35r3, 35r10, 35r11, 35r13, 35v2, 35v15, 36r2, 36v3, 36v7, 37r6, 37r10, 37r11, 37r12, 37r13, 37v8, 38v8, 38v12, 39r2, 40r7, 40r11, 41r6, 41r10, 41v13, 43r1, 43r3, 43r4, 43v14, 44v6,46r5,46v11, 47r1, 47r2, 48v14, 49r7, 49r8, 49r9, 49v6, 49v7, 49v13, 50v6, 50v9, 52r6, 54v5, 55r8, 55v4, 57v3, 58v6, 59r2, 59r3, 59r5, 60r8, 60r12, 60v1, 60v9, 61r4, 62r2, 62r11, 62v4, 62v12, 63r7, 64v1, 65r2, 67v2, 68v3, 68v7, 68v10, 69r3, 69r12, 70v1, 70v7, 71r4, 71v1, 71v2, 71v5, 72r3, 72r11, 73r10, 73r13, 74r6, 77r4, 77r7, 78r7, 78v11, 79r1, 79r2, 79r3, 79r4, 79r5, 80r7, 81v11, 82v1, 83r8, 84r1, 84r3, 84v6, 84v11, 84v12, 85r1, 85v8, 86r7, 86v9, 86v13, 87r7, 87r13, 87v1, 87v3, 87v4, 87v5, 87v6

i.+dir 84v13, 87r2

i.+dür 84v12

ilerü İleri

i. 17r10, 40v3

il(e)t- İletmek, götürmek, ulaştırmak

i. 57r13

i.-elim 63r12

i.-di 37r11, 80v2

i.-diler 81r13

i.-ivèrsen 62r12

i.-e 85v11

i.-em 57r9

i.-en 79v2

i.-tüp 63r13

ilk İlk, önce

i. 19v13, 72r7, 73v6

illā (Ar.) Ancak; mutlaka

i. 77r4, 77r6

‘**ilm** (Ar.) İlim, bilim

‘i. 69r3

‘i.+e 51r11

‘i.+i 9r2

‘i.+idir 50v2, 50v3, 50v4, 50v5, 51r4

‘i.+ile 69r2

‘i.+iñ 43r4, 53r8, 69r6

‘i.+in 53v2

‘i.+iñi 53v1

‘i.+ini 50v6, 69r6

‘**ilm-i edeb** (Ar.) Edebiyat ilmi

‘i. 54r7

‘**ilm-i hayā** (Ar.) Edebiyat ilmi

‘i. 51r4

‘**ilm-i şerīf** (Ar.) Şerefli ilim

‘i. 50v3

‘i.+i 50r13, 41r11, 51r11, 51r12, 53r8

‘**ilm-i ilāh** (Ar.) Allah’ın ilmi

‘i. 50v5

‘**ilm-i kadīm** (Ar.) Eski ilim

‘i. 50v4

‘**ilm-i nef’ī** (Ar.) Faydalı ilim

‘i. 51r5

‘**ilm-i ‘ālī** (Ar.) Ali’nin ilmi (Hz. Ali)

‘i.+dür 54r7

‘**ilm-i temiz** (Ar.) Kusursuz, temiz ilim

‘i. 50v2

imām (Ar.) İmam

i. 16v6, 37r11, 37v6, 43v4, 46r9, 79v11

i. dik- İmam yapmak

i.-di 31r10

i. kıl- İmam yapmak

i.-sa 31v1

i. ol- İmam olmak

i.-a 22v10

i.-dı 36v9

i.-ım 37r2

i.+iñ 40r5

imāmet (Ar.) İmamlık yapmak

i. kı1- İmamlık yapmak

i.-dı 6r1

īmān (Ar.) İman

ī. 6v15, 7r2, 7v14, 7v15, 8r10

ī.-a gel- İslamiyet'i kabul etmek

ī.-en 7r4

ī.+ı 5v12, 7r3

ī.+ıla 52r12

ī.+ımız 5v11

ī.+ımız 26r1

ī.+ından 7r4

imdi Şimdi krş. bk. **şimdi**

i. 12r1, 21r1, 25v2, 26r15, 36r5, 37r4, 40v9, 40v14, 43r6, 45r3, 49v5, 50r11, 55r8, 57v1, 75v2, 78r2, 80v13

imtihān (Ar.) Bir kimsenin bilgi derecesini anlamak

i. 10r15, 10v1

in- İnme krş. bk. **iñ-**

i.-di 15v5, 76v13

i.-miş 66v13

İñ- İnme krş. bk. **in-**

i.-en 65v2

inan- İnanmak

i.-dık 4v10

i.-ırım 65r11

‘**ināt** (Ar.) İnat, karşılık olarak

‘i. 83r3

incir (Far.) İncir

42r2, 42r15, 58r10

i.+e 42r13

incü İnci

i. 67r2

indir- İndirmek krş. bk. **indür-**

i.-ir 73v13

i.-ür 73v13

indür- İndirmek krş. bk. **indir-**

i.-üben 84r9

ins (Ar.) İnsan

i. 16v13, 28r7

inşāf (Ar.) Acıyıp merhamet etmek

i.eyle- Merhamet etmek

i.-di44r3

in-şāʿ-allāh (Ar.) Allah izin verirse

ī. 87r12

intisāb (Ar.) Bir ailenin, bir topluluğun içinde yer alma oraya mensup olma

i. kı1- Mensup olmak

13r2

iʿlām (Ar.) Bildirme, anlatma

i. èt-Bildirmek

i.-di 32r7

īʿtikād (Ar.) İnanma, gönülden tastik ederek inanma

ī.+1 23r9

ip İp, organ

i .42r7, 44r6

i. ıaı- İp takmak

i.-dı 44r7

iplik İplik

i. 60r7

i.+den 61v7

i.+le 60r4

irādet (Ar.) İrade, isteme, dileme

i.+le 22r4

irde- Araştırmak, teftiş etmek

i.-mesün 61r6

irşād (Ar.) Doğru yolu gösterme, uyarma

i. èt- Doğru yolu göstermek

i.-eyin 25r4

i. eyle- Doğru yolu göstermek

i.-yen 79r11

i.-sün 13v2, 13v5

is(i)m (Ar.) İsim, ad

i. 85r9

i.+e 85r12, 86r10

i.+i 79v5,80v4, 80v5, 85r11, 86r9

i.+idür 27r7

i.+iledir 80v5

i.+im 8v2

i.+iñ 8v2, 80v5, 80v6, 85r13, 86r9

i.+in 80v3,85v6, 86r10

i.+ine 80v6

i.+iñi 80v4

i.+iniñ 85r11

i.+üne 27r7

ism-i ḥaḳḳ (Ar.) Allah'ın adı, Allah

80v3

isma'īl (Ar.) İbrahim Peygamber'in oğlu, Hz. İsmail

i.+den 64v10

issi Sahip, malik

i. 19r1

ismu'llāh (Ar.) Allah'ın ismi, Allah

i. 31r5

istebrak (Ar.) Sırma ile dokunmuş bir cins kalın kumaş

i. 19r11

iste- İstemek, aramak

8r5

i.-diler 34v13

i.-ñ 51v10

i.-r 2r1,11v3, 24r12, 42v13

i.-rdi 78r1

i.-rem 57r8

i.-rsen 8r5

i.-señ 53r4

i.-yen 8v3

i.-yesin 42r11, 87r4

i.-yüben 79v3

i.-yüp 52r4

istikbāl (Ar.)Gelecek, gelecek zaman

i. 20r2

iş İş, hareket

i. 6r12, 7v12, 14v8, 24v3, 34v3,39r12, 41r10, 41r15, 41v7, 50v6, 50v10, 56v9, 73v10, 74r2, 85v8

i.êt-İş yapmak

43r9, 48r4

i.-en 28r1

i. işle-İş yapmak, çalışmak

i.-di 80r3

i.işlen- İş yapılmak

i.-e 73v9

i.işle-İş yapmak, çalışmak

i.-yem 14v8

i. kııl- İş yapmak

i.-asın 21r2

i.+de 41v10, 42r15

i.+den 39r9, 44r11, 44v6, 52r5, 71v13

i.+dür 82r13

i.+e 9r5, 20v9, 22r2, 23r9, 29r3, 32r9, 36v13, 43r10, 83r13

i.+i 7v6, 7v13, 9v4, 13v13, 14r3, 18r11, 18r13, 22r14, 24v5, 35r10, 36r5, 36r10, 35v11, 36v10, 39r10, 39r11, 43r8, 43v8, 44r4, 44v7, 45r2, 47r14, 48r14, 48v12, 51v9, 53r13, 54r5, 59v2, 59v4, 60r8, 60v2, 60v11, 60v13, 61v7, 62r4, 66r10, 67r7, 67v12, 68v6, 80r3, 81v1, 81v2, 83r7, 84r10, 84r13, 86v13

i.-i bit- Tamam olmak

i.-di 77v2, 79r8

i.-i başar- İşi başarmak

i.-maz 24v6

i.-i bil- İşi bilmek

i.-mez 18r7

i.-iêt- İş yapmak

i.-e 62r4

i.-eyim 36r10

i.-i işle- İş yapmak

i.-me 60r2

i.-leri bit- İşi bitmek

i.-di 31r10

i.-i kıl- İş yapmak

i.-dım 43v14

i.+idir 10v9, 22r2

i.+idür 39r12, 41v2

i.+imi 18v14

i.-.imiz bitür- İşi bitirmek

i.-ir 74r1

i.-imizden 62r3

i.-iñ 19r2, 19v10, 38v4, 41r9, 53v6, 62r11, 68v2

i.-in bitir- İşini bitirmek

i.-di 42r4

i.-in 23v7, 40r15, 42r4, 51v6, 57v9, 67r9, 71v10

i.-inde 33v7

i.-ine 15v3

i.-ini gör- İşini görmek

i.-ür 7v3

i.-ini 7v3, 54v8, 57v10, 82r10

i.-iñi işle- İş yapmak

i.-rsin 60r3

i.-iñi 22r10, 60r3

i.-iñiz 82r10

i.-iñiz eyle- İş yapmak

i.-ñ 82r10

i.-i tut- İş yapmak

i.-duğıñ 24v5

i.-iydi 69v13

i.-üñi 59v1

işār (Ar.) Gösterme

i. eyle- Göstermek

i.-di 7r1

işāret (Ar.) İşaret, bir şeyi gösterme, iz, belirti, emare

i. añla- Emare anlamak

i.-dım 14r13

i. eyle- İşaret etmek

i.-di 5r2, 17r9, 26v15

i.+le 1v10

işbu İşte bu

i. 15v7, 42v6, 71v8, 76r3, 73v8, 81v2, 84r13

işit- İşitmek, duymak, dinlemek

i. 12r1,30r11, 37r4, 39v2, 42r5, 43r9, 48r4,49v5, 53v10, 53v12

65v11, 66r1, 66r4, 69v11, 69r1, 71v3, 75r3, 75v6, 76r9, 80v12, 80v13

i.-di 47v8, 75v9

i.-diler 67r10, 80v12

i.-e 79r3

i.-eler 67v4, 83r3

i.-en 18v8, 21v14, 28r1, 45v9, 50r9, 62v3, 62v6

i.-enler 18v7, 49r11

i.-icek 2r13

i.-iñ 34r7

i.-ince 81v12

i.-ip 81r9

i.-ir 80v9, 80v10

i.-irler 61r7

i.-irlerdi 81v6

i.-ür 67r3

i.-üp 10v4, 27r13, 34r7, 39r11, 67r11

i.-mediñ 70v11

i.-megile 67r4

i.-meseydim 70v12

i.-mez 7v2

işle- İşlemek, yapmak, çalışmak

32v3

i.-di 10v7, 80r3

i.-gil 10v8

i.-me 60r2

i.-mek 80r3

i.-mesün 81v1

i.-miş 58r7

i.-ne 73v9

i.-yem 14v8

i.-yesin 26r6

i.-r 23v7

i.-rse 54v8

i.-rsin 60r3

iş'ār (Ar.) Yazı ile bildirme, haber verme

i.êt- Bildirmek

i.-mege 9r2

işte İşte

i. 15r12, 33v13

iştîyāk (Ar.) Hasret, özleme

i. 32r2

it Köpek

i.+idür 60v4

‘**itāb** (Ar.) Azarlama, tersleme

‘i. 42r13

ittibā‘ (Ar.) Ardı sıra gitme, uyma, tabi olma

i.êt- Tabi olmak

i.-dim 48r6

ittifāk (Ar.) Birleşme, ittifak etme

i.+a 84r8

iz İz, işaret

i.+ine git- Takip etmek

i.-emez 26r3

i.-esiz 29v14

i.+ini izle- Takip etmek

i.-ye 47v14

izle- İzlemek, takip etmek, izini sürmek

47v15

i.-gil 76v12

i.-ye 16r8, 47v14

iẓhār (Ar.) Açığa çıkmak, aşikār olmak

i.êt- Açığa çıkarmak

i.mege 9r2

iz(i)n (Ar.) Müsade, izin

i.+i 30r8, 30v7

i.+iñ 6r15

i.+iyle 48v4

‘**izz** (Ar.) Yücelik, ululuk, şeref sahibi olma

‘i. 37r11

‘i.+im 78v10

‘**izzet** (Ar.) Yücelik, ululuk, ikram, hürmet, saygı

‘i.+im 34r14

‘i. eyle- İkrâm etmek, hürmet etmek

‘i.-di 37r12

‘i. kı1- Saygı göstermek

‘i.-a 51r11

K, K

kā**bā** (Ar.) Üste giyilen elbise, önü daima açık duran kaftan, cübbe

ķ. 60v5, 60v7, 60v10

ka‘**be** (Ar.) Kabe

k. 46r12

k.+yi 46r8, 46r9, 51v8

ka‘**be-yi ha**̄**kķ** (Ar.) Allah’ın evi

k.+dır 11v2

ka‘**be-yi ma**‘**nā** (Ar.) Mana Kabe’si; gönül

k. 11v2

kābe kavseyn (Ar.) Hz. Muhammed’in göğre ağmasından sonra Allah’a iki yay boyu yaklaşması

k. 5v1

kā**bīh** (Ar.) Çirkin, kötü

ķ. 65v2

kā**bil** (Ar.) Kabul eden; mümkün, olabilir

ķ. 85v7

ķ. ol- Mümkün olmak

ķ.-up 22v3

kā**bīle** (Ar.) Kabile, boy

ķ. 28v13

kā**būl** (Ar.) Rızı olma, kabul

ķ .5r7, 8r1, 11v13, 16v1, 17v13, 22v3, 34v12, 34v14, 39v11, 50r6 , 58r2, 76v4, 78v3, 78v5, 78v7,78v9,79r10, 82r6, 84r13

ķ.  t- Kabul etmek

49r8, 57r9

ķ.-di 16v1, 57r12

ķ.-d gi 5r7

ķ.-em 34v14

ķ.-meyer 1v13

ķ.-miş 8r1

ķ.-se 22v3

ķ. eyle- Kabul etmek

ķ.-di 50r6

ķ.-dim 76v4

ķ.-medi 78v7

ķ.-r 84r13

ķ.-yeler 78v5

ķ.-yen 79r10

ķ.-yesin 58r2

ķ. ķıl- Kabul etmek

ķ.-a 39v11

ķ.-d  17v13, 34v12, 78v3, 78v7

ķ.-d ķ 78v9

ķ.-maz 82r6

ķabza (Ar.) Kılıcın, okun tutulacak yeri

ķ.+sı 15r14

ķa- Kamak

ķ.-a 23v8

ķ.-ar 7r11, 25v9, 72r11, 73v3, 75v1

ķ.-d  43v5, 43v6, 68v2, 72v1

ķ.-dılar 73r4

ķ.-maķ 28r15

ķ.-mayup 28r7

ķ.-maz 28r8

ķaan Ne vakit

ķ. 40v6, 52v8

ķaan kim Ne vakit ki, ne zaman ki

ķ. 25r15, 44r9, 44v10, 45r1, 81r6

kaçır- Kaçırmak

ķ.-dı 28r15

ķ.-asın 28v4

ķadar (Ar.) Kadar

ķ. 4v6, 32v5, 32v11, 32v14, 43v7,68r1

ķadd (Ar.) Boy

ķ.+iñ 74v5

ķadd-ı bālā (Ar. + Far.) Uzun boy

ķ.+sı 9v6

ķadeh (Ar.) Kadeh, küçük bardak

ķ. 87v10

ķadem (Ar.) Adım

ķ. 30r10, 39v3

ķadīm (Ar.) Eski, eski zamanlar

ķ. 1v1

ķādir (Ar.) Kudret sahibi, güçlü

ķ. 1v6

ķad(i)r (Ar.) Kıymet, değer

ķ.+i 2r3, 7v4, 51v10

ķ.+ini bil-Kıymetini bilmek

ķ.-e 76v4

ķ.-medi 50v7

ķāf tağı (Ar. + T.) Kaf dağı

ķ.+n 25v9

ķafes (Ar.) Kafes

ķ. 31v15,49r14

ķ.+den 32r1

ķāf-i nūn (Ar. kaf u nūn) Kūnfeyekun'un kısaltılmış şekli, Allah "ol" der ve olur.

ķ.+la 4r3

ķāfir (Ar.) Kafir, iman etmeyen

j. 7r13, 72r9, 72r10, 72r11, 72r12,72v6,73r9 , 73v1, 73v2, 73v3, 73v10, 73v11

ķ ol- İmandan çıkmak

ķ.-ur 81v1

ķ.+e 7r15

ķ.+i 72r7, 72v9, 72v10, 73v5, 73v6, 73v7

ķ.+iñ 6v15

k.+ler 57r10

kāh (Far.) Bazen, ara sıra

k. 73v11, 73v12, 73v13, 74r1, 86v13

ķah(ı)r (Ar.) İnsanın içine işleyen derin sıkıntı, üzüntü, keder

ķ.+ını 23v11

kā'ide (Ar.) Usul, kural, yol

k.+sin 38v10

kā'ināt (Ar.) Var olan şeylerin cümlesi, âlem

k.+iñ 16r13

ķak-Vurmak

ķ.-ıdı 43v11

ķāl u ķil (Ar.) Dedikodu

ķ. 7v7, 18v9, 35r9, 50v9, 50v13

ķal- Geride kalmak; kalmak, durmak; bugüne kadar sürüp gelmek

ķ.-a 31v15, 38v15,58r3

ķ.-alım 64r1

ķ.-an 18v1, 20v6, 24v4, 28v8, 47v5, 86r2

ķ.-asın 46v5, 57r11

ķ.-asız 78v11

ķ.-dı 19r13,37r4, 38r2,39v11, 41v13, 44r8, 44v7, 48v6, 65r6, 65r12,82r2

ķ.-dılar 17r1,18r8,24r11

ķ.-dım 28v1

ķ.-iñiz 40v14

ķ.-ısar 48v13

ķ.-madı 28v8, 73r11, 75r5

ķ.-mağıl 39r1

ķ.-maya 13r5, 32v9, 65v10

ķ.-mayup 24r15, 86r6

ķ.-mazdı 44v15

ķ.-mışdur 79v9

k.-mışdur 86v3

ķ.-mışın 4r1

ķ.-ur 2v13, 18r6, 25v8, 26r2, 40v5, 50r9 63v7, 83r13

ķalb (Ar.) Kalp, gönül

ķ.+i 13r9

ķ.+idür 27v6

ķaldır- Kaldırmak, yukarıya doğru kaldırmak;ortadan kaldırmak krş. bk.**kaldur-**

ķ.-asız 83v6

ķ.-iñ 83v7

ķaldur- Kaldırmak, yukarıya doğru kaldırmak krş. bk. **kaldır-**

ķ.-uban 68r2

ķ.-up 17r8

ķalk- Kalkmak

ķ.-dı 76r9

ķ.-ubanı 83v11

ķ.-ma 6v9, 21r15, 77r4, 85v13, 86r4

ķamer (Ar.) Ay

ķ. 63v8

ķamiş Şeker kamışı

ķ. 1v11

ķāmil (Ar.) İlim, fazilet ve hüner sahibi, olgun

k. 59v2, 59v3, 85v7,85v8

k. ol- Olgun olmak

k.-sa 85v5

ķamīs (Ar.) Gömlek

ķ.+i 15v5

ķamu bütün, hepsi

ķ. 1v4, 6v1, 8r3,15r6, 18r5, 20v3, 33v5,36v13,40r7, 52r10, 62r5,67r9, 67r10

ķ.+sı 18v5, 63r3, 84r9

ķ.+sın51v5

ķ.+sından 6r12

ķ.+ya 79r7

ķan Kan

ķ. 28r11, 28v11, 28v12, 28v15, 29r1, 54v1, 81r3, 83r7

ķ. al- Kan almak

ķ.-mağa 28r14

k.-a 81r6

ķ. eyle- Üzmek, canını acıtmak

ķ.-se 54v1

ķ.-ı 8r10, 83r9, 83r11

ķ.-iñ 83r5

ķ.-ını 83r6

ķān (Far.) Maden ocağı, maden kuyusu

ķ. 9r11,26v2, 78r3

ķ.+lar 5v8

ķān-ı kerem (Far.+ Ar.) Kerem, bağış kaynağı; Allah

ķ. 42v5

ķan- Doymak

ķ.-a 45r1

ķan- İnanmak

ķ.-dılar 67v10

ķanā'at (Ar.) Yetinme, razı olma

ķ. 23v12

ķanat Kanat

ķ 59r8

ķ. açmağlığ Uçmak

ķ.-a 46r14

ķanatlan- Uçmak

ķ.-ur 72r4

ķancaru Nereye

ķ. 40v1, 68r12

ķanda Nerede

ķ. 2r9, 7v11,10r4, 16r8, 18r9,27v11, 33r12, 42v15, 47v14, 61r1,63r8, 76v12, 79r9, 82v2, 87r4

ķ.+dur 15r12

ķ.-savuz 87v1

ķandan Nereden

ķ. 48v8, 58v8

ķ.+sın 20v1

ķ.+ysa 7v15

ķandır- İnandırmak, ikna etmek

ķ.-a 23r5

ķandır- Doyurmak

ķ.-ırdı 44v15

ķanı Hani, nerede

ķ. 16v15, 28r4, 28r5, 33r12, 38r10, 46v4, 56v13, 57r2, 57r3, 63v5, 67r9, 78r1, 78r2, 78r3, 78r4, 78r5, 81r5

kanķı Hangi

ķ. 55r7,58r7, 85r12, 86r9, 86r10, 86r11

ķ.+sıdur 10v5

ķ.+sın 29r9

kanlu Kaatil

ķ.+dır 56v9

kāni^c (Ar.) Kanaat eden

80v6

ķ. ol- Kanaatkar olmak

ķ.-dı 80v6

ķapıŝ- Üzerine üŝüŝüp kapmak

ķ.-ur 18r14

ķapla- Kaplamak, sarmak

ķ.-dı 25v5

ķaplan Kaplan

ķ.28v2

ķapu Kapı

ķ. aç- Kapı açmak

ķ.-asın 24r2

ķ.-dı 25v6

ķ.+da 18v2, 22v4, 75v12

ķ.+dan 4v6, 75v8

ķ.+sı 23v10, 23v11

ķ.+sın 8v1,14v13, 23v14

ķ.+sına var- Kapısına gitmek

ķ.-maya 51r9

ķ.+sını 14v12

ķ.+ya 76r2

kār İş güç, iş

k.+iñ 42r11, 44r6

ķara Kara, siyah

ķ. 5v13

ķ.+dır 56r8

ķara ķura Kâbus, karabasan; gaipten şeyler görme

ķ. gör- Karabasan, kâbus görmek

ķ.-dügin 24v14

ķarañu Karanlık

ķ. 4r1

ķarār (Ar.) Karar, sabit olma, yerleşme

ķ. ķılma- Akli başından gitmek

ķ.-madı 67r5

ķardaş Kardeş

ķ. 32r8, 32r10, 33v6, 33v7, 33v11, 34v6, 34v7, 34v9, 34v10, 35r1, 35r2

ķ. edin- Kardeş olarak görmek

ķ.-di 36v11

ķ. ét- Kardeş olmak

ķ.-di 36v12, 48r10

ķ.-üp 39v11

ķ. ol- Kardeş olmak

ķ.-a 40v1

ķ.-dılar 33v8, 34v4

ķ.-ur 32r9, 34v8

ķ. ıtutun- Kardeş edinmek

34v5

ķ.-am 74r10

ķ.+cığım 34r1

ķ.+ı 32v15, 33v10, 48r11, 52v2

ķ.+ıdık 34r2

ķ.+ım 35r1

ķ.+ımı 14r14

ķ.+ımış 34r11

ķ.+ın 34v3

ķ.+ına 16r5, 18v12

ķ.+ından 58v10

ķ.+ları 34r10, 66r11

ķ.+ların 33v5

ķ.+larına 37v2

ķardaşlık(ğ) Kardeşlik

ķ.+a 34v12, 34v14

ķ.+ı 32r11

ķ.+iñ 48r8

ķarġa Karga

ķ. 13r6

ķarġaša Kargaša, karışıklık

ķ. getir- Karışıklık çıkarmak

ķ.-meye 38v13

ka⁶r-ı deryā (Ar.+Far.) Denizin dibi

ķ.+da 1v13

ķarı Yaşlı, ihtiyar kadın

ķ. 72r7, 72r8, 72r9,72r10, 73v1,73v4,73v7

ķarıcık İhtiyar kadın krş. bk. **ķaricuġ**

ķ. 72r5, 73v2

ķ.+lar 7v3

ķarıcuk(ġ) İhtiyar kadın krş. bk. **ķarıcık**

ķ.+a 72r8

ķarşu Karşı; ön, kat, huzur

ķ. 18v2, 22v7, 45v8, 45v10, 49v1, 50r3,50r4, 50r7, 78v5, 78v12

ķ. gel- Huzuruna gelmek; karşılamak

ķ.-diler 20r2

ķ. çık- Karşılamak

ķ.-dı 73r11

ķ. тұr- Huzurunda durmak

ķ.-a 45v9, 54r12

ķ.-diñ 45v10

ķ.- urlar 18v2

ķ. тұt- Göstermek

ķ.-dı 78v5

ķ.-sına ilet- Karşısına göndermek

15v10

ķ.-sında тұr- Karşısında durmak

ķ.-ayın 59v9

ķaşaş (Ar.) Anlatma, hikāye etme

ķ. 65v10

ķaşd (Ar.) Niyet, amaç, kasıt

ķ.+ı 12r12, 25v2, 29v3, 68r11

ķ.+ımız 33v14

ķ.+ına 12r12, 25v2

ķāse (Far.) Kase

k. 45r9, 59r7

ķāṣī (Ar.)ķasi, katı, duygusuz

ķ.+vüz 6v3

ķ.+ye 5v13

ķaşr (Ar.) Kesme, kısaltma

ķ. 1v9, 14v6,14v8

ķ. ét- Kesmek

ķ.-eler 20v14

ķ.-e 16r6, 21v9

ķ.-em 14v8

ķ.-er 21v12

ķ.-miş 21v10

ķ.-üp 20v13

ķ. eyle- Kesmek

ķ.-di 20v13

ķ.-yem 14r15

ķaşr-ı mūy (Ar.+ Far.) Saçı kesme

ķ. ét- Saçı kesmek

ķ.-mek 21v8

ķaşr-ı rās (Ar.+ Far.) Yolu kısaltma

ķ. 14r8

ķaşm- Kendi kendini kaşımak

ķ.-uban 70v3

ķ.-ur 70v4

ķat Huzur, ön

ķ.+ına 15r8, 57v7, 72v5

ķ.-ına var- Huzuruna varmak

ķ.-a 72v5

ķ.-dı 61v13

ķ.-dılar 15r8

ķ.-ında 2v12, 79r10, 80r2

ķat- Katmak, ilave etmek, karıştırmak

ķ.-asın 83v13

ķ.-dılar 50v8

ķa.-ıcaķ 59r7

ķ.-ma 51r2

ķ.-maġa 66v11

ķat (Ar.) Kesme, kesilme; son verme

ķ.  t- Bitirmek

ķ.-er 86v7

ķ. eyle- Kesmek, son vermek

ķ.-gil 77r4

ķatı Sert, kırıncı, kötü, Şiddetli; çok fazla; sıkı

9v9, 25r7, 31r6, 60r9,76v9, 80r11

ķ. s yle- K t  (s z) s ylemek

ķ.-meye 22v7

ķ.-se 54v1

ķatıķ Karın doyurulurken baş yiyecek sayılan ekmeġin yanına katılan herhangi bir yiyecek

ķ.+sız 64r5

ķatlan- Dayanmak, tahamm l etmek

ķ.-ımadım 53v1

ķatre (Ar.) Katre, damla

ķ. 55v3

ķ.+yle 1v12

ķav  (Ar.) Kuvvetli, g l 

ķ. 11v6, 27v6, 46v1

ķavl (Ar.) S z

ķ. 5v8

ķ.+i e 4v10

ķavl-i Őah h (Ar.) Doġru s z

ķ. 65v2

ķavm (Ar.) Kavim

28v13, 40v6

ķ.+e 47v14, 71v4

ķ.+i 5r5, 20r15, 28r9

ķ.+ile 34r10

ķ.+in 71v3

ķ.+iñ 43v15

ķ.+iyle 33v5

ķavm-i mūsā (Ar.) Hz. Musa'nın kavmi

ķ. 40v4, 43r12

ķavm-i bū-cehl (Ar.) Ebucehil'in kavmi

ķ. 20v9

ķavs (Ar.) Yay

ķ. 38r7, 40r14

ķ.+e 38r8

ķavşır- Kavuşturmak, birleştirmek krş. bk. **ķavşur-**

53v10

ķavşur- Kavuşturmak, birleştirmek krş. bk. **ķavşır-**

ķ.-ıp 22v4

ķ.-uban 25v6

ķavur- Kızartmak, kavurmak

ķ.-ur 59v11

ķavuşdur- Kavuşturmak, bir araya getirmek

36r6

ķayd Gam, sıkıntı, endişe

ķ.+ım yè- Kaygısını çekmek, ilgi göstermek

ķ.-diñ 74r3

ķ.+ın yè- Kaygısını çekmek

ķ.-di 32r13, 47r6, 52v3

ķ.-gil 63r5

ķ.+iñ gör- Sıkıntını görmek

ķ.-eyim 57r7

ķaygu Kaygı, endişe

ķ. 45v1, 84v7, 84v8

ķ.+ya bat- Endişeye boğulmak

ķ.-mak 10r1

ķaygulan- Endişelenmek

ķ.-ır 48r6

ķayı Kaygı, endişe, tasa krş. bk. **ķayu**

ķ.+ñ 33r6, 33v3

ķayıķ- Temayül göstermek, kaymak

ķ.-mayavuz 62r12

ķayşer (Ar.)Eski Roma ve Bizans imparatorlarının lakabı

ķ.+i 7v1

ķayu Kaygı, endişe, tasa krş. bk. **ķayı**

ķ. çek- Üzülmek

ķ.-er 66r12

ķazāʻ (Ar.) Kaza, istemeden yapılan, meydana gelen kötü iş, zararlı iş

ķ. 49r3

ķazı- Traş olmak, baş kazımak

ķ.-ıya 17v1

ķazıl- Kazılmak

ķ.-ur 83r11

ķec-bîn (Far.) Şaşlı, yanlış gören, düşünen

k. 27v2

ķefen (Ar.) Kefen

k. 42r5

ķelām (Ar.) Kelam, söz, konuşma

k. 15v7, 41v4, 49v12, 78r12, 80r9

k. bil- Söz bilmek

ķ.-mez 23r12

ķ.-ı 4r4, 4r5, 26v4

ķ.-ında 40v4

ķ.-ınıñ 8v6

ķ. ol- Konuşulmak, söylenmek

ķ.-dı 16r14

ķ.-sa 51r8

ķ. söyle- Konuşmak

62v10

ķelān-ı celīl (Far.+ Ar.) Çok yüce, ululuk ve celal sahibi, Allah

k. 47v2

ķelīm (Ar.) Kendisine hitap edilen, Hz.Musa; söz söyleyen kimse

k. 44r5, 50r1

ķemāl (Ar.) Olgunluk, tamlık

k. 5r15

ķ.+i 5r15

ķ.+in 17r2

kemān (Far.) Yay

k. 9v7

kemer (Ar.) Kemer, kuşak

k. bağla- Hizmete hazır olmak

k.-mişlarmış 71r2

kendi Kendi krş. bk. **kendü**

k. 7r3,10v2, 12r4, 23r8, 25v8, 29v4, 31r6, 37r1, 39r14, 42v8,42v12, 42v13, 43r4, 45r11,46r4, 46v2,57v3,57v7, 60v6, 71r10, 80v3, 85r7, 87r10

k.+m 83v2

k.+ñ 11v7

k.+ñe 12v8

k.+ñi 19v7

kendözi Kendisi

k.+n 11r8

k.+n bil- Kendini bilmek

k.-di 2v3

k.+ñden 21r4

k.+nden 22r4, 22v14

k.+ni 25r3, 87r5

kendü Kendi krş. bk. **kendi**

k. 25r11, 26r12, 32r2, 38r14, 38v3, 85v11

k.+den 41v13, 71r12, 78r8, 83r4

k.+ñe 4v3

k.+ñi 2r4,42v12, 60r3, 62v4

k.+ni 39r12

k.+niñ 5r11,23r7, 30v5, 34r13

k.+si 25r6, 29v3

k.+sinden 40v13

k.+ye 15v7,40v13, 40v14, 44r12,59v9, 64v13, 78r10, 80v2

ke.+yi 25r11, 72v2

k.+ye ét- Kendine zarar vermek

k.-mez 40v14

kerāmet (Ar.) Keramet

k. 8v11

k.+dir 85v13

kerem (Ar.) Cömertlik

k. kıl Cömertlik etmek

33v15,51r2, 67v4

k.+den 3v10, 3v12

kerî (Ar) Kazma

k. 17v4

kes- Kesmek

19r2, 19v7,19v10, 22r14,65r8

k.-di 12r15,22r1, 58v6

k.-diler 83r5, 83r10

k.-dim 18v14, 22r10

k.-e 22r8,22r9,22r11,22r13,58v10,59r7

k.-eler 44r11, 44v6

k.-elim 82v7, 82v9

k.-er 59v6, 67v7

k.-esin 22r5

k.-esiz 67v6, 83r4

k.-mek 22r10, 84r11

k.-meye 22v1

k.-mezem 4v6

kesdir- Kestirmek

k.-en 85r4

kesil- Kesilmek, bağlantıyı koparmak

18v15

kesir (Ar.) Çok çok olan

k. 32r10

keşf (Ar.) Keşif, bulma

k. ol- Bulmak

42v12

k.-dı 41v14

k.-up 8v8

k. eyle- Ortaya çıkarmak

k.-me 19v5

keşf-i ā'zam (Ar.) Daha büyük keşif

k. 42v13

keşşāfu'l-kürüb (Ar.) Gamların, kederlerin, sıkıntuların ilk bilicisi, keşfedicisi; Allah

k. 42v7

key İyi, iyice

k. 7r7, 11v8, 23r6, 30r11, 30r14, 39r9, 39v2, 41r11, 45v13, 48r4, 53v10, 60v3, 63r11, 64v13, 65r3, 69v11, 72v2, 86v2, 87v9

kez Defa, kez

k. 12r3, 30r10, 43v12, 61v5, 63r13, 63v1, 66v8, 67r8, 85v8

kezzāb (Ar.) Çok yalan söyleyen

k.+ı 24v7, 24v9

ķible (Ar.) Kible

ķ.+den 30r9

ķıcaķ Kar, kırağı

ķ. 70r11

ķıl Kıl, sağ kılı, tũy

ķ.+ı 16r5, 18r7

ķ.+ıñ 2r9

ķ.+ına 16r2, 16r3

ķ.+ından 22r9

ķ.+ıñı 18r15

ķ.+ımı 22r8

ķ.+uñıñ 18r13

ķıl- Kılmak, yapmak, etmek

ķ. 11v2, 11v8, 12v14, 13r2, 15v11, 21r15, 32v3, 32v10, 32v15, 33v15, 34v15, 38v4, 39v4, 41r5, 45v12, 51r2, 53v8, 53v10, 56v4, 56v7, 62r9, 62r13, 62v4, 67v4, 87r13, 87v4, 87v5

ķ.-a 2r11, 3r10, 4v10, 32v14, 39v5, 39v11, 40r9, 50v6, 51r11, 54r11, 63r7, 67v13

ķ.-alar 18v4

ķ.-alım 66v10

ķ.-an 2v1, 2v2, 2r15, 3v9, 3v12, 3v13, 4r1

ķ.-añ 4v9

ķ.-ardı 7v4

ķ.-asın 21r2, 53v13

ķ.-dı 2v3, 3v3, 6r1, 13v13, 16v4, 17r7, 17v13, 20r9, 20v8, 25v5, 25v6, 28r4, 30r14, 30v14, 34v12, 37r1, 40v9, 44r2, 44r15, 43v4, 44v7, 45r15, 46r2, 49v5, 49v12, 53r6, 62r6, 65v1, 68r4, 75v3, 76v1, 76r11, 78v3, 78v7, 78r8, 80v1, 80v3, 80v6, 81r9

ķ.-dıķ 77v11, 78v9

ķ.-dılar 20v9

ķ.-dım 26v1, 43v14

ķ.-dıñ 4v2, 6r14

ķ.-duğı 5r6,5r8,5v4

ķ.-đıl 6v6, 45v13

ķ.-iñ 4v8

ķ.-ma 4v15, 5v12, 8v12, 31v5, 36r8, 41r3,41r5, 41r6, 41v2, 56v7

ķ.-madı 67r5

ķ.-madın 87v12

ķ.-madiñız 78v8

ķ.-mağa 28r14

ķ.-mağıl 87r9

ķ.-maya 36r11

ķ.-mayan 51v9, 56v8

ķ.-maz 4v10, 68v3, 82r6

ķ.-mazam 56v10

ķ.-mazsañ 45v15

ķ.-miş 9r10, 80v7

ķ.-mişdı 80r12

ķ.-sa 31v1, 54r10

ķ.-sañ 4v4,12v7, 53v1, 77r5

ķ.-sun 12v8

ķ.-sunlar 46r12

ķ.-uban 57r2

ķ.-up 4v8, 50r4

ķ.-ur 5v15, 9r3,16v2, 38r6, 39r11,75r2

ķ.-uram 83r8

ķ.-ursañ 4v5

ķıldır- Yaptırmak, ettirmek

ķ.-a 26r9

ķılıç Kılıç

ķ. 26r5

ķır- Öldürmek

ķ.-dı 72v6

ķ.-dılar 63r9,72v10

ķırķ Kırk

ķ. 12r3, 44v8, 44v9

ķ.+ar 12r3

ķırlaş- Savaşmak, vuruşmak

ķ.-ır 72r11

ķışacık Çok kısa

ķ. 60r2

ķısm (Ar.) Kısım, bölüm

ķ. 80r1

ķ.+ı 79v5

ķısmet (Ar.) Bölme, pay etme, hisselerle ayırma, taksim

ķ. ét- Taksim etmek

ķ.-diler 20v10

ķışşā (Ar.) Kıssa, hikāye, rivayet

ķ. 53r10, 66r2, 66r3

ķ al- Ders çıkarmak

ķ. a. 66r1

ķ.+larıñ 65v11

ķ.+sına 69r10

ķ.+sından 66r1, 66r7

ķ.+yı 65v13, 66r8, 69r10, 82r7

ķ.-yı söyle- Hikāyeyi anlatmak

ķ.-ye 65v12

ķıssa-yı yūsuf (Ar.)Hz. Yusuf kıssası

ķ.+dur 65v9

ķış Kış

ķ. 40v12

ķıyāmet (Ar.) Kıyamet

ķ. 32r14

ķıyās (Ar.) Kıyas, mukayese, karşılaştırma

ķ. ét- Karşılaştırmak

ķ.-emezler 51r5

ķıymet (Ar.) Kıymet, değer

ķ. ét- Değerli olmak

ķ.-er 1v13

ķ.+iñ 2v11

ķ.+ini bil- Kıymet bilmek

ķ.-mez 50v4

kız Kız çocuğu

k.+ı 33v5

kızdır- Pişirmek

k.-uban 44v12

ki Ki

k. 2r2, 2r3, 2v3,3r9,3v3, 4r3, 4v2, 6r9, 6r12, 7v2, 7v14,8r5, 9r12,11r13, 12r13, 12v1, 12v7, 13v6, 14r14,16r5, 16r6, 16r14, 18v2, 19r5, 19r6, 19r13, 20r6, 20r15, 20v2, 21r6, 21r7, 23v6, 24r2, 24r4, 24r7, 24v12, 27v9, 28v4, 28v8,28v11,29r5, 29v3 , 33r5, 33v5, 35v13,36v2, 37r8, 37v7, 38r12, 38r13, 38v7, 38v9, 38v14, 38v15, 40r6, 41v11, 42v3, 44r5, 44v15,46r13, 47v3,47v5, 47v7, 47v9, 47v14, 48v13, 50v2 52r12, 53r3, 53r4, 53r5, 55r12, 54r12, 56v1, 56v2, 57v2, 57v9, 58v13, 59r, 161r4, 63r8,63v13, 65v5, 65v10, 66r3, 66r8, 66v4, 67r1, 68r6, 68r11, 69r13, 69v8, 70r11, 70r12, 72r9, 73v9, 74r8, 75r2, 76r5, 77r6, 78r1, 78r3, 78r9, 78v1, 78v2, 78v3, 78v6, 79r4, 79r5, 79r7, 79v7,80r2, 80r6, 83r9, 83r11, 83v10, 83v13, 85r9, 86r2, 86v5

kibār (Ar.) Bir toplumun yüksek tabakasına mensup, soylu ve seçkin sınıfına âit kimse veya kimseler

k. 24r4, 37v7, 40r6

kibr (Ar.) Büyüklük taslama

k.+i 22r5

kiçi Küçük

k. 7r12, 16v5, 29r2, 35v8, 56v11, 70r5, 77r11

kilāb (Ar.) Köpekler

k. 12v15

kilīm (Far.) Dervişlerin giydiği kalın, sof hırka

k. 7r1

kim Kim

k. 2v12, 3r4, 3r6, 3r10, 3r14, 4v4, 4v10, 6r8, 10v11, 11r4, 13r14,14r8, 16r4, 16r8, 16v2,20v11, 20v13, 21v2, 21v9, 21v12, 22r4, 22r11, 23r6??, 24r7, 24v9, 24v10, 25r6, 25r9, 26v5, 26v6, 27r13,30r13, 31r2, 31v1, 35v12, 36v3, 36v14, 37r3, 37r15, 37v3, 37v11, 39r4, 39r5, 39r6, 40r9, 40r10, 40v6, 43r6, 43r8, 43r10, 43r11, 44r9, 44v10, 45r1, 46r1, 46r2, 46v13, 48v10, 48v15, 50v6, 51r8, 52v3, 52v6, 52v11, 54r8, 54r9, 54r10, 54r11, 55r1,58v10, 58v11,58v12, 59v11, 61r7, 63r1, 66v13, 67r2, 69r2, 70r2, 70r5, 70r11, 70r12, 72v5, 71r11, 71v1, 72v5, 74r2, 77v2, 78v2, 78v13, 79r8, 79v11, 81r6, 83v12, 84r13, 85r1, 87r1, 87r11

k.+de 2r4, 2r6, 2v13, 50v13, 57v11, 76r3

k.+den 26v5, 43r8

k.+dir 11r3, 13v6, 26v6, 46r2, 47r2, 58v5

k.+dür 35r4, 39r5, 74r11, 78r2, 79r8

k.+e 16r6, 16r10, 26v5, 26v8, 31r2, 46r1,51r8, 69r1, 71r10, 77v6, 81r10, 84v6, 85r9

k.+i 11r4,14r8, 19r8, 20v13, 27r13, 27r14, 27v13, 29r10, 34v14, 35v7, 36r3, 36v6, 36v6, 37r3, 51r4, 67r2, 70r2, 70v3, 71r9, 72r11, 74r9, 77v5, 83r1, 83v12

k.+in 32r3

k.+iñ 24r8, 52v11, 69v13, 84v2

k.+ine 11r5 , 11r6, 37v1, 70r2, 77v6, 79v6

k.+ini 32r3

k.+isi 11r4, 11r7, 20v14, 35v7, 46r6, 59v6, 67r2, 70v3, 77v5, 82v5, 82v6, 82v7, 83r1

k.+isine 11r5

k.+isini 10v4, 50r13

k.+sin 13v3

kim Ki (bağlama edatı, bağlama zamiri)

k. 1v9, 2r7, 3r4, 3r5, 3r6, 4v7, 5r2, 5v5, 5v9, 6r11, 6v3, 6v5, 7r7, 7r11, 7r12, 7v15,8r1,8r2,8r6, 8v12 ,9v9,10r14,10v4, 11r12, 12r4, 12v2, 12v10, 12v13, 14r14, 14r15, 14v6,15r1, 15r2, 15r12, 15v4, 15v5, 16v14, 17r8, 17r13, 17v4, 17v8, 18r9, 18r10,18r11, 18r13, 18v4, 19r1, 19v6,20v3,20v5, 21v8, 21v14, 22r3, 22r14, 22r15, 22v8, 22v10, 23v7, 23v13, 24r1, 24r5, 24r6, 24r14, 24v5, 24v7, 25r10, 25r15,, 25v1, 25v7, 26r3, 26v2, 26v3, 26v13, 26v14, 27r3, 27r14,28r6, 28r13,28v6,28v10,28v15, 29r4, 29v15, 30r2, 30r10, 30r11, 31r4, 31v14, 31v15, 32v2, 32v10, 32v15, 33r1, 33r8, 33v3,33v11, 33v12, 34r1, 34v6, 34v9, 34v15, 35r8, 35r14, 35v11, 36r2, 36r10, 36v1, 36v8, 37r2, 37r5, 37r9, 37r15, 38r2, 38r6, 38v7, 38v9, 39v2, 39v5, 41v3, 41v4, 41v14, 41v15, 42r3, 42r12, 43r12, 43r15, 43v5, 43v10, 44r7, , 44v14, 44r15, 45r10,45r15, 46r3, 46r5, 46r13,46r15, 46v2,46v11, 46v13, 47r3,47r4, 47r15, 47v3,47v4,47v8, 47v13, 48r7, 48r13, 48r15, 48v1, 48v2, 48v9, 48v11, 48v15, 49r1, 49r12, 49v5, 50r8, 51v11, 52r3, 52v1, 52v9, 53r13, 54r13, 54v1, 54v3, 56r5,56r10, 55v2,56v5, 56v6, 56v11, 57r10, 58r7, 58v1, 59v7, 60r7,61r1, 61v2, 61v4, 61v10, 61v13, 62r3, 62r5, 63r2, 63r4, 63v6, 63v12, 64r6, 64r11, 64v2,64v3, 64v13, 65r1,65r3,65v12, 65v13, 66r4, 66v13, 67r4, 67r9, 67r11, 67v6, 67v8, 68r1, 69r3, 69v12,69r5, 69r6, 67v7, 67v13, 68r8, 68v4, 68v5, 71r12,72r10, 72v6, 72v7, 72v13, 73r1, 70v6, 71v3, 72r2, 72r3, 72r6, 73r3, 73r4, 73r9, 73v4, 73v9, 73v10, 74v12, 74v13, 75r5, 75v1, 75v3, 76r5, 76r8, 76r9, 76v10, 77v4, 78v4, 78v5, 78v8, 78v9, 78v10, 79r13, 79v12, 81v4, 81v9, 81v10, 81v11, 81v12, 82r2, 82r3, 82r9, 82v1, 82v7, 83r8, 83v1, 83v2, 84r2, 84v1, 85v2, 85v4,85v9, 85v11, 85v12, 86r7, 86r12, 86r13, 86v13, 87r6, 87r8, 87v8, 87v9

kimesne Kimse krş. bk. **kimse**, **kimsene**

k. 18r7, 62r4

kimse Kimse krş. bk. **kimesne**, **kimsene**

k. 1v3, 1v5, 9r1, 9r7, 10r15, 13v7, 18v9, 19v11, 22v12, 22v14, 24v6, 24v8, 31v2, 32v7, 38r10, 42v14, 43r14,43v2, 48v11,52r1, 59v12, 60v12, 61v12, 63v5, 64v9, 65r7, 67v3, 69v13, 70r1, 80r10, 81r5, 82v8

k.+de 19r2

k.+den 33v6, 35v13

k.+ne 86v4

k.+niñ 42v8, 42v11, 42v14, 57r1,83r6

k.+ye 1v1, 19v11, 25r3, 41r9, 43r13, 43r14, 71r10, 74v4

k.+yi 19v8,48v3

kimsene Kimse krş. bk. **kimesne**, **kimse**

k. 1v6

kir Kir, pislik

k.+i 70r13

kisve (Ar.) Elbise, üst baş, kılık kıyafet

k. 87v6

kişi Kişi

k. 3r3, 6v10, 7v6, 9r3, 9v4, 9v5, 13r12, 16r10, 21v14, 22r15, 22v12, 23r10, 24v6, 26r3, 26r4, 32v6, 32v9, 32v15, 35v2, 35v11, 35v12, 36r10, 36v9, 36v10, 37r2, 37r14, 37v12, 37v15, 38r6, 39r10, 39r13, 39v14, 43r8, 43v8, 44r12, 45r10, 47r14, 47v8, 47v10, 48v12, 50r9, 52r9, 53r13, 54r5, 59r10, 59v2, 60r2, 60v2, 60v11, 60v13, 61r8, 61v7, 65r1, 65r2, 66r10, 67v12, 71r10, 77v2, 79r8, 80r3, 81v2, 82v11, 83r7, 84r10, 84r13, 85v7, 85v8, 87r1

k.+den 18r12, 64r9

k.+dir 71r13

k. hoş- Birini görevlendirmek, seçmek

65r2

k.+ler 2r5, 2r6, 44v2

k.+lerde 45v1

k.+lere 54r7

k.+leriñ 10v13, 52v11

k.+niñ 10v13, 21v5, 22r1, 32r14, 32r15, 35r5, 35r6, 35v14, 37v14, 80v5

k.+ydi 69v13

k.+ye 19v5, 36v4, 37r3, 37v8, 40v3, 47r7, 52v9, 66r2

k.+yi 61r6, 70v8, 78r10

k.+yle 34v6

k.+ymiş 53r12

kitāb (Ar.) Kitap

k. 21v11, 21v14, 26v1, 51v3

k.+a 26v1

k.+ı 10r11

k.+iñ 8v15

ko- Bırakmak, koymak krş. bk. **ko-**

k. 53v8, 53v9, 57v10

ķ.-dı 6v15, 15v6, 17r6, 17r10, 17v7, 17v11, 18v11, 20v13, 29v3, 30r6, 30v4, 30v5, 31r8, 37r12, 43v3, 45r11, 58r11, 59v13, 60r6, 70v6, 82v3

ķ.-dılar 18r15, 29r3, 39v15, 63r13, 75v5, 82v8

ķ.-duğıñ 5r4

ķ.-ma 6v7, 43r3, 71v5

ķ.-madı 28r6

ķ.-madılar 28r13

ķ.-maķ 59r7

ķ.-mamış 12r5

ķ.-mayup 37v1,40v8

ķ.-maz 48r7

ķ.-mazın 63v12

ķ.-mış 21v14

ķ.-mışam 15r11, 32v3

ķ.-mışdı 67v3

ķ.-mışdır 44r5

ķ.-mışdur 44r13

ķ.-mışlar 22v1

ķ.-ñ 32v4

ķ.-r 44v13, 45r2

ķ.-rsañız 82v5

ķ.-sañ 51r3

ķoca Yaşlı

ķ.+sı 10r12

ķoku Koku

ķ.+sı 2r14

ķol Kol; yan, taraf

ķ.+ına 28r13, 28r14, 28v14, 83r6

ķ.+ımı 28r15, 28v15

ķ.+ıñı kaçur- Kolunu çekmek

ķ.-asın 28v4

ķ+ına al- Şefaaf ve himaye etmek

35r15

ķolay Kolay

ķ. 48v14, 49r4,86v2

ķ. ét- Kolaylaştırmak

49r2

ķon- Misafir olmak, gelmek; konmak, dokunmak

ķ.-dı 58v5, 64r6

ķ.-ıcaķ 33r11

ķonık Misafir krş.bk **ķonuk**

ķ. 58v5

ķ.+1 59r2

ķ.+iñ 59r2

ķonul- Konmak, gelmek

ķ.-dı 15v5

ķoñşılıķ Komşu

ķ.+dan 75v5

ķonuk Misafirkış.bk **ķonık**

ķ. 59r1

ķ.+sız 10r6, 46v13

ķop- Kıyamet gününde dirilmek; haşrolmak

ķ.-a 58v13, 59r3

ķ.-ar 47v15, 68v9, 68v10

ķ.-asın 8r3,47v15

ķopar- Koparmak, ıkarmak; kesmek, öldürmek

ķ.-a 81v9

ķ.-dı 81v9

ķork-Korkmak

ķ.-ar 60r13

ķ.-arım 28v6, 63v2

ķ.-arız 42r1

ķ.-arsın 64r9

ķ.-asın 28v4

ķ.-ma 84v8

ķ.-madın 28v3

ķ.-mazım 28v5

ķorku Korku

ķ.+dan 77r3

ķoru- Korumak, saklamak

ķ.-diñ 15v6

ķoş- Koşmak; görevlendirmek

65r2

ķ.-dı 30r8, 67r9

ķov- Kovmak; kovalamak, yakalamaya çalışmak; takip etmek, izlemek

ķ.-a 71r12

ķ.-lar 70r8

ķ.-alım 82v6

ķ.-an 78r6

ķ.-dı 43v6, 43v7

ķ.-sañ 51r3

ķoy- Koymak, bırakmak krş. bk. **ķo-**

ķ.-a 38v8, 39v3, 40r3, 51r4, 73v3

ķ.-alar 22v3, 36v4

ķ.-am 79r7

ķ.-amadım 49v10

ķ.-asın 39r6

ķ.-dı 18v1, 68r7

ķ.-dılar 37r8

ķ.-ıvère 34v2

ķ.-maya10r5

ķ.-mış 11r8

ķ.-uban 51r13

ķ.-ubanı 48v4

ķ.-umazdı 80r5

ķ.-up 23v14, 25r9, 25r10, 44v2, 50v11, 81r2, 81r3, 83v1, 84r6

ķ.-up git- Bırakmak

ķ.-medi 81r2

ķoy(u)n Bağır, sine, kucak

ķ.+ına ķo- Sinesine koymak, boynunda taşımak

ķ.-dı 45r11

ķ.-r 45r2

ķubbe (Ar.) Kubbe, yarı kre; kmbetimsi dam

ķ.68r4

ķ.+niñ 68r4

ķudret (Ar.) Kudret, gç

ķ. 26r7

ķ.+i 45r2, 45r3

ķ.+imiz 15v9

ķ.+imiz gr- Gcn grmek

ķ.-esin 19r9

ķ.+iñ 87r10

ķ.+ini 17r7

ķ.+lerini 20r10

ķ. vèr- Güç vermek

ķ.-ir 26r7

ķudret-i ħaķķ (Ar.) Allah'ın gücü

ķ.+1 15v2

ķūh-i ħar (Far.) Diken dađı

k.+lar 73r5

ķul Kul, hizmetkar

ķ. 1v8, 16v1, 66r12, 66v3, 67r11,74v8 77r9, 78v7, 79r10

ķ. ol- Kul olmak

ķ. o. 24r12

ķ.-a 11r13, 67r4

ķ.-ursañ 74v8

ķ.+a 4v4, 67r4, 67r9

ķ.+dur 66v3

ķ.+1 1v8, 35r15, 50v12, 67r10, 79v1

ķ.+1 ol- Kulı olmak

ķ. o. 22v15

ķ.+ım 34r8, 34r11,53r6, 69r4

ķ.+iñ 6v3, 66v8

ķ.+ına 58v12

ķ.+iñdan 25v7

ķ.+iñı 31v3

ķ.+iñiñ 42v3

ķ.+lar 1v14, 4v2

ķ.+lara 3v11,3v13,68v11

ķ.+larım 49v8

ķ.+larıña 49r2, 57r8, 86v12

ķ.+uñiñ 57r3

ķulak(ğ) Kulak

ķ. ħut- Dinlemek

ķ.-asın 9v13

ķ.-mazdı 80r10

ķ.+ından 28r1

ķ.+ın ıtut- Dinlemek

26v9

ķ.-asın 77v3

ķ.+ıyla 43r7

ķulaġuz Kılavuz, rehber, yol gösteren

ķ. ol- Yol göstermek

62r13

ķ.-a 87v2

ķumrı (Ar.) Kumru

ķ. 15r5

ķur- Oluşturmak, kurmak, yapmak, hazırlamak

ķ.-ar 25r13

ķ.-dı 6v14

ķ.-dılar 66v12

ķ.-duġın 36r4

ķurbān (Ar.) Bir amaç uġruna kendini feda eden kimse

ķ. eyle- Feda etmek

ķ.-gil 87v6

ķ. ķıl- Feda etmek

ķ.-dı 80v6

ķurbet (Ar.) Yakınlık, Allah'a yakınlık

ķ. bul- Yakın olmak

ķ.-alar 6r9

ķurb-ı adn (Ar.) Cennete yaklaşma

ķ.+ı 5v1

ķurb-ı viřāl (Ar.) Kavuşma yakınlıġı

ķ.+i 5r11

ķurd Kurt

ķ 28v2, 33r12

ķurı Kuru, suyu olmayan

ķ. 1v7

ķurıl- Oluşturulmak, kurulmak krş. bk. **ķurul-**

ķ.-a 32r14

ķ.-dı 25r14

ķurna (Yun.) Kurna

ķ.+dan 70r3

ķ.+ya 70r8

ķur'an (Ar.) Kur'an-ı Kerim

ķ. 5r3, 8r3, 8r6, 47r8, 54v6, 54v8

ķ.+ı 8r1

ķ. oķu- Kur'an okumak

ķ.-maķdı 14r3

ķ.-r 14r5

ķurtar- Kurtarmak

ķ. 87r12

ķ.-a 85v1

ķ.-ımaz 36r4

ķ.-ıvêr 87r8

ķurul- Oluşturulmak, kurulmak krş. bk. **ķurıl**-

ķ.-dı 25v1, 25v2

ķurut- Kurutmak, kurumak

ķ.-madın 17v1

ķuř Kuş

ķ. 44v12

ķ.+dan 33r12

ķ.+lar 44v11

ķuřat- Kuşatmak, etrafını sarmak

15v4

ķ.-a 39v13, 40r11, 40r14, 70r1

ķ.-an 26v6, 35v14

ķ.-ayın 31r4

ķ.-dı 31r3, 31r6, 39r7, 47r15, 47v4,64v7

ķ.-ınca 47v1

ķ.-uban 30v4

ķ.-mış 64v12

ķuřak Kuşak, kemer

ķ.+dan 35v10

ķ. ķuřan- Kuşak ķuřanmak

ķ.-a 35v13

ķ.-ur 35v11

ķ.+1 ķuřat- Kuşak ķuřatmak

ķ.-an 35v14

ķ.+ın 19v13

ķuřan- Kuşanmak, bağlamak

ķ.-a 35v11, 35v12, 35v13

ķ.-an 23v1, 26v6

ķ.-dı 15v4, 47v3

ķ.-dılar 35r14

ķ.-diń 35v9

ķ.-ıcaķ 48r5

ķ.-sa 40r8

ķ.-uban 47v2

ķ.-up 35r15

ķ.-ur 23v2, 35v11

ķ.-urken 23v3

ķuře (Far.) yer, yan, taraf; kenar, ķoře

k.+de 63r6, 70r1

k.+den 26v6

ķuře ķuře (Far.) Kōře bucak

k. 63r9

ķuřb-1 ‘ālem (Ar.) Alemin yūcesi

ķ. 87r3

ķ.+di 21v13

ķutlu Kutlu, hayırlı, mūbarek, uęurlu

ķ. 36r12

ķ.+dur 66v8

ķutu (Yun.) Kutu

ķ.+ya 37r8

ķ.+y1 37r8

ķuvvet (Ar.) Kuvvet, gūę

ķ.+iń yēt- Gūę yetmek

ķ.-dūgi 75r9

ķ ēt- Gūę vermek

ķ.-di 77v10

ķ. vèr- Güç vermek

ķ.-e 39r7

ķuyu Kuyu

ķ.+ya 73v3, 73v13

küfr (Ar.) Küfür, imansızlık

k. 2v14, 7r2, 12v11

kül Kül

k.+i 85r8

k.+ini 85r8

külhan (Far.) Hamamlarda suyu ısıtmak için ateş yakılan yer, hamam ocağı

k. 70r13

külhancı (Far.+ T.) Hamam ocağını yakan kimse

k. 70r12

küllî (Ar.) Bütün

k. 37v1, 37v7, 41r11, 42v11, 45r12, 53r10, 67r1, 73r8, 73r9, 77r7, 85r11, 85v12, 86r3, 86r9, 86r10, 87v7

k.+sin 85v9

k.+sine 37v9

k.+sini 85v10

künd (Far.) Kör, keskin olmayan

k. 3v5

kürsî (Ar.) Kürsi, taht

k. 3v7

k. ķur- Kürsü kurmak

k.-dılar 66v12

küstāh (Far.) Haddini bilmez, saygısız, utanmaz kimse

k. 48v12, 48v13, 85v4

k. eyle- Küstahlık yapmak

k.-me 39r2, 53v11

k. ol- Küstah olmak

k.-mağıl 39r1, 53v5

k.-a 38v14, 38v15

küstāhlık (Far.+ T.) Küstahlık

k.+dı 9v11

kütüb (Ar.) Kitaplar

k.+den 10v4

L

lā (Ar.) Hayır

l. 22v5, 69v5, 77r4, 77r5

lafz (Ar.) Söz, kelime

l. 69r12

l.+ını 25v8, 29r4

l.+ıyla 17v13, 68v5

lahm (Ar.) Et

l.+ı 8v2

l.+ım 27r8

l.+ın 8v2, 27r8

lāl (Far.) Dilsiz

l. 3v5

la'1 (Ar.) Kırmızı renkli, değerli taş

l. 15r13, 17v4

lām elif (Ar.) Şeddin lam elif şeklinde bağlanması

l.+dür 38r6

lāne (Far.) Ev, yuva

l. kıl- Ev yapmak

l.-sañ 77r5

la' in (Ar.) Lanetlenmiş

l. 7r11, 56v3, 57r6, 57r10, 58r3, 62v13, 68r8, 72v1

l.+in 24r1

la'net (Ar.) Allah'ın merhametinden mahrum olma

l. 13v11

l. ét- Beddua etmek

l.-diler 73r2

l.-diñ 56v13

l. eyle- Allah'ın rahmetinden mahrum eylemek

l.-di 56v12

l.-sin 56v11

lā-yezāl (Ar.) Bitimsiz, sonsuz

l. 1v1

lāyık (Ar.) Layık, uygun, münasip

l. 4v2, 10v14, 16r12, 22r12, 23r3, 26r10, 26r11, 34r5, 39r5, 43r6, 54r8, 54r9, 61v8

l. ol- Uygun olmak

26r10

l.-a 26r11, 54r8, 54r9

l.-an 39r5, 43r6

l.-ur 10v14, 23r3

lāzım (Ar.) Lazım, gerekli

l. 38r6, 58v10

l.+dur 33v13

lekin (Ar.) Lakin

l. 56v3

lemāyih

l. 86r3

leʿim (Ar.) Alçak, aşağılık kimse

l. 50v4

leşker (Far.) Asker

l. 44v15, 72v6, 73r10

l.+i 72v1, 72v3, 72v6

l.+in 73v11

l.+iñle 63r7

levāyih (Ar.) Açıklama, savunma yazıları, layihalar

l. 86r3

levlāk (Ar.) Hz. Peygambere hitap

l. 6r3

leylā (Ar.) Leyla ve Mecnun hikāyesinin kadın kahramanı

l.+dan 28r3, 28r8

l.+dur 28v9

l.+mñ 27v9

l.+ya 28v6, 28v7

l.+yı 28v7

līk (Far.) Lakin, fakat krş. bk **līkin**

l. 15r9, 38r6, 56v8, 79v5, 86v2

līkin (Far.) Lakin, fakat krş. bk **līk**

l. 9v11

livech'illāh (Ar.) Allah'a yönelme ile

l. 76v3

lokma (Ar.) Lokma, yiyecek

l. 12r15

lūt (Far.) Tatlı yemekler

l. 25v13

luṭf (Ar.) Lütuf, ihsan, sevgi

l. 3v4, 4v11, 41r4

l. ét- İylik etmek

l.-e 62r2

l.-eñ 79v12

l.-üp 3v4, 4v4, 9v13, 46r10

l. eyle- İhsan etmek, bağışlamak

l.-di 56r2

l.-gil 87r10

l.+ı 4v2, 23v11

l.+iñ 6v2, 48v14, 58r3

l.+ıyla 51r8

l.+u 3v11

l.+uña 4r2

luṭf-ı rabb (Ar.) Allah'ın lutfu

l. 40v3

M

mā' arefet (Ar. Ma' rifet) Hünərli, becerikli

m. 13r13

ma' den (Ar.) Maden, cevher çıkarılan yer

m. 9r11, 26v2

mā' ü menī Benlik

m. 8v3

mağāra (Ar.) Mağara

m. 63r11, 63r12, 63r13

mağz (Far.) Beyin, dimağ

mağz-ı t̄ā' at (Far.+ Ar.) Allah'ın emirlerini yerine getirme bilinci

m. 12v9

mağzūb (Ar.) Kendisine gazap edilmiş, kızılmış olan

m. eyle- Gazap etmek

m.-di 78r10

māh (Ar.) Ay

m. 60r7, 61r11

m.+ı 8r8

māh-rū (Far.) Ay yüzü

m. 6r10

maḥal (Ar.) Yer, mekan, mevki

m.+de 53r11, 69r10

maḥbūb (Ar.) Sevilen, dost

m. 80r2

m. eyle- Dost eylemek

m.-yen 6r13

m.-di 78r10

m.+ımız 47v3

m.+ını 71r10

maḥdūm (Ar.) Kendisine hizmet edilen kişi, efendi

m. ét- Efendi (bey) yapmak

e 70v11

m. ol- Efendi olmak

m.-asın 69v10

maḥfi (Ar.) Gizli, gizlenmiş, saklı

m. 38r10

maḥfil (Ar.) Meclis, toplantı yeri; büyük camilerde padişah ve müezzin için ayrılmış yüksekçe ve parmaklıklı yer

m.+e 10v14, 38v9, 38v12

m.+i 10r10, 86v9

m.+iñ 9r13

māhir (Ar.) Usta, becerikli, marifetli

m. 1v6

maḥlūk (Ar.) Allah tarafından yaratılmış insan, hayvan, yaratık

m. 80v1, 85r11, 86r11

m.+dır 45r15

maḥrem (Ar.) Çok samimi içli dışlı olmak

m. ét- Yakın etmek

m. è. 6v7

m. ol- Yakın olmak

m.-a 3r5

m.-dı 2r4

m.+i 5r14, 8r9

mahrūm (Ar.) Mahrum, yoksun

6v7

m. al- Mahrum kalmak

m.-a 38v15

m.-asın 57r11

m. ıl- Mahrum etmek

m.-ma 8v12

m. o- Mahrum bırakmak

m.-ma 6v7

m.-mayup 37v1

m. ol- Mahrum olmak

58r3

m.-ısar 48v13

mahv (Ar.) Yok etme, ortadan kaldırma; yıkılma, okme, perian olma

m ol- Perian olmak

m.-dı 25v8

m.-ur 4v11, 17v4, 25v8

m.+u 2r1

mā'ī (Ar.) Su

m. 17r13, 17r14, 20v6

ma'īn (Ar.) Saf, akar su

m. 17r13

mā'ī ahūr (Ar.) Dini temizlikte kullanılan su

m.+ı 17r14

mā'ide (Ar.) Üzerinde yemek bulunan sofr

m. 40v5, 40v12

m.+dir 44v11

m.+siz 40v14

maām (Ar.) Makam, mevki

m.+ı 86v4, 86v7

m.+ıñ 86r13

maḳas (Ar.) Makas

m. 10v11,21v7, 21v9, 21v15, 22r3, 22r6

m.+dır 21v8

m.+ın 21v8

maḳas-nāme (Ar. + Far.) Fütüvvet-nâmelerde tıraş olmanın, saç kesiminin öneminden ve âdabından bahseden bölümler

m. 10v10

maḳbūl (Ar.) Makbul

m. 11v3, 21v13, 80r11

maḳṣūd (Ar.) Amaç, gaye, maksat

m. 66r8, 66v10

m.+ımız 47v3

m.+ımıza gel- Amaca gelmek

m.-elim 64r1, 74r7

m.-ına ér- Amacına ulaşmak

m.-meye 6r11

m.+ını bul- Amacına ulaşmak

m.-madı 78r6

m. ol- Amaç olmak

m.-masun 66v10

m.-umuz 42r12

māl (Ar.) Mal, mülk

m. 9v14, 67r5, 67r6, 78r3

m.+ı 20v10

m.+ın 7r1

m.+ını 10r4, 22v9, 75r2

mā-lā-ya'ni (Ar.) Faydasız, boş işler

m. 23v15

mālīk (Ar.) Hükümdar, melik, emir

m. 66r10, 66v11,74v6

m.+dir 79v7

m.+e 66r12

ma' lūm (Ar.) Malum, bilinen

m. 24v7

m. eyle- Bildirmek

m.-di 24v9

m. ol- Bilinir olmak

m.-dı 24v7

ma' mūr (Ar.) Gelişip güzelleşmiş, bayındır duruma gelmiş, ahalisi olan

m. 59v5

ma' nā (Ar.) Mana, anlam

m. 2v6, 2v13,8v5,8v6, 23v15,25v13,29r5,29r11, 35v10, 57v11, 57v13, 71v12, 79r4

m. bil- Anlam bilmek

m.-enlerden 2v6

m. bul- Anlam bulmak

m.-ıñ 52r4

m. vēr- Anlam vermek

57v13

m.+da 15v13, 22r12, 27v3, 27v4, 27v8, 29r13

m.+dan 23r12

m.+dur 29r10

m.+sı 52r13, 57v12

m. söyle- Anlam söylemek

m.-sem 8v5

m.+sını 14r9

m.+sın al- Anlamını idrak etmek

m.-dı 29r9

m.+ya 8r13

m.+yı 6r5, 27v8

mancınık (Ar.) Mancınık

m. 49v6

manşūr (Ar.) Hallac-ı Mansur

m. 80v7, 81r1, 81r4, 81r7, 81r8, 81r11, 82r10, 82r12, 82v11,82v12, 83r2, 83v10, 85r3

m.+a 81v10, 83v1

m.+dan 80v13

m.+ı 82r5, 82r11, 82v10, 84r6

m.+ıñ 80v8, 80v11, 85r7

manzara (Ar.) Manzara

m. 15r10

ma' rifet (Ar.) Hüner, marifet

m. 23v15

mār (Far.) Yılan

m. 7r5

maraz (Ar.) Hastalık, illet

m. 12v1

m.+dır 3r6

m. eriş- Hasta olmak

m.-miş 75r4

ma'sūk (Ar.) Sevgili, sevilen

m. 27v3, 27v4

māsivā (Ar.) İnsanı Allah'dan uzaklaştıran her şey; dünya ile ilgili olan şeyler

m.+dan geç- Dünyadan geçmek

m.-miş 80r13

m.+yı 77r4

māte (Ar.) "Öldü"

m. 72v1, 73r1

ma' ü menī (Ar.) Benlik

m. 8v3

māye (Ar.) Para, mal

m.+sin 59r12

ma'yūb (Ar.) Bir eksiği, kusuru olan; ayıp

m. 79v8

m. ol- Kusurlu olmak

m.-a 43r15

mazhar (Ar.) Bir şeyin görünür duruma geldiği, zahir olduğu yer, tecelli yeri

m. 85r12

m. ol- Nail olmak, erişmek

m.-duğıñ 86r10

m.+ı 12v7, 80v5

mazhar-ı haḳḳ (Ar.) Allah'ın tecellisi

m.+dır 13r9

m.+sın 12v7

mazhar-ı ma'būd (Ar.) Allah'ın tecellisi

m. 24r8

ma'zūr (Ar.) Özürlü, mazeretli olan

m. tut- Hoş görmek

m.-asız 67v9

mecāl (Ar.) Güç, kuvvet, derman, tākāt

m. ol- Gücü olmak

m.-a 49r1

meclis (Ar.) Meclis, dost ve arkadaş topluluğu

m.+ine 24v11

mecnūn (Ar.) Leyla ile Mecnun hikâyesindeki erkek kahraman olan Kays'ın diğer adı

m. 27v9, 28r4, 28r5, 28r9, 28r10, 28v5,28v7, 28v8, 28v9, 28v14, 28v15, 29r4

m.+ı 29r3

m.+iñ 28r14, 28v14

meczūb (Ar.) Allah aşkı ile akli başından gitmiş, dünyâyı aldırılmaz duruma gelmiş olan kimse

m. 79v8, 80r2

m.+dur 79v9

meczūb-ı sālīk (Ar.) Önce cezbeye kapılıp sonra bir mürşit eli tutan, cezbeye düştükten sonra süluk gören kimse

m. 11r5

m.+dir 79v7

med (Ar. medd) Med şeklinde bağlanan şed

m. 38r6

m.+de 38r6

m.+di 40r13, 40r14

meded (Ar.) Yardım, imdat

m. ét- Yardım etmek

m.-en 4r2

medh (Ar.) Övgü, övme

m. ét- Övmek

m.-esi 3r12

m.-er 54v8

m. eyle- Övmek

m.-me 62r10

m.+iñe 3r14

medīne (Ar.) Medine şehri

m.37r5, 37r9

m.+de 38r2

mefṭūl-i ṭarīkat (Ar.) Şeddin yedi adından biri

m. 23r13

mefṭūn (Ar.) Büyülenmişcesine tutkun, aşık

m. kıl- Aşık etmek

m.-dı 28r4

meger (Far.) Meğer, oysa ki

m. 3r10,8v10,13r5, 13v12,14r2, 16v5,18r10,26v10,43r15, 54r9, 63v8, 69v12, 70r5,70r7, 71r2, 82r3, 82v11,86r1

mehābet (Ar.) Azamet, ululuk, korkunçluk; büyük gösterme

m.+li 53r12

mehdi (Ar.) Mehdi

m.+yedeñ 40r5

meh-veş (Far.) Ay gibi

m. 2r5

mekān (Ar.) Yer, mahal

m.+ıdır 51v7

mekke Mekke

m. 64v10

m.+niñ 15v9

m.+ye 85v8,85v9, 85v10

mekr (Ar.) Hile, aldatma

m. 67r8

m.+den 25v15

mekr-i şeytān (Ar.) Şeytanın aldatması

m.+dan 26r1

melāl (Ar.) Üzüntü; üzgün

m. gel- Üzülmek

m.-mez 24r14

melāl ol- Üzülmek

m.-masun 48r12

melāmet (Ar.) Ayıplama, azarlama, kınama

m. eyle- Ayıplanacak duruma getirmek

m.-yen 85r6

m. ol- Kınanmak

m.-maya 84v1

melā'ik (Ar.) Melekler

melā'ik-i hūri 'in (Ar.)Güzel gözlü huriler

m. 18v1

melek (Ar.) Melek

m. 15r6, 16v13, 17r15, 18v3, 20r5, 20r8, 49r2, 62v6, 64r6, 64v3, 66v13, 67v8

m.+ler 17r1, 17v2, 18r14, 20r1, 48v7, 56v6, 56v12, 64r7

m.+lerim 34r7

mel' ūn (Ar.) Lanetlenmiş

m. 63r8

melŭl (Ar.) Üzgün, mahzun

m. ol- Üzgün olmak

m.-dı 67r11

m.-maz 78v3, 82r6

m.-mıydı 73r6

memāt (Ar.) Ölüm

m.+im 83r3

menba' (Ar.) Herhangi bir şeyin ortaya çıktığı yer, kaynak

m.+ı 8v11

menber (Ar.) Minber, hutbe okunan kürsü krş. bk. **minber**

m. 47r5

m.+i 47r3

menn (Ar.) Kudret helvası

m. 44v10

menzil (Ar.) Varılacak yer,

m. 52r10

m.+de 54v11

m.+e 48v13

m.+e ér- Amacına ulaşmak

m.-er 10v14

m.-meyüben 48v13

m.-e var- Amacına ulaşmak

m.-anda 39r1

m.-mış 52r10

m.+i 10r10, 86v9

merd (Far.) İnsan, yiğit, sözünün eri

m. 3r5

m. ol- Mert olmak

m.-a 2r6

merdūd-ı haḳḳ (Ar.) Allah'ın kovduğu, Hz. Adem

m. 57v5

merğüb (Ar.) İstenilen, arzu edilen, makbul

m. eyle- Rağbet göstermek

m.-yen 6r13

m. ol- Makbul olmak

m.-a 43r15

merhem (Ar.) Manevi bir acının, üzüntünün şiddetini azaltacak şey, çare

m. ét- Çare olmak

6v7

m. ol- Çare olmak

m.-a 3r5

merîd (Ar.) Baş kaldırmada direnen, inatçı

m. 25r6

mertebe (Ar.) Kademe, derece

m.+ñ 55v7

mescid (Ar.) Cami, mescid

m. 76r10

mescūd (Ar.) Huzurunda secdeye varılan, kendisine secde edilen

m. 55v5

m. ét- Kendisine secde edilmek

m.-en 3v11

mesned (Ar.) isnâd edilen, dayanılan şey

m.+i 48v8

mesken (Ar.) İkametgah, oturulan yer, konut

m. ét- Bir yerde devamlı olarak oturmak, bir yere yerleşmek

m.e. 10r9

meskenet (Ar.) Fakirlik, yoksulluk

m. 10r9, 57v8

m.+den 50v13

mest (Far.) Sarhoş

m. 3v6,45v8, 45v9, 78v12, 85r2

m. ol- Sarhoş olmak

m.-uban 49v4

m.-sa 87v10

mest-i hâkk (Far.+ Ar.) Allah sarhoşu

m.+îñ 12v10

meşāyih (Ar.) Şeyhler

m. 21r2, 21v10, 22r2, 35v15, 37v7, 38r9, 38v5, 40r6, 69v11, 79v12

meşğul (Ar.) Bir işle uğraşan, iş görmekte olan

m. 80r11

m. ol- Meşgul olmak, uğraşmak

m.-a 15v3, 39v12

meşhūr (Ar.) Meşhur olma, tanınma

m. 21v13

meşmūmāt-ı haḳḳ (Ar.) Allah'ın hoş kokusu

m. 17v3

mevcūd (Ar.) Var olan, bulunan, mevcut

m. 55v4

m. ol- Var olmak

m.-a 24r8

mevcūdāt (Ar.) Mahluklar, var olan şeyler

m.+a 6r7, 24r9

m.+ı 85v12, 86r10

mevt (Ar.) Ölüm

m. eriş- Ölmek

m.-üp 87v12

mey (Far.) Şarap, bade

m. 25v14, 87v9

meyān-beste (Far.) Belini bağlamış, işe hazır

m. 24r14

mey-dān (Far.) Şarap kabı

m.+ı 87v9

meyl (Ar.) Meyl, eğilim

m. ét- Meyletmek

m.-medi 74v4

m.-üp 68r2

m.+ı ol- Eğilim göstermek

m.-madı 68r13

mezīd (Ar.) Artma, artırma, çoğalma

m. ol- Artmak

m.-sun 69v12

mı Soru eki krş. bk. **mi**

m. 22v12,25r11, 28r11, 34v3, 35r7, 59v9,63r1, 68r10, 72r9, 76v11, 77v2, 79r8

m.+sın 33r2, 33r8

mīḥ (Far.) Mıh, çivi

m.+ıdır 15r13

mıṣr (Ar.) Mısır ülkesi

m. 38r8, 66v2, 66r13, 67r9

m.+a 38r2, 66r13, 66v2

m.+îñ 66v1,66v7, 67r10

mıṣrî (Ar.+ Far.) Zü'n- Nun-ı Mısrî'nin şeddini kuşananlar

m.+leriñ 38r7

mi Soru eki krş. bk. **mı**

m. 4v8, 27r14, 24v10, 28r6, 38v10,41v4, 46r15, 50v12, 57r1, 60r4, 62r4, 70v11, 78r11,78r12, 81v4, 82v2, 83r7, 85v9

m.+dür 37v1

m.+siz 27r14

m.+ydi 70v12

miftāḥ (Ar.) Anahtar

m. 21r5

mihnet (Ar.) Mihnet, sıkıntı

m. 9r14

m.+i 78v5

m.+in 3v14

mikdār (Ar.) Miktar

m. 18r6

m.+ı 32r15, 33r3

milk (Ar.) Mülk

m. 17r11

m.+ine 74v6

minber (Ar.) Minber, hutbe okunan kürsü krş. bk. **menber**

m. 26v13, 26v14, 27r5

minnet (Ar.) Bir iyiliğe karşı kendini borçlu görme; şükür

m. 60v6

mi' rāc (Ar.) Mi'rac gecesi

m. 5r8, 47v4

m.+ı 84v2

mir'āt (Ar.) Ayna

m. ol- Ayna olmak

m.-asın 21r4

m.+a 27v5

mir'āt-ı ḥaḳḳ (Ar.) Allah'ın aynası

m. 27v5

mişbāḥ (Ar.) Etrafa ışık veren, kandil, çıra, meşale

m. 21r5

miskīn (Ar.) Miskin, aciz, zavallı

m. 43v14,60r6,61r9, 61v2, 75v12, 77r13

m.+e 75v9, 75v11, 76v1

m.+i 76v12

m.+iñ 60r5, 61v9

m.+ler 75v9

m.+lere 75v13

m.+leri 75v11

m.+leriz 75v8

mizān (Ar.) Terazî

m. 32r14, 32v1

mizer (Ar.mi'zer) Peştemal, futa

m. 59v8

mollā (Ar.) Büyük kadı

m. 2v6

morde (Far.) Ölü, ölmüş

m.+dür 48r5

muḍıl (Ar. muḍill) Doğru yoldan çıkaran, saptıran, kötü yola sevkeden

m. 50v9

mufaşşal (Ar.) Tafsilatlı, uzun uzadıya anlatılan

m. ol- Tafsilatlı olmak

m.-sun 50v1

muḥabbet (Ar.) Sevgi, dostluk, yarenlik

m. 10r14

muḥaḳḳık (Ar.) Tahkik eden, soruşturucu, gerçeği arayıp meydana çıkaran

m. ol- Soruşturucu olmak

m.-asın 24v5

muḥammed (Ar.) Hz. Muhammed

m.+dür 39v3

muḥkem (Ar.) Sağlam

m. ol- Sağlam olmak

m.-a 23r9

muḥtesib (Ar.) İslam hukukunda bir kasaba veya şehir halkının şer'i emir ve yasaklara uymasını sağlamakla görevli olarak çarşı ve pazarı kontrol eden, ticari davalara bakan belediye zabıta memuru

m. ol- Muhtesib olmak

m.-ur 48r7

muḥterem (Ar.) Saygın

m. 43v15

muḥaddem (Ar.) Önde olan, önden giden, ileride bulunan

m.+dir 6v12, 72r1

muḥallid (Ar.) Taklitçi

m. 24v6

m. ol- Taklitçi olmak

m.-maya 24v7

muḥarreb (Ar.) Yaklaşmış, dost kabul edilmiş kimse

m. 3v11

m.+ler 18v2

mūḫın (Ar.) Şüphesiz, kat'i olarak bilen

m. 2v4

muḫırr (Ar.) İkrar eden, doğruyu söyleyen

m. 27r13

mūnıs (Ar.) Alışılmış, alışılan; cana yakın, dostça olma

m. ol- Alışmak; cana yakın olmak

m.-a 60v9, 64v6

m.-muş 60v8

m.+i 7v13, 60v13, 61r1

mu'ahḫar (Ar.) Sonraki

m.+dur 72r1

mu'anber (Ar.) Güzel kokan, güzel kokulu

m. kı- Güzel kokulu yapmak

87v5

mu'aṭṭar (Ar.) Itırlı, güzel kokulu

m. 62v4

m. kı1- Güzel kokulu yapmak

87v5

mu'azzam (Ar.) Kocaman, ulu, büyük

m.+dır 6v12

murād (Ar.) İstek, dilek, amaç

m. 25r6, 29r10

m.+ı 33v9

murakka' (Ar.) Yamalı

m. 5r12

murğ-ı cān (Far.) Can kuşu

m. 3v5

m.+a 3r9

mūsā (Ar.) Hz. Musa

m.+nîñ 54r5

m.+ya 53r6, 54r2, 69r2

m.+y1 43v8

muşaddık (Ar.) Doğruluğunu ortaya koyan, doğrulayan, tasdik eden kimse

m. ol- Doğrulamak

m.-asın 24v5

musahhar (Ar.) Boyun eğdirilmiş, emir ve itaat altına alınmış

m. kı1- İtaat ettirmek

m.-an 3v9

muşhaf (Ar.) Kitap; Kur'an

m. 51v7

muştafa (Ar.) Hz. Muhammed

m.+dan 7v12

m.+dur 37v13

m.+nîñ 8r9

muştıcı (Far. Müjde+ T.)Müjdeci

m. 73r7, 73r8

m.+yuz 64v4

mutaşşıf (Ar.) Kendisinde bir hal, bir sıfat, bir vasıf bulunan

m. ol- Vasıflanmak

m.-dım 42v4

muṭīʿ (Ar.) İtaat eden, bağlı

m. ol- İtaat etmek

m.-dılar 46r6

muṭlakā (Ar.) Mutlaka, kesinlikle

m. 77r6, 78v2

muvāfīk (Ar.) Uygun, yerinde

m. ol- Uymak

m.-sa 16r4

mübārek (Ar.) Bereketli, feyizli

m. 17v13, 18r9, 36r14, 62r8, 72r13

mücmel (Ar.) Kısaltılmış, özetlenmiş

m. ol- Kısaltmak

m.-masun 50v1

mücrim (Ar.) Suç işlemiş, suçlu, kabahatli kimse

m. 5v13

müdām (Ar.) Devamlı, sürekli

m. 80r9

müftī (Ar.) Müftü

m.+ler 81v8

mühlet (Ar.) Bir işin yapılması için istenen belli bir süre

m. iste- Süre istemek

m.-rem 57r8

mühr (Far.) Mühür, damga

m.+ini 38v8

mühr-i tevḥīd (Far.+Ar.) Tevhid mührü

m.+i 31r8

mükemmel (Ar.) Mükemmel, kusursuz, tam

m. 40r14

mükerrem (Ar.) Saygıdeğer, aziz, muhterem

m. 6v12, 47r4

m. eyle- Aziz eylemek

m.-yen 3v9

mümeyyiz (Ar.) İyiyi kötüden doğruyu yanlıştan ayıran

m. 36r2

mümkīnāt (Ar.) Mümkün olan, olabilir

m. 3r8

münācāt (Ar.) Allah'a dua etme, yalvarma

m. eyle- Dua etmek

m.-di 74r6

m. kı1- Dua etmek

45v12

münāfıķ (Ar.) İki yüzlü, münafık

m. 73r3, 73r5, 73r6

m.+lar 65r9, 65r12

müneccim (Ar.) Yıldızların hareketlerinden geleceğe dair hükümler çıkararak kimse, müneccim

m. 63r1

m.+ler 63r3

münevver (Ar.) Aydınlatılmış, nurlu, ışıklı

m. ol- Nurlanmak

m.-dılar 7r13, 66v7

münhezim (Ar.) Hezimete uğramış, yenilmiş

m. ol- Yenilmek

m.-dı 73r9

münķād (Ar.) Boyun eğme, itaatkar, tabi

m. 69v2, 87r3

m. ol- İtaat etmek

m.-dı 9r15

m.-a 64v5

m.-an 5v7

münķir (Ar.) İnkâr eden, kabul etmeyen

m. 27r13

m. ol- İnkâr etmek

m.-sa 79r7

m.-mağıl 22r2

mün'adım (Ar.) Dost, nedim

m. 73r9

mü'min (Ar.) İman etmiş olan kimse

m. 2v4, 34r11, 72r11, 72v1, 73r8, 73v10

m.+e 2v4, 4r4, 72r12, 73v5

m.+i 73v6

m.+iñ 27v6

m.+ler 20r14

mürebbi (Ar.)Eğiten, terbiye eden, eğitici

m. ol- Eğitici olmak

m.-masa 13r14

m.+yi 13v1

mürîd (Ar.) Tarikata girip bir mürşide bağlanan derviş, öğrenci

10v12, 25r9, 85v4

m. ol- Mürid olmak

22r3

m.-a 25r6, 25r8

m.-up 55r2

m.+i 35v15

mürşid (Ar.) Rehber, kılavuz,önder

25v9, 78r2, 80v4, 85v10, 85v11, 86r9

m. ol- Rehber olmak

m.-asın 86r8

m.-dı 65v3

m.-up 78r1

m.-ursın 85v6

m. olmaklıg Mürşit olma

m.-a 85v7

m.+i 31r11

m.+siz 86v4

mürşid-i kâmil (Ar.) İlimli, fazletli mürşid

m. 87r4

mürşid-i ekmel (Ar.) Noksansız, mükemmel mürşid

m. 54v12

müsâmiḥat (Ar.) Hoş görmeler, göz yummalar

m. ét- Hoşgörülü davranmak

m.-esiz 29v15

müsemmir (Ar. müşmîr) Her şeyi veren; neticelendiren, sonuçlandıran; Allah

m.+dir 24v1

müskir (Ar.) Arapça sarhoşluk veren, sarhoş edici

m. 41v4

müslim (Ar.) Selman- 1 Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Müslim

m. 35v5

müsteḥak (Ar.) Hak etmiş ,layık

m. ol- Hak etmek

m.-ur 32r15

müstemi' (Ar.) Dinleyici,dinleyen

m. ol- Dinlemek

m.-ğıl 36v7

müsülmān (Ar.) Müslüman

m. 21r1, 45r3, 45r7

müşerref (Ar.) Şerefli, şereflenmiş

m. ol- Şereflenmek

m.-ur 84v12

müşk (Far.) Misk

m. 19v15

müşk-i ḥoten (Far.)Hoten miski

m. 9v6

müşṭāk (Ar.) Özleyen, can atan

m.+dır 62v10

müşṭerī (Ar.) İstekli kimse, talip; alıcı

m. ol- Alıcı olmak

m.-dı 67r1

muttaḳī (Ar.) Dinin emir ve yasaklarına tam olarak uyan, günah ve haramdan sakınan, Allah'tan korkan kimse

m. 78v10

m. ol- Allah'dan korkmak

m.-an 11r3

m.+ler 11r3

müzeyyen (Ar.) Süslenmiş, bezenmiş, süslü

m. ol- Süslenmek

m.-alar 14v14

N

nā- dān (Far.) Cahil, bilmez, bilgisiz

n.+ı 13r3

nā-bedid (Far.) Görünmez

38v15

nā-çāre (Far.) Çaresiz

n.+dür 56r8

nağme (Ar.) Ahenk, ezgi

n.+ler 32r4

nağme-sāz (Ar.+Far.) Şarkı okuyan türkü söyleyen

n. ol- Şarkı söylemek

n.-sun 15r6

n.-sañ 49v2

naḥīf (Ar.) Zayıf, çelimsiz

n. 49v8

naḥl (Ar.) Hurma ağacı

n.+ından 15v1

naḳīb (Ar.) Yardımcı, bir tekkede, şeyhin yardımcısı olan en eski derviş veya dede, esnaf teşkilatında şeyh yardımcısı

n. 11r1, 37v10, 39r13, 39v14, 40r2

n. ol- Nakib olmak

n.-an 39r13, 39v14

n.+iñ 44r14

naḳl (Ar.) Nakletme, taşıma, aktarmak

n. ét- Aktarmak

n.-elim 26r15

naḳş (Ar.) Görünüş, suret

n.-+ı 2v3

nāle (Far.) İnleme, inilti

n. 2r8, 2r12

nāliş (Far.) İnleme, inleyiş; Şeyh Naliş

n. 25r7, 25r13, 25v2, 25v10

n.+ini 2r8

namāz (Far.) Namaz

n. 83r8

n. kııl- Namaz kılmak

53v8

n.-ardı 7v4

n.-dı 16v4, 20r9,30r14

n.-a 83r9

n.-ı kııl- Namaz kılmak

39v4

n.-duğı 5r6

n.-lar kıl- Namaz kılmak

n.-uban 57r2

nāme (Far.) Kitap, mecmua

n.+yi 31v7

na'leyn (Ar.) Bir çift ayakkabı

n.+iñe 53v13

n.+iñi 53v9, 54r1

na're (Ar.) Bağırmaq, çağırmaq

n. çek- Bağırmaq

n.-di 72v6

n. ur- Bağırmaq

n.-an 72v13

nā-pāk (Far.) Pis, temiz olmayan

n. 68v7, 68v10

n.+dan 68v9

nār (Ar.) Ateş, od

n. 25v5, 84v6

n.+a 82v10

n.+ı 1v8

naşib (Ar.) Nasip, kismet

n. 41r4

n. al- Nasip almak

n.-maz 11r4

n.êt- Nasip etmek

87v12

n.+de 22v3

naşihat (Ar.) Nasihat, öğüt

n. 51r2

n.+dür 9v10

n.êt- Öğüt vermek

n.-e 22v2

n.-diler 82r6

n. vër- Öğüt vermek

n.-diler 82r8, 82v13

n.-eler 51r10

nāz (Far.) Naz

n. 9r2

n. èt- Nazlanmak

n.-diler 20r3

n.-dügi 5r10

nazar (Ar.) Bakma, bakış

n. kıl- Bakmak

38v4

n.-dı 45r15

n.-dım 26v1

n.-sañ 4v4

nāzil (Ar.) Yukarıdan aşağıya inen, inici

n. ol- İnnek

n.-an 5r3

n.-dı 14r10, 46r11

nazm (Ar.) Şiir, nazım

n.eyle- Vezin ve kafiye ile manzum olarak yazmak

n.-dim 51r12

ne Ne

n. 3r12 ,4v4, 4v5, 4v6, 4v14 , 8v4, 9r1, 12r12, 14r4, 14r12, 14r14, 14v4, 14v7, 14v9,16r5,16r14, 16v2, 17r15, 20v2, 22v5, 22v8, 23r4,23r5, 23r12, 23v6, 24r1, 24r4, 24r13, 25r10,25v2, 26v12, 26v14, 28r10, 28v4, 29r1,29v3, 29v10, 30r13, 32v5, 32v7,32v11, 33r6, 33v5, 33v11, 33v15,34r5, 34r8, 34v7,35r7, 35v10, 35v12, 37r7, 37r8,37v7, 38r1,38r10, 38v9,38v12, 39r15, 39v10, 40r6, 41v14, 43r14, 43v7,43v13, 44r1, 44r4, 44v15, 45r10, 45r15,46r5, 47r14, 47v11, 49v5, 49v11, 49v13,50r1, 50v1,52r3, 52v2, 53v1, 53v3, 54r1, 54r4, 54r12, 54v1, 55r8, 56v1, 56v2, 57r7, 60v2, 61r7,62r1,63r12, 63v4, 64r10, 66r8, 66r9, 66v3, 66v4, 67r1, 67v3, 67v12, 67v13, 68r1, ,68r11, 69r13, 69v1, 69v2, 69v5, 69v13, 70r6, 70v2, 71v3, 71v8, 73v7, 73v8, 73v9, 74r2, 74r3, 74r4, 75r2,76v11,78v6, 80r3, 80r6, 80v1, 80v8, 81r8, 81r11, 81v13, 82r10, 82r13, 83r12, 84v4, 84v5, 84v7, 84v8, 84v10, 85r9, 85r11, 86r2, 86r7

n.+dir 9v10,10v15, 15v9, 21r2, 38v2, 38v7, 41v1, 41v7, 41v10, 44r10, 48r8, 51v1, 51v4, 58v9, 64r13, 75r4

n.+dür 9r12, 9v1, 10v13, 38v11, 42v4, 43r9, 48r13, 48r14

n.+sin 13v3

n.+ye 67v7, 72v7, 73r7

n.+yse 16r15, 32r9, 75r9

nebī (Ar.) Peygamber

n. 7v5, 27r6, 29r6,44v8, 58r6, 58v2, 58v6, 68r10, 69v1, 72r1,72r2, 77r8

n.+den 72r1

n.+ye 45r4

nedāmet (Ar.) Pişman olma, pişmanlık

n. eyle- Pişman olmak

n.-yen 85r6

neden Neden; nereden

n. 31r1, 33v11, 41r8, 71r7, 73v3

nefes (Ar.) Nefes, soluk, an

n. 2r14, 11r2, 52r3

n. ét- Dua etmek

n.-diler 9r5

n.-meye 22r3

nefh-i rūh (Ar.) Ruh üfleme, can verme

n. 3v8

nefsānī (Ar.) Canlı olmanın gerektirdiği arzularla ilgili, nefse ait

n.+den 23v13

nefs (Ar.) Nefis, can, ruh

n.+i 25r7, 26r7,60v4, 60v8

n.+ime 55r11

n.+ime uy- Nefse uymak

n.-ubanı 56r11

n.-in 22r9

n.-indeñ bil- Nefsinden bilmek

n.-üp 77r13

n.+iñe 56r13

n.+ine 12r4, 77r11

n.+ine bırak- Nefsine bırakmak

n.-dı 77r11

n.+ini 51r7

n.+iniñ 22r5, 22r11

n.+iñiñ 26r8

n.+ini öldür- Nefsi öldürmek

n.-e 51r7

n.+i öldür- Nefsi öldürmek

n.-ir 26r7

n.+lerine 75v4

n.+üme 56r5

nefs-i lu' bet-bāz (Ar.+ Far.) Oyun yapan nefis; nefsinin oyunu

n.+ı 57v8

nefs-i şōm (Ar.) Kötü nefis

n.+ı 26r5

nefsi (Ar.) Nefisten doğan şeyle ilgili, nefساني

n. 62r7

nemrud (Ar.) Nemrut, Hz. İbrahim peygamberi ateşe attıran zalim

n.+dan 63r10

nère Nere

n.+de 52r8, 65r3

n.+den 85v10

n.+dendir 41r14, 41r15, 41v1, 42r11, 48r8

nesim (Ar.) Hafif hafif esen, hoş ve latif rüzgar

n. 7r1

nesne Nesne

n. 8v8, 18r3, 24v14, 43r2, 44r11, 60r9, 63r1, 63v12, 64r11, 65r1, 71v13, 72r8

n.+den 18r3

n.+sin 60v13

neşter (Far.) Hekim bıçağı, neşter

n. 28v4, 28v6

n. ur- Neşter vurmak

n.-mağıl 28v7

n.-i 28r14, 28r15

n.+i ur- Neşter vurmak

28v13

n.+iñ 28v6

n.+iñden 28v5

nevāfil (Ar.) Farz ve vacip olanlar dışında sırf Allah rızasını kazanmak için yapılan ibadetler

n. 32v5

n.+de 32v10

n. kı- Farzları yapmak

n. kı. 32v3

nev-cüvān (Far.) Taze, genç delikanlı

n. 9r9

ney (Far.) Ney

n. 2r9, 2r10, 2r11

n'ët-Ne etmek, ne yapmak

n.-eceksin 42v2

n.-elim 82r7

n.-er 18r9, 67v11, 76r9

n.-eriz 76r8

n.-ersin 22v6

n.-esi 3r12

n.-esin 39r8, 56r6, 60r11, 70r10

n.-di 61v10, 71v8, 85r9

n.-diler 37r4, 80v12, 84r6

n.-dügün 59v10

n.-dügini 42r2

n.-mek 83v1

n.-miş 62v12

n.-sem 82r2

n'eydügi Ne olduğu

n.+n 48r15

n'eyle- Ne eylemek, ne yapmak, ne etmek

n.-di 25v10,36v8, 40v4, 40v9, 45r4,53r5, 58r9, 63r12,71v8,75v2

n.-diler 65r3,75v6

n.-dim 56r5,56r6

n.-diñ 46r11

n.-diyse 39v9

n.-miş 12r1, 55r8, 58r6, 58r7, 62v12

n.-r 18r9, 67v11, 74r2, 87v3

n.-diñ 54r10

n.-im 36r4

n.-se 23r3

n.-sem 82r2

n.-señ 56r13

n.-sün 32v7, 41v14, 48v5, 63v6, 66r12, 85r3

n.-ye 34r7, 41v3

n.-yediñ 54v2

n.-yem 56r8

n.-yeyim 53v2

n.-yicek 10v14, 23r3, 67v13

n.-yüben 3r12, 61v10

n.-yüp 23r2

nezr (Ar.) Adak adama

75r12, 75v2

n. èt- Adak adamak

n.-diler 75v1

n. eyle- Adak adamak

n.-gil 75r9

n.-den 75v1

n.-im ol- Adağı olmak

n.-sun 75r10

n.-ine 76r11, 76v1

n.-ni 75v3, 76v4

nice Bir çok, hayli; ne; çok kere; nasıl; ne şekilde, niçin krş. bk. **niçe**

n. 10r11,10v14,11r1, 11r3, 12r7, 13v4, 14r4, 14v3,14v7, 14v9,18v8, 23r2, 32r5, 32v3, 33v13, 34v11,36v1, 39v13, 41r10, 41r14, 48v2, 51r6, 51r12, 53v3, 57v1,59v7,59v10, 63v2,65v4, 82r2, 82r3

n.+dir 10v15,14v6, 15v2, 21v1, 26r6, 26v13, 84r10

n.+dür 15v1, 32r6, 34v3, 38v11, 47r14, 64r10, 69r6

n.+si 11r2, 14v9, 39r13

niçe Bir çok, hayli; ne; çok kere; nasıl; ne şekilde, niçin krş.bk. **nice**

n. 16r12, 18r1, 22r13, 33r10, 35r6, 36v10, 43r12, 43v8, 44r13, 48v1, 51v1, 55r13, 55v2, 56r1, 56r2, 60r5 64r6, 65r1, 67r8, 67r11, 67r12, 67r13, 70v8, 71r3 78v7, 79v5 , 80r1, 82r8, 85v9

n.+ler 18v13, 23r13, 23v1,23v2, 24r11, 29r8, 29r9, 29r11,32v8, 37r5, 40v12, 41r15,50v7, 50v8,50v9, 79v9, 86v3, 87r5

n.+leri 29r8

n.+si 40v5,50v11

n.+ye 22v10

n'içün Niçin

n. 15r9, 15v14,18r7, 42r14, 43r15, 43v14, 49v9, 56v5, 64r9 , 65v13, 66r4, 73v2, 76v3, 78v8, 83r7,84r3

nġk-hũ (Far.) İyi huylu

n. 83r9

nġm-ťarġk (Far.+Ar.) Yolun yarısı, yolda kalmak

n. 34v5

ni‘met (Ar.) Nimet

n. 40v10, 48v1

n.+de 41v14

n.+den 12r10

n.+e 40v7

n.+i 9v2

n.+in 9v5

n.+iñ 12r10

n.+inden 9v2

n.+le 67r13

n.+ler 25v3

n.+leri 40v5

n. vër- Nimet vermek

n.-en 4r4

ni‘met-i haḳḳ (Ar.) Allah’ın nimeti

n. 12r8

n.+ı 12r9

nişār (Ar.) Saçma, saçılma

n.+ı 16v14

nīṣ (Far.) Zehir; hançer, neşter gibi şeylerin sivri olan uç kısımları

n. 3r5

n.+i ur- Neşteri vurmak

n.-dı 28v14

nişe Nasıl, ne şekilde

n. 22r2

nitekim Nasıl ki, şöyle ki

n. 2v6, 4v5, 13r4, 13r6, 27v9, 29v1, 35r2, 39v6, 59r9, 80v9, 85v2

nitelik Vasıf, keyfiyet

n.+den 1v2

niyāz (Ar.) Yalvarma, yakarma

n. èt- Yalvarmak

n.-di 16v4

n. eyle- Yalvarmak

53v8

n. kı1- Yalvarmak

n.-uram 83r8

n.-ı  t- Yalvarmak

n.-d gi 5r6

niyyet (Ar.) Niyet

n. 3v6

n.  t- Niyet etmek

n.-di 75v2

n.-diler 20r1, 75v13, 76r3

n. eyle- Niyet etmek

n.-mek 52r8

no ks n (Ar.) Eksiklik, kusur

n. eyle- Kusurlu yapmak

n.-ye 41v3

no ta (Ar.) Bir konuda  nemli taraf, husus

n.+sın 8v5

n'ol- Ne olmak

n.-a 4v2, 7v7, 8r13, 9r15, 11r14, 25v7, 33v1, 35r3, 37v2, 49r14, 55v4, 79v8, 82v3, 84v3, 85v8

n.-di n70v8

n.-d  28v1, 33r15, 80v13

n k-n m (Far.) İyi  n kazanmış,  nl 

n. 10v1

n h (Ar.) Hz. Nuh Peygamber

n+ n 42r9

n r (Ar.) Nur, ışık, aydınlık

5r9, 16v9,16v15, 24r7, 71r4

n.+a 16v10

n.+dan 15r11, 17v3

n.+ı 15v12, 16v11, 16v15, 17r6, 25v5, 63v10

n.+ı Őa - Nur Őa mak

n.-dılar 16v15

n.+ n 18r2

n.+ın 8r4

n.+u 17r2

n r n  (Ar.) IŞıklı

n. 86v2, 86v3, 86v5

n.+dür 24r6

n.+yle 24r7

nūr-ı hākķ (Ar.) Allah'ın nuru

n.+ıyla 75r3

nūr-ı 'ořmān (Hz.) Osman'ın nuru

n.+ı 7v14

nūř (Far.) İçki

n. èt- İçmek

n.-e 3r5

nübüvvet (Ar.) Peygamberlik, nebilik

n. 5v3

n.+den 7r1

O

o O (Sıfat) krş. bk. **ol**

o. 7r5, 15v13, 18v11

o O (Zamir) krş. bk. **ol**

o. 8r15

o.+dur 3r5, 11r13

o.+nda 86v11

od Ateş

o. 15v7, 59r11

o.+a yaķ- Ateşe atmak

o. y. 65v11

o.-alar 84v5

o.-asın 11v7

o.-madı 19r5

o.-maķ 84r12

o.+a at- Ateşe atmak

o.-ar 50r8

o.-dı49v6

o.+a düş- Yanmak

o.-se 2r14

o.+a ur- Yakmak

o.-dılar 84r9

o.+a gir- Yanmak

o.-se 49v11

o.+a at- Ateşe atmak, yakmak

o.-a 33r2

o.+a yan- Yanmak

o.-a 33r8

o.+a tağla- Ateşe atmak, yakmak

o.-ya 24r1

o.+dan 45r14

o.+ı 15v6, 49v12

o.+ına yak- Yakmak

o.-ma 6v8

o.+ıyla 2r15, 2v1

odun Odun

o. 7v3

o.+lar yak- Ateş yakmak

o.-dılar 84r8

o deflü O kadar

o. 61r10

oğul Oğul, erkek evlat krş. bk. **oğlan/ oğul**

o. 22v12, 33r5, 33r8, 33v4, 61v8

o.+ı 33v5

o.+ıdur 55v6

o.+ıñ 63v5

o.+ını 33v2

o.+ıñı 33r9

o.+ımñ 63v3

oğlan Oğul, erkek evlat krş. bk. **oğul/ oğlan**

o. 10r5, 63r8, 64v5

oğul Oğul, evlat krş. bk. **oğul/ oğlan**

o. 33r13

oğşa- Okşamak

o.+mağ 33r14

o.+ar 75r8

o.+yuban 63v1

ok Ok

o. 36r3

o.+ı 36r4

o.+iñ 36r4

okı- Okumak krş. bk. **oku-**

o.-ya 61r2

oku- Okumak krş. bk. **okı-**

o. 47r7

o.-dı 14r6, 17v13, 27r3, 29v4, 29v10, 30r2, 30r6, 30r14, 30v8, 39v6, 74v3, 76v9

o.-dup 10r12

o.-mağdı 14r3

o.-nan 6r3

o.-r 14r5, 35r7

o.-rısa 39v5

o.-ya 10r11, 39v6

ol O (Sıfat) krş. bk. **o**

o. 1v9, 3r11, 3r13, 3v9, 4r5, 4v6, 5r1, 5r2, 5r7, 5r8, 5r11,5r12, 5r13, 5r14, 5r15, 5v9, 6v4, 6v5,6v8, 6v12, 7r5, 7r14, 7r15,8r1,8r4, 8r13, 8r6, 9r8, 10v12, 12r10, 12r11, 13r9, 13v4, 13v12, 14r1, 14v4,14v5,14v10,15v3, 15r7, 15r8,15r15, 15v5, 15v6,15v8, 16r2,16r12, 16r14, 16v1, 16v5, 16v6, 16v7,16v14, 16v15, 17r2, 17r3, 17r9, 17r13, 17r14, 17r15, 17v1, 17v2, 18r4, 18r10, 18v1, 18v2, 18v5, 19r7 19r11, 19v6, 20r1, 20r9, 20v2, 20v6, 20v10, 21v14, 22v2, 22v10,23r10, 23v3, 24r1, 24r4, 24r5, 24r6, 24r7, 24r10, 24v1, 24v10, 25r6, 26r3, 26v1, 26v8, 26v10, 26v14, 26v15, 27r2, 27r3, 27v2, 29v10, 29v11,30r7, 31r1, 31r12, 31r15, 31v2, 32r3, 32v2, 32v6, 32v9, 32v11, 32v14, 32v12, 34r8, 34v4, 34v11,34v13, 34v14, 34v15, 35r8, 36v6, 37r3, 37r8, 38r2, 38r8, 38r14, , 38v739r8, 39r10, 39v3, 39v9, 39v11, 39v14, 40v6, 41v11, 42r12, 42v9, 43r12, 43v4, 43v7, 43v12, 44r3, 44r5, 44r10, 44v7, 44v8, 44v9, 44v11, 44v13, 45r2, 45r9, 45r11, 45r13, 45v7, 45v12, 45v14, 45v15, 46r6, 46r9, 46r11, 47r4, 47r6, 47r7, 47v3, 47v4, 47v13, 48r7, 48v1, 48v5, 48v7, 48v15, 49r2, 49v12, 52v7, 53v9, 53v11,54v12, 56v12, 57r3, 57r7, 57r11, 58r2, 58r3, 58r6, 59v6, 60r13, 62v13, 63r3, 63r5, 63r8, 63r9, 63r10, 63r13, 64r7, 64v7, 64v8, 64v9, 64v13, 65r4, 65r7, 65r9, 65r10, 65v8, 65v9, 65v12, 66r11, 66v1, 66v4, 66v6, 68r4, 68r10, 71r4, 71v9, 71v11, 72r3, 72r9, 72r13, 72v3, 73r1, 73v1, 74v13, 76r2, 76r6, 76r9, 76v3, 76v5, 76v9, 76v10, 77r7, 78r1, 78r3, 78r11, 78r13, 78v3, 78v5, 79r5, 80v10, 80v12, 82r1, 82r2, 82r5, 82v3,82v11, 83r9, 85r8, 85r9, 85v8, 86v1,86v4, 87v3

ol O (Zamir) krş. bk. **o**

o. 1v1, 1v4, 1v15, 2r2, 2r4, 2r5, 2r6, 3r14, 3v3, 4v10, 5v5, 5v15, 6r3, 6r5, 6v10, 6v13, 7r9, 7v14, 8r12, 8v11, 9r11, 9r12, 9v1, 10v2, 11r8, 11r12, 11r13, 12r3, 12r13, 14r5, 14r7,15v5, 15v8, 16r9, 16r13, 16v2, 17v8, 18v10, 18v13

21r5, 21v13, 22r5, 22r9, 22r11, 22v4,22v11, , 24r9, 24v10, 24v11, 24v13, 24v15, 25r4,25r6, 25v9, 25v12, 25v15, 26v2, 27v8, 27v9, 28r8 , 30r9, 30r12, 31r11, 31v1, 33v10,34r8, 34v6 35v11, 35v12, 38r12,38r13, 38v9, 38v15, 39r1239v9, 39v13, 40r14, 41r15, 41v1, 43v5, 44v3, 45r5, 45r15, 45v11, 45v13, 46v14, 46v15, 47r3, 47r7, 47v5, 47v9, 47v10, 47v15, 48r5,

48v10, 48v13, 49v11, 50r7, 50v1, 50v2, 52r11, 54r3, 54r12, 54v1, 54v13, 55r1, 55r10, 55r11, 57v4, 57v5, 57v9, 58r7, 58r8, 58v13, 60v5, , 60v6, 61v10, 62r8, 63v9, 63v11, 64r5, 64v6, 65v3, 65v4, 65v10, 67r4, 67r8, 68r3, 68v5, 69r5, , 70v11, 71r10, 73v9, 74r13, 74v4, 77r6, 77r7, 77r9, 78r1, 78r2, 78r9, 78r11, 79r8, 79v4, 79v8, 80r2, 80r3, 80r4, 82r4, 82v1, 83v5, 83v8, 84r1, 84r4, 84r5, 84r13, 84v3, 85v7, 85r1, 85r12, 85v5, 85v10, 85v12, 86r9, 86r11, 86v5, 86v8, 86v12, 87r2, 87r4, 87v2

o.+dır 9v12, 14v5, 71r13, 85v11

o.+dur 10r4, 10r5, 10r6, 10r9, 11r15, 18v12, 20v12, 26r11, 34v9, 37v9, 46r14, 47v6, 48r4, 52r3, 52r5, 52r10, 54v13, 60v7, 60v10, 71r9, 80v4, 82v3, 84v1, 85v10, 86r9

ol- Olmak

3r3, 6r5, 12v8, 15v11, 21r1, 21v3, 22r3, 22r12, 22v15, 24r12, 25r6, 26r10, 31v13, 34v6, 36r2, 39v15, 42v9, 42v12, 45v8, 47r5, 56v3, 57v11, 59r9, 62r13, 65v5, 69v10

o.-a 2r6, 2r7, 2r9, 2v12, 3r4, 3r5, 3r6, 3r10, 4v11, 6v5, 7r12, 8r1, 8v7, 9r14, 10r8, 10r9, 11r9, 11r13, 11v8, 11v13, 12r15, 14r4, 14r8, 15v3, 15v4, 16r9, 17r15, 19v6, 22r14, 22r15, 22v4, 22v8, 22v10, 23r6, 23r7, 23r8, 23r9, 23r10, 24r7, 24r8, 24r9, 24r10, 24r14, 24v12, 25r6, 25r8, 26r11, 26v2, 26v3, 28v4, 31v15, 32r8, 32v14, 38v14, 38v15, 39v5, 39v12, 40r1, 40r15, 40v14, 43r1, 43r15, 44v3, 45v9, 46v1, 46r3, 52r10, 52v12, 54r8, 54v13, 55v2, 60v9, 61r2, 63r6, 63r7, 64v6, 68v4, 68v6, 68v8, 70r4, 70r5, 70r6, 83r3, 84v2, 84v3, 84v6, 84v11, 84v13, 86v2, 87v2, 87v8

o.-adı 13r14

o.-alar 6r9, 14v14, 24r15, 25r9

o.-am 50r1

o.-an 1v2, 2r5, 2r8, 4r5, 5r3, 5v7, 6r10, 9r13, 10v14, 11r1, 11r3, 11r14, 12v14, 13r4, 13v7, 18r8, 24v4, 24v11, 27v2, 31r15, 34v7, 37r3, 39r5, 39r13, 39v14, 41v3, 43r6, 45r12, 45r14, 45v1, 45v13, 51v1, 52v11, 68v8, 69r13, 71v1, 76r7, 78r7, 78v13, 86v11

o.-anda 52r4

o.-andan 52r7, 87r9

o.-anı 2v5, 41r5

o.-anıla 2r2, 40v2

o.-anıñ 44r13, 50v3

o.-anlar 18r5, 23r2, 40r7, 87r6

o.-anlara 20v2

o.-anlarıñ 75r7

o.-asın 11v3, 19v6 , 21r4, 24v5, 26v3, 32v13, 41v10, 45r7, 45r13, 47v12, 52r6, 52r13, 65v9, 69v10, 74v1, 74v5, 74v7, 75r1, 77r8, 86r8, 87r6

o.-asız 46r5, 71v4, 78v12

o.-avuz 49r9

o.-dı 1v5, 2r3, 2r4, 2r13, 2v3, 3v6, 6r7, 6r10, 6v10, 6v15, 7r14, 8r14, 8v14, 9r15, 12v3, 12v12, 13v14, 14r10, 15v7, 16r14, 16v9, 16v10, 17r3, 17r10, 17v6, 18r3, 19r12, 19v14, 20r9, 24v7, 25r7, 25v8, 29v10, 31r10, 35v2, 36v9, 36v10, 36v14, 40v12, 40v13, 41v14, 42r10, 42v7, 43v1, 43v12, 46r6, 46r9, 46r11, 50v9, 50v11, 52v7, 52v9, 54r3, 55v1, 56r1, 56v4, 57v1, 57v4, 57v9, 58v4, 61v12, 63v6, 64r2, 65v3, 66v2, 66v3, 67r1, 67r3, 67r11, 68v1, 71v4, 71v11, 73r9,

74r13, 75r5, 75v2, 75v4, 75v7, 76r1, 76r4, 77r8, 77r9, 77v10, 77v11, 78v1, 80v6, 80v11, 81v9, 82r4, 84r7, 87r3, 87v8

o.-dığı 58r10

o.-dık 4v8, 6v4

o.-dılar 7r13, 33v8, 34v4, 34v13, 46r6, 63r3, 66v7, 72v12, 73r8

o.-dım 42v4, 47r9

o.-diñ 21r8, 24r3, 28r11, 42r1, 66r5

o.-dıysa 55r1

o.-du 76r5

o.-duğıñ 86r10

o.-duğincaya 61v5

o.-dum 42v2

o.-ğil 34v5, 36v7, 60v3

o.-iban 43r9

o.-ıcağ 32v1, 44r6

o.-iñ 45r8, 74r11

o.-inca 84r6

o.-iñiz 32r8, 71v8, 81v12

o.-ısar 48v13, 69v8

o.-ma 11v1, 14r5, 31v15, 33r3, 34v5, 34v6, 36r5, 39r9, 40v15, 41v9, 47r9, 84v13

o.-madı 56v3, 68r13

o.-maduğına 6r15

o.-mağıl 22r2, 39r1, 42v14, 53v5

o.-malıdur 38r7

o.-masa 13r14, 22v12, 32r11

o.-masaydiñ 2r10

o.-masun 30v4, 43v2, 45v6, 48r12, 50v1, 66v10

o.-maya 2r7, 13r5, 16r9, 22v8, 22r15, 24v7, 24v11, 35v14, 36r1, 38r14, 53r3, 68v5, 70r9, 74v12, 78v10, 79r2, 81r5, 84v1, 84v11, 87r6

o.-mayam 50r2, 78v11

o.-mayan 2r6, 3r3, 24v4, 26r4, 27r3, 36v4, 60v2, 67v12

o.-mayana 57v12

o.-mayanlara 36v15

o.-maz 1v1, 12r5, 12v10, 12v13, 23v1, 35v13, 40v3, 50v3, 59r10, 68v3, 71r1, 77r7, 78r7, 78v3, 82r6, 84v1, 84v2

o.-mazız 78v9

o.-mazsa 10r12

o.-miş 9r10, 23r9, 25r6, 29r7, 71r3, 76v6

o.-mişdi 7v10

o.-mişdi 17r5, 52v6, 73r6, 75r3

o.-muş 12r2, 33v14, 60v8

o.-muşdur 8r15

o.-muşsin 62r3

o.-sa 1v1,3r14,4v4,4v14,6r15, 7v7,7v11,8r10, 9r11,9r13,9r14, 10r9, 10v1, 10v2, 11r9, 20v11, 14v9, 16r4, 22r12, 22v6, 22v10, 23r5, 27v11,32r10,32r11, 32r12,32r15, 32v12, 32v13,35v11, 44r11,44r12, 48v9, 49r14, 49v11, 50v2, 51r8, 51v10,51v11, 52v2, 59r11,62r11, 69v6, 69v6, 79r7, 79v8, 81r4, 84v6, 85v5, 87v10

o.-sañ 2r9, 45r15, 49v2, 66r5

o.-sun 2v12, 14v10, 15r6, 16v12, 46r10, 46v13,50v1 ,51r13,51v3 55v6, 57r10, 57r12, 69v12, 75r10, 81v13, 82v12, 87v7

o.-uban 49v4,50r3, 57r11, 57v13, 62v9, 68r8, 73r2, 73r8, 82r1

o.-uñ 27v4

o.-up 3v3,8v8, 22v3, 23r8, 26r9, 28r11, 37r14, 38v15, 50v6, 53v7, 55r2, 55v4, 57v7, 60v11, 68r8, 70r1, 72v10, 73r6, 76r10, 76v8, 77r13, 78r1

o.-ur 1v13, 2r5, 2v13, 4v5, 4v11, 10v14, 12v9,12v11,12v13, 13r4, 16v2, 17v4, 22r9, 22v10, 22v12,23r3,23r12, 24v2,25v8,28v12, 31v1, 32r9, 32r10, 32r15, 34v8,34v10,36r3,36r12,36v2, 38v14, 41r10, 43r11, 44r12, 48r6, 48r7, 50v2,51r10,52r4 ,52r9, 62v3, 69r13, 70r11, 70v1, 78r9, 81v1, 84v12, 85r2, 85r13, 86r9, 86r13, 86v9, 86v10, 86v13

o.-uram 43r3, 49v11

o.-ursa 52r8, 83v2

o.-ursañ 74v5, 74v7, 74v8

o.-ursin 71r8, 85v6

o.-ursun 32v11, 59r10

olda Orada

o. 23r11,86v10

oldur- Oldurmak, yaptırmak

o.-an 56v9

olın- Olmak, olunmak krş. bk. **olun-**

o.-an 51v9

o.-dı 18r6

olun- Olmak, olunmak krş. bk. **olın-**

o.-dı 47v8, 47v10

olmaklık(ğ) Olma, olma durumu

o.+a 85v7

on yaşarca On yaşlarında, on yaşlarına kadar

o. 63v6

on iki Oniki

o. 44v14, 43v12

o.+sinde 40r5

on bir Onbir

o. 50r5

on iki biñ üç yüz otuz Onikibinüçyüzotuz

o. 19v15

on iki biñ üç yüz otuz iki Onikibinüçyüzotuziki

o.+dir 18r14

on iki biñyüz Onikibinyüz

o. 25r10

on iki Oniki

o.+dür 37v6

on yedi Onyeddi

o. 35v2, 37v15, 47v10

o.+niñ 47v9

onuncı Onuncu

o. 35v5

orta Orta, ara, ara yer

o.+larına 44v13

o.+sında 31r8

o.+sındadır76v7

oruc (Ar.) Oruç

o. 16v5, 51v10 75v4, 75r10, 75r12

o.+a75v1

ot Sarhoşluk veren bitki türü

o. 41v2

otur-Oturmak krş. bk. **otur-**

o.-dılar 30r8

otur- Oturmak krş. bk. **otur-**

o. 28v10

o.-a 22r5, 39v9,60v9

o.-am 21r6

- o.-an 38v9
o.-anı 18v6
o.-dı 25v1
o.-dılar 82v4
o.-ıcağ 27v12
o.-ıp 43v8
o.-ır 20r10
o.-mağıl 40v2
o.-maya 38v13
o.-miş 12r2, 12r3, 26v11, 37r11
o.-sun 21r6
o.-up 27r1, 51r6, 59v10, 75r6
o.-ur 16v8, 25v12, 70r1, 72r5, 76r10, 82r12, 82r13, 86v11
o.-urken 54r10, 70v2
otuz Otuz
o. 36r3
otuz iki Otuziki
o. 18r15
ov- Ovmak, oğuşturmak
o.-adıñ 70v8
o.-alar 70r8
o.-ar 70v7
o.-mağ 70v5
ova Ova, düzlük yer
o. 28r6
ovun- Ovmak, Ovunmak
o.-ur 70v3
oy(u)n Oyun, numara, hile; tılsım
o.+u 44r7
oy(u)na- Oynamak, eğlenmek; hareket etmek
o.-r 34v8, 57v8
o.-sun 15r1
o.-ya34r15
o.-yavuz 49r9

ög- Övmek

ö.-me 59r10

öge öge Öve öve

ö. 61v11

ög Akıl

ö.+i git- Akı başından gitmek,kendini kaybetmek

ö.-di 64r7

ögit Öğüt, nasihat krş. bk. **öğüt**

ö. al- Nasihat almak

ö.-ur 74v1

öğren- Öğrenmek

ö. 41r11

ö.-esin 53r8, 69r6

ö.-eyim 20v5

ö.-imedim 53v1

ö.-iñ 41r11

öğret- Öğretmek

ö. 41r6, 50r2

ö.-di 54r5

ö.-se 10r14

öğüt Öğüt,nasihat krş. bk. **ögit**

ö. 40r10

ö.+e 61v11

ö.+e gir- Öğüt almak

ö.-e 22v2

ö.+ñ al-Öğüt almak

ö. a. 22r13

ökçe Topuğun arkası

ö.+sini 7r5

ölç- Ölçmek

ö.-ben 61v6

ölçüm Tavır, eda

ö. eyle- Bilicilik satmak, boy göstermek

ö.-me 87r7

ö. ol- Boy göstermek,bilicilik satmak

ö.-asın 87r6

ölçümlük(ğ) Boy gösterme, bilicilik satma

ö.+ıla 87r5

öl- Ölmek

ö.-di 73r5

ö.-em 83v9

ö.-esiz 81v11

ö.-ince 46v14

ö.-mek 52r12

öldür- Öldürmek

ö.-e 26r5, 51r7, 63r12, 84v4

ö.-elim 82v8, 83r1

ö.-iñ 63r8, 81v8, 83r3

ö.-ir 26r7

ö.-mek 85r5

ö.-üben 87v4

ö.-üñ 82v5

ö.ürseñ 60v5

‘**ömr** (Ar.) Ömür, yaşama

‘ö.+i 14r2

‘ö.+iñ 57r12

‘**ömr-i mezîd** (Ar.) Kalan ömür, artan ömür

‘ö. 71r1

öñ Ön, ön taraf krş.bk. **ön**

ö. 8r13, 64v10

ö.+inde 2r2, 16v7, 16v8, 25v11,34v13, 36v6, 39r1, 44r10,75v9 , 80r6

ö.+ine 12r12,21v12, 25v3, 37r7, 48v4, 58v4, 59r1,59v13, 81r13

ö.+lerinde 37r12

ö.+lerinden 43v9

ö.+lerine 75v7

ö.+üñe 60r7

ö.+üñizdeki 64r12

ö.+ine var- Yanına gitmek

ö.-ınca37r7

öñdin Önce, evvel

ö. 22v6

öp- Öpmek

ö-üben 20r7

ört- Gizlemek, saklamak

ö-di 42r12

ö.-esin 19v9

öt- Ötmek

ö.-e 31v10, 31v11, 31v12, 31v13,32r1, 32r3

ö.-elim 50r11, 50r12

ö.-er 50r8, 62v9

ö.-üben 50r7

öte Öte, ileri; fazla

ö. 8v14, 9r7, 31v2, 31v10 ,32r1, 62v9, 70r3, 70r9

ö. gör- İleri görmek

ö. g. 31v10, 32r1

ötürü Ötürü, dolayı

ö. 33v11

övün- Övünmek

ö.-ür 70v3

öyle O surette, o tarzda, onun gibi

ö. 3r14,3v3,22r12,22v10,24v4,25r7,29v1,31r3,34v11,36r1,36v6,39v11,39v13,41r4,42r7,42r9, 46r13,47r15,47v4,50v12,51v11,52v10,53v5,53v6,54r1,55r12,56r3,57r10,57v2,59v5,60r11,66 r5,71v8,72r4,72r12 ,76r5,77v9,81r4,85v5,86r7

ö.+sin 35r3

öz Kendi

ö. 30r13,32r1, 60r6

ö.+i 6v12,9v1,12v10,16r7,18r2, 21v13, 26v11,43v10, 69v4,85r3

ö.+in 25v12, 68r1

ö.+iñ 29r9

ö.+ini 2r15,16r10, 22v9, 24v15,50r6,80r5

ö.+leri 16v10

ö.+imi dër- Kendine gelmek

ö.-emedim 18r2

ö.+in koy- Kendini adamak

ö.-mıñl 1r8

ö.+iñi vèr- Kendini vermek

26r5

ö.+ündür 63v13
 ö.-+üni 2v1, 2v2, 22r4, 80r5
 ö.-+üñi 13r10, 13r11,13v2, 50r4, 79v4, 83v13
 ö.+üñi ıapış- Kendini teslim etmek,kendini emanet etmek
 ö. ı. 74v11
 ö.+üñi bil- Kendini bilmek
 ö. -ene13r11
 ö.+üñi vèr- Kendini vermek
 ö.-üp 26r10
 ö.-üni 28r3
 ö.-üñi 21r3, 26r10, 41v2
 ö.-üñi bil- Kendini bilmek krş.bk.ö.üñi bil-
 ö.-esin13r10
 ö.-üñi vèr- Kendini vermek
 13v2
 ö.-miş 23r8
özen- İmrenmek, özenmek
 ö.-ür 63v13
özge Başka, gayrı, diğer
 ö. 14r3, 85v6, 86r2

P

pādiřāh (Far.) Tanrı
 p 6v1, 56r7
 p.+iñ 36r4
pāk (Far.) Temiz, arı
 p. 43v10, 45r6,45r11, 68v3,68v4, 68v6, 68v7, 74v4
 p.+lar 68v9
 p. ıl- Temizlemek
 p.-miş 80v7
 p. ol- Temiz olmak
 p.-a 68v4, 68v8
 p.-an 45r12
 p.-ursañ 74v5,74v7
 p. eyle- Temizlemek
 68v10

pāklık(ġ) (Far.+T.) Temizlik

p.+ın 45r5

palān (Far.) Palan, semer; eğer

p.+ın 26v14

p.+ıñ 27r2

palheng-i haķīkat (Far.+ Ar.) Şeddin yedi adından biri

p. 23r13

panbuķ Pamuk

p. 58r9,58r11, 58r12

pāre (Far.) Parça,bölük

p. 37r4

parmak(ġ) Parmak

p.+ın 29v3

paş Pas

p. 65v10

paşa Paşa

p. 10r13,23r9,26v6, 48v10, 52r1

p.+dır 79v11

p.+ya 10v15, 66r5

pāy (Far.) Ayak

p. baş- Ayak basmak

p.-dıñ 2v14, 17r11

pāyān (Far.) Son, nihāyet

p.+ına 1v3

pāyende (Far.) Duran,sürekli

p. 42r8

p.+yi 42r9

pāy-bend (Far.) Ayakbağı, engel

p. 3r9

pek Sıkı, sağlam

p. 13v1

p.+çesi 60r5

penāh (Far.) Sığınma,sığınılacak yer

p. 74r4

p. eyle-Sığınmak

42v10

p. ol- Sığınmak

p.-sa 49r14

pençşenbih (Far.) Perşembe

p. 16v6

perde (Far.) Örtü, perde

p. 47r3, 67v3

p.+den 49v4

p.+dür 48r5

p.+yi 67v5

p. ol-Perde olmak,örtmek

p.-masun 45v6

perde-püş (Far.)Örten, müsâmahakâr, kabahat veya sır saklayan

p. 1v4

perk (Berk) Sıkı,sağlam tutmak

p.-ét- Sağlamlaştırmak

p.-üp 11r12

perr (Far.) Kol,kanat

p. 3v5

perveriş (Far.) Besleyiş,besleme

p. 6r12, 7v12

pes (Far.) Sonra, öylece

p. 9r1, 9r3, 9v12, 12r11, 12r14,15v13,25v8, 27v10, 30r14, 31v12, 41r15, 41v1, 42r8,43v3, 44r4,47v11,48r8, 53v6, 54v11, 56v13,60r11, 61r5, 61r8, 65r6, 65r8, 65v13, 73v7, 73v8, 73v9, 74r4, 77v7, 80v8, 81r3, 81r11, 81v3, 83r8, 84v4, 84v5

pes ne dine Başka ne densin

p. 80v8, 85r9

pesen-dide (Far.) Beğenilmiş, seçilmiş

p. 40r15

peşimân (Far.) Pişman

p. 41v12

peygamber (Far.) Peygamber

p. 32v10, 43r13, 77v5

p.+i 31r15

peymân (Far.) Yemin,and

p. 45v10

peymānçe (Far.) Ahd, söz

p.+ye 43r6

pīr (Far.) Bir tarikatın kurucusu

p. 22v13, 23r10, 23v1, 32r3,35v12,35v13, 35v14, 36r1, 39r10, 59v8, 44r10, 61r10, 62r3, 62r6, 62r8, 70v4, 70v8, 70v12, 71r2

p.+e 60r12

p.+i 81r9

p.+im 62r2, 70v6

p.+iñ 26r9, 59v13, 61v13, 62r6

pīr-i keder (Far.+ Ar.) Toz parçacığının ustası

p. 59r9

pīr-i ma' nā (Far.+ Ar.) Mana ustası

p. 52r4, 61v11,83v11

pīr-i miskīn (Far.+ Ar.) Acizlerin üstadı

p. 61v11

pīr-i takvā (Far.+ Ar.) Takva piri, takvada ileri gitmiş olan

p. 70r13

pis Pis, kirli

p. 70r9

pislik Pislik

p. 70r9

pīş (Far.) Ön, ileri, ön taraf

pīş-i haqq (Far.+ Ar.) Allah'ın huzurunda

p. 5v9

p.+da 2v11

pīşrev (Far.) Önden giden, öncü

p. 77v7

pīşvā (Far.) Önder, başkan

p. 10v3

pūl (Far.) Pul,para

p.+a 80r7

p.+a dön- Değeri düşmek

p.-di 61v1

p. ol- Değersiz olmak

p.-a 11r13

p.-dı 66v3

pustî (T.+ Ar.) Puslu, bulanık

p. 79r5

put (Far.) Put

p. 60v10

p.+1 61r2

p.+ıdur 60v4

pür-şafâ (Far.+Ar.) Gönlü huzur dolu

p. 30v5

püşt ü penâh (Far.)Arka çıkan, koruyan

p. 4v14

R

rabb (Ar.) Allah

r.+im 16v1

rabbü'l-âlemîn (Ar.)Alemlerin Rabb'i

r. 77v10

râfîzî Râfîzîlik fırkasından olan, râfîzîlik görüşünü benimseyen

r.+de 7v7

râhat (Ar.) Rahat,huzur

r.+a 40v7

r.+ıla 83v9

rahmet (Ar.) Rahmet, acıma, esirgeme

r. 4r4

r.+e 4v2, 16r3, 56v1, 64v12

r.+i 14v11

r.+iñ 4v1,6v4, 14v12

r.+iñden 56r7

r. bul- Rahmet bulmak

r.-a 32v8

r.-asın 32v13

r ét- Acımak,esirgemek

r.-em 16r5

r.-sün 58v7

r. eyle- Rahmet eylemek,esirgemek

25r2, 56r9

r.-di 57v3

r. ol- Rahmet olmak

r.-asın 32v13

r.-miş 64v12

r.+e şağışla- Rahmete saymak

r.-dım 56v1

r.-yam 16r3

r.+iñ eriş- Rahmete kavuşmak

r.-sün 4v1

rahmet-i h^vān (Ar.) Rahmet sofrası

r.+ıyla 77r12

rahmete^fl-^fālemīn (Ar.) Alemlerin rahmet edicisi, Allah

r. 6r14

rahmetu'llāhi'aleyh (Ar.) Allah'ın rahmeti üzerine olsun

r. 69v12

raht (Ar.) Döşeme ve ev takımı

r.+ını 62r7

rās (Far.) Yol, tutulan yol

r. 14r7

rāst (Far.) Doğru

r.+ı 27v2

rāst-bīn (Far.) Her şeyin doğrusunu gören

r. 27v2

rastī (Far. + Ar.) Doğruluk

r. 3r4

rāvī (Ar.) Rivayet eden,söyleyen

r. 21v14

r.+dür 13v12

r.+niñ 21v11

rāz (Far.) Sır

r. 5r10

rāzī (Ar.) Rıza göstermek; hoşnut olmak

r. 33r2, 33r8

r. ol- Rızī olmak

r-dık 4v8

r.-dım 47r9

refik (Ar.) Arkadaş, yoldaş

r. 24r10, 35r7, 37r15

r. ét- Yoldaşlık etmek

5v12

r.ol-Arkadaş,yoldaş olmak

r.-a 26v3, 40v1

rehber (Far.) Yol gösteren ,kılavuz

r. 31r11, 31r13

r.ét- Yol göstermek

r.-in 31r12

r. tut- Rehber edinmek

r. t. 31r14

rek'at (Ar.)Namazda bir kıyam (ayakta durma)

r. 20r9, 30r14, 53v8, 83r8

r.+ı 39v4

renc (Ar.) Zahmet, eziyet, sıkıntı

r. 2r15, 2v1, 73r14, 87v4

renk(g) (Far.)Renk

r.+i 19r11

r.+li 19r11

resül (Ar.) Elçi (Hz.Muhammed)

r.+den 39v11

r.+e 18r8, 20r14, 48r6

r.+i 14r10, 73r13

r.+iñ 37v5, 37v11, 45r13

r.+inden 13v15

revā (Ar.)Uygun, yerinde, yakışır

r. 45r10

r.+dır 62r1

r.+dur 44r1

revnaķ (Ar.) Parlaklık,güzellik,tâzelik

r.+ı 84v13

rıdvān (Ar.) Cennetin kapıcısı olan büyük melek

r.+a 14v11

rızā (Ar.) Hoşnutluk,memnunluk

r.+sından 23v12

ridā (Ar.) Hırka

r.+sın 30v5, 31r1

rīg (Far.) Kum

r. 27r3

risālet (Ar.) Peygamberlik

r. 5v4

rivāyet (Ar.) Rivayet, hikâye edilen

r.+de 64v7, 64v10

r. eyle- Hikâye etmek

r.-di 18r1, 21v11

r. kı1- Hikâye etmek,söylemek

r.-dı 65v1

r. ol- Hikâye etmek

r.-dı 13v14

riyā (Ar.) İki yüzlülük, gösteriş

r.+dan 60v3

r.lar kıat- İki yüzlülük yapmak

r.-dılar 50v8

riyāzet (Ar.) Nefsi kırma,dünyâ lezzetlerinden ve rahatından sakınma

23v13

rūh (Ar.) Can,nefes;his,duygu

r.+um 27r9

r.+uñā 27r9

rūh-ı ma' nā (Ar.) Manâ ruhu

r.+dır 12v13

rūšen (Far.) Aydın,parlak

r. kı1- Aydınlık kılmak

r.-ursañ 4v5

r. ol- Aydınlık olmak

r.-a 8v7

r.-ur 70v1

rüsvā (Ar.) Rezil,itibarsız,haysiyetsiz

r. eyle- Rezil etmek

r.-yen 85r6

S, Ş, Ş

sa' ādet (Ar.) Saadet, mutluluk

s. koma- Mutluluk bırakmamak

s.-miş 12r5

s.vér- Mutluluk vermek

s.-dügiñ 5r4

sā' at (Ar.) Saat, vakit, zaman

s.16v7

s.+e 62r8

s.+iñ 11v13

şab(1)r (Ar.) Sabır

ş.ét-Sabretmek

ş.-emeyüp 18r8

şaç Saç

s. kes- Saç kesmek

ş.-e 22r13

ş.-mek 22r10

şaç- Saçmak, dökmek, serpmek

ş.-dılar 16v15

ş.-iñiz 14v13

şaçıl- Saçılmak, dağılmak

ş.-a 23v10

ş.-dı 28v15, 45v7

ş.-miş 28v15

şad (Far.) Yüz

ş. 35v7

şad-pāre (Far.) Yüz parça

ş. 2r11

şad-bāğ-ı zerd (Far.) Yüz altın bahçesi

ş. 3r4

şaddak (Ar.)Doğru,gerçek;“Uyduk” deme

ş 18v8

şadef (Ar.) Sedef, inci kabuğu

ş 1v12, 9r12

sāde (Ar.) Seyyidler

s.+sine 2v3

şādık (Ar.) Sadık, sadakat sahibi

ş. 5v10, 23v2, 78r3

ş.+dı 7r3

ş.ol- Sadık olmak

26r10

ş.-a 26r11

ş.-an 43r6

şadr (Ar.) Baş, başkan; bir şeyin en yüksek yeri

ş.+ını 50v7

şafā (Ar.) Gönül huzuru

ş. 12v12

ş.+sı 75r5

şaff (Ar.) Saf, sıra, dizi

ş.+ında 47v15, 58v13, 68v9

şaff-ı ahmed (Ar.) Ahmedin safı

ş.+den 16r9

şāfi (Ar.) Temiz, arı, katışıksız

ş. 25r8, 25v7, 25v8, 25v10, 85v2

ş.+yi 25v6

şāğ Sağ (yön); canlı

ş. 17r10, 18r13, 22r6, 22r8, 30r9, 30r12, 38v5, 39v1, 40r3, 40r11, 86r2

ş.+ız 76r8

ş. èt- İyileştirmek

ş.-e 75v3

ş. ol- İyileşmek, iyi olmak

ş.-dı 36v14

ş.-du 76r5

şāğış Sayı

ş.+ı 18r13

ş.+ın 22r15

şāğışınca Sayısı kadar, sayısınca

ş. 86r11

şāğışla- Saymak, addetmek, kabul etmek

ş.-dım 56v1

ş.-yam 16r3

saḥāvet (Ar.) Cömertlik, el açıklığı

s. 9v4

saḥī (Ar.) Cömert,eli açık

s.64v2

şāhib-i nūreyn (Ar.) Şerefli

ş. 7v9

şāhib-i seccāde (Ar.)Seccade sahibi

ş.+dür 24v4

şāhib-kerem (Ar.) Cömertlik sahibi

ş. 27r10

şahīḥ (Ar.) Gerçek, doğru

ş. 69v10

şahrā (Ar.) Çöl

ş. 28r6

ş.+da 44v9

ş.+sında 44v8

şā'ika (Ar.) Yıldırım

ş. 85r2

sā'il (Ar.) Dilenci

s. 12r15, 12v1

şā'im (Ar.) Oruç tutan,oruçlu

ş. 16v5

şakın- Sakınmak

22r2, 39r9, 40v15, 60v3, 63r11

sakīm (Ar.) Hasta,hastalıklı,yanlış

s. ol- Hasta olmak

s.-maz 23v1

sākin (Ar.) Sakin, durgun, sessiz

s.-êt- Durgunlaştırmak

s.-e 51r7

s. ol- Sessiz olmak

s.-iñiz 81v12

şakla- Saklamak

ş.-dı 59v13, 63r10

ş.-mağıl 62v7

ş.-r 33r12

ş.-sun 25v15, 26r1

ş.-yayın 63v2

şal- Salmak,bırakmak,vurmak; göndermek

6v4

ş.-a 39v14

ş.-dı 19r10, 31r7, 64r6

ş.-dılar 73r7, 82r11, 82r12

ş.-ibanı 82r1

ş.-ivériñ 83v7

ş.-lım 61r12

ş.-mayasın 55v3

ş.-maz 8v8

ş.-salar 84v10

şalât-ı tayyibât (Ar.) Arınmışların namazları

ş. 17v2

şalât-ı zâkiyât (Ar.) Temiz olanların namazları

ş. 17v2

şalavât (Ar.) Hz. Muhammed'e edilen dualar

ş. 16v12

ş.getür-Hz. Muhammed'e dua etmek

ş.-e 16v13

ş.-ür 72r5

ş.-ürler 20r4

şalın- Salına salına gitmek

ş.-a 15r4

sâlik (Ar.) Bir yola giren,bir yolda giden

s. 23r2, 23r8, 52r9, 79v8, 80r2

s.+lere 31r11

sâlik-i meczûb (Ar.) Önce cezbeyle kapılıp sonra bir mürşîdeli tutan,cezbeyle düştükten sonra sülûk gören kimse

s. 11r6

sâlik-i kâmil (Ar.) Olgunluğa erenin yolu

s. 47v12

şallaş-Sallamak

ş.-uban 50v8

sālūs (Far.) Riyakâr,iki yüzlü

s. 60v12, 87r12

s.+dan 87r8

şan- Düşünmek, tasavvur etmek;istemek,dilemek

ş 72r4

ş.-adıñ 64r7, 72v6, 73r4, 73r9, 83r11

ş.-asın 50r8

ş.-ma 11v2, 12v10,26v4, 38r9, 44v11, 46v6, 75v1

ş.-mağıl 2r8, 28v7, 31v9

ş.-mañ 85r1

ş.-mañız 42r13, 47r4

ş.-masun 25r3

ş.-mazam 46r12

ş.-ur 9v5, 9v7, 11r8, 56v8, 60r6, 87r1, 87r5

ş.-urđı 25v11

ş.-urdılar 81v3

ş.-ursın 60r3

saña Sen zamirinin yönelme eki almış şekli, sana

s. 2v6, 5r10, 6r13, 6v1, 6v10, 10v10, 11v13, 12r1, 12r15, 13r4, 13v3, 13v6, 14r11, 14v5, 16r4, 16v12,20v1, 20v5, 20v7, 21v1, 24v2, 24v14, 26r2, 26r9, 26v3, 26v9, 27r9, 28r9, 28v1, 28v8, 28v11, 31r4, 32r6, 33r15,33v3, 33v13, 34r4, 34r5, 35r1, 36v7, 37v11, 39r12, 40v1,41r8, 41v15, 42v2, 42v3, 42v12, 43r9, 45r14, 45r15, 45v6,45v13, 45v15, 46r10, 46v14, 49r14,50r4, 51r2,53r4, 53v3, 54r5, 54r10, 54r12,54v1, 54v2, 55r4, 56v2,57r13, 59r4, 61v8, 62r12, 64v4, 64v5, 65v3,66r4,70r6, 70v9,71r1, 72r6, 72r7, 73r2, 74v10, 75r12,77r2, 77r10,77v3,79v4, 84v8, 85v1, 85v6, 85v11, 85v12, 85v13, 86r8, 87v2

şankim Sanki

ş. 72r4

şandık(Ar.) Sandık krş bk. **şanduk**

ş. 61r12, 61v10, 62r1, 62r2, 62r4

şanduk(Ar.) Sandık krş bk. **şandık**

ş. 60r1

san şöhret

s.+iñ 60v9

şanki Sanki

ş. 8v15, 69v2, 69v3, 82v10

şan'at (Ar.) Sanat, hüner

ş. 7v10

ş.+dan 78v8

ş.+1 78v5, 78v6, 78v7

ş.+ıdır 49r13

ş. işle- Sanat yapmak

ş.-miş 58r7

şap- Sapmak, çıkmak

ş.-ar 68v10

şap Sap

ş.+1 17v4

ş.+ıdur 15r13

şar- Kucaklamak, çevrelemek, sarmak

ş.-dılar 37r8

ş.-miş 59v8

şarf (Ar.) Harcama

ş. ét- Harcamak

ş.-esin 15v2

ş.-er 10r4

şat- Satmak

ş.-an 62r9

ş.-ar 59r10, 62r10

ş.-dı 61v11, 66r11

ş.-dılar 66r12

ş.-duğın 59v10

ş.-ıcağ 59r10

ş.-madı 64r5

ş.-mağ 61r9, 66v11

ş.-mağ 9v15

ş.in al- Satın almak

ş.-alar 44v11

şavāb (Ar.) İyi davranış, hayırlı davranış

ş. 5v9, 16r7, 32v6, 33r6, 11r14, 14r12, 16r7, 32r15, 33v1, 33v15, 48v15, 53r6

ş. ol- Hayırlı olmak

ş.-a 48v15

ş.-ur 12v9

şav- Uzaklaştırmak

ş.-alım 82v6

ş.-arım 71r11

ş.-ivér 49r3

şavm (Ar.) Oruç

ş.+a 75v13, 76r3

ş.+ı tut- Oruç tutmak

ş.-duğı 5r5

şayd (Ar.) Av, avlama, avlanma

ş. ét- Avlamak

ş.-emedi 67r8

sayı Adet

s.+yla 12r14

şayrı Hasta krş bk. **şayru**

ş. 86r2

şayru Hasta krş bk. **şayrı**

ş. 76r5,76r7

ş.+ya76r5

sāz Saz bitkisi

s. 2r9

sāz (Far.) Saz,müzik aleti

s. ét- Çalgı çalmak

s.-eyin 32r4

sebak (Ar.) Ders

s. al- Ders almak

s. a. 57v5

s.-asın 69r7

s.ol- Ders olmak

s.-a 66r4

sebeb (Ar.) Sebep, neden

s. 11r15, 80v13

s.+den 15v6, 18v5, 45r11, 68r4

seb‘u‘l-meşān (Ar.) Yedi, fatiha anlamında yedi

s.+ıdır 51v7

seccāde (Ar.) Seccāde, üzerinde namaz kılınan kilim

s. 30r6, 30v7, 31v8, 39r4, 39r6, 39v14

s.+de 39v9, 39v12

s.+den 31r1

s.+niñ 30v4, 30v6,40r1

s.+sinde 20r10

s.+sini 39r14

s.+ye 23r3, 30r13, 32r7, 39r5, 39v3

s.+yi 26v5, 30r7, 32r5, 39r13

secde (Ar.) Secde

s. 51v9, 53v10,53v13, 56v4,56v5,56v7,56v8,56v10

se.+de 16v4

s.+ye 51v9

s. kı1- Secde etmek

s. kı. 53v10, 56v4, 56v7

s.-dı 17r7, 25v5

s.-asın 53v13

s.-mayan 51v9, 56v8

s.-mazam 56v10

s.êt- Secde etmek

s.-mezem 56v5

sehâb (Ar.) Bulut

s. 13r4

seher (Ar.) Tan vakti, sabah erken

s. 50r5

sekiz Sekiz

s. 14v13, 18v3

sekiz yüz seksen Sekizyüzseksen

s. 8v14

seksen Seksen

s. 81v5

selâm (Ar.) Selam; huzur, güven, selamet

s.+ı 16r15

s.+ın 37r12

s.+ına 14r12

s.+ını 16v1

s.êt- Selam söylemek

s.-di 14r11

s.-esin 16r14

s. kı1- Güvenli kılmak

s.-dı 49v12

s. ol- Güvenli olmak

s.-dı 15v7

s.vér- Selam vermek

s.-e 51r8

selāmet (Ar.) Selamet, eminlik, korku ve endişeden emin olma

s.ol- Güvenli olmak

s.-maya 84v1

selmān Hz. Muhammed'in ashabından Selman-ı Farisi krş. bk. **selmān-ı fārisī**

s.+a 35v1, 37r5

selmān-ı fārisī Hz. Muhammed'in ashabından Selman-ı Farisi krş. bk. **selmān**

s.+iñ 35r6

s.+ı 47v9

s.+dür 38r12, 40r12

selsebīl (Ar.) Cennette bir çeşmenin adı

s. 15r2

selvā (Ar.) İsrailoğullarının Tih sahrasında bulunduğu müddetçe "menn" ile Allah'ın ihsanı olan (bıldırcına benzer) bir kuş

s. 44v10

şemer (Ar.) Netice

ş. vér-Netice verdi

ş.-di 5v5

sem' inā ve atā' nā (Ar.+ T. + Ar.) İşittik ve itaat ettik

s. 20v15

sem' (Ar.) Kulak

s.+iñiz 79r3

s.+iñe eriş- Duymak

s.-medi 41v4, 78r12

sen Sen

s.66r1,66r5,34v5,42v13,43v14,45r7,45v15,49v9,53v11,54v1,55r2,55r13,55v4,55v7,56r3,56r6,56r13,56v9,56v13,57r9,60r8,64v4,65r8,65v13,12v14,13v3,24r3,26v3,26v7,27r10,27r11,27v8,28v5,28v10,31r14,34r1,34r5,34v3,35v9,36r6,36r15,40v15,42r14,42r15,42v5,42v8,42v9,42v10,44r1,45r6,45r12,45v2,45v3,45v8,45v11,45v14,46r3,46v3,47r5,47r6,47v10,47v12,47v15,49r2,49r8,52v12,53v9,54v2,55r3,56r6,57v5,57v6,58r2,59r7,59r9,60v1,62r13,62v1,65v4,68v2,69v10,70r7,70v8,70v9,77r10,77v3,87v7,8v12,9v13,10v5,13r10,15r9,16v11,16v13,19r2,19v6

,20v1,21r1,21r2,21r7,21r8,21v3,22r13,22r2,22r5,26v9,31r14,32r3,33r12,33r3,33r6,34v15, 34v6,35r1,36r5,38r11,39r8,39r9,41r5,45r15,45v12,46v2,47r14,48v12,48v14,4v2,4v8,50r4, 55v4,56r4,59r8,5r10,5v12,5v13,60r11,60r2,60r3,62r13,64v3,69r6,69r7,6r5,6v6,6v7,6v8, 70v11,71r7,71r8,71v13,73v2,73v5,73v7,74v1,74v11,74v12,74v5,74v7,75r1,75r11,76v11, 77r11,77r13,77r8,77v1,77v9,78v1,78v9,79r13,81r4,81r5,81r6,81r8,82v12,83v13,84r3,85v13, 85v6,86r7,86r8,87r2,87r13,87r6,87v12,36r2,11v7,26v14,29r9,2r11,31r12,31r4,33r3,35r3, 35v1,36r6,36v7, 41r6, 42r9, 43r9,51r2, 51v12, 53v7, 55v2, 63r5, 73v3, 8v1

s.+den 3v4, 4v11,6r12, 6r15, 8v3, 42r1,43r2, 49v8, 53r6,56r10, 69r5,86r1

s.+i 8v3,13v2, 13v3, 13v5, 15v14, 21v8, 23r5, 24r2, 25v15, 26r5, 27r10, 27r11, 28r10, 28r11,32v10, 32v11, 32v12, 33r4, 33v12, 34r6,42v11, 45r6, 45v2, 46v4, 50r3, 53v11,54v2, 56v2,56v8, 56v11, 58r1, 63r7, 63v2, 70v6, 74v2, 74v8, 77v1,78v9, 81r13, 83v1, 85v5, 86r1,86r5

s.+iñ 3v5, 3v6, 4r2, 17r1, 17v4, 18v11, 20v6, 24v1, 30v4, 33r6, 33v3, 34r4, 40r15, 42v8,43r1, 46v4, 48v15,49v2, 53r8, 53v1, 56r4, 56v1, 57r10, 57r12, 60r10, 61r13, 61v4, 69r6, 69v6, 70r3,70r4, 73v8, 74r5, 80v4

s.+de 2v11,10r9, 12r5

s.+deki 45v12

s.+iñ 6r4

s.+iñdir 30v7,74r5

s.+iñem 34v15, 7

s.+iñle 57r13

s.+lüdür 56v9

s.+sin 3v3, 3v11, 6v1, 6v2, 6r13, 27r10,42r15,54v11,56r9, 56v6, 64v2, 73v7, 74r4,76v13

şenā (Ar.) Övgü, övüş

ş. 73r14

sencileyin Senin gibi

s. 33r5

ser-gerdān (Far.) Başı dönen, şaşkın, sersem

s. 3v3, 45v9, 83r13

ser-ā-pā (Far.) Baştan başa, tamamen

s. 15r14

ser-bülend (Far.) Başı yüksek; yüce

s. 2r3, 3r9

serd (Far.) Soğuk,sert,çirkin

s. 2r6

ser-firāz (Far.) Benzerlerinden üstün olan

s. 2r4

ser-maḥfil (Far.+Ar.) Müezzin başının yardımcısı

s.+i 6v15

ser-tâ-ser (Far.) Baştan başa

s. 59v6

server (Far.) Baş,başkan

s.+i 8r8, 8r14, 9r8, 15r2, 16r13, 26r12, 30v6, 47r3

s.+idir 65v5

serv-i çemen (Far.)Naz ve edâ ile salına salına yürüyen sevgili

s. 9v6

setr (Ar.) Örtme,kapama,gizleme

s. 8v11

s.-edin- Örtünmek

s.-di 42r6

s.êt- Örtmek,gizlemek

s.-en 42v11

s.-erdi 58v11

s.-esin 42v8

s.-eyim 42r3

s. eyle- Örtmek,gizlemek

s.-dim 42v3

settâr (Ar.) Örten; Allah

s.+dur 42v1

settâr-şifat (Ar.) Allah'ın örten sıfatı

s. 19v6

settâru'l-uyüb (Ar.) Ayıpları örten, Allah

s. 42v7

sevdâ (Ar.) Sevgi, aşk

s. 28r10, 28v12, 48r13

s.+dır 28v11

sevdâ -yı to dâred(Ar.+Far.) Sevdaya sahip olmak, sevmek

s. 3r9

sev- Sevmek

s.-di 67r4

s.-dügi 33r12, 71r13

s.-dügiñ 33r12

s.-dügiñden 6v7

s.-e 71r12

s.-en 3v13, 78r6

s.-enden 71r8

s.-er 13r6

s.-erdiñ 33r2

s.-erim 71r11

s.-esin 8r3

s.-iñ 71r11

s.-me 12v15

s.-mekten 62r13

s.-mese 9r15

s.-meyeniñ 73r11

s.-mez 78r8

s.-mezin 63v12

s.-miş 67r10

s.-se 78r9

s.-sem 71r9

sevgilü Sevgili, değerli

s. 34r1

sevgü Sevgi,aşk

s.+sidür 11r14

s.+sin 11r12

s.+sini 78v3

sevünç Sevinç, mutluluk

s. 67v2

seyf (Ar.) Kılıç

s. 40r13

s.+i 40r12

s.+ini 26r7

s.+e vèr-Kılıçtan geçirmek

s.-diler 38r3

seyr (Ar.) Seyir,temaşa,gitme

s. 59v2, 86r1

s.+e 66r11

s.+e var- Seyir eylemek

s.-miş 66r11

s.+ini 80v1

s. èt- Seyretmek,gitmek

s.-erken 59v5

seyrān (Ar.) Gezinme

s. 59v4

s. èt- Gezinmek

s.-er 86v8

seyrek Pek sık olmayan, az aralıklı

s. 60r3

seyyāre (Ar.) Güneş'in etrafında dolaşan gezegen

s. 51v6

seyyīd (Ar.) İleri gelen, baş, başkan

s.+i 71v3

seyyīdü'l-ķavm (Ar.) Kavmin efendisi, reisi

s. 71v4

sez- Sezmek, hemen anlamak

s.-erem87r11

s.-meye 60v13

şı- Kırmak, parçalamak

s.-banı 72v10

ş.-dı 41v12, 55r9, 56v4

ş.-dım 56r11

ş.-dñ 56v5

ş.maya 52r3

ş.-ndı 72v1

ş.-r 73v1,73v2, 73v6

ş.-rlar72r8

ş.-rsız 72r8

ş.-ya 72r9, 72r10, 73v3

s.-yamıvuz 72r7

ş.-yandan 46r7

ş.-yıbanı 63r6

ş.-yup 46r6

şıdk (Ar.)Yürek temizliği, doğruluk

ş.+ıla 4v10, 6v13, 7r6

şıfat (Ar.) Sûret, şekil, hal

ş. 24v1, 31v11, 42v6

ş.+da 42v2

ş.+ıdır 1v2

ş.+ın 8v9

şığ- Bir arada bulunmak

ş.-dılar 27r1

şıgın- Sığınmak; himayesi altına girmek

ş.-asın 38v3

ş.-uban 53r9

şıhhat (Ar.) Sağlık, sağlık

ş. ér- Sağlığa kavuşmak

ş.-di 12v1, 76r7

ş.-miş 76v6

ş.-sün 75r10

ş. vèr- Sağlık vermek

ş.-di 76r5, 76r7

şıkça Sıkça, sık biçimde

ş. 61v7

şına- Anlamaya çalışmak, yoklamak

ş. 24v14

şırāt (Ar.) Sırat köprüsü

ş. 49r6

ş.+ı 32v9

şırāt-ı müstakīm (Ar.) Şeddin yedi adından biri

ş. 23v1

sırr (Ar.) Sır, esrar, gizli

s. 8r12

s.+ın 74r6, 85r7

s.+ından 8v12

s.+ın çaķ- Sırrını ifşa etmek

s.-maķ 10r3, 84r12

s.-an 85r7

sırr-ı hāķķ (Ar.) Allah'ın sırrı

s.+dur 13r1

s.+ı 2v4

sırr-ı ğayb (Ar.) Bilinmezliğin sırrı

s.+a 12v8

sihr (Ar.) Sihir, büyü

s. 41r11

sīmā (Ar.)Yüz, çehre

s.+sından 87r11

simāk- (Ar.) Balıklar

s. 63r7

sīne (Far.) Sine, göğüs

s.+ñi 2r11

sīret (Ar.) Kişinin içi, tabiatı, ahlakı

s.+e 24v13

s.+i 9v8

s.+in 24v10

sirişt-i ma' rifet (Far.+Ar.) Şeddin yedi adından biri

s. 23r14

sitiz (Far.) Kavga, çekişme

s. 16v9

siyādet (Ar.) Hz.Muhammed'in soyundan olma hali

s. 5r4

siz Siz zamiri

s. 18r13,27v4, 29v1, 29v14, 34r14, 45r8, 71r11, 71v8, 74r11, 78v8, 78v12, 81v11, 82r10, 83v3, 83v4, 83v6, 83v7, 83v9, 85r1,85v2,

s.+de 78v13

s.+den 78v10, 78v11

s.+e 67v1, 71r9, 78v12, 79r5, 79r6, 79r7

s.+i 36r11, 46r7, 65v1, 70v11, 72r10, 73v1, 73v2, 78v13, 79r4, 85v2

s.+iñ 79r1, 79r2

s.+iñle 83v2

şofra Sofra

ş. 58v4, 74r9

ş.+ı 51r1

ş.+sıdır 51r1

ş. yay- Sofra kurmak

77r8

ş.-a 59r1

ş.-dı 58v4, 77r8

ş.-mağ 58v4

ş. şal- Sofra kurmak

ş.-dı 64r6

şohbet (Ar.) Sohbet,görüşüp konuşma

ş. 9r14, 25v4, 36r11

ş.+i 68v7

ş.+in 13r3

ş.+iñ 9r13, 25v4

ş. èt- Sohbet etmek

ş.-di 6v14

şol Sol (yön, el, kol)

ş. 17v10, 30r9, 30r12, 38v6, 39v2, 40r2

şol- Rengi solmak, rengi atmak

ş.-ar 48r6

şoñ Son, ahir

ş. 8r13, 64v10

ş.+ı 4v5

ş.+ıdı 71v12

ş.+ına 25v3, 58v4

şoñra Sonra

ş. 14r1, 27r4, 41v12, 44v1,52v7,53r11, 56r2, 60v10, 64v8, 69v8, 71v13, 72r10, 73v6, 74r13, 74v2, 82v9, 83v9

şoñuc Netice,işin sonu

s.+ı 25v4, 26r1

şor-Sormak

ş. 52r7,64r10, 65r3

ş.-a 10v2, 44v3

ş.-alar 37v1, 44r10, 58v5

ş.-alım 81v13

ş.-an 44v2

ş.-ar 42r8, 60v6

ş.-aram 72r7

ş.-arım 41r8

ş.-arsañız 38v12

ş.-asın 38v10

ş.-dı 18r11, 72r9, 75r7

ş.-dılar 18r8, 20r12, 29r8, 55r10, 56v12, 63r9, 81r11, 82r13

ş.-duğım 10v4

ş.-ıla 32r14

ş.-iñ 34r8

ş.-madı 63v5

ş.-mağıl 24r13

ş.-maya 75r6

ş.-muş 80r6

ş.-salar 37v11, 38v9, 41v10, 47v12, 48r8

ş.-saña 2v6

ş.-ur 9v1

şoyla- Yüceltmek; aslını araştırmak

ş.-rız 47v13

ş.-layan 85r5

şoy Kök, kaynak

ş -unı şoyla- Soyunu yüceltmek

ş.-rız 47v13

sög- Sövmek

s.-eler 84v7

s.-esin 44r1

s.-se 22v8

söyle- Söylemek

11v14, 31v9, 31v15, 42v15, 45v8, 53v12, 62v10

s.-di 5r2, 14r9, 17r9, 17r11, 18r1, 20r13, 20v4, 20v15, 21v11, 24v9, 25v10, 26v8, 27r2, 37r12, 40v4, 43v13, 44r3, 44r4, 45r4, 46r1, 46r4, 47r5, 50r7, 52v1, 53r5, 54r2, 54r4, 54v6, 56r2, 58v7, 62r5, 68r5, 74r6

s.-dim 9v11, 32r5, 42v3, 51r12, 57r2, 74r8

s.-diñ 45v14, 73v5

s.-dir 73v9

s.-dügi 7v11

s.-gil 26v12, 31v7, 31v14, 45v6, 49r11, 49r12, 49r13, 62v3, 49r14, 49r15, 49v1, 49v3, 62v11, 64r13, 75r9, 77r4, 87r10

s.-me 19v5, 19v11, 28v10, 33r5, 53v11, 62r10, 83v10

s.-mediñ 84r2

s.-mek 52r8, 66r8

s.-meñ 65r10, 82r9

- s.-mesin 81v1
s.-meye 22v7
s.-mezem 53r10
s.-miş 55r8
s.-nen 5r9, 47v5
s.-nicek 36r12
s.-nse 36r12
s.-r 2r10, 53r6, 81v4, 81v5, 86v12
s.-rim 53v4
s.-rseñ 54r12
s.-se 54v1
s.-seler 80r8
s.-sem 8v5
s.-seydi 27v15
s.-sin 35r3
s.-sün 32v7, 41v14
s.-ye 9v12, 34r7, 51r8, 62v8, 65v12, 79r1, 85v4
s.-yelim 65v8, 66r7, 66r9
s.-yem 14r15
s.-yen 36r13, 47r2, 85r3, 85r5
s.-yene 50v10
s.-yenler 22r7, 35r3
s.-yesin 16r14, 55v2
s.-yesiz 37v8, 64r10
s.-yeyin 27r4, 36r11
s.-yicek 51r6, 54r4
s.-yüp 51r10
söyleş- Karşılıklı söyleşmek
s.-gil 1v15
s.-meye 10r15
s.-ür 70v7
söz Söz
s. 9v12, 25r3, 27v15, 29r14, 32r4, 36r12, 36r15, 36v3, 49v10, 51r12, 53r5, 53v12, 54v5, 59r2, 62v4, 63v13, 64r10, 65v1, 67v6, 69v11, 80r8, 85v4
s.+de 31v13
s.+den 62v1, 85v2

s.+dür 69v10

s.+e 3r5, 4v8, 7v15, 11v8, 18v9, 20r8, 27v6, 51v12, 67v10, 80v13

s.+i 18r1, 18r12, 20v4, 22r7, 23v15, 24v9, 26v3, 26v4, 26v9, 29r11, 36r11, 36r13, 36v1, 48v14, 49r8, 51r6, 59r8, 65r11, 65r13, 66r3, 65v1, 66v10, 67v9, 69v6, 70v10, 70v11, 79v10, 80r9, 81r12, 81v13, 82r9, 82v8, 85v2

s.+idir 29r11

s.+idür 38r9, 69v11

s.+im 26r4

s.+imden 74v1, 75r4

s.+imize 82r7

s.+iñ 26v4, 29r9, 31v15, 33r14, 36r13, 44r2, 62v3, 62v6, 63r3, 73v4, 79v13

s.+in 13v13, 61r7, 76v8, 81r9, 81v3, 81v6

s.+inden 14r13

s.+iñdir 49r15

s.+ine 22v5, 50r11, 55r9, 65r11, 69v5, 70v2, 80r10, 83r6

s.+iñe 31v14, 49r12, 62v10

s.+ini 7v2, 22v7, 10r5, 60r6, 62v6, 79v13, 80v12, 81r9, 81r10, 86v12,

s.+iñi 62v5, 67v4

s.+ler 18r1

s.+leri 7v11, 9r12, 9v1, 56r12, 67r3

s.+leridir 6r2

s.+ümüz 43r1

s.+üne 10r5

s.+üñe 62v11

s.+üni 50r6

s.+üñi 42v15, 45v9

s.+üñiz 79r2, 82r9

s.+e gir- Söze başlamak

s.-sem 53r11

s. kes- Laf, söz etmeyi bırakmak

s.-esiz 67v6

s.+i kes- Laf, söz etmeyi bırakmak

65r8

s.+i geçil- Sözü edilip bitirmek

s.-di 31v8

s.+i tut- Söze uymak

s.-a 66r3

şu Su

ş. 15v11, 17r1317v1, 20v8, 43v4, 45r1,70v6

ş.+sız 44v15

ş.+ya 43v3,70r2

ş.+yı 4v9, 5r1, 17r15, 44v13, 44v14, 62r6

ş.+yına 31v5

ş.+ymca git- Gittiği yolda gitmek

ş.-esin 77v9

ş. dökün-Yıkanmak

ş.-üp 43v4

su'âl (Ar.) Soru, sual

s.êt- Soru sormak

s.-en 84r10

s.-erse 48v11

s.-se 48v15,49r1

s.-seler 48r12

s. ol- Soru sormak

s.-sa 10v1, 48v9

s.+im 72r6

s.+iñ 82v12

şubḥ (Ar.) Sabah,sabah vakti

ş. 62v10

ş.+a 7v4, 10r1

şubḥ-ı sâdıḳ (Ar.) Tan yerinin ağarması

ş. 7r2

şuç Suç

ş.+ı 44r11, 44v2, 44v3, 56v11, 57v5, 63r12, 77r11

ş.+ımı 42v5

ş.+ın 34r14

ş.+iñi bağışla- Suçunu affetmek

ş.-dı 22r1

ş.-dım 34r14, 56v1

ş.+ına 44v5

ş.+iñi 56v1

s.+ını 62r6

şūfi (Ar.)Tasavvuf ehli

ş.+ler 36r14

sūk-ı tüccār (Ar.) Tüccarların çarşısı

s. 59v7

s.+ı 59v8

sultān (Ar.) Hükümdar,padişah,sultan

s. 1v8, 74v6, 74v7, 74v8

s.-ı 1v8, 42v11

s. eyle- Sultan yapmak

s.-r 1v8

s.-ye 74v8

s.ol- Sultan olmak

s.-asın 74v7

şun- Sunmak, vermek

ş.-ar 72v7

ş.-sa 87v10

şūret (Ar.) Görünüş, dış görünüş, biçim

ş.+e 17r3, 24v10, 24v13

ş.+i 9v8

ş.+iñ 12v13, 41v9, 61r6

ş.+in 24v10

ş.+inden 9v8, 11r7

s.+indir 12v8

şūret-perest (Ar.+Far.) Görünüşe şekle önem veren,şekilci

ş.+dir 11r7

şūret-i zāhir (Ar.)Görünen şekli

ş. 27v7

şuşa- Susamak

ş.-dık 44v12

ş.-yıcağ 44v12

sübül (Ar.) Yollar

s. 18v15

sücūd (Ar.) Secde etme

s. ol- Secde etmek

s.-dı 6r7

süd Süt

s.+i 58r9, 58r11

sükker (Far.) Şeker

s. aşla- Şeker katmak

s.-dım 8v15

sülük (Ar.) Bir yola girme, bir yol tutma

s.êt-Tarîkata girmek,intisap etmek

s.-mez 79v9

s. eyle- Tarîkata girmek,intisap etmek

s.-r 86v7

s. ilet- Tarîkata iletmek

s.-e 85v11

şülüş (Ar.) Üçte bir

44r14, 44v1

ş.-üñ 44v1

sündüs (Ar.) Dokumasında altın ve gümüş teller bulunan parlak renkli ve değerli bir ipekli kumaş çeşidi

s. 19r10

sünnet (Ar.) Hz. Muhammed'in müslümanlarca uyulması gereken sözleriyle örnek iş ve davranışlarının tamamı

s. 5v7, 32v3, 32v5, 58v4, 60v6

s.+dir 10v5

s.+idür 21v9

s.+iñi 5v6

sünnî (Ar.) İslamın Sünni mezhebi

s.+ler 72v11, 73r6, 73r12, 73r14

sür- Gitmek, ilerlemek, yürütmek; dokundurmak, temas etmek; göndermek, yollamak, uzaklaştırmak, kovmak

22v15, 57v10

s.-di 83r6

s.-diler 20r7

s.-e 83r7

s.-eler 32v12

s.-er 9v9

s.-i 33v4

s.-iñ 34r15

s.-mek 71v10

s.-üp 87v2

s.-sem 66v9

s.-üyiver 53v9

süst (Ar.) Gevşek, tembel

s. 24r15

sütire (Ar.) Perde, örtü

s. 15r12

sütürre (Far.) Ustura

s. 17v6

Ş

şād (Far.) Sevinçli, neşeli krş. bk. **şāz**

ş. 14v14

ş.ol-Sevinmek,mutlu olmak

ş.-avuz 49r9

ş.-dı 14r10, 25r7

ş.-up 37r14, 73r6, 76v8

ş.-uban 62v9,68r8, 73r2, 73r8

ş.-ınıñ 75r5

şādılık(ğ) (Far.+T.) Sevinç,mutluluk

ş.+la 73r12

şāh (Far.) Hükümdar,sultan,önder

ş. 37r6, 37r13, 58r8, 65r10

ş.+ı 8r8

şāhid (Ar.) Tanık olmak; sevgili, dost

ş.+e 45r10

ş.+im 17v8

ş.+iñem 45r10

ş.eyle- Tanık göstermek

45v3

ş. ol- Sevgili olmak

ş.-an 45r14

ş.-asın 45r13

ş.-sañ 45r15

şāhid-i şevk (Ar.) Sevgilinin şevki

ş. 12v12

şakî (Ar.) Haydut,yol kesen

ş. ol- Yol kesmek

ş.-dı 50v11

ş.-ma 11v1

ş.-ur 78r9

şakık (Ar.) Yarma,ayırma

ş. ét- İkiye ayırma

ş.-di 5r2

ş.-irir 1v10

şalvâr (Far. şelvâr)Şalvar, Pantolon

ş. 64v8

şâm (Far.) Akşam

ş. 62v10

şân (Ar.) Şan, şöret, ün; Azamet, büyüklük

ş. 37r12

ş.+ına 1v3

şarâb (Ar.) Şarap

ş. 87v12

şark (Ar.) Doğu

ş. 8r14, 25r8

şart (Ar.) Şart,yemin

ş. 24r3

ş.+ı 23v3

ş.+ını 39r1

şart-ı 'ahd (Ar.) Ahdin koşulu

ş.+i 29v10

şart-ı tarîk (Ar.) Tarikatin kuralı

ş. 44v4

şaşır- Şaşırmak

ş.-ma 45v2, 45v3, 49r6

şaş- Şaşıрма

ş.-yup 45v4

şavk (Ar.) Işık, alev, şavk

ş.+ıñla 3v6

şāyed (Far.) Eğer, ola ki, belki

ş. 32v15

şāz Sevinçli, neşeli krş. bk. **şād**

ş. 65v11

şecā' at (Ar.) Yiğitlik, yüreklilik, cesaret

ş.+dır 9v4

şecer (Ar.) Ağaç

ş. 5v5, 80v11

ş.+den 80v9

şedd (Ar.) Fütüvvet'e girişi temsil eden ensiz, uzunca bir bez parçası

ş. 10v9, 15v4, 23r11, 23r14, 24r4, 24v12, 31v8, 32r5, 35v7, 36v8,36v10, 38r4, 38r11, 40r13, 47r15, 48r7

ş.+den 47v3

ş.+di 26v6, 31r6, 35r7, 38r8, 39v14, 40r3, 40r11, 40r14, 47v6, 47v9, 64v7, 65r13

ş.+iñ 23r11, 23v3, 38v8, 38v10, 39r7, 40r3, 42r11, 47r14, 47v11

ş.+idir 47r15

ş.+dür 35r7

şedd-i 'alī (Ar.) Ali Şeddi

ş. 47v7

şedd-i tekmīl (Ar.) Şed bağlamayı tamamlama

ş. 38v1

şedd-i ahī (Ar.) Ahi'nin şeddi

ş. 39v12

şedd-i fevķānī (Ar.) Şed bağlama şekillerinden biri

ş. 38v2

şedd-i ibrahīm halīl (Ar.) Hz. İbrahim şeddi

ş. 64v11

şedd-i lām (Ar.) Lam şeklinde bağlanan şed

ş.+dur 38r7

şedd-i med (Ar.) Med şeklinde bağlanan şed

ş.+dür 38r5

şedd-i mükemmel (Ar.) Kusursuz bağlanan şed

ş. 47v5

şedd-i naķīb (Ar.)Şed bağlayan usta

ş. 39v15

şedd-i rāsī (Ar.) Hz. Cebrail'in beline bağladığı şeddin adı

ş. 42r7

şedd-i selmānī (Ar.) Selman-ı Farisi Şeddi

ş. 38r4, 38r5

şedd-i tahtānī (Ar.) Şed bağlama şekillerinden biri

ş. 35r9

şefā' at (Ar.) Şefaaf

ş.+ler 32v14

ş. bul- Şefaaf bulmak

ş.-asız 29v15

ş. ét- Şefaaf etmek

ş.-di 32v7

ş.-e 57r11, 58r2

ş. kıl- Şefaaf etmek

ş.-ur 5v15

şefi'c (Ar.) Şefaaf eden

ş.ét- Şefaaf etmek

5v13

ş.ol- Şefaaf etmek

ş.-a 16r9

şefkat (Ar.) Şevkat, acıma, merhamet

ş. 29v14

şefkati'l-halku'llāh (Ar.) Allah'ın yarattıklarına merhamet

ş. 29v13

şehādet (Ar.) Bir şeyin doğruluğuna inanma

ş. ét- Bir şeyin gerçekliğini, doğruluğunu tastik etmek

ş.-di 45r5

ş.-esin 45r12

ş.-digi 45r9

şehr (Far.) Şehir

ş. 9r10, 9r12, 60r9,73r3, 73r7, 73r11

ş.+e 8v1, 37v2, 43v6, 59v5, 73r13

ş.+i 8r1, 37r5

ş.+im 8v1

ş.+iñ 26v10, 59v6

şehvet (Ar.) Aşırı istek

ş. 70v1

şehvet-peres (Ar. şehvet-perest) Aşırı istekli

ş. 13r5

şek (Ar.Şekk) Şüphe, şek

ş. 2v5, 21r7, 26r4

ş.+siz 77r6, 78v2

ş.+süzün 1v15

ş.eyle- Şüphelenmek

ş.-me 16v11

şeker (Far.) Şeker, tatlı krş. bk. **şekker**

ş. 13r6

şeker-şiken (Far.) Şeker yiyen

ş. 49r13

şekker (Far.)Şeker,tatlı krş. bk. **şeker**

ş. 32r4, 1v11

şek(i)l (Ar.) Şekil,biçim,suret

ş.+i 30v5

şekl-i elif (Ar.) Elif şeklinde (bağlanan şedd)

ş.+den 39v15

şem^ç (Ar.) Mum

ş.+ini 7r15

ş.+iñiz 79r3

şems (Ar.) Güneş

ş.+e 13r4

şems-i sa^çâdet (Ar.) Saadet güneşi

ş. 5v15

şer^ç (Ar.) Şeriat, islam şeriatı

ş. 7v2, 7v6

şer^ç rî (Ar.) Şeriate uygun hüküm

ş. 20v14, 63r4, 82r4, 82v5

ş.+ñe 5v7

şerâ^ç’it (Ar.) Şartlar, koşullar

ş. 19v14, 23r5

şerî^ç at (Ar.) Allah’ın emri; Ayet, hadis ve icmâ-i ümmet esaslarına dayanan din kâideleri

ş. 83v12

şeref (Ar.) Büyüklük, ululuk

ş. 1v12, 84v12

şerh (Ar.) Açma, açıklama

ş. ét- Açıklamak

ş.-elim 66r6

ş. eyle- Açıklamak

ş.-di 20r13, 43v13

ş.-dik 77v8

ş.-dim 32r5

ş.-gil 31v7,49v1, 64r13

ş.-mek 66r8

ş.-mezem 53r10

ş.-sem 8v5

şerh-i derd-i iştiyāk (Ar.+ Far.+ Ar.) Özlem derdinin açıklanması

ş. 2r10

şerr (şer) (Ar.)Kötülük, fenalık

ş.+i 32r14, 32v1, 40v13, 40v15

ş.+ine 49v9

şeş-cihāt (Far.+Ar.) Bütün yönler

ş. 86v10

şeş-cehet (cihet) (Far.+ Ar.) Her taraf, dünya

ş. 24r7, 31v11

şevk (Ar.) İstek, arzu

ş. 12v12, 61r3

şey (Ar.) Şey, nesne

ş.+le 77r7

şeydā (Far.) Aşktan aklını kaybetmiş, Çılgın, divâne, şaşkın

ş. 45v8

şey'en li'llāh (Ar.) “Allah için bir şey” anlamındaki istek sözü

ş. 12r13, 75v8

şeyh (Ar.) Bir tekke veya zaviyede reislik eden ve müritleri bulunan kimse

ş. 10v12,21v4, 21v15, 22r1, 25r3, 25r13, 25r7, 25v2, 25v10, 26r3, 26r7, 37v7, 44r12, 44r13, 52r1, 52r4, 52r7, 52r10, 52r12, 52r13, 52v7, 52v9, 52v12, 53r4, 54r3, 54v12, 55r2, 59v2, 59v10, 59v11,61v12, 62r5,70v6,71r4, 74r13, 74v2, 77v6, 77v7, 78r1, 81r2, 81r3, 81r9, 81v12, 82r2, 83v10, 80r4, 80r6, 80r11, 86v1

ş.+dir 86v4

ş.+e 9v1, 10v13, 21v5, 26r5, 62r7, 81v10, 83v13, 86v7

ş.+i 26r4, 26r8, 39r15, 40r1,52v11, 53r3, 53r4, 62r3,71r8, 80r4, 80r12, 86v1

ş.+im 87r5

ş.+iñ 25r14, 37v9, 47v9, 70v2, 85r13

ş.+ine 80r6, 81r1, 81r8,

ş.+ini 40r4

ş.+iniñ 39r14

şeyh-len- (Ar.+ T.) Şeyh olmak, şeyh gibi davranmak

ş.-ür 87r5

şeyh-i ‘ālim (Ar.) Bilgin Şeyh

ş. 39r4

şeyh-i ‘azîz (Ar.)Yüce Şeyh

ş. 61v13

şeyh-i ictihad (Ar.) Cihat Şeyhi

ş. 80r12

şeyh-i kāmîl (Ar.) Olgun Şeyh

ş. 86r13, 86v5, 86v6

ş.+dir 86r5

şeyh-i sâde (Ar.) Seyyidlerin Şeyhi

s.+niñ 40r1

şeyhlik(ğ) (Ar.+ T.) Şeyhlik

ş.+ı 39r5

şeyhâne (Ar.+ Far.) Şeyh olana yakışacak şekilde, şeyh gibi; Yaşlıca, yaşlı gibi

ş.+dür 9v1

şeytân (Ar.) Şeytan

ş. 25v9, 25v11, 35r13, 48r5, 53r3, 55r9, 68v1

ş.+a 21v4

ş.+dan 48r5

ş.+ı 61r3

şibli Hallac- Mansur’un dostu olan İmam-ı Şibli

ş.+niñ 81r9

ş.+yi 81r2

şiddet (Ar.) Sıkıntı, zorluk, meşakkat

ş.+in 3v14

şifâ (Ar.) Derman, ilaç, deva

ş. 4r4, 16v3

şimden gèrü Bundan sonra

ş. 51v1, 56r8

şimdi Şimdi krş. bk. **imdi**

ş. 9r15,25r11, 31r2, 33r15, 37r15, 38r4, 47v11, 50r8, 52r11, 53r5, 53r10, 60r9, 64r11, 65r1, 68r9, 70v9, 70v11, 71r1, 82v3, 87r11

ş.+ki 35v7

şir (Far.) Cesur, yiğit, kahraman; Aslan

ş. 21r6

şir-veş (Far.) Aslan gibi (Hz. Ali gibi)

ş. 77r2

şirk (Ar.) Müşriklik, Allah'a eş koşma

ş.+den 45r12

şit Şit Peygamber

ş.+e 58v5, 58v7, 58v10

şol Şu (Sıfat)

ş. 1v9, 5v5, 6v10, 10r8, 15v5, 17v4

şol Şu (Zamir)

ş. 44r15

şol ki Budur ki

ş. 61r2, 61r3

şöhret (Ar.) Şöhret, Meşhurluk, ün, nam

ş.+i 51r3

şöyle Şöyle

ş. 8v7, 18r3, 23r14, 40r14

şu Şu (Zamir)

ş.+nda 61r12

ş.+nı 60r4

şu 'le (Ar.) Ateş alevi, alev

ş. 15v12

ş.+den 18r3

ş.+si 16v11

ş.+sinden 16v10, 18r2

şu'le-i berk (Ar.) Şiddetli, şimşek, güçlü ateş

ş.+den 17v5

ş.+dür 15r14

şumār: (Far.) Sayı, adet

ş. 1v4

şūrīde-dil (Far.) Aşık gönül

ş. 31v12

şük(ü)r (Ar.) Minnettarlık,şükran;Allah'a duyulan memnuniyet

ş. 71r1

ş.+in 12r9, 12r10

ş.ét- Şükretmek

ş.-er 20r10

ş.-üben 17r6

ş.eyle- Şükretmek

ş.-di 17r7

ş.-yesin 46r11

ş. ol- Şükretmek

ş.-a 12r15

ş.-sun 46r10

şükkrāne (Ar.) Teşekkür alameti, iyilik bilme nişanesi

ş. 36v13

şükr-i vuzū (Ar.) Abdestin şükürü

ş. 39v4

şüphe (Ar.) Şüphe

ş. 18r12

ş. eyle- Şüphelenmek

ş.-me 16v11

ş.+mi 61v13

ş.+ñ 23r5, 30v4

ş.+si 10v2

ş.+ye 65v1

T, Ṭ

tā (Far.) Ta ki, kadar, değin

t. 20r15, 21r2, 22r8, 46v14, 51v12, 64v9, 82r10

ta' accüb (Ar.) Şaşma, hayret etme

t.-ét- Şaşırmak

t.-diler 27r13, 29r3

ta' ām (Ar.) Yemek, rızık

ṭ. 76v1

ṭ.+ı 64r12, 64v4, 76v3

ṭa' at (Ar.) Taat, ibadet

ṭ.+den 12v9

ṭ.+e 62r8

ṭ.+iñ 11v13

ta' ab (Ar.) Sıkıntı, zahmet, meşakkat

t. çek- Sıkıntı çekmek

t.-di 40v11

t.-me 40v3

ṭab' (Ar.) Huy, mizaç, karakter, yaradılış

ṭ.+iña 12r6

ṭabak (Ar.) Tabak

ṭ. 15r6, 17v3

ṭ.+da 16v14

ṭ.+lar 15r7, 18v1

ṭabīb (Ar.) Hekim, doktor

ṭ. 3r6, 14v5, 16v3, 20v12, 32r10, 47v6, 82v3

tāc (Ar.) Taç

t. 5r8, 11r9, 15r12, 15v9, 18v10, 18v11, 18v12, 18v13, 18v14, 19r1, 19r2, 19r3, 19r12, 20r13, 21v1, 21v3, 41v13, 60v2

t.+ı 14v3, 15v3, 60v4

t.+iñ 18v11

t.+um 18v11

t. gey- Taç takmak

t.-di 18v12, 18v13

t.-diñ 19r2

t.-mek 18v14

t. ur- Taç giydirmek, takmak

t.-asın 15v9

tafşīl (Ar.) Bir şeyi bütün ayrıntıları ile açıklama

t.ét- Açıklamak

t.-eyim 50r13, 79v10

t.-eyin 51v2

t.eyle- Açıklamak

t.-dim 74r8

tağ Dağ

t. 28r6, 85r2

t.+a 85r2

t.+da 28v2, 80v9

t.+ın 25v9

tağıl- Dağılmak

t.-mışıldı 72v11

tağla- Dağlamak, yakmak

t.-mağ 33v11

t.-ya 24r1

tağ- Takmak krş. bk. **tağ-**

t.-a 18v11

tāhir (Ar.) Temiz, pak, arı

t. 21r3, 43r11

t.+miş 43v10

taḥiyyet (Ar.) Selam verme, “Allah uzun ömürler versin” demek

t. 16v12

taḥkīk (Ar.) Bir şeyin ne olduğunu araştırma, soruşturma; Hakk’a ermek

t. 7r3, 24v3

t.+le 6v13

taḥmīd (Ar.)Hamdetme, elhamdülillah deme, şükretme

t. ét- Şükretmek

t.-er 20r11

taḥsīn (Ar.) Güzel bulup taktir etme, övme

t. ét- Beğenmek, taktir etmek

t.-e 62v6

taḥt (Far.) Hükümdarlık koltuğu

t. 25r14, 25v1

t.+ını 25r13, 62r7

t.+dan yıķ- Hükümdarlığa son vermek, tahttan indirmek

t.-ar 7v1

taḥtānī (Ar.) Aşağıda olan, aşağıda bulunan

t. 38r12, 38r13, 40r12

taḥta (Far. taḥte)Tahta

t.+ya 61v8

taḥt-e'l-kıbāb (Ar.)Kubbelerin altı

t. 5v9, 13r1

taht-e'l-şecer (Ar.) Ağacın altı

t. 5v5, 47r8

taht-ı firdevsî (Far.+Ar.) Cennetin tahtı

t. 15r3

taht-ı fevķ (Far.+ Ar.) En yüce taht

t. 12v12

tahūr (Ar.) Çok temiz,pak

ķ. 15v11, 20v8

ķ.+la 20v6

taķ-Takmak krş. bk. **taķ-**

ķ. 44r6

ķ.-dı 44r7

ķ.-mış 61v9

taķdīm (Ar.) Öncelik tanıma, önce alma

t. eyle- Önde görmek

t.-diñ 73v5, 73v7

taķdır (Ar.) Allah'ın uygun görmesi

t.+imiz 56r3

taķ-ı ebrū (Far.) Kemer biçimndeki kař, kavisli kař

ķ.+sın 9v7

taķlīd (Ar.) Belli birine veya bir Şeye benzemeye veya benzetmeye çalışma

t. 24v3, 24v6

taķsīm (Ar.) Bölüştürme, pay etme

t.ét- Bölüřtürmek

t.-di 20v12

taķvā (Ar.) Dünyadan el etek çekip bir yere kapanma ve ibâdetle meşgul olma

t. 7v12, 70v1, 80r7

t.+y1 70v1

taķeb (Ar.) Talep,istek,arzu

ķ. ét- İstemek

ķ.-diler 9v10

ķ.-en 12v15

ķ. eyle- İstemek

ķ.-r 80v13

ṭ.-ye 11r15

ṭ. kıl- İstemek

32v15

ṭ.-dı 40v9

ṭālib (Ar.) İsteyen, talep eden, istekli olan

ṭ. 9v9,13v12, 31r12, 78r1,80r3, 80r4,86r12

ṭ.+iñ 21v10

ṭ.+iniñ 86v1

ṭālib-i ḥakk (Ar.) Allah'ı isteyen

ṭ. 13r5

ta' līm (Ar.) Öğretme

t. ét- Öğretmek

53v2

t. eyle- Öğretmek

t.-di 50r7, 54r2

tamām (Ar.) Tamam, bütün, eksiksiz

t. 16v6, 36v9, 36v10, 37r11, 43v4, 44r13, 46r9, 67v1, 71v11, 76v1, 80v1

t. kıl-Bitirmek, tamamlamak

t.-dı 43v4, 80v1

t.ol- Tamamlamak

t.-dı 29v10, 31r10, 46r9, 77v11

t.-dıysa 55r1

t.-ur 22v10

ṭamar Damar

ṭ. 8r10

ṭ.+ı 28v14

ṭamu (Sogd.) Cehennem

ṭ. 34r4

ṭ.+da 21v4

ṭ.+dağı 34r6

ṭ.+ya 33r4, 57r13

ṭ.+ya at- Cehenneme atmak

ṭ.-arlar33r4

ṭ.-ya koy- Cehenneme atmak

ṭ.-am 79r7

ṭ.-ya34r3

ta'n (Ar.) Sövmeye, yerme, ayıplama

ṭ. èt- Ayıplamak

ṭ.-diler 67r10

ṭ. eyle- Ayıplamak

ṭ.-enler 67v5

ṭ.-enleri 67r12

ṭ.-enleriñ 43v9

ṭ.-er 15r10, 67v11

ṭanıṣ- Danışmak, sormak, istişare etmek

ṭ.-dı 83r1

ṭ.-ip 82v4

ṭañ Garip, tuhaf, acayip

ṭ. 4v5

ṭ.-a ḳal- Şaşırmak

ṭ.-dı 19r13, 65r12

ṭ.-dım 28v1

ṭ.-ur 26r2, 50r9

ṭan- Danışmak, istişare etmek

ṭ.-masun 25r3

ṭanıḳ Tanık, şahit

ṭ. 58v5

ṭanıḳlık Şahitlik

ṭ. vèr-Şahitlik etmek

ṭ.-em 43v15

ṭ.-ene 45v1

ṭ.-evüz 45v4

ṭañla- Hayrette kalmak, hayran olmak

ṭ.-dı 64r8

ṭ.-ğil 69v11

ṭ.-ma 71v13

ṭañrı Allah, ilahi yaratıcı

t. 13r9, 18r7, 18v13,25v15, 25v11, 26r4,37v13, 39r7,46v1, 46v4, 46v11, 47r1, 50r10, 50v12, 53v5, 55v3, 58v5, 58v7, 63v7, 63v8, 63v12, 65v13, 71r2, 71r12, 71r13, 71v2, 74v2, 74v10, 76r5

t.+dan 42r1, 72r12

t.+ım 25r1

t.+niñ 17r7, 20r10, 22r6, 23v11, 30v7, 45r7, 55r9, 59r6, 79v1, 80v7

t.+sı 25v1, 25v8, 25v12, 25v10

t.+sın 25r13, 25r15

t.+sını 25r12, 25v5

t.+ya 25r11, 49v12, 56v3, 57v3, 71v2, 79v2

t.+yam 26r2

t.+yı 25r5

tañrılık İlahlık, İlah gibi olma durumu

t. 62v13

tanub u tanub Hayrette kalma, şaşırma, şaşma

t. 9r3

tap- Tapmak, ibadet etmek

t.-an 60v4

t.-mağ 9v15

tapış- Emanet etmek, teslim etmek

74v11

tapla- Tapmak

t.-dı 25v5

tapu Huzur, ön, kat; hazret; hizmet, kulluk

t.+da 18v2, 22v4

t.+dan 4v6

t eyle- İtâat etmek, hizmet etmek

t.-ye 24r2

t. kıl-Hizmet etmek

t.-dı 25v6

tar Dar

t. 44v15

t. ol- Dar olmak, huzursuz olmak

t.-maya 22v8

tarab (Ar.) Sevinç, şenlik

t. 9r3

taraf (Ar.) Taraf, cihet, yön

t. 84v12

t.+dan 17v10, 22r8, 40r11, 42v15, 68r12, 72v12

tarik (Ar.) Yol; usul, yöntem

t. 21r1, 31v1, 34v11, 35v8, 35r9, 37v6, 40r15, 47r6, 65v3

ṭ.+de 36v9

ṭ.+i 2v14, 23r12, 24v3, 26r6, 33v9, 65v4, 81r4

ṭ.+iñ 22r8,35r12, 39r11, 40r2

ṭ. bildir- Yol göstermek

ṭ.-di 65v3

ṭ.+e git- Yola gitmek

ṭ.-diler 38r8

tārik-i dūnyā (Ar.) Dünya yolu

t. 11r8

tārīkat (Ar.) Yol, müridi şeriaten hakikate götüren yol

t. 52r6

ṭart- Çekmek, taşımak

ṭ.-alar 32v5

tār-u-mār (Far.) Dağınık, perişan

t. 62r7

ṭaşadduk (Ar.) Sadaka olarak verme, verilme

ṭ. 54v6

ṭas (Ar.)Tas

ṭ.+ı 25v1

ṭaşma (Moğ.) Tasma

ṭ. 28r13

ṭaşnif (Ar.) Sınıflandırma, ayırma

t. 10v12

ṭaş Taş

ṭ. 5r13, 28r6,43v3, 43v6, 43v13, 44r5, 44v6, 44v7,44r8, 53v4, 81v9

ṭ.+a 43v11,44r3, 53v9

ṭ.+dan 1v7, 44v14, 84r2, 84r5

ṭaş- Dolmak, taşmak

ṭ.-dı 66v4

ṭ.-ı 9r10, 43v14, 43v7, 44v13, 45r2, 45r4, 45r9, 45r10,

ṭ.-iñ 45r2

ṭ.-ımı 83v12

ṭ.-iñuzı 83v9

ṭaşla- Taşlamak, kötü söz söylemek

ṭ.-yalım 13v11

taşra Dışarı

t.63v7

tatluTatlı, güzel

t. 36r12, 61r7, 66v1

tavāf (Ar.) Kâbe'nin etrafını dolaşma

t. 46v1

t.kıl-Tavaf etmek

11v2

t.-sunlar 46r12

t.eyle- Tavaf etmek

46v6, 51v8

tavar Çiftlik hayvanı, davar

t. 67r5

tavk (Ar.) Gerdanlık

t. 61r3

tayağ (tayak) Dayanılacak şey, meskenet

t.+ım 49r6

ta' yîn (Ar.) Belli etme, belirli duruma getirme

t. ét- Belirlemek

t.-diler 20r5

tayyîb (Ar.) İyi, güzel, hoş

t. 21r3, 43r11

tazi (Far.) Saf kan Arap atı

t. 61r4

tāzi (Far.) Arap atı

t.+lar 72r3, 72r4

ta' zîm (Ar.) Hürmet etme, saygı gösterme

t.+le 37r10

ta' zîm-i li-emri'llāh (Ar.) Allah'ın emri için ululamak

t. 29v12, 29v13

te' ālā (Ar.) İlahi yaratıcı için söylenen "Şanı yüce olsun" deme

t. 14v10, 31r13, 34r7, 34v2, 42r13, 45r4, 49v8, 53r6, 53r7, 54r4, 57r6, 58r9, 58r9, 64v5, 65v12, 66r2, 69r4, 69r12, 71r8, 76r7, 78v10

tebāh (Ar.) Harap mahvolma; yıkılmış, yıkıntı

t. ét- Harap etmek, yıkmak

t.-di 4v1

t. ol- Harap olmak

t.-dı 57v4

t.-dık 6v4

t.-uram 43r3

tebārek (Ar.) “Maşallah, aferin, Allah mübarek etsin” anlamında söylenen söz

t. 19r13

teberrā (Ar.) Ehlibeyit’e kötülük ve haksızlık edenleri sevmeme, düşman bilme

t.+sı23r7

teberrük (Ar.) Mübarek sayma, uğur sayma

t. 18r15

tecdid (Ar.) Yenileme, tazeleme

tecdid-i vuzū⁹ (Ar.) Abdest tazeleme

t. 16v3

tecellî (Ar.)Görünme, belirme, görünür olma

t. ét- Görünmek

t.-e 83v8

tecerrüd (Ar.) Uzaklaşma, soyutlanma; evlenmeme

t. 86v9

tedbîr (Ar.) Tedbir, önlem, idare etme

t.+imiz 56r3

tedellî (Ar.) Allah’a yakın olduğu söylenen kimselerin buldukları son makam

t. 5v1

tefekür (Ar.) Düşünme

t. eyle- Düşünmek

t.-di 14r9

tehlîl (Ar.) kelime-i tevhidi söyleme

t. 15v9, 37v8, 40r7, 60r12

tehniye (Ar.) Tebrik etme, kutlama; “hoş geldin” deme

t. 15r8

tek Yalnızca, sadece

t. 25r1, 34r6, 60r7, 75r10

tekbîr Tekbir, “Allahu ekber” sözü

t. 40r7

t. ét- Tekbir getirmek

t.-esiz 37v8

tekellüf (Ar.) Gösteriş, özentî, yapmacık

t. èt- Özen göstermek

t.-meyüben 37v4

tekmîl (Ar.) Bütün, eksiksiz; tamamlama, bitirme

t. 38v7

t. èt- Bitirmek, tamamlamak

t.-eyim 79v10

tekmîl-i emānet (Ar.) Emaneti tamamlama

t. 6r1

tekrār (Ar.) Tekrar

t. èt- Tekrar etmek

t.-di 30v15

tekrîm (Ar.) Saygı gösterme, yüceltme, ululama

t. 37r10

telh (Far.) Acı

t. 36r11

telkîn (Ar.) Aşılama, kulağına koyma, öğretme

t.+iyle 36r1

t. èt- Öğretmek

t.-e 86r12

t. ol- Öğretmek

t.-ur 86r13

t.+i èt- Öğretmek

t.-se 35v15

temcîd (Ar.) Ululama, yüceltme

t. èt- ululamak

t.-er 20r11

temîz (Ar. temyîz) Temiz

t. 9r9, 43r11

t. èt- Temizlemek

t.-e 70v12

t. eyle- Temizlemek

10v5, 35v10, 55r7, 61v13, 70v1

t.ol- Temiz olmak; günahsız olmak

t.-asın 11v3

t.-sun 2v12

ten (Ar.) Ten, beden, vücut

t. 45v12

t.+i 43v9, 45r6, 45r11

t.+ine 45r5

t.+ini 43r13

tenağgum (Ar.) Şarkı söyleme

t. eyle- Şarkı söylemek

t.-sün 14v15

tenbîh (Ar.) Uyarma, uyarı

t. eyle- Uyarmak

t.-diñ 56r13

tenhâ (Far.) Yalnız, ıssız, boş

t. 26v11, 43v1, 43v2

tennûre (Ar.)Mevlevi dervişlerinin giydikleri geniş eteklik

t. 41v10

t.+den 41r8, 42r12

t.+niñ 41r14, 58v9

t.+yi 58v8

tennûrelik (Ar.+ T.) Tennure olması için verilen bez

t. 58v3

tennûre-püş (Ar.+ Far.) Tennure giyen derviş

t. 41v9, 41r10

tenzîh (Ar.)Allah'ın bütün kusurlardan, eksikliklerden uzak bulunduğuna inanma ve bunu dille söyleme

t. eyle- Tenzih etmek

t.-di 17r11

t.-diñ 56r13

terâzû (Far.) Terazî

t. 32v4

terbiyet (Ar.) Terbiye

t. 14v7, 63v6

t.+le 26r10

t. èt- Terbiye etmek

t.-di 63v6

t.-e 51r7

tercümân (Ar.) Tercüman

t. 44v5

t.+dan 44v1

t.+nın 44v5

t. ét- Tercüman etmek

t.-di 44r8

terennüm (Ar.) Şarkı söyleme; ötme, şakıma

t.-eyle- Şarkı söylemek, şakımak

t.-sün 14v15

terk Terk, bırakma

t.+i 78r11

t. ét- Bırakmak

t. è. 78v1

t.-di 78v2

t.-e 81v2

t.-en 78r10

t.-erem 78r5

t.-ip 60v8

t.-üp 11r12

t.-medir 60v13

t. eyle- Terk etmek

t. e. 13r11, 81r13

t.-me 13r3

t.-yen 78r4, 78r5

terkeş (Far.) Ok çantası, ok kabı

t.+inde 36r3

ters Hayvan pisliği

t. 25v12, 25v13

ters Ters, zıt, aksi

t.+ine 38r15

tertîb (Ar.) Düzen, hazırlık

t.+ini 37v3

tesbiḥ (Ar.) Tesbih

t. 59v13, 61r4

t.+i 59v11, 60r1, 60r12, 61r2, 61r3, 61r7, 61r9

t.+in 61r8

tesbiḥ-i riyā (Ar.) Riya tesbihi

t. 60v1

tesellî (Ar.) Teselli, avutma, sıkıntıyı hafifletmek

t. 81r3

t. ét-Teselli etmek

t.-medi 81r2

t. kı1- Avutmak

t.-dı 81r9

tesellüs (Ar. teşellüs) Üçleme

t. 87r11, 87r12

teslîm (Ar.) Teslim, bir emaneti yerine verme; bir şeyi yeni sahibine verme; kendini Allah'ın kaderine bırakma

t.ét- Teslim etmek

t.-dik 79v13

t.-e 22r4, 22v9

t.-er 39r12

t.-miş 80r5

t. eyle- Teslim etmek

t.-yesin 79v4

teşbîh (Ar.) Benzetme, benzetilme

t. ét- Benzetmek

t.-diler 38r8

t.-üp 16r4

teşebbüh (Ar.) Benzeme, andırma, özenme

t.-ét- Benzetmek

t.-elim 20v1

t eyle- Benzetmek

t.-di 20v15

t.-ye 16r8

t.-riz 47v13

t.-ye 47v14

teşvîş (Ar.) Karıştırma, karma karışık etme

t. 82r2

t.+i 14r3, 23r10, 32v9, 37r14

t.+i git- Karışıklığın gitmesi

t.-e 18r11

t.+i gider- Karışıklığı gidermek

t.-diler 37r14

t.+in 71v10

t.+ini 57v10

tevbe (Ar.) Tövbe

t. 36r1, 62r6

t.+mizi 58r2

t. kı1- Tövbe etmek

21r15

t.-a 4v10

t.-dı 62r6

t.-iñ 4v8

t.-up 4v8

t.-añ 4v9

t. vèr- Tövbe etmek

t.-se 35v15

tevellā (Ar.) Ehl- ibeyt'i, Hz. Ali'yi ve soyunu sevme, onlara uyma, onlardan yardım ve şefaet bekleme

t.+sı 23r7

tevfik (Ar.) Yardım

t. 5v12

tevḥīd (Ar.) Allah'ın birliğine inanma, bir ve tek olduğunu kabul edip söyleme

t. 80r9

te'vīl (Ar.)Sözü çevirme, farklı mana verme

t. èt- Farklı anlamlar vererek yorumlamak

t.-eyin 51v2

t.-eyim 50r13

tezvīr (Ar.) Ara bozuculuk, yalan söyleme

t. 60v3

tezyīn (Ar.) Süsleme, süslenme

t.èt- Süslemek

t.-diler 20r5

ṭīla- Dinlemek, kulak vermek, dikkate almak**krş. bk. diñle-/ dinle-**

ṭ.-ğıl 45r3

tırāş (Far.) Kazımak, Traş

t. 10v9, 21v7

t.èt- Traş etmek

t.-di 18v9, 20v13

t.-em 17r8

t.-se 16r4

t.-üp 20v3

t.- eyle- Traş etmek

17r9

t.-di 20v8

t.-yem 20v6

t.-ñ 20v3

t. kı1l-Traş etmek

15v11

tıraş-ñâme (Far.) Fütüvvet-nâmelerde bulunan, tıraş olmanın önemini ve âdabını anlatan bölüm

t. 10v9, 13v13

tış Dış

t.+ı 27v11, 28r2, 48r11, 59v5

ticâret (Ar.) Tîcaret, alışveriş

t.+di 66r10

tîğ (Far.) Rifai ayinlerinde burhan gösterilirken kullanılan ucu keskin ince şiş ; kılıç, bıçak

t.+ı 15r15, 17v5

t.+la 83r11

tike Parça, lokma, dilim

t. 38v10, 48r13, 48v7, 48v8

tîr-bend (Far.) Şeddin bir diğer adı

t. 42r8

tîz (Far.) Tez, çabuk

t. 16v9, 17r14, 17v1, 25r4, 27r1, 28v4, 30r7, 31r1, 32v4, 33v15, 34r8, 59v13, 65r12, 70r10, 72r10, 73r4, 73r7, 81v8, 83r3, 86v6

t.+i 59v12

t.+in 62r5

tîzce (Far.+ T.) Çabucak

t. 70r10

tîzcek (Far.+ T.) Çabucak

t. 83v10

tîzle- Acele ettirmek, aceleye getirmek

t.-di 60r1

toğ- Doğmak

ṭ.-anı 63r9

ṭ.-ar 63r8

ṭ.-dı 7r2,52r11, 63r10, 64v10

ṭ.-duğı 33r1

ṭ.-sardur 63r5

toğra- Doğramak

ṭ.-dılar 67v7

toğrı Doğru krş. bk. **toğru**

ṭ. 9v12,12r3, 25r1, 27r9, 35r5, 44v2, 44v3, 45v1, 45v4, 49v10, 51r10, 54r9, 54v4, 55r4, 55r5, 55v1, 58r1, 65r9, 77r9, 79r10

ṭ. eyle- Doğru (yolda) olmak

ṭ. e. 55r5

toğru Doğru krş. bk. **toğrı**

ṭ. 13v6, 24v8, 31r14, 35v9, 62r12, 62v1, 68v10, 68v11, 76v7, 79v1

ṭ.+lar 24v11

ṭ.+lardan 62v1

toğruluk Doğruluk

ṭ. 62r11

toķı- (Kumaş, bez) Dokumak krş. bk. **toķu-**

ṭ.-dı 77r9

ṭ.-duğından 58v11

toķın- Dokunmak

ṭ.-dı 84r1

ṭ.-sa 33r11

toķlık(ğ) Tokluk

ṭ. 23v13

ṭ.+ıla12r7

toķu- (Kumaş, bez) Dokumak krş. bk. **toķı-**

ṭ.-dı 58v2

ṭ.-mağıl 60r4

ṭ.-mış 61v7, 61v8

tol- Dolmak

ṭ.-a 2r12, 24r9, 25r8

ṭ.-adı 56r4

.-miş 80v7

.-sa 63r4

oldur- Doldurmak

.-alar 15r7

.-am 79r6

ola- Dolamak

.-na 34v9

.-dı 67r3

olu Dolu krş. bk. **olu**

. 1v4, 37r2

olm Dolan, hepsi bir araya gelmiş olan

.+1 52r5

olın- Batmak krş. bk. **olun-**

.-ur 32r12

olu Dolu krş. bk. **olu**

. 7r12, 9r10, 63r2, 68r4, 75r3,

olun- Batmak krş. bk. **olın-**

.-a 63v12

.-duğın 63v11

on Elbise

. 43v2

.+1 59r4

.+lar 82r4

.+ların 60v8

onat- Donatmak, elbise giydirmek

46r14, 59r8

.-a 58v13

.-dı 77r9

.-ırsañ 77r10

onan- Sslenmek, giyinip kuşanmak

.-a 68r1

op Btn, tmyle

. 52v8

op op Btn btn

. 41r15

toprak Toprak

t. 1v11, 74v11

toptolu Dopdolu

t. 29v2, 59v5, 63v10

toy- Doymak

t.-a 59r1

t.-ar 63v4

toyla- Ziyafet vermek, yedirip içirmek, ağırlamak

49r8

t.-dı 57v3, 67r13, 77r12

t.-ğıl 43r4

t.-ma 13r3, 39r2

t.-sun 13v2

t.-ya 59r2, 74v2

t.-yan 79r11

toyur- Doyurmak

t.-dı 58v6

t.-ğıl 46r14

t.-mağ 46r13

t.-maz 74v2

t.-up 46v5

toz Toz

t. 33r11

t.+ını 79v13

töret- Yaratmak

t.dim 6r4

tuḥfe (Ar.) Hediye

t. 16r12, 20r6

ṭummān (Far.) Şalvar

t. 64v9

tūr Tur dağı "Tur-ı Sina" (Allah'ın tecelli edip Hz. Musa ile tekellüm ettiği dağ)

t. 53v8

t.+a 54r3

t.+dan 15r11

tur- Durmak, bulunmak; kalkmak

35v1

ṭ.-a 22v4, 39r15, 45v9, 54r12, 64v5

ṭ.-alar 78v12

ṭ.-am 83v8

ṭ.-an 5v10

ṭ.-ayın 59v9

ṭ.-dı 14r7, 16v3, 30r10, 81r7,

ṭ.-dılar 28v13

ṭ.-diñ 45v10

ṭ.-ıcağ 32v1

ṭ.-ma 86r4

ṭ.-ğıl 24r13

ṭ.-sı 51r6

ṭ.-sun 14v15

ṭ.-yup 25v3, 72v3

ṭ.-maz 25v9

ṭ.-mazdı 66v5

ṭ.-mış 7r6, 18v10

ṭ.-san 35r4

ṭ.-uban 22v13, 71v6

ṭ.-up 70v5

ṭ.-ur 16v8, 20v11, 39r15, 61r10, 65r7, 72v3, 82r5

ṭ.-urlar 18v2

ṭurı Saf, temiz, duru

ṭ. 45v12

turunç (Far.) Turunç krş. bk. **turunç**

t.+1 67v6

ṭurre (Ar.) Kıvrık saç lülesi; alna düşen saç; kumaştan etrafına çekilen kılaptan süs

ṭ. 7v1

turunç (Far.) Turunç krş. bk. **turunç**

t. 67v2

ṭut-Tutmak; bilmek, yapmak

26v3, 26v7, 26v9, 31r14, 37r7, 57v8, 69v10

ṭ.-a 14v4, 15r1, 24v10, 40r2, 40r9, 51r4, 52r3,52v6,52v9,54v13, 58v11, 66r3, 69r13, 79r1

ṭ.-amadı 43v7

ṭ.-an 5v6, 5v8

ṭ.-ar 7r8, 70r2

ṭ.-asın 9v13, 46r3, 77v3

ṭ.-asız 67v9

ṭ.-dı 7v2, 27r5, 28r11, 43v5, 46v14, 48r9, 66v2, 78v5, 81v2

ṭ.-dık 65r2

ṭ.-dım 6v1, 18v14

ṭ.-duğı 5r5

ṭ.-duğıñ 24v5

ṭ.-iñ 81v1

ṭutın- Tutunmak

ṭ.-a 8r2,52v9

ṭ.-mağ 53r4

ṭ.-ıpdır 9v9

ṭ.-mağa 74r9

ṭ.-mayam 83v2

ṭ.-mazdı 80r10

ṭ.-sa 21v8, 81r10

ṭ.-sadım 7r8

ṭ.-uban 76v7

ṭ.-ubanı 73v5

ṭūṭī (Far.) Papağan

ṭ. 13r6,14v15, 62v10

ṭ.+yem32r4

ṭūṭī-dil (Far.) Dudu dilli

ṭ. 62v8, 62v9

ṭūṭī-yi şeker-ğidā (Far.+ Ar.) Şeker yiyen papağan

ṭ. 49r11

ṭūṭī- yi şeker-şiken (Far.) Şeker kıran papağan

ṭ. 49r13

ṭūṭī-i vahyi'llāh (Far.+ Ar.) Allah'ın emrini bildiren papağan

ṭ. 49r14

tūṭiyi şeker-nefes (Far.+ Ar.) Tatlı dilli papağan

ṭ. 49r12

ṭūṭī-yi şirîn-nefes (Far.+ Ar.) Tatlı dilli papağan

ṭ. 31v14

tūṭī-yi şirin-zebān (Far.) Tatlı dilli papağan

t. 62v3

tūṭī-zebān (Far.) Dudu dilli

t.+sın 32r3

tutul- Tutmak, yerine getirmek

t.-an 5v7

tutun- Edinmek

21v4, 34v5, 52v12

t.-unmak 58v8

t.-up 51r3, 72r7

tuy- Duymak, işitmek

t.-dı 67r9

tuz Tuz

t. 36v3

t.+ı 36v1

tüccār (Ar.) Tüccar

t. 59v7

türāb (Ar.) Toprak

t. 87v12

t. ol- Toprak olmak, yok olmak

t.-ur 12v13

türkī (T.+ Ar.) Türkçe

t. 51r13

türkīce (T.+ Ar.+ T) Türkçe

t. 51r12

tütün Duman krş. bk. **dütün**

t. 21v4, 21v5

U

u (Far.) Ve krş. bk. **ü**

u. 1v1, 1v13, 2r13, 2r14, 2v14, 3v6, 3v7, 4v10, 4v11, 5r5, 6r8, , 6r10, 6v2, 7v7, 8r14, 9r3, 9r9, 9r15, 10r6, 10v9, 11r4, 12r15, 12v12, 13v15, 14v6, 14v14, 15r8, 15r12, 17r4, 19r3, 19r12, 20r5, 20r8, 20r13, 21v1, 21v3, 23v13, 25r8, 25r9, 25v5, 26r3, 26v2, 27v3, 27v4, 28r6, 28r7, 28v2, 28v8, 28v9, 28v13, 30r9, 30r12, 30r12, 31v12, 31v14, 32r10, 32r14, 33r12, 33r12, 35v10, 36v5, 36v14, 38v10, 40v7, 40v12, 43v10, 44v10, 45r7, 45r13, 45v2, 45v6, 49r7, 49r11, 49r12, 52v9, 56r9, 56v7, 60v1, 60v3, 61r5, 62v5, 62v10, 64r5, 67r6, 67r7, 68v1, 73r14, 74v8, 78r3, 78v12, 80r13, 83r13, 87r8, 87v4

ucuz Ucuz

u. 60r9, 66v2

ucuzluk Ucuzluk

u. 66v3

uç Uç, son; sınır

u.+a 8r13

u.+ı 37r2

u.+ın 31r7

uç- Uçmak; çok hızlı gitmek

u.-ar 59r8

u.-dılar 73r4

uçmak Cennet

u. 55r10, 58r9

u.+da 48v1

uçur- Hızla göndermek

u.-a 86v6

‘**ūd** (Ar.) Öd ağacı

‘ū. 2r13, 2r14, 2v13, 62v4

uğra- Birden saldırmak; rastlamak, tesadüf etmek

u.-dı 49v9, 76v6

u.-dılar 67v7

u.-maya 43r10

u.-ar 72r6

u.-sa 51r8

u.-yam 60r13

u.-yan 67v11

uhuvvet (Ar.) Dostluk, kardeşlik, bağlılık

u. 31v7, 31v8, 31v10, 32r6, 38v11

‘**uğde** (Ar.) Düğüm

‘u. 38v7, 38r14

‘u.+yi 38r15

‘**ulbe** (Ar.) Büyük kutu, sandık

‘u.+yi 37r10

ulu Büyük, ulu, yüce

u. 4v7, 7r9, 7r12, 9r10, 16v5, 23r6, 23r7, 25r3, 29r2, 35v8, 56v11, 59v2, 59v5, 63r2, 63v10, 67r13, 68r4, 68r10, 70r5, 75r3, 81v10

u.+lar 9r15, 13r13, 13v13, 19r3, 52v10, 82r8, 83r1, 83r12, 83r13

u.+larıñ 47v13

u.+sı 46v15, 64r4

u.+sıdur 37v9

u.+sın 77r11

u.+ya 22v15, 74v11

ulula- Yüceltmek, saygı göstermek

u.-yup 15v10

um- Ummak, beklemek, dilemek

u.-ar 18v5

u.-aram 4r5, 45r14, 51v11, 56r7, 56r10

u.-arız 6v5, 58r3

u.-arlar 75v3

umutlu Umutlu

u.+dur 66v8

un Un

u. 75v5

u.+ı 12r11

uncıgaz Birazcık un

u.+ı 12r11

ur-Vurmak; sokmak, batırmak; vazetmek, koymak; bildirmek

28v13

u.-a 85v11

u.-alar 32v12

u.-alım 81v4

u.-asın 15v9, 45r10

u.-dı 7r5, 28v14, 43v12, 46v3, 60r5, 84r1

u.-dılar 81v5, 84r9

u.-dıñ 43v14

u.-dıñız 84r2

u.-ınca 81v6

u.-madın 61v12

u.-mağıl 28v7

u.-mayasın 19v8

u.-mış 7r6

u.-up 74r1

u.-ur 47v5, 83v12

u.-uram 81v7

u.-urđı 7v2

ura ura Vura vura

u. 36v5

urgān Urgan, ip, halat

u. 83r12, 84v3

u.+1 83v7

‘**uryān** (Ar.) Çıplak

‘u. 41v9, 41v13, 58v13

uşan- Usanmak, bıkmak, bıkıp istememek, sıkılmak

u.-ur 60r6

uşlan- Akıllanmak, uslanmak

u.-ursın 28v12

uşlu Uslu, akıllı

u. 23r6

u.+dan 28r11

ustura (Far.) Ustura

u. 16v9

u.+y1 17v7

uşül (Ar.) Usül, yol, yöntem

u. 7r7, 17r8, 20r9, 20v14, 29v10, 30r14, 30v8, 41r11, 64v13, 72v2, 73v4

uş Şimdi, yeni

u. 13v11, 31r2, 33r4, 48v8, 65r2, 77v11, 82v3

uşat- Parçalamak

u.-a 63r6

uşak Erkek hizmetçi

u. 35v13

utan- Utanmak

u.-dılar 67v10

u.-uban 61v12

ut- Yenmek; yok etmek, kaybetmek

57v8

u.-asız 67v9

uy- Uymak, peşinden gitmek

u.-a 52r2

u.-an 5r12,10v13, 20v7, 21v5, 56v2, 78r2, 86v7

u.-anı 57r9

u.-ar 59v9, 63v4

u.-dı 55r9, 62r7

u.-ma 21v4

u.-maya 10r5

u.-mayan 10v13, 20v7

u.-ubanı 56r11

u.-up 57r13

uyar- Uyarmak, yakmak

u.-dı 7r15

uydur- Benzetmek

u.-dı 53r9

uyku Uyku

u.+sın 33r14

uyu- Uyumak

u.-rdı 76r9

uzan- Uzatmak, uzun olmak krş. bk. **uzat-**

u.-ur 63v13

uzat- Uzatmak, uzun olmak krş. bk. **uzan-**

u.ıp 82r7

uzun Uzun

u. 53r10, 57r12, 61r7, 61r9, 61v6

u.+dır 64r1

Ü

ü (Far.) Ve krş. bk. **u**

ü. 1v1, 1v8, 2r15, 2v1, 3v5, 3v7, 4v9, 4v14, 5v8, 5v13, 6r8, 6v1, 6v3, 7r2, 7v9, 7v12, 9r3, 9v10, 10r13, 11r2, 11v13, 12v9, 12v10, 12v11, 13r6, 14r2, 14v13, 14v15, 15r2, 15r4, 15r13, 16r7, 16v13, 19v1, 21r3, 27r13, 28r7, 31r8, 31v8, 32r5, 35r8, 35v5, 35v7, 37v7, 37v12, 37v14, 38v10, 40r7, 40r9, 40r13, 43r11, 44r15, 45v8, 45v9, 45v10, 48v11, 52r1, 59r3, 64v6, 66v12, 73r13, 73r14, 73v10, 77r10, 77v5, 80r7

üç Üç

ü. 14r2, 16v7, 19r11, 22r14, 30r10,35r5, 36v9, 37r14, 37v12,37v14, 39r15, 42r4, 42r5,42v6, 47v8,52r1, 75r10, 75r12, 75v6, 76r1,82v12

ü.+den 22v1

ü.+i 35v8, 52v8, 75v3,75v6,75v12, 75v13, 76r4, 76v1, 76v7

ü.+iñ 52r13

ü.+ine 35r5

ü.+üni 76r2

ü.+üniñ 52r1

üçünci Üçüncü krş. bk. **üçünci**

ü. 38v7, 47r2,47v6, 76r4, 76r6, 76v2

ü.+si 7v9, 84r12

ü.+yi 31r6, 35r11

üçünci Üçüncü krş. bk. **üçünci**

ü. 39v3

üç yüz biñ Üçyüzbin

ü. 44v9

üç yüz otuz Üçyüzotuz

ü.+dır 44r14

üçer üçer Üçer üçer

ü. 75v1

üç yüz Üçyüz

ü. 55r11

ümid (Far.) Ümit

ü.+im 4v6, 5v14

ü.+in 83r4

ümmet (Ar.) Ümmet

ü. 47r2, 5v7, 6r9, 6r10, 6v13,

ü.+imden 24v11

ü.+iñ 32r13

ü.+inden 16r2

ü.+ümi 32v2

ümmi (Ar.) “Bilgisi okuma yazmaya dayanmayan, bütün bildiklerini vahiy yoluyla Allah’tan alan” anlamında Hz. Muhammed’in sıfatı

ü.+ye 35r8

ümmü’l-kitāb (Ar.) Akl-ı evvel

ü. 13r2

ün Ses

ü. 43v2, 75v8, 80v9,

ü.+in 50r9, 75v9,

ü.+ini 80v10

ürk- Ürkmek, korkmak

ü.-eriz 42r1

ü.-sin 64r9

ü.-esin 28v4

ü.-medin 28v3

üst Üst

ü.+ime 33r11

ü.+ime ditre- Özenmek, zarar gelmesin diye itinalı davranmak

ü.-r 33r13

ü.+imizden 82v6

ü.+inde 17v11, 30r6

ü.+indedir 38v7

ü.+ine 10r8, 15v5, 17v7, 19r10, 19r6, 19r12, 19v1127r2, 27r5, 27r15, 29v3, 30v6, 39v14, 40r3, 43v3,65r10,68r11

ü.+lerinden 72v10

ü.+ümize 73v11

ü.+üne 38v1

üstād (Ar.) Becerikli, mahir, pir, usta

ü. 35r10, 38r13, 38v2, 40r4

ü.+iñ 86r8

üstād-ı tarīkat (Ar.) Tarikat piri

ü. 40r10

üşen- Üşenmek

ü.-e 35v12

üştür (Far.) Deve

ü. 26v14

üt- Alevden geçirmek

ü.-er 59v11

üz(e)re Üzerine, üstüne

ü. 40r15, 47r5,49r6, 51v6, 53v4, 72r5, 82r5

üzeri Üzerine, üstüne

ü.+ne 63r3

üzil- Kesilmek, kopmak, ayrılmak

18v15

ü.-ür 83r12

vācib (Ar.) Yapılması gerekli olan

v.+dür 53r4

v.ol- Zorunlu olmak

v.-dı 43v1, 52v9, 81v9

vādi (Ar.) Vadi

v. 27r3

vāh (Ar.) Acıma, yakınma, feryat, figan

v. èt- Feryat etmek

v.-esin 84r3

vākı' a (Ar.) Vuku bulan olay

81r1, 81r8

v.-sın 81r2

vakt (Ar.) Vakit, zaman

v. 5r6, 22v10

v.+dir 49v5

v.+i 18r4

v.+idir 31v15

v.+in 53r13

v.+inde 45v3

va'z (Ar.) Dini öğüt

v. 57r2

va'z-ı uşūl (Ar.) Yapılması gerekenlerin vaazı

v. 27r2

var Var

v. 2r4, 2r6,2v11,4v3, 6r8, 7r9, 7v7, 12r11, 16r14, 16v14, 17v3, 19r13,22v8, 24r1,25r10, 23r11, 23v3, 23v6,24r4,25r11, 25v7, 27v6, 28r6, 32v5, 33v5, 36v1,37v7, 40r6, 41r14, 43r12, 44r4, 44v1, 44v15, 50v1,51r5,56v2, 57v11, 59v2, 59v11,59v12, 61v3, 62r11, 62v13, 63r1, 63r11, 65r8, 66r8, 66v4, 69r4, 69r13, 71v8, 72r6, 74r2, 78v6, 79v5, 81r3, 82v1,85r11,86r2

v.+dı 82v11

v.+dır 3r12,11v6, 18v2, 20v2, 50v13, 76r3, 85r1

v.+ken 69v3

v.+dur 15r10

v.+sa 14r14, 16v2, 37r8, 56v1, 61r1, 67r1, 70r8, 85v8

var- Varmak

14v11, 14v3, 32v15, 33r6, 33v4, 35v9,37r5, 50v13, 57v6, 65r3, 82r11, 84v13

v.-a 23r4, 32v4, 32v8,33r1, 39r14, 54v13, 72v5
 v.-alar 51r10
 v.-alım 65r9
 v.-am 62r1
 v.-amaz 31v2, 61r5
 v.-an 21v2
 v.-ana 31v4
 v.-anda 39r1
 v.-andan 55r3
 v.-anlara 31v3, 75r13
 v.-anlardan 31v5
 v.-anların 33v9
 v.-asın 15r9, 15r15, 31r14, 31v2, 53r7, 53v9, 53v13, 59r6, 69r4, 75r1, 86r6
 v.-asız 83v6
 v.-avuz 31v4, 55r4, 71v6
 v.-aydı 28r13
 v.-ayın 34r6, 59v7
 v.-dı 14v4, 33r7,42r2, 42r6, 43v2, 54r3, 59v5, 59v8,61v13,63v5,70v5, 72r11,73r7,
 v.-dılar 13v4, 15r8, 38r3, 66r13, 73r10, 82v13
 v.-duğı 39r8, 45r9
 v.-ıcağız 53v3, 73r8
 v.-ıcağ 53v2
 v.-iñ 34r8, 38r2, 40v14, 73r7
 v.-inca 37r7
 v.-iñiz 81v12
 v.-ip 53v4, 87v3
 v.-ir 40v1, 53v7, 80v9
 v.-irsan 53v3
 v.-madı 13v7, 22v14, 24v8, 81r7
 v.-mağa 87v2
 v.-mağıl 53v5
 v.-mağdan 4v14
 v.-mayan 55r1
 v.-mayana 55r2
 v.-maz 24v3, 24v6, 60v5, 62r9

v.-miş 23r8, 52r10, 61r10, 65r4, 66r11

v.-sañ 24r13, 55v4, 55v6

v.-uban 13r3, 45v4, 69r7, 73r5, 86r6

v.-up 53r12, 81v10, 83r10

v.-ur 61r8

varı Tamamı, hepsi

v. 16r13, 45r1, 67r1, 72v6

v.+na 36r6, 44v13

varlık(ğ) Varlık

v. 2v14, 87v7

v.+a 2v5

v.+dan 2v11

v.+ı 3r3, 80v7

v.+ına 45r12

v.+ımı 2v13

varak (Ar.) Yaprak

v. 15r6, 15v1

v.+lardır 42r12

vaşf (Ar.) Vasıf, nitelik

v. 8v9, 8v10

v.+ı 1v5

v.+ımı 83r3

v.+ında 3v5

v.+ımı 3r11

vaşf-ı celāl (Ar.) Azametli vasıf

v.+iñ 5v2

vaşf-ı ‘add (Ar.) Saygı gösterme

v. 3r13

vāsıta (Ar.) Vasıta, aracı

v. 27v10

vaşıyyet (Ar.) Vasiyyet, fikir verme, tenbih

v.eyle- Vasiyyet etmek

v.-gil 26v12

v.-di 26v8

v. al-Tenbih almak

27r4

v. èt- Vasiyyet etmek

26v8

vaşl (Ar.) Ulaşma, kavuşma

v. 2r1

v. eyle- Kavuşturmak, ulaştırmak

v.-yen 4r3

vāveyletā (Ar.) Eyvah, yazık

v. 33r1

vay Eyvah

v. yè- Hayflanarak üzüntü duymak, pişman olmak

v.-di 41v12

vāy (Far.) Vay, yazık

v. 6r11

vaz' (Ar.) Duruş, biçim

v.+ı 15r11

vāzih (Ar.) Açık, aşikar

v. 51r13

ve (Ar.) Ve

v. 20v15

ve's-selām (Ar.) İşte o kadar

v. 51r2,71v11

vech (Ar.) Sebep; Yüz, çehre; usul

v. 2r2, 38v12

v.+e 2r1

v.+i 17r4

vefā (Ar.) Sevgide süreklilik, bağlılık ve sebat; verilen sözü yerine getirme

v. 30v14

v. eyle- Sevgi ve dostluk göstermek; kafi gelmek, yetişmek

v.-di 36v12

v.-yen 37v9

v. kıl- Sevgi ve dostluk göstermek; verilen sözü tutmak

v.-an 3v13

v.-dı 46r2, 76r11, 76v1

v.-ğil 45v13

v.-mazsañ 45v15

vehm (Ar.) Şüphe, kuşku

v. al- Kuşkuyu ortadan kaldırmak

v.-a 8v7

v.êt- Kuşkulanmak

v.-er 9v4

velâkin (Ar.) Lakin, fakat

v. 27v1

veled (Ar.) Çocuk

v. 63r4, 63r5

velî (Ar.)Ermiş, eren, evliya

v. 6r5, 7v5,9r14, 9v12,27r6, 29r6, 52v7, 72r1, 75r10, 77v5

veliyyu'llâh (Ar.) Eren, ermiş, Allah'ın sevgili kulu

v. 38v8, 72r2, 77r1

vêr-Vermek krş. bk. **ver-**

13r11, 13v2, 17r8, 26r5, 33r3, 42r3, 44v1, 48r12, 57v13, 58v11, 61v2, 82v11

v.-di 5v5,6r2, 8r6, 12r14, 12v3, 13v12, 13v15, 14r12,16r12, 18v12,19r6, 19r7, 19r12, 20r6, 20v2, 20v14, 21v15, 26v5, 29v11, 31r2,45r4, 46r1, 46r9, 47r7, 47r8, 54v7,58v3,61r13, 64r5, 65r12, 65r13, 66v6, 66v11, 67r5, 67v2, 67r6, 74r9, 75v9, 76r4, 76r5, 76r7, 78r11, 80v11, 82r4

v.-digi 59r4

v.-diler 37r3, 37r9, 38r1, 38r3,50v11, 67r1, 75v12,75v13, 76r1, 76r6, 76v2, 76v3, 81v8, 82r8, 82v13

v.-dim 57r13

v.-diñ 12v2, 42r14, 56v11

v.-dügi 5v4, 8r4

v.-dügim 42v6

v.-dügiñ 5r4, 5r10, 5v3

v.-dügini 10r7

v.-diler 76v1

v.-e 3r10, 10r7, 10v2, 16r7, 39r7, 39v13, 51r8, 58v12, 64v5,66v13, 68r9, 78r3, 86r8

v.-eler 37v1, 51r10,70r4,70r9, 75v4, 77r10

v.-elim 64r13

v.-em 16r7, 27r9, 43v15,50r5, 82r3

v.-en 3v14, 5v6, 5v10, 16v15, 46r2, 78r9

v.-ene 45v1

v.-esin 19r9, 26r8, 33r9, 61v3, 64v6

v.-esiz 81v11

v.-evüz 45v4, 48v15
 v.-eyim 49v5, 57r7
 v.-gil 33v15, 39r12, 46r10
 v.-icegiz 58r10
 v.-icek 75v10
 v.-iñ 41v15, 64r12
 v.-ir 1v11, 26r7
 v.-irdi 25v14
 v.-irler 37r2
 v.-irseñ 74v8
 v.-medi 34r9, 42r14
 v.-mege 49r1,76v5
 v.-mek 23r11,39r13, 41r9, 48v9, 67v8
 v.-meñ 16v13
 v.-meye 24v15
 v.-meyen 78r4
 v.-meyesin 59r12
 v.-meyince 64r11
 v.-mez 7r15
 v.-mezim 33v3
 v.-meziz 41v15
 v.-miş 23r8
 v.-mişem 61v4
 v.-se 35v15
 v.-seler 37v2, 80r8
 v.-sem 8v6
 v.-sen 62r12
 v.-señ 33v1
 v.-señiz 82v3
 v.-sün 15v12
 v.-üp 26r10
 v.-ür 20v11, 25r15, 34r13,63v3, 75r2
 v.-ürdi 25v14
 v.-ürem 57r6, 72r8, 75v11
 v.-ürse 34v8

ver-Vermek krş. bk. **vêr-**

v.-di 35v1

v.-diler 36v13

v.-mediler 34r10

v'ey (Ar+ Far.) Ey

v. 3v6, 4r2

ve-yâhūd (Ar.+ Far.)Veya

v. 14r8, 44r12

vilāyet (Ar.) Bir şeyi kudretle elde etme

v. 71r4, 85v13

vird (Ar.) Gül

v. 50r5

vişāl (Ar.) Ulaşma

v. 76r3

vuḥūş (Ar.) Yabani hayvanlar

v. 28r7

vuşlat-ı vaḥdet (Ar.) Birliğe kavuşma

v. 86r7

vużū' (Ar.) Abdest, abdest alma

v. 83r9

vü (Far.) Ve

v. 2r8, 2r12, 2v3 , 4r4, 5r2, 5r8, 5r14, 5v1, 5v13, 6r8 , 6r11,7v4, 8v3, 8v7, 9r1, 9v2, 10r12, 10r13, 10v15, 11v8, 12v12, 14v3, 15r12, 15v12, 17v6, 22v9, 23v8, 24v12, 25v12, 27r6, 27v11, 28r2, 28r6, 28v9, 29r6, 35r1, 35r2, 36v5, 36v10, 37v7, 40r12, 40v13, 42r4, 42r8, 43v11, 44v3, 46r1, 46r2, 48r13,48r14,50v12 , 51r4, 51r6, 52r5, 52v12, 54v12, 55v1, 57v2, 57v4, 60v4, 60v12, 66r5, 68v6, 68v10, 72v4, 74r9, 76v11, 76v12, 77v7, 78v1, 86r10

vücūd (Ar.)Vücut

v. 2v13,7v10, 8r10, 9r11

v.+ı 80v11

v.+ıñ 74v6

v.ét- Yaratmak

v.-en 3v11

Y

yā (Far.) Ya, ey; veya, veyahut

y. 3r7, 3v4, 4v1, 6v2, 6v4, 6v6, 6v9, 12r4, 14r11, 14v5, 14v10, 17r8, 18r13, 19v7, 20v5, 24v12, 25v7, 26v12, 26v13, 27r6, 27r14, 30v7, 30v15, 31r4, 31v3, 34v14, 34v15, 35r1, 35r4, 35v15, 36r6, 39r2, 40r12, 40r13, 40r14, 41r3, 41r6, 42r15, 43r1, 43r3, 43r4, 43r15, 44r2,

44r5, 45v2, 46r7, 46r15, 46v3, 48v10, 48v14, 49r3, 49r8, 49v10, 50r1, 51v12, 54r10, 54v2, 55r3, 55r5, 56r9, 56r10, 56v13, 57r8, 57v13, 58r3, 58v2, 62r4, 62v1, 64v2, 65r1, 65r3, 65r8, 68v11, 71r7, 71r8, 71v5, 73v4, 75r9, 75r11, 77r11, 83v1, 84v7, 87r7, 87v1, 87v10

yaban Yaban, Dışarı, kenar

y.+da 21r15

y.+a at- Dikkate almamak, değer vermemek

y.-maya 10r6

y.-mayam 46v13

yād (Far.) Hatır, hatırlama, anma

y. 58r1, 37r13

y.+a 58r13

y.ét- Hatırlamak

y.-e 40r4

y.-esiz 37v6

y.-evüz 58r1

y.-eyin 25v4

yağ Yağ

y.+ı 58r10

yağdır- Yağdırmak

y.-an 85r8

yağşı İyi, güzel

y. 18r4, 35r12, 39v4, 40r2, 44v4, 54v4, 59r2, 60v8, 61v8, 65r3, 65v4, 71r12

y.+dır 85r13

yağşıca İyice, güzel, güzelce

y.+sın 61v3

yağşılık İyilik, güzellik

y. 54r11

yāhū (Far yāhūd) Veya krş. bk. **yāhūd**

y. 28r11, 37v3, 46r14, 55v3, 80v9

yāhūd (Far.) Veya krş. bk. **yāhū**

y. 22r9, 40r14

yak- Yakmak

62v4, 65v11

y.-alar 84v5

y.-ar 81r10

y.-asın 11v7

y.-dılar 84r8
 y.-iban 84v5
 y.-ma 6v8
 y.-madı 15v6, 19r5
 y.-mak 10r3, 82v10, 84r8, 84r12
 y.-maya 18v5
 y.-miş 61v9
 y.-sa 2v13

yağa Yaka

y.+sında 19r13

yakın Yakın

y. 18v1,63r11,75v4

y.+da 25v9

y.êt- Yaklaştırmak

y.-diñ 4v3

y. ol- Yaklaşmak

y.-ğil 60v3

y.-madı 56v3

y.-up 53v7, 68r8

y.-ursun 32v11

yakîn (Ar.) Bir şeyi şüphesiz olarak tam ve doğru bilme; Herhangi bir delile bağlı olmaksızın sadece iman kuvvetiyle aşikar olarak görme

y.+a 8v8

yakmaklık(ğ) Yakmak, yakmaya

y.+a 84r7

yākūt (Ar.) Yakut taşı

y.+dan 15v14

yākūt-ı ahmer (Ar.) Kırmızı yakut

y.+e 15r10

y.+den 15r13

yalan Yalan

y. 24v8, 24v11, 28v8, 46r2, 47r3, 65r9

y.+ı 62r10

yalın Çıplak

y. 41v13

y. ʔonat- Çıplak giydirmek

59r8

y.-dı 77r9

y.-irsañ 77r10

yalıncağ Çıplak

y. 46r14

yalın ayak Ayakkabısız, çıplak ayak

y. 53v9

yalıñız Yalnız, tek başına krş bk. **yalıñuz** / **yaluñız**

y. 13v7, 22v14, 40v14, 65r6

y.ķoy- Yalnız bırakmak

y.-amadım 49v10

yalıñızca Sadece

y. 70v4

yalıñuz Yalnız, tek başınakrş bk. **yalıñız** / **yaluñız**

y. 49v10

yaluñız Yalnız, tek başına krş. bk. **yalıñız** / **yalıñuz**

y. 65r7

yalvar- Yalvarmak

y.-avuz 31v4, 71v6

y.-ip 28v13

y.-mağa 87v2

yaman Kötü

y. 38r9, 66v4

yamanlık Kötülük

y. 64r8

yan Yan, taraf, yön

y.+ımız 58v1

y.+ımızda 69r5

y.+ımızdan 5v12

y.+ımuza 42r1

y.+ına 28r7, 28r12, 43v4, 58v10,59r6,68r3, 70v5

y.+ınca 2r14

y.+ında 5v9, 18v10, 21v13, 25r4, 25v10, 36r13,39v4, 40r1, 46v15, 53r7, 53v7, 59r11, 59v3, 63r1, 69r3, 69r2, 77v2, 76r4, 79r8, 80r11

y.+ıñda 48v15

y.+ından 71r12

y.+nızdan 42r3

y.+larından 42r6

yan- Yanmak

y.-a 2r12, 33r8, 79r3

y.-duğı 2r13

y.-ıcağ 21v5

y.-sa 2r9

y.-up 75v13

yaña Yana, tarafa

y. 10r2, 25r5, 26v9, 27v13, 30r9,31r7, 32v1,32v8, 38v5, 38v6, 42v12, 42v15, 43r2, 43v1, 45r14, 48r5, 53r4, 53v2, 55r4, 62r12,66v6, 74v10, 77v3, 80r5, 85v6,86r8, 86v6

y.+sın 38v6

yañıl- Yanılmak

y.-a 68v5

y.-asın 74v12

y.-mayasın 39r9

yañılı Tarafılı

y. 6v6

yañılış Yanılış, doğru olmayan

y. 35r3, 43v10

ya'ni (Ar.) Yani

y. 6r4, 12r3, 18v4, 18v11, 18v14, 18r12, 19r1,n19r12, 22r10, 22r15, 23r5, 24r15, 28v14, 29r11, 29r15, 29v13, 30r1, 30r10, 38v1, 38v2, 48r5, 52v3, 59v10, 59v12, 63v12, 64r2, 64r4, 81v2

yap- Yapmak; inşa etmek

46r8

y.-dı 46r9, 64v8, 64v10, 68r4

y.-dım 46r12, 46v1

y.-diñ 46v3

y.-ısardur 47v2

yapış-Tutunmak, yakalamak

13v1

y.-dı 30v6, 72v4

y.-ışuban 28r12

yaprağ Yaprak krş. bk. **yapraq**

y. 19r8

y.+ı 19r10, 58r10

y.+ımdan 42v6

y.+iñ 19r11, 42r3, 58v9

y.+ın 19r7

yapraq Yaprak krş. bk. **yapraq**

y. 41v15, 42r14

yār (Far.) Sevgili, dost

y. 7r5, 44v1, 74r6, 84v12, 84v11, 84v13

y.+dan 2r10

y.+dur 85r1

y.+e 86r4

y.+ı 5r14, 8r3, 8r9, 8r13, 74r6

y.+ıdır 7r11

y.+i 13v4

y.+iñ 7v9, 64v6

y.eyle- Dost edinmek

y.-diñ 4v3

y.ol- Dost olmak

y.-dı 6v10

y.-sa 84v6

yār-i ħudā (Far.) Allah dostu

y. 62r13

yarag Hazırlık

y. 15r8

yārān (Far.) Dostlar, ahbablar

y.+lar 36v13

yarar Yarar, fayda, yakışma

y. 41v7

y. eyle- Yakışmak

y.-gil 22r10

yaraş- Uygun olmak

y.-ırdı 64v13

yarat- Yaratmak, yokdan var etmek

y.-an 3v8

y.-dım 6r4

y.-mazdım 6r3

y.-miş 18v8

yāre Yara

y.+sine 6v7

y. èt- Yaralamak

y.-eydiñ 2r11

yarın Yarın; ahiret

y. 11r9, 16r9, 16r10,32r12, 45v15, 46r7, 77r10, 87v4

y.+ki 8r3, 59r3

yarlığa- Affetmek, bağışlamak

y.-dım 56v2

y.-ya 18v6, 77v1

y.-yam 16r3

yaş Göz yaşı; ıslaklık

y. 74r5

y.+ını 17v1

y. akıt- Ağlamak

y.-an 5r13

y.-duğı 56r12

y. eyle- Islatmak, yıkamak

15v11, 20v6

y.-se 20v3

y. gel- Ağlamak

y.-meye 55v3

y kıl- Islatmak, yıkamak

y.-dı 20v8

y. ÷ol- Ağlamak

y.-dı 67r3

yaş Yıl, yaş

y.+ına 63v5

yaşıl Yeşil

y. 19r8, 19r10

yaşın- Gizlenmek, saklanmak, gizlemek

y.-a 87r13

y.-ur 70v4

yat- Yatmak

y.-a 34r15

y.-am 62r1, 62r2

y.-asız 83v9

y.-dılar 82r1

y.-ıcağ 61v10

y.-madı 64r5

y.-mağ 10r1

y.-maya 10r6

y.-mayam 46v13

y.-sun 61r12

y.-up 76r8

y.-urdılar 28r12

yat Hazırlık

y.+ına 15r8

yatlu Kötü, fena, işe yaramaz

y. 44v6, 59r11, 61r11, 61r12, 64v4, 66v1,

yavru Yavru, çocuk, evlat

y.+m 33r13

yavuz Kötü, fena

y. 61v1

yavuzlık(ğ) Kötülük

y.+ı 54r12,

y. kı1- Kötülük yapmak

y.-sa 54r10

yay- Açmak, sermek

y. 77r8

y.-a 59r1

y.-dı 58v4, 77r8

y.-mağ 58v4

yayı1- Etrafa dağılmak; herkes tarafından duyumak

y.-dı 58r13, 66v6

yaykan- Yıkanmak

y.-acak 70r7

y.-asın 70r10

y.-ur 70r2

yayka- Yıkamak

y.-r 70v6

yaz Yaz, yaz mevsimi

y.+ın 40v12

yaz- Yazmak

y.-alım 52r1,79v13

y.-ayım 10v4, 51v1, 51v3

y.-dık 51v11

y.-dım 10v8, 51r13, 74r8, 79v11

y.-ıcağız 63v13

y.-ın 40v12

y.-iñiz 34r14

y.-ısı 19v4

y.-masına 8v15

y.-maya 12r10

y.-miş 21v14

y.-uban 51v12

y.-ubanı 79v10

y.-up 77v11

yazık: Günah, suç

y.+ların 34v2

yazıl- Yazılmış

y.-miş 19v3

y.-u 19r13

y.-ur 29r1, 29r2, 83r11

ye- Yemek yemek krş. bk. **ye-**

23v15, 76v11

y.-di 12r15, 32r13, 41v12, 47r6, 48v1,48v5, 48v7, 52v3, 55r9

y.-diler 37r14, 73r5, 76r2

y.-dim 56r11

y.-diñ 74r3

y.-diyse 36v14

y.-dügi 48v5

y.-dügin 48r15

y.-düginden 12r12

y.-dügü 25v13

y.-gil 48v4, 63r5

y.-me 56r11, 57v12
 y.-medi 48v6
 y.-mediler 64r7, 76v3
 y.-medir 78r13
 y.-medügini 64r8
 y.-mege 40v10, 48v3
 y.-mek 41v13 12r12, 36r14, 41v2, 64r6, 75v7
 y.-memekden 64r8
 y.-mesi 51r6
 y.-meye 22v6
 y.-meyesiz 64r10
 y.-meyüp 12r14, 76v1, 76v2
 y.-mez 64v3, 80r8
 y.-meziz 64r11, 64v4
 y.-miş 71r3
 y.-yecek 75v4
 y.-yileyen 36v2
yemek Yemek
 34v9, 34v10
 y. yè- Yemek yemek
 y.-mez 64v3, 80r8
 y.-meye 22v6
 y.+i yè- Yemeği yemek
 y.-meyesiz 64r10
ye- Yemek yemek krş. bk. **yè-**
 13r6, 25v3, 36v3, 41r15, 41v11
 y.-me 55r2
 y.-mese 48r14
 y.-meyeni 36v5
 y.-rler 40v5, 40v8, 44v11, 44v12
 y.-se 11r14, 48r14
 y.-ye 34r15, 36v3, 58r12
 y.-yeler 36v4
 y.-yesin 12r8, 36r15
 y.-yüben 12r8, 40v10, 59r1

y.-yüp 12r9, 41v3, 59r5

y.-rse 11r14

yedi Yedi sayısı krş. bk. **yèdi**

y. 23v8, 23v9, 24r3, 24r4, 24r5, 24r6, 51v6, 51v7, 51v8, 51v11

y.+dir 24r5, 51v8

yèdi Yedi sayısı krş. bk. **yedi**

y. 22r14, 23v3, 23v4, 23v6, 23v7, 51v3, 51v4, 51v5, 77v2

y.+den 71v13

y.+dir 23v4, 51v7

y.+niñ 47v9, 65v9, 71v11

yedi yüz biñ Yediyüzbin

y. 8v5, 8v6

yèdinci Yedinci

y.+si 71v11

yèdir- Yemek yedirmek

76v11

y.-miş 71r3

yeg Daha iyi, üstün krş. bk. **yèg**

y. 60r5, 64r12

y.+dir 2r7, 3r4, 46r13

y.+e 60r13

yèg Daha iyi, üstün krş. bk. **yeg**

y. 46r15

y.+dir 87r6

yegrek İyi, daha iyi

y. 9v12, 12r2, 12v3

y.+i 15v8, 53v6

yek (Far.) Tek, bir

y.+i 53v6

yèl- Koşmak, hızlı gitmek

y.-er 74v10

y.-erdi 69v2

y.-üben 70v13

yemîn (Ar.) Sağ, sağ taraf

y. 1v13

y.+inden 31r7

yen- Yemek yemek

y.-mesün 75v10

yêr- Kötülemek, beğenmemek

y.-di 61r10

y.-e 68r9

yêr Yer, zemin, toprak, yeryüzü krş. bk. **yer**

y. 3v7, 23v7, 59r12

y.+de 52v1, 52v8, 53v11

y.+den 66r9

y.+deysem 74r3

y.+dir 59v7

y.+e 17r6, 20r5, 39r8, 43v6, 53v8, 67r12, 78r7, 84v12, 86r12

y.+e düş- Yere düşmek

y.-di 29r1, 30r8

y.-er 72v9

y.-medi 18r7

y.+e kod- Yere bırakmak

y.-ılar 82v8,

y.+e ur- Yere vurmak, düşürmek

y.-up 74r1

y.+e yağdır- Yere düşürmek

y.-an 85r8

y.+e saçıl- Yere saçılmak

y.-dı 28v15

y.-miş 28v15

y.+e var- Gitmek

y.-sañ 24r13

y.+i 72v11

y.+iñden 32r2

y.+ine 3v13, 19v14,38r3, 39v10, 81v9

y.+iñi 32r1, 34r4

y.+leri 4r1

y.+im 83v5

y.+üñe 34r6

yer Yer, zemin, toprak, yeryüzü krş. bk. **yêr**

y. 28r6, 29v3, 34v8, 51v5, 70r7

y.+de 48r7, 52v2, 58r10

y.+den 23v5, 37v3, 85v9

y.+di 36v6

y.+e 37r11, 38r1, 43v2

y.+e in- Yere inmek

y.-miş 66v13

y.+i 86r13

y.+iñ 50v7, 70r3, 84v13

y.+ine 3v15

y.+leri 43v12, 76r4

yêrce Yer, bulunulan yer, zemin

y.+dir 1v9

yêrlü Yerli, sabit

y. 70r3, 70r8

yêrlü yêrine Olması gereken yere, kendine ait yere

y. 38r3

yêr yûzi Yeryüzü

y. 29r2

yêsâr (Ar.)Sol, sol taraf

y. 1v13

y.+ından 31r7

yêt- Yetişmek, erişmek, ulaşmak krş. bk. **yêt-**

y.-mese 6r11

yêt- Yetişmek, erişmek, ulaşmak krş. bk. **yêt-**

y.-di 43v11

y.-e 40r10

y.-emedi 43v7

y.-medi 43v6

y.-mesem 70v13

yêt- Yeterli gelmek, kafi gelmek

y.-dügi 75r9

y.-er 51r2

y.-erdi 44v13

y.-erem 35r1

y.-ersin 78v9

yetim (Ar.) Babası ölmüş (çocuk)

y.+e 76v2

y.+i 76v12

y.+iz 76r2

y.+ler 76r2

yetiş- Ulaşmak, erişmek

y.-irseñ 85v13

y.-ür 40v6

yetmiş Yetmiş

y. 22r14

y.+den 22r15

yêtür- Ulaştırmak, eriştirmek

87v7

y.-iñ 17r14

y.-ür 16r15

yeyni Kolay

y. ol- Kolay olmak

y.-a 32r8

yığ- Yığmak, toplamak

y.-dılar 27r1, 84r8

yık- Yıkma, devirmek, harap etmek; üzme, perişan etmek

y.-ar 7v1

y.-asın 11v7, 81r4

y.-dı 62r7

y.-ma 11v1

y.-maz 54v3

yıl Yıl, sene

y. 44v8, 44v9, 55r11, 55r12, 55r13, 56r1, 63r5, 63r9

y.+cadır 1v9

y.+dan 56r2

y.+dı 14r2

yıl- Uzaklaşmak

y.-dılar 50v10

yıldız Yıldız krş. bk. **yılduz**

y. 23v6

y.+a 63v8

y.+lar 63v7

yılduz Yıldız krş. bk. **yılduz**

y.+dan 23v5

yırtık Yırtık

y. 70r4

yırtıl-Yırtılmak, parçalanmak

y.-dı 68v2

yigirmi bir Yirmi bir

y. 16v6

yigirmi yedi Yirmi yedi

y. 51v10

yigit Genç, delikanlı

y. 9v1, 10r13, 11r2, 22r9, 22v2, 22v10, 23r9, 26v6, 52r1, 52r3, 64r2,69r13, 70v9, 71r3, 70v8, 70v13, 71v1, 74v1

y.+e 22v2,61v11, 66r5

y.+i 10r12

y.+im 52r13

y.+iñ 22r11, 22r13

yigitlik Yiğitlik

y. 52r8, 52r11, 3v14, 6v1, 14r5, 14v4, 16r5, 17v10, 25r14, 29v3, 30v8, 30v15, 31r2, 35r12, 39v12, 40v10, 48r9, 49r13, 51v2, 53v13, 54r3,54v4,56v9, 63v11 64r1,70v2, 72r9, 72r10, 73r9, 73r10, 73v6, 74r1,74r7,75v13, 76r1,76r3,77v3, 82r12, 82r13, 82v4, 82v13, 83r1, 85r7, 86v4

yîñ Elbisekolunun el üzerine gelen kısmı

y.+i 70r1

y.+ine 19v3

y.+ini 27r15

yîñe Yine

y. 22r9

yitür- Kaybetmek, mahvetmek

y. 87v7

yoğ Yok krş. bk. **yoğ/ yoğ**

y.-ol-Yok olmak

y.-ur 34v10, 38v14

y.-anı 2v5

y.-ıdı 14r3, 63r1, 69v3

y.-ıdım 82v1

y.-ısa 2v13, 70r6

y.-un 38r14

yoğur- Yoğurmak

y.-ıban 75v5

yoh Yok krş. bk. **yoğ/ yok**

y.+sa 4v1, 6v6, 28r10, 33r4, 43r2, 46v5, 48v12, 73v8, 81v11

yok Yok krş. bk. **yoğ/ yoh**

y. 1v3, 2v11, 3v4, 4v7, 5v14, 9r13, 17v8, 19r11, 19v10, 23r10, 33r7, 43r2, 45v1, 48v5, 49v8, 52v11, 60r9, 75v4, 82r12, 83r1, 85r1

y.+dır 19r2

y.+dur 4r2, 52v11, 65r7

y.+ları 4v3

y.ol- Yok olmak

y.-a 23r10

yokluk Yokluk

y. 2v5

yol Yol, çare, vasıta; usul, adap, erkan

y. 12r3, 14r14, 16r5, 18v12, 23r10, 24r12, 24v5, 31r10, 31r11, 31v3, 31v4, 31v5, 32r6, 32v3, 32v15, 33v9, 34r1, 36r5, 36r7, 36r10, 37v1, 37v8, 38v15, 39r1, 39v11, 40r9, 43r10, 43v5, 44v8, 47v11, 48r12, 48v12, 52r9, 59r9, 61r5, 71v6, 71v8, 71v10, 72r5, 75r13, 78r1, 85v9, 85v10, 86r9, 86r11

y. başar- Yol kattetmek

y.-madı 24v8

y. bil- Yol, usul bilmek

y.-ene 23r8

y. bul- Çare bulmak; yolu bulmak

y.-a 3r14

y.-maya 38v15

y. ko- Vasıta, çare koymak

y.-mışam 32v3

y. tut- Bir yere doğru gitmek, yola çıkmak

y.-dı 43v5

y. var- Yola çıkmak

y.-an 21v2

y.-andan 55r3

- y.-anlara 31v3, 75r13
y.- amaz 61r5
y.-avuz 31v4, 71v6
y.-mış 23r8
y.-a 9v9, 10v3, 23r2, 23v2, 26v14, 26r11, 34r2, 43r6, 44r13, 44r15, 50v13, 52r3, 75r11, 80r7
y.-a gel- Doğru yolu bulmak
21r15
y.-e 14r8, 34v6
y.-a gir- Yola çıkmak, yola koyulmak
y.-di 61v1
y.-diler 53r9
y.-e 22r4
y.- meyen 52r9
y.-se 53r3
y.-a git- Yola gitmek
y.-iñ 69v7
y.-a var- Yola çıkmak; Doğru yolu bulmak
y.-dılar 13v4
y.-madı 13v7, 22v14
y.-sañ 55v6
y.-ca 34v11, 55r4
y.-da al- Yolda kalmak
y.-mağıl 39r1
y.-da 2v14, 11r3, 15v4, 24v4, 26v10, 32r6, 33v6, 37r15, 77r2, 78r3, 86r5
y.-dan 52r1, 62r12, 68v11, 86r11
y.-dan ık- Doğru yoldan ayrılmak
y.-a 44r9
y.-dan şap- Doğru yoldan ayrılmak
y.-ar 68v10
y.-ı 1v3, 9r7, 9v12, 13v6, 13v7, 18r4, 21r2, 21v1, 22v1, 22v15, 24r13,29r6, 27r9, 29r12, 29r13, 31r4, 31r14, 35r5, 37r1, 37v14, 44r12, 44r13,44v2, 47v7, 50v12, 50v13, 52r1,52r8, 52v6, 54v4,52v10, 65r9, 68v6, 74v9, 74v13, 76v7, 79v1, 84r5, 85v7
y.-ıdur 52r6
y.-ı başar- Yol katetmek
y.-madı 13v7, 22v14
y.-ı var- Doğru yola varmak

y.-amaz 31v2

y.-ı göster- Yol göstermek

30v7

y.-e 65v5

y.-eyim 54r9

y.-ımız 55r5

y.-ın 37v15, 43r10, 55v6, 68v5

y.-ın göster- Yol göstermek

y.-en 37v13

y.-ın gözet- Gözetmek, riayet etmek

41v7

y.-ın var- Yola gitmek

57v6

y.-a 54v13

y.-asın 75r1

y.-iña 5v10

y.-ına git- Yola gitmek

9r6

y.-e 24r10, 39r7

y.-mek 11r1

y.-iña çur- Yola baş koymak; yoluna gitmek

y.-an 5v10

y.-ına var- Yoluna gitmek

y.-aydı 28r13

y.-dı 42r6

y.-sañ 55v4

y.-ına 7r6, 9r6,10r4, 11r1, 16r2, 24r10, 24r14, 26r7, 26r10, 26r11, 33v8, 35r14, 35r15, 35v9, 37r9, 37v6, 52v8, 54v13, 58r1, 67v8, 69r9, 74v6,75r2, 79v12

y.-ına gir- Yola girmek

y.-esiz 29v2

y.-ına gitdir- yola göndermek

y.-meyen 56v6

y.-ında 9r7, 9v10, 23r6, 24v2, 33v10, 56r1,74v4, 74v5, 76v10, 76v11

y.+ından 24r13, 55r3

y.+ını 37v11, 40r2, 52r5, 52r7, 55r1, 55r2

y.+ıñı yañıl- Yolunu şaşırmaq

- y.-asın 74v12
y.-ını bildir- Yol göstermek
y.-di 35r12
y.-ını bildür- Yol göstermek
y.-e 22r8
y.-ını bul- Yolunu bulmak
y.-alar 24r15
y.-ını gözet- Fırsatını aramak, kollamak
y.-irdi 28r15
y.-ını gözle- Yoluna bakmak
y.-meye 44r9
y.-ını var- Yoluna gitmek
y.-mayan 55r1
y.-mayana 55r2
y.+u 10v13
y.+uña 5v6, 77r3
y.+unı 79v4
yoldaş Arkadaş, yol arkadaşı
y. 33v7
y.+cığım 34r1, 32r9
y.+ı 27v11, 33v10, 52v2
y.+ıdık 34r2
y.+ımış 34l1
y.+iñ 57v9
y.+ına 32v4
y.+lar 34r10
y.+ları 66r11
y.+ların 33v5
y. eyle- Arkadaş eylemek
31v3, 68v11, 71v5
y.-gil 5v11, 36r7
y. ol- Arkadaş olmak
y.-dılar 33v8
y.-ur 32r9, 34v8
yoldaşlık(ğ) Arkadaşlık
y.+a 34v12

y.+ı 32r11

yol eri Bir tarikata girmiş olan kimse, salık

y. 31r12, 40r8, 44r9, 44r15, 48r4, 68v7

y.+ne 36r6, 48v9

y.+niñ 47v6, 65v6

y.+nden 65v5

y.+señ 47r9

y.+yem 38v14

yöñ Taraf, yön, suret krş. bk. **yön**

y.+ini 40v2

y.+iñiz 32r8

y.+ümi 6v6

yön Taraf, yön, suret krş. bk. **yöñ**

y.+ini 80v10

yöre Yöre, etraf

y.+ñ 33v11

yut- Yutmak, yemek

y.-ar 34r3

y.-ayın 34r3

yu- Yıkamak, temizlemek

y.-dı 17v1, 62r6

y.-nır 70v3

y.-r 70r2

yukarğı Yukarkı

y.+dur 65v2

yukarı Yukarı krş. bk. **yukaru**

y. 22r15

yukaru Yukarı krş. bk. **yukarı**

y. 35v1, 39v1, 73v13

yum Uğur, kadem

y.üt- Uğurlu, kademli saymak

y.-up 72r7

yum- Yummak, kapamak

y.-ar 68r1

y.-dı (gözin) 65r4, 65r5

y.-sa 27v14

yūsuf (Ar.)Hz. Yusuf

y.+a 66r3, 68r5, 68r6

y.+da 17r4

y.+dur 74v3

y.+ı 66r11, 66r13, 67r4, 67r6, 67r8, 67v1, 67v3, 67v13, 68r7

y.+iñ 66r1, 67v10, 68r13

y.+la 66r6

y.+ı 53r9

yūša' Yuşa Peygamber

y.+ı 69r7, 69r8

yüce Yüksek, büyük, ulu

y. 7v4, 54r6, 76r4

yügir- Koşmak, koşturmak krş. bk. **yügür-**

y.-ir 18r14

yügriş- Koşuşmak

y.-üben 72v12

y.-üp 17r15

yügrük Hızlı giden, çok koşan

y. 72r3

yügür- Koşmak, koşturmak krş. bk. **yügir-**

y.-ir25r7

yük Yük

y. 85v11

yürek Yürek, kalp

y.+ı 17v11

y.+in tağla- Çok üzölmek

y.-dı 35r6

y.+iñ tağla- Çok üzölmek

y.-r 33r11

y.+in tağlaş- Çok üzölmek

y.-ur 34r12

yüri- Yürömek, uzaklaşmak, gitmek krş. bk. **yürü-**

12r7, 21v4, 33r6, 33v4, 34v5, 49r2, 53v12, 57v7, 86r4

y.-diler 63r9

yürt- Gitmek, yürömek, koşmak, koşturmak

y.-esin 19v9

yürü- Yürümek, uzaklaşmak, gitmek krş. bk. **yüri-**

y.-di 44v9

y.-dügiñ 23v7, 51v5

y.-meye 68v7

y.-mez 18v13

y.-ür 33v6

y.-rsin 28v2

y.-ye 68v4

y.-yem 62r1

y.-yesin 28v3

y.-yicek 27v12

yüz biñ Yüzbin

y. 4v14 ,16r7, 16v12, 55v2

y.+in 16r3

yüz on Yüzon

y. 44v1

yüz Yüz sayısı

y. 22r1, 55r13, 56r1

yüz Yüz, çehre

y. (yere) ko- Yüzünü yere sürerek saygı göstermek; secde etmek

y. k. 53v8

y.-dı 17r6

y.çevür- Yüz çevirmek

y.-mez 25r5

y.sür- Yüz sürmek

y.-i 33v4

y.-üp 87v2

y.-üye 53v9

y. tut- Yüz tutmak

y.-dı 66v2

y.-dım 6v1

y.-ıpdır 9v9

y.vér- Yönünü tutmak

y.-di 21v15

y.-e 87v3
 y.-i 5v13, 17r5, 29r11, 72r10, 87r8, 87r12
 y.-i gül- Yüzü gülmek, sevinmek
 y.-e 32v6
 y.-im 56r8, 66v9
 y. aç- Yüz göstermek
 62v7
 y.-in göster- Yüz göstermek
 y.-ir 26r2, 61v6
 y.-in gör- Yüzünü görmek
 y.-di 67r5, 68r12
 y.-e 68r6
 y.-in burtar- Yüzünü buruşturmak
 y.-a 85v1
 y.-in çevür- Yüzünü çevirmek
 y.-ür 68r3
 y.-inde 27v9, 86v8
 y.-inden 44r3, 67v5, 71v12
 y.-ine 11v14, 33v2, 50r11, 54v3, 68r3, 70r12, 80r10, 83r6, 83r7
 y.-iñe 59r11
 y.-iñi 22v15, 67v4
 y.-ini 40r8, 59v13
 y.-ini gör- Yüz görmek
 y.-e 66v13
 y.-meye 51r9
 y.-emedim 60r10
 y.4-üp 67v10
 y.ini göster- Yüz göstermek
 y.-e 16r10
 y.+ini tüt- Yönünü çevirmek
 y.-dı 7v2
 y.-sa 81r10
 y.+iñi sür- Yüz sürmek
 22v15
 y.+üme baq- Yüze bakmak
 y.-mazsın 33r15

y.+üni 66v8, 67v5

y.+üñi 74v11

yüzi suyu Yüz suyu, şeref, haysiyet

y. 4v15, 5r1, 36r8

y.+na 31v5

Z, Ž, Ż, Z̈

zāhid (Ar.) Dünyayı terk edip dinin emirlerine çok titizlikle riayet eden, dindar; kaba sofu, irfansız, iki yüzlü

zāhid-i pindār (Ar.+ Far.) Dindar sanma, zannetme

z. 87r9

zāhid-i sālūs (Ar.+ Far.) iki yüzlü kaba sofu

z. 87r13

z.+da 2r7

zāhid-i fi'llāh (Ar.) Allah için züht ve takva sahibi, dindar

z. 80r12

zāhir (Ar.) Görünen, açık, meydanda

z. 24v10, 29r8, 8r13

z.ol- Açık olmak

z.-dı 1v5, 16v9

z.-dñ 24r3

z.-a 22r11

z.+de 21r3

z.+i 24v12

zahm (Far.) Yara

z. 3r5

z.ur- Yara açmak

z.-urdu 7v2

zahmet (Ar.) Zahmet, sıkıntı, eziyet

z. 3v14, 12r6, 12r7, 46v5, 82v3

z. çek- Sıkıntı çekmek

z.-er 40v12

z.-esin 12r7

z. èr- Sıkıntıya düşmek

z.-e 12r6

z. vèr- Sıkıntı vermek

z.-señiz 82v3

z.-e 46r10

z.-im çek- Sıkıntı çekmek

z.-diñ 33r10

z.-leri 46r12

ẓa'if (Ar.)Güçsüz, kuvvetsiz

49v8

ẓ. ol- Güçsüz olmak

ẓ.-maz 50v3

zā'il (Ar.) Sona eren

z. ol- Bitmek

z.-maz 1v1

zakiyyāt (Ar.) Temiz, arı, duru

z. 16v12

ẓālim (Ar.) Zalim, zulümkâr

z. 51r9

zamān (Ar.) Vakit, zaman, devir, dönem

z. 7r15, 14r9, 26v1, 43r12, 44v8,48v1,55v4, 60v7, 60v9, 64v7, 66v1

z.+da 6v5, 34v7, 46r11, 62v13, 66r10

z.+dan 60v7, 61v2, 64v9

z.+ında 7v6, 9v3

zār (Far.) Ağlama, feryat, figan

z. 67r7

z.+ı 50r4

z.+ımız 50r12

ẓar (zarr) (Ar.) Zarar

ẓ. 4v4, 45r15

ẓarūret (Ar.) Mecburiyet, zorunluluk

ẓ. 51r10

zāt (Ar.) Asıl, kendi

z.+dır 1v2

z.+ında 24r8

z.+ını 8v9

ẓayī' (Ar.) Kayıp, yitik, kaybolan

ẓ. èt- Yitirmek, kaybetmek

z.-mezem 57r1, 57r3

zebānī (Ar.) Cehennemlikleri ateşe atmakla görevli melek, cehennem bekçisi

z.+ler 32v12

zehre (Far.) Öd, safra

z.+si 74v4

zelle (Ar.) Yanılma, hata; küçük günah

z. 40v9,40v11

zemīme (Ar.) Ayıplanacak kötü davranış, kötü hal

z. 24r5, 24r6

zenbīl (Far.) Zembil

z. 69r9

zencīr (Far.) Zincir

z. 83v2

zerk (Ar.) İkiyüzlülük, riya; dindar görünme

z.60v1, 60v3, 60v12, 87r8

zerrāk (Ar.)İkiyüzlü

z. 87r8

zerre (Ar.) Zerre

z. 2v11, 32r15, 32v14, 33r3, 33r9, 33v1, 33v2, 33v13, 34r9

zerrece (Ar.+T.) En ufak parça

z. 33v15

zerre-vār (Ar.+ Far.) Zerre kadar

z. 2v11

zevāl (Ar.) Heba olma, mahvolma

z. ol- Mahvolmak

z.-sa 1v1

zevk (Ar.) Zevk

z. 12v12

zeyn (Ar.) Süs, bezek

z. èt- Süslemek

z.-sün 14v12

zīkr (Ar.) Anma, hatıra gelme

z. 12v9

z. èt- Anmak

z.-e 40r5, 40r6

- ẓ.-er 50r10
ẓ.-icek 3r11
ẓ.-üben 50r2
ẓ.-meziz 69r10
ẓ.-sem 53r11
ẓ. eyle- Anmak
ẓ.-sem 50r3
ẓ.-i 27v12
ẓ.-iñ 49r6
ẓ.ol- Anmak
ẓ.-an 1v2
ẓ.olun- Anmak
ẓ.-dı 47v8, 47v10
zinā (Ar.) Zina
ẓ.-dan 68v4
ẓ. èt- Zina yapmak
ẓ.-en 68v3
ẓ. kı̣l- Zina yapmak
ẓ.-maz 68v3
ẓirā (Ar.) Çünkü
ẓ. 7r3, 7v6,8r6,9r7, 10v11, 19r3, 23r11,23v6,24v1, 37r1,51v4, 84r5
zişān (Ar.) Şanlı
ẓ. 7v9
ziyāfet (Ar.) Misafir kabul etme, yedirip içirme; şölen
ẓ. eyle- Misafir kabul etmek, ağırlamak
ẓ.-di 67r13
ziyān (Far.) Ziyān, zarar
ẓ. ol- Bir işe yaramayıp heder olmak
ẓ.-a 11v8
zor (Far.) Zor, güç
ẓ. 71r4
zul(ü)m (Ar.) Zulüm, eziyet, işkence
ẓ. èt- Zulmetmek
ẓ.-dim 55r11
ẓ.-erdi 66v5
ẓ.-esin 56r6

z. eyle- Zulmetmek

z.-dim 56r5, 56r7

zūlmānī (Ar.) Karanlığa ait, karanlıkla ilgili, karanlık

z. 86v2

z.+dür 24r6

zūlmet (Ar.) Karanlık

z. 4r1, 7r2

z.+dir 21r5

z.+i 4v5

zūhd (Ar.) Dünya zevklerinden el çekerek kendini ibadete verme

11v13, 12v11, 80r7

zūlf (Far.) Saç

z.+idir 83v3

z.+ine 83v6

z.+ini 83v4,83v5

zūlf-i yār (Far.) Sevgilinin saçı

z. 84v3

zū'lfikārla: Zūlfikâr gibi keskin olarak, keskin biçimde

z. -y1 77r3

3.2. Özel Adlar Dizini

A, ‘A, Ā

aḥmed (Ar.) Ahmet, Hz. Muhammed’in isimlerinden biri

a. 8r1, 16v12, 17v1, 18r11, 18r13, 18v12, 19r10, 19r12, 20v8, 26v12, 26v13, 27v1, 29r11, 30r10, 32r5, 32v7, 35r11, 36v1, 36v8, 37r12, 37r13, 39v6, 40r4, 41v4, 48r11, 49r4, 49r7,55v6, 72r2, 72r3, 72r4, 72r6, 72r9, 72v1, 72v5, 73r1, 73v9, 74r6, 75r6, 76v8

aḥmed-i emīn (Ar.) Hz. Muhammed

a. 15v13

aḥmed-i mürsel (Ar.) Hz. Muhammed

a. 8r15, 13v6

‘**alī** (Ar.) Hz. Ali

‘a. 30r2, 30v7, 30v15, 31r4, 34v14, 34v15, 35r1,35r4, 35r5,35r11, 35v1,36v9, 37r1, 37r2, 37v14, 47v8, 51r1, 52v6,52v7, 54r6,54r9, 54v2,54v4,54v6, 54v13, 54r6,55v6, 65r3, 65r8, 65r9,65r10, 65r11, 65v5, 71v8, 71v12, 72r2 ,74v13, 75r1, 75r9, 75r10, 75r11, 75v9, 76r9, 76r11, 76v7,76v9, 76v10, 77v5

‘**aliyy bin ebū ṭālib** Hz. Ali

‘a. 13v12, 37v10

‘**aliyyu’llāh** (Ar.) Hz. Ali

‘a. 77r1

allāh (Ar.) Allah

a. 19v13, 29v12, 30r11, 35r13, 37r13, 37v4, 38v8, 39v1, 40r11, 73v9, 80v10, 80v11, 80v12, 81r10, 81r11, 81v3

‘**azāzīl** (Ar.) Şeytan’ın melek bulunduğu sıradaki esas adı

‘a. 57v4, 57v9, 73r1, 73r2

āzer Hz. İbrahim’in babası

ā. 64r2

B

beyt-i celīl (Ar.) Kabe

b. 64v8

bilāl Bilal-i Habeşi

b. 37v14

bū-bekr (Ar. Ebū-Bekr) Hz. Ebubekir

b. 35v3

C

cābir Selman- 1 Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Cabir-i Ensari

c. 35v6

cebrā 'īl (Ar.) Dört büyük melekten biri, Cebrail

c. 14v4, 16r15, 16v7, 17v6, 17v7, 17v11, 18r12, 18v9, 18v10, 26v11, 30r12, 31r3, 31r5, 37v12, 42r7, 42r9, 46r11, 46r13, 47r15, 47v4, 48r9, 48v4, 48v6, 63v3, 64v2, 63v4, 64v7, 64v11

cebrā 'īl emīn (Ar.) Cebrail

c. 19v14

cebrā 'īl-i emīn (Ar.) Cebrail

c. 14r10

celīl (Ar.) Çok yüce, Kadri yüce Allah

c. 19r5, 46r8, 46v3, 49v9, 62v12, 63r10, 63v6, 74r12, 77v4

cerrāh (Ar.) Selman- 1 Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Ebu Ubeyde-i Cerrah

c. 35v4

cibrīl (Ar.) Cebrail krş. bk. **cibrīl emīn**

c. 16v8, 17v10, 18r10, 39v2, 58r12, 64r6, 76r10

cibrīl emīn (Ar.) Cebrail'in diğer adı krş. bk. **cibrīl**

c. 17r6, 17r10, 17r13, 18v7, 20r6

Ç

çār-ı 'aşk (Far.+ Ar. çehār-ı aşk) Dört halife

ç .62v11

çār-yār (Far.) Dört dost; Dört halife

ç. 5r5

D

dāvud Selman- 1 Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Davud bin Abdurrahman-ı Berberi

d. 35v4

dinār Selman- 1 Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Malik bin Dinar

d. 35v3

E

ebū-bekr Hz. Ebubekir

e. 6v12

ebu'l-derdā Selman- 1 Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Ebu Derda

e. 35v6

ebu'l-mu'ciz Selman- 1 Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Abu'l Mu'ca

e. 35v6

el-cebel Tüm fütüvvet teşkilatının lideri olan ve sadece devlet başkanı konumundaki Şeyh el Cebel

e. 7v1

emîn (Ar.) Hz Muhammed; Hz. Cebrail

e. 14v10, 48v7, 73r3

eyyüb Hz. Eyüp Peygamber

e. 47r1

F

fârûk (Ar.) Hz. Ömer'e çok adil olmasından ve doğruyu batıldan ayırmasından dolayı verilen lâkap

f. 7r14

fâtıma Hz. Fatıma, Hz. Muhammed'in kızı

f. 75v10, 75r11, 75r12

fızza (Ar.) Hz. Fatıma'nın hizmetçisi, Fızza

f. 75r12, 75r13, 75v11

G, Ğ

ğafūr (Ar.) Merhamet eden, suç bağışlayan, Allah

ğ. 6v2, 56r9

H, Ĥ, Ħ

habību'llāh (Ar.) Allah'ın dostu (Hz. Muhammed)

h. 17r9, 32v2, 65v12

hādım-i müsā (Hz.) Musa'nın hizmetçisi; Yuşa İbn-i Nun

h. 69v1

hālīk (Ar.) Yaratan, yaratıcı, Hz. Allah

h. 16r12

halīlu'llāh (Ar.) Allah'ın dostu; Hz. İbrahim

h. 64v3

hārūn (Ar.) Hz. Musa'nın büyük kardeşi

h. 35r2

hasan Hz. Muhammed'in torunu, Hz. Hasan

h. 37r6, 37r13, 38v5, 76v6

hassān Selman- ı Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Hasan İbn-i Sabit

h. 35v3

hātem (Ar.) Cömertliğiyle ünlü Arap şairi ve kabile reisi, İbnü Abd-illah Bin Sa'd

h. 9v5

hayru'l-beşer (Ar.) İnsanların hayırlısı, Hz. Muhammed

h. 78r11

hayrū'n-nisā (Ar.) Kadınların hayırlısı, Hz Fatıma

h. 37r7

hız(ı)r (Ar.)Hz. Hızır

h. 53v3, 53v5, 54r2, 54r4,69r10

İ, İ

iblis (Ar.) Şeytan

i. 11r9,56v13, 57v7, 68r8, 68r13, 77r3

ibn-i ‘abbās Hz. Muhammed’in sahabeti ve yeğeni, İbn-i Abbas

i. 18r5

ibn-i ‘ömer Hz. Ömer’in oğlu Hz. Abdullah

i. 13v15

ibn-i hattāb-ı mu‘azzam Hz. Ömer

i. 7r14

ibn-i mes‘ud İlk müslüman olanlardan altıncısı, Abdullah bin Mesud

i. 18r5

ibrāhīm Hz. İbrahim

i. 19v13, 37v12, 46r8, 46r15, 46v11, 47v1, 48r9, 59v3, 62v12, 63v6, 63r10, 64r4, 64r12

ibrāhīm ḥalīl Hz. İbrahim

i. 15v4, 19r5, 74r12

ilāh (Ar.) Allah, yaratıcı

i. 4v1, 6v4, 6v6, 12r10, 25v7, 43r3, 57r8

ism-i manşūr (Ar.) Mansur’un adı, Hallac-ı Mansur

i. 80v6

isma‘īl (Ar.) İbrahim Peygamber’in oğlu, Hz. İsmail

i. 42r10, 64v6, 64v10

K, K

kanber (Ar.) Selman- ı Farisi’nin şed kuşattığı kişilerden biri, Kanber

k. 35v5

kelimu’llāh (Ar.) Hz. Musa

k. 47r7

kerremu’llāhü veche (Ar.) Hz. Ali’nin lakabı (Allah yönünü şerefli kılsın)

k. 8v10

kerīm (Ar) Çok cömert, Allah

k. 1v1, 3v3,16v1, 42r15, 44r5, 50r1,56r9

L

leylā (Ar.) Leyla ve Mecnun hikāyesinin kadın kahramanı

l. 27v9, 27v10,27v11, 27v12, 27v13,27v14, 27v15, 28r1, 28r2, 28r4, 28r5, 28r6, 28v9, 28v11, 29r1, 29r2, 29r4

M

mālīk (Ar.)Selman- ı Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Malik

m. 35v4

mecma' e'l- bahreyn (Ar.) İki denizin birleştiği yer

m. 53r7

mevlā (Ar.) Mevla, Allah

m. 27v9, 27v10

muḥammed (Ar.) Hz. Muhammed

m. 14r11,31r8, 38v8, 39v13, 40r5, 45r7, 48r10, 72r13, 73r5, 77v5

mūsā (Ar.) Hz. Musa

m. 35r2, 43r13,43v11,43v6, 43v12, 44r2,44r3, 44r4, 44r5, 44r7, 44v7, 44v8, 45r2, 45r4, 45r5, 45r9, 53r5, 54r3, 69r3, 69r4, 69r8, 69r10, 80v9, 80v10, 85r2

muştafā (Ar.) Hz. Muhammed

m. 5v15, 6r1, 6r2, 7v15, 16r9, 27r7, 30v5, 30v14, 32v5, 32v11, 36v12, 37v9, 47v7, 48r10

mūnis-i gār (Ar.) Mağara arkadaşı, Hz. Ebubekir

m. 6v10

mūnis-i ḳur'ān (Ar.) Kur'an dostu, Hz. Osman

m. 7v11

mūnker (Ar.) İnsanları ölümden sonra sorguya çeken iki melekten biri

m. 49r1

mūslim (Ar.) Selman- ı Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Müslim

m. 35v5

N

nekīr (Ar.) İnsanları ölümden sonra sorguya çeken iki melekten biri

n. 49r1

nemrud (Ar.)Nemrut, Hz. İbrahim peygamberi ateşe attıran zalim krş. bk. **nemrūd-ı la'īn**

n. 62v13

nemrūd-ı la'īn (Ar.) Lanetlenmiş Nemrud, Hz. İbrahim'i ateşe atan Nemrut krş. bk. **nemrūd**

n. 49v6

nil Nil nehri

n. 66v4

Ö

‘**ömer** (Ar.) Hz. Ömer

‘ö. 35r8, 37v14, 40r12

‘**ömer** Selman- ı Farisi’nin şed kuşattığı kişilerden biri, Ömer-i Huzai

‘ö. 35v3

R

rabb (Ar.) Allah

r. 46r7, 77r11

rahîm (Ar.) Çok acıyan, Allah

r. 56r9

rahmân (Ar.) Acıyan, esirgeyen, Allah

r. 56r9

resûl (Ar.) Elçi (Hz. Muhammed) krş. bk. **resûlu’llâh**

r. 6v9, 7r7, 8r2, 8r4, 14r2, 14r12, 16v1, 17r8, 17v13, 20r9, 20v2, 20v11, 20v14, 26v8, 27r2, 29v10, 30r6, 30r14, 30v8, 34v14, 36v6, 39v9, 41r11, 54v11, 57r11, 58r2, 64v13, 72v2, 73v4

resûlu’llâh (Ar.) Hz. Muhammed krş. bk. **resûl**

r. 18r10, 20v4, 20v5, 24v9, 26v10, 26v15, 31r8, 31r13, 32r13, 32v14, 34v13, 34v15, 39v3, 51v10, 52v1, 65r10, 69v7, 70v10, 71v3, 72r13, 73r10, 73v1, 74r10, 76r9, 76v5, 76v5

ravza-i rıdvân (Ar.) Cennet

r. 15r1

rüstem (Far.) Firdevsi’nin Şehname adlı eserinin baş kahramanı

r. 9v5

S, Ş

sa’d (Ar.) Selman-ı Farisi’nin şed kuşattığı kişilerden biri, Sa’d İbn-i Eba Vakkas

s. 35v5

sâre Hz. İbrahim Peygamber’in eşi

s. 64r9

selmân Hz. Muhammed’in ashabından Selman-ı Farisi krş. bk. **selmân-ı fârisî**

s. 8r6, 13v15, 18r11, 20r13, 38r2, 35v2, 35v7, 36v10,37v15

selmān-ı fārisī Hz. Muhammed'in ashabından Selman-ı Farisi krş. bk. **selmān**

s. 37r9

semāk Selman- ı Farisi'nin şed kuşattığı kişilerden biri, Semak

s. 35v5

şiddīk (Ar.) Vefalı dost; Hz. Ebubekir'in lâkabı

ş. 7r3, 7r4, 7r6

sübhān (Ar.) Allah

s. 17r11

Ş

şāh-ı hüseyin (Far.+ Ar.) Hz. Hüseyin

ş.+i 38v6

şāh-ı merdān (Far.) Hz. Ali

ş. 9r6, 30v14, 35v8, 36v8, 38v4, 76v8

şāh-ı tūbā-serv (Far.+Ar.+ Far.) İri gövdeli, büyük Tuba ağacı

ş. 15r4

şahmam

ş. 35v4

seyh-i mansūr (Ar.) Hallac-ı Mansur

ş. 80v3

seytān-ı la'īn (Ar.) Lanetlenmiş şeytan, Şeytan

ş. 68r7

şibli Hallac- Mansur'un dostu olan İmam-ı Şibli

ş. 80v13, 81r7, 81r8

şir (Far.) Hz. Ali krş. bk. **şir-i hākķ**

ş. 27v1

şir-i hākķ (Far.+ Ar.) Allah'ın aslanı, Hz. Ali krş. bk. **şir**

ş. 8r14, 65r4, 77r1

şit Şit Peygamber

ş. 58r6, 58v2, 58v4, 58v6, 59r3, 59r7, 59r8, 77v4, 77r8

T, T

ṭarsūs Tarsus adlı bir yerleşim yeri

t. 9r5

tīh Tih çölü

t. 44v8

ṭübā (Ar.) Cennette bulunan ilahi ağaç krş. bk. **ṭübā ağacı**

t. 15v1

ṭübā ağacı (Ar.+ T.) Cennette bulunan ilahi ağaç krş. bk. **ṭübā**

t. 15r15, 19r7

V

veys

v. 18v12

Y

ya' kûb (Ar.) Hz. Yakup Peygamber

y. 17r3

yemen (Ar.) Yemen Ülkesi

y. 38r3

yevmi'1-kıṣāṣ (Ar.) Hesap günü, Mahşer günü

y. 6v5

yūsuf (Ar.) Hz. Yusuf

y. 17r5, 66r12, 66v2, 68r1, 68r8, 68r11, 68r9, 68v2, 68v3, 77v4

yūṣa' Yuşa Peygamber krş. bk. **yūṣa' ibn-i nūn**

y. 69r8, 69r9, 69v1, 77v5

yūṣa' ibn-i nūn Yuşa Peygamber krş. bk. **yūṣa'**

y. 69r12, 74v9

Z, Z

zebānī (Ar.) Cehennemlikleri ateşe atmakla görevli melek, cehennem bekçisi

z. 6r15

zelihā Hz. Yusufu'üneşi, Züleyha

z. 66r6, 67r3, 67v3, 68r3, 67v13

zühre (Ar.) Çoban yıldızı

z. 62v7

zū'n-nūne Zü'n Nun-ı Mısri

z. 38r2

SONUÇ

Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Kütüphanesi Nadir Eseler Koleksiyonu 12881/Y004 numarada yer alan *Manzum Bir Fütüvvet-nâme* incelendi. Çalışmanın giriş kısmında Fütüvvet-nâmeler hakkında genel bir bilgi verildikten sonra üzerinde çalıştığımız fütüvvet-nâmenin genel özellikleri anlatıldı. Bu bilgilerden sonra eser, imla, ses ve şekil özellikleri açısından ele alındı.

İkinci bölümde metin, transkripsiyon alfabesiyle latin harflerine aktarıldı. Metinde geçen Arapça ve farsça kısımlar dipnotlarla belirtildi. Okunamayan silik yerler köşeli parantezin içinde üç noktayla gösterildi.

Üçüncü kısımda ise metindeki sözcüklerin dizini hazırlandı. Dizin, alfabetik sıraya göre oluşturuldu. Dizindeki kelimeler, metindeki anlamlar esas alınarak anlamlandırıldı. Dizinin arka kısmında ise metinde geçen özel isimlerin yer aldığı *Özel Adlar Dizini* oluşturuldu.

Müellifi bilinmeyen bu fütüvvet-nâme, Türk edebiyatında yazılan diğer fütüvvet-nâmelerle muhteva bakımından benzerlik göstermiştir. Bu çalışmada incelediğimiz metin, dönemine ait dinî, kültürel ve sosyal bilgiler içermenin yanı sıra, o dönemin dil hususiyetleri hakkında da veriler barındırmaktadır. Şimdiye kadar çalışılan fütüvvet-nâmelerde genellikle metin ve metnin içeriği incelenmiş, dil hususiyetleri üzerinde çok durulmamış, dizin hazırlanmamıştır. Bu çalışma, fütüvvet-nâmenin dil özellikleri açısından da incelenip dizininin oluşturulması bakımından önem arz etmektedir. Eserde fütüvvet-nâmeye dair bir çok terim görülmektedir.

Eseri imla, ses ve şekil bakımından incelediğimizde şu sonuçlara varılmıştır:

1. İncelediğimiz *Müellifi bilinmeyen Fütüvvet-nâme*, dil özellikleri bakımından Eski Anadolu Türkçesi döneminde yazılan diğer eserlerle benzerlik göstermektedir.

2. /ç/ (چ), /p/ (پ) ünsüzlerinin yazımında birkaç istisna dışında ayırım yapılmamış, bu sesler c (ج), b (ب) ç (چ) biçiminde gösterilmiştir. .

3. Üzerinde çalıştığımız söz konusu metinde, /k-/g/ ayrımı yapılmamıştır. Her iki ses için de (ك) kullanılmış; aynı şekilde ñ sesi de yine (ك) ile yazılmıştır. Ayrıca eserdeki bazı kelimelerin hem art damak n'li hem de art damak n'siz yazımı mevcuttur.

4. Üzerinde çalıştığımız Fütüvvet-nâme, ses bilgisi açısından Batı Türkçesi özelliklerini gösteren, Eski Anadolu Türkçesi döneminin sonalarına ait bir eserdir.

5. Eserde kelime başındaki *t-/ d-* değişmesi birçok kelimedede görülmektedir. Metinde bazı kelimeler /t/ li biçimde yazılırken, bazıları /d/ ye dönüşmüştür. Bazı kelimelerin ise hem /t/ li hem de /d/li biçimleri görülmektedir. *tağıl-; tamar; dilkülen-; diri; tağla-/ dağla-; tütün/ düttün*

6. Eski Anadolu Türkçesinde kelime başındaki bazı /k/ sesleri /h/ ya dönmüştür. Metinimizde *k-/h-* değişmesi yalnızca “*hātun*” kelimesinde görülürken “*kankı, kanı, kıanda*” gibi kelimelerde *k* sesi varlığını korumuştur.

7. Eserde *-k-/ğ-* değişmesi bir çok kelimedede görülmektedir. Kelime sonunda bulunan *k* sesi, ünlü ile başlayan bir ek aldığı anda tonlularak /ğ/ ya dönüşmüştür. Ayrıca ek almadan bu değişime uğramış kelimeler de vardır. Bu kelimeler metinde, hem /k/ lı hem de /ğ/ lı biçimde yer almaktadır. *yaprak/ yaprağ; alçak/ alçağ; çok/ çoğ*. Bunlardan başka Farsça *kavga* sözcüğü de metinde *gavğa* şeklinde geçmiştir.

8. Eser, *-e/-è-* değişmesi bakımından kapalı /è/ tarafındadır. Metinde açık /e/ çok az kelimedede geçmekle birlikte bazı kelimeler de hem /è/ hem de /e/ şeklindeki kullanımları görülmektedir. Bu kelimeler şunlardır: *béz/bez; gerçek/ gerçək èt-/et-; vèr-/ ver-*.

9. Eserde ayrılma eki genel olarak *-dan/-den* yaygın biçimde kullanılmıştır. *nitelikden 1v2; felekden 1v9 ; varlıgdan 2v11; haqqdan 3r3*.

10. Metinde zarf-fiil eki olarak *-uban/-üben; -ubanı/-übeni; -madın/-medin; -(y)up/-(y)üp; -ıp/-ip;-p -ınca/-ince ve -ıcak/icek* kullanılmıştır. *baturuban 66v12; kalkubanı 83v11; deyübeni 29r1; görmedin 61v12; bişürüp 36v15; dèp 87r10; açıcak 16v9*.

11. Eserde, *-acak/-ecek* 4 yerde gelecek zaman sıfat-fiil olarak kullanılmıştır. *yaykanacak 70r7; dönecek 53r13*.

12. Gelecek zaman eki olarak *-isar/-iser* metinde 8 yerde geçmiş; *-acak/-ecek* eki de 1 yerde gelecek zaman eki olarak kullanılmıştır. *kalısar 48v13; n'èdeceksen 42v2*.

13. Metinde gereklilik kipi olarak *gerek, -(s)e/-(s)a gerek, -mek/-mağ gerek* kullanılmıştır. *girmek gerek 11r1; bulmağ gerek 79r9; görse gerek 22v11*

14. Birinci çokluk şahıs eki olan *-vuz/-vüz*, eserde 15 yerde geçmiştir. *varavuz 31v4; olavuz 49r9; bakışmayavuz 55r4*

15. Doğu Türkçesinde en çok *bol-*, *kıl-* şeklinde görülen yardımcı fiillerden, eserimizde en sık kullanılanı *ol-* yardımcı fiildir. Söz konusu fiil eserde, 172 yerde yardımcı fiil olarak kullanılmıştır. *èt-* yardımcı fiili 149 , *eyle-* 113, *kıl-* 61; *vèr-* ise yerde yardımcı fiil olarak kullanılmıştır. Bunların yanı sıra, *kal-*, *tur-*, *gel-*, *gör-* gibi yardımcı fiillerin de kullanımı görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akkuş, M. (2005) “Edebiyatımızda Ahi Tipi ve Esrar Dede Fütüvvet-nâmesinde Ahi Tipinin Özellikleri”, I Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, 2005, Cilt I, s.15-25
- Akpınar, A. (2005) “Fütüvvetin Dinî Temelleri”, I, Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, Cilt I, s.43-61
- Altuner N.(1999), Manzum Bir Fütühnâme, II. Uluslararası Ahilik Kültürü Sempozyumu Bildirileri, Kültür Bakanlığı Yayınları, Kırşehir, s. 23-38
- Altuner. N.(2005)“Süleymaniye Kütüphanesinde Yazma Üç Fütüvvetname”, I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, Cilt I, s.79-99
- Anadol, C.(2001). “Türk-İslâm Medeniyetinde Ahilik kültürü ve Fütüvvet-nâmeler”, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara
- Arslanoğlu, İ.(1997). İbrahim, “Yazarı Belli Olmayan Bir Fütüvvet-nâme”, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara,
- Arslanoğlu, İ. (2005) “Fütüvvetnameler ve Bir Fütüvvetname”, I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, Cilt I, s.101-118
- Aydınlı, O. (2011), “Abdulganî Muhammed b. Alâuddîn el-Huseynî RADAVÎ- Fütüvvet-nâme-i tarikat”, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara
- Banguoğlu, T. (2015) “Türkçenin Grameri”, TDK Yayınları, Ankara
- Bilgin, O. (1992). “Şeyh Eşref b. Ahmed- Fütüvvet-nâme”, Yıldızlar Matbaası, İstanbul
- Bozkurt, F. (2006). “Buyruk”, Kapı Yayınları, İstanbul
- Ceylan, Ö.(2005) “Fütüvvet-nâme Muhtevalı Bir Manzume Şerhi”, I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2,Kırşehir,, Cilt I, s.223-247
- Cin, A. (2011). “Ali'nin Kıssa-yı Yusuf'u”, TDK Yayınları, Ankara
- Cin, A. (2012). “Yusuf ve Züleyha Hikâyesi”, Akdeniz Üniversitesi Yayınları, Antalya
- Cin, A.(2012). “Mesud Bin Ahmed, Süheyl Ü Nev-Bahâr (Kenzü'l- Bedayi‘)”, Eğitim Yayınevi, Konya

- Develioğlu, F. (2008). Osmanlıca-Türkçe Lûgat, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara
<http://lugatim.com/> (erişim tarihi 16.03.2017)
- Dinçer, A. “Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü”nde Ahilikle İlgili Kavramlar ve Bunlara Dilbilimsel Açıdan Bir Yaklaşım”, I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, 2005, Cilt I, s. 311-322
- Ercilasun, A. (2013). “Türk Dili Tarihi”, Akçağ Yayınları, Ankara
- Gölpınarlı, A. “Burgazî ve Fütüvvet-nâmesi, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, 15. Cilt. (1-4), 1953-1954, s. 76-153
- Gölpınarlı, A. “Fütüvvet Hakkında Bazı Notlar”, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, 17. Cilt (55-56)
- Gölpınarlı, A. “İslâm ve Türk İllerinde Fütüvvet Teşkilâtı ve Kaynakları”, İstanbul Ticaret Odası Yayınları, İstanbul, 2011
- Gölpınarlı, A., “Şeyh Seyyid Gaybî Oğlu Şeyh Seyyid Hüseyin Fütüvvet-nâmesi”, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, 17. Cilt. (1-4), 1955-1956, s. 25-155
- Gülensoy, T. (2005). “Ahi mi, Akı mı? ” I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, Cilt I, s.451-452
- Gülsevin, G. (1997). “Eski Anadolu Türkçesinde Ekler”, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara
- Gülsevin, G.- Boz, E. (2004). “Eski Anadolu Türkçesi”, Gazi Kitapevi, Ankara
- Kahveci, İ. (2005) “Fütüvvet-nâmelerin Dini Dayanakları -Çobanoğlu Fütüvvet-nâmesi Özelinde-”, I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, Cilt II, s. 553 563
- Karaağaç, G. (2009). “Türkçenin Söz Dizimi”, Kesit Yayınları, İstanbul
- Karaağaç, G. (2012). “Türkçenin Dil Bilgisi”, Akçağ Yayınları, Ankara
- Kartal, A. (2005) “ Gülşehrî'nin Mantıku't-tayr'ında Yer Alan Fütüvvetle İlgili Manzumesi”, I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, Cilt II, s. 585-595
- KÖK, A. (2016), “Pîr-i Türkistan'ın Metafor Dünyası”, Kesit Yayınları, İstanbul
- OCAK, A. Y. “ Fütüvvet-nâme”, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, Cilt.13, s. 264-265

- Özaydın, M.(2005) “Fütüvvet ve Fütüvvet Ahlâkı”, I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, Cilt II, s. 685-712
- Özkan, M. (2013). “Türk Dilinin Gelişim Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi”, Filiz Kitapevi, İstanbul
- Sami, Ş. (1889-1900). Kamus-ı Türkî
- Sarıkaya, M. S. (2008). “Fütüvvet-nâme-i Cafer-i Sâdık”, İstanbul
- Sarıkaya, M. S.(2002). “13-16. Asırlardaki Anadolu’da Fütüvvetnamelere Göre Dinî İnanç Motifleri”, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara
- Soysaldı, İ. (2005) “ Fütüvvet ve Ahilik Ekseninde Günümüze Bir Bakış”, I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, Cilt II,s. 821-828
- Şeker, M. (2005) “Fütüvvet-nâmeler ve Ahilik -Burgâzî Fütüvvet-nâmesine Göre-” I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, Cilt II, s. 837-850
- Tarama Sözlüğü (2009). 8 cilt, TDK Yayınları, Ankara
- Timurtaş, F. K. (2005). “Eski Türkiye Türkçesi”, Akçağ Yayınları, Ankara
- Torun, A. (1998). “Türk Edebiyatında Türkçe Fütüvvet-nâmeler”, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara
- Tulum, M. (2011) “17. Yüzyıl Türkçesi ve Söz Varlığı”, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara
- Tulum, M. (2013) “Osmanlı Türkçesi Büyük El Sözlüğü”, Kapı Yayınları, İstanbul
- Türk, V. (2009). “Hatipoğlu- Bahrü’l-Hakâyık”, TDK Yayınları, Ankara
- Türk, V.- Doğan, Ş.- Şerifoğlu, Y. (2011). “Eski Anadolu Türkçesi Dersleri”, Kesit Yayınları, İstanbul
- Türkçe Sözlük, (2011). TDK Yayınları, Ankara
- Uludağ, S. ve Ocak, A. Y. “Fütüvvet”, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, Cilt.13, s. 259-263
- Yeniterzi, E. “Türk Edebiyatında Manzum Fütüvvet-Nâmeler”, Konya Postası-Akademik Sayfalar, Sayı: 173, 115-139.
- Yıldırım, I. P. (2005) “ Eşref B. Ahmed’in Fütüvvet-nâme’si”, I. Ahi Evran-ı Velî ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu, Haz: M. Fatih KÖKSAL, G.Ü. Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi- Yayın Nu:2, Kırşehir, Cilt II, s. 1011-1021

TIPKIBASIM

اول کریم و اول قدیم در کمال
نته لکه در طاری آید در آنک
بیلینان میج روی برق پایانه
چونکه در این جمله آمده پوش
او این کار هر کس و صفی ایله
حکمتنده کسسه قادر در کل
هوری طاشدن آقیدن آب روان
ناری گلشن ایله هم خاری کل
شول قمریم کور سوز بر برجه در
ایدر در آبی اشارتله دو شق
طریق ایچره بتورر التون کیش
ابر نیسائی کور بیجا هم صدف
تقریر زیاده اولور در زمین
حکمتی چوقدر خدانک بی شمار
حق باقی اولور بل شکست

زایل اولمز کیمسه یه اولسه ذوال
ذکر اولان دایم صفاتیدر آنک
عقلله کیمسه ایر شمر شاکه
جمله اندر قوه هم طولی بوتر
کیمسه بلز کیمه اولی ایله
هیج بو فنده کیمسه ما هر دکل
خار ایچنده بتورر سلطان
قوی سلطان ایلر و سلطانی قول
اول فلکدن بونک بشیور زیاده در
بل حقیقنده ایله در
آری بال ایلر و برز شکر قش
برایکی قطره یله بولجه شرب
قیمت ایدر هم لیسار و هم میان
خاص قوللرایه هم جمله شمار
دیله آلون و سنک سوز

خارجی طریقه
خارجی طریقه
خارجی طریقه

سویله

مجموعه
فارسیه
استمده دیگر

كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ
هَرَكَةُ وَجْهِهِ اَوْ كَيْدُهُ بَوْلْدَيْسَهُ فَنَا
هَرَكَةُ اَوْلَدِي دَرْدِي اَيْلَهُ دَرْدَمَنْدُ
كَيْدُهُ دَرْدِي وَاَرَايْسَهُ اَوْلَسْرِفَرَا
دَرْدِي اَوْلَاكَ كَشِيْلَرْدُ لِكَشْ اَوْلُوْرُ
كَيْدُهُ دَرْدِي وَاَرَايْسَهُ اَوْلَمَرْدُ اَوْلَهُ
زَاهِدْ سَا لَوْ سَدَه كَيْمِ اَوْلَايَهُ دَرْدُ
نَا لَه وُدْرُد اَيْلَهُ اَوْلَا نَ خُوشَنُوَا
يَانْسَه بَغْرِك نِي كِي دَسُوْر اَوْلَهُ
اَوْلَسِيْدِك نِي كِي يَارْدَن اِيْرَاقُ
نِي كِي بَغْرِك اِيْدِيْدِك يَارَه سَنُ
يَا نَا اِيْدِيْدِك نَا لَه وُفْرِيَا دَا اَيْلَهُ
يَا نَدُوْ غِيْجُوْن عُوْدُ اَوْلَدِي خُوشَنُ نَفْسُ
اَوْدَه دُوْ شَسَه عُوْدُ اَرْتَرَقُوْ قُوْسُو
دَرْد اَوْدِيْلَه اُوْرُنِي قِيْلَن فَنَا
وَجْهَهُ وَصَلْ اِسْتَرَايْسَكْ هَسْتِي مَجُو
اَوْلَهْلَاكْ اَوْلَا نِيْلَه بُوْلْمَزْ جَزَا
خَلْقُ اِيْجِيْدَه قَدْرِي عَالِي سَرْبَلَنْدُ
مَحْرَمُ اَوْلَدِي دَرْدِي هَم اَهْل رَا زُ
دَرْد كُوْنَشْ كِي اَوْلُ مَهُوشْ اَوْلُوْرُ
دَرْدِي اَوْلَايْنِ كَشِيْلَرْسَرْدُ اَوْلَهُ
يَكْدُرَا نَدَن كَيْمِ اَوْلَهُ بَرَا هِ سَرْدُ
نَا لِيْشِيْ صَنْمَه غِلْ بَادِ هَوَا
قَنْدَه اَوْلَسَكْ هَرَقْلِكْ بَرَسَا زَا اَوْلَهُ
سُوْيَلَرَايْدِكْ شَرْخْ دَرْد اِشْتِيَاقُ
قِيْلَه اِيْدِيْكْ سِيْنَه كِي صَدَا يَارَه سَنُ
طُوْلَه اِيْدِيْكْ عَالَمِ اِيْجِرَه آدَا اَيْلَهُ
اِيْشِيْدِيْجَكْ جَا نَ وُدُلْ اِيْلَرُ هُوْسُ
نَفْسُ يَا نِيْجَه كِي دَر خَا رُوْ خَسِي
اَخْرَتَه كُوْرْمِيَه رَنْجُ وُعِيْنَا

دَرْد اَوْدِيْلَه اُوْرُنِي قِيْلَن فَنَا
اُوْرُنِي قِيْلَن فَنَا بُوْلْدِي بَقَا
هَرَكَه سَا دَه سِيْنَه قَلْدِي كَنْدَا اُوْرِيْنُ
سِيْر حَقِي بِي كَمَا نَ مَوْ قِيْدِ رِرُ
وَاَرْ لَغَه يُوْقَلِقْدُ رُر كُوْر كُوْبِيْلِكْ
نِيَه كَيْمِ مَلَا بِيُوْر مِيْشْ كُوْر سَكَه
كُوْرْمِيَه دَا رِيْنْدَه رَنْجُ وُعِيْنَا
اُوْرُنِي قِيْلَن فَنَا اِيْرْدِي حَقَا
نَقْشْ غِيْرَا اَوْلَدِي وُبَلْدِي كَنْدَا اُوْرِيْنُ
مُوْمِيْنَه چُوْن اَيْنَه مُوْمِنْدُرُ
يُوْع اَوْلَا نِي شَكْ دَكْل كُوْر كُوْبِيْلِكْ
مَعْنِي بَلَنْدَرْدَن اِنِي صُوْر سَكَه

مشوئ شريف

هَرَكَه اُوْبِي نَقْشْ سَا دَه سِيْنَه شُدُ
سِيْر مَارَايِي كَمَا نَ مَوْ قِيْنُ شُوْدُ
نِيْسِي بِيْزِيْن كَر اَيْلَه نِيْسِي
چُوْن كِه سَنْدَه وَاَرْ لَغِيْدَن ذَرَه وَاَرْ
حَقِ قِيْتِيْنْدَه كَيْمِ دِيْلَر اَوْلَه عَزِيْزُ
خُوشْ دَمِ اَوْلُوْر وَاَرْ لَغِيْنِي يَا قَسَه عُوْدُ
كُفْرَا مِيْشْ بُوْيُوْلْدَه وَاَرْ لُوْ هُوِي وُهَا
نَقْشْ هَايِ غِيْبِ رَا اَيْنَه
مُوْمِنَا نَ اَيْنَه مُوْمِنُ شُوْدُ
اَيْنَه هَسْتِي چَه بَا شَد نِيْسِي
بِيْشِ حَقْدَه قِيْمَتِ بُوْقُ ذَرَه وَاَرْ
غِيْر حَقِي بَا قُوْبِن اَوْلَسُوْن تَمِيْزُ
مَعْنِي قَالُوْر كَيْدَه يُوْعِيْسَه وُجُوْدُ
چُوْن طَرِيْقِ عَشْقَه بَا صَدِكْ اَيْلَه

مشوئ شريف

كوزكو
ترکیجه آینه دیگر

گر بود يك ذره از هستی بجای کفر باشد گرنهی در عشق پای

تمامی سخن

درد مند اول وارغی آلدن براق
دردی اولما این کشتی حقدن ابراق
راستی کو کلمه بردم داغ درد
یکدر اندن کیم اوله صد باغ درد
مرد او در کیم بوسوزه محرم اوله
نوشیده نیش زخم اکا مرهم اوله
درد حقدن هر کوم اوله بی نصیب
بر مرضد رم علاج اتمز طبیب
یا الهی دردک ایله آشنا
ایلئو وبرد اخی غیر وکی فنا
درد عشق کدر بیره آب حیات
عشقیکه دیر بربو مملکات
مرغ جانه دام عشقک پای بند
هر که سود ای تود ارد سربلند
کیم اوله کم ویره عشق کدن خبر
بی خبر قیله آبی عشقک مکر
وصیفی ذکر اید یکن اولدم فنا
قلت یا لعنن فلا اخصی ثنا
نه دلم وارد رانی مدح ایده سی
بیلما دم نیلیون بن نیده سی
عاجز ایدی احمدی حمد احد
اید مدی اولار اده وصفی عد
چونکه لا اخصی ثناء دیدی اوله
اوله اوله دیکچون حیران اولو
قلدی عجزی جانی سرگردان اولوب

قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم . لا اخصي ثناء عليك
انت كما اثنت على نفسك . صدق رسول الله

ای خداوند جهان سز سز کریم
لا يزال ولم يزل حمي وعليم
سندن ارتق یوقد رز فریاد رس
یا الهی لطف ایدوب فریاد رس
ای سنیك وصف کده دلر کند و لال
مرغ جان دو کدی هوادن بزوبال
ای سنیك عشق کده دل حیران و مست
وی سنیك شوق کله هر نیست اولدی هست
ای عدمدن عالمی ایجاد ایدن
عرش و کرسی پیر و کونک اباد ایدن
ای عناصر دن برادن آدمی
نفخ روح ایدوب اکا اوران دمی
ای مکرتم ایلین اول آدمی
آدمه قیلن مسخر عالمی
ای انک حقدده کرمنا دین
هم کرمدن علم الاسما دین
ای مقرب قوللره مسجود ایدن
سنس آخر بوجه لطف وجود ایدن
ای کرمدن خاص قیلن انبیا
بعضی ایلین هم اولیا
ای سون قوللره چوق قیلن جفا
برجفا پیرینه بیک قیلن وفا
ای بلانک انبیا یه شد تیرن
ویرن آخر اولیا یه محنتین
ای بلانک ایدن بوجه رحمت پیرینه

ای قرآ کویر لری آیدین قیلن **ظلت** اجمره قالمیشک حایلن بیلن
 ای مدد دینلره آیدن مدد **وی** سینک لطفکله هیج یوقدر عدد
 ای که کافی نونله وصل ایلین **ای** اصلدن عالمی فصل ایلین
 ای کلامی جانلره نعمت ویرن **هم** شفا و مؤمنه رحمت ویرن
 ای کلامی درد لره اولاند و **اول** دوان او مرهم بن بی نوکا
 سنن آخر نیچه احسان ایلین **کیمی** حیوان کیمین انسان ایلین
 حمد لله بیری انسان ایلدک **صورت** ته کتوردک احسان ایلدک
 سن بیلور سنن آئی کیم بز قلمرز **سن** قیلور سنن آئی کیم بز قلمرز
 بزنه اولوز که بز دن نه اوله **بز** نه بيله وز که بز دن نه کله
 بیلور سنندن کن نعمت در **لیک** هب بز دن کن محنت در
 دایما سنندن کن لطف و عطا **بیلور** ز بز دن کن جرم و خطا
 بیره بیری بلدوری ویریا اله **بیلی** سنن بیری ای پادشاه
 نفس شوم آیتدی بیری سنندن راق **ایده** مدک وار مغه ساکه یراق
 مرغ نفس کندی هوا سننده اوچر **جهد** ایده مز ساکه وار مقدن قجر
 یا الهی سن بیلور سنن حالمی **بنی** با که قومه سن طوت آلمی

اسم

رحمتک فلکی ایشسون یا اله **یوخسه** در یای کناه آیتدی تباک
 رحمته لایق کلسم نوله بن **قول** لره عام قلدک لطفی سن
 فضلک ایله یوقلری وار ایلدک **یا** قین ایدک کنده که یا را ایلدک
 هر قولکم لطف ایدوب قلسک نظر **دشمن** اولسه اکا عالم دن نه ضر
 کر قیلور سنک خلقتی روشن نه طاک **نته** کم هر کیجه اولوز صوکی طاک
 نه قدر ایرا غیسیم بن طا بودک **هیج** امیدم کسمنم اول قاپودن
 بیلورم بن کیم کنا هم چوقدر **بندن** اولوز بر کما ر یوقدر
 توبه قیلک دیمد کیمی سن بیره **توبه** قیلوب راضی اولدق بوسوزه
 توبه قیلن هر کهندن ایرو کیم **ایلا** آئی توبه صوبی هیج
 قولکه جمله ایناندق صد قیله **جرم** قلمز هر کم اول توبه قیله

جمله عالم بر اوله جرم و خطا
 مجوا اولوز سنندن ایره لطف و عطا

در نفی شریف حضرت سید المرسلین صلی الله تعالی علیه وسلم

چونکه احمد در بیره پشت و پناه **اولسه** نه غصه بزه یوز بیک کناه
 احمدک یوزی صو چون ای خدا **ایتد** و کم ایله بکا قلله جرا

اول حبيبك يوزي صوبي حقيقون
اول اشارت حقيقون كيم ايلده
نازل اولان اكه قرآن حقيقون
اكا ويرد وكن سعادت حقيقون
دايما طوتدو عي صومي حقيقون
قلدو غي بش وقت نمازي حقيقون
اول قبول ايتدو كي فقري حقيقون
آنك اول قلدو غي معراج حقيقون
انده غي سويلدن اسرار حقيقون
آنك سكا ايتدو كي ناز حقيقون
آنك اول قرب وصال حقيقون
اول مرغ خرقه سي حقي ايجون
بغرنه باصدو غي اول طاش حقيقون
همانك اول درت ياري حقيقون
داخي اول كور كلي جالي حقيقون

قاب قوسين قرب ادني حقيقون
كورددو كي بچون جمالك حقيقون
اكه ويرد وكن نبوت حقيقون
داخي قلدو غي رسالت حقيقون
داخي شول بيعت حقي تحت الشجر
سنتي طونان اصحابك حقي
شرعكه منقاد اولان امت حقي
قول و فوعلي طوتن جانلار ايجون
اوليا حقي كيم اول تحت القباب
يولو كه كرجن طورن صادق حقي
اكسرين كوچ ايلچنك جانمير
سن رفيق ايت بيره توفيق اي خدا
سن شفيع ايت احمد ي بز عاصي به
اندن ارتق هيچ اميدم يوقد درر
اولد در شمس سعادت مصطفو

همدني ووتد لي حقيقون
انده غي وصف جلالك حقيقون
آنك ايتدو كي فوت حقيقون
بيره ويرد وكي امانت حقيقون
شول شجر حقي كيم اول ويرد شمر
يولو كه جان ويرن احبابك حقي
امر كه ايله طوتون سننت حقي
فعل ايجنده بولونان كانلار ايجون
پيش حق ياننده بولد يكر ثواب
عشق چكه جان ويرن عاشق حقي
يولداش ايلكل بيزم ايمك انم
يا مژدن قلبه ايماني جدا
محرم و يور ي قراوقا صويكه
كرجه ني ركا هم جو قدرر
عاصي به ميلن شفاعت مصطفو

ایندی تکمیل ما انت مصطفی
قلدی ارواحه اما مت مصطفی
عالمه حق ویردی رحمت مصطفی
سوز کربد زخوان رحمت مصطفی
اولدر رحمتده کولاک او قونن
هیچ یار ترمدم بو افلاک او قونن
یعنی سنجون یار تدم عالمی
سینکچون هم تور تدم آدمی

آدم اندر ولی آمدن اول

اکله بو معنی بی سنده آدم اول

جمله موجوداته اندر وجود
آنکچون آدمه اولدی سنجو
اندن انبیا و اولیا
عام و خاص و کیم و ارا یسه اتقیا
جمله سی یلرکه امت اوله لر
آنک ایلله حقه قریب بوله لر
آکه امت اولان اولدی بختلو
آی و کونن کی اولدی ماهر
وای کاکم آکه بونده یتیمه
ایرمیه مقصود نه و کتیمه
ای خدا بیلدم که قاموسند ایش
جمله عالم سندن الور پرورش
سنسن انی ساکه محبوب ایلین
جمله عالم اچره مرغوب ایلین
قلدک انی سن شفیع المذنبین
دیدک آکه رحمة للعالمین
آنک اولسه عاصی بی سندن یلر
اولدوغینه زبانی دیش بیلر

وز

یوز سکا طو تدم یینه ای پادشاه
عفو ایدن سنسن قوجرم و کناه
یا الهی بیلورم لطفک دلیم
سنسن آخر هم عفور و هم حلیم
بیلور زبیر قوللرک کم عاصیوز
خد متکده عاجز و هم قاصیوز
رحمتک در یاسی بی حد یا اله
بیرزی اول در یایه سال اولدق تباہ
بوغجه جرمیکله او مار زبیر خلاص
اولر مانک کم اوله یوم القصاص
یوکومی سن یکل قیل یا اله
یوخسه آر قنده ایکن آغر کناه
یاره سیننه کولک سن مرهم ایت
سود و ککدن قومه محروم محرم ایت
اول احبیبک حرمتینه آد نه
کوستری ویر کولکله دین اصول
شول کشتی حقی سکا یار اولدی اول
یا قه بیرزی سن جهنم اود نه
قالله عصیاننه بنم یار سوا
بوا ککنده مونس غار اولدی اول

در فضیلت ابوبکر رضی الله عنه

اول ابوبکر مقدم در اوزی
هم مکرم هم معظم در اوزی
دینه اول کیردی هم اول صدق له
دینی اول بلدی اول تحقیق له
دینه کیردی بی ریا اخلا صله
حلقه قوردی صحبت ایدی مال
اولدی سر محفل ایمان اهلنک
قودی دین کافرک بو جهلنک

چون نبوتد ناکا ايرد ينسليم
صبح صادق طوعدي چونم کلدی کون
کندي صادقدي آدي صديق ایدی
اول ایمانه کلس صديق ایدی
داخی اول غارک ایچنده جقدی
یوانه صد قیله خوش طور مش ایدی
هم آنک حقینه بیوردی رسول
بنانی دوست طوترا ایدم طوتسد
چون فضیلت وارد رزانه اولو
مالن ایتار ایلدی کیدی کلیم
کلدی ایمان کفر وظلت کتدی دون
زیرا ایمانی آنک تحقیق ایدی
خلق ایمانندن آنک ارتقا ایدی
اوجه سینی اغزینه اوردی اویاز
آدی صديق آدین اورمش ایدی
بوحديث معتبرکم کئی اصول
حقدن آیروغن اکر دوست ایتدم
انکچون اولدر دینده اولو

در فضیلت عمر رضی الله عنه

احمدک ایچنی یاریدو عمر
آدی جقدی عدلله عالم طلوع
عدلی نوریکه منور اولدی لر
اولدی فاروق مکره عمر اول
دین شمعی اویاردی اولزمان
کیم لعین آنی کور یجکز قجر
داد ایدردیکم اوله یچی اولو
کافر اغلرا اهل اسلام کلدی لر
این خطاب معظمه اول
ویرمز ایدی کافره هرگز امان

طره ایله قیصری تختدن بقار
شرعله طوتدی بو عالم یوزینی
بعضی کجه اوردن کتور ایدی
کوکلی اچاغ ایدی و قدری یوجه
انکچون دیدی احمد کر نبی
حیفا یده مزدی زماننده کیشی
چون فضیلت وارد ر عمرده بیل
عسکرینه اچیل دیو چقار
زخم اوردی هرکه ایشتمز سوزنی
قاریچقار ایشنی کورر ایدی
ضجه دک نماز قیله ردی هر کجه
کلسه کله ایدی بو عسرو لی
شرعله ایدردی زیر اهر ایشی
رافضیده نوله اولسه قال و قیل

در فضیلت عثمان رضی الله عنه

یارک اوچجینی بل عثمان ایدی
جامع قران ایدی اهل حیا
قنده اولسه مونس قران ایدی
علم و تقوا ایدی که جمله ایش
ایشی آنک خلقدی هم حمله
هرکه عینیکه کورم دیرسه ایمان
بوسوزه حجت یمشدر مصطفی
صاحب نورین وهم ذیشان ایدی
صنعت اولمشدی سخا وجود اکا
سویلدوکی سوز کری برهان ایدی
مصطفی دن بولمشیدی پرورش
مونس جملة عملدی علمله
نور عثمانی کوزسون اولهان
کم ایمان قنده یسه انده در حیا

انی کم احمد قبول ایتمش اوله
 راحتکی المیا سن ای فضول
 سوه سن انی یاری قو عثمانیله
 دیدیلر عثمان ذی النورین اکا
 کل که استر سگ بولاسن کوهری
 چوق فضیلت دیدیلر عثمان لچون

در فضیلت علی رضی الله عنه

ای جهانک سروری شاه علی
 مصطفیانک محرمی یاری علی
 دین وجود اولسه آنک جانی علی
 دیدک علیک شهرت بن بابی علی
 سیرا پیچنده اولد رر اسرار حق
 معنی یقینک علی در بار اولک
 شیر حق دیدک اکاهم حیدری
 احمد مرسل انی ایتمش خلیل

علمه بن شهرم دیدسن قابوسین
 هم دیدک محمد ز رحمت بنم
 بنی سندن استین بولور بنی
 اکلین علم علیدن اکل ککل
 باء بیهک نقطه سن شرح انکسم
 حق کلامینک دخی هر حرفنه
 شویله روشن اوله و فهم اوله
 هم دیدک کشف اولوب آچلمسه غطا
 ذاتی وصف ابد من عاجز د لور
 کرم الله وجهه د بسم مکر
 اولد در جمله کرامت منبعی
 ای خدا من سرنیدن آنک سن بزی

در بیان تاریخ کتاب ۸۸

چون سکر بوز سگسن اولد چوقه
 بو کتابک بازمسینه بشکلم

شهره کیرم دیر ایسک بول قابوسین
 هم دیدک اسمکد زرا اسم بنم
 بوله سنی کیدرن ماء و منی
 علم سرده نه دیر انی دکله کل
 یدی یوز بیک معنی یله سولیم
 یدی یوز بیک معنی ویر بیرنه
 حصه سنجه هر کس اندن و هم آله
 سنه ارتمز یاقنه صاملر خطا
 هم صفاتین فهم ایدن بزوبلم
 وصف ابد من دیکله انجی بود کر
 اولد در جمله فضیلت منبعی
 قیله محروم کم کون کوکلم کوزی

۱۲۷۹
 ۲۸۱
 ۲۵۹

کیمسه بلزدی فتوت نامه بی
دیدم بوعلی اظهار ایتمه
بلزادی هر کیتی علم و ادب
پس بلسو حرقه بی و جامه بی
جمع ایدوب ظلیله اشعار ایتمه
قیلور ایدی طناب و طناب پس طناب

سبب تالیف کتاب

طرسوس اهل بوایشه اتمش هوز
برفتوت کیمسه ایدیلر
زیرا حق یولیده اولور درفتا
هم دیدی اول انبیا کسوروری
اهل طرسوسین اچنده بر عزیز
اخی قلمش آنی بر شهر بر اولو
اهل طرسوس بر وجود اول جاندر
شهر خلقی بر صدف اول دردر
آنسز اولسه محفلک هیچ دای یوق
گرویمه اوله کرد غنوت درر
سومسه آنی اولور کونولسه
بعضی داعی بی ایتدی یلر نفس
شاه مردم آن یولینه کیت دیدیلر
کیمسه بلزحق یولی ندن اوتسه
برغزاده لافتی الاعلی
نوجوان وصل هم آری تمیز
اچی طاشی اولمش آنکله طلو
خلق معدن اولسه اول برکادر
کورکه ندر سوز لری هب دردر
آنسز اولان صحبتک بنیادی یوق
صحت آنسز اولسه بر محنت درر
نهدن منقاد اولدی خاص و عام که

نادر جمع

اوزی یکت سوز لری سنانه در
همتی عالی و چوقدر یفمتی
حاکم طی در زمانده بو کون
هم سخاوت هم شجاعدر ایشی
هیبتین کورن کیتی رستم صانور
قدبالا سیدر رز سر و جسمن
طاق ابروسن کورن صانور کمان
احسن صورت کورینور صورتی
یوز طوبتدر یولوله طالب قتی
بر نصیحت در چون ایتدی یلر طلب
بلد لجه بنده بر قج سوی کدم
کرچه طغری سوز اچی کلور و
دیلم بلد و کزی ای اخی
جمع مال ایتک دکلدز اخیلق
دنیا یه طبعی دکلدز اخیلق
صورت اوله ایم کرک شیخه ندر
نمیتدن دخی ارتق همتی
اهل طرسوس هب ما نند بو کون
و هم ایدر هم هیبتین کورن کیتی
نمیتن کورن کیتی حاکم صانور
خطار یحانیدر ز مشک خاتن
چشم فتانین کورن دیلر امان
صورت نندن دخی احسن سیرتی
کم بنوبن یولوله سوزر آتی
اخی یولنده ندر علم و ادب
کرچه کستا خلقدی لیکن ایلد
یکرک اولدر سوبلیله حق یولی
لطف قولق طراس سندخی
خر صله کیمک دکلدز اخیلق
دین صانع دکلدز اخیلق

صبحه دك ياتق دكدر اخلق
 هر يكه اتمق دكدر اخلق
 درويشي ياتق دكدر اخلق
 اخي اولدر مالي حق بولنه
 اخي اولدر حق سوزيني قوميه
 اخي اولدر هيچ قونفسز ياتمه
 حق كوزيله كوره هب كورد وكني
 شول كوش كي اوله خلق اوستنه
 اخي اولدر اوله انده مسكنت
 حمله بولدي بوكنلر منزلي
 دخي اخي به كر كدر هر كجه
 هر كجه اولر سه جمعه كجه
 هم فوت بيكه اخي
 هر محبت خاطرينه اليه
 كسه ايله امتحان سويلشميه

علني

امتحان

امتحان ايله سوال اولسه حرام
 شبهه سي اولسه بلندن صوره اول
 بزفوت نامه لي جمع اينده لم
 يازه يم بعضي كتبدن كورد وكم
 بعضي سنندرانك اي عزيز
 بعضي اخبار مشايخدر آنك
 بعضين كورد دي حسن هم اوليا
 بلدر كجه يازدم اني بن د
 بعضين دير لر تراش نامه آنك
 هم مقس نامه دخي دير لر آكا
 زيرا اخي اوله الور مقس
 بزده اول تصريف حالن دييه لم
 شيخه اويان كيشينك يولي ندر
 درويش اولان نيجه ايرر منزله
 اخي به و باشه به ندر ادب

علم اچنده بويله دراي نيك نام
 كندي بلسه بلمينه ويره اول
 پيشوا كند يي بوله كيده لم
 كيم ايند و ب كيميني صورت و غم
 قنقسي در سن اني ايله تمير
 بعضي فعال مشايخدر آنك
 بعضيني اينتادي هم اتقيا
 اكه كوره اشله كل هم سن دخي
 هم تراش و شد ايند ر اخينك
 آل كر كدر بو مقس نامه سكا
 خدمت اهلند ز ايد رسه كم هوس
 شيخ مر يد حالن بيان ايليه لم
 اويان كيشيرك حالن ندر
 نيكيك لايق اولور محضله
 هر برسي نيجه در بيكه ادب

هَمَّ نَفِيًّا وَأَلَانَ نِيحَهُ أَمَّا كَرَكُ
 خِدْمَتِ أَهْلِ بَيْتِ وَأَهْلِ مَقَسَرِ
 كَيْمَدِرِ أَوْلَانِ هَمَّ بُوَيُودَهُ مَتَقِي
 كَيْمَسِي أَبْدَالِ وَكَيْبِي أَهْلِ سَوْقِ
 كَيْمِنَه مَجْدُوبِ سَالِكِ دِيدِيلِرِ
 سَالِكِ مَجْدُوبِ دِيرَلِرِ كَيْمِنَه
 كَيْمَسِي صُورَتِ بَرَسْتَدِرِ كُورَه سِنِ
 تَارِكِ دُنْيَا صُنُورِ أَوْلِ كَنْدُوزِينِ
 دُنْيَا اِيچُونِ أَوْلَسَه تَاجِ وَخِرَقَه سِي
 هَر بَرِينِ يُولِنَه كَمَتِكَ كَرَكِ
 هَر بَرِينِ نِيحَه سِي كُورَدِي نَفْسِرِ
 مَتَقِيلِرِ نِيحَه بُولَدِيلِرِ حَقِي
 كَم بُولَرْدَنِ هِيچِ نَصِيْبِ الْمَرْفُوقِ
 كَيْمِينَه غَيْرِ سَالِكِ دِيدِيلِرِ
 غَيْرِ مَجْدُوبِ دَاخِي دِيرَلِرِ كَيْمِنَه
 عَارِفِ اِيْسَكِ صُورَتِنِدَنِ يِيْلَه سِنِ
 دُنْيَا اِيچُونِ خِرَقَه يَه قَوْمِيْشِ اُوزِينِ
 اِبْلِيْسِ اِيْلَه اَوْلَه يَارِينِ خِرَبَه سِي

مَفْرَدَه آنان که این زتی وفا تمبند **فارسی**

اند ز نظر اهل صفا ابلیند

بَلِرِ اَوْلِكِيْمِ اِنِي اَوْلِ تَرَكَ اِيْدُوبِ
 دُنْيَا اَوْلِ دَكَلِ كِه اَلَدَه بُولِ اَوْلَه
 سُو كُوْسِيْدِرِ دُنْيَانِكِ اَوْلَانِ حِجَارِ
 اَنْجِيْلَه كُو كَلِ اِيْلِيَه طَلَبِ
 سُو كُوْسِنِ كُو كَلِنَدَه اَنْكِ پَرَكِ اِيْدُوبِ
 دُنْيَا اَوْلِ رِ اِسْتِي كَا قَوْلِ اَوْلَه
 يِيْسَه بَدِيْسَه نُولَه بُولُورِ ثَوَابِ
 كُو كَلَه كِيرِ مَكَلَكَه اَوْلَدِ رَسَبِ

در هر دو

بَرَفَقِيرِ كُو كَلِنَه كِيرِ بِيْلِ حَقِي
 كَعْبَه مَعْنِي كُو كَلِدِرِ قِيْلِ طَوَافِ
 حِجِّ مَقْبُولِ اِسْتِرَا اِيْسَكِ اِي عَزِيْزِ
 يِقَه كُو كَلِي اَكْسِرِينِ اَوْلَه شَقِي
 كَعْبَه حَقْدِرِ اِنِي صَنْمَه كَذَا قِ
 كُو كَلَه كِيرِ اَوْلَه سِنِ اَنْدَه تَمِيْزِ

مَشْوِي كعبه مردان نه از آب و بخت **شَرِيْف**
 طالب دل شو که بیت الله دست

دَرُويْشِكِ كُو كَلِي دُرُوحَقِّكَ اَوِي
 سِنِ اَكْرَبْنِيَا دَحَقِي بِيْقَه سِنِ
 دُنْيَه وَدِينِكَه اَوْلَه هَمَّ زِيَا نِ
 وَارِدِرِ اَخِي بُولَه حَقِّ حِجَّتِ قُوِي
 اَلِكِ اِيْلَه كَنْدِكَ اَوْلَه يَا قَه سِنِ
 كِي حَذَرِ قِيْلِ بُو سُوْرَه اِمْتَه كَمَا نِ

زَبَاعِي طواف کعبه دل کن اگر دلی داری **فارسی**
 دست کعبه معنی تو کل چه سب داری

هَزَار بَار پَايْدَه طَوَافِ كَعْبَه كُنْ
 قَبُولِ حَقِّ نَسُوْدِ كَرْدِ لِي بِي اَزَارِي

تَمَائِي سُوْحَن

حَقِّ قَبُولِ اِمْتِيَه زَهْدِ وَطَاعَتِكَ
 كَر حَقِي بُولُوقِ دِيرَسَكِ اِي كُو كَلِ
 دُوزَخِ اَوْلَه سَاكَه هَر بَرِ سَاعَتِكَ
 اَبُو سُوْرَه اَوْلَه اِيْسَكِ بُوْرِيْنَه كَلِ

حِكَايَتِ دَرُويْشِ چِلَه دَا رِ

دکله اهدی بر فقیر معتبر
 خلوت کرمش او نور مش جل جله
 یعنی فر فر کون او نورش فرق کز اول
 کند نفسینه دیشتم یا فقیر
 چون سعادت قومه مش سنده ازل
 طبعکه بر زحمت ایره آنسین
 نیچه زحمت چکه سن اجلو غله
 باری جقوب نعت حق بیه سن
 اخلیفه عمر چون الدن کیده
 نعتک شکرین بیلنه اول الة
 خلوتیک چقده اول درویش دلی
 اوکنه کوردی میک قصد نه
 شی الله دیوکلدی اولدخی
 یمیوب سایله ویردی بسبتون
 سائل انی کسدی بر لقمه یک

نیلمش پشت سکا دیم خبر
 آخر اندن بیکرک اولمش جل جله
 بولما مش آنکله حقه طغری بول
 کند وکی اخلیفه ائمه حقیر
 کوشش بسیار ایله اولمش حاصل
 دنیا دن کوچ ایلنه سن ککسین
 باری دنیا ده یوری طوقلو غله
 بیوبن الحمد لله د بیه سن
 نعت حق بیوب شکرین ایله
 یازمیه هیچ آکا نعتدن کناه
 اونجغازی وار ایدی پس اولونی
 اکلرک خردیدو کندن قصد بینه
 چله داردیدیکه بیور ای اسخ
 پس بشردی کوزینه کندی وتون
 حمد و شکر اوله سکا ای حق دیدی

ساک

ساکه چون چله دار بولدی عوض
 چله دار اندن دیدیکم ای خدا
 جل جله دن بیکرک اولدی بر فطیر
 صحت ایردی کیدی اخلیفدن مش
 حمد لله ویردک اخلیفه جزا
 بر فطیر ویردی حقه ایردی فقیر

بیت
 کر تو فطیری بفقیری دهی
 نزد خدا نه بود از صد چله

حقیقت سخن

آدمی در بل که حقیق مظهری
 سیر غیبه صور تکدر چون حجاب
 کرچه اولور ذکرو طاعتدن ثواب
 آشنادر صنه کم بیکانه در
 عاشقک بس انجق اولور دینی عشق
 عشقده اولمز دین و کفر و زهد و فسق
 عشقده دیدار و صفا و ذوق و شوق
 صورتک بسلمه کم اولور تر آب
 جاهد فی الله اولان حق ایجهاد
 جیفه درد دنیا طلب ایدز کلاب
 مظهر حق سن دلی قلساک آری
 فانی اولحق کند که قلسون خطاب
 مغرظا عت عشق در رب الصواب
 آشنادر صنه کم بیکانه در
 عاشقک بس انجق اولور دینی عشق
 عشقده اولمز دین و کفر و زهد و فسق
 عشقده دیدار و صفا و ذوق و شوق
 صورتک بسلمه کم اولور تر آب
 جاهد فی الله اولان حق ایجهاد
 جیفه درد دنیا طلب ایدز کلاب
 آدم ایسک سومه ار

بشر حقد را اولیا بیلر بو خلق
 آدمی دز آدمی تم ال کتاب
 اهل معنی صحبتین ترک آینه
 حب دنیا دز سکا اولان حجاب
 طالب حق اولیه شهوت پرس
 بلبلکی و طوطی کل و شکر سوز
 چون بوردی من عرف نفسه رسول
 کزلی کنج ایکن دوزندی عالمی
 مظهر حقد ز بو عالم ای فقی
 آدم ایسک سنده حقی بوله سن
 بلمز ایسک اوزوکی ویر بیلنه
 حقی بیلندن بیلور بیلن کشته
 چون دیدی لولا المرئی اولولر
 کر مرئی اولسه کیم بوله دی
 لولا المرئی ما عرفت ربی

اولیا تحت القباب بوردی حق
 آدم ایسک دمه قیل انتساب
 دگمه نادانی وارو بر طوئیکه
 نته کم شمشه حجاب اولور سحاب
 باله دوشوب قائمه همچون مکر
 نته کم قرغه دما دم جیفه یز
 قد عرف ربه قنی ای بو الفضول
 حقی بلیک چون کتوردی آدمی
 قلبا دمه در اول تکرئی حقی
 حقی بلیک کرا و زوکی بیلک سن
 جانکی ترک ایله حقی بولنه
 حقی بولندن بولور بولن کشته
 ما عرفت ربی دیدی هم بولور
 اهل معنی دنیا ده کم اوله دینه
 چون

چون مرئی بی بوله سن ای جوان
 ویرا دزوکی اکا ارشاد ایلسون
 سا که بلد رسنی سن کیم سن نه سن
 اول ارنلر یوله نیجه وار د بیلر
 بیلی ویرسون سنی ارشاد ایلسون
 کوستری ویرسن سکا طغر و یولی
 یا لکن هیچ کسه بوله وار مدی

انکینه پت یا پیش انک هسان
 خوان دیدار ایله سنی طویلسون
 سن سنی بیلدیمیه لر سن نه سن
 هم کورنلر یاری نیجه کورد بیلر
 بو خراب و یکی اباد ایلسون
 بلکه کیمدر احمد مرسل علی
 یا لکن اولان یولی باشر مدی

کرش دی عقدا اور عقل را

انبی را کی فرستادی خدا

در بیان فتوت نامه

اوش فتوت نامه به بشتا یلم
 اول علی بن ابی طالب کز
 ایده لم اول تراش نامه سوزین
 ابن عباس روایت اولدی هم
 فارسی سلمان و هم ابن عمر

لعنت ایله دشمنی طشاره یلم
 راویدر ویردی حقیقتدن خبر
 چون اولور بو ایشی قلدی کزین
 داعی غفار دن حکایت اولدی هم
 حق رسولندن بولور ویردی خبر

حُدُغْرَ اسِنْدَن دَخِي صُكْرَه ايدِي
 الَّتِي اَوْج يَلِدِي مَكْرُ عَمْرٍ رَسُوْلُ
 دَايْمًا قُرْآن اَوْ قَوْمَقْدِي اَيْشِي
 دَايْمًا كُوْر كُرْدِي حَقْدَن نَه كَلَه
 يِنَه قُرْآن اَوْ قُوْر ايدِي بَر كُوْن اَوْلُ
 اَوْ قُوْدِي اِنَا فَتَحْنَا اَيْتِيْنَ
 اَيْتِ حَلَقَه اِيْرِشْدِي طُوْرْدِي اَوْلُ
 قَصْر رَاس اَوْلَه وَايَا حُوْد حَلَق اَوْلَه
 بَر زَمَان اَنَدَه تَفَكَّر اَيْلْدِي
 نَا زَل اَوْلْدِي اَنَدَه جَبْر اَيْتِل اَمِيْنَ
 يَا مُحَمَّد حَقِّي سَلَام اَيْدِي سَكَا
 حَقِّي سَلَام يِنَه رَسُوْل وِيْرْدِي جَوَاب
 حَقِّي سُوْر نَدَن بَر اِيْشَارَت اَكْلَدِم
 دِيْلَرَم كِيْم حَلَق اَيْدِم بَن بَا شَمِي
 دِيْلَرَم كِيْم صَا جُوِي قَصْر اَيْلِيْم

غَا زِيْلَرَهَب اَوْل غَا رَدَه اِيْدَه
 اِيْجِي اَوْج كُوْن دَاخِي كِيْم شِيْدِي فُضُوْل
 حَقْدَن اَوْز كَه يُوْغِيْدِي هِيْج تَشْوِيْشِي
 بُوِيْر وُغِي حَقِك بَرَه نِيْجَه اَوْلَه
 كُوْر دُو كِيْجَه دِيْبَه يَم اَوْلَه فُضُوْل
 بُوْلِيْشِيْدِي اَنَدَه فَتَحْنَا غَايْتِيْنَ
 حَلَق رَاس كَا لَه نُور اَنَدَن كُوْرْدِي اَوْلُ
 كِيْم يُوْلَه كَلَه كِيْم حَلَق اَوْلَه
 كُو كَلِي اَيْلَه مَعْنِيْسِي سُوْيَلْدِي
 حَقِّي رَسُوْلِي اَنَدَه شَاد اَوْلْدِي هَمِيْنَ
 خَا طَر نَدَن كِيْجَه نِي دِيْسُوْن بَكَا
 دِيْدِي حَقِّي بِيْلُوْر اَنِي نِيْسَه صَوَاب
 حَلَق اِيْچُوْن بَا شَه بِيْشَارَت اَكْلَدِم
 نَه كِه وَا رَسَه دَاخِي يُوْل قُرْد اَر شَمِي
 حَالِي اَصْحَاب اِيْچِنْدَه سُوْيَلِيْم

**اِنْ شَاءَ اللهُ اَمِيْن مَحْلِقِيْنَ رُوْسَكُم وِمَقْصُرِيْنَ لَا تَخَافُوْنَ
 فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوْا فَعَمَلٌ مِّنْ دُوْنِ ذٰلِكَ فَتَحًا قَرِيْبًا**

وَا رَا جَارَت دِيْلَه حَقْدَن اِيْ اَخِي
 يِنَه وَا رَدِي جَبْر اَيْتِل اَوْل حَضْرَتَه
 يَا اَلْهِي سَا كَه دِيْدِي اَوْل حَبِيْب
 دِيْلَرَم كِيْم بَا شَمِي حَلَق اَيْلِيْم
 تَرَبِيْت نِيْجَه اَيْسَه دِيْسُوْن بَكَا
 اَكَه كُوْرَه بِنْد خَا اِيْش اَشْكِيْم
 نَه بُوْر دَك نِيْجَه سِي اَيْتَمَك كَرَاك
 حَقِّي تَعَالِي دِيْدِي اَكَه يَا اَمِيْنَ
 وَا رَدِي كَل رِضْوَانَه اِيْچَسُوْن جَنَّتِي
 زِيْن اَتَسُوْن خَرْنَه دَا رِي جَنَّتِي
 جَنَّتِي سَكْر قُوْسِن اِيْچِي كَر
 حُوْر لِيْجَه مَزِيْن اَوْلَه لَكْر
 بَلْبَل وُطُوْطِي تَرْتَم اَيْلَسُوْن
 نِيْجَه كِيْم خَرَقَه وَا جُوْدِي
 اَمْرِي حَقِك نَه اَيْسَه اِنِي طُوْتَه
 جَمَلَه دَرْدَه بِيْلُوْر م اَوْلْد رَطِيْب
 قَصْر وُحَلَق نِيْجَه دَر فَرَق اَيْلِيْم
 اَمْرِي حَقِك نَه اَيْسَه كَلْدِي بَكَا
 قَصْر اَيْدِم بَا شَمِي حَلَقَه بَشْكِيْم
 نِيْجَه اَمْر اَوْلَسَه اِنِي كَيْتَمَك كَرَاك
 اَوْل حَبِيْب دِيْدِي كِيْم اَوْلَسُوْن هَمِيْنَ
 اِيْچَه لَم بَر قَا بُوْسِيْنِي رَحْمَتِي
 چُوْن بَا شِيْن حَلَق اَيْدَه عَالَم رَحْمَتِي
 اِيْچِنَه دَر وُجُوْ اَمْر صَا جِي كَر
 شَاد وُخَرَم اَنْبِيَا لَر كُوْرَه لَكْر
 طُوْر مَسُوْن حُوْرِي تَغْم اَيْلَسُوْن

مستقیم صحیح

روضه رضوان ایچنده حوریلیر
سکسبیل وداخی حوض کوشری
جنت عدنی بزه انهار ایله
حور و غلمان خوش خرامان صالنه
شرفی دوست ادینی کوب اغلسون
مراک السون الینه بر طبق
داخی انواع جواهر دن بولر
تهنیه چون اول حبیبک قاتنه
لیک سن دار السلامه واره سن
وارد ایچنده انک بر منظره
انده بر حقه قومیشم نور دن
تاج و خرقه و ستره انده در
صاپیدر لعل و جواهر دن انک
برق احمد دن انک قبضه سی
چقروبا اول تیغی اندن آله سن
وینا سونکیم طوته دشمن بوریلیر
عرض ایدک کیم کوره عالم سروری
تخت فردوسی عیون ابصار ایله
شاخ طوبی سیر و اغاجی دالنه
عندلیب زار باغربین و اغلسون
نغمه ساز اولسون قوه هر ورق
اول طبق ایچنه طولدوره لر
واردیلر کور ووب یراع و یاتنه
انده نیچون کوندور ورم بیلکه سن
طعن ایدر هر بری یا قوت احمره
وضعی بو یکدر انک طوردن
استه بول انی کیم اندن قند در
میخیدر یا قوت احمد دن انک
شعله و بر قدر سراپا بیضه سی
طوبی اغاجی دینه واره سن

طوبی

طوبی نخلدن ایستدرت ورق
بر برینه انی رده
داخی اول تاچی حبیبک باشنه
شکم قوشاندی بر اهیتم خلیل
شول قیمی کیم هواد کندی اول
اول سبید انی سرور اولدی
انده اود اولدی برد اسلام
اول حبیبه کیدوره سن کوملکی
باشنه تهلیل ایله تاج اوره سن
مکه نیک قرشوسینه ایلت انی
باشنی انده حبیبک قیل تراش
النی نوری شعله و پرسون عالمه
چونکه بیزمدر او معنیده همین
دوز مشم بردانه یا قوتدن انی
قالله تعالی الله نور السموات و الارض مثل نور
کوره سن انده نیجه در امر حق
قدرت حق نیجه در کوره سن
کیدوره سن اوله مشغول باشنه
اکه قوشات کیم اوله یولده دلیل
اول خلیلک و ستینه قوندی اول
انده ابراهیمی یا قادی قود
کندویه ایرمشدر ز اشبو کلام
اولدر زه بجمه کوملک یکرکی
قدر تیز ندر انی کوره سن
اول لایوباکه سن اندن بنی
اول هر صوا ایله انی ایله یاشر
جمله خلقه جتی و هم آدمه
پس آنچون دهر ابر احمد امین
انده نیچون کور ورم بیل سنی

فِيهَا مَصْبَاحُ الْمَصْبَاحِ الْاَلَمِ

دِي بِنَارَتِ اَوْلَحَبِيكَ يَوْلِيَنَه
 بَرَقَلِيَنَه يُوَزِيْبِيكَنْ بَاغْشَلِيْم
 كَم سَكَا اَوْلَسَه مُوَاْفِقَا چَسَه بَاثَر
 بِيَنَه اَنَك قِيْلِي دُ كَلُو بَاشِنَه
 هَر كِه قَصْر اِيَدِن صَاچِن اَنِي دَخِي
 دَقْتَر دِيوَانِنَه يُوَزِيْبِيكَ ثَوَاب
 اَحَدَه هَر كِيْم تَشْبَه اَيْلِيَه
 يَارِيْن اَوْلَه مُصْطَفِي اَكَه شَفِيْع
 كِيْمه بَكْرَه دَرَسَه كِيْتِي اُوَزِيْبِي
قَالَ لَبْنِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ صَدَقَ
 چُون جَاذَنَت وَيِرْدِي اَوْل خَالِق اَكَا
 اَوْلَدَر چُون كَا بِنَاتِك سَرُوْرِي
 اَوْل حَبِيْبَه اِيَدِن سِن بَرْدَن سَلَام
 كَلْدِي جَبْر اَيْل سَلَامِي كَتُوْرُر
 اَمْتِنْدَه عَفُو اِيْدِم هَر قِيْلِنَه
 يَار لِيغَا اِيْم رَحْمَتَه صَاغْشَلِيْم
 تَشْبِيَه اِيْدُوْب بَاشِنِي اَتِسَه تَرَاثَر
 رَحْمَت اِيْدِم نَكِه يُوْل قَرْد اَشِنَه
 عَفُو اِيْدِم هَب هَر كِيْمَه دِيْرَسَه اَخِي
 وَيِرْمُ وُوِيْرَه اُوَزِي اَسَان جَوَاب
 قَنَدَه كِيْدَرَسَه اِيْرِيْبِي اِيْرَلِيَه
 اَوْلِيَه اَوْل صَفَا اَحْمَد دَن بَدِيْع
 كُوْسْتَرَه حَق يَارِيْن اَكَا يُوَزِيْبِي
 نِيْجَه بِيَك تُحْفَه دَخِي لَاقِي اَكَا
 خَلْق عَالَم اَنَك اِيْچُوْنْدُر وَاْرِي
 سُوْلِيَه بِنَكِه وَاْر اَوْلْدِي كَلَام
 حَقِك اَمْرِي نِيْسَه اَنِي يِتُوْرُر

حَق سَلَامِيْنِي رَسُوْل اَيْتِي قَبُوْل
 اَمْر اَنَك دُر هَر نَه وَاْر سَه اَوْل بِيْلُوْر
 طُوْر دِي تَجْدِيْد وُضُوْ اَيْتِي حَبِيْب
 چُون حَرَم اِحْرَه كِيْرَب قَلْدِي نَمَا
 اُوْر ج اِيْدِي مَكْر اَوْل اِي اِيْچِي
 دَاخِي بِنَجْشَبَه كُوْنِنْدَه اَوْل اِمَام
 اَوْلَدِم اُوْج سَاعَت دَخِي كِيْمَش اِيْدِي
 بَاش اچُوْب جَبْرِيْل اُوْ كِنْدَه اُوْتُوْرُر
 اچِيْچُو بَر نُوْر ظَا هَر اَوْلْدِي تِيْر
 شَعْلَه سِنْدَن خِيْرَه اَوْلْدِي كُوْر لَرِي
 شَعْلَه سِي اَعْلَوِي عَلِيْتِنَه دَاك
 چَغْرِي شُوْب بِيْر لَر سَكَا يُوَزِيْبِيك صَلُوْه
 چُون صَلُوَات كَتُوْرَه اِنْسُ وُ مَلَك
 اَوْل نِيَارِي كِم جَوَا هَر لَر اِيْدِي
 صَاچِد بِيْر نُوْرِي كُوْر بِيْچَك كُوْر اَنِي
 دِيْدِي اَوْل رِيْم كَرِيْم بِن اَكَه قُوْل
 عَاصِي اَوْلُوْر هَر كِم اَوْل حُجَّت قِيْلُوْر
 دَرْدِنَه چُوْن كِم شِفَا اَيْتِي طَبِيْب
 سَجْدَه دَه حَقِيْلَه چُوْق اَيْتِي نِيَاْر
 صَايْم اِيْدِي جُمْلَه اَوْلُو كِيْچِي
 هَم بِي كَرِيْمِي بَر اِيْدِي اَيْدِن تَسَام
 جَبْرِيْل اُوْ كِنْدَه دِيْر چُو كِيْمَش اِيْدِي
 اَنِي كُوْر ن جُمْلَه اِيَا غِن طُوْرُر
 دَكْدِيْن بَاشِيْنَه اُسْتَرَه سِيْتِيْر
 نُوْرَه غَرَق اَوْلْد دَخِي هَم اُوْر لَرِي
 اِيْر دِي نُوْرِي اَيْلَه سِن شَهْمَشَان
 اَوْل سُوْن اِي اَحْمَد تَحِيْت زَاكِيَات
 اَمْتَا لِيْسَك سِنْدَخِي وَيِرْمَك كَرَاك
 هَر طَبَقْدَه اَللَر نِنْدَه وَاْر اِيْدِي
 جَاك وَيِرَن اَوْل نُوْر اِيْچُوْن عَاثَر

جمله کوک اهل کور و بن کلد بکر
 اول جهان فخری جمالین احمدک
 اولدی حیران جمله سی اول صورتی
 وجه یوسفده کورین بوایدی
 کوز کوا اولشدی بوکایوسفیوزی
 نوری کوردی آنده جبریل امین
 سجده قلدی حضرت شکر ایله
 قالدرب باشینی دیک یار سوا
 اول جیب الله اشارت ایله
 چون اجازت اولدی جبریل امین
 بصدک پاین حتی تنزیه ایله

سبحان ذی الملک و الملكوت

اندن اول صوم آدی ماء معین
 داخی اول ماء طهوری کتورک
 یوکریشوب کوردی اول صوی ملک
 کورک دیک انی جبریل امین
 جنت ایچدن بکایتز بتورک
 کوزه درگرنه اوله حقدن دیلک

یودی

یودی اول صوایله احمد باشی
 اول ملک چوق صلوة زاکیات
 اللنده وارایدی نوردن سبق
 شول کری کم صابی لعل ایله انک
 برق احمدن ایله تیغی انک
 الدی جبرائیل ستره الیه
 استره یی باشی اوستینه قودی
 هم باجر الله اول کبردر

شود و بیدان قرین

بسم الله المبتدا رب الآخرة والاولی

صول طرفدن بر الف چکدی دخی
 یورکی باشینک اوستنده قودی
 پینه کتوردی ان جبریل اخی
 جبرئیل الله اکبر هم دیک

الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر

هم مبارک لفظیله دیدی رسول
 محلقین رؤسکم و مقصرین لا تخافون فعلم
 ما کم تعلموا فجعل من دون ذلك فقرا قریبا

بوسوزي سلمان روايت ايلدي
ديكر نورك شعله سندن كوزيمي
شويله خيره اولدي كوزم شعله دن
وقت حلقده حاضر ايدى اول على
ابن عباس ابن مسعود بيله دي
داخي سلمان انده ايدى حق بيلور
برقلى ووشدى بيره تگرچون
حاضر اولان جمله حيران قالدير
بومبارك صاچر قنده كيدر
اول رسول الله ديدكم بندخى
صورد حير آئيله احمد بو ايشى
ديكر جبرائيل بوستري احمده
ديدى يا احمد قيلوكلن صاغش
اون ايكي بيك وچوز او توز ايكي
او توز ايكي قيلكي اولاد كه

الحى فرادش

ديد خلقه نيچه سوز لر سويلدي
اچه مدم دير مدم اوزيمي
نسنه اذراك اتمم هر سنه دن
آنكچون بخشى بيلور هر يولى
حاضر اولن لر قو خلق ديلدي
خلق اولندي برايف مقدار قالور
هيچ كسنه بو ايشى بلر پنجون
صبر ايدم ميوب رسوله صورد دير
بيله مرزاني كيم نيلر نيدر
بلرزم بيله مكر جبريل اخى
دي وير كم كيده خلقك تشويشى
يعنى جمله كشيدن شبهه كيده
ديه لم كم بيله سز بو صاغ ايشى
قاپشور انى ملكلر بو كيدر
قود يلر انى تبرك چون اكا

كرد

كبرو قالان ملايك حور عين
اول مقربلر كه واردر قابوده
انده عرشى كورن سكرن ملك
يعنى كم جمله حمايل قيله لر
رحمت اوما ر كوره نك قاموسى
يار لغايه حق انى كورنى
چون بيان ايتدى انى جبريل امين
ايشيدن جمله سى صدق ديدى
چون تراش ايتدى با شيني جبرئيل
حقه اچره تاجى كور مش ايدى
باشنه قودى و تاجى احمدك
تاجى اولدر كيدى احمد باشنه
درويشم ديون نيچه لر كيدى تاج
تاج كيمك يعنى كسدم با شيمى
درويش ايسك دنياه دن اوزن كسل

اول طبقلر ايجنه قويدى يقين
حضرته قار شوطور لر طا بوده
پيرى داخي ديه ين ديلرد لك
حرمينى بليكر بيله لر
اول سببدن باقيه حق طاموسى
داخي كورن ايله اوتور ايسه
ايشيدن لر جمله ايتدى آفرين
نيچه حرمتلو يار تمس حق ديدى
بوسوزنه هيچ كيمسه اتمز قال و قيل
جبرئيل ياننده اول طور مش ايدى
يعنى تاجم تاجا تاجك سدنك
ويس كى ويردى يول قرداشنه
تكرى چون بركون اول يور و مزاج
ايرو طودم حلقدن ايشيمى
عام خلقى كوريمك كزله سبل

تاج ایستی یعنی موتوا قبل موت
 تاج کیدک ایسه سنده کس باشک
 ز پرا بویله دیک بزدن اولولر
کر کلاه فقر خواهی سر ببر
 کوملکی دیدکله ابراهیم خلیل
 انی کیدردی حبیبک اوستینه
 داخی اولطوبی اغاجی پیراغین
 اندن آمانده درت پیراغ ایدک
 دیمشیدی قدر تیز کوره سن
 صالیدی احمد اوستینه درت پیراغی
 پیری استبر قدر اول پیراغک
 دودی خرقه اولدی احمد اوستینه
 هرکه کوردیسه ببارک دیر اکا

فتبارک الله احسن الخالقین ودخی
 انه علی کل شیء قدير

یا ایزد

یا قه سنده وار یا فرد و احد
 داخی واحد یا زیلو الله صمد
یا واحد یا احد یا صمد یا فرد
 یکینه یازلش آنک باشکور
 آنکی یازسی ستار العیوب
 درویش ایسک کورد و کن کشف ایله
 یعنی سنده اوله سن ستار صفت
 درویش ایسک کس الکی یا فقیر
 الکی ایله کیمسه بی اورما یسن
 کورد و ککی اتکله اورته سن
 کس الکی کس یا غنک کس باشک
 دیک ایله کیمسه یه فحش سویمکه

قال النبی صلی الله علیه وسلم ان الله لا یحب الفحش والتفحش

بغلدی انک الله ادین دین
 بوشرایط پیرینه کلدی همین
 اون ایکی بیک اوچوز او توز صاچنی
 الدی کندی مشک و عنبر صاچنی

اول ملكه انى الوى كنديلر
عرش اهلى جمله استقبال چون
هكوك اهلى جمله اعزاز ايتديلر
هصلوات كورر لوانه
عرش وكره انى تزيين ايتديلر
تحفه اچون ويردى هم جبريل امير
هكوك اهلى جمله انى كورديلر
خوزو هيكل ايلدى هم بر ملك
چونكه خلقك فارغ اولدى اول رسول
او تورر سجاده سينده شكر ايدر
خرقه يه باقر دلي حميد ايدر
چون بو حالى جمله اصحاب كورديلر
چون بونى اصحابه سلمان سويلدى
جمله مؤمنلر رسوله كلديلر
كلوبن جمله اجازت ديلدى

حور عين هب جمله نيت ايتديلر
قرشو كلديلر اكا اقبال اچون
حور عين انك ايله ناز ايتديلر
احمده اتباعنه اولاديه
هم ملك بريره تعيين ايتديلر
هر كه كوره اكه ايدر آفرين
اوپون هم كوزلر نه سورديلر
بوسوزه طعن ايلين هر برخرك
برايكى ركعت نماز قلدى اصول
تكربيك قدر تاريني فيكر ايدر
باقيسینه باقوبن تمجيد ايدر
بلمين كوك بيلنه صور ديلر
تاج وخرقه طقيه شرح ايتلدى
خواجه نك خلق ايتد ركني بلديلر
تاكه اصحاب قور جمله بيله دي

لادى

برد خى سكا تشبه ايدده ليم
اول رسول ويرد اجازت انكره
بربريكزى قمو ايلك تراش
چون رسول الله بوسوزى سويلدى
عم رسول الله ديديك باعلى
بن سنك باشكى ايليم تراش
كل برو باشكى بن خلق ايليم
ايلدى احمد على باشين تراش
بوايشه جمله بشارت قلديك
احمدى جمله سى عوت ايتديلر
حد غراسد چقان طور رايدى
ايتدى تقسيم انى اصحابه حبيب
كيم تراش ايتدى كيمي قصر ايلدى
چون اجازت ويردى نلاره رسول
جمله سى كاتشبه ايلدى

فنده سن سن ايدده ليم
نه كه وارد رانده جمع اولنكره
كيم تراش ايدوب باشن ايلسه باش
جمله اصحاب بربرين خلق ايلدى
كل سكا اوكرده يم بن بود لي
اول قالان ماء طهور ليه ايله باش
سكا اويان و ميان فرق ايليم
هم طهور صوايله انى قلدى باش
قوم بوجهل چوق فشارت قلديلر
اول غنيمت مالى قنيمت ايتديلر
كيم فقير اولسه رسول ويرد ايدى
جمله سينك دردينه اولدر طبيب
خلقى قودى قصر ايد و حصر ايلدى
كيمي قصر ايد لرشعري اصول
هب سمعنا و اطعنا سويلدى

آنگاه ابندی ای مسلمان سندی
 تا مشایخ یوی ندر بیله سن
 طب و طاهر اید لراوز کی
 عالم غیبه جو مرآت اوله سن
 علم غیبه اولیا مفتاح ایمن
 هر که حقیقه او تورام دیر ایسه
 سنکه بوند اولیا بیله سن
 چونکه اولدک اولیا د سن جدا
 بو طریق اهل ایسک کل اول اخی
 آکه کوره سنده برایش قیله سن
 آچه لر ظاهرده باطن کوزگی
 کندوز کدن اغلر ایکن کوله سن
 غیر حق ظلمتدرا اوله صباح ایمن
 اولیا ایله او تورسون شیر ایسه
 شک کورمه سن حق ایله بیله سن
 بیل حقیقا یرو اولدک از خدا

مثنوی شریف

هر که خواهد منشی خدا
 از حضور اولیا کربلی
 یک پرست از جمع رفیق یزمان
 چون شوی دور از حضور اولیا
 او نشیند در حضور اولیا
 تو هلاکی زانکه جز شوی وکلی
 مگر شیطان بشد آن نیکو بدان
 در حقیقت کشته دور از خدا

تمای سخن

عاقل ایسک دنیا ده شیخ الز آل
 توبه قل قالمه بیا نده یوله کل

بلدوره

بلدوره یوی سکا اسکرامله
 بیله سن اهل حقیقت کیمدرر
 تاج و خرقه کیمز ایسک ای اخی
 اومه شیطان یوری بر شیخ طوتون
 شیخه اویان کشینک دینی بوتون
 تاج و خرقه نیجه ذرا حرامله
 یول وارن اهل طریقت کیمدرر
 اهل شد اهل مقس اول سندی
 کوزو که کر میه طاموده توتون
 خلق یا نیجی آکه هیچ ایرض توتون

باب در بیان مقس نامه

چون تراش حالینی بلدک ای اخی
 قصر موی اتمک مقس در پیل انی
 سننیدر انبیانک بو مقس
 چوق مشایخ بو یلجه کیمتددر
 راوینک بری روایت ایلده
 دید عبد القادری کوردم آلور
 قطب عالمدی اوزی مشهور اید
 اول کتابا چنده کم راوی دیمش
 شیخ بر کون الله الادی مقس
 آنگاه ایده لم مقس حالین دخی
 المقاسن کیم اخی طوتسه سنی
 صاچنی قصر ایده کم ایده هوس
 طالبک صاچنی قصر اتمتددر
 بر کتابا چنده کوردم سویلده
 قصر ایدر صاچین او کینه کم کلور
 اولیا یاننده اول مقبول اید
 ایشیدن کشی انی یازمش قومش
 دیدک یوز ویردی بکا ایدر هوس

يُوزِ كَشِينِكَ كَسِدَ شَيْخِ اَنْدَه صَاحِبِي
مُنْكَرًا وَاَلْمَا غُلَّ صَقِيْنِ سَنَ بُوَايْشَه
اَخِي كَرَاكُ كِمَ اَلَهْ اَوَّلَ مَقْسَرُ
كَنْدُو زَنْدَنَ كِمَ اِرَادَتَلَهْ كَلَهْ
كَلُوْبَنَ اَوَّلًا وَاوْتُوْرَهْ سَنَ كَسَهْ سَنَ
چُونِ مَقْسَرِ اَلَهْ اَخِي صَاغِ اَلِنَهْ
دِيَهْ بَسْمِ اَلَلَهْ اَكْبَرِ حَقْدَرُ
صَاغِ طَرْفَدَنَ كَسَهْ بَرَزِ قِيْلِنِي
يَاخُوْدُ اَلْنِيْنِكَ قَلْبَدَنَ كَسَهْ اَوَّلُ
صَاغِ كَسْمَكِ بَعْنِي كَسْدِمَ بَاشِكُو
ظَاهْرًا كِمَ يَكِيْدَكِ صَاچِنَ كَسَهْ
اَوَّلَهْ اَوَّلَهْ اَكَا لَاقِ اَخِيْلِقُ
بِيچَهْ صَاچِ كَسَهْ بَاشْدَنَ يَكِيْدَكِ
اَوْجِ اَوَّلَهْ يَدِي اَوَّلَهْ بِيْتَشِ اَوَّلَهْ
بَعْنِي بِيْتَشِدُ يُوْقَارِي اَوْلِيَهْ

دوچون

اَوْجَدَنَ اَشَاغَهْ دَخِي هَمَ كَسْمِيَهْ
چُوْقِ نَضِيحَتِي اَيْدَهْ اَخِي يَكِيْدَهْ
بِرِ نَضِيْبَهْ قُوْبَهْ كَرَا نِي دَخِي
خِدْمَتِ اَهْلِي اَوَّلَهْ اَوْلَدَهْ قَايُوْدَهْ
بِرِ سُوْرِيْنَهْ اَخِي نِكِ دِيْمِيَهْ لَا
كُلِ دِيْسَهْ كَلَهْ نِيْدَرِسَنَ دِيْمِيَهْ
اَخِي يَهْ قَرَشُوْقَتِي سُوْبَلِيَهْ
اَخِيْنِكَ اَوَّلَهْ نِكِمِ اَلِنَدَنَ وَا رُ
اَوْزُوْنِي وَا مَا لِنِي تَسْلِيْمِ اَيْلَنَ
اَوَّلَهْ اَوْلَسَهْ اَوَّلِ يَكْتِ اَوْلُوْرُ تَمَامُ
خِدْمَتِ اَيْدَنَ خِدْمَتَهْ اِيْرَسَهْ كَرَاكُ
كِيْشِي خِدْمَتَدَنَ اِيْرِيْشُوْرُ خِدْمَتَهْ
دَرُوْشِيْشِيْكَ خِدْمَتَهْ بِيْلِ اَعْلَهْ عِلْ
كَنْدُو زَنْدَنَ كَسْمَهْ يُوْلَهْ وَا رَمْدِي
خِدْمَتِ اَيْلَهْ بَرَا اَوْلُوْبَهْ بُوْنِ يُوْلِي

بُو يُوْلِي بُوْلَهْ قَوْمِشْدَرِ بَاصْمِيَهْ
اَوَّلِ يَكْتِ دَاخِي كِيْرَهْ بُوَا وَا كُوْدَهْ
قَابِلِ اَوْلُوْبِ كَرِ قَبُوْلَاتِسَهْ اَخِي
قُوْشُوْرُبِ اَلِ طُوْرَهْ دَا اِيْمِ طَا بُوْدَهْ
هَرَنْدِ دِيْرَسَهْ دَا اِيْمَا دِيْبِيَهْ بَلُو
بِيْمَكِ اَوْلَسَهْ خَلْقَدَنَ اَوَكْدِيْنِ مِيْمِيَهْ
بِرِ سُوْرِيْنِي هِيْجِ اَيِكِي اَيْلَمِيَهْ
اَخِي سُوْكَسَهْ اَوْلِيَهْ هِيْجِ كُو كَلِي طَا
بِيچَهْ كُوْنْدَرِ اَخِيْنِكَ كُو كَلِنَ كُوْدَهْ
وَقْتِ اَوْلَا كِمَ بِيچَهْ اَوَّلَهْ اِمَامُ
اَوْلَدَهْ بَرَكُوْنِ خِدْمَتِي كُوْرَسَهْ كَرَاكُ
اَوْغُلِ اَوْلَمَاسَهْ اَوْلُوْرِي كَسْمَهْ اَتَهْ
بِيْرَا اِيْشِيْكَنْدَهْ طُوْرُوْبِنِ اَغْلَهْ غُلْ
يَا اَلِكْرُ كَسْمَهْ يُوْلِي بَاشَارْمَكِ
اِيْشِيْكَنَهْ يُوْرِي سُوْرِ اَوَّلِ

باب در بیان شد نامه

سالك اولنگر نيجه اتمك كرك
 نيلسه سجاده يه لايق اولور
 بيله ارگان حقيقت نه ايسه
 بو سرايط نه ايسه بيله اني
 خرده بين اوله يولنده كي اولو
 كندونك اولو تولا سي اوله
 سالك اولوب كند يبول وار مش اوله
 اعتقادي محكم اوله هر ايشه
 ندن اچمش اوله اول كشي
 زيره شدك اصلي وار بلك كرك
 بو طريقي بيلسه اولور حرام
 نيجه كر بلهنگ حقيقت ديديلر
 هم سر شيت معرفت دير كر دخي
 بعضيلر دير كر بو كا حبل المتين
 نيلوب نيجه يوله كمتك كرك
 نيلجك اخلك بايق اولور
 واره آداب طريقت نه ايسه
 شبهه ك اولسه قنيره يعنى سني
 كورد و كيني بيله كم اوصلود لو
 غير حقدن خوش تير اسي اوله
 يول بلنه اوروني و پرمش اوله
 اولمش اوله اهل شد بكت باشه
 بو يول اچره يوق اوله هيچ تشويشي
 اكه كوره اولده شد و پرمك كرك
 معني نه بيله چون بلز كلام
 دخي مفتول طريقت ديديلر
 بعضي شوبيله شد دير كر اي اخي
 همدخي دير كر علي الوصل اليقين

مفتول
 اورش قيله
 وايه دير كر

بچه

دير كر

نيجه كر صراط مستقيم
 نيجه كر هادي سراق ديديلر
 د اخی شدك يدي شرطي وار بلك
 بغلاما سي بيدر هم چوزمه سي
 پيري كو كدن پيري يلد زدن درر
 زير ايد ي كو كد ز ريلد ز يدي
 اني بلگم يورود و كان يريدي
 يدي بغلاما يه وهم آچه يدي
 بغله افعال ذميه دن يدي
 بخلي اول بغله رحمت صا چله
 بغله اي كنجيده قهريني انك
 بغليه جرمي هوا سيندن كيچه
 طوقايق و نفسا نيدن هب كيچيله
 بغلوب هم جمله خلقدن كيچه سن
 بغله مالا يعنى بي فاخس سوزي

پير الندن قوشان اولمز سقيم
 قوشا نور حق يوله صادق ديديلر
 قوشا نور كن اولدي شرطي بولك
 بويد كر كدر انك جمله سي
 پيري اعضا بيرسي يردن درر
 جمله اعضا نه كه وارد ديد يدي
 ايشلرا ايشن جمله سي بر بدي
 آچد و غك كله يدي قاچه يدي
 كلسون افعال حميده دن يدي
 بو سخا قبوسي آكه آچله
 آچله لطفي قبوسي تكربيك
 هم قناعت هم رضا سيندن كيچه
 بغله كم اجلق رياضت آچيله
 خلق قوبوب حق قبوسن آچسن
 معرفت آچله هم معني كوزي

فعل شیطانی نه کم وار بغلیه
فعل رحمانیدن آچه سن قبو
اهل شد سن ظاهر اولد ک سن دخی
ید افعال ذمیه نه که وار
ید افعال حمیده آچیلور
بودیمه کم یدی ظلمانی در
کیمکه نور اینله اوله هم صفت
هر کیمک ذاته بو موجود اوله
جمله موجوداته اول کوز کو اوله
اگه اولدم دیه لر اهل طریق
اگه جایز دیمه لر اهل سلوک
ای برادر بی نهایت در بو اوله
هر نه پیره وار سنک اندک طور مغل
کم میان بسته دیمک اوله حلال
بغلیوب بیل یعنی چایک اوله لر

اول لعینک جا بن اوده طفلیه
هر که سنی کوره ایلیه طبو
نویدی شرطیله بغلاسه آخی
بغلیدی شدیله بیلله اول کبار
اول ذمیه کم ید ید کیچیلور
اول حمید کم یدی نورانی در
کورینه اول نور ایله هبش جهت
کو کلی اوی مظهر معبود اوله
غیر کیده کو کینه هب حق طوله
حق یولینه کیده نه اوله رفیق
نیجه لر قالدیلر اندک چوق بلوک
استرایسک بول اوله هاینه قول اول
حق یولندن غیر یولی صور مغل
حق یولینه کیده نه کلر مازان
فایوب سست حق یولینی بوله لر

زیرا برادی مشمر در حقیق
حق یولنده سکا کرک جست و جو
بو طریقی بیلله سن تحقیقیله
صاحب سجاده در اوله اولان
یول ایچنده کم محقق اوله سن
کیمسه تقلید ایله باشر من ایثی
کیم مقلد اولمیه بو نده بشیر
کیمسه یا لاینله یول باشر مدی
چون رسول الله بو سوزی سولدی
اولدر کیم طوته ظاهر صورتین
یا لان اولان امتدن اولمیه
هر که شد اهل اوله یا خرقة پوش
الدانه اول خرقة سینه صورته
قاره قوره کورد و کن نشنه صنه
بر اولویه و بریمیه اول اوزون

چایک ایسک اول صفت سنک حقیق
جستجودن حاصل اولور کفت کو
ایش باشه وار من بیلک تقلید ایله
اوله اولما یندر ریولده کلون
طوتد و غنک ایثی مصدق اوله سن
باشه وار من بیل مقلد ای کیمی
معلوم اولدی نده کذاب استر
کیمسه یا لاینله طغرو وار مدی
کیمدر کذاب معلوم ایلدی
صورتیه بگرتیمه اول سیرتین
طغرو لر مجلسینه اول کلمیه
ظاهری درویش اوله و ایچی پوش
جهد ایدوبن ارمیه اول سیرته
کورمیشه بگرتیمی کور سنده صنه
کوستاره حقی آچه هم کوز و ن

هر کجه بن تکر ایله بیلکه بن
عذر ایدین بو نجه دم کلد و کین
کند و زنی بر اولو شیخ صا نسون
کسون اول نیز باکه ارشاد ایدین
کوستره بن تکر بی که دخ
اول مراد اولکم آکا اوله مرید
شیخ نالش اوله شاد اولدی قتی
چون مرید اوله بکا صافی کله
انی قویوب جمله بکا کله لکر
اون ایکی بیک یوز خلیفه نه که وار
کند و بی شمیدی اکایم تکر بیه
بوفرخ ایچنده ایکن کجدی کون
جنت ایچره تختی قورر ایدیه
کلدی بنه تحت قورلدی بنجه ده
التون ایله آجه چوق ویرر ایدیه

اکه بن تک باکه طغری بیلکه بن
رحمت ایله دیه بن کسون بو کون
بدن ارتق کیمسیه سوز طمسول
تکری یا ننده آنی یاد ایدیه بن
یوز جور مزایسه بریا که دخ
بالرا اولکم کند و سی اولمش مرید
چا غلیون بو کور ز نفسی آتی
شرق و غرب ایچره بنیم آدم طوله
کم مرید و کم خلیفه م اوله لکر
انی قویوب جمله بکا کله لکر
کوره یم کند و د اخی وار می دیه
تکر سینی کورمک ایچون کلدی دون
شیخ نالش تکر سین کورر ایدیه
کوزی شیخ التون ایله آجه ده
هر چنیم تکر سین کورر ایدیه

مخن

تخت قورلدی چقدی او تور دی تکر
بادیه لکر قورلدی ایچمک قصدینه
چونکه نعمت کجکلدی او کینه
صحت ایچنده دیدی یاد ایدین
چوره سینی نار و نوری قیلدی
النی قوشور و بن قلدی طبو
دیدیم برد یلکم وار یا اله
صا لفظینی آکجه محو اولور
مرشد آدین ایچق شیطان قاچر
کور ممین شیخ نالش نیکد
تکر صا نور دی آنی شیطان ایدیه
تکر سینی کتدی و اول ایچدی کوزین
ترس ایدی هبلوط دیو بدوکی
بول خر ویردی آکه می دیو
حله دیو کیدر دی اول آنی

دیدیم کورک بادیه طاسی
اکله امدی شیخ نالش قصدی نه
طور میوب یز هنج بقمر صو کینه
صحتک صوک اوچی بنیاد ایدیه
سجده قلدی تکر سینی طیلدی
صافی بک مقلغه اچدی قیو
صافی قولکدن نوله عفوایت کناه
تکر سینی محو اولدی پس کندی قالور
طور مز اول یا قنده قان طاغین کچر
تکر سینی یا ننده صافی سولدی
باشی او کنده آنک غلطان ایدی
ترس ایچنده او تور کورر اوزین
معنی دیو هرزه ایدی دید و کی
جلد خنیری ویردی کئی دیو
بومکردن صقلسون تکر سینی

مکر شیطان دن بری حق صقلسون
تکریم دیر کوستر بوزین سکا
اول کشتی کم شیخ ایزینه کیده من
شیخی اولما این کشتی بلکن حقی
شیخه ویرا اوزیکسی سنی بلدوره
بیله سن اخی طریق نیجه در
سینفی قدرت ویرر شیخ الینه
نفسیک جلادی شیخی بیله سن
بلدوره پیرک اولوب فقری سکا
اوزوی ویرب بولینه صادق اول
درویش اولدر بولینه صادق اوله
فقرله فخر ایتدی عالم سروری

صوک اوچی ایما تری بکلسون
بلین کوررانی قالورطسکا
حق و باطل آره سن فرق ایده من
شک دکلدر بوسوزم تگری حقی
قیلیج ایله نفس شوچی اولدوره
اشکیه سن کوندز اگر کیجه در
اولدورر نفسی کیدر حق بولینه
دشمنی جلاد الینه ویره سن
قلدره هم فقر ایله فخری سکا
تر بیتله حق بولینه لایق اول
فقری فخر ایله بوله لایق اوله
کندوا این چکدی دنیا دن بری

باب در بیان سجاده و شد حضرت رسول الله

تعالی علیه وآله و صحبه وسلم

دکله امد ای عزیز معتبر نقل این لم بر حدیث معتبر

تکلیف

بر کتاب ایچنده کوردیم بر خبر
بر خبر کم جانکه جان اوله اول
کیم اگر سن او له سن اهل طریق
جمله سوزک جوهری در بو کلام
بیله سن سجاده یی بکدن کیمه
شدی کیدر قوشانن کم قوشدن
ایدیویرم کورد کجه بز در
اول رسول کیمه وصیت ایلدی
طوت قولاغک سندخی بندن ایکا
اول رسول الله مکر یولده ایدی
برکون اوتور مشیدک تنها اوزی
دیکه یا احمد وصیت ایل کل
دیکه احمد یا اخی منبر کرک
دیکه کم اشتر پلورن منبر ایت
اول رسول الله اشارت ایلدی

اول کتابه بر زمان قلدیم نظر
کوکاک انجیره معدن وکان اوله اول
طوت بوسوزی کم اوله سکار رفیق
صانه بوسوزی کلام هر عوام
کیم کیمه ویردی بکون دکدی کیمه
اکسون باشه بکت هر گوشه دن
کوش جانی بربری طوت سن دخی
ایت وصیت دیو کیمه سوبلدی
بلدوره بن بوسوزی بنده سکا
شهرک ایچنده دکل ایله ایدی
کلدی جبرائیل انی کوردی کوزی
نه دیر ایسک هم علی بی سوبل کل
دی بکا کم نیجه در حقدن داک
حق نه دیر سه سندخی ایت
کوزک ها وتگری امر ایلدی

نيز کتور ب برار ايه يغديلر
 چقدی اوستینه پلانک اول رسول
 اول اراده او قودی خطبه بکیغ
 خطبه دن صکره علی به کل دیدی
 طوتدی کن چقاردی منیر اوستینه
 کوملکم اچینه ککر کل یا علی
 آنده دیدی بوحدی مضرطفی
 هم دیدی ککر در کیم بنم
 روحکه روحم ویرم بن ای علی
 سن بنم بن سنسن ای صاحب کرم
 بی کورمک دیلسک کور سن سن

من رای روحین عاشقانی البدن

بونی ایشید و بچوق تعجب ایتدیلر
 چیقرد کوملکلر دیدی کیمی
 یکنی چیقردی دوکدی اوستینه
 او تورب هب چوره سیننه صغدیلر
 سوبلدی اصحابه چوق و عطا اصول
 حاضر اولما ن دیدیکم وادریغ
 سوبلیه بن کل وصیت آل دیدی
 کورترردی دشمنینه دوستینه
 بردر زبل بر نسی و سز و سز
 اسمنه اسمیدر ای اهل و ف
 هم دیدی جسمکدر ز جسم بنم
 کورستره یم هم سکا طغر و یولی
 کور یج کر بن سنی بنده کورم
 سن سنی بیل سن سنی کور سن سن

کوردیلر

کور دیلر ایکی دکلدر بیر ایش
 ایکی کورر آنکری کج بین اولان
 بیری عاشقدر بیری معشوق ایش
 معنیده معشوق و عاشق بر ایش
 جهداید و بن سز دخی عاشق اولک
 عاشقک کور کلدی در مرآت حق
 مؤمنک قلبی در اللهک اوی
 صوره ظاهر کورینن ایریدر
 ایکی دکل بردر معنیده اول
 نتکیم مجنون که لیلی کوردی اول
 لیلی دیدوکی آنک مولا ایدی
 قنده اولسه بولد ایشی لیلی ایدی
 یورو یحک ذکر ی هب لیلی ایدی
 کیمی کورسه دیر ایدی لیلی اکا
 کوزین اچسه کورددوکی لیلی ایدی
 سوبلسید لیلی ایدی سوز اکا
 کورینن احمد و لا کن شیر ایش
 راستی بر کورر اول راست بین اولان
 معنیده معشوق و عاشق بر ایش
 جهداید و بن سز دخی عاشق اولک
 حقی کورمک دیلسک مرآت حق
 وارددر بوسوزه برهانیم قوی
 غیر کورن انی حقدن غیریدر
 اکلله بومعنا بی سن معنیده بول
 لیلی نیک یوزندک مولی کورر اول
 پس اراده واسطه لیلی ایدی
 اچی لیلی و طیشی لیلی ایدی
 او تور یحقی ذکر ی هب لیلی ایدی
 لیلی یوباقسه ایدی درت یکا
 بومسه ایدی کورددوکی لیلی ایدی
 کورسه ایدی لیلی ایدی کور اکا

قولا غندن ايشيدن كيلي ايدي
اچي انك هم طشي كيلي ايدي
فرق ايدن خردی و زونی كيلي
كيلي بنم قانی مجنون دير ايدي
بن مجنون ايسم كيلي قني
طاغ و طاش اووا و صحرا قومده
جملة حيوان و وحوش و انس و جن
هب جناور كردن اول قاجاز ايد
جملة هب قومي دير لودي اكا
ايلين مجنون سني سودا در
يا خوقا نهي طوتدي سني اي دلو
النه يا بسوبن كتورديلر
بغلدي جراح طاصمه قولنه
نشتري لدی اله فان المغه
نشتري كوردی قاجردی قولنی

هم الندن ايش ايدن كيلي ايدي
كوده سي و هم بشي كيلي ايدي
هيج ايره خردی كوزيني كيلي
جانی كوكلي قلدي مفتون دير ايدي
كيم ايدوكم بيله مدم بن سني
برمي واركم انده كيلي ديمده
قاچميوب يانينه ككوردی همين
كيلي دن غيريه كوز اچماز ايدي
كل علاج ايليم مجنوز سكا
يوخسه باشكده بونه غوغا در
دلو اولوا و صلودن اولديك الو
انی جراح ياننه بتورديلر
قومديلر كم و ايدي يولنه
فصدي مجنون قولينه قلمغه
قاچمق اچون كوزه دردی يولنی

ديدي

ديدي جراح ای دلو نولدی سكا
طاغده يور ز سين جناور لر ايله
يور و يه سين انلر ايله قور قدير
نه اوله نشتري كه اندن قور قدير
اغليور قديدي مجنون ای جوارن
قور قيرم كم ايره نشتري كيلي يه
كورون كيلي دي مجنون صنمغل
قالدي مجنون قالان كيلي دير
كيلي دير باقي و مجنون فاني در
ديديلر كم دلو سين چوق سويلمه
بز بيلور ز سكا سودا در ايدن
قان كديچك باشده سودا دفع اولو
يلوارب قوم و قبيله طور ديلر
اوردی جراح نيشي مجنون قولنه
قولنی دلدی صاچلدي قان ييره
حكمتكه باقون قان
قورده و قیلان آیواصلانلر ايله
آره لرندگنه سن اور كمدین
قاچراسن قولی نيز اور كه سن
نشتري گون قور قيرم سن بل عيان
نشتريك كلميه خوشتر كيلي يه
كيت كير و ليلايه نشتري اور مغل
هر كه مجنون صانه يالان كيلي دير
كوده در مجنون و كيلي جانيدر
دك او تور سن هيج دلو لك ايله
كيلي دكل بلكه قاندر ر كيدن
اوصلنور سين باشك عقلن ككور
نشتري اور ديوبن امر ايتديلر
يعني مجنونك طاري چالنه
كوردي مجنون كم صاچلش جان ييره

نهیره دوشدی ایسه قان یازیلو
یازیلوریر یوزی کیلی ططلو
بوایشه خیلی تعجب ایتدیله
بلدیلم کیم کیلی مجنون بیر ایش
معنی ایله هرکه باقه بر کورر
کوهلک ایچره هم نبی وهم ولی
ایکسینک جسمی بر اولمش ایدی
نیچه لرظا هر کوزیله کورر دیلر
نیچه لر معنی سن آدی بوسوزک
کیمی دیکه معنیدر بوندن مراد
یعنی احمد سوزیدر حیدر سوزی
اولیانک یولی یول انبیا
ایکسینک یولی بر غیردی دکل
ایکسینی ایکی کورن کوز دکل
یعنی احمد له انی بر کوره سز

کیلی کیلی دیوبنی دیریلور
کورر دیرهب جمله کچی اولو
قودیلر مجنون انده کتدیله
کیلی مجنون لفظنی دل دیر ایش
کوملکندن باشی چیقه بر کورر
ایکی دکل بر در انلا رک یوله
انده چوقلاری انی کورمش ایدی
نیچه لر ی کوره میوب صور دیلر
تقیسن لور ساک آل سنده اوزک
باش چقرمق کوملک ایچندن براد
نیچه لر بودر دیدی معنی یوز
انبیانک یولی یول اولیا
معنیده بر ر بولر ایری دکل
بونلری ایکی دیکلک سوز دکل
خرقه باش چقروب بیریکه سز

نیتکم بز ایکمز بیر زهسمان
اوله بیله سزدخی اتمک کمان
هم علینک الی الین الینه
دید کیره سز علینک یولینه
قودی ایق بر مغین بر اوستنه
کندوسی بلور که بینه قصدی نه
او قودی هم انده بیعت آیتین
بیلور ایدی کندی بیعت غایتین

قوله تع

ان الذین یبایعوننا نمانا بیا یعون الله یدالله فوق ایدیهیم فمن
نکت فانما ینکث علی نفسه ومن اوفی بما عاهد
علیه الله فسیؤتیة اجرًا عظیمًا صدق الله العظیم

نظم

چون تمام اولدی او قودی اول رسول
شرط عهد نه ایسه ایدی اصول
داخی انده درت حدیث معتبر
اول اراده حیدره ویردی خبر
ایله تعظیمی لامر الله اچون
دید یالک دایما الله اچون
یعنی تعظیم لامر الله دیدی
همدخی شفقت خلق الله دیدی
انبیانک ایزینه سز کیده سز
داخی خلق الله شفقت ایدیه سز
دنیا اچون ایدیه سز مسامحت
کیم شفاعت بوله سز در آخرت

يعني الدنيا المسامحة والآخره الشفاعة ديوبورد
هم علي حقه او قودي دعا برد عا در كيم هين كوكه اغا
دعا بودر

اللهم اني استنك الامن والامانة وعاده من عاده وانصر
من نصره واخذل من خذله برحمتك يا ارحم الراحمين
چون رسول الله دعاي او قوده حيدري سجاده اوستنده قودي
تيز كورد دي حيدر اول سجاده ي هم ادب بيلور ايدي هم عاده ي
اذني ايله الله پيره دوشدي چوره او تورد يكر اصحاب قوشدي
قبله دن يكا بر قدي انا و ان جمله اصحاب كوزه در دك صاغ و صول
انك احمد كير و طور د اوج قدم اوج آد ايله يعني كم او چكر آدم
بر آد مين اندي الله آد ايله كي ايشتم اكله سين د ايله
برده جبر ايل ايله اندي اول كوز ايد اي جمله صاغ و صول
اندي اوز ادي ايله سجاده يه كوز ايد اي ابي هر كم نه ديه
پس ايكي ركعت نماز قدي رسول برد عا او قودي اندي كي اصوات
دعا بودر

اللهم

اللهم اني استنك الصحة والعفة والعافية والمعافات
الداعية في الدين والدينا والآخره توفني مسلما واحقني
بالصالحين وص الله على محمد وآله وصحبه اجمعين
قوشادوبن آيغن سينا نك قودي حيدر شهنك اولما سون سنك
كندونك قودي رد اسن مصطفى شكلي الندن قودي اي بر صفا
النه يا پشدي چكدي حيدري اوستنه سجاده نك دين سرور
ديدي سجاده سينك ر يا علي تگرينك اذني ايله كوستر يولي
او قودي انك دخي ينه رسول بود عاي خوش بار غنله اصول
دعا بودر

اللهم اني اشهد بك وكفي بالله شهيدا واشهد ملائكتك
وحملة عرشك وسكان سمواتك وارضك وما فوقهن
وما تحتهن وما بينهن بانك انت الله لا اله الا انت وحدك
لا شريك لك
چون دعاي ختم قلدي مصطفى شاه مردان جاننه ايردي وفا
بري انك ديدي فجا يا علي ينه تگرار ايتدي فجا يا علي

نيزرد اسن آلدی اول سجاده دن
 کیم کتوردی انی کیم ویردی کیمه
 دید حضرتدن کتوردی جبرئیل
 بنده سکا قوشد این یا علی
 دو کدی اول دو کم اسم الله ایله
 دو کدی اوچنی بی کندی آد ایله
 بر اوچین صالحی یمیندن یکا
 اور تا سنده قودی هر توحیدی
 هم محمد رسول الله دیدی

یعنی لا اله الا الله محمد رسول الله
 بتدی آندک ایشدی اولدی تمام
 یول آرینک هر شیدی حیدر در
 طالب ایسک کل بروای یول آری
 حق تعالی چون اکا حیدر دیدی
 سندخی ره بر طوت انی ای اخ
 حیدری اول حیدری اول حیدری

کیم طریقا پجره انی قلسه امکام
 انک ایله واره سن اول حضرته
 یا الهی بز قول کی انکره
 بز دخی نلار ایله یول واره وز
 انکرک یوزی صوبینه ای خدا

باب در بیان اخوت نامه

بو اخوت نامه بی شرح ایسکل
 شد و سجاده سوزی کچلدن چون
 صنمغل بو ککشنی باد هوا
 کل کستانندن انی اوتته کور
 کورینور بو بقجه ایجره شش جهت
 پس دکلدر آدم انجواب و کل
 اوتته کور چون کیم کورندی سوزده
 کم سوزکه جان ودل انکر هوس
 بو قفس بر کون اولاکم قاله بوش
 کل بر وکل ای برادر سوبد کل
 ککشنی آچلدی چونت
 سوبله کل ای عند لب خوش نو آ
 بو اخوت ککشننده اوتته کور
 اوتته کور بو بقجه ده بلبل صفت
 اوتته کور ای بلبل شوریده دل
 عند لب نغمه ساز اول ای کوکل
 سوبلکل ای طوطی شیرین نفس
 سوبله سوزک وقتیدر اولمه خوش

فرصتک الگده ایکن اوتته کور
چون دوشبسون کند ویر کدن ایرا
اوتته کور طوطی زبان سن سندخی
هجو بلبل نغمه کرسا زایده یین
احمد و حیدر نیجه ایتدی سوبلدم
دیبه لم یولده اخوت نیجه در
حیدری سجاده یه بچوردی چون
دید قرد اش او کز هر ایگیز
هر ایکی بره قرد اش اولور
کتر و اخوانکم دیدی حیدر
دنیا ایچون اولسه قرد اشلیغی
بربرینه بون دمنده بولنور
کورمه میسن اول رسول الله دیدی
چون قیامت کونی میزان قوریه
برکشینک ذره مقداری ثواب

بو قفسدن اوزیر یکی اوتته کور
چاک ایددیر بغیر کی بو اشتیاق
کیمی پیر ایله ان کیمین آخی
طوطیم شکره سوزا آغا زایده یین
شده له سجاده یی شرح آیت
یولاریسک بوسکا خوش هیجه در
خلقه اعلام ایتدی انی بسبتون
یینی اوله اوتته نه یوکیز
حالی نلیسه هر ایشه یولداش اولور
خسته اولسه جان اولور قرد اش طبیب
آخر ایچون اولسه کر یولداشلیغی
دنیا ایچون اولسه یارین طولور
بوک دمنده اومتک قیدین یار
هرکشینک خیر و شری صوریه
اکسینک اولسه مستحق اولور عذاب

خبر الیه

خبر ایله شری بر او لیجون
اول حبیب الله دیه کم ای خدا
بنبوکا نیجه دخی یول قومیشم
انی داخی قوک ترا زو باشنه
نه قدر سنت نوا فل وار ایسه
چون کنا هندن ثواب اغز کله
چون شفاعت ایتدی احمد نیلسون
بوکه رحمت واره جنتدن یکا
هم صراطی کیچه اسان اول کشتی
قل فرا یض هم نوا فله بیلکه
نه قدر بلسه سنی اول مصطفی
گر کنا هیک اغرا اولسه سوره کر
خبرک ارتق اولسه رحمت بولسن
گر اگر ذره قدر اکسینک اوله
دیبه کریم وار طلب قل ای کشتی

غمیوب بریا که میزان طور یج
امتومی اتمه جنتدن جدا
قل نوا فل ایشله سنت دیمیشم
جنت ایچره واره تیز یولداشنه
طر تکره هب مصطفی نه دیر ایسه
اغلا ایکن اول کشتی یوزی کله
کیمسه آک نه دیسون نه سولسون
نیجه لر حسرت کیچه آنده آکا
حشر ایچنده قالمیه هیچ تشویشی
کم سنی کور نیجه پیغمبر بیلکه
بلد و کیچه یقین اولورسون آکا
اول زبانیکر سنی چوقا ووره کر
جنت ایچره حور یله اوله سن
اول رسول الله شفاعت کر قله
بلکه شاید بولسن یول قرد کشتی

وَارَه طُغْدُوغِي تَايَه اَوَّلَا
 بَنِي دُنْيَا دَه سَوَرْدِيك اَي اَتَا
 ذَرَه مَقْدَارِي بَكَا وَيَرْخَيْرِي سَن
 يُوخَسَه طَا مَوِيَه اَتَر كَر اَوْش بِنِي
 دِيَه اَتَا سِي كِه اَوْغَل سَوِي كِه
 نَسَنِك قَايِك بَكَا كَر ك تَوَاب
 كُورْدِي اَنْدَن فَايْدَه يُوُق اَغْلِيُو
 اَنه سِينَه دِيَه كِم جَانِم اَنَه
 كَر بَكَا بَر ذَرَه خَيْرِيك وَيِرَه سَن
 دُنْيَا دَه چُوُق زَحْمَتِم چَكْدِيك بَنِم
 اَوْسْتِمَه تُوَز قُو نِيچُو اَغْلَا رَايْدِيك
 قُورْدُو قُوشْدَن صَقْلَرَايْدِيك سَن بِنِي
 اَوْسْتِمَه دُتَر رَايْدِيك اَوْغَل دِيُو
 كِيَجَه اَوْ يُقُوسِن كُورَه مَرْدِي كُورِيك
 شِنْدِي نُولْدِي سَكَا اَي جَانِم اَنَه

نوله

نُولَه بَر ذَرَه بَكَا وَيِرَسَك تَوَاب
 اَوْغَل نِي كُورَه يُوَزِينَه بَا قِيَه
 دِيَه كِم سَنِك قَايِك دَكِل بَكَا
 جَان بَنِم جَانْدَرَاي اَوْغَل يُوُرِي
 كَرْدِي قَوْمِيَلَه قُورْدُو اَشَلَرِي
 كَمِسَه دَن هِيچ جَارَه بُولْمَا دِي يُوُرُو
 دُنْيَا دَه اَنَك اَيْلَه قُورْدُو اَش اِيْدِي
 اَخِر تَجُون دُنْيَا دَه قُورْدُو اَش اُولْدِي لَر
 هَم مَرَا دِي دُنْيَا دَكِل اَن كَر ك
 كُورْدِي اَغْلَر دُنْيَا دَه كِي قُورْدُو اَشِي
 دِي دِي كِم قُورْدُو اَش نِه اِيچُون اَغْلَق
 اَغْلُو رُق دِي دِي اَي جَانِم جَانِي
 ذَرَه دَه خَيْر لَار مَدْرُب سَكَا
 بُو كُون اِيچُون اُولْمَشِيْدِي عَهْدِي مَر
 نَبِيوُرْدِيك تِيَز بَكَا وَيِر كِل جَوَاب

اَنَك اَيْلَه چَكْسَم بِنْدَه عَذَاب
 ذَرَه دَكُلُو كُوكُلِي اَكَا اَقْمِيَه
 بَكَا كَر ك خَيْر وَيِر مَرَم سَكَا
 بُولَه سَن وَا ر بِلْدُو كِه يُوَز سُوْرِي
 اَوْغَلِي قِيَزِي نَه كِه وَا ر يُولْدَا شَلَرِي
 اَغْلَا اِيكِن يُولْدَه بَر قُورْدُو اَش كُورُو
 هَر اِي شِنْدَه بِيَلَه جَه يُولْدَا ش اِيْدِي
 حَق يُولِينَه بِيَلَه يُولْدَا ش اُولْدِي لَر
 حَق طَر بَقِي اِيچَرَه يُول وَا ر نَلَر ك
 اُول اِيْدِي خُود حَق يُولِينْدَه يُولْدَا شِي
 نَدَن اَوْ تَرِي بُو نَجَه يُوُر ك طَغْلَق
 حَمْدُ لَلَه كِم بَكُون بُولْدَم سَكِنِي
 سَه اِيْدَر سَن اِيْنْدَه بُولْمَشْدَق سَكَا
 بُونَه بُولْمَشْمَا غَدِي هَم قَصْدِي مَر
 كَل كَر م قَل ذَرَه جَه وَيِر كِل تَوَاب

دیدیم ای سوگوار فردا اشجفم
 بونک ایچون آنده بز فردا اشیدق
 بن کیده بن طامویه کیدر ایسم
 ای برادر خیر می بنم سکا
 سکا نه لایق جهنم ای اخی
 طاموده غی یرو که بن واره یز
 حق تعالی اشیدوب کور نیلیه
 اول بنم ایچی قولم نه دیر کورک
 پیری کز دی ذره خیری بولم دی
 ویرمدیلر قومله فردا اشاری
 بوکون ایچون دنیا ده فردا اشیمش
 بر برینه بولشون اغلشور
 پیریسی بکا جو مردلق کوستر
 عز تم حق بعینلا دم صوچین
 ایکیسینی اخی سورک جنته

بویول ایچره سن ایدک یولدا اشجفم
 حق یوله کیمکله یولدا اشیدق
 بن یود این اغوی یود ار ایسم
 طاموا ایچره پیریکی سنک بکا
 جنته کیدن ایله کیت سندخی
 تن سنی جنت ایچنده کوره یز
 ای مکلرم اشیدک سولیکه
 تیز وارک اول ایچینک حالن صورت
 آنه آنه ذره خیرین ویرمدی
 ویرمدیلر دنیا ده یولدا اشاری
 بوکا بر مؤمن قولم یولدا اشیمش
 عرض حال ایدوب یوره کین طغشور
 پیریسینه کندونک خیرین ویر
 آنلری سز یاز یکن جنت ایچون
 بیه ایچه کله اوینایه یاتکه

بر بردن

بر بردن ایزو کر کز بولر
 حق تعالی عفو ایده یاز فکرین
 اکلدی ایش نیجه درای اخی
 اولار نکر بر بریله اولدی کلر
 سن دخی بود نیاده فردا اش طوتون
 دنیا ایچون اوله فردا اش سن هله
 بوزمانه فردا اش اولان نا ایچون
 دنیا ویرسه بولر فردا اش اولور
 فردا اش اولدر بوک کوننده بولنه
 یمک ایچون بونده فردا اش جوغ اولور
 اولار نکر نیجه ایتدی و یله ایت
 جمله اصحاب بر برین فردا اش لفته
 اول رسول الله او کنده اولدیگر
 اول علی اول دمه دمه دیدی یادر سول
 اول رسول الله دیدیم کل بنی

چون بولردن کورین کور
 جنته قوی ویره آید
 آخرت فردا اشین ایدین سندخی
 فردا اش ایچون بر برینی بولدی کلر
 نیم طریق اوله یوری اولغل بتون
 بر کشیله اولکم اول کله یوله
 دنیا ایچوندر بیلک دنیا ایچون
 کلرا اوینر یز ایچر یولدا اش اولور
 بود کل کم یمک ایچون طولنه
 بوک کوننده هیم کور نمر یوغ اولور
 کر طریق اهلی ایسک اول بوجه کیت
 هر بری قلدی قبول یولدا اش لفته
 بر برینی استدیگر بولدی کلر
 بن کیمی فردا اش لفته ایدم قبول
 بولسکم یا علی سن بل بنی

بن یترم یا علی فرد اش سب کا
 نتم موسی و هارون پیر ایدی
 سندخی بنومیه جوق اوله سن
 یا علی طور سندخی بیل بغله غل
 اوج کشینک بغدی بیلز علی
 بری سلمانک بیلینی بغدی
 اکلدی بونه شد دزای رفیق
 بغدی آندہ عمر و بیلن دخی
 شد تخانی دیدیلر بوکه بیل
 بغله اول دوکم استاد آدایله
 بغله احمد آدایله ایکنجی
 بغدی ینه بیلک بیلینی
 انی الله آدی یله بغدی
 دیدیکم حق یولنه قوشندیلر
 چون قشانوب کردیلر حق یولنه

هم اجانت ویردی سلمانه علی
 اون یدی کشی بیلن سلمان دخی
 بیری حتان بیریسی دینار ایدی
 بیری جراح داخی شحمیدی بیری
 قنبر و مسلم او بنجی سعد ایدی
 هم ابوالدردا ابوالعجز بری
 شهیدیکه بوشد سلمان شد دز
 شاه مرد ان بغلشد زبوا وچی
 سندخی قوشندک ایسه ای اخی
 بو قوشقدن معنی بودرای عزیز
 قوشنور قوشق کشتی اولسه ایسی
 هر کشیکم پیر الندن قوشنه
 پیر الندن هرکه قوشانه قوشق
 هر کشینک قوشغی پیر اولمیه
 اتسه تلقینی مشایخ دل ایله

طور یوقار و سندخی بغله بیلی
 بغدی آنلا زایله اولدی اخی
 بیری بو بکر و بیری عمر ایدی
 بیری مالک همدخی داود بیری
 هم سماک و اون برنجی سعد ایدی
 داخی جو مرده دز بیری جابر بیری
 کیمی الف و کیمی خود صد دز
 بو طریق اهلی بیلور اولو کچی
 طغرو وار حقیق یولینه سندخی
 حق و باطل نه ایسه ایله تمیز
 اول دکل بوکم قوشنه هر کشی
 اول کرک کم نه ایده نه ارشنه
 بیلک انی کیمسه دن اولمز اشق
 هر قوشغی قوشدن پیر اولمیه
 یا مریدی توبه ویرسه ال ایله

خلق دینده توبه کیمی اولیکه
 اول متمیز آنک ایله بونی سنه
 جمله خلک ترکشنده اوق اولور
 یادشاهک بر اوقی قورده و غیر
 آکله امدی بوایشی ای یولاری
 یا الهی سن بری یول ارینه
 آنلرکله بیله یولداش ایلکل
 آنلرک یوزی صویچون ای خالما
 پیر تلکینیکه اولیکه بلیکه
 کیم دیه ییم بونلرک اصلینی بن
 کیمی اوتوز کیمی داخی چوق اولور
 قورتر میز نیکرم اوقک چوغین
 یولارندن اولمه سند اخی بری
 سنقا و شد بری جمله وارینه
 یولایچنده بری حالداش ایلکل
 بری داخی قیده آنلردن جدا

باب در بیان حلوا

کل بر کل یول اریسک ای کیشی
 دادله سویلیه بن بوسوزی
 اصلیکه سویلنسه سوز طتلو اولور
 سویلین دکل سوزی حلوا حیدر
 یماک ایچون صوفیلر حلوا دیلر
 چون بوسوز حلوا سنی سن بیله سن
 دکله کل کیم ایده ییم بن بوایشی
 صحبت ایچره تلخ قیلمایه سزی
 سویلینچک طتلو سوز قوتلو اولور
 بوسوزک یاننده حلوا آجیدر
 بومبارک کیجه بی اخیاد دیلر
 دیاده حلوا بوایشی دبیله سن

بوی

بونیجه حلوا در کیم طوزی وار
 بیلیکه بو حلوا ده خلوت خوش اولور
 بزده حلوا بشوره لم سوز بیله
 بیله لر حلوا بوایشی دبیله کر
 بگیماد و خرمه و حلوا بشور
 اول رسول اوکنده اولیکه ایتدی لر
 اصلی ایله بلدوره ییم بزسکا
 ایده ییم کیم داخی احمد نیلدی
 هم علی بغلادی اوج کیشی تمام
 داخی سلمان بغلادی نیچه کیشی
 بر برینی قرداش ایدندی بولر
 هم علی بی قرداش ایتدی مصطفی
 داخی یارانلر قود برلدی لر
 بگیماد و خرما دن جمع اولدی باغ
 بشور بولوی چنکل ایتدی لر
 آنک ایچون بوند احمد سوزی وار
 بیلیک بونی خرقه پوش اولور
 کیم پرایسه بیله خوشجه طوز بیله
 حاضر اولما یمن کیشیه قویه کر
 بیما نی کل اوره اوره دوشور
 کیمی بردی کیمی آلب کتدی لر
 سنده بر دم مستمع اولغیلر کا
 شاه مرد ان بیلنه شد بغلادی
 بو طرفیده آنلره اولدی امام
 هب تمام اولدی و بتدی شد ایشی
 خود ایدنلر جمله کوچک خولور
 بر برینه ایلدی خیلی وفا
 بوایشه شکرانه ایچون ویر
 کیم بو حلوا بی بدیسه اولدی صاع
 حاضر اولمینلره کل ایتدی لر

سلمان
 توفیق معصوم
 برکیدر

بخش فلدي كندی ليله علي
هر كشيكم ديه امام علي
حاضر اولان كشيته هب ويرد يلز
فاندي نده حلوا بر پاره دخی
وار مدینه شهری چرخ نیچه لر
انده در شاه حسین ایله حسن
د اخی نده در بیلک خیر النساء
نه که وارسه بر قوتویه قوید یلز
ویرد یلز سلمان فارسی ایله
الدي كندی انی خوش تعظیمه
عزایله ایلتدی حلوا بی تمام
اوکلر نده قودی عزت ایلدی
شاه حسن چون جدی احمد ایله
یدیلر حلوا بی انده اوج کشتی
شمدی کم بشوره لر اهل طریق

علیه عبید
قونی معاشد

زیر ایلوردی علی جمله یولی
آکه ویرر لر ایکی اوجی طوبی
اول اراده هر کیمی کم کورد یلز
ایشیت میدنند یلز انی اخی
دید یلز سلمان نه کم کل انده وار
آکا کوند ر مکی کورد یلز حسن
اوکنه وارنجه طوت هر نه دیسا
اول قوتوی دست ماله ضرر یلز
دید یلز کم کیت مدینه یولنه
کتور ردی علیه بی کریمه
کوردی او تورمش بریره ایکی امام
شانله احمد سلا من سویلدی
الله آدین آکدی جدی یاد یله
شاه اولوب کیدر د یلز هب تشویش
کوزلیه لر کم ایسه یولده رفیق

قویلو

قومیوب محروم کلی ویره لر
نوله بر شهره دخی کوند ر سه لر
یا خور بریدن دخی حلوا آکه
الله آدین آکوبنی آچه سیز
د اخی آکا سیز رسولک آدینی
اون ایکیدر بیل امام یاد ایده سیز
اخی و شیخ و مشایخ نه که وار
ایده سیز تکبیر هم تهلیل ایله
جمله شیخان اولوسیدر مصطفی
هم علی بن ابی طالب نقیب
مورسه لر سا که رسواک بیلینی
بغدی اوج کشتی بیلین جبرئیل
مصطفی در بغلین حیدر بیلین
اوج کشتینک بغدی بیلین علی
د اخی سلمان اون یدی کشتی بیلین

یول اریمیدر کیمینه صورته
اند اخی قرد اشترینه ویرسه لر
جمله ترتیبینی آنک کیم بیله
جوق تکلف اتمیون کچه سیز
بیله سیز اند ندر ز بنیادینی
بو طریق اهلی یولینه کیده سیز
آکه سیز آچار ایکن کلی کبار
هر کشیته سویلیه سیز یول ایله
کلیسنه ایلین اولدر وفا
جمله سینه ایلمش انی حبیب
بغلین کم کوساترن کیم یولنی
آدم و احمد زر ابراهیم خلیل
مصطفی در کوساترن تکر یولون
فارسی عمرو بلال ییلور یول
بغدی هم انکره دیدی یولون

هر برین بر خلیفه ویرد یکر
 قادی سلمان اول مدینه ده بیلک
 هم من خلقی سیفه ویرد یکر
 شه دی بو شد شد سلما نیدرز
 شد سلما نی الف در د یکر
 لیک مده بر الف لازم کلور
 شد لامدر د یکر مصر یکر
 شدی نکر قوسه تشبه ایتدی
 کز لو بغلا در بیان اهل من
 بغلر ایکن کیمسه کور میه انی
 شد ایکی در لودر ریل ای اخی
 بیری تختانی بری فوقانی در
 اول که تختانی در بغله دو کون
 کند و آدین که ایکنی دو کون
 ترسنه دوندوره کرا اول عقده یو

یعنی کله اوستونه اول دو کون
 شد فوقانی ندر اکلایه سن
 هم ایکنی بغله کند و آد که
 ختم شدی شاه مرد ان آدینه
 صاع یکا بغلا مسن کوردی حسن
 صول یکا شاه حسینی که سن
 اول و چینی عقده کم اوستنده
 مهر نی شد ان قویه الله ایله
 کورد یکر او تور ان آد اش محفله
 عهد و شد ان قاعده سن صوره سن
 هم اخوت نیجه در حلوان کدر
 هر نه وجهیله صور رسکر بیله
 کرا کرا بلز ایسه او تور میه
 یول اری یم دیو کستاخ چوغ اولور
 هر که کستاخ اوله محروم قاله اول

شدی تکمیل دید یکر بولکه بکون
 یعنی استاد آدیله بغلا یه سن
 صغنا سن همت استاد که
 بغله ایشک قل نظر بنیادینه
 هب مشایخ اکلایه انده حسن
 خاطر که اله سن هر یا که سن
 که تکمیل دید یکر کور ندر
 هم محمد هم ولی الله ایله
 اول کرا نه که صورسه لر یله
 جفند و تکه بیلور می کوره سن
 بلیمچک ایتدو کی غوغا ندر
 کل دیه سن محفله اندن کله
 باشکوره قرغشه کور میه
 هر که کستاخ اوله بوند یوغ اولور
 ناید اولوب قاله بولکه

يُولُ أَرِي أُو كِنْدَه كُستَاخ اُولَمَغُل
يَا لَهِي پِزِي كُستَاخ اِيلَه
مَنَزَه وَ اَر سَنَدَه يُولَدَه قَالَمَغُل
بِزِي كُستَاخ خُونِي اِيلَه طُولَه

بَابُ دَر بَيَانِ شَدِّ شَيْخِ

كُلُّ بَرُو آي شَيْخِ عَالِمِ كَلِّ بَرُو
كِي مَدْرُدُ سَجَادَه يَه لَاقِ اُولَان
كِي مَدْرُدُ سَجَادَه اَهْلِي دِي بِيَه سِن
شَدِّ كِ اَهْلِي سَه قُوشْدِي بِيَلِنَه
كِرَا كِرَا اَهْلِي دِ كَلِسَه نِي دَه سِن
كُلُّ بُو اِي شَدْنِ غَافِلِ اُولَه سَنَدِ خِي
بِيَرِ اَلِنْدَانِ اِي چِدِي ايسَه اُولِ كِنِي
بُو طَرِيقِ شَرَطِي بِي لُورِ ايسَه
بُو اِي شَانِكِ اِي شِيدُرُو بِي رِ كَلِ اَكَا
هَم نَقِيْبِ اُولَانِ كِنِي بَلِكِ كِرَا كِ
شَيْخِي نِكِ سَجَادَه سِي نِي بِي رَه غَه
اُو جِ اَدَمِ كِي رُو طُورَه شَيْخِي دَخِي
كِي مِ ايسَه سَجَادَه اَهْلِي اَلِ بَرُو
كِي مَدْرُدِي شَيْخِي غِي بَاقِ اُولَانِ
اَهْلِي ايسَه اَنِي اَنَدَه قُوبَه سِن
تَكْرِي قُوتِ وِي رَه كِي دَه بُولِنَه
سَنَدَه اُولِ وَ اَر دُو غِي بِي رَه كِي دَه سِن
كِي صِقْنِ يَا كَلِمَه سِن اِي اَخِي
حَقِيْدُ رَا صَمْرَه اَكَا سُولِ اِي شِي
هَم اِي شِيدُو بِ اِي شِي خُوشِ قِي لُورِ ايسَه
كِنْدُو نِي تَسْلِيْمِ اِي دِرَا اُولَدَه سَا
نِي جَه سِي سَجَادَه يِي وَ پَر مَانِ كِرَا كِ
بِي رَه غِي جِي كِنْدِي وَ اَرَه اِي رَا غَه
نَه اِي چُونِ طُورَرَا نِي بِي لِ اِي اَخِي

مهر

صَاغِ اِيَا غَزَادَه اَلله اَدِلَه
صُولِ اِيَا غَزَادَه جَبْرِ اِيلِ اَدِلَه
قُوبَه اُو چِي قَدَمِ سَجَادَه يَه
اَلِنْدَانِ اِي كِي رُكْعَتِي شَرُفِ كِرُو صُ
اُو قُورِ بِي سَه اَنَدَه چُوقِ قِي لَه دُعَا
بُودِ عَا كِي وَ قُوبَه اَنَدَه دَخِي
دِكَلَه دِي كِ چُونِ يُو قُودِ بِنِي اَدِلَه
كِي اِي شَتِي كِي مِ اِي دِي بِي رِمِ دَا اَدِلَه
اُولِ مُحَمَّدِ زُرِ رَسُولِ اَلله دِي ه
قُلِ نَمَازِي حَقِ يَا نِنْدَه نَجْشِي خُو
اُولَه كِي مِ اَنَدَه دُعَا كُوكَه اَغَا
نِي تَكِي مِ اَحْمَدِ اُو قُودِي اِي اَخِي

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلِوَالِدِنَا وَ لِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ الْأَحْيَاءِ
مِنْهُمْ وَ الْأَمْوَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

اُولُورَه سَجَادَه اَرَا مَر اِي دَه
دَا خِي اَر دُو طَرِيقَتِ بِي رِي نَه
بُرِي رِي نِ قُودِ اَش اِي دُو نِ قِي لَه قَبُولِ
بَعْدَا زَانِ مَشغُولِ اُولَه شَدَه اَخِي
نِي جَه اِي تَدِي سَه مُحَمَّدِ حِي دَرَه
اُولِ نَقِيْبِ اُولَانِ كِنِي شَدِي اَلَه
شَكْلِ اَلْفَدْنِ بِي رَا غَه شَدِي نَقِيْبِ
نِي لَدِي سَه اُولِ رَسُولِ اَلله اِي دَه
كُتُورَه لَه ايسَه بَر بَرِي نَه
اُولِ رَسُولِ نِ چُونِ اُولَه قَالِدِي
بِي رَا غَه سَجَادَه يِي نَه بَر دَخِي
قُوشْدَه اُولَا خِي هَم اُولَه وَ يَه
بِي رَا غَه سَجَادَه اُو سَتِي نَه حَمَالَه
بُولَه قُودِ بِي رَا نِي بِي لِ اُولِ اَخِي

آتکینه پیراغه سجا ده نکت
 التینه طوته نقیب صول الینی
 پیراغیق شدی بسم الله دیه
 اولاً احمد ادینی یاد ایدده
 اون ایکنیده امامک ذکر اید
 اکا بلدو کی مشایخ نکه وار
 اکا هم تکیرو هم تهلیل ایله
 کاتوره فرزندنی قوشانسه کرک
 یول تاسی کم ایسه الین طوته
 یته استاد طریقت کیم ایسه
 اخی آله شدی بسم الله ایله
 کرا کر تخانی یا فوقا نیدر
 یا الف یا سیف یا مدیدر
 قوشده سؤیله مکل شدی اول
 جمله سی اوله پسندیده آنک
 هم یاننده اوله شیخی ساده نکت
 یختی بیله بو طریق یولنی
 صاغ الینی شدک اوستنه قویه
 شیخی کادخی استاد دین
 هم محمد مهدیه دک فکر ایدده
 ذکر ایدده هپ نکه وار ایسه کبار
 حاضر اولنر قوج جمله بیله
 یوزینی یولاری دوشنسه کرک
 عهد و بیعت ایلیوب قیله دعا
 الین الوب خوشدرر اوکت دیسه
 صاغ طرفدن قوشده الله ایله
 یا عمر سیفی و یا سلا نیدر
 کز بیلورسه شد آنک حدیدر
 کرا الف یا قوس یا خود مدی اول
 بو طریق اوزره اوله ایشک سنک

ساکه

ساکه فرداش اوله هب اهل طریق
 بی طریق اولانله اوتور مغیل
 بی ادب کشتی یه اولنر لطف رب
 کور مپسن قوم موسی نیلدی
 مایده نعمتاری کلور ایدده
 هر فجان اول قوم کم آجه ایدی
 بکره خردی دنیا ده کی نعمته
 اچیق کلور ایدی کوندن کونه
 دکله امید نیلدی بر بی ادب
 ینه حقدن کلدی نعمت بیسکه
 زله کوردی برز بر بی ادب
 کلنر اولدی مایده چون بعد ازین
 کلنر اولدی کندویه و غیریه
 بی ادب کندویه اتمن یا لکنر
 غیریه ایردی آنک شری دخی
 قجر و وار را یسک اوله رفیق
 بی ادب در یوکنی کور مکل
 ایلر و کلنر آکا چکمه تعب
 حق کلامنده خود آنی سولدی
 یز لر ایدی نیجه سی قالور ایدی
 یتشور کندز اگر کیجه ایدی
 آش و اتمک بونده غی هب راحته
 یز لر ایدی قوم یوب کوندن دونه
 زله کور مکل کی قلدی طلب
 ییوبن لکم الله دیمکه
 آنک چون غیب چکدی تعب
 نیجه لر رحمت چکر تیش و یازین
 شری ایردی کند و سندن آیرییه
 وارک امید مایه سن تا لکنر
 بی ادب اوله صقن هم سخی

فارسی

ان خدا خواهم توفیق دین بی ادب محروم گشت از لطف رب
 بی ادب نهان خود را داشت بد بگم آتش در همه افغانی زود
 یا الهی بی ادب قلمه بیزی • کز لاله بیزی کور مسون آنک کوزی
 لطف حقدن بی ادب کور خرنصیب کور مملین او یله بیوردی حیدب
 بی ادب قلمه بزی سن ای خدام • بی ادب اولانی قل بزده ن جدام
 یا الهی سن ادب او کرت بره انلرک ایله جزا قلمه بزه

در بیان تنوره

گل برو ای دم اوران تنوره د صوررم ساکه بونک اصلی ندن
 هر ایسک اصلینی خوش بلیک کرک اگه کوره کیمسه یه ویرمک کرک
 اصلی ایله بیلن ایش خوش اولور بلن اصلن نیجه تنور یوش اولور
 کللی علمی او کره ناک دیدک رسول سحر ایسه ده او کره نانی کی اصول

قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

اطلبوا العلم ولو بالسحر

گل برو بل اصلینی تنوره ناک نیره دند نیجه اهلی وار ناک
 نیره دند نیجه لر بلن هر ایش بس همین انجق یرا اول او بطوب حشیش

بوحشیشک

بوحشیشک بلن اول اصلی ندر نیره دند پس آنک عصلی ندر
 اوت یک حیوان ایشید رای فقیر اوزو کی حیوان کی قلمه حقییر
 بر یک کیم عقلی نقصان ایلیه عاقل اولان آنی یوب نیلیه
 خاصه کیم احمد دیک مسکر حرام سمعه ابر شهیدی بو کلامه
 قال انبی صلی الله ایه وسلم

کل مسکر حرام

حقه یار دایش ندرانی کوزت درویش ایسک اولیا یون کوزت
 اولیا حیوان دکل آدم درر کل برو آدم دمی بود مرد درر
 کلر و درویش ایسک تنوره پوش صودتک غریبان اوله ایچی پوش
 ایدن تنوره ندر میله سن صورسه لر بو ایشده آگاه اولن
 آدم اولد مدده که جنتده ایدی یرا یچردی در لونو ایدی
 امرنی حقیق صدک بغدادی بدی چوق پشیمان بدی صکره وای بدی
 حله ایله تاج کندی کندودن قالدی انده جب یالن غریبان بدن
 عورتی کشف اولدی آدم نیلسون بیلیم نه دیسون نه سولیسون
 آغچه دیک ویرک پیراق بکا دیدیلر کم ویرمز پیراق سکا

عاصی اولدک تکریدن بر قور قرز
واردی انجیر اغینه اغلده
دیدیم ویر پیر اغک ستر ایدیم
آدمه اوج ویرد حوایه بشین
آره اوچدر رکفر آنک ایچون
ستر ایدندی آدم آنی بیلنه
بغلدی بر ایب بیلینه جبرئیل
تیر بند دیرر اکا پاینده هم
داخی نوحک ایغینه جبرئیل
داخی اسماعیل ای اغینه خلیل
شدک اصلی نیرد ندر بیله سن
بودر در مقصود فر تنوره دن
حق تعالی ایدی انجیره خطاب
هیج بر آغاج ویر مد یبرق اکا
دیدى انجیر باله سن کریم

برادى

برادى کی بیلورم ستار دُر
بر صفتده هم صفت اولدم سکا
بر قولک عورتن ستر ایلدم
بر آدک جوهر در هم ای خدا
بیلورم غفار سن کان کرم
گوکله کلدی بنم بو اوج صفت
چونکه آدی اولدی ستار العیوب
ستر اید سن سنده عین کیمه نک
بر آدی داخی جوهر در ای اخی
بر آدی غفار با غشله کناه
که نک عین کوز تمه سانی کور
کندی عینک کشف اوله دایم سکا
کشف اعظم استر ایسک ای جوان
کیمه عین کوز کیندن اولمقل
حق فرودن پاکه آجقل کوز وکی

بر آدی کی بیلورم غفار دُر
آنک ایچون نیده جکسن ایت بکا
اکسیم بودر که ساکه سولدم
متصف اولدم اکا ندر جزا
صوحی سن عفو اید سن دیلم
پیر اغدن ویرد وکم اشبو جهت
بر آدی هم داخی کشف الکروب
کوره سن پس کندی عیبکی سنک
اول آدیله هم صفت اول سن دخی
سنده سن عفو اید بن ایله پناه
کلی عیبی ستر ایدن سلطانی کور
کند وکی کور کوز لکل دُر ت یکا
کندی عیبکی کوز نکل سن همان
کیمه نک عین کور وین کولکل
قند ایسک حقله سولده کوز وکی

يا الهي آجي ويركل كوزونر
سنك ايله اوله داييم سوزونر
آجي ويركل كوزومى سندن يكا
بوخسه بلام نسنه يوق بندن يكا
بلد وكيه قومه بني يا اله
بلد كومييله اولورم بن تبا
يا الهي پيره احسان ايلك كل
كدي علك ايله بيزي طوبلغل

دربيان پيامچه

دكله ايد بو يوله صادق اولان
كيدر پيامچه به لايق اولان
ايد يوريم اصلني اكلر ايساك
جان قولاغيله بني دكلر ايساك
كلر و بود عوي ايدن كشي
كيدر كيدر ندر بيل بو ايشي
سكا اصمق بو بينه ندر ايشت
اهل انصاف اولين سنده ايش ايت
بول ايچنه كيدر ربوني ايدن
بو ايشه اوغرايه يولن كيدن
ايدن اولور حليب و طاهر تيز
كيدر ربوني ايدن بيل اي غرين
غيبندن نچه هرگز دير ايدى
اول زمانكم قوم موسى و ارايد
اچمز ايدى بدني كيمسه به
موسى پيغير تيني كيمسه به
نه ايچوندر كيمه بلردى آني
دير ايدى كم مكر معويا وله

غسل

غسل واجبا اولد چون بكون اكا
جاي تنها كوزه دردي درت يكا
واردى برتنها پيره چقردي طون
كيمسه اولما سوند يود كلردى اون
قودي برطاش اوستنه پسر كوملكن
صويه كردى اله الدي برد اغن
صود و كسوب غسلفي قلدي تمام
كوملكن يا نينه كلدي اولامام
ديدر كيم كوملكيني كيه اولك
طاش قاچدي قودي موسى نيمدي
نقدرد قودي ايسه يته مدي
براراده او تورب نچه كشي
الدي كيدي اوكلر نيدن انكرك
كورديلر كم ياك و طاهر مش اوزي
كچدي موسى انكري يتدي طشه
اون ايچي كز او ردي اول موسى آني
ديله كلدي طاش انزه سو بلدي
سن ايچون او رداك ديك مسكين طشه
انك ايچون ايلدم اي محترم

جاي تنها كوزه دردي درت يكا
كيمسه اولما سوند يود كلردى اون
صويه كردى اله الدي برد اغن
كوملكن يا نينه كلدي اولامام
الدي قاچك كوملكيني طوتدي يول
شهره كيدي غير بيرد كيدي
جهدايد و بن اول طاشي طوته مدي
غيبت اتمكدي موسايي ايشي
تني چركين ديوطعن ايدن لرك
اكا
قايدي و چوق غضب ايدى طشه
دلك اولد هب عصانك ير لري
نه ايچون ايدن و كشي شرح ايلدي
حقك امري ايله قديم بو ايشي
قومك راسنده طاشقا و برم

نه روادرسن بی چوقه دو که سن
 دیکه موسی بلین ایدم یا حجر
 انده موسی خیلی انصاف ایلدی
 سوبیلد موسی کا درویش وار
 طاش کا دیکه یا موسی کلیم
 دیکومه ایب کچور بو بیکه طاق
 طقدی بر این صد موسی بو بینه
 بو بینه طاش صد ایتدی ترجمان
 هر قن کم بول اری بولد ز جفته
 کتوروبن پیر او کتور صوره لر
 صوچی اغر اولسه سننه آصه لر
 برکتی شیخ اولسه ویا خرداخی
 شیخ اولانک یولی بیلدجه تمام
 اهل شددن بیل عیبک چوقدرد
 اهل شدد بول ری اهل مقدر

دو کد و کدکن غیردی داخی سوکه سن
 بو سوزک خیلی بکا قلدی اثر
 اول طشته الحق یوزندن سوبیلد
 پس غضبله درویشک نه ایشی وار
 بوند برکت قومشدر اول کریم
 بولونم بنداخی کارک اولجا ق
 بولک کوننده کوره سنم او بونی نه
 قالدی طاش صمق بره اندن همان
 یولنی کوزلیه خیره بقه
 اول فقیرک حالی ندر کوره لر
 ایلدوکی ایستدن آکی کسه لر
 کند ویه کوره اولور یولی دخی
 بویله قومشدر آنی نیچه همام
 او چیوزا و توزدره دخی نلک افجه در
 داخی شوکم بولوله قلدی هوس

یوزا ون افجه نلنک هم نلکشی وان
 صوچی صودان کیشیلر حیف اتمیه
 عادلا اوله صوچی طغری صودره اول
 یخنی بیلکه نه ایسه شش ط طریق
 صوچنه کوره کوریلور ترجمان
 بو بینه طاش اصلی ایله آصه لر
 بونونه طاش صمق اندن قالدی بیل
 اولزمان موسی بی بول آزد دی
 گندی اول صحاده او چیوزیک اریله
 هر قنکم آجغه کر ان کوره
 بر لر بیی بونلر اول قوشلر این
 صوصا یحق صوصادق دیر لر اید
 قور اید اول طاشی اورتا لار نه
 اول ایکی د لکدن آقردی صوی
 قانیده دی جمله لشکر نه که وار

ترجمان حکره ویرانی ای یار
 طغری بوی قویوب آری کتمیه
 حیف اتمیه و حالی کوره اول
 اهل شد اهل مقصد ر هم طریق
 ترجمان این اتمایه کمان
 درویش ایسک یتلوا ایستد کسه لر
 اول اول ایشی موسی قلدی بیل
 تیه صحر اسنده فرق یل کن ددی
 یورود فرق یل بود کلوجا اریله
 من و سلوی کونددر حق بونلره
 مایه در صتمه آلا کر صایت
 قر دروبن قوش این بر لر اید
 صوی آقوبن پتردی وار نه
 دی ایدی کم کوردی طاشدن بو خوبی
 جمله سی فالزدی صوسن کولگی طار

هر چنانکه صوابچه قانه چری
 قویننه قورایدی موسی اول طینو
 آکلہ امیدی مسلمان حکمتی
 حق تعالی بر طایفه کورد نیلده
 اول شهادت ایتدی موسی تننه
 کورد بیلر جمله سی پاک ایمش تینه
 سن مسلمان و موحد اوله سن
 بر بشارت اکلوب بوندن بیلک
 اول شهادت ایتدی موسی ایدو
 دیدیم بن شاهدیم ای کشتی
 اول سببدن قویننه قودی آنی
 سن شهادت اید سن بر لکینه
 اول رسولک حق ایدیکن بیله سن
 حق غضب آیه اومارم سکا
 اولکه مخلوقده اکا قلدی نظر

حمد لله دیرایدی جمله واره
 قدت حقد کورک طاشک اینو
 عاقل اسیک طکله غل بو قدرتی
 ویردی دل موسی نبی سو یلده
 پاکلغن بلدردی هب دشمننه
 کلبر وکل کله بوندن سن سنی
 لکنی تکرینک سن بیله سن
 سزدخی اکلا یوبن آگاه اولک
 واردوغی موسی طایفه کاسا ایدو
 نه روا شاهده اورا سن طشی
 پاک ایمش بلدردی چون کندی تی
 کللی شریکدن پاک اولان وار لغنه
 جان و دلدن آکشا هدا اوله سن
 شاهد اولان وار میه اودده بکا
 شاهد اولسک سن کاسکانه ضرر

طغری

طغری طاقلیق ویره نه قیغویوق
 یا الهی سن شاشیرمه دیلو مز
 غرغره وقتنده سن دیلو مز
 شاشیمو بظغری طاقلیق ویره وز

باب در بیان عهد عن المشایخ

سو بیکل ای بیل شوریده داک
 کلشن وحدته چون اچلدی کل
 کله قرشو سو بیله ای جان بیلو
 سوروزکی هب ایشید حیران اوله
 چون زلده عهد فر پیمان ایلدک
 اول است دیک سن دیرک بلی
 سنده اول عهد استه طوری کور
 انده اولان عهد که قلیغل وفا
 اول است دینه سن عهد ایلدک
 سن کور عهد قلم نسک وفا

پرده اولما سون سکا بواب وکل
 اول کستان اچره چوق صاچد کل
 مست و شیدا اول چوسن کورد اکل
 طوره قرشو مست و سر کرد ان اوله
 قرشو طوره ک انده جولان ایلدک
 کلشن وحدتن هم کوردک کللی
 قل مناجات سنده کتی تن طور کور
 ایلسون اولداخی سکا جفا
 عهد ایدوبن بلی دیو سو یلدک
 ایلده یارین سکا چوق چوق جفا

دنیایه کلدکن کیم عهد ایلدی
 عهد ویرن کیمدر الان کیمدر
 ایدویرم بنانی برین برین
 اول آدم اتا مزعه ایلدی
 دیدیکم امرومه فرمان اوله سن
 کیمسی اول عهد اولدی مطیع
 عهد سیندن ایله یار برین
 عهد ایدن نک بیری بر اهییم خلیل
 کعبه بی یاپد خلیل اولدی تمام
 دیدک شکر اولسون سکا بار خدا
 نازل اولدی اول زمانه جبرئیل
 کیم آدم دیدک فلسونکر طواف
 جبرئیل که دیدیکم ای خلیل
 آج طویر غل یاخویا لبحق طونت
 دیدک ابراهیم اکاکیم یا اخی

کیم که ویردی و کیمه سویلدی
 کیم وفاقلدی و یلان کیمدر
 اولاکم سند اخی طوتا سن برین
 کندی اولاد یله عهدی سویلدی
 هر نه دیر سم بنوم ایله گله سیر
 کیمسی عهد صیوبا ولدی بدیع
 جنت اچره کوره وزیرین سیزی
 کعبه بی یاپد یوا امر ایتدی جلیل
 ارقه سن دیواره ویردی اول امام
 لطف اید و بور حمته ویر کل جزا
 نیکدک شکر ایلیه سن ای خلیل
 بنوز حمتلری صانمازم کراف
 آج طویر مق یکدر اندن اوله بیل
 حضرته اچمقلغه اولدر قنت
 بو اکیسی نکی بو اوق

عهد ایدون بن بونی یاپدم قوی
 دیدیکم آدمدر ر بنیاد حق
 بونی سن یاپدک بیلور سن یا خلیل
 چون بیلور سن تکر خلت ایتدی سنی
 آج طویروب کوکل له آله سن
 حج اکبردر کوکل ایله طواف

بو طواف اچون اوله تکر اوی
 سن اکاباق کندی بنیاد که بق
 آدمین خود اوردی بنیادن جلیل
 تکر بنیادی قنی سنک قنی
 یوخسه بو زحمت اچنده قاله سن
 آدمی بی ای خلیل صنه کراف

بیت

دل بدست آور که حج اکبر است
 از هزار ان کعبه یب دل بهتر است
 کعبه بنیاد خلیل آزر است
 دیدی ابراهیم اکاکیم ای اخی
 تکر ایله عهد ایدن بید است
 عهد اولسونم قونقسن یا تمیم
 تا اولنجه عهد نی طوتدی خلیل
 اولدر بیل اخیلرک اولور

کم کلور ایسه بیانه اتمیم
 اخی ایسک اولدر رسکا لیل
 حق باننده کور کلو کو کچن خلو

برینه ایوب عهد اید نلرک
 بیل اوچی عهد کیم د ایلین
 اولدورکم انبیا لر سروری
 اول کونی بلکم مکرم کون ایدی
 منبر اوزره حیدره عهد ایلدی
 سن خلیفه م اول طریق اچره دیدی
 اول کتی یه د اخی ویردی عهد اول
 عهدی ویردی نلره تحت الشجره
 راضی اولدم دیدی انلردن خدا

قال الله تبارک وتعالی

ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله یدالله فوق ایدیهم من نک
 فایماینک کن علی نفسیه ومن او فبما عاهد علیه الله
 فسیؤتیه اجرًا عظیمًا صدق الله العظیم
 عهدی بلدی نه ایسه سن ای کتی
 شد آدم شدیدرکم جبرئیل
 نیجه در بل ایدیم شادک ایستی
 اول قوشندی کا اوله بیل

د اخی ابراهیم خلیله بغلدی
 قوشانوبن او یا پیسر د خلیل
 بلکه شد دن بودر مقصود
 اول رد ادرکم قوشاندی جبرئیل
 اولد هر شد مکمل سولین
 بو اوچی شدی بغلندی حبیب
 بلکه در نه نجی در شد علی
 هم علی اوج کتی بیلن بغلدی
 بلکه شیخک شد سلیمانیدر
 بغلدی اون بی کتی اولد خی
 پس بو شدک شدی اصلی ند زر
 صورسه لر ایدویره سن ای اخی
 دینکم بز تشبه ای لر
 هرکه رومه تشبه ایلیه
 انلرک صفتنه قوپا اولد خی

قوشاندیجه آنی بیلکه اغلده
 عفو ایدک هب کا کلا نی جلیل
 کم قوشاندی آنی اول محبوب
 آنی معراج کچه سنده اوله بیل
 بلکه اندن دم او زر کیر و قلن
 یول اربنک در دن اولد طبیب
 مصطفی بغلادی بیلدی یول
 ذکر اولندی کم ایستد اکلدی
 اون دیدنک اولده در ما نیدر
 ذکر اولندی کدک ایسه سنده
 یول ایچندن بوچه غوغاند زر
 سالک کامل اولسن سنده
 اول اولولارک صوبنی صوبلر
 قند کیدر سبازینی ایزلیه
 ایزله صفتنه قوپا سنده

قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم
 من تشبهه بقوم فهو منهم
 صدق رسول الله عليه وسلم

بري د اخي اولدر آني كي ايشت
 يعني شيطان دن يكا اولپرده در
 دپر سوله اتباع ايتدم بولر
 برده بوم محاسب اولور بزه
 صورسه لر قرده اسلغاك اصلي ندي
 اول آدم طوتدي جبرائيل اخي
 هم اخي ديدم محمد مصطفي
 حيدر ابي بيك احمد قرده اش
 يول ايچنده د اخي اتسه لر سول
 ديسلر كم تيكة و حلواندر
 دلتر نه جفته و حلواندر
 ايدم بونلارك اصلي نيدوكن

يولاري ايسك اكا كوره ايشايت
 قوشا نيقو اني شيطان مرده در
 قيقولا نر خورا اولور بگري صولر
 قوخر اول شد آني هر پرده كزه
 نيرد ندر پس انك فضلي ندر
 طوتدي اندن بينه ابراهيم دخي
 بربرينه قرده اش ايتدي با وفا
 بر ايدى هب انلرك ايجي طشي
 وي جو ابن اولسو كوكان ملوك
 بولرك ايچنده بوسوداندر
 پيسه يماسه ايشي غولاندر
 كم كورب بشورب هم بيدوكن

اولانام

اول زمانكم آدم اوچماقده ايدك
 دنيا ايچنده آني بلزا ايدك
 آرزو ايلردى آني پيمكه
 حقا ذنبيله كتوردى جبرئيل
 يدي اولحلواي آدم انده چوق
 بعضي حلواقا لدني اندن پيمدك
 برتيكه آلدى اينه اول امين
 جفته تيمكه مسندي اندر
 يولار ينه جمله سن بلمك كرك
 خاصكم اول اخي اوله يا پيشا
 كم سوال ايدرسه بربر ايچيرا
 بوخسه كستاخ ايسه بلانوايتي
 هر كه كستاخ ايسه محروم اوليسر
 يا الهي لطفك ايله سن بزي
 كم سوال اتسه ويره ووز بر جواب

نيجه نعت در لوجلوا لر يدي
 كيم نيجه بشر آني بلزا ايدك
 بولزا ايدى كيمسه بي بشور تمكه
 اوكنه قونوبني ديدى بيكل
 نيلسون خيلو در ريدو كي يوق
 جبرئيله كل كتور هم ديمدك
 اول ملك كر عشقنه يدي همين
 جمله سيني بلدك اوشر قنددر
 كم سوال اولسه جواب ويرمك كرك
 بو جوابي پيله اول باشدن نشا
 ديميه كيمسه اكا چون و چرا
 بولايچنده اكه سن ديمدك
 ايرميون منزله اول قاليسر
 ديلزه قولاي ايلكل سوزي
 كم سنك يانكده اوله اولصواب

هم بزه منکر نکیر اتسه سوال کم جوابن ویرمکه اوله مجاک
 دیلومزه سن جوابی قولای ایت اول ملک قوللار که دی یوری کیت
 یا الهی صاوی ویزدن قضا کور ایچنده کیک اوله چوره قضا
 حشر ایچنده کوستری ویر احمدی
 قولای اوله دلمه احمد آدی

هم صراط اوزره شاکرمه انعم
 جنتا چره احمد ایله همجوار
 طوبله دیدارک ایله اند بزی
 بزه دیدارک ایله شاد اوله وز
 چما یکن ذکریک اوله طایفم
 ایلکو ویر جمله با یارود یار
 یا الهی سن قبول ایت بوسوزی
 دوستار که اوینیا وز کوله وز

باب در بیان تفصیل فوت نامه

سویلکلی ای کمر غدا
 سویلکلی ای طوطی سکر نفس
 سویلکلی ای طوطی شکر شکر
 سویلکلی ای طوطی وحر الیه
 سویلکلی ای عند لب خوش نوا
 ایشدنلر جان و دل ایتسوز فدا
 کیم سوزو که جان و دل ایلر هوسر
 صنعتکدر چونینه شکر شکر
 نوله سا که بوقفس اولسه پناه
 چون سوز کدر در د تلوجا نومه دوا

سویلکلی

سویلکلی کلزاره قوشو سویلکلی
 چون سنک حالوکی بیلن کدر در
 سویلکلی ای بلبل عیسی نفس
 پرده دن چونکم کورندی غنجه تر
 ایشتمکد ویره بم کلدن خبر
 چونکه ابراهیمی نمرود لعین
 آنک ایله کندی بوبلبل بیله
 حق تعالی بلبله دبرای ضعیف
 دشمنم شرتینه اوغرا دی خلیل
 دیدی بلبل یا الهی یال کز
 اول نوا اولسه بند اولورم دیدم
 تگریه خوش کلدی اولدم بو کلام
 دیلکک نه ایسه بدن دیله در
 بوفراقن حالق شرح ایلکلی
 نغمه ساز اولسک بلور بلبلدر
 کلشن اچره ایلکلی عیینه هوسر
 مست اولوبن بلبل شیدا اوتر
 کم نه وقدر بلبله قلدی اثر
 منجیق ایله اوده آدی همین
 آنک اچون کلدی بوبلبل دله
 قولترم ایچنده بوق سند نجیف
 سن بچون کلدک بله دیک جلیل
 دوستکی قویا مدم بن طغری سوز
 اوده کرسه بند کیرورم دیدم
 اودی قلدی که ده بره اسلام
 چونکه دوستم ایله کلدن بلبلدر

دیدی بلبیل یا الهی یا کریم
 بیگ بر آرد که با که او کت ای خدا
 کله فر شود ایما ذکر ایسم
 سن او زونی انده کو ستر گل بکا
 بیگ بر آرد که ورد ایدیم هر سحر
 حق قبول ایلدی آنک سوزونی
 بیگ بر آردین آکه تعلیم ایلدی
 شمدی کور چک کلی بلبیل او تر
 آنکی چون هر زردستان آکا
 تگری آدین کل کور چک ذکر اید
 کلدک ایما ~~سوزونه~~ سوزونه
 بو فتوتدیم کله ریز
 بن بو علی جمله تفصیل ایدیم

مجل

مجل او لما سون فصل او سون اول
 بو فتوت علیدر علم تمیز
 بو فتوت علیدر علم شریف
 بو فتوت علیدر علم قدیم
 بو فتوت علیدر علم آله
 بو فتوت علینی هر کیم بده
 نیچه لر بلدی آنک قدر
 نیچه لر بو کار یا کر قاتدی لر
 نیچه لر ضال اولدی بوندک هم مضل
 نیچه لر باطل ایس ایچون یلدی لر
 فانی به دل و یردی لر قویوب حقی
 حیلک و فتنه یه دزدی لر یولی
 مسکندن بلدی لر بو یولی بیل

نه وار ایسه جمله دیله کسوز اول
 هر که عامل اولسه اول اولور عزیز
 دینی اولمز عامل اولانک ضعیف
 بلمز آنک قیمتنی هر لایم
 اکلیمنز آنی هر اهل کناه
 عامل اولوب آنک ایله ایش قله
 هر یرک اما کوزه در صد درنی
 صاللا شو بن دینی آردده آندیلر
 نیچه لر غوغا لر ایله قال و قیل
 نیچه لر حق سو بلینه کلدی لر
 نیچه سی حقی قویوب اولدی شفی
 اوله می کرد ای تگری
 بوله وار ~~در~~ واردر قال

بُوخدا صَفْرَه سِيدِر بِلَايِ اَخِي
 كُلُّ كَرَمِ قَلْبِن بُو كَا قَاتِمَه حَرَامِ
 دَر لُودِر لُوشَه شَهْرَتِي قُوسَا كَرَاك
 بُو قُوتِ عَلِي دَر عِلْمِ حَيَا
 وَدَدِر رُبُو عِلْمِ نَفْعِي بِ قِيَا سِ
 اُو تُو رُبُ طُور مَاسِي وَ هَم بِ مِيسِي
 تَر بِي تَايِدِ اَخِي هَم بِلْدُورَه
 كِي مَه اُو غَر سَه وَيَه اُو لَسَلَامِ
 اَخِي بَكْرَه قَا پُوسِي نَه وَ اَر مِيَه
 كَر ضَرُورَتَا اُو لُورَايسَه وَ اَرَه كَر
 هَم اَخِي بُو عَلِي جُوقِ عَرْتِ قِلَه
 بِن بُو عَلِي تَر كِي جَه نَظْمِ اَيْلِدِمِ
 اَكَلْمَا سِي وَ اَضِعِ اُو لَسُونِ دِيُونِ

هَم عَلِي صَفْرَه سِي هَم جُو مَر دَدِ خِي
 بُو نَصِيحَتِ سَاكَه يَتَر وَ اَلْسَلَامِ
 حَقِي طُو تُو بْ شَهْرَتِي قُوسَا كَرَاك
 اَنِي كِي مَطُو تَه وَ كِي مِي قُوبَا
 بِي نَهَايَتِ دَر اِي دَه مَر لَر قِيَا سِ
 سُو بِلِي بِي كِ سُو زِي نِي جَه دِي مِيسِي
 سَا كَرِن اِي دَه نَفْسِي هَم اُو لَدُورَه
 سُو بِي لِيَه كَم اُو لَسَه اَطْفِيلَه كَلَامِ
 جَه دَايِدَه ظَا لَمِ يُو زِي نِي كُورْمِيَه
 طَعْرِي سُو بِلِي وَ بْ نَصِيحَتِ وَيَه لَر
 هَم بُو عَلِي بِي لِنَه حَرْمَتِ قِلَه
 بُو قُوتِ دَلِ نِي جَه سُو زِ سُو بِلِدِمِ
 تَر كِي يَارِ جُوقِ عِبَارَتِ قُوبُونِ

يا زهيم

يَارَه يَم شَهْدِ نِكِرُو بَر نِي جَه فَصَلِ
 اَنِي بَر بَر بِي نَه تَفْصِيْلِ اِي دَه يِنِ
 يَارَه يَم بُو بَابِ اِي جِنْدَه يِدِي بَابِ
 زِي رَا كُور دَمِ جَمْلَه اَشْيَا دَر يِدِي
 اَكَلَرَا يِسَكِ يُو رُو دُو كَرِن بَر يِدِي
 بَا شِكِ اُو زَرَه يِدِي وَ اَرَه يِدِي
 يِدِي دَر مَصْحَفِ مَكَا نِي دَر يِدِي
 هَفْتَه اِي جَرَه كُونِ يِدِي دَر دُونِ يِدِي
 سَجْدَه يَه اَعْرَا وُ لِنَانِ اَعْضَا يِدِي
 اُو رُوحِ اِي نِدَكِ رَسُو لِ اَللَّهِ دِي دِي
 اُو بِلَكَه اُو لَسَه بَر زَه يَار دَر قِي دِي بَابِ
 يَا اَلْهِي اِي لَه اَسَا نِ سَنِ بَر زَه
 بَابِ اَوَّلِ دَر بِيَانِ اَخِي وَ يَكْتِ وَ شَيْخِ وَ هَم سَه يَكْتِ بِ مَعْنِي قُوتِ

جَمْلَه سِي نَه حَا صِيْلِ اُو لَانِ دَر اَصَلِ
 اَكَلَسُو نَكِر دَر يُو تَا وِي لِ اِي دَه يِنِ
 هَم بَر بِي بَا بِلَايَا وُ لَسُونِ بَر كَتَا بْ
 اِي دَه يَم بَر بِي اَنِ اَنِي نَا دَر يِدِي
 يِدِي اَعْضَا دَر قُوسِنِ بَر دِي
 اِي شِكِ اُو زَرَه اَنَكِ سَتِيَارَه يِدِي
 اَنَكِ كِي سَمِعِ اَلْمَثَا نِي دَر يِدِي
 كَعْبَه يِي اِي لَه طَوَافِ هَم كُونِ يِدِي
 سَجْدَه قَلْمَا يِنِ اِي شِي غُو غَا يِدِي
 قَدْرِي اَسْتَكِ اُو لَسَه يَكْرِي يِدِي
 اِي لِيَه حَقِي اُو مَر هَم كِي مِ فَتْحِ بَابِ
 يَار وَ بِنِ تَا بَا شَلِيَا لَمِ بُو سُو زَه
 بَابِ اَوَّلِ دَر بِيَانِ اَخِي وَ يَكْتِ وَ شَيْخِ وَ هَم سَه يَكْتِ بِ مَعْنِي قُوتِ

باب اولده يزا لير اي اخ
 اوچنك چون بولي بر در اي فتا
 يكت اولد ر بويوله ايده هوس
 پير معني ديمك اولور شيخ بلك
 اخ اولدر اوليانك بوليني
 اخ بوليدر صريقت بيله سن
 هم حقيقتد ر بلك شيخ بوليني
 هم يكتلك يوله نيت ايلك
 بول چنده اخير سالك اولور
 شيخ اولدر منزله وار مش اوله
 هم يكتلك شهدي طوغدي نه دن
 اخيلك دنيا ده دير ملكدر
 بواچنك معنا سي بر در بيله سن

دكلون شيخ ويكت پاشا دخي
 كمشون بر كسه اوج يولدن اونا
 كيم نه دير سه طوته صمايه نفس
 شيخ اولدنه استيوب معني بولك
 كزليه و باطل ايشدن طوليني
 اخي ايله هم صريقت اوله سن
 شيخ اولندن صور حقيقت ايليني
 نيره ده اولور سه يولي سويلك
 يوله كر مائن كشي هالك اولور
 منزل اهليني قو كور مش اوله
 كلدي اول بر خانه يه بر خانه دن
 بلكه شيخ ايمانله اولمكدر
 بيكدم اخي ايسنك شيخ اوله سن

هم رسول الله ديمشدر اي فتا
 هم بنم ديك فتانك قرد اشو
 هم فتانك اتا سي بنم ديد
 قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم انا الفتى وانا اخ الفتى
 وانا اب الفتى صدق

چون علي اولمشيدي اول فتا
 بعد ازين اولدي اخي بل اول و
 هر قان بر رده اوچي بولنه
 هر كشي به واجب اولد كيم طوتا
 بيره اوله ديك بر دن اولور
 هر كيمك كيم شينجي بو قدر ديني بوق
 اي فتا كل سندي بر شيخ طوتون
 قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم من لا شيخ له لا دين له

سويلدي بر رده كيم بنم فتا
 هر نه يرده اولسه بنم بولماشي
 جمله سينك يعنى كم قيدن يد
 كيم قادر بويولي اندن طوتا
 داخي صكره شيخ اولد هم علي
 باشكي طوب ايله انك يولنه
 شيخ و اخي طوتنه اوله فتا
 بويولي بيلنلر ايوخولور
 شينجي اولان كشيلا ر ديني جوق
 دنيا و آخرت اوله دينك بوتون

بغدادی

وقال جنيد رحمه الله عليه من لم يكن له شيخ يريه فسيخه

الشيطان

هر که شیخی اولیه گیرسه بوله
 شیخ طوطی بولا که واجد رسکا
 سوز ایچنده کورکه موسی بولد
 حق تعالی قلدی موسی بی خطا
 حق تعالی دیدک آنی واره سن
 او کر نه سن بلدی علی آنک
 یوشع ابن نونی اویدردی بیه
 قصه او زون جمله سن سولیم
 بر محله دخی ذکر اسم کرک
 هله وار بخضری انده بولدیلر
 دو نجات وقتن دیدیم ای کشتی
 آبرر شیطان آنی کر فرآله
 شیخی بوسنک استسکه درت یکا
 اعلم الناس شمیدی بنول سولیم
 سندن اعلم بر قوم سولیم صواب
 مجمع البحرین یاننده کوره سن
 اکه کوره آرد درر علیک سنک
 صیفون بن حقه کوردیلر بوله
 شمیدی آنکی شرح ایلیم
 صکره بر غیری سوزه کرسم کرک
 برم با بتلی کشمش کوردیلر
 اکرم کیم جمله بلش سزایشی

بوسنک

بوسنک علی او کرا ایندم
 باری تعلیم ایت ادب علین بکا
 خضر دیدی نیجه وار رسن اکا
 دیدک وارب طاش اوزره چیرم
 خضر اکه دیدک گستاخ اولمغل
 پس ادبدر جمله ایشک یکرکی
 کرا دبله وار راسنک انده سن
 طورد بنده ایکی رکعت قل نماز
 انده قونعلینکی یالین آبق
 اللری قوشر انده سجده قیل
 حقدن آواز کلمینه سولیم
 سوز اوراده نه ایسه سولیم ایش
 آردن آردن بوسنک واره سن
 هر نه قلسنک اکه قتلونیم
 نیلیه نیم وار یحق حقدن یکا
 وار یجاغز انده حونه دیرسکا
 سولیمه ریم د یوبنی با قرم
 تگری در کاهینه اولیمه وارمغل
 اولیمه دیدک بیرزه چون عالم یکی
 یا قن اولوب حق یاننده ارته سن
 یوزیره قو حضرته ایلیمه نیاز
 یوز سوروی وار رسن اولمات
 دیدوکومی کاشت کی کفعل
 سن سنی اولمات گستاخ ایلیمه
 دونه ارقن آردن آردن بوسنک
 انده داخلی بینه سجده قیلیم سن

کیم بن نعلینکی هم کیده سن
 خضر چون موسی تعلیم ایلدی
 واردی موسی بنه طوره حضرتتا
 خضره نه دیدی آنی ایلدی
 حضرت خوش کلدی موسانک ایشی
 کور بفر در کاهنر عالی درر
 علم عالیدر بک علم ادب
 احمد کلدی فوت اول
 کیم مکر اوله بوکا لایق علی
 او توررکن دیک یا حیدر سکا
 دیکر اکه یخشیلق قیله ایدم
 کرا کرایا وز لغنی اول آرتسه
 دیدیم بن اکه احسان ایلیم
 بن نه دیرسم آنی اولده ایده سن
 بو ادب با بنده خلی سولدی
 شیخ ایددی خضر اول اولدی فتا
 حق تعالی سولیمک سولدی
 کور ادب او کهرتی ساکه خوش کشتی
 جمله در کاهنر بوجه عالیدرر
 بلین کشیلره کور عجب
 کوردی بونی دیدی لایق کیم اول
 کورستره نیم اکه بو طغری یولی
 کیم یا وز لقی قلسه نیلردن اگا
 کیم ایدوکن بن آنک بیله ایدم
 نه که سولرسک سکا قر شوطوره
 در تلوسه دردینه در مان ایلیم

دسک

دیدیم بغری اول قان ایلسه
 یا علی بن نعلیدات انکره
 دیدیم خاخر جفن بقماز ایدم
 بنه دیدی لافتی الا علی
 هم دیدی لاسیف لاذوالفقار
 هم علی درهم تصدق بیلدی
 پیری کوندز بیرین ویردی کجه
 حق آنی قرآن ایچنده مدح ایدر
 سن نه دیرسن ساکه قانی سولسه
 سنی کوردب ساکه خشم ایدنکره
 یوزینه هیچ خشمه بقماز ایدم
 یخشیی بیلور سن علی طغری یولی
 بوسوز بیله ایدر رز بر افتخار
 حق آنی قرآن ایچنده سولدی
 اشکاره ویردی دخی کن لیجه
 هر اشکرسه ایشنی فتح ایدر

قال الله تبارک و تعالی

الذین ینفقون أموالهم باللیل والنهار سرًا وعلانیة
 پس رسول کافتا سنسن دیدی
 اول عکیدرهم فتاوه هم اخی
 کیم علی یولن واره اولدر فتا
 جمله منزلده آتا سنسن دیدی
 فرشد اکلدرهم شیخ دخی
 حق یولینه اولفتا اوله طوتا

حق یولینی وارمین اخی د کل
 حق یولینی وارمین شیخ دیمه
 یا الهی حق یولندن ار مغل
 طغری یولجه واره ووز بزه سکا
 یا الهی طغری ایله یولسمن
 کم تمام اولدیسه اولماخی د کل
 سن مریدا ولوب اکا امک یمه
 بول وارند سن بزی آیر مغل
 بزداخی باقتما یا ووز دهرت یکا
 حالیا بلد ووز ویر کل حاملر

باب دوم در بیان حکایت آدم علیه السلام

باب ایکنجی بی د کله ای عزیز
 د کله امدی آتک آدم نیلش
 آدم آتا تکرینک امرین صدک
 سوردیلر اوچماق ایچندن کندی
 اغلدی اولونده اوچوزیل تمام
 بعضی کوردیرد رتوزیل اغلده
 نیچه یوزیل اغلدی ایتدی کناه
 قنقی بابک با بیدر ایلله تمیز
 حضرت ایلله نه دیمش نه سولیش
 اویک شیطان سوزنه بغدی بید
 دنیا یه کلجک کورنتدی اولک
 ظلم ایتدم نفسمه دیر اول همام
 اولیله اغلادی کور بغرن طغلادی
 سن نیچه یوز ایلسک کلن بر آه

برکناه

برکناه ایتدی ودرتوز اغلده
 سن نیچه یوز بیک کناه ایلیا سن
 کوز کور کدن کلمیه بر قطره یاش
 نوله سنده وارسک آتک یولنه
 بر زمان آتک ایلله مسجود ایدک
 آت یولن نوله وارسک سنده خی
 بیلور ایلک سن خلیفه زاده سن
 طغری اولدی کور کلی حقه بغلدی
 کون اوله کم بیک خطا سولیش
 صالمیا سن تکریم اچون یا خوباش
 بوک دمینه آتک اولوب بولنه
 آتک ایلله سنده خی موجود ایدک
 او غلی در احمد علی اولسون اخی
 مرتبه بیلور ایلک آزاد سن

بیت فارسی

ای خلیف زاده بی معرفت،
 باید در معرفت شوتم صفت،
 آت یوز دین قل طلب ای بی نوا
 یوخ با سیده سنک یوقی نوا
 مولانا جلال المله والدین فرماید،
 از پشت پادشاهی مسجود جبرئیل
 بیک پذیرنجوی ای بی نوا چه باشی

نچه یوزیل اعلدی آدم اتا
 نچه یلدن صکره حق طلف ایلدی
 اوله ایددی چون ازل تقدیر من
 سن کلوبن داخی اولادک سنک
 دیدی آدم نفسیه ظلم ایلدی
 دیدک حاشا سن بکا ظلم اید سن
 بن بکا ظلم ایلدی ایتدی کناه
 بن بیلورم بنی یوزم قاره در
 بیلورم رحمان سنن هم رحیم
 یا الهی بیلورم بند خطا
 نفسیه او بو بنی امرک صیدم
 حقه خورم ایدی ناک نوسوز لر
 سن کهندن بنی تنزیه ایلدی
 حق یولنده دایما اولدی دوتا
 اعله آدم دیوبن سو یلدی
 دنیا به کلکه سن تد بیر میز
 عالم اچره طولادی ادک سنک
 بن بیلورم آنی کیم بن نیلدم
 نیلدم بن ایلدی سن نیده سن
 رحمتکدن او مرهای پادشاه
 نیلیم شمد نکبر و ناچاره در
 رحمت ایلله یا غفور و یا کریم
 او مر میکم ابریشه سندن عطا
 بیمه بغدای دیدک ایدی بیدم
 یاش آقدوغی اچون هم کوز لری
 نیلسک نفسیکه تنبیه ایلدی

سنک

بن سنک هب صوجکی با غشلدم
 یار لغادم سنی هم اولادکی
 برکناه ایتدی لکن بر لعین
 آدمه قل سجده دید چون خدا
 حق دیدیکم امر می چون صدک
 دیدیکم سنن بکا ایتدی رمیر
 آشکاره امر اید سن سجده قبل
 بن دکلم آکه سجده قلمای بن
 سنلور در ایش بیلورم ایش سنلور
 چون بیلور سن سجده قلمازم آکا
 حق دیدیکم چون بکا ویردای صوجی
 لغت ایلدی کاحق سوردی لر
 دیدک ابلین یا الهی سن
 نه که وارسه رحمته صا غشلدم
 ساکه اویان نه که وار اتا عی
 اوللعین اولما د تگری به یقین
 صد امر می حقن اولدی جد ا
 سجده اتمزم دیو نیچون دیدک
 بو ملکر بولنه کتدر ماین
 کز لودیر سن قلمه بودر آب و کل
 بنی صانور لیک سنی بلین
 اولدورن سن ینه دیر سن قلدور
 امر اید سن اسجد واد یوبکا
 لغت ایل سن سنی اولو کیچی
 اول ملکر آنی جمله کوز دیر
 لغت ایتدی ایسه سن هدک قنی

دیدی کی کمینک ایلو کنی
قانی جری بوغجه احسان ایلدم
ضایع اتمرم دیر ایدک انلری
بونه انده ضایع ایتارم انی
چوق نماز لر قلوبن و عطا سولیدم
بن قولوک قانی اول احسانلری

قال الله تبارک و تعالی

ان الله لا یضیع اجر المحسنین

حق تعالی دید که ای لعین
نه دیر سن دینه بندن ویره
دیدم هلت استرم بن یا ا
دیدم با که او یانی بندخی
حق دیدیم او یله اولسون ای
عاصیه اینه شفاعت اولسون
دیلکینی حق قبول ایتدی آنک
ساکه ویردم ساکه او یوب آز
بلک دنیا ده ویرورم همین
اول جنم ایچره قیدن کوره یم
قولر که ایتدوره یم چوق کناه
دوزخه اتم قبول ایت سنده
سنک اولسون جمله کافر همین
قاله سن محروم اولوبن ای فضول
اوزون اولسون دنیا ده عمرک سنک
طامویه ایت سنکله کارنی

اکله امدی ای عزیز معتبر
برکناه ایتدی و آدم اغلدی
تکری یه خوش کلدی رحمت ایلدی
کور عزازیل اولدخی ایتدی کناه
صوچی حقدن بلدی اول مرد و حق
آدم ایسک سنده وار آدم یولر
دیو ایسک خود یوری بلدی قاتنه
آدم ایسک مسکنت با بدنی طوت
دیو ایسک اولد عزازیل یولداشک
آدم ایسک قوبو حیوان ایستنی
آدم ایسک معنی ایچره آدم اول
معنسی اولماینه آدم
یا الهی معنی ویر که کلومیزه
دکلدی خود نیجه اولد بو خیر
او یله اغلدی که بغربن داغلدی
کندی خوانی ایلدی انی طویلدی
انی حقدن بلدی و اولدی تباہ
آدم ایسک سنده بوندن ل سبق
عالم وحدتده کور آدم ایلر
کندی خربندن اولوب بین ایتنه
او یز ایسک نفس لغت بازی اوت
دوزخ ایچره بلکه اولدر رالیسک
سوز کوکلدن دنیا نیک تشویشنی
کیمده معنی وار ایسه بل آدم اول
امه کلر سن اکا امک یمه
جاری اولوبن کله دیلومزه

دیلو مزله بر سنی یاد ایده وز طغری آدم لری بولنه کیده وز
ایلیه سن توبه فری سن قبول هم شفاعت ایده بزه اول رسول
یا الهی او مرز لطفک همین
دو زخ ایچره قاله اول محروم لعین

باب سوم در بیان حکایه شیث نبی علیه السلام

باب او چچی بی داخی دگله کل
دگله کل کم دنیا ده اول نیلستر
دنیا ده چون اول اول جلا ه امیش
اکلک خرد حق تعالی نیلده
اند انجیر و پریچکز پیر اغی
اند پنوق ایلدی سودی قود
انی جبریل ایدی کلد دنیا یه
اکلوب یا ایلدی جمله دنیا ده
نیلش اول شیث نبی ک کلفل
دنیا ده اول قتی صنعت اشلیش
جمله جلا ه لره اول شاه امیش
او چماق ایچره سودی پنوق ایلدی
اولدیغی یرده حقه آدم یاغی
دنیا یه چکر کن آل کل دیدی
اکله پنوق اوله آدم پیسه
دنیا ده یا ایلدی بیلیشه یاده

بحر

چون اگردی انی حوا انمز
طوقدی بیز ایلدی شیث نبی
ویرد بر تنوره لک بز آدمه
سفره یا ایدی شیث آدم او کینه
کر صور الراقلا کیمدر قونوق
کسد اتمک اول شیث نبی
شیثه آدم چوق دعالر ایلدی
فوطه طو تنوق بیله اندن در
دنیا ده تنوره ناک اصلی بودر
قردا شنیدن یا ننه کم کلد پیسه
طوقد وغندن ویرد بر فوطه
کیم دیرسه انلر کله بولنه
هرکه عربان طوناده بوند اغی
بیورز کیم انمز در یا نمز
دیدک آدم آتیه کی یا ا بے
بیلینه بغلا دی ایزدی خوش ده
سنت اولد سفره یا بمق صو کینه
شیثه آدم قوندی بل تگری طبق
خوش طوبرد اتمک ایلده اد می
رحمت ایتسوز تگری دید سو بیلدی
اکلک تنوره بی قدن در
اکلک خود پیر اغک اصلی ندر
لازم ایدی شیثه کم اتمک کسه
عور تینی ستر ایدردی کم طوته
ویره کو ملک دنیا ده حق قولنه
انلرک صفنده قوب اولداغی

هر که فونق او کنه سفره ییا
 قونفک خاطر جفن خوش ایلده
 شیت ایلده بیلده قوپه یارنکی کون
 اوله حله ویردیکی طوننی آکا
 جنت اچره انلرک ایلده بیلده
 تکرینک دیدارنی هم کوره سن
 شیت کبی سنده اتمک کاسه کور
 شیت کبی سندی بالین طوننات
 کرا کر جله ایلک پیر کدر اول
 بیزی کتی صاخق اولمز عسل
 یتلوا اولسه ایلدیمه بیز که
 الورا یکنهم اکن یر مایه سن

حکایت مناسب

الحکایه

بر حکایت کلدی دیله دکله کل
 وار ایدی بر شیخ اولو کامل کیتی
 آدی بر هیتم هم خواص ایدی
 دایما ایشی انک سیران ایدی
 سیر ایدر کن وارد بر شهره اولو
 کردی اول شهرت اچینی سر ستر
 دیدیکم تجار اچینه واره ین
 واردی بر سوق تجاری کزر
 دیدکم مردم فر شو سنده طوره ین
 شیخ او تورب کوز لر انک نیتدو کن
 بر النده تسبیح وار چا ورر
 کلدی بر کله النده بیزی وار
 قودی پیرک او کنه تیز بیزی

بو حکایتدن ایشوکی کله غل
 عالم اچره سیر ایدی انک ایشی
 کامل ایدی حق یاننده خاص ایدی
 عالم اچره عادتی جولان ایدی
 اوله معمور اچینی طشی طیطلو
 کورکیم کیمسی بچر کیمی کسر
 سوق تجار نیجه یردر کوره ین
 کوردر بر پیر با شنه صارش میزر
 فعلی کندویه اویار می کوره ین
 کوره یعنی نیجه آلوص صانه وغن
 شیخ بلدیکم او تر هو قاورر
 ایده بازار یعنی کیده تیزی وار
 الوبن صفلاک تسبیح یوز بی

بر آینه آدی بیزی تیز آدی
 دیدی بیزک انیز انجق ای کشتی
 سیرک اشک سن ایشکی ای فلان
 چورک ایلکله طوق ماغل بیزی
 نیجه عیب اورد بزیه مسکینک
 جله مسکین سوزونی کرچک صنو
 دیدیم ماه بر قاج آقجه جوق هله
 دکانه کلک الوب کیمکل
 شهک بازاری اجه بیکل قاتی جوق
 برسینک کبی بر آدی بیزی
 سندخی ویکه ایدوبن کیده سن
 جله قریره بوته لیل ایلک
 قورقرا اول بیزی الوب کیمکلکه

عاشق

عارف ایلک اوله کور سن ایشنا
 عارف اولمین نه بلسون هر ایشی
 زرق و تدریر پیا دن کی صفین
 خرقه سی و تاجی بو تیدر آنک
 اولدور رسک خرقه یی چقرمز اول
 گندی ایتک بازاری سنت د زر
 عارف اولد بر زمان کیه قبا
 نفسی مونس اولمشیکن خرقیه
 مونس اوله بر زمان آنک ایلک
 مکره آنی چقروب کیه عبا
 خلقا یچنده خلقله اولوب کشتی
 کیمسه آنی نهرق و سالوس بلیک
 مونس ترک ائمه دبر ایشی آنک
 الدام سن زرق و تسبیح ریا
 تاج و خرقه کوروبن دبر ای کشتی
 بلن ایتک عارف اولغل بقین
 آله طایان نفسی ایتدیر آنک
 قابه کیوب بازاریه وارمز اول
 صور رایسک که اول منت د زر
 بر زمانک چقروب کیه عبا
 ترک ایدین یختی طونلارین کیه
 کیوب آنی او توره سا آنک ایلک
 عارف اولد ز پوت ایدنیه قبا
 خلوتنده حقله اوله ایشی
 خلوتندن اغلیه و کولمیه
 سن سن سن سن میه هر کشتی آنک

مونسى حق اوله آنک د ایما
 شوکه تسبیحی آنک پوتی اوله
 شوکه تسبیحی این بوینیه طوق
 هر که تسبیح ایله خلقی آله یه
 خرقه کین یول واره مز باورایت
 هر کینی بی صورتک الدامسون
 کم نه بلسون آله تسبیحی اوزون
 پس آنک آله تسبیحی کورر
 جله مسکین کورر تسبیحی اوزون
 پیراود کلوریدی جله آنک بزین
 یتلو بزدره کل ماهه آجه جوق
 ایوبیتلو هله کتور آلاسم
 بر قاج آجه ویردی آینه آنک

باورایت
 یعنی عمارایت دیکدر
 زیرانی فارسی لغتده باور
 اینا نطق معنی سنده در

جلها

جلها آله آجه سن کیردی بوله
 بزنامه کلدی برهس کین اکا
 ایوجه بیزک و آرایسه ویره سن
 دیدیکم بر ایوجه بیز آلمشتم
 بیزی چقدی بوزن انلو کور
 او بچوبن ارشونله کلور اوزون
 صیحا پلکدن طقومش بر کشتی
 تخته یه بگزر طقومش کور سکا
 آورا یکن جوق عیب طقمش ایدی
 صندوق چخده یا تیجق کیدی اول
 اوکه اوکه بیزی صا کدی بی کیده
 شیخ آنی کوز لرایدی کور مدین
 واردی بیزک قاتنه شیخ عزیز
 کوکلی باور آجه سید وندی بوله
 دیدیکم بر ایوجه بیز و بیز کا
 بیزم ایچون یخشیجه سن کورده سن
 سینا ایچون آجه سینی و برهشتم
 ایکی اول اولدوغیجه یه کور
 اولیوبن کورستر بیزن یوزن
 جله آله آله ایودر آنک ایشتی
 یخشی بزدر آلا و غل لایق سکا
 جله هامس کینک ایچن یا قشرا یدی
 بلزم کم نیلیوبن نندی اول
 پیر مسکین کله کی اوز کور
 او سن اولدی کیمسه ورمدین
 دیدیکم بوشه محی نله تمسیر

بندہ وارہم صدقاً بچندہ یا تم
 صدقاً بچندہ یا تم عیبم کیدہ
 پیرا کا دیدیکم ای شیخ کبیر
 صدقاً بچندہ عجب عیب کیدہ می
 دیدیکم شیخ کتدی کوردیم بیز تیزین
 توبہ قلدی پیر بلدی صوجنی
 ناروما رایتدی دکانک رختنی
 پیر ایردی بر مبارک ساعتہ
 قل حذر باللہ ای اد ناصاتن
 آلور ایس یا لانی چوق سو یلہ
 حد ایلہ اولسہ ایشک دادی وار
 طغوز بولند ایلدی ورس سکا
 قول غوز سن اول برہ بار خدا

اللہ

یا الہی طغوز سوزدن ایر مغل
 با بچہ ہام در بیان حکایت حضرت ابراہیم صلوات اللہ علی نبینا وعلیہ
 سولیکل ای طوطی شیرین زبان
 جان دماغن قل معطر سوز ایلہ
 آب وکلدن بلزم بن سوز کی
 سوزک ایشیدن ملک تحسین ایدہ
 صقلما غل جوہریدن جوہری
 کوستری کور کل کلکدن آینہ
 طوطی دل آینہ کورسہ او تر
 طوطی دلسن بو کون سو یلہ کلام
 چار عشقہ بودر درد رنجی باب
 نیلش نیادہ ابراہیم خلیل
 اول زماندہ وار ایدہ نمردہ لعین

طغوز سوزدن سن بری ایر مغل
 سوزک ایشدن اولور حیران جان
 عود کی کندو کی یاق سوز ایلہ
 جان و دلدن بیلورم بن سوز کی
 افرین سوزینی خود عین ایدہ
 زہرہ یوزین آج کورہ سن مشتری
 طوطی دلسو یلہ بو آینہ
 شاد اولوبن جان ایلن اوتہ اوتر
 سوزکہ مشتاقہ در اصبح و شام
 سولیکل سوزوہ اولہ فتح باب
 انک یلہ نیلش نیش جلیل
 کوی لوق دعواسن ایلدی ہمین

چوره ياننده منجم چوغيدے
 ديدلر برون اكا گيم اي اولو
 اول منجم قوسي كلديلر
 ديدلر برون اولد كلسه كرات
 طوغيسرد راول ولدداخي بويل
 بتلر كي صيباني اوشده
 هم دعايله سني قيله هلاك
 ديدل اولمغون كه باكه بلديرك
 اول يل اچره طوغاني هب قرديلر
 انه سندن طوغيدا ابراهيم خليل
 بر مغاره و ابراهيم انده يقين
 ايلده لم كل مغاره ايجنه
 اول مغاره اچره ايلتوب قوديلر

كونه

كونه بركن امررددي انه سي
 نيجه ايدوب بن سني صقلديه بن
 انه سي كلسه جبرائيل كلور
 امر ايددي بر مغن طويار ايدے
 بر باسينه و اردي كلسه كورمدے
 اون ياشرجه اولدي ابراهيم خليل
 طشه چقددي كچه يلدزلر كورون
 يلدزه باقرايكن كوردي قمر
 اولدخي باتدي كوني كوردي همين
 كوردي كوني بويك انلردن اولو
 اولدخي طولندو غن كوردي همين
 يعنى ننه كم طلونه سوزمير
 بو اوروندر هر كه بو كا اوز نور

او خشا يوبن دردي اي درده انه سي
 قور قرم سني نيجه بكلايه بن
 او غلنيك بر ماغن اغزنيه و يروز
 جبرئيل نه دير ايسه اويار ايددي
 قاني او غلك ديوبن هم صومدي
 نيلسون كيم تربيت ايتدي جليل
 تكري بويكي ديو حيران قالور
 بو بويكدي تكري بو اوله مكر
 ديدل اولدم لا احب الا فلين
 عالم اچره نوري انك طبطلو
 ينه ديدل لا احب الا فلين
 تكري ديوانك اردين قومزين
 يازيجا غز بوني سوز چوقا و زانور

بِسْمِ مَنْ مَقْصُودُ مَرْغَبٍ كَلَّمَ لَمْ
يَعْنِي بِرَاهِمِهِ دِيدِي حَقِّ فَتَا
قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى

يَعْنِي بِرَاهِمِ اخِيَارِ اَوْ لَوْ سِي
اَوْ لَوَا يَدِي اخِي قَوْصِصِ يَأْتِدِي
قَوْنِي جَبْرِيلَ اَوْ يَنْهَ نَجْمَةَ مَلَكِ
يَمْدِيلِرَا اَوْ مَلَكُورِ اَتَمَكِي
اَنْلَرِكِ يَمْدُوكِنِي طُكَلْدِي
سَارَهْ اَنَادِي يَنْجُونِ قُورَقَهْ سِنِ
صُورَهْ اِيچُونِ يَمِيَهْ سِنِ يَمَكِي
دِيدِيلِرَكِمِ شَهْدِي سِنَهْ دِيمِرَزِ
دِيدِي اَبْرَاهِيمِ يَهَا كِي چُوقِ وَيِرَا
دِيدِيلِرَنَدِرِ يَهَا سِي سُوَيْلِكِلِ

اولاده

بِسْمِ مَنْ مَقْصُودُ مَرْغَبٍ كَلَّمَ لَمْ
يَعْنِي بِرَاهِمِهِ دِيدِي حَقِّ فَتَا
قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
جَمَلَهْ سِنِكِ دَاخِي كُوجَكِ خُولُوسِي
اَتُ وُدُوهْ وَيِرَدِي هَمْرِكِ صَا تَمَدِي
صَفَهْ صَا لَهِي دِيدِي كِمِ يَمِكِ كَرَكِ
اُولُ خَلِيلِكِ صَا نَدِكِ كِيدِي اَوْ كِي
يَمَا مَكْدَنِ بَرِي مَانَلِقِ اَكَلَدِي
بُونُورَكِ كِي كَشِيدَنِ اُورَكِهْ سِنِ
سُوَيْلِيَهْ سِنِ نَجْمَهْ دُرُ سُوَزِدِ يَمَكِي
بِرَبْرَهَا يَهَا سِنِ وَيِرْمِنْجَهْ يَمِرَزِ
اَوْ كُورَكِ دَهْ كِي طَعَامِي يَكِ كُورَكِ
وِيرَهْ لَمْ بَرِ چُوقِ يَهَا شَحْ اَيْلِكِلِ

بِسْمِ مَنْ مَقْصُودُ مَرْغَبٍ كَلَّمَ لَمْ
يَعْنِي بِرَاهِمِهِ دِيدِي حَقِّ فَتَا
قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
جَمَلَهْ سِنِكِ دَاخِي كُوجَكِ خُولُوسِي
اَتُ وُدُوهْ وَيِرَدِي هَمْرِكِ صَا تَمَدِي
صَفَهْ صَا لَهِي دِيدِي كِمِ يَمِكِ كَرَكِ
اُولُ خَلِيلِكِ صَا نَدِكِ كِيدِي اَوْ كِي
يَمَا مَكْدَنِ بَرِي مَانَلِقِ اَكَلَدِي
بُونُورَكِ كِي كَشِيدَنِ اُورَكِهْ سِنِ
سُوَيْلِيَهْ سِنِ نَجْمَهْ دُرُ سُوَزِدِ يَمَكِي
بِرَبْرَهَا يَهَا سِنِ وَيِرْمِنْجَهْ يَمِرَزِ
اَوْ كُورَكِ دَهْ كِي طَعَامِي يَكِ كُورَكِ
وِيرَهْ لَمْ بَرِ چُوقِ يَهَا شَحْ اَيْلِكِلِ

بِسْمِ مَنْ مَقْصُودُ مَرْغَبٍ كَلَّمَ لَمْ
يَعْنِي بِرَاهِمِهِ دِيدِي حَقِّ فَتَا
قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
جَمَلَهْ سِنِكِ دَاخِي كُوجَكِ خُولُوسِي
اَتُ وُدُوهْ وَيِرَدِي هَمْرِكِ صَا تَمَدِي
صَفَهْ صَا لَهِي دِيدِي كِمِ يَمِكِ كَرَكِ
اُولُ خَلِيلِكِ صَا نَدِكِ كِيدِي اَوْ كِي
يَمَا مَكْدَنِ بَرِي مَانَلِقِ اَكَلَدِي
بُونُورَكِ كِي كَشِيدَنِ اُورَكِهْ سِنِ
سُوَيْلِيَهْ سِنِ نَجْمَهْ دُرُ سُوَزِدِ يَمَكِي
بِرَبْرَهَا يَهَا سِنِ وَيِرْمِنْجَهْ يَمِرَزِ
اَوْ كُورَكِ دَهْ كِي طَعَامِي يَكِ كُورَكِ
وِيرَهْ لَمْ بَرِ چُوقِ يَهَا شَحْ اَيْلِكِلِ

بِسْمِ مَنْ مَقْصُودُ مَرْغَبٍ كَلَّمَ لَمْ
يَعْنِي بِرَاهِمِهِ دِيدِي حَقِّ فَتَا
قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
جَمَلَهْ سِنِكِ دَاخِي كُوجَكِ خُولُوسِي
اَتُ وُدُوهْ وَيِرَدِي هَمْرِكِ صَا تَمَدِي
صَفَهْ صَا لَهِي دِيدِي كِمِ يَمِكِ كَرَكِ
اُولُ خَلِيلِكِ صَا نَدِكِ كِيدِي اَوْ كِي
يَمَا مَكْدَنِ بَرِي مَانَلِقِ اَكَلَدِي
بُونُورَكِ كِي كَشِيدَنِ اُورَكِهْ سِنِ
سُوَيْلِيَهْ سِنِ نَجْمَهْ دُرُ سُوَزِدِ يَمَكِي
بِرَبْرَهَا يَهَا سِنِ وَيِرْمِنْجَهْ يَمِرَزِ
اَوْ كُورَكِ دَهْ كِي طَعَامِي يَكِ كُورَكِ
وِيرَهْ لَمْ بَرِ چُوقِ يَهَا شَحْ اَيْلِكِلِ

برنجی کندی دیدیم یا حبیب
 بر عورت ایله طوندقاوش
 دیدیم وار یا علی بر جگر کور
 شیر حق بومدی کوزین کردی او
 بومد کوزین بیز بیز کتسون دید
 بیری کندی قالدی عورت یا لکن
 کیمسه بوقدر اوده بر عورت طور
 کلدی بر عورت وارانند دید پس
 اول منا فقلر دید یا لکن علی
 اول رسول الله دید چوت سو یلک
 بن علی سوزینه ایناندم همان
 تیز چقدی خرقه بی و بر دی اکا
 بوسوزی بویله دیدیلر بعضیلر
 شهیدی کوردنک بر عجب سننه غریب
 کتوره لم انلری بر کستی قوش
 نیره ده نیلادیلر کی بخشی صور
 وارمشید اول اوه ایوه ایوه
 ایکیکن بیز بیز باسون دید
 بیریسی کیدی بجز پس آچک کوز
 اول اوک ایچنده یا لکن کور
 یا علی سن دیدی کندر سوزی کس
 بزواره لم بیلور ز طغری بولی
 شه علی اوستینه غوغا ایلمک
 سوزی کرجکده آنک اتمک کمان
 بومنا فقلر کور ب قالدی طکا
 شدی اخوانه ویردی دیدیلر

بعضیلر

بعضیلر قلدی برایت بوسوزی
 غالباً یوقر غیدر قول صحیح
 انده بلدی طریقی فقر اکا
 بومر یقی بخشی کله ای اخ
 یول اینک سر و بند چون عکله
 یول اینک کورده ووز کورد و کبی
باب پنجم در بیان حکایت حضرت یوسف نبی علیه السلام
 سولیکالم باب پنجم در بیان
 اول دیدنک بشی بود ر بیله سن
 اولکه بیوردی اکا احسن قصص
 احسنیدر قصه لری کیدی حق
 قویلمی کیم حق تعالی سولیکه
 پس چون د کلمیه سن سندخی
 شمه به به بیز قسون بوسوز سزی
 بونی د اخ کور مکل ایکن قسیم
 آنک چون مر سید اولدی اول سکا
 اولنجه ابتد ایسه ایت سندخی
 یول اینک اولکه کوستره یول
 یول اینک بیله ووز بلدی کبی
 اول خبر دن جانکه ایره اثر
 قصه بوسفدرا کاه اوله سن
 د کرا اینک قالمی کور کلمده پسر
 شادان سن قصه لری اوده یوق
 اول حبیب الله انی د کلمه
 قصه بی کیم نگر دیه ای اخ

کَلَّ اِشْتَبُو حَصَّةَ دَن سَن حَصَّةَ آل
 حَقِّ تَعَالَى قِصَّةَ بُنْيَادِ اَيْلِدِي
 قِصَّةَ اِحْمَرَةَ يَوْسُفَهِ دِيدِ فَتَا
 كُونِ فَتَا دِيدِ كِي بِي بِي چُونِ كِه حَقِّ
 اَوَّلِهِ اَوْلَسَك سَن دَخِي اَوْلَدِي فَتَا
 دَكَلَه يَوْسُفَلَه زَلِيخَا حَا لِنِي
 قِصَّةَ سِنْدَن بَعْضِنِي سُو بِي لِي اِيْم
 چُونِ دَكَلِ مَقْصُودِ اِنِي سُو بِي لَك
 بَعْضِي بَرْدَن جَا بَجَا سُو بِي لِيَه لَمِ
 بَر زَمَانَه مَالِكِ اَدَلِي بَر كِشْتِي
 يَوْسُفِي صَا تَدِي اَكَا قَرْدِ اَشْكِرِي
 مَالِكِه سَن دِيلِر اِنِي قَوْلِ دِ يَوْ
 اَلْوَبَانِي اِنِي مِصْرَه وَ اَرْدِي لَكُرُ

يَوْسُفِي بُو قِصَّةَ سِنْدَن قِصَّةَ آل
 هَر كِشْتِي بِه حِصَّةَ بُنْيَادِ اَيْلِدِي
 اَخِي يَه كَر كِه بُو سُو زِي طُوتَا
 اِنِي اِشْتِكِمِ اَوْلَه سَا كِه سَبَقُ
 بِي كِيدَه وَ پَا شَا يَه اَوْلَدِي اَتَا
 شَرَحِ اِيْنَه لِمِ اَنْ لَرَكِ اَحْوَالِنِي
 بُو فَتَا بَابِنِ بِي اِنِ اَيْلِي كِم
 نَه كِه وَ اَرَهَبِ قِصَّةَ بِي شَرَحِ اَيْلِي كِ
 نَه اَيْسَه حَا لِي بِي اِنِ اَيْلِيَه لَمِ
 دَا يَمَّا اَنْ كِ تَحَا رْتَدِي اَيْشِي
 سِيرَه وَ اَرَمِسِ اِي كِنِ اَوْلِ يَوْلَدِ اَشْكِرِي
 كِيدِي يَوْسُفِ نَبِي لَسُونِ چَا كَر قِيُو
 مِصْرَ خَلْقِي يَوْسُفِي چُونِ كُورْدِ يَلِرُ

اَرَبَه بَغْدِي اَوْلَر مَان طَلُو اَيْدِي
 مِصْرَه يَوْسُفِ كِير بِي كِنَا اَوْلَدِي اَوْ جُوز
 دِيدِيلِر نَه بَخْتَلُو قَوْلِدُه بُو قَوْلِ
 نَبِي لَطَشْدِي اَوْلِ كُونِ اِي چِنْدَه هَمَان
 حَا كِم مِصْرَ ظَلَمِ اَيْدِي اَكِه دَك
 حَقِّ هِدَا يَتِ وَيَرْدِي اَوْلِ كُونِه اَكَا
 عَدَلِ نُو رِي لَه مُنَوَّرِ اَوْلَدِي لَكُرُ
 بُو قَوْلِكِ دِيلِر اَيَا غِي قَوْلُو دُرُ
 بَر كُورْنِ بَر دَا اَخِي كُور سَمِ دِير اَيْدِي
 چُونِ دَكَلِ مَقْصُودِ اَوْلَا سُونِ دِرَا زِ
 چُونِ كِه مَالِكِ وَيَرْدِي اِنِي صَتْمَغَه
 قُورْدِ يَلِرُ بَر كُر سِي اَلتُونِ اَلتِنَه
 دِيدِيلِر كِم بَر مَلِكِ اَنْ مِشْرِ يَسْرَه

حَا لِي مِصْرِكِ اَكِه دَكِ يَتَلُو اَيْدِي
 مِصْرَ خَلْقِي جُمْلَه اَكِه طُوتَدِي يَوْزُ
 هَمَا اَوْ جُوز لِقِ اَوْلَدِي اَخِي اَخِي بُولُ
 كَلْدِي اَيْلِي كِ نَه كِه وَ اَر كِيدِي يَمَان
 ظَلَمِ اَيْدِي دَا يَمَّا طُور مَزْدِي دَك
 عَدَلِ يَا اَيْلِدِي اِنِي كِه هَبْ دَرْتِ يَكَا
 اَهْلِي مِصْرِكِ اَعْلَا اِي كِنِ كَلْدِيلِرُ
 يَوْزُونِي بَر كُر كُورْنِ اَوْ مَتَلُو دُرُ
 يَوْزَمِ اَيَا غِنَه سُو رَسَمِ دِير اَيْدِي
 اِحْصَا رَا اَيْدِي بِي قَبْلَه لَمِ سُو زِي اَزِ
 اِحْمَرِي جُمْلَه سِينَه قَتْمَغَه
 بَا تُو رُو بِنِ دَرُو جُو هَمَا اَلتُونَه
 كِم يَوْزِي كُورَه بِي كِ اَلتُونَه

اهل مصر کله اولدی مشتری
 اغرنجه کیمی التون کم کومش
 چون زلیخا ایشیدر بوسوز لری
 یوسفنی ایشیکه سودی اول
 چونکه یوزین کوردی قلمادی قرار
 الدی خاتون یوسفنی چون و برده مال
 الدی عشقی خاتونی کوندن کونه
 نیجه مکر و حیلله ایتدی ایسه بول
 طویک مصر اهل قو خاتون ایشز
 عودنی مصرک قوطعن ایتدی یلز
 ایشیدو خاتونانی اولدی ملول
 بریره چاغردی خاتون انگری
 انکره اولوضیا فتایلدی

دید خاتون بونکره بعد الطعام
 اللربینه برچاق تورنج ایله
 یوسفنی قومشدی پرده اردینه
 دیدای جان آج کرم قل یوزیک
 چون یوزندک پرده بی کیندک یلز
 دید خاتون کم ترنجی کاسه سز
 کاسرا یکن اللربین طغراد یلز
 دید یلز کم بولشرد کل ملک
 دید یلز سوزی معد و رطوته سز
 هب دید یلز سوره اوتند یلز
 عشق حالن اکلماین طعن ایدر
 عاشق و لماین نه بلسون بوا ایشی
 بلز ایدی کم زلیخا نه قله

کوستوره یم یوسفنی سیزه تمام
 ویردی بونکره الدی سونج ایله
 کیمسه بلزدی زلیخا دردی نه
 کوره کوا ایشیده لر هم سوز یکی
 یوزونی بو طعن ایدنر کورد یلز
 کوردو کومی کوره سز سوز کاسه
 بلدی یلز کم نیه او غراد یلز
 هی بونک یولینه جان ورمک کرک
 جهدا یدوزن اولیا سز اوت سز
 یوسفنک یوزینی کورب قند یلز
 او غراین بیلور انی یلز نیده
 بوا ایشی بیلن درر عاشق کیمی
 نیلیجک یوسفنی آله اله

نقد رگم طونانہ دوزہ اوزین
 باشنی قالدورون بقماز ایدے
 هیچ زلیخا یونینہ اجمن کوزین
 اول سبدن یا پدی برقبه اولو
 ایچ دیوارین جمله کوز کوایلدے
 یوسف یعنی کہ عرض این یوزین
 کل دیون یوسفی قویدی اوہ
 شاد اولون دیرایدے ابلیس لعین
 شدی یوسف عورتہ کوکل ویرہ
 بوندن اولوا اولامی باکہ دخی
 چونکہ یوسف خاتون اوستنہ
 هر طرفدن کوردی خاتونک یوزین
 یوسفک خاتونہ میلی وکدے

اولدی

اولدی شیطان اندہ چوق خور وخیل
 قاچد یوسف اتکی برتلدی چون
 پاک ایدی یوسف زنا قلمنازایدے
 اخی کرک کیم زنادن پاک اوله
 کیم فتی لفظیکه اولده اسکله
 الی پاک اوله وودی یلی پاک اوله
 بورومیه بولاری ناپاک ایله
 جهدا یون دنیا ده پاک اوله کور
 پاک صفتده قوبرای خدا
 ییزی پاک ایله وپاک ایله قوبر
 یا الهی طغر یولدن قولتده

باب ششم

در بیان حکایت موسی نبی مع یوشع نبی علیهما الصلوٰۃ والسلام

دِكْرًا اَيْسَكَ اِيَّيْكُمْ الْفَتْحُ بَابُ
 دِيدِ يَلِرُ مُوسَى يَكْمُ اَعْلَمُ دُرُرُ
 دِيدِ مُوسَى كَمْ بِنَمِ اَعْلَمُ بَكُونُ
 حَقُّ تَعَالَى دِيدِ مُوسَى وَارَهُ سِرُّ
 بِيْلَهُ سَنَمُ سَنَدَنْ اَوْلُ اَعْلَمُ دُرُرُ
 اَوْ كَرْنَهُ سَنُ سَنَدَهُ عَلِيْنِي اَنْكَ
 يُوْشَعِي بِيْلَهُ اَلَا سِنُ دِيدِ حَقُّ
 اَلْدِي مُوسَى يُوْشَعِي خَضْرَهُ كِيدَرُ
 اَلْدِي بَرَزَنْبِيْلُ يُوْشَعُ اَيْلَهُ
 يُوْحَلْدَهُ قِصَّتَهُ يِي ذِكْرًا اِتْمَرُزُ

قَالَ اللهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَاذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا اَبْرَحُ اِلَّا

يُوْشَعُ اِيْنُ بُوْنُ خِدْمَتِ اَيْلَهُ
 خِدْمَتِ اِيْجِنْدَه اَوْلَانِ اَوْلُوْرَفَتَا
 حَقُّ تَعَالَى اَفْظِيْلَهُ اَكَّهُ دِيدِ
 نَهْ كِهْ خِدْمَتِ وَارَايِسَه يَكْتِ طُوْتَا

خادم

خَادِمِ مُوسَى اَيْدِي يُوْشَعُ نَبِيْ
 نَهْ يُوْرَسَه اَمْرَهْ مَنْقَادِ اَيْدِي
 بِيْلِي اَنْكَ اَنْدَه بِيْلِي يُوْغِيْدِي
 كُوْرْمَكِ اَنْكَ اِيْ اَوْزِي كُوْرْمَا نَا اَيْدِي
 بَرَسُوْرِيْنَه هِيْجِ اَنْكَ دِيْمَزْدِي لَا
 سُوْرِيْ اَوْلِسَه دِي اَيْدِي فَرَا نَ سَنَكِ
 چُوْنِ رَسُوْلُ اللهِ دِيْدِي خِدْمَتِ اَيْدِي
 هَرَكِهْ خِدْمَتِ اَيْدِي خِدْمَتِ بُوْلِيْسَرِ
 نَهْ يُوْرَسَه دِي اَيْدِي لَبْتِيْكَ اَبِي
 نَهْ دِيْسَه يَلِرْدِي صَا نَكِهْ بَا دِ اَيْدِي
 دِيْلِي وَارَكُنْ صَنَكِهْ دِيْلِي يُوْغِيْدِي
 بِلِيْكَ اَنْكَ اَوْزِي بِلِيْ اَنْ اَيْدِي
 نَهْ دِي اَيْسَه دَا اِيْمَا دِيْدِي
 دُرُدِ اَوْلِسَه دِي اَيْدِي دَرْمَانِ سَنَكِ
 خِدْمَتِ اَهْلِيْ كِهْ دِي بُوْلَهْ كِيدَرِ
 اَكَّهُ دَاخِي صُنْكَرَهْ خِدْمَتِ اَوْلِيْسَرِ

قَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ خِدْمَتِ خَادِمِ

بُوْصِيْحِ سُوْرِدِ رُبُوْنِي طُوْتَا اِيْ اَخِي
 بُوْجَا يَتَدَنْ اَيْشْتِ سُوْرَا اَكْلَفَلِ
 كَمْ مَكْرَجَمَهْ كِيْرْمَشِ بَا بَرَزِيْدِ
 كِيْمَهْ بِلِرْدِي اِيْنِي نَهْ كَشِيْدِي
 خَادِمِ اَوْلِ مَخْدُوْمِ اَوْلَا سِنِ سَنَدِي
 بُوْمَشَايْخِ سُوْرِيْدِي كِيْ طَكْلَفَلِ
 رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ اَوْلَسُوْنِ مَرِيْدِ
 بِلِيْ اَيْدِي كِيْمَهْ كِيْمَا اَيْشِيْدِي

فارغ اولوب او تورر برکوشده
 کیمسه بلزیکی فوطه قوشده
 کیم کیمی یور کیمینه فوطه طوتر
 کیمی حویه ییقنور کیمی باتر
 برلوا یسک برکوزل فوطه سنک
 قورنه دن اوتنه سنک
 کرغیا یسک سنک فوطک دیک
 ویره لر بریق اوله بولک بولک
 ایلی صوده بردر اولویچی
 کم مکرک اوله باشنده صحی
 کر صچک بوغیسه نه حرمت سکا
 کر اوله حرمت ایدر دلاک اکا
 بو خرابه سن مکر کلامه سن
 ییقنا جی بردخی بولما یه سن
 قورنیه وارسه غریب قوه لر
 برلوا یسک درلودر لوا اووه لر
 بسک اچره اولیه آندن اوتنه
 کچیسک ویره لر بریس فوطه
 بونیه کلش جمله عالم نیده سن
 کیمه کوره بیلورانی با قیجق
 هرکه حمامه کیره اولور قیجق
 بیلورانی یوزینه هرکم بقه
 کور یور کور نلره کلخن کر
 بیری تقوا اوینه بکنز بری

روشن اولور تقوی او ای عزیز
 شهوت ایله ایله تقوی تمیز
 کله لمینه بو شیخک سوزینه
 او تورر کن نه کورندی کورنه
 کیمی یوزر کیمسیده او و نور
 کیمسیده قاشنوبن دا و نور
 کوردی بر پیریا لکجه قاشنور
 بر بوجقه جمله خلقدن باشنور
 بایزید اسرکده آنی کوب
 باشنه صوفودی یقیر شیخ آنی
 بایزید اوور آنی الی ایله
 دیدی ای پیریکت ایکن نولدک
 بکت ایکن خدمت اتسک سنده
 چون رسول الله دیمشدن بوسوی
 سن ایشتمدی ایدک بوسوز
 دید پیر ایشتمسیدم ای عزیز
 بکت ایکن بنده خدمت ایتسم
 شهوت ایله ایله تقوی تمیز
 او تورر کن نه کورندی کورنه
 کیمسیده قاشنوبن دا و نور
 بر بوجقه جمله خلقدن باشنور
 او مق اچون یاننه وارطوب
 دیدیم اسرکیم پیرم سنی
 اوور ایکن سولشوردلی ایله
 بر نیجه کشتی بی سنده اودک
 شمدی ایدر ایدی ساکه دخی
 ایلشدن خادم آنچون بری
 شمدی محذوم ایله اولسری
 بایزید ایله مید بنی تمیز
 خدمت اهلینه یلورن یتسم

شهدی خادم اولمزایدی بایزید
 تگری دوستلرنلک ایدی پیرمکر
 یکت ایکن نیجه خدمت ایلمش
 شیخ بلده اول ولایت نوریه
 بایزید جهدایدوبن بیلیمده
 دیک حقه بن بونی بیلیمده
 باکه بلدر یا الهی بونی سن
 حوقعالی دیک یا شیخ کبیر
 کیمی بن سوسم انی بلدر خرم
 برکشی محبوبی کیمه چاقر
 سز بنی سوک بن انی سورم
 بخشی ولت کم انی تگری سوه
 تگری سوزوکی کیتیدر بختلو

خدمت

خدمت ایله ایردی هرکم ایریشه
 خدمتیکه ایردی ایرن تگریا
 هم رسول الله ایشتکم نه دیک
 سید القوم اولدی خادم بیل سز
 یا الهی بیری خدمتکار ایله
 خدمت ایدی بیزه اخی یول واره وز

باب هفتم در بیان حکایت علی کرم الله وجهه نام اوفی خوانند

ای علی دن دم اورنر کله سز
 اول علی نیکده نیدی کور و کر
 یول اره بلمک کر کیدر یول ایسن
 اول بینک بویدنجی تمام
 چون خلافتده علی بیل سوکید
 بویدین صکره اکسم طکله

یکت اولان خدمت ایدرده رسته
 تگری دیدارینی کورزی بی ریا
 خادمیدر دیک قومک سیدی
 جهدایدوبن قومه خادم اول سز
 یولداش ایله بیری قومه عار ایله
 ای شکله طوروبن یلواره وز

اشبو باب ایچنده نه وار ال سز
 یول ایچنده سزده اوله اولکر
 کو کلنک سورمک کر کدر تشویش
 بویدک باب ختم اولدی والسلام
 معنی یوزندن ارچه سوکید
 سن بو ایشتن هیچ سننه اکلله

بیلہ سن داخی مقدمہ رہے
 تکریم برد ریلویرم احمد نبی
 اول غراکم احمد ایلہ غازیلر
 بندی احمد غازیلرہ آتکنور
 بربول اوزدہ ہر فارحوق او تورر
 او غرا ایڈہ دائما احمد اکا
 الیک دیردی صیامیوز کافرے
 قارے صر سز دیر ایڈ صر لرایڈ
 ینہ احمد صورڈ اکہ ای قرے
 قارے دیدیکم صیہ کافر سز
 وارڈی مؤمن کافر ایلہ قرلشر
 اولہ امیش تکریدن حکم قضا
 ہر مبارک دیشی چقدی احمدک

صدی

صید مؤمن لشکر قاجک کیدر
 کیدر ایکن برچقور بولدی رسول
 حیدرانی چورہ باقین آرر
 برچقور دہ بولدی حیدر احمدے
 آت چکدے بندی احمد آتہ
 نعرہ چکدے قرڈے کافر لشکرے

دیدیہ اندہ لافتی الا علی

نہیہ کم صونار ایسہ رسول الی

دیدہم لاسیف الادوالفقار
 غالب اولوب کافر ہب قرڈیلر
 سنیلر طاغلیشیدی ہر برے
 ہر برے دیریلین جمع اولدیلر
 بلدیلر کم احمدے دیری امیش

بیرہ دوشر کافر ایلر غبار
 صیبانی اوستلرندن ارڈیلر
 کر و بن ارادیلر ہر برے
 ہر طرفدن نیکر شو بن کلدیلر
 نعرہ اورن غارینک بیری امیش

مات احمد یو بنی باغرن
 ای عزازیل دیدیلر لعنت سکا
 دیدیلر کم شهر اچی بوندن امین
 کوره ایدک صاندک کم اوچدیدیلر
 چوق منافق کوه خر لر بیدیلر
 چوق منافق شاد اولوب کلمشید
 نه یه واردی شهر اچی حالن کوراک
 صاندک کم کلی اولدی منفدم
 لشکر ایله واردیلر ایوه ایوه
 سومیانک قالدی هیچ حملسی
 بربر ایله سنیلر کور شدیلر
 ار و عورت اول رسولی کوردیلر
 حمد لله کندی بورخ و عینا
 بلدیلر کیم اول عزازیل چاغرن
 شاد اولوبن لعنت ایتدیلر اکا
 چوق منافق کوردی بو حالیهین
 آت باشنی چا وروب تیز قاجدیدیلر
 واروبن اولدی محمد دیدیلر
 سنیلر جمله مالول اولمشید
 مستی صالدریلر اندن تیز واراک
 اندینه کافر اولدی منهزم
 چون رسول الله ینه دوندی وه
 شهر خلقی قرشوچقدی جمله سے
 شاد لغله کلوبن بولشدیلر
 عسکر ایله جمله شهر کوردیلر
 ایلدیلر سنیلر حمد و ثنا

کلمه مؤمن شاد اولوبن کلمه بیدیلر
 کلمه مؤمن شاد اولوبن کلمه بیدیلر

اول قوی میشدے کا فرصر سیرے
 دیدیکه آله ای قریح سن پنجون
 سن ندن بلدک بهزی کا فرصیه
 اغلیورق دیدیکه قاری یار رسول
 سن بنی فالطوتو باکی سو بلدک
 الیک دیر ایدک بونجه دن مؤمنی صیر
 بوندن تقدیم ایلدک سن کافر ی
 پس سنک اغر کدن الیم فالی بن
 پس دیدیکه احمد که الله سو یلدر
 ایش ایدک بیلورم کم ایش آنک
 کاه کافر لشکرین اوستومیزه
 کاه بهزی غالب ایلر انکره
 کاه یوقردو چقاردر کاه اندرر
 آله دوش کلدی رسول الله کوزی
 سیزی کا فرصر دیدک بیزم اچون
 قاجر ایکن بهزی قویوبه قویبه
 بیلورم کم هر سوزک کلور اصول
 کافر ی مؤمنه تقدیم ایلدک
 صکره دیدک یینه کافر ی صیر
 فالسنن سن نه بلسون بر قری
 نه بیلیدم بو خسه اشبو حالیهین
 هر نه ایشکم اشکنه اولایله در
 کافر و مؤمن غنی درویش آنک
 غالب ایلر کولشور کافر بزه
 غالب ایلر جمله بی ایمانکره
 کاه قویوبه ایندوردر کاه بندرر

گاه بیره اورب چقاررد بيشمز
 بيلورم نكم وارايسه ايش انك
 چون بيلورم اينما كتتم ديدك
 بس نه غصه باكه چون سنسن بناه
 بن سنكم دش سنكدر باش سنك
 اند احمد جوق مناجات ايلده
 بزنيه مقصود مزه كله اسم
 بويد با بي كه يازدم سويلدم
 كيمي صفره يدي و كيمي فتا
 چون رسول الله ديد بنون فتا
 هم فتا دينن دخي كه يدي بيلك
 بريسيد رانك ابراهيم خليل
 اول اولدي اول فتا صكره اخي
 كاهينه دونر بتورر ايشمز
 نيدر ايسه ايلسون دلر يش انك
 هر نه يرده سيم بيم قديم يدك
 بردش اچون نه اچون ايلام آه
 كوز لر مدن آقرايسه ياش سنك
 ياري ايله يار سرتين سويلدم
 بو فتا با بني آله آله اسم
 هر برين بردر لو تفصيل ايلدم
 كيمي بيلاه طومغه ويردي فوطا
 هم فتا به فرداشم بن هم اتا
 بن دياين سز برز آگاه اولك
 آكه دخي هم فتا ديدى جليل
 اخيلى ايلده آني شيخ دخي

سنه

سنده هم فتا اوله سن هم اخي
 صكره اخيلى سني شيخ ايليه
 بريسى يوسف رانك اي اتا
 كيمه به ميل اتمده اول باك ايدى
 باك اولور سنا اوله سن سنده فتا
 حق يولينه ايدى سن مالك فلما
 باك اولور سنا سنده سلطان اوله
 قول اولور سنا سني سلطان ايليه
 هم فتا در بوشع ابن نون دخي
 خدمت ايدرسك ما دير لر سكا
 بر اولويه سنده طيسر اوزو كي
 اندر كله سنده خي آگاه سن
 بر نلده لافق الا على
 بوسوزمدا الور ايسك سن اوكت
 خلق طور مرز تكري سني طوبليه
 انك آدينه او قودي حق فتا
 حق يولنده زهره سني هم جاك ايدى
 حق يولنده ايدى سن قترك دوتا
 بو وجودك ملكته سلطان ايدى
 خاك اولور سنا درده در مان اوله
 جان ويررسك جان و جانان ايليه
 خدمتيله بولده بولى اي اخي
 تكري اچون بيرايسك درت يكا
 آغينه طبرق ايله يوزو كي
 اولميه كم بولكي يا كيله سن
 اول على كم اچي ويردي بو بولى

کر علی بولن وراسن سندخی
 حق بولینه مالینی ویر ایدے
 ایست اندن بر حکایت ای اولو
 از هرینه بز کون ایر شمش مرض
 خسته اولد ایکیسی اولاد نیک
 کلدی احمد ایکیسی کور مکه
 صورت جدی خاطر بی انلرک
 بر حسندر هم حسین اید برے
 دیک احمد یا علی نذر ایل کل
 اوچکون اورج نذر اولسون رعلی
 دیدیکر یا فاطمه سندخی ایت
 فاطمه در اورج کون اورج باکده
 فضه داخی جا بهیدے انکره
 خلق ایچنده اوله سن سنده اخی
 نکه بویرسه انی قیلور ایدے
 اولشید نور حقیله طلو
 بوسوزمدن اکغل ندر غرض
 کم صفاکے قالمک هج شاد نیک
 او تورب خاطر لر بی صورت مغه
 ایکیسی خسته جه اولنلرک
 آتہ آنه او خشر ایدی بر برے
 قوتک یتدو کی نیشه سوی کل
 صحت ارسون تک بولاره در ولی
 بو علی کتدو کی بوله سنده کیت
 نذرک دیدے فضه سا که ده
 خادمه بیه انده یول وار نکره

اوروجه

اوروجه نذر ایتد بکر اوچر اوچر
 اخشام اولدے نیت ایتدی ندر ایچون
 اوچی داخی ندرنی قلدی ادا
 بیجک بوق اخشام اولدی چون یقین
 قو کتیلقدن برحق اون الد بکر
 اوچی ایچون اوچ جورک ایلد بکر
 اخشام اولد او کلرینه الد بکر
 قاپودن بر شیی الله کلدی اون
 چون علی ایستد مسکینلر اون
 فاطمه دیرسن ویر بیجک بندخی
 فضه دیر مسکینه بنده ویر
 اتمکینی اوچی داخی ویر بکر
 صومه نیت ایتد بکرینه اوچی
 بوندردن صومه کم انلر قاچر
 دکلہ امید نیلده انک ایچون
 کم او مرکر خسته لرین صاغ ایدیا
 نفس لرینه ویره لر اورج حقایق
 یوغروبن برار ایه قود بکر
 ایست انی بشورب نیلد بکر
 میک ایچون برار ایه کلد بکر
 دید بکر مسکینلر ز اجز بکون
 مسکینه ویردی او کنده جورکن
 بو اراده یمسون انجق اخی
 جقارم مسکینلری هم کوررم
 کبوده چون بو نجه مسکین کورد بکر
 ویرد بکر مسکینلره یا نون ایچی

بینه اخشام اولدغاج چوکه دخی
 بشروبن ویردیلرانی اخی
 قاپوی کلوب یتیزد یدیلر
 اوچونیده اول یتیلر یدیلر
 بینه نیت یتدیلر صومه وصال
 کیمده وارد رکل آیت اشبوخصال
 اوچی اخی ویردی اوچنی کیمه
 حق یاننده یرلری اولدی بوجه
 ایره صحت ویردی تگری صیرویه
 اول وچجیده اسیره ویردیلر
 حق تعالی ویردی صحت انلره
 دیدیلر کم دده موزه کیده رز
 چونکه صاغر بونک یا توب نیده رز
 اول رسول الله اینت کور کم نیدر
 فارغ اولوب مسجد اچره اوتورر
 هل اتی بی انده جبریل کتورر
 نذر نه چونکم علی قلدی وفا
 بزده اولادینه اتمار ز جفا
قال الله تبارک و تعالی یوفون بالذکر و یخافون یوما کان شره
مسطیرا و یطعمون الطعام علی حبه مسکینا و یتیمآ و اسیرا

میور

میوب مسکینه ویردیلر طعام
 نذر نه قلدی وفا اوچی تمام
 میوب برکون یتیمه ویردیلر
 هم اوچنی کون اسیره ویردیلر
 اول طعامی هم لوجه الله چون
 یتدیلر ویردیلر بلدم بچون
 بن قبول یدلم انک نذر بی
 دی سن اصحاب بيله قدر بی
 اول رسول الله علی به کلمکه
 اوغزادی کلور حسینله حسن
 اکیسینک ورته سنده در علی
 کلور ایدله بوخبر دن ویرمکه
 بولشوبن دیک احمد حق سوزین
 اوچی کلور طوتوبن طغروبولی
 هم علی به او قودی اول آتی
 شاه مردان شاد اولوب اچد کوزین
 بلدیلر کم اول علی اکرم درر
 بو علی چوق اغلده قاتی قاتی
 نه دیکدر اکلدی ای اخی
 حق یولنده جمه دن اعلم درر
 حق یولنده بی ویدر سنده
 قنده کیدر سه اسیری از لکل
 کور مین آکه ایندی هل اتی
 هم رسول الله دید سنن فقی

شیر حق ایدی علی الله ایدے
 شیروش دیرن بو بولده ای اخی
 ذوالفقار لای اغل دیلوه
 ماسوای لایله قطع ایلکل
 لانه قلسک بل فناسنای جوان
 هرکه الا بولدی اول بولدی بقا
 غیر ی ایله آیرق اولمز اول فتا
 صفره یایدے شیت نی اولد اخی
 طوقدی بیز هم یالین طونتدی اول
 سنده یالین طونا در سنا ای جوان
 نفسنه بیر اقدی چون دم صوچو
 آنکچون حق آنی عضو ایلدی
 ایتدو ککی سنده نفس کدن بیلوب

عالم ایدی هم ولی الله ایدے
 خوش فتا در دیه کرساکه دخی
 کلیمه تور قودن ابلیس یولوه
 قاله اندک ایم الا سوبیل کل
 غیر حق بیله سن لادر همان
 بلکه شکسن ایزدی حقه مطلقا
 کل شیکه بولمز اولد اخی جزا
 صفره یای سندا اخی اولسن اخی
 آنکچون اولدی حقه طفری قول
 ویره کربارین سکا امن و امان
 دید یارب سن اولوسن بن کچی
 رحمتی خوانیله آنی طوبی ایدے
 اعلیا سن د ائما مسکین اولوب

سندی

سندی اکیکی بیل ای اخی
 اکلدی کیمد زریدی کیشی
 دیریم بن انگری پینه سکا
 بیری دم بری شیت بری خلیل
 بیری یوشع هم محمد هم علی
 کیمنه دندی فتا کیمه اخی
 کرفتا ایسک بولرد ر پیشرو
 بویک باب اچره بونلاری دیدک
 اکلد کسه سنده او یله اید سن
 بویک باب بوند ختم اولدے همین
 بوفتوت نامه اوش اولدی تمام
 یازوب آنی ختم قلدق والسلام
 باب در بیان مشایخ نامه وصفات و آدابها باب سالدک

یر لغایه حق چلب سنی دخی
 حق یابنده انلرک بتدی ایشی
 سن قول اغن طوته سن بندن یکا
 بیری یوسف کم فتی ایتدی جلیل
 کیمسی پیغمبر و کیمی و ک
 هم اخی ایدے بولر هم شیخ دخی
 کراخی و شیخ ایسک در پس برو
 هر برینک حالنی شرح ایلدک
 انلرک صویجه سنده کیده سن
 قوت ایتدی بیرزه رب العالمین

قانی اولطالک شیح استردی اول
 قانی اول کربک باکه دین
 قانی اول صادقک یولده جان ویره
 قانی جان ترک ایلین جانان ایلین
 جاننی ترک ایلین بولدی آنی
 ایرمک جانانه جان سون
 دنیا ایله دین جمع اولمز بیلک
 خلق ایلدن برود دنیا بی خدا
 هرکه دنیا سوسه اول بولمز حقی
 کند ویه حق آنی مغضوب ایلده
 دیدیمی آنی اول خیر البشر
 آخرت اهلینه هم دیک حرام
 دنیا اهلینه حرامدر آخرت

هرشند اولوب کوستره ییک آکه یول
 کلسون ایدک ایدین کیمدر اوین
 خانمان و مال و کنج و کان ویره
 ویرماین جان بولده جانانی چون
 ترک اینرم جانمی دین قنی
 بولدی مقصودنی دنیا قون
 دشمن اولان یره دوست کره بیلک
 سومرانی کندودن قلدی جانا
 کو کلینی آکه ویرن اولور شقی
 ترک ایدن کینی بی محبوب ایلده
 ترکی اچون بیزه اول ویردی خبر
 سمعکه ایر شهیدی بول کلام
 چونکه حیوان یمه در اول آخرات

که

هرکه اهل الله در ایسی دخی
 کیمکه ترک ایتدی ایسه ایردی حقا
 هرکه حق سوکوسنی قلدی قبول
 آدمی کم اولا خلق ایلده
 قرشوطودی آده هر صنعتی
 کوردی آدم صنعتی هرنگه وار
 هر بی بر صنعتی قلدی قبول
 دیدی حق کم سز نیچون قلیا دیکر
 دیدیلر کم بر سنی قلدی قبول
 حق تعالی دیدیکم عزم حقی
 سزدن آرو اولیم بن دنیه ده
 سز بکا کوز کوا اوله سز کوره کر
 کم بنی کورمک دیکر کورسون سیری

چون حرام اولدی و ترک ایت سنج
 بلکه شکسز حقه ایردی مطلقا
 هرگز اول دنیا اچون اولمز ملول
 عرض صنعت ایدون خلق ایلده
 کم قبول ایلدیکر اول محنتی
 هر بریز بیرن ایلک اختیار
 هیچ قبول ایلدیمدی بر نیجه قول
 بو نجه صنعتک برین المادیکر
 سن یتسن بیزه اولما زرضوا
 اولمیه دنیا ده سزدن متقی
 بنیم ایله قله سزدنیا کیده
 سیزه قله سزدن و حیران طوره لر
 سزده کوره بی هم اولان کوزی

بنم ایله سوزك اكر
 بنم ایله كوره سیر کوزوكر
 بنم ایله ایشیده هم سمع كز
 هرکه معنی کوزیله کوره سز
 هرکه پوستی کوز ایله باقه سزه
 غنیم اسرارینه سیره بلدورم
 هرکه منکر اولسه سزه طامویا
 کیمدر انلر اکلدی ای کیتی
 اولیاد در انلری بلك كرك
 اولیاد در ایلین حتی قنوك
 اولیاد در بیری ارشاد ایلین
 اولیاد در بیری بیره بلدورن
 اولیادی بول کیم انی بوله سن

بنم ایله سويلیه هم دلكر
 بندن ایرواولمیه هم سوزوكر
 بنم ایله یانه دلدو شمع كز
 بنی کوزه انداغی معنی کوزی
 بزخی کورنیه وز اول کوزه
 غیرینک پیرینه عینی طولدورم
 قویم انی بلدورم هم قامویا
 اولدنگم حق یانیده بتدی ایشی
 قنده ایسه انلری بولوق كراک
 اولیاد در حق قنده طغری قوگ
 اولیاد در حق خوانیله طویلیز
 اولیاد در اغلرایگن کلدورن
 چونکه بلدک سن حقیله بیله سن

اولیاد در

اولیاد در بلدورن طغرو یول
 اولیاد در اولیاد در اولیا
 اولیا چوق عالم اچره بیله سن
 اوزوکی ایلیه سن تسلیم اکا
 اولیانک لیک نیچه قیمی وار
 کیمنه عام دیرر و کیمینه خاص
 بعضیاس مجذوب سا لکدر انک
 بعضیسی سا لکدر مجذوب دکل
 بعضی مجذوبد انک اتمر سلوک
 جملسینی بوند تفصیل ایدیم
 چون قوت نامه یی یازدم تمام
 بر عزیز ایدر بزه کم لطف ایدک
 بزده تسلیم ایتدک انک سوزینی

اولیاد در تکرینک طغرو قوگ
 اولیاد در بیری ایلتن تکرینا
 بیریسی استیوبن بوله سن
 حق یولینی کوستره اولده سکا
 هرهرینک نیچه در لو اشمی وار
 کیمسینه دیدیلر خاص لخواص
 بعضیسی بکلکه ما لکدر انک
 نوله اولسه اولدخی معیوب دکل
 نیچه کرقالمشدر اندر بر بلوک
 یازوبانی سوزی تکمیل ایدیم
 کیم پشادر کیم اخی در کیم امام
 کیم مشایخ یولیه داخی کیدک
 یازوله دیدک بوسوزک طوزینی

پنج قسم ایش بولاری دکلدک
 اولکه سالک هم دخی مجد و بید
 اول نه ایش اشکده بولد بواشیو
 طالبید اوله شیخ بولمشید
 اتمشاید اوزونی تسلیم اکا
 شیخ اوکنده خلوت کرمشید
 زهد و تقوا یله کرمشدی بوله
 ویرسه لرده چوق بک یمازید
 سوزی توحید اید دینده مدام
 کوزنی آجزدی کسه یوزینه
 کجه کونزد ایما مشغول اید
 زاهد فی الله اید حق لجهاد
 ماسوادن جمله کچمشید

افینش

آفرینش سیرنی قلدی تمام
 جذبه حق کلدی که اکسزین
 کند ای سمن اسم حق قلدی فنا
 هم انا اسمی اید اسمی ناک
 هر کشینک اسمی اسمک مظهر
 اسم منصور قانع اولدی اسمینه
 گو کلمنی منصور بیاک قلمشید
 دید منصورک دیندن حق انا
 نیکیم موسی شجر دن ایشیدر
 ایشیدر موسی انا الله اوننی
 اولدی منصورک وجود بر شجر
 چون انا الله سوزنی ایشیدیلر
 ایش امد بو سوزه تولدی سبب
 جمله مخلوقنه ایسه بلدی تمام
 کند ویه ایلندی انی کلسزین
 شیخ منصور بوراده دید انا
 مرشد اولدر اسمکی بیکه سنک
 اسمله در اسم اسمک مظهری
 قلدی قربان جان اسمک خصینه
 تکرینک وار لغی هب طولمشید
 دیله کالن بودر ریس نه دنا
 یا خوب طاعت و ار راون ایشیدر
 اول اغاجه دوندریجک یوننی
 بو انا الله اولدی ویردی خبر
 ایش اول پچاره به کورنیدیلر
 ایلر اید شیلی منصور دن طلب

ایکسی ہوا قوہ کور مشیدے
 واقعہ سن شیخ تسلاتمدے
 براغاج باشندہ قان وار دیک شیخ
 دید منصور خرقہ دنس چیقہ سن
 خرقہ دنس چقیغہ اولیا
 ہرقانم خرقہ دنس چیقہ سن
 کتدی منصور کردی شبلی ایجری
 واقعہ سن شیخ شبلی دیدے
 شیخ تسلاتمدے شبلی ناک سوزین
 چاغرب دیدے انا اللہ سوزینی
 پس انا اللہ دید منصور کوردیلر
 دید اللہ در بونی دین دیدے
 حاکم اوکینہ ایلندیلرانی

طونان

طوتک اغزن دیدیلر سو یلا سن
 طوتدی اغزینی نیک پرت برکتی
 جملہ اعضاءیر انا اللہ اوازین
 دیدیلر کم باصکر حد اورہ لم
 باصدیلر سکسان اغاج حد اور دیلر
 حد اور نجہ ایشدر لر د سوزین
 بن اورورم اغخی اواز کلور
 جملہ مفتیلر بو حالی کوردیلر
 جوز شریعتد نور قوربدی طاش
 جملہ خلق منصورہ ایلندیلر غلو
 دیدیلر کم سزده فتوی ویرہ سز
 شیخ ایشدنجہ دیدیکم واریکر
 ارته اولسون بزده انی کورہ لم

کافر اولور بوایشی اشلامسون
 یعنی ترا اید دیواشبو ایشی
 پس بولرا نجق صنورد لده سوزین
 بردخی سو یلر می انی کورہ لم
 داخی سو یلر جملہ اعضا کوردیلر
 لا تخف قبل دیو حق اوزین
 دوکدو کجہ بن دخی ککر کلور
 اولدورک تیز دیو فتوی ویردیلر
 واجبا اولدی کم برینہ قوبہ باش
 شیخه وارب دیدیلر کم ای اولو
 یوحسه سزده انیکله اوله سز
 بو کجہ بر جملہ ساکن اولکر
 نہ اچون دید بو سوزی صورہ لم

انی حبسه صالحانی کتدی یلر
قالدی شیخ تشویش ایچده اول کجه
خرقه ایچره بن نیجه فتوی ویرم
ارته اولدی خرقة بی چقردی اول
ارته منصور ی الو بن کلد یلر
چوق نصیحت ایتدی یلر قلنز قبول
قصه چوقده اوزاد ب نیده لم
بر نیجه کون کتورب کتورد یلر
دیر ایدیکم سوز و کز خرج ایلک
ایشکزن ندایسه ایلک باکله سیز
حبسه یکن بر کون آدم صالد یلر
ینه بر کون حبسه آدم صالد یلر
حبسه ینه اوتورر کورد یلر

اول کجه فارغ اولوبن یا کتدی یلر
فکر ایدر کیم نیلسم نیتیم نیجه
کم مکر بو خرقة بی بن چقرم
شرعی طونلر کیدی فتوی ویردی اول
داخی اول حال اوزده طورر کورد یلر
خوش فرخدر کولکلی هیج اولمز ملول
بعضی دیوب سوز مزه کیدن لم
بو اولور چوق نصیحت ویردی یلر
بو نجلارین سوزی باکله سولیک
تا ابد منصور ایشنی که سیز
حبسه وار منصور ی بر کورد یلر
حبس یوق منصور اوتورر کورد یلر
بونه ایشدر دیو اکا صورت یلر

این

اندکم بن یوغیدم حبس وار ایدک
دوست دعوت ایتدی بن اندکم ایدم
شهدی اوش حاله قودی اول حبیب
ینه حبسدن چقر ب کتورد یلر
کیمی دیر اولدرک شرعی بو زار
کیمی دیرد و کبانی قووه لم
کیمی دیر کم الینی کسه لم
جمله سی بریره قود یلر سوزی
هم الینی ایغینی کسه لم
الدی یلر منصور ی داره کتدی یلر
اول اراده بر کشتی وار دی مکر
دید منصور او چکون اولس و کله سیز
دارا غاچینک دینه وار دی یلر

بنم ایلکه اول غنی دلدار ایدم
کورمد کز می بی قنده ایدم
نوله زحمت ویر سکر اولدر طبیب
برار ایطانشیا اوتورد یلر
دیری قور سکر بونی عالم ازار
غوغا دیر بو اوستوز دن صاوه لم
فته بی چوغلتیمیا لم باصه لم
اولدوره کم کور میه کسه کوزی
داخی اند نصکره داره آصه لم
یا قوقا چون صانکه ناره کتدی یلر
دید منصور ویرنه عشقدن خبر
بو سولک سن جو ابن اله سن
ینه ایدم چوق نصیحت ویردی یلر

کسی اولدوره لم دیریمی یوق
 دیدیم منصور اقلونی یا ثقات
 اولدرك تیز اوله مما تم حیات
 دیدیلر ان ایا عن کسه سز
 کسیدیلر ایکی ان اول انک
 قانی سوردی قولینه یوزینه
 دیدیلر نیچون ایدرسن بو ایشی
 دیدیم دوستیله قیلورم نیاز
 اول نمازه قان عاشق در وضو
 ایکی ال ایکی ایا عن کسدیلر
 دوکلن قانی انا الحق یازیلور
 هر نه اورغان صدیلر سه اوزیلور
 بو اولوبو ایشه حیران قالور

دیدیلر

دیدیلر منصوره کیم تک کرک
 دیدیم زنجیر اولور سه طوتمیم
 سزد کلسز بنی بوند دار ایدن
 کورمز ایسیم کربن انک زلفنی
 چونکه کوردم زلفنی دارمد اول
 چونکه اصد زلفنه سز واره سز
 کیده راک اورغانی داری قالدیرک
 اصلوبن دارا غاجینه طورم
 صکره اندن طاشکوزی آت سز
 شیخ اکا دیدیکه منصور سویلله
 پیر معنی قالقوبنی اصیلور
 آتدیلر جمله شریعت طا شنی
 دیدیلر شیخه که سنده آت سن

سنی اصوب یا قوب کیم تک کرک
 کندم اصله م سز کله کتیم
 دوست زلفیدر بنی بره ارا ایدن
 بوند سز داره چکه مز سز بنی
 در تلوریم چوق بنم دارومد اول
 بنی انحق قالدیره سز داره سز
 صالی ویرک سز بنی ایرق کیدک
 اول تجلی ایدن انی کورم
 بن اولم سز را حیتله یات سز
 تیز جک اصل چوق دعوی ایلله
 خلق ایچنده بو نجه دعوا کسلور
 کیمی کوده سن اورر کیم باشنی
 اوزوکی بو اهل شریعت سن

بر کل ایله اولدخی اوردی آنی
 دیدیلر کم طاشدن آه ایلامدک
 بر کل ایچون سن نیچون آه ایله سن
 دیک اندن غیر بیسی بیکانه در
 طاشدن ارتقا غریب در دوستک کلی
 احدیلر منصور ی فویوب کیدیلر
 ارنه اولدی کلدیلر یق قلفه
 برار ایه چوق اود و نلر بقدیلر
 اندیوبن انی اوده اوردیلر
 چاغروبن دیر سوال ایدن کیتی
 عشقده اول ال یاق کسمکدر
 بیل او چنجی اوده یاقوددر
 کم قبول بلیسه اشبو ایستو
 کل طوقندیکه کوه چقدی افغانی
 اوردی کربنی دیوسونیلامدک
 چاغرب فریادله واه ایله سن
 اول بئله آشنا بیکانه در
 غیر ی بلرزیر اول بیلور یولک
 ارنه اولنج بو لور کور نندیلر
 عالم ایچره آدی جا قلفه
 اتفاقا یاق ایچون یغدی لر
 حاصله عامک قوسی کوردیلر
 کل دیان نیجه در عاشق ایستو
 هم ایکنجی انی صمقددر
 عالم ایچره سیرینه چاقدر
 بیله سیز کم اولدر عاشق کیتو

عاشق

عاشق اولدیز کم ملامت اولمیه
 عاشق اولدیز هر کیمک عاری اوله
 نوله اول بیکانه ده بردار اوله
 پس نه غم بیکانه انی اولدوره
 پس نه غصه انی اوده یاقه لر
 یار ایله آتش اکا کلزار اوله
 یانه غصه انی چونکم دوکه لر
 عاشق اولدیز کم سلامت اولمیه
 عاشق معراجی ده داری اوله
 چونکه اورغان اکه زلف یار اوله
 دوست چونکم اغلر یکن کلدوره
 یاقین بیکانه کرب باقه لر
 هر کیمه یار اولسه کل نار اوله
 یانه قغود و کر یکن سوکه لر
 لا تخف اقبل دیه دلبر اکا
 قورقه کل دیر چونکه نه قغوسکا
 حبس ایچینه صالحه کونه غمدر
 حبس ایچون یار ایله کلزار اوله
 یار یله در هریره چونکم شرف
 یار ایله اولور مشرف هر طرف
 اولمیه یار اوله کور وار و نغی
 انده دلبر در نه چون ام در
 چونکه یار اولمیه دنیا دار اوله
 یار ایله اولور مشرف هر طرف
 اولمیه یار اوله کور وار و نغی

عشق جانانيله هر کيم يار در
 عشق جانان طاعه ايرسه عاشقه
 نيلسون پچاره منصور نيلسون
 عشق در دارينه اني اصد رن
 عشقيد انده انا الحق سويلين
 عشقيد اني ملامت ايلين
 عشقيد منصوره اغرندن چقر
 عشقيد کولني کورکه اغدران
 کورکه ننده اگه اول اسم انا
 ديله کلز غير سبي کم نه دنه
 کلي مخلوق اسمنک بر اسمي وار
 قنقي اسمه مظهر ايسک اي جوان
 کراکرا اسمک انا اولور ايسه
 هر نه ايسه اسمنک بر خصمي وار
 اول لا کورد وکت اولدر رهان
 پنجيد رشخک اگر بيلور ايسه

کک

کرا اگر عاجز د کلسه قور تره
 عا جز ايسه ساکه يوزين بور تره
 نته کم صافي بيور مشن بو سوزي
 کم بو سوز دن اکليا سبز سز سز
 چون مرید کستاخ سوز کم سويليه
 عجز استاد دن ديشدر اول اني
 اوزکه اسمن داخي بلد ور رسکا
 بريولي بيلين کيشي کامل د کل
 نوله برکن مکه يه وارسه کيشي
 پنجير دن قول کلور چون مکه يه
 مرشد اولدر کليسي بيله اول
 مرشد اولدر ايلته اول سلوک
 کلي موجود اتي ساکه کز دره
 کز ولايت کرا متدر رسکا
 بي ادبک ايليو ب بنون ديه
 کامل اولسه اوليه ديدر مرسي
 سندخي مرشد اولور سن هر يکا
 مرشد اولمقلفه اول قابل د کل
 آنيله بلز اول کامل ايشي
 کليسن اناک بيلور مي کم ديه
 مکه يه هر نيره دن کلور سه يول
 کند و کوره سکا کم اوره يوت
 اول د کل کم کزرا ايکن از دره
 يتش رسک قائمه سن ديه اکا

مگر حقدیر کچوره اندر سنی
 حقدن اوزکه نه که وار غیریدر
 هم لوایح هم لما یح برق اید
 قائله انلرده یوری یاره ایرش
 جذبه حقدیر سنی آلوب کیدن
 غیرین قائما یوب که واره سن
 وصلت وحدت نه ایسه بیله سن
 هم اجازت ویره استادک سکا
 مرشد اولدر کلی اسمی بیله اول
 موجوداتی و اسمین بیله
 قنقی یولدن کیده حقه اولدخی
 داخی طالب هریره کم ایریشه
 هر مقامک بربری تلقین اولور

سیرا چنده بلده ورده سندن سنی
 انده قالان صاغ دکل صیریدر
 کوروبن انواری کلی فرق اید
 کورد و کدن کچوبن طورمه دور
 شیخ کاملدر سنی یولده کودن
 واروبن بچون جمالین کوره سن
 اولیه بلکم حقیله سن بیله سن
 سندخی مرشد اولاسن هر یکا
 قنقی اسمین اسمی اولور که یوک
 قنقی اسم مظهر اولدوغک بیله
 بیله مخلوق صاغشجه یول دخی
 اید تلقین شیخی انده درویشه
 شیخ کامل کم ایسه انی بیلور

کک

گر اگر شیخ بلز ایسه کچیز
 کرچه ظلمان حجاب کچمن قولی
 نیچه کر قالمشدر انده بیست سال
 کچیز مر مرشد سیراندن کسنه
 هر که نورانی حجاب ایریشه
 شیخ کامل انی ندن کچوره
 شیخه اویان اولای ایلر سلوک
 هر کو کلی اولدخی سیران ایدر
 عالم برزخده اولور منزلی
 اولور اولدن جامع ایکی جهات
 عالم برزخده دایم اوتورر
 حق سوزینی قولرینه سوبلر اول
 کاه اولور کم ایسی دایم حقیله

طالبینک اول حجابن آچه مر
 لیک نورانی کچن ارا اوله کی
 چونکه نورانیدر ایلدی آله
 اول مقامی کچورن شیخدرینه
 شیخ کامل بوله اول چوق دوریشه
 کچورب حقدن یکا تیز اوچوره
 هر مقامی قطع ایدر بلوک بلوک
 عرش یوزن اولدخی جولان ایدر
 هر محمد اهلی ایله محفلی
 بر حقیله برده اولور شش جهات
 اوشده اولان خلقی حقه کتورر
 دعوت ایدو خلقی حقه دایم اول
 کاه اولور کم ایسی برز خلقیله

بلین صاورانی خلقدن کشتی
 حق آنجه بینله در غیری دکل
 اولیا لر جمله سی منقاد اکا
 مرشد کما ملد در اول بیل سن
 یخ لرا و لجومغله شیخ نور
 اولیا کم سنک او لجوم اول سن
 یا الهی بیری و لجوم ایله
 قورتری ویر زرق و سالوسد بیره
 زاهد بندار اولدن قلمغیل
 کندی جزد بگدن بزه لطف ایلکل
 کم تسلس ایسه سنک بیز ارم
 سن تسلس اتمدن قور تر بیره
 عشقیکله سن بیری قیل آشنا

یا الهی

یا الهی عشقیکله همزه ایت
 اول قولاغوز اوله ساکه وارمغه
 نیکرایسه عشقک ایلسون بیره
 عشقیکله اولدوروبن قلفنا
 عشقیکله قل معنبر کوسکلی
 عشقیکله جانی خندان ایلکل
 هم خرابا تینه عشقک سنیتور
 درتلو کولکم اولد عشقک عاشقو
 عشق الندن اچمک اچون می دیلر
 یا الهی صونسه عشقک برقدح
 اچوبن مت اولسجان بولسه فرخ
 سن نصیب ایت بیره عشقکد شراب
 موت ایشوب بیری فلکدین تراب
 باب در بیان مجذوب سالدک

قدده ساوز آنیکله کوره ایت
 ایشکولکه یوز سورب یلوارمغه
 عشقکه وار ببقاوز اول یوزده
 یارین اند کوزیمم رنج و عینا
 عشقیکله قل معطر کوسکلی
 کسوه کتسون عشق قریبان ایلکل
 کلوار لوق هم خرابا اولسون بیتور
 کم دیلر کم اوله عشقک فاسقی
 کم بومیدانی بو کولکم کی دیلر

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve SOYADI : Kübra AKÇAN

Doğum Yeri - Tarihi: Ümraniye 03/03/1991

Eğitim Durumu

Mezun Olduğu Lise : Antalya Muratpaşa Lisesi, 2009

Lisans Diploması : Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Antalya, 2013

Yabancı Dil : İngilizce

E-Posta : akcan.kubra34@hotmail.com